

Acest dosar este prezentat exclusiv pentru informare.
Stimate cititor!

Daca DVS doriti sa copiat acest dosar, el urmeaza a fi inlaturat fara intirziere, imediat dupa ce ati facut cunostinta cu continutul lui.

Copiind si pastrind dosarul in cauza,
DVS va asumati toata responsabilitatea
in conformitate cu legislatia in vigoare.

Toate drepturile de autor asupra dosarului dat
se pastreaza dupa detinatorul de drept.

Orice utilizare in scopuri comerciale sau alte
scopuri, cu exceptia utilizarii in scopuri de informare
prealabila este interzisa.

Publicarea acestui document nu atrage dupa sine nici
un fel de cistig comercial.

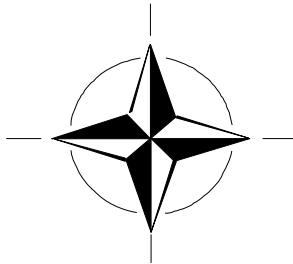
Insa astfel de documente contribuie rapid la ridicarea
profesionalismului si spiritualitatii
cititorilor si serveste drept reclama a editiilor de
hirtie a acestor documente.

**NORTH ATLANTIC TREATY
ORGANIZATION
NATO STANDARDIZATION
AGENCY
(NSA)
2007**

**ORGANISATION DU TRAITE
DE L'ATLANTIQUE NORD
AGENCE OTAN DE
NORMALISATION
(AON)
2007**

**ORGANIZAȚIA TRATATULUI
NORD-ATLANTIC
AGENȚIA DE
STANDARDIZARE NATO
(ASN)
2007**

(TRADUCERE)

DISPOZIȚIE

PENTRU UTILIZAREA „AAP-6 (2007) – GLOSAR NATO DE TERMENI ȘI DEFINIȚII (ENGLEZĂ, FRANCEZĂ ȘI ROMÂNĂ)”

Șeful Statului Major General,

pentru aplicarea unitară în forțele armate române a prevederilor STANAG 3680, „AAP-6, GLOSAR NATO DE TERMENI ȘI DEFINIȚII (ENGLEZĂ, FRANCEZĂ ȘI ROMÂNĂ)”,

în temeiul prevederilor articolului 33, aliniatul (3) din Legea nr. 346 / 2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării,

emite prezenta dispoziție.

Art. 1 – Se aprobă utilizarea „AAP-6 (2007) – GLOSAR NATO DE TERMENI ȘI DEFINIȚII (ENGLEZĂ, FRANCEZĂ ȘI ROMÂNĂ)”, în Armata României.

Art. 2 - Glosarul are caracter „nesecret” și se adresează tuturor structurilor din forțele armate române.

Art. 3 – Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, ca structură responsabilă, răspunde de actualizarea periodică a glosarului conform modificărilor efectuate de Agenția NATO de Standardizare. Glosarul va fi postat în format electronic pe pagina de Internet a Universității Naționale de Apărare „Carol I”, la adresa www.unap.ro. Este permisă descărcarea și tipărirea glosarului, în funcție de nevoi.

Art. 4 – Dispoziția intră în vigoare la data de 02.08.2007.

Art. 5 – Universitatea Națională de Apărare „Carol I” va întreprinde măsurile necesare pentru informarea structurilor centrale din Statul Major General și a categoriilor de forțe despre implementarea acestui acord de standardizare.

Art. 6 – Comandanții de la toate structurile vor lua măsuri pentru informarea subordonaților și folosirea glosarului în procesul de instrucție și învățământ.

ȘEFUL STATULUI MAJOR GENERAL
Loc. 8114
Amiral
JGU
dr. GHEORGHE MARIN

A	
abac scale / abaque de conversion A nomogram for obtaining the conversion angle to apply when plotting great circle bearings on a Mercator projection.	abac scale / abac de conversie O nomogramă pentru obținerea unghiului de conversie folosit când se reprezintă azimuturile pe cercul principal într-o proiecție Mercator.
abeam / par le travers Bearing approximately 090° or 270° degrees relative; at right angles to the longitudinal axis of a vehicle.	abeam / (la) travers Direcție corespunzătoare la aproximativ 90 sau 270 grade; la unghiuri drepte față de axa longitudinală a unui autovehicul.
abeam replenishment / ravitaillement à couple The transfer at sea of personnel and/or supplies by rigs between two or more ships proceeding side by side.	abeam replenishment / reaprovizionare (completare) la travers Transferul pe mare al personalului și/sau proviziilor prin intermediul instalațiilor mecanice între două sau mai multe nave aflate alăturat.
abort / avorter 1. To terminate a mission for any reason other than enemy action. It may occur at any point after the beginning of the mission and prior to its completion. 2. To discontinue aircraft take-off or missile launch.	abort / a anula /opri din desfășurare (renunțare) 1. a pune capăt unei misiuni din orice motiv, altul decât acțiunea inamică. Se poate produce la orice moment după debutul misiunii și înainte de îndeplinirea acesteia. 2. a întrerupe (suspenda) decolarea avioanelor sau lansarea rachetelor.
abrasion / rayure In photography, a scratch or mark produced mechanically on an emulsion surface or film base.	abrasion / răzuire În fotografie, o zgârietură, dungă sau un semn produse mecanic pe o suprafață acoperită cu emulsie sau pe un film fără emulsie.

absolute filter / filtre absolut A filter capable of cutting off 100 % by weight of solid particles greater than a stated micron size.	absolute filter / filtru absolut Un filtru capabil să rețină 100% din greutatea particulelor solide mai mari decât o dimensiune micronică fixată.
absolute height / hauteur absolue The height of an aircraft directly above the surface or terrain over which it is flying.	absolute height / înălțime absolută Înălțimea este distanța pe verticală de la o suprafață de referință (pragul pistei sau cota survolată) până la aeronavă.
absorbed dose / dose absorbée The amount of energy imparted by nuclear (or ionizing) radiation to unit mass of absorbing material. The unit is the rad.	absorbed dose / doză absorbită Cantitatea de energie cedată de radiația nucleară (sau de ionizare) unității de masă a materialului absorbant, se măsoară în rad. (1rad=10 ⁻² Gy, gray).
acceleration error / erreur d'accélération An error caused by the deflection of the vertical reference due to any change in acceleration of the aircraft.	acceleration error / eroare de accelerație O eroare cauzată de devierea referinței verticale datorată oricărei schimbări în accelerația aeronavei.
acceptable product / produit de substitution One which may be used in place of another for extended periods without technical advice. <i>See also emergency substitute; standardized product.</i>	acceptable product / produs admisibil (produs de substituire) Un produs care poate fi folosit în locul altuia pentru perioade lungi de timp fără aviz tehnic. <i>Vezi de asemenea, emergency substitute; standardized product.</i>

acceptance trial / essai à la réception - essai de recette A trial carried out by nominated representatives of the eventual military users of the weapon or equipment to determine if the specified performance and characteristics have been met.	acceptance trial / probă (încercare) de recepție O probă (încercare) efectuată de reprezentanți numiți ai eventualilor utilizatori militari ai armei sau echipamentului, pentru a stabili dacă performanța și caracteristicile specificate au fost realizate.
access procedure / procédure d'accès <i>See explosive ordnance disposal procedures.</i>	access procedure / procedură de acces <i>Vezi explosive ordnance disposal procedures.</i>
accuracy of fire / justesse de tir The precision of fire expressed by the closeness of a grouping of shots at and around the centre of the target.	accuracy of fire / precizia (acuratețea) tragerii (focului) Precizia tragerii (focului) exprimată prin apropierea centrului unei grupări de lovituri la și în jurul centrului țintei.
acknowledgement / aperçu A message from the addressee informing the originator that his communication has been received and is understood.	acknowledgement / confirmare (recunoaștere) Un mesaj de la destinatar, informând expeditorul că s-a primit și s-a înțeles comunicarea sa.
acknowledgement signal / signal d'accusé de réception A signal sent to indicate that a message has been received properly.	acknowledgement signal / semnal de confirmare Un semnal prestabilit de la destinatar prin care expeditorul este înștiințat că s-a primit și s-a înțeles comunicarea sa.
aclinic line / équateur magnétique -ligne aclinique <i>See magnetic equator.</i>	aclinic line / aclină (linie) <i>Vezi magnetic equator.</i>

acoustic circuit / mise de feu acoustique A circuit which responds to the acoustic field of a target. <i>See also mine.</i>	acoustic circuit / circuit acustic Un circuit care reacționează (răspunde) la câmpul acustic al unei ținte. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
acoustic intelligence / renseignement acoustique Intelligence derived from the collection and processing of acoustic phenomena.	acoustic intelligence / informație acustică Informație derivată din colectarea și procesarea fenomenelor acustice.
acoustic mine / mine acoustique A mine with an acoustic circuit which responds to the acoustic field of a ship or sweep. <i>See also mine.</i>	acoustic mine / mină acustică O mină cu canal acustic care acționează la câmpul acustic al unei nave sau lovituri. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
acoustic minehunting / chasse aux mines acoustique The use of a sonar to detect mines or mine-like objects which may be on or protruding from the sea bed, or buried.	acoustic minehunting / descoperirea și dezamorsarea minelor acustice Folosirea unui sonar pentru a detecta minele sau obiectele similare minelor care pot fi pe fundul mării sau pe proeminențe ale fundului mării ori îngropate.

acoustic warfare / guerre acoustique In an underwater environment, the use of acoustic energy to provoke, exploit, restrict or prevent hostile use of the acoustic spectrum and the implementation of any measures taken to restrict its use to friendly forces. <i>See also acoustic warfare counter-countermeasures; acoustic warfare countermeasures; acoustic warfare support measures.</i>	acoustic warfare / războiul acustic Într-un mediu subacvatic utilizarea energiei acustice pentru a provoca, utiliza, restricționa sau preveni folosirea spectrului acustic de către forțele ostile și implementarea oricăror măsuri luate pentru a limita utilizarea sa doar de către forțele aliate. <i>Vezi de asemenea, acoustic warfare counter-countermeasures; acoustic warfare countermeasures; acoustic warfare support measures.</i>
acoustic warfare countercountermeasures / contre-contremesures de guerre acoustique In an underwater environment, those actions taken to ensure effective friendly use of the acoustic spectrum by countering hostile acoustic warfare measures. Acoustic warfare countercountermeasures involve antiacoustic warfare support measures and antiacoustic warfare countermeasures, and may not involve underwater acoustic emissions. <i>See also acoustic warfare; acoustic warfare countermeasures; acoustic warfare support measures.</i>	acoustic warfare counter-countermeasures / contra-contramăsuri privind războiul acustic Într-un mediu subacvatic, acele acțiuni duse pentru a asigura utilizarea eficace în mod favorabil a spectrului acustic, prin contracararea măsurilor războiului acustic ostil. Contra-contramăsuri de război acustic implică măsuri suport privind războiul anti-acustic precum și contra-măsuri de război anti-acustic și pot să nu antreneze emisii acustice subacvatice. <i>Vezi de asemenea, acoustic warfare countermeasures; acoustic warfare support measures.</i>

acoustic warfare countermeasures / contremesures de guerre acoustique In an underwater environment, actions taken to prevent or reduce the use of the acoustic spectrum by hostile forces. Acoustic warfare countermeasures involve intentional underwater acoustic emissions for deception and jamming. <i>See also acoustic warfare; acoustic warfare counter-countermeasures; acoustic warfare support measures.</i>	acoustic warfare countermeasures / contramăsuri de război acustic Într-un mediu subacvatic, acțiuni duse pentru a preveni sau reduce folosirea spectrului acustic de către forțele ostile. Contramăsurile privind războiul acustic includ emisii acustice subacvatice intenționate pentru bruiaj și mascare. <i>Vezi de asemenea, acoustic warfare; acoustic warfare counter-countermeasures; acoustic warfare support measures.</i>
acoustic warfare support measures / mesures de soutien de la guerre acoustique In an underwater environment, actions taken to search for, intercept, locate, record and analyze radiated acoustic energy for the purpose of exploiting such radiation. The use of acoustic warfare support measures involves no intentional underwater acoustic emission and is generally not detectable by hostile forces. <i>See also acoustic warfare; acoustic warfare counter-countermeasures; acoustic warfare countermeasures.</i>	acoustic warfare support measures / măsuri suport pentru războiul acustic Într-un mediu subacvatic, acțiuni duse pentru a căuta, intercepta, localiza, înregistra și analiza energia acustică radiată cu scopul de a utiliza astfel de radiație. Folosirea de măsuri suport pentru războiul acustic implică emisie acustică subacvatică neintenționată și în general nedetectabilă de către forțele ostile. <i>Vezi de asemenea, acoustic warfare; acoustic warfare countermeasures; acoustic warfare counter-countermeasure.</i>
action information centre / centre d'information de combat <i>See combat information centre.</i>	action information centre / centru de informare privind lupta <i>Vezi combat information centre.</i>

activate / activer In military administration, to make active by official order a previously established military organization so that it can function in its assigned capacity.	activate / a activa Activarea, prin ordinul autorităților militare abilitate din administrația militară, a structurilor militare constituite și destinate unui scop, astfel încât acestea să poată funcționa conform capacității prevăzute.
activation detector / détecteur de neutrons par activation A device used to determine neutron flux or density by virtue of the radioactivity induced in it as a result of neutron capture.	activation detector / detector de neutroni prin activare Un dispozitiv folosit pentru a determina fluxul de neutroni sau densitatea în baza radioactivității indusă în el ca rezultat al capturii de neutroni.
active / actif(ve) In surveillance, an adjective applied to actions or equipments which emit energy capable of being detected.	active / activ În supraveghere, un adjectiv aplicat acțiunilor sau echipamentelor care emit energie susceptibilă a fi detectată.
active air defence / défense aérienne active Active measures taken against attacking enemy forces to destroy or nullify any form of air or missile threat or to reduce the effectiveness of any such attack. <i>Related terms: air defence; air superiority; air supremacy; counter-air operation; defensive counter-air operation; offensive counter-air operation; passive air defence.</i> 20 Jun 2006	active air defence / apărare aeriană activă Măsurile active luate împotriva forțelor inamice agresoare pentru a distruge sau anula orice formă de amenințare care provine din mijloace aeriene sau din rachete, sau pentru a reduce eficiența atacului lor. <i>Termeni conecși: apărare aeriană; apărare aeriană pasivă; supremația aerului; operație defensivă contra potențialului aerian; operație de superioritate aeriană; operație ofensivă contra potențialului aerian; superioritate aeriană.</i> 20 iunie 2006

active electronic protective measures /mesures de protection électronique actives Detectable measures, such as altering transmitter parameters as necessary, to ensure effective friendly use of the electromagnetic spectrum. <i>See also electronic protective measures; passive electronic protective measures.</i>	active electronic protective measures / măsurile de protecție electronică active Măsurile detectabile precum modificarea parametrilor transmiși atât cât este necesar pentru a asigura, în mod convenabil, folosirea eficace a spectrului electromagnetic. <i>Vezi de asemenea, electronic protective measures; passive electronic protective measures.</i>
active homing guidance / guidage actif A system of homing guidance wherein both the source for illuminating the target, and the receiver for detecting the energy reflected from the target as the result of illuminating the target, are carried within the missile. <i>See also homing guidance</i>	active homing guidance / ghidare activă de radiolocație Un sistem de autoghidare în care atât sursa pentru iluminarea țintei cât și receptorul pentru detectarea energiei reflectate de țintă, ca rezultat al iluminării acesteia, sunt încorporate în rachetă. <i>Vezi de asemenea, homing guidance.</i>
active material / matière fissile Material, such as plutonium and certain isotopes of uranium, which is capable of supporting a fission chain reaction.	active material / material activ (fisionabil) Material, precum plutoniu și anumiți izotopi ai uraniului, care este capabil să întrețină o reacție de fisiune în lanț.
active mine / mine à dispositif actif A mine actuated by the reflection from a target of a signal emitted by the mine. <i>See also passive mine.</i>	active mine / mină activă Mină acționată prin reflexia de la o țintă a unui semnal emis de mină. <i>Vezi de asemenea, passive mine.</i>

active public information policy / attitude active en matière d'information publique A policy which dictates that attempts will be made to stimulate media/public interest about an issue or activity for the purpose of informing the public. Interest may be stimulated by press advisories, news releases, personal contacts, press conferences or other forms of public presentation. <i>See also passive public information policy.</i>	active public information policy / politica activă de informare publică (atitudine activă în materie de informare publică) O politică ce impune să se facă încercări pentru a stimula interesul media/public cu privire la un subiect sau activitate în scopul informării publicului. Interesul poate fi stimulat prin comunicate de presă, difuzări de știri, contacte personale, conferințe de presă și alte forme de prezentări publice. <i>Vezi de asemenea, passive public information policy.</i>
actual ground zero / point zéro réel The point on the surface of the earth at, or vertically below or above, the centre of an actual nuclear detonation. <i>See also desired ground zero; ground zero.</i>	actual ground zero / punct zero real (epicentrul real al exploziei nucleare) Punct de pe suprafața pământului, proiecția verticală (deasupra sau sub) a centrului unei explozii nucleare reale. <i>Vezi de asemenea, desired ground zero; ground zero.</i>
actuate / déclencher To operate a firing mechanism by an influence or a series of influences in such a way that all the requirements of the mechanism for firing or for registering a target count are met.	actuate / a declanșa A pune în funcțiune (a opera) un mecanism de dare a focului printr-o influență sau o serie de influențe în așa fel încât să fie îndeplinite toate cerințele mecanismului de tragere sau de înregistrare.

actuator / servocommande A mechanism that furnishes the force required to displace a control surface or other control element.	actuator / servocomandă Un dispozitiv/mecanism care furnizează forța necesară deplasării unei suprafețe de comandă sau a unui alt element de comandă.
acute radiation dose / dose d'irradiation aiguë Total ionising radiation dose received at one time and over a period so short that biological recovery cannot occur. <i>See also chronic radiation dose.</i>	acute radiation dose / doza de radiație acută Doza totală de iradiere ca urmare a ionizării primite la un moment dat și într-o perioadă așa de scurtă încât restabilirea biologică nu se poate produce. <i>Vezi de asemenea, chronic radiation dose.</i>
ad hoc mouvement / mouvement improvisé A movement which may occur at any time, for which necessary or appropriate planning data is not yet available. This movement will be partially or fully planned as soon as the required information has been provided. <i>See also fully planned movement; partially planned movement.</i>	ad hoc movement / deplasare neplanificată O mișcare ce poate avea loc în orice moment pentru care nu sunt încă disponibile date necesare sau de planificare corespunzătoare. Această mișcare va fi parțial sau în totalitate planificată de îndată ce informația indispensabilă ne va fi asigurată. <i>Vezi de asemenea, fully planned movement; partially planned movement.</i>
add / plus loin In artillery and naval fire support, a correction used by an observer/spotter to indicate that an increase in range along a spotting line is desired.	add / corecție pozitivă În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o corecție folosită de un observator/avion de corectare pentru a arăta că o creștere în bătaie pe linia de corectare este dorită.

adjust fire / 1. prêt à régler; 2. réglage In artillery and naval fire support: 1. A method of control transmitted in the call for fire by the observer or spotter to indicate that he will control the adjustment. 2. An order or request to initiate an adjustment of fire.	adjust fire / 1. (pregătit pentru corectarea tragerii) 2. corectarea tragerii În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală: 1. O metodă de dirijare transmisă în cererea de foc de către un observator sau avion de corectare a tragerii pentru a arăta că acesta va conduce corectarea; 2. Un ordin sau o cerere pentru a iniția o corectare a focului.
adjustment of fire / ajustage observé de tir - réglage observé de tir Process used in artillery and naval fire to obtain correct bearing, range and height of burst (if time fuzes are used) when engaging a target by observed fire. <i>See also spot.</i>	adjustment of fire / corectarea focului (tragerii) Proces folosit în tragerile de artilerie și în tragerile navale pentru a obține direcția, bătaia și înălțimea de explozie corecte (dacă sunt utilizate focoase fuzante) când se angajează o țintă prin tragere corectată /observată. <i>Vezi de asemenea, spot.</i>
administration / administration 1. The management and execution of all military matters not included in tactics and strategy. 2. The internal management of units.	administration / administrare (activități de administrare) 1. Managementul și executarea tuturor problemelor militare neincluse în tactică și strategie; în principal în domeniile managementului logistic și de personal. 2. Conducerea internă a unităților.
administrative chain of command / voie administrative The normal chain of command for administration. <i>See also chain of command; operational chain of command.</i>	administrative chain of command / lanț de comandă pentru administrație Lanțul normal de comandă pentru administrație. <i>Vezi de asemenea, chain of command; operational chain of command.</i>

administrative control / contrôle administratif Direction or exercise of authority over subordinate or other organizations in respect to administrative matters such as personnel management, supply, services, and other matters not included in the operational missions of the subordinate or other organizations. <i>See also command; control; full command; operational command; perational control.</i>	administrative control / control administrativ Conducerea sau exercitarea autorității asupra formațiunilor subordonate sau altor organizații în ceea ce privește problemele administrative precum managementul de personal, al resurselor, serviciilor și alte probleme neincluse în misiunile operaționale ale acestor formațiuni subordonate sau ale altor organizații. <i>Vezi de asemenea, command; control; full command; operational command; operational control.</i>
administrative escort / escorteur administratif A warship or merchant ship under naval control, carrying a convoy commodore and his staff, serving as a platform for simultaneous communication with an operational control authority and a coastal convoy.	administrative escort / escortă administrativă O navă de război sau de comerț aflată sub controlul marinei, având la bord un comandor de convoi și statul său major, servind ca o platformă pentru comunicație simultană cu o autoritate de conducere operațională și un convoi de coastă.

administrative loading / chargement administratif A loading system which gives primary consideration to achieving maximum utilization of troops and cargo space without regard to tactical considerations. Equipment and supplies must be unloaded and sorted before they can be used. <i>Also called "commercial loading".</i>	administrative loading / încărcare administrativă Un sistem de încărcare ce acordă considerație obținerii unei utilizări maxime a spațiului destinat trupelor și încărcăturii fără a lua în seamă considerațiile tactice. Echipamentul și proviziile trebuie să fie descărcate și sortate înainte ca acestea să poată fi folosite. <i>Numită și "commercial loading".</i>
administrative movement / mouvement administratif A movement in which troops and vehicles are arranged to expedite their movement and conserve time and energy when no enemy interference, except by air, is anticipated.	administrative movement / deplasare administrativă O deplasare în care trupele și vehiculele sunt dispuse pentru a urgenta mișcarea acestora și a economisi timp și energie când nu se anticipează o intervenție inamică, cu excepția celei pe calea aerului.
administrative order / ordre administratif An order covering traffic, supplies, maintenance, evacuation, personnel and other administrative details.	administrative order / ordin administrativ Un ordin privind traficul, proviziile, întreținerea, evacuarea, personalul și alte detalii administrative.
administrative plan / plan administratif et logistique A plan, normally relating to and complementing the operation plan or order, which provides information and instructions covering the logistic and administrative support of the operation.	administrative plan / plan administrativ (și logistică) Un plan, normal în relație cu / și completând planul sau ordinul de operație, care asigură informații și instrucțiuni care se referă la suportul logistic și administrativ al operațiunii.

advance force / force d'avant-garde A temporary organization within the amphibious task force which precedes the main body to the objective area. Its function is to participate in preparing the objective for the main assault by conducting such operations as reconnaissance, seizure of supporting positions, minesweeping, preliminary bombardment, underwater demolitions, and air support.	advance force / avangardă O organizație temporară, în cadrul mării unități operative de desant maritim care precede forțele principale în zona obiectivului. Funcția sa este aceea de a participa la pregătirea obiectivului în vederea asaltului principal prin conducerea unor operații precum: recunoaștere, ocuparea pozițiilor de sprijin, dragarea minelor, pregătirea de artilerie a atacului, distrugeri sub apă și sprijin de aviație.
advance to contact / marche à l'ennemi An offensive operation designed to gain or re-establish contact with the enemy. <i>See also approach march.</i>	advance to contact / înaintare spre inamic O operație de ofensivă destinată asigurării sau restabilirii contactului cu inamicul. <i>Vezi de asemenea, approach march.</i>
advanced aerodrome / aéroport avancé An aerodrome, usually having minimum facilities, in or near an objective area. <i>See also aerodrome.</i>	advanced aerodrom / aerodrom înaintat (avansat) Un aerodrom, având de obicei facilități minime, în apropierea sau în interiorul zonei unui obiectiv. <i>Vezi de asemenea, aerodrome.</i>
advanced fleet anchorage / mouillage avancé de flotte A secure anchorage for a large number of naval vessels, mobile support units and auxiliaries located in or near a theatre of operations. <i>See also emergency anchorage.</i>	advanced fleet anchorage / loc de ancorare înaintată a flotei O zonă sigură de ancorare pentru un număr mare de vase, unități mobile de sprijin și auxiliare, situată în, sau în apropierea unui teatru de operații. <i>Vezi de asemenea, emergency anchorage.</i>

advanced guard / avant-garde The leading element of an advancing force. The primary mission is to insure the uninterrupted advance of the main body. It has the following functions: a. to find and exploit gaps in the enemy's defensive system; b. to prevent the main body of the advancing force running blindly into enemy opposition; c. to clear away minor opposition or, if major opposition is met, to cover the deployment of the main body. <i>See also main guard.</i>	advanced guard / avangardă Subunitate din eşalonul întâi al unei unități în ofensivă. Misiunea principală este de a asigura ofensiva neîntreruptă a unității principale. Are următoarele funcții: a. să descopere și să exploateze breșele/culoarele de trecere în sistemul defensiv inamic; b. să împiedice forțele principale ale unității în ofensivă să înainteze orbește în interiorul rezistenței inamice. c. să înlăture rezistențele minore sau dacă este întâlnită o rezistență majoră, să protejeze desfășurarea unității principale. <i>Vezi de asemenea, main guard.</i>
advanced base / base avancée A base located in or near a theatre of operations whose primary mission is to support military operations.	advanced base / bază înaintată O bază situată în, sau în imediata apropiere/proximitate a unui teatru de operații, a cărei misiune primară este de a asigura susținerea/spijinul operațiilor militare.
adversary / adversaire A party acknowledged as potentially hostile to a friendly party and against which the use of force may be envisaged.	adversary / adversar Un grup / grupare cunoscut(ă) ca potențial ostil(ă) unei forțe prietene și împotriva căreia poate fi luată în considerare utilizarea forței.

advisory area / région à service consultatif A designated area within a flight information region where air traffic advisory service is available.	advisory area / zonă cu funcție consultativă O zonă desemnată, în interiorul unui raion de adunare a informațiilor aeriene, în care este disponibil serviciul de consultanță pentru trafic aerian.
advisory control / contrôle consultatif A mode of control under which the aircraft commander selects his own speed, altitude and heading, and has freedom of action to accomplish the assigned task. The aircraft control unit will inform the aircraft of the current tactical picture and provide adequate warnings of hazards affecting aircraft safety.	advisory control / control consultativ Mod de control în care comandantul de avion/echipaj selectează viteza, altitudinea și cap-compas proprii și are libertatea de acțiune pentru a îndeplini misiunea repartizată. Unitatea de control tactic al aeronavei va informa echipajul avionului despre situația de luptă actuală și va asigura avertizările adecvate cu privire la pericolele care afectează securitatea aparatului.
aerial picket / avion piquet-radar <i>See air picket.</i>	aerial picket / patrulă aeriană <i>Vezi air picket.</i>
aerial reconnaissance / reconnaissance aérienne <i>See air reconnaissance.</i>	aerial reconnaissance / cercetare aeriană <i>Vezi air reconnaissance.</i>

aerodrome / aérodrome An area prepared for the accommodation (including any buildings, installations and equipment), landing and take-off of aircraft. <i>See also advanced aerodrome; air strip; air traffic; alternate aerodrome; diversion aerodrome; landing area; landing site; main aerodrome; redeployment aerodrome.</i>	aerodrom / aerodrom Zonă (care include toate construcțiile, echipamentele și instalațiile) amenajată pentru a permite aterizarea, și decolarea aeronavelor. <i>Numit și "airfield". Vezi de asemenea, advanced aerodrome; air strip; alternate aerodrome; diversion aerodrome; landing area; landing site; main aerodrome; redeployment aerodrome.</i>
aerodrome damage repair / réparation des dégâts subis par un aérodrome The range of activities required to restore the operational capability of an aerodrome after non-nuclear attack, including: 1. reconnaissance to assess the damage and essential recuperative work; 2. explosive ordnance disposal; 3. restoration of minimum operating surfaces, including aircraft manoeuvring areas and access tracks; 4. restoration of services and facilities essential for the conduct of air operations. <i>Commonly called "ADR".</i>	aerodrom damage repair / repararea distrugerilor suportate de aerodrom Serie de activități necesare pentru a reface capacitatea operațională a unui aerodrom, după un atac nenuclear, incluzând: 1. Recunoaștere pentru a evalua distrugerile și lucrările recuperative de bază; 2. Dispunerea muniției explozive; 3. Restaurarea suprafețelor operative minime, incluzând zonele de manevră a avioanelor și piste de acces; 4. Restabilirea serviciilor și facilităților esențiale pentru desfășurarea operațiunilor aeriene. <i>Numit, în mod obișnuit, „ADR”.</i>

aerodrome traffic / circulation d'aérodrome 1. All traffic on the manoeuvring area of an aerodrome 2. All aircraft flying in the vicinity of an aerodrome. <i>See also air traffic.</i>	aerodrom traffic / trafic de aerodrom 1. Tot traficul din zona de manevră a aerodromului; 2. Toate avioanele care zboară în vecinătatea aerodromului. <i>Vezi de asemenea, air traffic .</i>
aerodynamic missile / missile aérodyamique A missile which uses aerodynamic forces to maintain its flight path. <i>See also ballistic missile; guided missile.</i>	aerodynamic missile / rachetă aerodinamică O rachetă care folosește forțele aerodinamice pentru a-și menține traiectoria de zbor. <i>Vezi de asemenea, ballistic missile; guided missile.</i>
aeromedical evacuation / évacuation sanitaire aérienne The movement of patients to and between medical treatment facilities by air transportation.	aeromedical evacuation / evacuare medicală pe calea aerului Deplasarea cu mijloace de transport aerian a pacienților către și între facilitățile de tratament medical.

aeromedical evacuation control centre / centre de contrôle des évacuations sanitaires aériennes The control facility established by the commander of an air transport division, air force, or air command. It operates in conjunction with the command movement control centre and coordinates overall medical requirements with airlift capability. It also assigns medical missions to the appropriate aeromedical evacuation elements in the system and monitors patient movement activities.	aeromedical evacuation control centre / centru de control al evacuării medicale pe calea aerului Facilitatea de control stabilită de comandantul unei structuri de aviație de transport aerian, forțe aeriene sau comandament aerian. Operează împreună cu centrul de control al deplasărilor și coordonează totalitatea cerințelor medicale cu capacitatea mijloacelor de transport aerian. De asemenea, alocă misiuni medicale unităților de evacuare aeromedicală din sistem și monito-rizează activitățile de transport ale pacienților.
aeromedical evacuation coordinating officer / officier régulateur d'évacuations sanitaires aériennes An officer of an originating, in-transit, or destination medical facility/ establishment who coordinates aeromedical evacuation activities of the facility/establishment.	aeromedical evacuation coordinating officer / ofițer coordonator al evacuării medicale pe calea aerului (aeromedicale) Un ofițer al unei formațiuni medicale de plecare, în tranzit sau de destinație, care coordonează activitățile de evacuare aeromedicală ale acestei formațiuni/stabiliment.

aeromedical evacuation operations officer / officier responsable des opérations d'évacuations sanitaires aériennes An officer of the airlift force or command who is responsible for activities relating to planning and directing aeromedical evacuation operations, maintaining liaison with medical airlift activities concerned, operating an aeromedical evacuation control centre, and otherwise coordinating aircraft and patient movements.	aeromedical evacuation operations officer / ofițer responsabil cu operațiile de evacuare aeromedicală Un ofițer al unei unități sau al unui comandament de transport aerian responsabil cu activitățile legate de planificarea și direcționarea evacuărilor medicale pe calea aerului, păstrând legătura cu un centru de control al evacuării medicale pe calea aerului implicat în activitățile de transport aerian, cu alte cuvinte responsabil cu coordonarea deplasărilor pacienților și mijloacelor aeriene de transport.
aeromedical evacuation system / chaîne d'évacuations sanitaires aériennes A system which provides: 1. Control of patient movement by air transport; 2. Specialized medical attendants and equipment for in-flight medical care; 3. Facilities on, or in the vicinity of, air strips and airbases, for the limited medical care of intransit patients entering, en route via, or leaving the system; 4. Communication with destination and en route medical facilities concerning patient airlift movements.	aeromedical evacuation system / sistem de evacuare medicală pe calea aerului Un sistem care asigură: 1. Controlul deplasării pacienților cu mijloace de transport aerian; 2. Însoțitori și echipament medical pentru îngrijiri medicale în timpul zborului; 3. Facilități aflate pe sau în imediata apropiere a pistelor de zbor și a bazelor aeriene destinate să furnizeze îngrijiri medicale limitate pacienților în tranzit, care fac escală sau părăsesc sistemul; 4. Comunicații cu facilitățile sanitare de destinație sau de escală cu privire la transportul aerian al pacienților.

aeromedical staging unit / hôpital de transit "air" A medical unit operating transient patient beds located on or in the vicinity of an emplaning or deplaning airbase or air strip that provides reception, administration, processing, ground transportation, feeding and limited medical care for patients entering or leaving an aeromedical evacuation system.	aeromedical staging unit / unitate aeromedicală intermediară de tranzit O unitate medicală care exploatează paturi pentru pacienți în tranzit, situată pe sau în imediata apropiere proximitate a unei baze aeriene de îmbarcare sau de debarcare, sau a unei piste de zbor, asigurând primirea, administrarea, tratarea sau transportul la sol, hrănirea și îngrijirile medicale limitate pentru pacienții care intră sau ies dintr-un sistem de evacuare aeromedical.
aeronautical chart / carte aéronautique A chart specifically designed to meet air navigation requirements. <i>See also aeronautical plotting chart; aeronautical topographic chart; map.</i>	aeronautical chart / hartă de navigație aeriană O hartă special concepută pentru a răspunde nevoilor navigației aeriene. Vezi de asemenea, aeronautical plotting chart; aeronautical topographic chart; map.
aeronautical information overprint / surimpression d'informations aéronautiques Additional information which is printed or stamped on a map or chart for the specific purpose of air navigation.	aeronautical information overprint / suprainprimarea informațiilor aeronautice Informații suplimentare tipărite sau imprimate pe o hartă sau o schemă pentru scopuri specifice navigației aeriene.

aeronautical plotting chart / carte de tracé de route aéronautique A chart designed for the graphical processes of navigation. <i>See also aeronautical chart; aeronautical topographic chart; map.</i>	aeronautical plotting chart / hartă traiectelor de zbor Hartă proiectată pentru utilizarea metodelor grafice de navigare. <i>Vezi de asemenea, aeronautical chart; aeronautical topographic chart; map.</i>
aeronautical topographic chart / carte topographique aéronautique A representation of features of the surface of the earth, designed primarily as an aid to visual or radar navigation, which shows selected terrain, cultural or hydrographic features and supplementary aeronautical information. <i>See also aeronautical chart.</i>	aeronautical topographic chart / hartă topografică pentru zbor O reprezentare a caracteristicilor suprafeței terestre desemnată în principal ca un ajutor pentru navigația vizuală sau radar, care indică trăsături specifice de teren, culturale sau hidrografice și informații aeronautice suplimentare. <i>Vezi de asemenea, aeronautical chart;</i>
aeropause / aéropause Region in which functional effects of the atmosphere on man and aircraft cease to exist.	aeropause /lipsa efectelor atmosferei O regiune în care efectele funcționale ale atmosferei asupra oamenilor și aeronavelor încetează să existe.
afloat support / soutien logistique à la mer A form of logistic support outside the confines of a harbour in which fuel, ammunition and supplies are provided for operating forces either underway or at anchor.	afloat support / suport logistic pe mare O formă a suportului logistic în afara limitelor unui port în care combustibilul, muniția și proviziile sunt asigurate pentru forțele operaționale fie în mers, fie la ancoră.

afterburning / postcombustion 1. The characteristic of some rocket motors to burn irregularly for some time after the main burning and thrust has ceased. 2. The process of fuel injection and combustion in the exhaust jet of a turbojet engine (aft or to the rear of the turbine).	afterburning / postcombustie 1. Caracteristica anumitor motoare de rachetă de a arde neregulat pentru un anumit timp după ce arderea și tracțiunea principală au încetat. 2. Procesul de injecție și ardere a combustibilului în jetul reactiv al unui turboreactor (după sau la trecerea gazului în turbină).
after-flight inspection / vérification après le vol General examination after flight for obvious defects, correction of defects reported by aircraft crews, replenishment of consumable or expendable stores, and securing aircraft. <i>Also called "post flight inspection".</i>	after-flight inspection / inspecția - verificarea după zbor Examinarea generală după zbor pentru determinarea defectelor evidente, corectarea defectelor raportate de către echipajul avionului, completarea rezervelor de materiale consumabile de unică întrebuințare și asigurarea securității aeronavei. <i>Numită și „post flight inspection”.</i>
age of moon / âge de la lune The elapsed time, usually expressed in days, since the last new moon.	Age of moon / vârsta lunii Timp scurs, de obicei exprimat în zile, de la ultima lună nouă.
agency / organisme de renseignement In intelligence usage, an organization or individual engaged in collecting and/or processing information. <i>See also agent; intelligence cycle; source. Also called "collection agency".</i>	agency / agenție În domeniul informațiilor, organizație angajată în colectarea și /sau procesarea informațiilor. <i>Numită și “collection agency”. Vezi de asemenea, agent; intelligence cycle; source.</i>

agent / agent In intelligence usage, one who is recruited, trained, controlled and employed to obtain and report information. <i>See also agency; source.</i>	agent / agent În domeniul informațiilor, persoană recrutată, instruită, dirijată și implicată în furnizarea și raportarea de informații. <i>Vezi de asemenea, agency; source.</i>
agonic line / ligne agonale A line drawn on a map or chart joining points of zero magnetic declination for a specified year date.	agonic line / agonă (curbă agonică, linie de declinație zero) O linie desenată pe o hartă sau schiță, care unește punctele de declinație magnetică zero pentru o anumită dată a anului (curbă care unește punctele de pe suprafața Pământului cu declinație magnetică nulă).
agreed point / repère convenu A predetermined point on the ground, identifiable from the air, and used when aircraft assist in fire adjustment.	agreed point / punct convenit (reper convenit) Un punct determinat anterior pe sol identificabil din aer, și folosit când un avion participă la reglarea tragerii (tirului).
air / fusant In artillery and naval fire support, a spotting, or an observation, by a spotter or an observer to indicate that a burst or group of bursts occurred before impact.	air / fuzant În tragerile de artilerie terestră și navală, reglajul tragerii sau o observare, de către un corector de tir sau un observator, ca să se arate că o explozie sau un grup de explozii s-a (u) produs înaintea impactului (în aer).

airborne/1. 2. 3. aéroporté; 4. de bord; 5. en vol Adjective used to describe the following: 1. Troops specially trained to carry out operations, either by paradrop or air landing, following an air movement. <i>See also airborne force; airborne operation; air-portable; air-transportable; operation; paradrop.</i> 2. Materiel specially designed for airborne troops. 3. Aeronautical equipment used to accomplish a particular mission. 4. Items forming an integral part of an aircraft. 5. The state of an aircraft from the instant it becomes entirely sustained by air until it ceases to be so sustained.	airborne / aeropurtat Adjectiv folosit pentru a descrie următoarele: 1. Trupe special antrenate pentru a executa operațiuni fie prin debarcarea desantului, fie prin parașutarea desantului aerian, în urma unei deplasări aeriene. <i>Vezi de asemenea, airborne force; airborne operation; air-portable; air-transportable; operation; paradrop.</i> 2. Material special conceput pentru trupele aeropurtate. 3. Echipament aeronautic folosit pentru a îndeplini o misiune specifică. 4. De bord: echipament care este parte integrantă a unei aeronave. 5. În zbor: starea aeronavei, din momentul în care ajunge a fi complet susținută de aer, până când aceasta încetează a fi susținută în acest mod.
airborne alert / alerte en vol A state of aircraft readiness wherein combat-equipped aircraft are airborne and ready for immediate action. <i>See also fighter cover.</i>	airborne alert / alertă în zbor O stare de pregătire a aeronavei în care aceasta, echipată pentru luptă, este gata pentru acțiune imediată. <i>Vezi de asemenea, fighter cover.</i>
airborne assault / assaut aéroporté <i>See assault phase part 2.</i>	airborne assault / asalt cu trupe aeropurtate <i>Vezi assault phase partea 2.</i>

airborne command post / poste de commandement volant A suitably equipped aircraft used by the commander for the control of his forces.	airborne command post / punct de comandă aeropurtat O aeronavă echipată corespunzător folosită de comandant pentru conducerea forțelor sale.
airborne early warning and control / alerte lointaine et contrôle aérien par moyens aéroportés Air surveillance and control provided by airborne early warning aircraft which are equipped with search and height-finding radar and communication equipment for controlling weapon systems. <i>See also air picket.</i>	airborne early warning and control / avertizare timpurie și control aeropurtat Supraveghere și control aerian asigurate de aeronave de avertizare timpurie care sunt echipate cu stație de radiolocație de descoperire și determinare a înălțimii și cu echipament de comunicație pentru controlul sistemelor de armament. <i>Vezi de asemenea, air picket.</i>
airborne force / force aéroportée A force composed primarily of ground and air units organized, equipped and trained for airborne operations. <i>See also force(s).</i>	airborne force / forțe aeropurtate O forță compusă în principal din unități terestre și aeriene organizate, echipate și antrenate pentru operații aeropurtate. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
airborne force liaison officer / officier de liaison des forces aéroportées An officer who is the representative of the airborne units and who works with the air force on aerodromes being used for airborne operations.	airborne force liaison officer / ofițer de legătură al forțelor aeropurtate Un ofițer care este reprezentantul unităților aeropurtate și care lucrează cu forțele aeriene, pe aeroporturile ce sunt folosite pentru operațiuni aeropurtate.

airborne interception equipment / centrale d'interception A fire control system, including radar equipment, installed in interceptor aircraft used to effect air interception.	airborne interception equipment / echipament de bord de interceptare Un sistem de conducere a focului incluzând echipament radar, instalat pe un avion de interceptare folosit pentru a efectua interceptarea avioanelor inamicului.
airborne operation / opération aéroportée An operation involving the movement of combat forces and their logistic support into an objective area by air. <i>See also air transportable unit.</i>	airborne operation / operație de desant aerian O operațiune implicând desfășurarea forțelor de luptă și a suportului lor logistic într-o zonă obiectiv pe calea aerului. <i>Vezi de asemenea, air transportable unit.</i>
airborne radio relay / relais radio en vol A technique employing aircraft fitted with radio relay stations for the purpose of increasing the range, flexibility or physical security of communication systems.	airborne radio relay / radioreleu aeroportat Procedeu ce implică utilizarea unor stații de retranslație instalate pe aeronave, în scopul măririi distanței de comunicare, flexibilității sau securității fizice a unui sistem de comunicații.
airburst / explosion aérienne An explosion of a bomb or projectile above the surface as distinguished from an explosion on contact with the surface or after penetration. <i>See also type of burst.</i>	airburst / explozie aeriană O explozie a unei bombe sau proiectil deasupra suprafeței solului, deosebită de o explozie la contactul cu suprafața solului, sau după pătrunderea în sol. <i>Vezi de asemenea, type of burst.</i>
air cargo / cargaison aérienne Stores, equipment or vehicles, which do not form part of the aircraft, and are either part or all of its payload. <i>See also cargo.</i>	air cargo / încărcătură transportată pe calea aerului Stocuri, echipamente sau vehicule transportate pe calea aerului. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>

air cartographic camera / chambre aérophotogrammétrique A camera having the accuracy and other characteristics essential for air survey or cartographic photography. <i>Also called "mapping camera".</i>	air cartographic camera / cameră aerofotogrammetrică O cameră având acuratețea și alte caracteristici esențiale pentru fotografie aeriană sau fotografie cartografică. <i>Numită și „mapping camera”.</i>
air cartographic photography / photographie aérienne cartographique - photographie topographique aérienne The taking and processing of air photographs for mapping and charting purposes. <i>Also called "air survey photography".</i>	air cartographic photography / fotografie aeriană cartografică Realizarea și prelucrarea fotografiilor aeriene în scopul întocmirii hărților și schemelor. <i>Numită și “ air survey photography”.</i>
air control / contrôle aérien <i>See air controller; air traffic control centre; airway; area control centre; control and reporting centre; control area; control zone; controlled airspace; interceptor controller; tactical air controller; tactical air control centre; terminal control area.</i>	air control / controlul aerian (dirijarea zborului) <i>Vezi air controller; air traffic control centre; airway; area control centre; control and reporting centre; control area; control zone; controlled airspace; interceptor controller; tactical air controller; tactical air control centre; terminal control area.</i>
air controller / contrôleur aérien An individual especially trained for and assigned the duty of the control (by use of radio, radar, or other means) of such aircraft as may be allotted to him for operation within his area. <i>See also air control; tactical air controller.</i>	air controller / controlor aerian O persoană special instruită și desemnată pentru funcția de dirijare (prin folosirea radioului, radarului sau a altor mijloace) a aeronavelor care îi pot fi repartizate pentru operare în zona sa. <i>Vezi de asemenea, air control; tactical air controller.</i>

air corridor / corridor aérien A restricted air route of travel specified for use by friendly aircraft and established for the purpose of preventing friendly aircraft from being fired on by friendly forces.	air coridor / culoar aerian Un traiect de deplasare aeriană restricționat, atribuit pentru folosință aeronavelor proprii, stabilit cu scopul de a nu îngădui ca aeronavele proprii să fie ținta atacurilor din partea forțelor armate proprii.
aircraft / aéronef Any machine that can derive support in the atmosphere from the reactions of the air other than the reactions of the air against the earth's surface. [ICAO] 20 Jun 2006	aircraft / aeronavă Orice aparat care se poate susține în atmosferă datorită unor reacții ale aerului diferite de reacțiile aerului la suprafața pământului. [OACI] 20 iunie 2006
aircraft arresting barrier / barrière d'arrêt d'aéronef - barrière d'arrêt de secours A device, not dependent on an aircraft arresting hook, used to stop an aircraft by absorbing its forward momentum in an emergency landing or aborted takeoff. <i>Also called "emergency barrier". See also aircraft arresting system.</i>	aircraft arresting barrier / barieră de oprire a aeronavei Un dispozitiv independent de cârligul de frânare al aeronavei, folosit pentru a opri o aeronavă prin absorbția energiei sale cinetice într-o aterizare de urgență sau o decolare eșuată. <i>Numită și „emergency barrier”. Vezi de asemenea, aircraft arresting system.</i>

aircraft arresting cable / câble d'arrêt d'aéronef - brin d'arrêt d'aéronef That portion of an aircraft arresting system which spans the runway surface or flight deck landing area and is engaged by the aircraft arresting hook. <i>Also called "aircraft arresting wire". See also aircraft arresting system.</i>	aircraft arresting cable / cablu de oprire a avionului Acel element al unui sistem de oprire a aeronavei ce trece peste suprafața unei piste de decolare / aterizare sau a punții de decolare / apunțare și care este angajat (acroșat) de cârligul de oprire al aeronavei. <i>Numit și „aircraft arresting wire”. Vezi de asemenea, aircraft arresting system.</i>
aircraft arresting gear / dispositif d'arrêt d'aéronef A device used to engage hook equipped aircraft to absorb the forward momentum of a routine or emergency landing, or aborted take-off. <i>See also aircraft arresting system.</i>	aircraft arresting gear / mecanism de oprire a avionului Un dispozitiv folosit pentru a prinde aeronava echipată cu cârlig pentru a absorbi energia cinetică a unei aterizări de rutină/urgență sau a unei decolări eșuate. <i>Vezi de asemenea, aircraft arresting system.</i>
aircraft arresting hook / crosse d'arrêt d'aéronef - crosse d'aéronef – crosse d'appontage A device fitted to an aircraft to engage arresting gear. <i>Also called "tail hook". See also aircraft arresting system.</i>	aircraft arresting hook / cârlig de oprire a aeronavei Un dispozitiv fixat pe un avion pentru a acroșa mecanismul de oprire. <i>Numit și „tail hook”. Vezi de asemenea, aircraft arresting system.</i>

aircraft arresting system / système d'arrêt d'aéronef A series of devices used to stop an aircraft by absorbing its momentum in a routine or emergency landing or aborted take-off. <i>See also aircraft arresting barrier; aircraft arresting cable; aircraft arresting gear; aircraft arresting hook.</i>	aircraft arresting system / sistem de oprire a aeronavei O serie de dispozitive folosite pentru a opri o aeronavă prin absorbția energiei sale cinetice într-o aterizare normală / de urgență, sau într-o decolare eșuată. <i>Vezi de asemenea, aircraft arresting cable; aircraft arresting barrier; aircraft arresting gear; aircraft arresting hook.</i>
aircraft arresting wire / câble d'arrêt d'aéronef - brin d'arrêt d'aéronef. <i>See aircraft arresting cable.</i>	aircraft arresting wire / cablu de oprire a avionului <i>Vezi aircraft arresting cable.</i>
aircraft arrestment / arrêt d'un aéronef Controlled stopping of an aircraft by external means.	aircraft arrestement / frânarea unei aeronave Frânarea controlată a unei aeronave prin mijloace externe.
aircraft captain / commandant de bord <i>See aircraft commander.</i>	aircraft captain / comandant de bord <i>Vezi aircraft commander.</i>
aircraft climb corridor / couloir de montée pour aéronefs Controlled airspace of defined vertical and horizontal dimensions extending from a controlled area that may include an aerodrome, in which an aircraft executes all or part of a climb under positive control.	aircraft climb corridor / coridor/pasaj de urcare pentru aeronavă Spațiu aerian controlat, de dimensiuni verticale și orizontale definite, care se extinde de la o zonă controlată ce poate include un aerodrom, în care o aeronavă execută întreaga sau o parte a unei ascensiuni în sistem de dirijare.

aircraft commander / commandant d'aéronef The aircrew member designated by a competent authority as being in command of an aircraft and responsible for its safe operation. Note: the aircraft commander may also be the mission commander. <i>Also called "aircraft captain". See also mission commander.</i>	aircraft commander / comandant de bord Membru al echipajului desemnat de o autoritate competentă ca fiind comandant al unei aeronave și responsabil de funcționarea sigură a acesteia. Notă: comandantul aeronavei poate să fie și comandantul misiunii. <i>Numit și " aircraft captain". Vezi de asemenea, mission commander (termen ce trebuie a fi agreat de NATO).</i>
aircraft control unit / unité de contrôle tactique air A unit with facilities and personnel, including controllers, for conducting aircraft control and which exercises tactical control of aircraft or a unit(s).	aircraft control unit / unitate de control tactic al aeronavei O unitate cu facilități și personal, inclusiv controlori, pentru conducerea aeronavei și care exercită controlul tactic al aeronavei sau al unei (unor) unități.

aircraft cross-servicing / services mutuels pour aéronefs Services performed on an aircraft by an organization other than that to which the aircraft is assigned, according to an established operational aircraft crossservicing requirement, and for which there may be a charge. Aircraft crossservicing has been divided into two categories: a. Stage A cross-servicing – The servicing of an aircraft on an aerodrome/ship, which enables the aircraft to be flown to another aerodrome/ship. b. Stage B cross-servicing – The servicing of an aircraft on an aerodrome/ship, which enables the aircraft to be flown on an operational mission. <i>See also aircraft transient servicing; operational aircraft crossservicing requirement.</i>	aircraft cross-servicing / servicii reciproce de întreținere tehnică pentru aeronave Servicii prestate pe o aeronavă de o organizație, alta decât cea căreia îi aparține aeronava, în baza unei cereri de servicii de reciprocitate stabilite pentru aeronavele operaționale și care pot fi contra cost. Serviciile de reciprocitate pentru aeronave cuprind două categorii: a. Treapta A de servicii de reciprocitate, întreținerea tehnică a unui avion pe un aerodrom sau o navă, care permite acestuia să zboare la un alt aerodrom – navă. b. Treapta B de servicii de reciprocitate, întreținerea unui avion pe un aerodrom, sau o navă, care permite acestuia să zboare într-o misiune operațională. <i>Vezi de asemenea, aircraft transient servicing; operational aircraft cross-servicing requirement.</i>
aircraft dispersal area / aire de dispersion An area on a military installation designed primarily for the dispersal of parked aircraft, whereby such aircraft will be less vulnerable in the event of enemy air raid.	aircraft dispersal area / zonă de dispersare aeronave O zonă într-un obiectiv militar destinat în special dispersării aeronavelor staționate, în care acestea vor fi mai puțin vulnerabile în eventualitatea unui raid aerian inamic.

aircraft flat pallet / palette d'aéronef A stressed pallet capable of supporting and restraining a specifically rated load. It is specifically designed for tie-down in an aircraft. <i>See also palletized unit load.</i>	aircraft flat pallet / palet pentru marfă O placă tensionată capabilă să suporte și să mențină o sarcină nominală specifică. Este special proiectată pentru a fi ancorată pe o aeronavă. <i>Vezi de asemenea, palletized unit load.</i>
aircraft ground support equipment / matériel de servitude au sol Equipment needed to carry out servicing and maintenance of an aircraft and its associated mission systems.	aircraft ground support equipment / echipament de întreținere a aeronavelor la sol Echipament necesar executării întreținerii tehnice curente și mentenanței unei aeronave și sistemelor de luptă asociate.
aircraft guide / guide d'aéronef <i>See aircraft marshaller.</i>	aircraft guide / ghid pentru aeronave <i>Vezi aircraft marshaller.</i>
Aircraft handover / prise en compte successive d'un aéronef The process of transferring control of aircraft from one controlling authority to another.	aircraft handover / transferul controlului aeronavei Procesul de transferare a controlului unei aeronave de la o autoritate de control la alta.
aircraft inspection / vérification d'aéronefs The process of systematically examining, checking and testing aircraft structural members, components and systems, to detect actual or potential unserviceable conditions.	aircraft inspection / inspecția (verificarea) aeronavei Procesul de examinare sistematică, verificare și testare a organelor structurale ale aeronavei, componentelor și sistemelor, pentru a depista condiții de nefuncționalitate prezente sau potențiale.

aircraft loading table / tableau de fractionnement A data sheet used by the force unit commander containing information as to the load that actually goes into each aircraft.	aircraft loading table / tabel de încărcare a aeronavei O specificație folosită de comandantul unității care conține informații cu privire la încărcătura reală repartizată fiecărei aeronave.
aircraft marshaller / signaleur A person trained to direct by visual or other means the movement of aircraft on the ground into and out of landing, parking or hovering points. <i>Also called "aircraft guide".</i>	aircraft marshaller / semnalizator aeronave O persoană antrenată să dirijeze prin mijloace vizuale sau prin alte mijloace, deplasarea aeronavelor la sol, în/din afara punctelor de aterizare, parcare, planare. <i>Numit și " aircraft guide".</i>
aircraft marshalling area / aire de manoeuvre des aéronefs - aire d'attente An area in which aircraft may form up before take-off or assemble after landing. <i>See also manoeuvring area.</i>	aircraft marshalling area / zonă de manevră pentru aeronave O zonă în care aeronavele se adună în formație înainte de decolare sau după aterizare. <i>Vezi de asemenea, manoeuvring area.</i>
aircraft mission equipment / équipement particulier d'un aéronef Equipment that must be fitted to an aircraft to enable it to fulfil a particular mission or task. <i>Also called "aircraft role equipment".</i>	aircraft mission equipment / tehnică de luptă și echipamente suplimentare pentru aeronave Tehnică de luptă și echipamente cu care o aeronavă trebuie să fie dotată pentru a fi în măsură să îndeplinească o anumită misiune de luptă sau sarcină. <i>Numită și " aircraft role equipment".</i>

aircraft modification / modification d'un aéronef A change in the physical characteristics of aircraft, accomplished either by a change in production specifications or by alteration of items already produced.	aircraft modification / modificare aeronavă O schimbare a caracteristicilor fizice ale aeronavei, realizată fie prin modificarea specificațiilor de producție, fie prin transformarea elementelor deja produse.
aircraft picketing / saisie d'aéronef Securing aircraft when parked in the open to restrain movement due to the weather or condition of the parking area. <i>Also called "aircraft tie-down".</i>	aircraft picketing / fixarea (ancorarea) aeronavei Securizarea (imobilizarea) unei aeronave parcată în exterior pentru a împiedica deplasarea ei datorită condițiilor meteorologice în zona de parcare. <i>Numită și "aircraft tie-down".</i>
aircraft replenishing / ravitaillement d'un aéronef The refilling of aircraft with consumables such as fuel, oil, and compressed gasses to predetermined levels, pressures, quantities or weights. Rearming is excluded.	aircraft replenishing / reaprovizionarea aeronavei Realimentarea aeronavelor cu produse consumabile cum ar fi combustibil, ulei, gaze comprimate până la niveluri, presiuni, cantități și greutăți prestabilite. Rearmarea este exclusă.
aircraft role equipment / équipement de soute <i>See aircraft mission equipment.</i>	aircraft role equipment / echipament specific rolului aeronavei <i>Vezi mission equipment.</i>
aircraft scrambling / ordre de décollage immédiat Directing the immediate take-off of aircraft from a ground alert condition of readiness.	aircraft scrambling / decolare imediată Ordin de decolare imediată a avionului de la sol după o poziție statică de alarmă la sol.

aircraft servicing connector / raccord de servitude pour aéronefs A device fitted to aircraft and/or ground equipment which enables replenishing and/or servicing to be carried out.	aircraft servicing connector / conector pentru deservirea aeronavei Un dispozitiv montat pe aeronavă și/sau echipament la sol care permite asigurarea realimentării și/sau întreținerea.

aircraft store / charge emportée par aéronef

Any device intended for internal or external carriage and mounted on aircraft suspension and release equipment, whether or not the item is intended to be separated in flight from the aircraft. Aircraft stores are classified in two categories as follows:

a. Expendable store - An aircraft store normally separated from the aircraft in flight such as a missile, rocket, bomb, nuclear weapon, mine, torpedo, pyrotechnic device, sonobuoy, signal underwater sound device, or other similar items.

b. Non-expendable store - An aircraft store which is not normally separated from the aircraft in flight such as a tank (fuel and spray), line-source disseminator, pod (refuelling, thrust augmentation, gun, electronic countermeasures, data link, etc.), multiple rack, target, cargo drop container, drone or other similar items. *See also payload.*

aircraft store / magazine și rezervoare pentru aeronave

Orice dispozitiv amenajat pentru șasiul intern sau extern, montat pe echipamentul de susținere și lansare a aeronavei, care în timpul zborului este destinat, sau nu, a fi separat de avion. Magazinele / rezervoarele aeriene pot fi clasificate în două categorii după cum urmează:

a. Încărcătură largabilă (magazie / rezervă nerecuperabilă cu o singură întrebuințare) – o magazie rezervor de aeronave care în mod normal în timpul zborului este separat(ă) de avion precum: rachete dirijate, rachete nedirijate, bombe, arme nucleare, mine, torpile, dispozitive pirotehnice, geamanduri acustice, dispozitiv sonor pentru semnal subacvatic sau alte obiecte similare

b. Încărcătură nelargabilă (magazie / rezervă neconsumabilă) - o magazie rezervor de aeronave care în mod normal nu este separat(ă) de avion în timpul zborului precum: tanc de (combustibil și lichid pulverizat), distribuitor continuu, carcase (reîncărcare cu combustibil, amplificatoare ale forței de șoc, tun, măsuri contraelectronice, legături de date etc.), suporturi multiple, containere pentru încărcături largabile, avioane telegidate sau alte obiecte similare. *Vezi de asemenea, payload.*

aircraft tie-down / amarrage d'un aéronef <i>See aircraft picketing.</i>	aircraft tie-down / legarea avionului <i>Vezi aircraft picketing.</i>
aircraft transient servicing / assistance aux aéronefs de passage Services performed on an aircraft by an organization other than that to which the aircraft is assigned and for which there may be a financial charge. This activity is separate from the established aircraft cross-servicing programme and requires that the transient aircrew supervise the correct application of ground crew procedures. <i>See also aircraft crossservicing.</i>	aircraft transient servicing / întreținere tehnică a aeronavelor aflate în tranzit Serviciile prestate pe un avion de o organizație (unitate), alta decât cea căreia aeronava îi este repartizată, pentru care pot să existe costuri financiare. Această activitate este separată de programul de servicii mutuale / întreținere tehnică, ale aeronavei și se impune ca echipajul avionului în tranzit să supravegheze aplicarea corectă a procedurilor echipei de la sol. <i>Vezi de asemenea, aircraft cross-servicing.</i>
aircraft vectoring / guidage des appareils par transmission de cap The directional control of in-flight aircraft through transmission of azimuth headings.	aircraft vectoring / dirijarea aeronavei Controlul direcțional al avioanelor în zbor prin transmiterea azimutului cap-compass.
air cushion vehicle / aéroglisseur A vehicle capable of being operated so that its weight, including its payload, is wholly or significantly supported on a cushion of air generated continuously at higher than ambient pressure. <i>See also ground effect machine.</i>	air cushion vehicle / vehicul pe pernă de aer (aeroglisor) Un vehicul capabil să fie operațional dacă greutatea sa inclusiv sarcina sa utilă (încărcătura sa) este suportată total sau în mare parte de o pernă de aer generată continuu la o presiune mai mare decât a mediului. <i>Vezi de asemenea, ground effect machine.</i>

air data computer / centrale aérodyamique <i>See central air data computer.</i>	air data computer / computer pentru informații de zbor <i>Vezi central data computer.</i>
air defence / défense aérienne All measures designed to nullify or reduce the effectiveness of hostile air action. <i>See also active air defence; passive air defence.</i>	air defence / apărare aeriană Toate măsurile destinate pentru a suprima sau reduce eficacitatea unui atac aerian ostil. <i>Vezi de asemenea, active air defence; passive air defence.</i>
air defence action area / zone d'action de défense aérienne An area and the airspace above it within which friendly aircraft or surface-to-air weapons are normally given precedence in operations except under specified conditions. <i>See also air defence operations area.</i>	air defence action area / zonă de acțiune a apărării aeriene O zonă și spațiul aerian de deasupra sa, în interiorul căreia aeronavele proprii sau armele sol-aer au în general prioritate în operațiuni, cu excepția condițiilor specificate. <i>Vezi de asemenea, air defence operations area.</i>
air defence area / zone de défense aérienne A specifically defined airspace for which air defence must be planned and provided.	air defence area / zonă de apărare aeriană Un spațiu în mod specific delimitat pentru care apărarea aeriană trebuie planificată și asigurată.
air defence command / commandement de la défense aérienne The authority and responsibility for the air defence of a designated area.	air defence command / comandamentul apărării aeriene Autoritatea și responsabilitatea pentru apărarea aeriană, a unei zone desemnate.
air defence commander / commandant de la défense aérienne A duly appointed commander responsible for the air defence of a designated area.	air defence commander / comandantul apărării aeriene Un comandant desemnat la timp ca responsabil pentru apărarea aeriană a unei zone desemnate.

air defence control centre / centre de contrôle de défense aérienne The principal information, communication and operations centre from which all aircraft, anti-aircraft operations, air defence artillery, guided missiles and air warning functions of a specific area of air defence responsibility are supervised and coordinated. <i>See also combat information centre.</i>	air defence control centre / centru operativ de control al apărării aeriene Centrul principal de informare, comunicare și operații de la care toate aeronavele, operațiunile antiaeriene, artileria de apărare antiaeriană, rachetele dirijate și funcțiile de alarmă aeriană ale unei zone specifice de responsabilitate ale apărării aeriene sunt supravegheate și coordonate. <i>Vezi de asemenea, combat information centre.</i>
air defence early warning / alerte lointaine - alerte lointaine de défense aérienne <i>See early warning.</i>	air defence early warning / avertizarea timpurie pentru apărarea aeriană <i>Vezi early warning .</i>
air defence ground environment / réseau de défense aérienne The network of ground radar sites and command and control centres within a specific theatre of operations which are used for the tactical control of air defence operations.	air defence ground environment / rețea de apărare aeriană Rețeaua stațiilor terestre de radiolocație și centrele de comandă și control din cadrul unui teatru specific de operații, folosite pentru controlul tactic al operațiilor de apărare aeriană.
air defence identification zone / zone d'identification de défense aérienne Airspace of defined dimensions within which the ready identification, location, and control of aircraft is required. <i>See also air defence operations area.</i>	air defence identification zone / zonă de identificare pentru apărare aeriană Spațiul aerian de dimensiuni determinate în interiorul căruia este necesară identificarea, localizarea și controlul cu promptitudine al aeronavelor. <i>Vezi de asemenea, air defence operations area.</i>

air defence operations area / zone d'opérations de défense aérienne -zone de tir contrôlé A geographical area within which procedures are established to minimize interference between air defence operations and other types of operations. It may include one or more of the following: a. air defence action area; b. air defence area; c. air defence identification zone; d. firepower umbrella. <i>See also air defence action area; air defence identification zone.</i>	air defence operation area / zonă operativă de apărare aeriană O zonă geografică în interiorul căreia sunt instituite proceduri destinate a minimiza interferența între operațiile de apărare aeriană și alte tipuri de operații. Ea poate include una sau mai multe din următoarele zone a. Zonă de angajare aeriană b. Zonă delimitată pentru apărare aeriană c. Zonă de identificare aeriană d. Acoperire aeriană. <i>Vezi de asemenea, air defence action area; air defence identifications zone.</i>
air defence region / région de défense aérienne A geographical subdivision of an air defence area.	air defence region / regiune de apărare aeriană O subdiviziune geografică a unei baze de apărare aeriană.
air defence sector / secteur de défense aérienne A geographical subdivision of an air defence region.	air defence sector / sector de apărare aeriană O subdiviziune geografică a unei regiuni de apărare aeriană.
air defence ship / bâtiment de défense aérienne The ship detailed to assume responsibility for air defence.	air defence ship / navă pentru apărare aeriană O navă trimisă pentru a-și asuma responsabilitatea apărării aeriene.
air draught / tirant d'air The vertical distance between the waterline and the highest point of a ship's structure. <i>See also draught.</i>	air draught / curent de aer Distanța verticală între linia de plutire și cel mai înalt punct al structurii unei nave. <i>Vezi de asemenea, draught.</i>

airdrop / largage Delivery of personnel or cargo from aircraft in flight. <i>See also airdrop platform; air movement; free drop; high velocity drop; low velocity drop; platform drop.</i>	airdrop / delestare din avion Delestarea dintr-o aeronavă în zbor a personalului sau a încărcăturilor. <i>Vezi de asemenea, airdrop platform; air movement; free drop; high velocity drop; low velocity drop; platform drop.</i>
airdrop platform / plate-forme de largage A base on which vehicles, cargo or equipment are loaded for airdrop or low altitude extraction. <i>See also airdrop; platform drop.</i>	airdrop platform / platformă de delestare O platformă a aeronavei pe care vehicule, încărcătură sau echipament sunt încărcate în vederea desantării de la altitudine mică. <i>Vezi de asemenea, airdrop; platform drop.</i>
air freighting / aérotransport de matériel The non-tactical movement of cargo by air.	air freighting / transportor de mărfuri pe calea aerului Deplasarea non-tactică a unor încărcături pe calea aerului.
air evacuation / évacuation par air Evacuation by aircraft of personnel and cargo.	air evacuation / evacuare pe calea aerului Evacuarea pe calea aerului a personalului sau încărcăturii.
airfield / terrain d'aviation <i>See aerodrome.</i>	airfield / aerodrom <i>Vezi aerodrome.</i>
air interception / interception aérienne An operation by which aircraft effect visual or electronic contact with other aircraft. <i>See also broadcast controlled air interception; close controlled air interception; controlled interception.</i>	air interception / interceptare aeriană Operație prin care aeronava stabilește un contact vizual sau prin radarul de bord cu altă aeronavă. <i>Vezi de asemenea, broadcast controlled air interception; close controlled air interception; controlled interception.</i>

air interdiction / mission d'interdiction aérienne Air operations conducted to destroy, neutralize, or delay the enemy's military potential before it can be brought to bear effectively against friendly forces at such distance from friendly forces that detailed integration of each air mission with the fire and movement of friendly forces is not required.	air interdiction / interdicție aeriană Operații aeriene purtate pentru a distruge, neutraliza sau întârzia potențialul militar inamic înainte ca acesta să poată acționa efectiv contra forțelor proprii, de la o asemenea distanță de acestea încât să nu fie necesară o coordonare detaliată a fiecărei misiuni aeriene cu focul și manevra forțelor proprii.
air landed / posé Moved by air and disembarked, or unloaded, after the aircraft has landed or while a helicopter is hovering. <i>See also air movement.</i>	air landed / debarcat Deplasat pe calea aerului și debarcat sau descărcat după aterizarea avionului sau în timp ce un elicopter zboară la punct fix. <i>Vezi de asemenea, air movement.</i>
air-ground operations system / système d'opérations air-sol An Army and/or Air Force system providing the ground commander with the means for receiving, processing and forwarding the requests of subordinate ground commanders for air support missions and for the rapid dissemination of information and intelligence. 1/2/73	air-ground operations system / sistem de operare aer-sol Un sistem al Forțelor Terestre și/sau Aeriene care asigură un comandant terestru cu mijloace necesare primirii, procesării și înaintării cererilor comandanților tereștri subordonați, pentru misiuni de sprijin aerian și pentru diseminarea rapidă a informațiilor.

air liaison officer / officier de liaison "air" A tactical air force or naval aviation officer attached to a ground or naval unit or formation as the advisor on tactical air operation matters. <i>See also ground liaison officer.</i>	air liaison officer / ofițer de legătură cu aviația Un ofițer de aviație al forțelor aeriene sau navale tactice, atașat unei unități sau formațiuni terestre ori navale, în calitate de consilier în probleme de operațiuni aeriene tactice. <i>Vezi de asemenea, ground liaison officer.</i>
airhead / tête de pont aérienne 1. A designated area in a hostile or threatened territory which, when seized and held, ensures the continuous air landing of troops and matériel and provides the manoeuvre space necessary for projected operations. Normally it is the area seized in the assault phase of an airborne operation. 2. A designated location in an area of operations used as a base for supply and evacuation by air. <i>See also beach-head; bridgehead.</i>	airhead / cap de pod pentru desantare 1. O zonă desemnată, într-un teritoriu ostil sau amenințator care, o dată stabilită și menținută, permite desantarea continuu a trupelor și materialelor și asigură spațiul de manevră necesar pentru operațiile proiectate. Este în mod normal zona cucerită în faza luptei pentru debarcarea desantului în cadrul unei operații aeropurtate. 2. Un amplasament desemnat, într-o zonă de operații, folosit ca o bază de aprovizionare și evacuare pe calea aerului. <i>Vezi de asemenea, beach-head; bridgehead.</i>
air logistic support operation / opération aérienne de soutien logistique An air operation, excluding an airborne operation, conducted within a theatre of operations to distribute and/or recover personnel, equipment and supplies.	air logistic support operation / operațiune aeriană de suport logistic O operație aeriană, excluzând o operație aeropurtată, condusă în interiorul unui teatru de operațiuni, în vederea distribuirii și/sau recuperării de personal, echipament și provizii.

air mission / mission aérienne <i>See mission part 2.</i>	air mission / misiune aeriană <i>Vezi mission part 2.</i>
air movement / mouvement par voie aérienne Air transport of units, personnel, supplies, equipment and matériel. <i>See also airdrop; air landed; air trooping; free drop; high velocity drop; low velocity drop; release.</i>	air movement / transport aerian (deplasare pe calea aerului) Transportul aerian al unităților, personalului, proviziilor, echipamentului și armamentului. <i>Vezi de asemenea, airdrop; air landed; air trooping; free drop; high velocity drop; low velocity drop; release.</i>
air movement officer / régulateur An officer trained for duties in air movement/traffic sections.	air movement officer / ofițer cu transportul aerian Un ofițer antrenat pentru a îndeplini funcții în secțiile de deplasare/trafic aerian.
air movement table / tableau d'enlèvement A table prepared by a ground force commander in coordination with an air force commander. This form, issued as an annex to the operation order: a. indicates the allocation of aircraft space to elements of the ground units to be airlifted; b. designates the number and type of aircraft in each serial; c. specifies the departure area, time of loading and take-off.	air movement table / tabel cu deplasările pe calea aerului Un tabel întocmit de comandantul forțelor terestre în coordonare cu un comandant al forțelor aeriene. Acest formular este emis ca o anexă la ordinul de luptă: a. Indică repartizarea spațiului aeronavelor, pentru elementele unităților terestre ce trebuie aeropurtate; b. Indică numărul și tipul aeronavelor în fiecare serie; c. Specifică locul de plecare, momentul de încărcare și decolare.

airlift capability / capacité d'import instantané The total capacity expressed in terms of number of passengers and/or weight/cubic displacement of cargo that can be carried at any one time to a given destination by the available air transport service. <i>See also airlift requirement; payload parts 1 & 4.</i>	airlift capability / capacitate de transport aerian Capacitatea totală exprimată în funcție de numărul de pasageri și/sau de greutatea /volumul încărcăturii [m^3], care poate fi transportată în orice moment dat la o destinație dată de către un serviciu de transport aerian disponibil. <i>Vezi de asemenea, airlift requirement; payload parts 1 & 4.</i>
air movement traffic section / section trafic des mouvements aériens A section located on those aerodromes which serve transport aircraft. It is responsible for the loading and unloading of aircraft, and for the handling of passengers, mail and materiel.	air movement traffic section / secție de trafic a transporturilor aeriene O secție amplasată pe acele aerodromuri care servesc aeronavele de transport. Este responsabilă pentru încărcarea și descărcarea aeronavelor și pentru dirijarea pasagerilor, poștei și materialelor.
airlift requirement / capacité d'enlèvement demandé The total number of passengers and/or weight/cubic displacement of cargo required to be carried by air for a specific task. <i>See also airlift capability.</i>	airlift requirement / capacitate de transport aerian cerută Numărul total de pasageri și/sau greutatea /deplasamentul cubic al încărcăturii, necesar(ă) a se transporta aerian pentru o misiune specifică. <i>Vezi de asemenea, airlift capability.</i>
air observation post / observatoire aérien <i>See observation post.</i>	air observation post / post de observare aeriană <i>Vezi observation post.</i>

air observer / observateur aérien An individual whose primary mission is to observe or take photographs from an aircraft in order to adjust artillery fire or obtain military information.	air observer / observator aerian O persoană a cărei misiune principală este să observe sau să facă fotografiile din avion pentru a regla tragerile de artilerie sau pentru a obține informații militare.
airmiss / quasi collision <i>See near miss.</i>	airmiss / cvasicoliziune <i>Vezi near miss.</i>
air photographic reconnaissance / reconnaissance aérienne photographique The obtaining of information by air photography, divided into three types: a. strategic photographic reconnaissance; b. tactical photographic reconnaissance; c. survey/cartographic photography - air photography taken for survey/cartographical purposes and to survey/cartographic standards of accuracy. It may be strategic or tactical.	air photographic reconnaissance / cercetare aeriană prin fotografiere Obținerea de informații cu ajutorul fotografierii aeriene s-a împărțit în trei tipuri: a. Recunoaștere strategică foto; b. Recunoașterea tactică foto; c. Cercetare strategică prin fotografiere - fotografiile aeriene făcute pentru nevoi de cercetare cartografică și pentru a expertiza standardele cartografice în cea ce privește acuratețea. Aceasta poate fi strategică sau tactică. d. Cercetare tactică foto prin fotografiere.

air picket / avion piquet-radar An airborne early warning aircraft positioned primarily to detect, report and track approaching enemy aircraft or missiles and to control intercepts. <i>Also called "aerial picket". See also airborne early warning and control.</i>	air picket / patrulă aeriană de radiolocație O aeronavă cu facilitate radar aeropurtată de descoperire a țintelor aeriene îndepărtate poziționată în principal pentru a detecta, semnală și urmări apropierea aeronavelor sau rachetelor inamice cât și ca să controleze interceptările. <i>Numită și "aerial picket". Vezi de asemenea, airborne early warning and control.</i>
airmobile forces / force aëromobile The ground combat, supporting and air vehicle units required to conduct an airmobile operation.	airmobile force / forță aeromobilă Unități de luptă terestre, de sprijin și de vehicule aeriene necesare pentru a duce o operație aeromobilă.
air plot / 1.2. graphique de navigation aérienne par rapport à l'air - 3. plot air 1. A continuous plot used in air navigation of a graphic representation of true headings steered and air distances flown. 2. A continuous plot of the position of an airborne object represented graphically to show true headings steered and air distances. 3. Within ships, a display which shows the positions and movements of an airborne object relative to the plotting ship.	air plot / grafic (diagramă de navigație aeriană) aerian 1. Un desen continuu, folosit în navigația aeriană, al unei reprezentări grafice a capului compas și a distanței de zbor reale; 2. Un desen continuu al poziției unui obiect aeropurtat, reprezentând grafic coordonatele reale, cap-compasurile și distanțele; 3. La bordul navelor, un display care afișează pozițiile și deplasările unui obiectiv aeropurtat, relative la plot-ul navei.

airmobile operation / opération aéromobile An operation in which combat forces and their equipment manoeuvre about the battlefield by aircraft to engage in ground combat.	airmobile operation / operațiune aeromobilă O operațiune în care forțele de luptă și echipamentul lor execută o manevră de apropiere de câmpul de luptă cu ajutorul mijloacelor aeriene, pentru a fi angajate în lupta terestră.
air policing / police aérienne The use of interceptor aircraft, in peacetime, for the purpose of preserving the integrity of a specified airspace.	air policing / poliție aeriană Folosirea unei aeronave de interceptare, pe timp de pace, cu scopul de a asigura integritatea unui spațiu aerian specificat.
airmobility / aéromobilité A capability of airmobile forces which permits them to move by air while retaining the ability to engage in ground combat.	airmobility / mobilitate aeriană O capacitate a forțelor aeromobile care le permite a se deplasa pe calea aerului în timp ce își mențin abilitatea de a se angaja în lupta terestră.
air-portable / aéroportable An adjective used to describe materiel or equipment which, loaded either internally or externally, can be transported by air with no more than minor dismantling and reassembling by the user unit. Note: the type of aircraft must be specified to indicate the degree of air portability. <i>See also airborne; air-transportable.</i>	air-portable / aeroportabil Un adjectiv folosit pentru a descrie capacitatea unui material sau echipament care fie încărcat intern, fie acroșat extern, poate fi transportat pe calea aerului numai cu demontări și reasamblări minore făcute de unitatea utilizatoare. <i>Notă: tipul de aeronavă trebuie specificat pentru a indica gradul de portabilitate aeriană. Vezi de asemenea, airborne; air-transportable</i>

air position / position air The calculated position of an aircraft assuming no wind effect. <i>Also called "no-wind position".</i>	air position / poziție în aer Poziția calculată a unei aeronave fără a lua în considerare efectul vântului. <i>Numită și „no-wind position”.</i>
air priorities committee / comité de priorités aériennes A committee set up to determine the priorities of passengers and cargo. <i>See also air transport allocations board.</i>	air priorities committee / comitet pentru priorități aeriene Un comitet format pentru a stabili priorități privind pasagerii și încărcătura. <i>Vezi de asemenea, air transport allocations board.</i>
air raid reporting control ship / bâtiment contrôleur des renseignements de raids aériens A ship to which the air defence ship has delegated the duties of controlling air warning radar and air raid reporting.	air raid reporting control ship / navă de control a informațiilor asupra raidurilor aeriene O navă căreia nava de apărare aeriană i-a delegat îndatoririle de a controla radarele de avertizare aeriană și raportarea raidurilor aeriene.
air reconnaissance / reconnaissance aérienne The collection of information of intelligence interest either by visual observation from the air or through the use of airborne sensors. <i>See also reconnaissance. Also called "aerial reconnaissance".</i>	air reconnaissance / cercetare aeriană Strângerea informațiilor de interes, fie prin observare vizuală din aer, fie prin folosirea senzorilor aeropurtați. <i>Numită și “aerial reconnaissance”. Vezi de asemenea, reconnaissance.</i>
air route / route aérienne The navigable airspace between two points, identified to the extent necessary for the application of flight rules.	air route / traiect de zbor Spațiul aerian navigabil între două puncte, identificat la dimensiunea necesară aplicării regulilor de zbor. (Spațiul aerian definit între două puncte și supus reglementărilor navigației.).

airspace control / contrôle de l'espace aérien A combination of airspace organization planning procedures, the resulting control structure and coordinating functions to minimize risks and allow for efficient and flexible use of airspace by all elements involved in air, land and sea operations. <i>See also airspace control authority.</i>	airspace control / controlul spațiului aerian O combinație a procedurilor de planificare a organizării spațiului aerian, a structurii de control și a funcțiilor de coordonare care decurg, în scopul de a minimiza riscul și a permite o utilizare eficientă și flexibilă a spațiului aerian de către toate elementele implicate în operațiuni aeriene, terestre și navale. <i>Vezi de asemenea, airspace control authority.</i>
airspace control area / zone de contrôle de l'espace aérien Airspace which is laterally defined by the boundaries of the area of operations. The airspace control area may be subdivided into airspace control subareas.	airspace control area / zonă de control a spațiului aerian Spațiul aerian care este definit lateral de granițele zonei de operații. Zona de control a spațiului aerian poate fi subdivizată în subzone de control a spațiului aerian.
airspace control authority / autorité de contrôle de l'espace aérien The commander designated to assume overall responsibility for the operation of the airspace control system in his or her assigned area.	airspace control authority / autoritatea de control a spațiului aerian Comandantul desemnat să-și asume responsabilitatea totală pentru operarea sistemului de control al spațiului aerian în zona alocată lui.

airspace control boundary / limite de contrôle de l'espace aérien The lateral limits of an airspace control area, airspace control sub-area, high density airspace control zone or airspace restricted area.	airspace control boundary / limita de control a spațiului aerian Limitele laterale ale unei zone de control a spațiului aerian, ale unei subzone de control a spațiului aerian, ale unei zone de control a spațiului aerian de înaltă densitate sau ale unei zone de restricție a spațiului aerian.
airspace control system / système de contrôle de l'espace aérien An arrangement of those organizations, personnel, policies, procedures and facilities required to perform airspace control functions.	airspace control system / sistem de control al spațiului aerian Un ansamblu al acelor organizații, personal, politici, proceduri și facilități, necesare pentru a asigura funcțiile de control al spațiului aerian.
airspace restrictions / restrictions de l'espace aérien Special restrictive measures applied to segments of airspace of defined dimensions.	airspace restrictions / restricții privind spațiul aerian Măsurile speciale de restricție aplicate unor segmente ale spațiului aerian de dimensiuni bine definite.
airspace warning area / zone dangereuse - zone dangereuse aérienne <i>See danger area.</i>	airspace warning area / zonă periculoasă a spațiului aerian <i>Vezi danger area.</i>
airspeed indicator / indicateur de vitesse air - badin An instrument which displays the indicated airspeed of the aircraft derived from inputs of pitot and static pressures.	airspeed indicator / vitezometru Un instrument care afișează viteza de zbor a avionului rezultată din presiunile Pitot și statice.

air staging unit / service d'escale aérienne A unit situated at an aerodrome and concerned with reception, handling, servicing and preparation for departure of aircraft and control of personnel and cargo.	air staging unit / structură serviciu de escală aeriană O structură, un serviciu situat pe un aerodrom și preocupată de recepția, manipularea, deservirea și pregătirea pentru plecare a unei aeronave, precum și de controlul personalului și al încărcăturii.
air station / point de prise de vue In photogrammetry, the point in space occupied by the camera lens at the moment of exposure. <i>Also called "exposure station".</i>	air station / punctul în care se află aeronava în momentul fotografierii În fotogrammetrie, punctul în spațiu ocupat de obiectivul camerei (aparaturii de fotografiat) în momentul expunerii (înregistrării). <i>Numită și "exposure station".</i>
air strip / bande d'atterrissage An unimproved surface which has been adapted for take-off or landing of aircraft, usually having minimum facilities. <i>See also aerodrome.</i>	air strip / teren de aterizare O suprafață neîmbunătățită care a fost adoptată pentru decolarea sau aterizarea aeronavelor și care dispune, în general, de un minimum de facilități. <i>Vezi de asemenea, aerodrome.</i>
air superiority / supériorité aérienne That degree of dominance in the air battle of one force over another which permits the conduct of operations by the former and its related land, sea and air forces at a given time and place without prohibitive interference by the opposing force.	air superiority / superioritate aeriană Gradul de dominare în bătălia aeriană a unei forțe asupra alteia, care îi permite celei dintâi să ducă acțiunile de luptă cu forțele sale terestre, navale și aeriene la un moment și într-un loc date, fără intervenția prohibitivă a forței oponente.
air supply / ravitaillement par air The delivery of cargo by airdrop or air landing.	air supply / aprovizionare pe calea aerului Livrarea încărcăturii prin parașutare sau prin debarcare.

air support / appui aérien All forms of support given by air forces on land or sea. <i>See also call mission; close air support; immediate air support; indirect air support; preplanned air support; tactical air support.</i>	air support / sprijin aerian Toate formele de sprijin furnizat de forțele aeriene pentru forțele terestre și navale. <i>Vezi de asemenea, call mission; close air support; immediate air support; indirect air support; preplanned air support; tactical air support.</i>
air support operations centre / centre d'opérations d'appui aérien An agency of a tactical air control system collocated with a corps headquarters or an appropriate land force headquarters, which coordinates and directs close air support and other tactical air support. <i>See also tactical air control centre.</i>	air support operation centre / centru de operații pentru sprijin aerian O agenție a sistemului de dirijare a aviației tactice alăturat unui stat major de corp de armată sau unui stat major corespunzător al forțelor terestre, care coordonează și conduce sprijinul nemijlocit de aviație și alt sprijin la nivel tactic al aviației. <i>Vezi de asemenea, tactical air control centre.</i>
air supremacy / maîtrise de l'air That degree of air superiority wherein the opposing air force is incapable of effective interference.	air supremacy / supremație aeriană Acel grad de superioritate aeriană de la care forța aeriană potrivnică este incapabilă a reacționa eficace.
air surface zone / zone air-surface A restricted area established for the purpose of preventing friendly surface vessels and aircraft from being fired upon by friendly forces and for permitting antisubmarine operations, unrestricted by the operation of friendly submarines. <i>See also restricted area.</i>	air surface zone / zonă de coordonare aer - sol O zonă restricționată stabilită cu scopul de a preveni executarea de trageri de la sol asupra navelor și avioanelor proprii de către forțele proprii și invers și de a permite ducerea de operații antisubmarin, fără a fi restricționate de către operațiunile submarinelor proprii. <i>Vezi de asemenea, restricted area.</i>

air surveillance / surveillance aérienne The systematic observation of air space by electronic, visual or other means, primarily for the purpose of identifying and determining the movements of aircraft and missiles, friendly and enemy, in the air space under observation. <i>See also surveillance.</i>	air surveillance / supraveghere aeriană Observarea sistematică a spațiului aerian prin mijloace electronice, vizuale sau altele, în principal cu scopul identificării și determinării deplasărilor aeronavelor și rachetelor proprii sau inamice, în spațiul aerian aflat sub observare. <i>Vezi de asemenea, surveillance.</i>
air surveillance officer / officier de surveillance aérienne An individual responsible for coordinating and maintaining an accurate, current picture of the air situation within an assigned airspace area.	air surveillance officer / ofițer pentru supraveghere aeriană O persoană responsabilă cu coordonarea și menținerea la zi a unei reprezentări precise a situației aeriene într-un spațiu atribuit.
air survey photography / photographie topographique aérienne <i>See air cartographic photography.</i>	air survey photographi / fotografie topografică aeriană <i>Vezi cartographic photography.</i>
air terminal / aérogare An installation on an aerodrome with facilities for loading and unloading aircraft and processing traffic (passengers, baggage, cargo and mail).	air terminal / terminal O instalație, pe un aerodrom, cu facilități de încărcare și descărcare a aeronavelor și procesare a traficului (pasageri, bagaje, încărcătură și poștă).
air traffic / circulation aérienne All aircraft in flight or operating on the manoeuvring area of an aerodrome. (ICAO) <i>See also aerodrome; aerodrome traffic.</i>	air traffic / trafic aerian Toate aeronavele aflate în zbor sau operând în zona de manevră a unui aerodrom. (ICAO). <i>Vezi de asemenea, aerodrome; aerodrome traffic.</i>

air-to-air guided missile / missile airair An air-launched guided missile for use against air targets. <i>See also guided missile.</i>	air-to-air guided missile / rachetă aer-aer dirijată O rachetă dirijată lansată de la bordul unei aeronave, utilizată împotriva țintelor aeriene. <i>Vezi de asemenea, rachetă dirijată.</i>
air-to-surface guided missile / missile air-surface An air-launched guided missile for use against surface targets. <i>See also guided missile.</i>	air-to-surface guided missile / rachetă aer-sol dirijată O rachetă dirijată lansată de la bordul unei aeronave, utilizată împotriva țintelor terestre (la suprafață). <i>Vezi de asemenea, guided missile.</i>
air traffic control centre / centre du contrôle de la circulation aérienne A unit combining the functions of an area control centre and a flight information centre. <i>See also air control; area control centre; flight information region.</i>	air traffic control centre / centru de control și dirijare a traficului aerian O unitate care combină funcțiile unui centru de informare aeronautică și ale unui centru de dirijare a zborurilor. <i>Vezi de asemenea, air control; area control centre; flight information region.</i>
air traffic control clearance / autorisation du contrôle de la circulation aérienne Authorization by an air traffic control authority for an aircraft to proceed under specified conditions.	air traffic control clearance / aprobarea controlului de trafic aerian Autorizarea de către o autoritate de control a traficului pentru ca o aeronavă să acționeze conform condițiilor specificate.

air traffic control service / service du contrôle de la circulation aérienne A service provided for the purpose of: a. preventing collisions: (1) between aircraft; and (2) on the manoeuvring area between aircraft and obstructions; and b. expediting and maintaining an orderly flow of air traffic.	air traffic control service / serviciul de control și dirijare a traficului aerian Un serviciu pregătit cu scopul: a.de a preveni coliziunile • (1) între aeronave • (2) în zona de manevră între aeronave și obstacole și b.de a urgenta și menține fluxul traficului aerian.
air transport allocations board / bureau d'allocations de transports aériens The joint agency responsible within the theatre for the establishment of airlift priorities and for space allocation of available aircraft capabilities allotted to the theatre. <i>See also air priorities committee.</i>	air transport allocation board / comitet pentru repartizarea transporturilor aeriene Un organism interarmă (întrunit) responsabil, în interiorul unui teatru de operațiuni, de stabilirea priorităților de transport aerian și de repartizare a capacității de transport disponibile alocate teatrului de operații. <i>Vezi de asemenea, air priorities committee.</i>
air transport liaison officer / officier de liaison de transport par air An officer attached for air transport liaison duties to a headquarters or unit.	air transport liaison officer / ofițer de legătură pentru transportul aerian Un ofițer detașat pe lângă o unitate sau stat major, cu atribuții de legătură pentru transportul aerian.

air transport liaison section / section de liaison de transport aérien A sub-unit of the movement control organization deployed to aerodromes and responsible for the control of service movement at the aerodrome in connection with air movement operations and exercises.	air transport liaison section / secția de legătură pentru transportul aerian O componentă a structurii pentru controlul mișcării, dislocată pe un aerodrom, în legătură cu operațiile și exercițiile pe linie de transport aerian.
air transport operations / opérations de transport aérien <i>See strategic air transport operations; tactical air transport operations.</i>	air transport operations / operații de transport aerian <i>Vezi strategic air transport operations; tactical air transport operations.</i>
air transportable unit / unité aérotransportable A unit, other than airborne, whose equipment is adapted for air movement. <i>See also airborne, airborne operation.</i>	air-transportable unit / unitate aerotransportabilă O unitate, alta decât aeropurtată, al cărei echipament este adaptat pentru transport aerian (nu se desantează). <i>Vezi de asemenea, airborne; airborne operation.</i>
air transported force / force aérotransportable - force transportée par air A force which is moved by air. <i>See also force(s).</i>	Air transported force / forță transportată pe calea aerului O forță care este deplasată pe calea aerului. <i>Vezi de asemenea force (s).</i>
air trooping / aérotransport de personnel The non-tactical air movement of personnel. <i>See also air movement.</i>	Air trooping / transportul trupelor pe calea aerului Deplasarea personalului pe calea aerului, fără caracter tactic. <i>Vezi de asemenea, air movement.</i>

airway / voie aérienne A control area or portion thereof established in the form of a corridor marked with radio navigational aids. <i>See also air control; control area; control zone; terminal control area.</i>	airway / linie aeriană O zonă sau o parte de control a traficului aerian stabilită în forma unui culoar (coridor) marcat cu mijloace de navigație radio. <i>Vezi de asemenea, air control; control area; control zone; terminal control area.</i>
alert / 1.2.3. alerte; 4. alerter 1. Readiness for action, defence or protection. 2. A warning signal of a real or threatened danger, such as an air attack. 3. The period of time during which troops stand by in response to an alarm. 4. To forewarn; to prepare for action. <i>See also airborne alert.</i>	alert / alarmă 1. Nivel de pregătire pentru acțiune, apărare sau protecție; 2. Semnal de avertizare asupra unui pericol real sau amenințător, cum ar fi un atac aerian 3. Perioadă de timp în care trupele sunt pregătite să acționeze ca urmare a unei alarme; 4. A preveni, a se pregăti, pentru acțiune. <i>Vezi de asemenea, airborne alert.</i>
alerting service / service d'alerte A service provided to notify appropriate organizations regarding aircraft in need of search and rescue aid, and assist such organizations as required.	alerting service / serviciu de alarmare O structură însărcinată să anunțe organizațiile specifice cu privire la aeronavele care necesită ajutor de căutare și salvare să asiste asemenea organizații dacă este necesar.
alighting area / aire d'amerrissage A specified surface, reserved for vehicles that depend upon water surfaces for their landing.	alighting area / zonă de amerizare Suprafață stabilită, rezervată vehiculelor care depind de suprafețe de apă pentru aterizare.

alignment / alignement 1. The bearing of two or more conspicuous objects (such as lights, beacons, etc.) as seen by an observer. 2. Representation of a road, railway, etc., on a map or chart in relation to surrounding topographic detail.	alignment / aliniament 1.Relevmentul definit de două sau mai multe obiecte vizibile (cum ar fi lumini, faruri / balize etc.) încât să fie văzut de un observator 2.Reprezentarea unui drum, căi ferate etc. pe o hartă sau diagramă în raport cu detaliile topografice înconjurătoare.
all weather air defence fighter / chasseur de défense aérienne tout temps A fighter aircraft with equipment and weapons which enable it to engage airborne targets in all weather conditions, day and night. <i>See also fighter.</i>	all weather air defence fighter / avion de vânătoare pentru apărare aeriană în orice condiții meteorologice Un avion de vânătoare al cărui echipament și armament îl face capabil să angajeze ținte aeriene în orice condiții, de zi sau noapte. <i>Vezi de asemenea, fighter.</i>
allied commander / commandant interallié <i>See NATO commander.</i>	allied commander / comandantul trupelor aliate <i>Vezi NATO commander.</i>
allied joint operation / opération interarmées interalliée An operation carried out by forces of two or more NATO nations, in which elements of more than one service participate. <i>See also joint.</i>	allied joint operation / operație întrunită aliată O operație executată de forțele a două sau mai multe națiuni membre NATO, în care participă elementele mai multor categorii de forțe armate. <i>Vezi de asemenea, joint.</i>

allied press information centre / centre interallié d'information de la presse A facility established by the public information staff of an Allied military headquarters to provide the media with timely and accurate information on Allied issues, events and operations occurring within the command and to provide other support, advice and assistance. <i>See also press information centre.</i>	allied press information centre / centru aliat al informațiilor de presă O facilitate stabilită de personalul cu informarea publică al unui stat major al forțelor aliate în vederea furnizării către media, de informații recente și precise relative la subiecte, evenimente și operațiuni aliate care se desfășoară în cadrul acestui comandament și de a furniza și alt sprijin, sfat sau asistență. <i>Vezi de asemenea, press information centre.</i>
allocation / 1. allocation; 2. attribution des ressources 1. In nuclear warfare planning, the specific numbers and types of nuclear weapons allocated to a commander for a stated time period as a planning factor only. 2. The translation of the apportionment into total numbers of sorties by aircraft type available for each operation or mission. <i>See also mission; sortie.</i>	allocation / 1. alocare 2. repartizare/distribuire 1. În planificarea războiului nuclear, numărul și tipurile specifice de arme nucleare atribuite unui comandant pentru o perioadă de timp fixată numai ca un factor de planificare. 2. Traducerea cotei repartizate privind numărul total al zborurilor cu tipurile de avioane disponibile pentru fiecare operație sau misiune. <i>Vezi de asemenea, mission; sortie.</i>
allotment / détachement pour emploi The temporary change of assignment of tactical air forces between subordinate commands. The authority to allot is vested in the commander having operational command.	allotment / detașare Modificarea temporară a destinației forțelor aeriene tactice între comandamente subordonate. Autoritatea de a aloca este investită în comandantul care deține comanda operațională.

allowable load / charge offerte The total load that an aircraft can transport over a given distance taking into account weight and volume. <i>See also load.</i>	allowable load / sarcină admisă Sarcină totală pe care o aeronavă o poate transporta pe o distanță dată, luând în considerare greutatea și volumul.
all-source intelligence / renseignement de toutes sources Intelligence produced using all available sources and agencies. <i>See also intelligence.</i>	all-source intelligence / informații provenite de la toate sursele Produse de informații utilizând toate sursele și agențiile disponibile. <i>Vezi de asemenea, intelligence.</i>
alternate escort operating base / base de remplacement pour escorteurs A base providing the facilities and activities required for the support of escort units for short periods of time.	alternate escort operating base / bază de rezervă pentru acțiuni de escortă O bază dispunând de instalații și activități necesare susținerii unităților de escortă pentru perioade scurte de timp.
alternate water terminal / terminus maritime auxiliaire A water terminal with facilities for berthing from two to five ships simultaneously at wharves and/or working anchorages, located within sheltered coastal waters, adjacent to reliable highway and/or rail transportation nets. It covers a relatively small area and is located away from population centres. The scope of operation is such that it is not designated a probable nuclear target. <i>See also water terminal.</i>	alternate water terminal / terminal maritim de rezervă Un terminal maritim cu facilități (instalații) de amaraj simultan la cheiuri sau ancoraje în funcțiune pentru 2 până la 5 nave, localizat în apele de coastă protejate, adiacent unei rețele de autostrăzi și/sau de transport feroviar. Acoperă o zonă relativ mică și este poziționat departe de centrele populate. Anvergura activității este astfel calculată încât terminalul să nu fie o probabilă țintă nucleară. <i>Vezi de asemenea, water terminal.</i>

alternate aerodrome / aérodrome de dégagement An aerodrome specified in the flight plan to which a flight may proceed when it becomes inadvisable to land at the aerodrome of intended landing. An alternate aerodrome may be the aerodrome of departure. <i>See also aerodrome; main aerodrome. (ICAO Lexicon (Doc 9294/5 Vol II, 1985).</i>	alternate aerodrome / aerodrom de rezervă Un aerodrom specificat în planul de zbor, către care zborul poate fi continuat când aterizarea devine inoportună pe aerodromul de aterizare prevăzut. Un aerodrom de rezervă poate fi aerodrom de plecare. <i>Vezi de asemenea, aerodrome; main aerodrome. (ICAO Lexicon (Doc. 9294/5 Vol. II., 1985).</i>
altimeter / altimètre An instrument which measures vertical distance with respect to a reference level.	altimeter / altimetru Un instrument care măsoară distanța pe verticală în raport cu nivelul de referință.
altitude / altitude The vertical distance of a level, a point or an object considered as a point, measured from mean sea level. <i>See also absolute altitude; altitude datum; barometric altitude; calibrated altitude; critical altitude; cruising altitude; cruising level; datum level; drop altitude; elevation; height; high altitude; minimum safe altitude; pressurealtitude; transition altitude; transition level.</i>	altitude / altitudine Distanța pe verticală până la o suprafață, punct sau obiect considerat ca un punct, măsurată de la nivelul mării. <i>Vezi de asemenea, absolute altitude; altitude datum; barometric altitude; calibrated altitude; critical altitude; cruising altitude; cruising level; datum level; drop altitude; elevation; height; high altitude; minimum safe altitude; pressure-altitude; transition altitude; transition level.</i>

altitude acclimatization / accountumance à l'altitude A slow physiological adaptation from prolonged exposure to significantly reduced atmospheric pressure.	altitude acclimatization / aclimatizare la altitudine O adaptare fiziologică lentă după o expunere prelungită la o presiune atmosferică semnificativ redusă.
altitude chamber / caisson d'altitude - caisson de décompression - caisson de plongée - caisson hypobare <i>See hypobaric chamber.</i>	altitude chamber / cameră de decompresie <i>Vezi hypobaric chamber.</i>
altitude datum / référence d'altitude The arbitrary level from which vertical displacement is measured. The datum for height measurement is the terrain directly below the aircraft or some specified datum; for pressure altitude, the level at which the atmospheric pressure is 29.92 inches of mercury (1013.2 m.bs); and for true altitude, mean sea level. <i>See also altitude.</i>	altitude datum / înălțime (H) Distanța pe verticală măsurată de la o suprafață de referință (suprafața pragului pistei sau a cotei survolate) până la aeronavă. Nivelul de referință pentru măsurarea înălțimii este terenul nemijlocit de sub aeronavă sau oricare nivel de referință specificat; pentru presiune de altitudine, nivelul la care presiunea atmosferică este 29,92 inch coloană de mercur (1013,2 mb) și pentru înălțimea adevărată, este nivelul mediu al mării. <i>Vezi de asemenea, altitude.</i>
altitude delay / retard de suppression d'écho proche Synchronization delay introduced between the time of transmission of the radar pulse and the start of the trace on the indicator, for the purpose of eliminating the altitude hole on the plan position indicator-type display.	altitude delay / întârziere de altitudine Întârziere de sincronizare, introdusă între momentul transmisiei impulsului radar și începutul urmei sale pe display, în scopul eliminării conului mort.

altitude hole / cône mort – secteur d'altitude - zone de non-détection The blank area at the origin of a radial display, on a radar tube presentation, the centre of the periphery of which represents the point on the ground immediately below the aircraft. In sidelooking airborne radar, this is known as the altitude slot.	altitude hole / con mort (de altitudine) Zonă goală în originea unei reprezentări radiale (pe tubul de prezentare al unui radar); centrul circumferinței reprezintă punctul de la sol situat imediat sub avion. În radar aerian cu vedere laterală este cunoscut ca zonă fără detecție.
altitude slot / secteur d'altitude – zone de non-détection <i>See altitude hole.</i>	altitude slot / sector de altitudine (zonă de non-detecție) <i>Vezi altitude hole.</i>
altitude tint / coloriage hypsométrique-teinte de niveau – teinte hypsométrique <i>See hypsometric tinting.</i>	altitude tint / culoare (tentă) de altitudine <i>Vezi hypsometric tinting.</i>
ammunition / munition - munitions <i>See munition.</i>	ammunition / muniție <i>Vezi munition.</i>
ammunition and toxic material open space / parc en plein air pour munitions et matières toxiques An area especially prepared for storage of explosive ammunition and toxic material. For reporting purposes, it does not include the surrounding area restricted for storage because of safety distance factors. It includes barricades and improvised coverings.	ammunition and toxic material open space / depozit în aer liber pentru muniție și material toxic O suprafață special amenajată pentru stocarea muniției explozive și a materialelor toxice. Pentru scopuri de semnalizare, nu include zona înconjurătoare interzisă depozitării datorită factorilor ce țin de distanța de siguranță. Include obstacole și acoperișuri improvizate.

ammunition lot / lot de munitions A quantity of homogeneous ammunition, identified by a unique lot number, which is manufactured, assembled or renovated by one producer under uniform conditions and which is expected to function in a uniform manner. <i>See also ammunition.</i>	ammunition lot / lot de muniție O cantitate de muniție omogenă identificată printr-un unic număr de lot, care este fabricată, asamblată sau reparată de un producător în condiții uniforme și care este de așteptat să funcționeze într-un mod similar. <i>Vezi de asemenea, ammunition.</i>
amphibious assault / assaut amphibie The principal type of amphibious operation which involves establishing a force on a hostile or potentially hostile shore. <i>See also amphibious operation.</i>	amphibious assault / asalt amfibiu (debarcarea desantului maritim) Tipul principal de operațiune amfibie care implică debarcarea și stabilirea unei forțe pe un țărm ostil sau potențial ostil. <i>Vezi de asemenea, amphibious operation.</i>
amphibious assault area / zone d'assaut amphibie - zone de mise à terre <i>See landing area.</i>	amphibious assault area / zonă de asalt amfibiu <i>Vezi landing area.</i>
amphibious chart / carte pour opérations amphibies A special naval chart designed to meet special requirements for landing operations and passive coastal defence, at a scale of 1:25,000 or larger, and showing foreshore and coastal information in greater detail than a combat chart. <i>See also combat chart.</i>	amphibious chart / hartă pentru operații amfibii O hartă navală special destinată a răspunde nevoilor speciale pentru operațiunile de debarcare și apărare pasivă de coastă, la scară 1: 25.000 sau mai mare, prezentând informații despre plajă și litoral mult mai detaliate decât o hartă de luptă. <i>Vezi de asemenea, combat chart.</i>

amphibious command ship / navire de commandement amphibie A naval ship from which a commander exercises control in amphibious operations.	amphibious command ship / navă comandant a desantului marin O ambarcațiune navală de pe care un comandant exercită controlul operațiunilor amfibii.
amphibious control group / groupe de contrôle amphibie Personnel, ships and craft designated to control the waterborne ship-to-shore movement in an amphibious operation.	amphibious control group / grup de coordonare a debarcării desantului Personal, nave și avioane desemnate a conduce transportul pe apă al desantului într-o acțiune de luptă amfibie.
amphibious demonstration / démonstration amphibie A type of amphibious operation conducted for the purpose of deceiving the enemy by a show of force with the expectation of deluding the enemy into a course of action unfavourable to him. <i>See also amphibious operation; demonstration.</i>	amphibious demonstration / debarcare demonstrativă Un tip de operație amfibie condusă cu scopul inducerii în eroare a inamicului prin etalarea unei forțe, cu speranța atragerii inamicului în desfășurarea unei acțiuni defavorabile pentru el. <i>Vezi de asemenea, amphibious operation; demonstration.</i>
amphibious force / force amphibie 1. A naval force and landing force, together with supporting forces that are trained, organized and equipped for amphibious operations. 2. In naval usage, the administrative title of the amphibious type command of a fleet. <i>See also landing force.</i>	amphibious force / forță amfibie 1. O forță navală și o forță de desant maritim și aerian, împreună cu forțele de sprijin, antrenate, organizate și echipate pentru operații amfibii; 2. În uzanța navală, titlul administrativ al comandamentului de desant al unei flote. <i>Vezi de asemenea, landing force.</i>

amphibious group / groupement amphibie A command within the amphibious force, consisting of the commander and his staff, designed to exercise operational command of assigned units in executing all phases of division-size amphibious operation.	amphibious group / grup de conducere desant maritim /operații amfibii Un comandament în cadrul unei forțe de desant maritim, compus din comandant și statul său major, destinat să exercite comanda unităților atribuite în desfășurarea tuturor fazelor operației de desant maritim la nivel de divizie.
amphibious lift / capacité de transport amphibie The total capacity of assault shipping utilized in an amphibious operation, expressed in terms of personnel, vehicles, and measurement or weight tons of supplies.	amphibious lift / capacitate de transport pentru desantul maritim Capacitatea totală a navelor de asalt ale desantului maritim utilizate într-o operație de desant maritim, exprimată în număr de persoane, vehicule, și tone greutate pentru provizii.
amphibious objective area / zone des objectifs d'une opération amphibie A geographical area, delineated in the initiating directive, for purposes of command and control within which is located the objective(s) to be secured by the amphibious task force. This area must be of sufficient size to ensure accomplishment of the amphibious task force's mission and must provide sufficient area for conducting necessary sea, air and land operations.	amphibious objective area / zona obiectivelor unei operațiuni amfibii O zonă geografică (delimitată în directiva de inițiere), pentru scopuri de comandă și control, în interiorul căreia se situează obiectivul (ele) care trebuie a fi asigurat de către forța operativă de desant. Această zonă trebuie să fie de dimensiuni suficiente pentru a asigura îndeplinirea misiunilor de către forțele amfibii operative și să asigure suprafața necesară desfășurării corespunzătoare a operațiilor pe apă, în aer și pe uscat.

amphibious operation / opération amphibie A military operation launched from the sea by a naval and landing force embarked in ships or craft, with the principal purpose of projecting the landing force ashore tactically into an environment ranging from permissive to hostile. <i>See also amphibious assault; amphibious demonstration; amphibious raid; amphibious withdrawal.</i>	amphibious operation / operație amfibie O operație lansată de pe mare de forțe navale și forțe terestre îmbarcate pe nave, cu scopul principal de a desanta forțele terestre pe un țărm ostil sau permisiv. <i>Vezi de asemenea, amphibious assault; amphibious demonstration; amphibious raid; amphibious withdrawal.</i>
amphibious raid / raid amphibie A type of amphibious operation involving swift incursion into or temporary occupation of an objective followed by a planned withdrawal. <i>See also amphibious operation.</i>	amphibious raid / raid amfibiu (de desant maritim) Un tip de operațiune de desant maritim (amfibie) implicând o incursiune rapidă în profunzime, cucerirea temporară a unui obiectiv, urmată de o evacuare pe mare planificată. <i>Vezi de asemenea, amphibious operation.</i>
amphibious reconnaissance / reconnaissance amphibie An amphibious landing conducted by minor elements, normally involving stealth rather than force of arms, for the purpose of securing information, and usually followed by a planned withdrawal.	amphibious reconnaissance / recunoaștere amfibie (recunoaștere a desantului aerian) O debarcare a desantului maritim executată de forțe restrânse numeric, având în mod normal mai degrabă un caracter secret și nu forța armelor, cu obiectiv limitat și urmată de obicei de o retragere planificată.

amphibious transport group / groupe de transport amphibie A subdivision of an amphibious task force, composed primarily of transport ships.	amphibious transport group / grup de nave de transport desant Subdiviziune a unei forțe operaționale, compusă în principal din nave de transport.
amphibious vehicle / véhicule amphibie A wheeled or tracked vehicle capable of operating on both land and water. <i>See also landing craft; vehicle.</i>	Amphibious vehicle / vehicul de debarcare a desantului Autoamfibie cu roți sau șenilată capabilă să opereze atât pe pământ, cât și pe apă. <i>Vezi de asemenea, landing craft; vehicle.</i>
amphibious vehicle launching area / zone de mise à l'eau des véhicules amphibies An area, in the vicinity of and to seaward of the line of departure, to which landing ships proceed and launch amphibious vehicles.	amphibious vehicle launching area / zonă de lansare la apă a vehiculelor amfibii O zonă, în vecinătatea liniei de atac și în direcția mării, către care navele de desant se îndreaptă și lansează vehiculele amfibii.
amphibious withdrawal / repli amphibie A type of amphibious operation involving the extraction of forces by sea in naval ships or craft from a hostile or potentially hostile shore. <i>See also amphibious operation.</i>	amphibious withdrawal / retragere amfibie Un tip de operație a desantului maritim implicând evacuarea forțelor, pe mare, în nave militare sau ambarcațiuni, de pe un țărm ostil sau potențial ostil. <i>Vezi de asemenea, amphibious operation.</i>
amplifying report / compte rendu supplémentaire de contact <i>See contact report.</i>	amplifying raport / raport de stabilire a contactului cu inamicul <i>Vezi contact report.</i>

analysis / analyse In intelligence usage, a step in the processing phase of the intelligence cycle in which information is subjected to review in order to identify significant facts for subsequent interpretation. <i>See also intelligence cycle.</i>	analysis / analiză În domeniul informațiilor o etapă în faza de procesare din ciclul informațional, în care informația este studiată pentru identificarea faptelor (evenimentelor) semnificative, în scopul interpretării (determinării cauzelor, efectelor și/sau altor implicații). <i>Vezi de asemenea, intelligence cycle.</i>
analysis staff / équipe d'analyse <i>See central analysis team.</i>	analysis staff / echipa de analiză <i>Vezi central analysis team.</i>
anchor / crapaud <i>See sinker.</i>	anchor / ancoră <i>Vezi sinker.</i>
anchor cable / câble de parachutage In air transport, a cable in an aircraft to which the parachute static lines or strops are attached.	anchor cable / cablu de ancorare (parașutare) În transportul aerian, un cablu într-o aeronavă la care sunt legate chingile de poziție ale parașutei sau curelele.
anchor line extension kit / prolongateur de câble de largage A device fitted to an aircraft equipped with removable clamshell doors to enable paratroopers to exit from the rear.	anchor line extension kit / kit de extensie a cablului de ancorare Un dispozitiv fixat într-o aeronavă echipată cu uși rabatabile pentru a permite parașutiștilor să iasă prin spate.
ancillary facilities / moyens d'appoint Those facilities required to supplement existing facilities at any particular location to provide specific minimum requirements for support of the reinforcing forces.	ancillary facilities / instalații (facilități) auxiliare Acele instalații necesare pentru a suplimenta facilitățile existente la oricare locație în particular, pentru a asigura cerințele specifice minime de sprijin pentru forțele de întărire.

angle of convergence / convergence oculaire The angle subtended by the eyebase of an observer at the point of focus.	angle of convergence / unghi de convergență Unghiul subîntins de distanța interpupilară a unui observator la punctul de focalizare.
angle of depression / angle de dépression 1. The angle in a vertical plane between the horizontal and a descending line. 2. In air photography, the angle between the optical axis of an obliquely mounted air camera and the horizontal. <i>Also called "depression angle". See also tilt angle.</i>	angle of depression / unghi de adâncime (depresie) 1. Unghiul măsurat într-un plan vertical, între o linie orizontală și o linie descendentă. 2. În fotografierea aeriană, unghiul dintre axa optică a unui aparat aerofotografic montat oblic și planul orizontal. <i>Numit și "depression angle". Vezi de asemenea, tilt angle.</i>
angle of safety / angle de sécurité The minimum permissible angular clearance, at the gun, of the path of a projectile above the friendly troops. It is the angle of clearance corrected to insure the safety of the troops. <i>Also called "safety angle". See also elevation of security.</i>	angle of safety / înălțător minim (unghi de siguranță) La tun, unghiul minim permis al traiectoriei unui proiectil deasupra trupelor proprii. Este unghiul în înălțime corectat pentru a asigura siguranța trupelor. <i>Numit și „safety angle”. Vezi de asemenea, elevation of security.</i>
angle of view / angle de vue 1. The angle between two rays passing through the perspective centre (rear nodal point) of a camera lens to two opposite corners of the format. 2. In photogrammetry, twice the angle whose tangent is one half the length of the diagonal of the format divided by the calibrated focal length. <i>See also field of view.</i>	angle of view / unghi de privire (câmp al imaginii) 1. Unghiul între două raze care trec prin centrul perspectivei (punctul nodal din spate) obiectivului unei camere la două vârfuri opuse ale formatului. 2. În fotogrammetrie, dublul unghiului a cărui tangentă este jumătatea lungimii diagonalei formatului împărțită la distanța focală calibrată. <i>Vezi de asemenea, field of view.</i>

angle T / angle d'observation - angle O In artillery and naval fire support, the angle formed by the intersection of the gun-target line and the observer-target line.	angle T / unghi T (P – în România) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, unghiul format de intersecția liniei armă-țintă și linia observator-țintă.
angular velocity sight / viseur à défilement angulaire <i>See bomb sighting systems part 3.</i>	angular velocity sight / viteză unghiulară <i>Vezi bomb sighting systems part 3.</i>
annotated print / épreuve renseignée A photograph on which interpretation details are indicated by words or symbols.	annotated print / adnotare tipărită O fotografie pe care detaliile de interpretare sunt indicate prin cuvinte sau simboluri.
annotation / annotation A marking placed on imagery or drawings for explanatory purposes or to indicate items or areas of special importance.	annotation / adnotare O inscripție plasată pe o imagine sau schiță, în scopuri explicative sau pentru a indica detalii sau zone de importanță deosebită.
antenna mine / mine à antennes In naval mine warfare, a contact mine fitted with antennae which, when touched by a steel ship, set up galvanic action to fire the mine. <i>See also mine.</i>	antenna mine / mină cu antenă În războiul de mine naval, mina echipată cu antene care, atunci când este atinsă de o navă de oțel, inițiază o acțiune galvanică, pentru a declanșa mina. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
anti-air warfare / lutte antiaérienne Measures taken to defend a maritime force against attacks by airborne weapons launched from aircraft, ships, submarines and land-based sites.	anti-air warfare / război antiaerian Măsuri luate pentru apărarea unei forțe maritime împotriva atacurilor cu arme aeropurtate lansate de pe aeronave, nave, submarine și de la instalațiile aflate în poziție de la sol.

anti-aircraft operations centre / centre d'opérations antiaériennes The tactical headquarters of an antiaircraft commander. The agency provided to collect and evaluate information; and disseminate intelligence for the anti-aircraft defence, and through which operational control over subordinate units is exercised.	anti-aircraft operation centre / centru de operațiuni antiaeriene Statul Major al unui comandament al apărării antiaeriene. Agenție înființată pentru strângerea, evaluarea și diseminarea informațiilor pentru apărarea antiaeriană și prin intermediul căreia este exercitat controlul operațional asupra unităților subordonate.
antiarmour helicopter / hélicoptère antichar A helicopter armed primarily for use in the destruction of armoured targets. <i>Also called "antitank helicopter".</i>	antiarmour helicopter / elicopter antiblindate Un elicopter înarmat special pentru utilizare în distrugerea țintelor blindate. <i>Numit și "antitank helicopter".</i>
anticountermining device / dispositif anti-contre-minage A device fitted in an influence mine designed to prevent its actuation by shock.	anticountermining device / dispozitiv antideminare Dispozitiv în mina cu inducție destinat să prevină declanșarea sa la șocuri.
anticrop agent / agent anticultures A living organism or chemical used to cause disease or damage to selected food or industrial crops.	anticrop agent / agent anticultură (antirecoltă) Un organism viu sau un produs chimic folosit pentru a produce îmbolnăvirea sau distrugerea alimentelor sau culturilor industriale selectate.
anticrop operation / opération anticultures The employment of anticrop agents in military operations to destroy the enemy's source of selected food or industrial crops.	anticrop operation / operațiune anticultură (antirecoltă) Întrebuințarea agenților anticultură în operațiuni militare pentru distrugerea surselor inamice de alimente sau culturi industriale selectate.

antilift device / dispositif antivelevage A device designated to actuate a mine, if the mine is moved	antilift device / dispozitiv antideplantare Un dispozitiv proiectat pentru a declanșa o mină, dacă mina este deplasată.
antihandling device / dispositif antimanipulation A device intended to protect a mine and which is part of, linked to, attached to or placed under the mine and which activates the mine when an attempt is made to tamper with or otherwise intentionally disturb the mine.	antihandling device / dispozitiv antimanipulare Un dispozitiv pentru protecția unei mine și care este parte a minei, legat de ea, atașat la ea sau plasat sub mină și care activează mina când se încearcă atingerea ei sau când se încearcă intenționat să se deranjeze mina.
antimateriel agent / agent antimatériel A living organism or chemical used to cause deterioration of, or damage to, selected materiel.	antimateriel agent / agent antimaterial Un organism viu sau un produs chimic folosit pentru a cauza deteriorarea (distrugerea) materialului selectat.
antimateriel operation / opération antimatériel The employment of antimateriel weapons or agents in military operations.	antimateriel operation / operație antimaterial Întrebuințarea armelor antimateriel sau agenților în operațiuni militare.
antiradiation missile / missile antiradiations A missile which homes passively on a radiation source.	antiradiation missile / rachetă antiradiații O rachetă cu autoghidare pasivă pe o sursă de radiație. <i>Vezi de asemenea, guided missile.</i>

antisubmarine action / action de lutte anti-sous-marin An operation by one or more antisubmarine ships, submarines or aircraft, or a combination thereof, against a particular enemy submarine. <i>See also antisubmarine warfare.</i>	antisubmarine action / acțiune de luptă antisubmarină O operațiune efectuată de una sau mai multe nave antisubmarin, submarine sau aeronave, sau de o combinație a acestora, împotriva unui submarin inamic. <i>Vezi de asemenea, antisubmarine warfare.</i>
antirecovery device / dispositif antirécupération In naval mine warfare, any device in a mine designed to prevent an enemy discovering details of the working of the mine mechanism. <i>Also called "prevention of stripping equipment".</i>	antirecovery device / dispozitiv antirecuperare În războiul de mine naval, orice dispozitiv al unei mine menit să împiedice inamicul să descopere detalii de funcționare a mecanismului minei. <i>Denumit și "împiedicarea demontării echipamentului".</i>
antisubmarine barrier / barrage antisous-marin The line formed by a series of static devices or mobile units arranged for the purpose of detecting, denying passage to, or destroying hostile submarines. <i>See also antisubmarine patrol; barrier.</i>	antisubmarine barrier / barieră antisubmarin Linia formată de o serie de dispozitive fixe sau unități mobile dispuse în scopul detectării, interzicerii trecerii sau distrugerii submarinelor inamice. <i>Vezi de asemenea, antisubmarine patrol; barrier.</i>

antisubmarine carrier group / groupe anti-sous-marin avec porte-avions - groupe hunter-killer A formed group of ships consisting of one or more antisubmarine carriers and a number of escort vessels whose primary mission is to detect and destroy submarines. Such groups may be employed in convoy support or hunter/killer roles. <i>Also called "hunterkiller group".</i>	antisubmarine carrier group / grup antisubmarin cu portavioane Un grup format din nave, constând din unul sau mai multe portavioane antisubmarin și un număr de vase de escortă, a cărui misiune principală este de a detecta și distruge submarine. Astfel de grupuri pot fi folosite în roluri de pază pentru convoaie sau hunter-killer. <i>Numit și "hunter-killer group".</i>
antisubmarine minefield / champ de mines anti-sous-marins A field laid specifically against submarines. It may be laid shallow and be unsafe for all craft, including submarines, or laid deep with the aim of being safe for a surface ships. <i>See also minefield.</i>	antisubmarine minefield / câmp de mine antisubmarine Un câmp de mine plantat în mod specific contra submarinelor. El poate fi plantat la adâncime mică și este periculos pentru toate ambarcațiunile, inclusiv submarinele, sau plantat în adâncime, cu scopul de a nu afecta navele de suprafață. <i>Numit și „minefield”.</i>
antisubmarine patrol / barrage antisous-marin The systematic and continuing investigation of an area or along a line to detect or hamper submarines, used when the direction of submarine movement can be established. <i>See also antisubmarine barrier.</i>	antisubmarine patrol / patrulă antisubmarină Investigarea sistematică și continuă a unei zone sau de-a lungul unei linii, pentru a detecta sau deranja submarinele, utilizată când direcția de mișcare a submarinului poate fi stabilită. <i>Vezi de asemenea, barrier antisubmarine.</i>

antisubmarine screen / écran antisous-marin An arrangement of ships and/or aircraft for the protection of a screened unit against attack by a submarine.	antisubmarine screen / ecran antisubmarin Un aranjament de nave și/sau aeronave pentru protecția unei unități acoperite contra atacului submarinelor.
antisubmarine search / recherche anti-sous-marin Systematic investigation of a particular area for the purpose of locating a submarine known or suspected to be somewhere in the area. Some types of search are also used in locating the position of a distress incident.	antisubmarine search / cercetare (căutare) antisubmarină Investigarea sistematică și continuă a unei zone particulare în scopul localizării unui submarin știut sau suspectat a fi undeva în zonă. Câteva tipuri de cercetare sunt de asemenea folosite în localizarea poziției unui naufragiu.
antisubmarine support operation / opération de soutien anti-sous-marin An operation conducted by an antisubmarine force in the area around a force or convoy, in areas through which the force or convoy is passing, or in defence of geographic areas. Support operations may be completely coordinated with those of the force or convoy, or they may be independent operations coordinated only to the extent of providing operational intelligence and information.	antisubmarine support operation / operațiune de sprijin antisubmarin O operațiune purtată de o unitate antisubmarin într-o zonă din jurul unei forțe navale sau a unui convoi (în zone prin care forțele și convoaiele trec) sau în apărarea zonelor geografice. Operațiunile de sprijin pot fi total coordonate cu cele ale forțelor navale sau convoaielor, sau pot fi operații independente coordonate numai în măsura în care se asigură informații și cercetare operaționale.

antisubmarine warfare / guerre antisous-marin Operations conducted with the intention of denying the enemy the effective use of his submarines.	antisubmarine warfare / luptă (război) antisubmarin Operațiuni purtate cu intenția de a interzice inamicului utilizarea eficace a submarinelor sale.
antisubmarine warfare free area / zone libre de lutte anti-sous-marin In naval warfare, a waterspace management area in which no friendly submarines are operating and in which there are no restrictions on the use of antisubmarine weapons. <i>See also submarine action area.</i>	antisubmarine warfare free zone / zonă liberă de luptă antisubmarin În războiul naval, zonă de gestionare a spațiului maritim în care nici un submarin propriu nu acționează și în care nu există restricții în folosirea armelor antisubmarin. <i>Vezi de asemenea, submarine action area.</i>
antisubmarine warfare pouncer operation / opération de renforcement de l'écran anti-sous-marin The stationing of a screening ship or antisubmarine warfare aircraft between the screen and main body to strengthen the antisubmarine defence in the direction of advance of the formation. Note: that ship or aircraft is considered part of the antisubmarine screen. <i>Also called "pouncer operation". See also mine countermeasures pouncer procedure.</i>	antisubmarine warfare pouncer operation / operațiune de fortificare în luptă antisubmarin Poziționarea unei nave de acoperire sau a unei aeronave de luptă antisubmarin între ecran și propriile forțe principale, pentru a întări apărarea antisubmarin în direcția de înaintare a formației de luptă. Notă: acea navă sau aeronavă se consideră ca făcând parte din acoperirea antisubmarin. <i>Numită și "pouncer operation". Vezi de asemenea, mine; mine countermeasures pouncer procedure.</i>

antisurface air operation / opération aérienne antisurface An air operation conducted in an air/sea environment against enemy surface forces.	antisurface air operation / operațiune aeriană împotriva forțelor de la suprafață O operațiune aeriană condusă în mediul aerian/maritim împotriva forțelor inamice de suprafață.
antisweep device / dispositif antidrague Any device incorporated in the mooring of a mine or obstructor, or in the mine circuits to make the sweeping of the mine more difficult.	antisweep device / dispozitiv antidragă Orice dispozitiv încorporat în sistemul de ancorare al unei mine sau obstructor, sau în circuitele minei, pentru a face dragarea minei mai dificilă.
antisweeper mine / mine antidragueur A mine which is laid or whose mechanism is designed or adjusted with the specific object of damaging mine countermeasures vessels. <i>See also mine.</i>	antisweeper mine / mină antidragor O mină care este plantată sau al cărei mecanism este proiectat sau reglat cu obiectivul specific de a avaria vasele de deminare (mină care este plantată special în vederea deteriorării vaselor de luptă contra minelor, și a cărei funcționare este concepută sau reglată în acest sens). <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
antitank helicopter / hélicoptère antichar <i>See antiarmour helicopter.</i>	antitank helicopter / elicopter antitanc <i>Vezi antiarmour helicopter.</i>
antitank mine / mine antichar A mine designed to immobilize or destroy a tank. <i>See also mine.</i>	antitank mine / mină antitanc O mină proiectată să imobilizeze sau să distrugă un tanc. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>

antivignetting filter / filtre compensateur - filtre dégradé A filter bearing a deposit which is graduated in density to correct for the uneven illumination given by certain lenses, particularly wide-angle types.	antivignetting filter / filtru compensator Un filtru (optic) acoperit de o depunere a cărei densitate este gradată, pentru a corecta iluminarea inegală dată de anumite obiective, în particular obiectivele de tip unghi larg de cuprindere.
antiwatching device / dispositif antirepérage A device fitted in a moored mine which causes it to sink should it watch, so as to prevent the position of the mine or minefield being disclosed. <i>See also watching mine.</i>	antiwatching device / dispozitiv antireperaj Un dispozitiv încorporat într-o mină ancorată, care cauzează scufundarea ei, astfel încât să împiedice ca poziția minei sau a câmpului de mine să fie dezvăluită. <i>Vezi de asemenea, watching mine.</i>
apparent precession / précession apparente The apparent deflection of the gyro axis, relative to the earth, due to the rotating effect of the earth and not due to any applied force. <i>Also called "apparent wander". See also precession.</i>	apparent precession / precesie aparentă Deviația aparentă a axei unui giroscop în raport cu pământul, dată de efectul de rotație al pământului și nu de altă forță aplicată giroscopului. <i>Numită și "apparent wander". Vezi de asemenea, precession.</i>
apparent horizon / horizon apparent The visible line of demarcation between land/sea and sky.	apparent horizon / orizont natural Linia vizibilă a demarcației între pământ/mare și cer.
apparent wander / précession apparente <i>See apparent precession.</i>	Apparent wander / deviația (abatere) aparentă <i>Vezi apparent precession.</i>

apportionment / répartition The quantification and distribution by percentage of the total expected effort, in relation to the priorities which are to be given to the various air operations in geographic areas for a given period of time. <i>See also allocation.</i>	apportionment / repartizare Cuantificarea și distribuirea în procente a efortului total așteptat, în raport cu prioritățile care trebuie acordate diferitelor operațiuni aeriene în zone geografice, pentru o perioadă de timp dată. <i>Vezi de asemenea, allocation.</i>
appreciation of the situation / appréciation de la situation <i>See estimate of the situation.</i>	appreciation of the situation / analiza situației <i>Vezi estimate of the situation.</i>
approach end of runway / entrée de piste - début de piste That end of the runway nearest to the direction from which the final approach is made.	approach end of runway / apropierea finală de calea de rulaj Acel capăt al pistei cel mai apropiat cu direcția din care se face accesul final.
approach lane / couloir d'approche An extension of a boat lane from the line of departure toward the transport area. It may be terminated by marker ships, boats or buoys.	approach lane / cale de acces (coridor de apropiere) Prelungirea unui coridor de acces, de la linia de plecare, în direcția zonei de transport. Poate fi delimitată de nave jaloane, ambarcațiuni sau geamanduri de semnalizare.
approach march / marche d'approche Advance of a combat unit when direct contact with the enemy is imminent. Troops are fully or partially deployed. The approach march ends when ground contact with the enemy is made or when the attack position is occupied. <i>See also advance to contact.</i>	approach march / marș de apropiere Avansarea unei unități de luptă când contactul direct cu inamicul este iminent. Trupele sunt total sau parțial desfășurate. Marșul de apropiere se termină când contactul terestru cu inamicul este făcut sau când poziția de atac este ocupată. <i>Vezi de asemenea, advance to contact.</i>

approach route / route d'approche A route which joins a port to a coastal or transit route.	approach route / rută de apropiere (cale de acces) O rută care leagă un port la un drum de coastă sau de tranzit.
approach schedule / horaire d'approche In amphibious operations, the plan indicating, for each scheduled wave: a. the time of departure from the rendezvous area; b. the time when the line of departure is to be crossed; c. the times when other control points are expected to be crossed; d. the estimated time of arrival at the beach.	approach schedule / orar de apropiere (grafic de afluire) În operațiunile amfibii de desant maritim, planul care indică, pentru fiecare val planificat: a. ora de plecare din zona de întâlnire; b. ora la care linia de plecare trebuie să fie trecută; c. orele când alte puncte de control se estimează a fi trecute; d. ora estimată a sosirii pe plajă.
approach sequence / séquence d'approche The order in which two or more aircraft are cleared for an approach.	approach sequqnce / succesiune de apropiere Ordinea în care două sau mai multe aeronave sunt autorizate pentru o apropiere.
approach time / heure d'approche The time at which an aircraft commences its final approach preparatory to landing.	approach time / timpul (ora) apropierii Momentul la care o aeronavă începe pregătirea finală a apropierii în vederea aterizării.
apron / aire de trafic A defined area on an aerodrome, intended for parking, loading, unloading and/or servicing of aircraft. <i>See also area.</i>	apron / zonă de trafic Zonă definită pe un aerodrom, destinată staționării, încărcării, descărcării și/sau întreținerii curente a aeronavelor. <i>Vezi de asemenea area.</i>

area bombing / bombardement de zone Bombing of a group of targets constituting an area rather than a pinpoint target.	area bombing / zonă de bombardat Bombardarea unui grup de ținte constituind o zonă, mai curând decât o țintă punctuală.
area control centre / centre de contrôle régional A unit established to provide air traffic control service to controlled flights in control areas under its jurisdiction. <i>See also air traffic control centre; flight information region.</i>	area control centre / centru regional de control al traficului aerian O unitate creată pentru a asigura serviciul de control și dirijare a traficului aerian pentru zborurile controlate în zonele de control aflate sub jurisdicția sa. <i>Vezi de asemenea, air traffic control centre; flight information region.</i>
area damage control / organisation de sécurité d'une zone Measures taken before, during or after hostile action or natural or man-made disasters, to reduce the probability of damage and minimize its effects. <i>See also damage control.</i>	area damage control / zonă de prevenire și remediere a distrugerilor Măsurile luate înainte, în timpul sau după o acțiune ostilă, dezastru naturale sau cauzate de om, pentru reducerea probabilității apariției pagubelor (stricăciunilor) și minimizarea lor. <i>Vezi de asemenea, damage control.</i>
area of influence / zone d'influence A geographical area wherein a commander is directly capable of influencing operations, by manoeuvre or fire support systems normally under his command or control. <i>See also sector.</i>	area of influențe / zonă de influență O zonă geografică în care un comandant este capabil să influențeze direct operațiunile, prin manevre sau sistemele de sprijin cu foc care se găsesc normal sub comanda sau controlul său. <i>Vezi de asemenea, sector.</i>

area clearance / dépollution de zone The total elimination or neutralization of an obstacle or portions of an obstacle in a designated area.	area clearance / înlăturarea / neutralizarea obstacolelor din zonă Eliminarea totală sau neutralizarea obstacolelor sau a unei părți din obstacole dintr-o zonă desemnată.
area of intelligence responsibility / zone de responsabilité de renseignement An area allocated to a commander, in which he is responsible for the provision of intelligence, within the means at his disposal. <i>See also area of interest; area of responsibility.</i>	area of intelligence responsibility / zonă de responsabilitate informativă Zonă geografică pentru care un comandant are responsabilitatea furnizării de informații cu mijloacele aflate la dispoziția sa. <i>Vezi de asemenea, area of interest; area of responsibility.</i>
area of interest / zone d'intérêt The area of concern to a commander relative to the objectives of current or planned operations, including his areas of influence, operations and/or responsibility, and areas adjacent thereto. <i>See also area of influence; area of operations; area of responsibility.</i>	area of interest / zonă de interes Zonă de interes pentru un comandant privind obiectivele operațiunilor curente sau planificate, incluzând ariile sale de influență, operații și/sau de responsabilitate precum și raioanele adiacente acestora. <i>Vezi de asemenea, area of influence; area of operations; area of responsibility.</i>
area of militarily significant fallout / zone de retombées radioactives d'importance militaire Area in which radioactive fallout affects the ability of military units to carry out their normal mission.	area of military significant fallout / zonă de depuneri radioactive, importante din punct de vedere militar O zonă în care depunerile radioactive afectează capacitatea unităților militare de a îndeplini misiunile.

area interdiction operation / opération d'interdiction - opération de harcèlement An operation aimed at preventing or hindering enemy operations in a specified area.	area interdiction operation / operațiune de interdicție zonală O operație îndreptată spre prevenirea sau împiedicarea operațiilor inamice într-o zonă determinată.
area of operations / zone d'opérations An operational area defined by a joint commander for land or maritime forces to conduct military activities. Normally, an area of operations does not encompass the entire joint operations area of the joint commander, but is sufficient in size for the joint force component commander to accomplish assigned missions and protect forces. <i>See also area of responsibility; component command; joint operations area.</i>	area of operations / zona de operații O zonă de luptă definită / delimitată de un comandant întrunit pentru forțele terestre sau maritime pentru ducerea activităților militare. De regulă, o zonă de operații nu cuprinde toată zona la operații întrunită a comandamentului întrunit, dar este suficient de mare pentru a permite comandantului componentei forței întrunită să-și îndeplinească misiunile primite și să-și protejeze forțele. <i>Vezi și area of responsibility, component comander, joint operations area.</i>
area of operational interest / zone d'intérêt opérationnel In air defence, an area in which automatic cross-telling of tracks of interest is provided to an adjacent site based on established criteria, such as identity and location.	area of operational interest / zona de interes operațional În apărarea antiaeriană, o zonă în care transmiterea automată încrucișată a datelor privind traiectoriile de interes este asigurată către o poziție adiacentă pe baza unor criterii fixate cum ar fi identitatea și locația.

area of responsibility / zone de responsabilité 1. The geographical area assigned to each NATO strategic command and to each regional command of Strategic Command Europe. <i>See also joint operations area; regional command; strategic command.</i> 2. In naval usage, a predefined area of enemy terrain for which supporting ships are responsible for covering by fire on known targets or targets of opportunity and by observation. <i>See also area of intelligence responsibility; area of operations.</i>	area of responsibility / zonă de responsabilitate 1. Zonă geografică atribuită fiecărui comandament strategic al NATO și fiecărui comandament regional al Comandamentului Strategic Europa. <i>Vezi de asemenea, joint operations area; regional command; strategic command.</i> 2. În marină, zonă predefinită a terenului inamic, pentru care navele de sprijin sunt responsabile cu acoperirea cu foc a țintelor cunoscute sau a țintelor ocazionale și cu supraveghere. <i>Vezi de asemenea, area of intelligence responsibility.</i>
area operations / opérations de zone In maritime usage, operations conducted in a geographical area and not related to the protection of a specific force.	area operations / operațiuni zonale În uzul maritim, operațiuni duse într-o zonă geografică și neasociate protecției unei forțe specifice.
area search / recherche sur zone Reconnaissance or search of a specific area to provide new or updated information on general or specific situations and/or activities.	area search / cercetarea zonală Recunoașterea sau cercetarea unei zone specifice pentru a furniza informații noi sau foarte recente, cu privire la situații și /sau activități specifice.
area target / objectif non ponctuel A target consisting of an area rather than a single point.	area target / țintă non-punctuală O țintă constând într-o suprafață mai curând decât un singur punct.
armed helicopter / hélicoptère armé A helicopter fitted with weapons or weapon systems.	armed helicopter / elicopter înarmat Elicopter dotat cu arme sau sisteme de arme.

armed mine / mine armée A mine from which all safety devices have been withdrawn and, after laying, all automatic safety features and/or arming delay devices have operated. Such a mine is ready to be actuated after receipt of a target signal, influence or contact.	armed mine / mină armată O mină de la care toate dispozitivele de securitate au fost scoase și, după plantare, toate mecanismele automate de securitate și/sau dispozitivele de întârziere a armării au fost puse în funcțiune. O astfel de mină este gata să fie declanșată după recepția unui semnal, a unei influențe sau contact cu țintă.
armed reconnaissance / reconnaissance armée An air mission flown with the primary purpose of locating and attacking targets of opportunity, i.e. enemy materiel, personnel, and facilities, in assigned general areas or along assigned ground communication routes, and not for the purpose of attacking specific briefed targets.	armed reconnaissance / recunoaștere de luptă O misiune aeriană desfășurată cu scopul principal de localizare și atacare a țintelor nou apărute, (ex. material, personal și instalații inamice) în zona generală alocată sau de-a lungul rutelor terestre de comunicații alocate, și nu cu scopul de a ataca țintele cunoscute, fixate înainte.
armed sweep / drague armée A sweep fitted with cutters or other devices to increase its ability to cut mine moorings.	armed sweep / dragă armată Un dragor dotat cu lame sau alte dispozitive de sporire a capacității de a tăia ancorele minelor.
Arming / armement As applied to explosives, weapons or weapon systems, the changing from a safe to an armed state of readiness.	arming / armare În măsura în care se aplică explozibililor, armelor sau sistemelor de arme, modificarea stării de a fi gata de întrebuințare în siguranță sau de punere în poziție de tragere.

arming delay device / dispositif de retard d'armement A device fitted to a mine or any autonomous munition designed to prevent it from being armed for a pre-set time after laying or delivery.	arming delay device / dispozitiv de întârziere a armării Un dispozitiv montat unei mine sau oricărei muniții autonome, proiectat să prevină armarea acestuia pentru un timp prestabilit după plantare sau alimentare.
arming lanyard / fil d'armement <i>See arming wire.</i>	arming lanyard / fitil de armare <i>Vezi arming wire.</i>
arming pin / goupille de sécurité A safety device inserted in a munition, which until its removal, prevents the unintentional action of the arming cycle. <i>Also called "safety pin". See also safety device.</i>	arming pin / cui de armare (șplint de siguranță) Un dispozitiv de siguranță încorporat în muniție, care până la scoaterea sa împiedică o funcționare neintenționată a ciclului de armare. <i>Numit și "safety pin". Vezi de asemenea, safety wire.</i>
arming wire / fil d'armement A cable, wire or lanyard routed from the aircraft to an expendable aircraft store in order to initiate the arming sequence for the store upon release from the aircraft, when the armed release condition has been selected; it also prevents arming initiation prior to store release and during safe jettison. <i>Also called "arming lanyard". See also safety wire.</i>	arming wire / fir de armare Un cablu , fir, sau cordon dirijat de la aeronavă către o magazie de unică folosință de pe avion, pentru a iniția secvența de armare în vederea desprinderii de purtător, când condiția de lansare a fost selectată; de asemenea, previne inițierea armării înaintea descărcării depozitului sau în timpul aruncării în siguranță a încărcăturii. <i>Numit și "arming lanyard". Vezi de asemenea, safety wire.</i>

army / armée 1. A formation larger than an army corps but smaller than an army group. It usually consists of two or more army corps. 2. In certain nations "army" is the land component of the armed forces. 3. In certain nations "armée" covers all the armed forces.	army / armată / forțe terestre 1. O formațiune mai mare decât un corp de armată dar mai mică decât un grup de armate. Cuprinde în general două sau mai multe corpuri de armată; 2. În anumite țări "army" este componenta terestră a forțelor armate; 3. În anumite țări "armee" acoperă toate forțele armate.
army corps / corps d'armée A formation larger than a division but smaller than an army or army group. It usually consists of two or more divisions together with supporting arms and services. <i>Also called "corps".</i>	army corps / corp de armată O formațiune mai mare decât o divizie dar mai mică decât o armată sau un grup de armate. Ea cuprinde în general două sau mai multe divizii împreună cu armele de sprijin și servicii. <i>Numit și "corps".</i>
army group / groupe d'armées The largest formation of land forces, normally comprising two or more armies or army corps under a designated commander.	army group / grup de armate Cea mai mare formațiune a forțelor terestre, cuprinzând în mod normal două sau mai multe armate sau corpuri de armată, sub ordinul unui comandant desemnat.
artificial daylight / jour artificiel Illumination of an intensity greater than the light of a full moon on a clear night ... (The optimum illumination is the equivalent of daylight.) <i>See also battlefield illumination.</i>	artificial daylight / lumina de zi artificială Iluminarea a cărei intensitate este mai mare decât lumina lunii pline într-o noapte clară (iluminarea optimă este echivalentul luminii zilei). <i>Vezi de asemenea, battlefield illumination.</i>
artificial horizon / horizon artificiel <i>See attitude indicator.</i>	artificial horizon / orizont artificial <i>Vezi attitude indicator.</i>

artificial moonlight / clair de lune artificiel Illumination of an intensity between that of starlight and that of a full moon on a clear night. <i>See also battlefield illumination.</i>	artificial moonlight / lumină artificială difuză Iluminarea cu o intensitate între lumina stelelor și cea a lunii pline într-o noapte clară. <i>Vezi de asemenea, battlefield illumination.</i>
artillery fire plan table / plan de feux d'artillerie A presentation of planned targets giving data for engagement. Scheduled targets are fired in a definite time sequence. The starting time may be on call, at a prearranged time or at the occurrence of a specific event.	artillery fire plan table / tabelul focului O prezentare a Țintelor prevăzute, oferind date pentru angajare. Țintele planificate sunt bombardate într-o secvență de timp definită. Timpul de start poate fi la cerere, la un moment prestabilit sau la producerea unui eveniment specific.
artillery manoeuvre area / zone de manoeuvre d'artillerie An area within which artillery is authorized to deploy but which is not reserved for its exclusive use.	artillery manoeuvre area / zonă de manevră a artileriei O zonă în interiorul căreia artileria este autorizată să se desfășoare, dar care nu este rezervată pentru folosirea sa exclusivă.
artillery preparation / préparation d'artillerie Artillery fire delivered before an attack to disrupt communications and disorganize the enemy's defence.	artillery preparation / pregătire de artilerie Focul de artilerie lansat înaintea unui atac, pentru a distruge comunicațiile și a dezorganiza apărarea inamică.
artillery reserved area / zone réservée à l'artillerie An area reserved exclusively for the positioning of artillery assets.	artillery reserved area / zonă rezervată artileriei O zonă rezervată exclusiv pentru poziționarea pieselor artileriei.

artillery survey control point / point topographique d'artillerie A point at which the coordinates and the altitude are known and from which the bearings/azimuths to a number of reference objectives are also known.	artillery survey control point / punct de sprijin pentru cercetare de artilerie Un punct ale cărui coordonate și altitudine sunt cunoscute și de la care direcțiile/azimuturile unui număr de obiective de referință sunt de asemenea cunoscute.
aspect change / fluctuation d'écho The different appearance of a reflecting object viewed by radar from varying directions. It is caused by the change in the effective reflecting area of the target.	aspect change / modificarea aspectului Aspectul diferit al unui obiect reflectat, văzut de radar din direcții care variază. Este produs prin modificarea suprafeței efective reflectante a țintei.
assault / assault 1. The climax of an attack; closing with the enemy in hand-to-hand fighting. 2. See amphibious assault. 3. A short, violent, but well-ordered attack against a local objective, such as a gun emplacement, a fort or a machinegun nest. <i>See also assault phase; follow-on echelon; follow-up.</i>	assault / asalt 1. Punctul culminant al unui atac, încheiat cu abordarea inamicului în lupta corp la corp. 2. Vezi amphibious assault. 3. Un atac scurt, violent, dar bine coordonat împotriva unor obiective locale cum ar fi un amplasament de tun, un fort sau un cuib de mitraliere. <i>Vezi de asemenea, assault phase; follow-on echelon; follow-up.</i>
assault aircraft / aéronef de transport d'assaut A powered aircraft that moves assault troops and/or cargo into an objective area.	assault aircraft / aeronavă de transport desant O aeronavă care transportă trupe de asalt și/sau tehnică, muniție și armament în zona obiectivului stabilit.

assault craft / engin d'assaut A landing craft or amphibious vehicle primarily employed for landing troops and equipment in the assault waves of an amphibious operation.	assault craft / navă de asalt O navă de desant sau un vehicul amfibiu (autoamfibie), folosită în principal pentru debarcarea trupelor și echipamentului în cadrul valurilor de atac ale unei operații amfibii.
assault echelon / échelon d'assaut The element of a force which is scheduled for initial assault on the objective area.	assault echelon / eșalon de asalt Elementul unei forțe care este planificat pentru asaltul inițial în zona obiectivului.
assault phase / phase d'assaut 1. In an amphibious operation, the period of time between the arrival of the major assault forces of the amphibious task force in the objective area and the accomplishment of their mission. 2. In an airborne operation, a phase beginning with delivery by air of the assault echelon of the force into the objective area and extending through attack of assault objectives and consolidation of the initial airhead. <i>See also assault.</i>	assault phase / fază de asalt 1. Într-o operațiune amfibie, perioada de timp între sosirea forțelor principale de asalt ale marii unități operative de desant maritim în zona obiectivului și îndeplinirea misiunii lor. 2. Într-o operație de desant aerian, faza începe cu desantarea pe calea aerului a eșalonului de asalt al forței în zona obiectivului, extinderea prin atac area obiectivelor stabilite și consolidarea capului de pod aerian inițial. <i>Vezi de asemenea, assault.</i>
assault shipping / bâtiments d'assaut Shipping assigned to the amphibious task force and utilized for transporting assault troops, vehicles, equipment and supplies to the objective area.	assault shipping / nave de asalt Nave alocate unității operative de desant maritim și utilizate pentru transportul trupelor de asalt, vehiculelor, echipamentului și proviziilor în zona obiectivului.
assault wave / vague d'assaut <i>See wave.</i>	assault wave / val (eșalon) de asalt <i>Vezi wave.</i>

assembly / ensemble In logistics, an item forming a portion of an equipment, that can be provisioned and replaced as an entity and which normally incorporates replaceable parts or groups of parts. <i>See also component; part; sub-assembly.</i>	assembly / ansamblu În logistică, un element (articol) formând o parte a unui echipament care poate fi aprovizionat și înlocuit ca o entitate și care în mod normal încorporează părți sau grupuri de părți înlocuibile. <i>Vezi de asemenea, component; part; sub-assembly.</i>
assembly anchorage / mouillage de rassemblement An anchorage intended for the assembly and onward routing of ships. <i>See also emergency anchorage; holding anchorage; laying-up position.</i>	assembly anchorage / ancorare de concentrare (adunare) O ancorare destinată pentru concentrarea și dirijarea în continuare a navelor. <i>Vezi de asemenea, emergency anchorage; holding anchorage; laying-up position.</i>
assembly area / 1. aire de montage; 2. zone de rassemblement 1. In a supply installation, the gross area used for collection and combining components into complete units, kits, or assemblies. 2. An area in which a command is assembled preparatory to further action.	assembly area / zonă de asamblare (adunare) 1.În montarea unei instalații suprafața globală utilizată pentru strângerea și montarea componentelor în unități, seturi, sau ansambluri complete. 2.O zonă în care un comandament este adunat în vederea unei acțiuni viitoare.

assign / affecter 1. To place units or personnel in an organization where such placement is relatively permanent, and/or where such organization controls and administers the units or personnel for the primary function, or greater portion of the functions, of the unit or personnel. 2. To detail individuals to specific duties or functions where such duties or functions are primary and/or relatively permanent. <i>See also attach.</i>	assign / a repartiza (aloca) 1. A plasa unități sau personal într-o organizație, unde asemenea plasament este relativ permanent, și/sau unde asemenea organizație controlează și administrează trupele sau personalul pentru funcția principală, sau pentru o mare parte a funcțiilor unităților sau personalului. 2. A trimite personal în misiuni sau funcții specifice, unde asemenea misiuni sau funcții sunt în principal și/sau relativ permanente. <i>Vezi de asemenea, attach.</i>
associated product / produit connexe In the context of fuels and lubricants, a petroleum or chemical product used as a hydraulic fluid, corrosion preventive, liquid propellant or specialized product, required for the operation, maintenance or storage of military equipment.	associated product / produs asociat În contextul carburanților și lubrifianților, un produs petrolier sau chimic folosit ca un fluid hidraulic, agent anticoroziv, carburant sau produs specializat, necesar pentru funcționarea, mentenanța sau stocarea echipamentului militar.

associated support / soutien associé In naval usage, operations in which a designated unit operates independently of a specified force or group, but is tasked to provide contact information to, receive intelligence from and, if authorized, to cooperate and coordinate operations with the supported force. Tactical control of the unit remains with the assigning authority who coordinates tasking and movement of the unit in response to the requirements of the supported force commander. <i>See also direct support.</i>	associated support / sprijin asociat În marină, operațiuni în care o unitate desemnată operează independent de o forță sau un grup specificat, dar a cărei sarcină este de a asigura informații de contact, de a recepționa informații și, dacă este autorizată, de a coopera și coordona operațiunile împreună cu forța sprijinită. Controlul tactic al unității rămâne autorității atribuitoare care coordonează sarcinile și deplasările unității ca răspuns la cererile comandantului forței susținute. <i>Vezi de asemenea, direct support.</i>
astern refuelling / ravitaillement en combustible en flèche The transfer of fuel at sea during which the receiving ship(s) keep(s) station astern of the delivering ship.	astern refuelling / realimentarea cu combustibil Transferul combustibilului pe mare în cursul căruia nava receptoare păstrează poziția (la pupa) navei care aprovizionează.
astro altitude / hauteur astronomique The arc of the vertical circle measured from the celestial horizon to the body.	astro altitude / înălțime astronomică Arcul cercului vertical măsurat de la orizontul ceresc la corp.
astro compass / astrocompas An instrument used primarily to obtain true heading or true bearing by reference to celestial bodies.	astro compass / astrocompas Un instrument folosit în principal pentru a obține cap-compas-ul exact sau relevmentul exact în raport cu corpurile cerești.

astro-tracker / astro-poursuiveur A navigation equipment which automatically acquires and continuously tracks a celestial body in azimuth and altitude.	astro tracker / astro tracker (urmăritor) Un echipament de navigație astronomic care achiziționează automat și urmărește continuu un corp ceresc în azimut și altitudine.
astronomical twilight / crépuscule astronomique <i>See twilight.</i>	astronomical twilight / crepuscul astronomic <i>Vezi twilight.</i>
asylum seeker / demandeur d'asile A person who invokes the protection of the 1951 United Nations Convention relating to the Status of Refugees before the national authorities of a State and claims persecution to gain official refugee status in that country. <i>See also evacuee; internally displaced person; refugee.</i>	asylum seeker / azilant O persoană care invocă protecția Convenției din 1951 a Națiunilor Unite referitoare la Statutul Refugiaților înaintea autorităților naționale ale unui Stat și susține că este persecutat în țara sa, pentru a obține statutul oficial de refugiat în acea țară. <i>Vezi de asemenea, evacuee; internally displaced person; refugee.</i>
asymmetrical sweep / drague dissymétrique A sweep whose swept path under conditions of no wind or cross-tide is not equally spaced either side of the sweeper's track.	asymmetrical sweep / dragă asimetrică O dragă a cărei suprafață dragată, în lipsa vântului sau a curenților transversali, nu este simetrică față de urma de dragare.
at my command / à mon commandement In artillery and naval fire support, the command used when it is desired to control the exact time of delivery of fire.	at my command / la comanda mea În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, comandă folosită când este dorit a se controla momentul exact al deschiderii focului.

at priority call / sur demande prioritaire A precedence applied to the task of an artillery unit to provide fire to a formation / unit on a guaranteed basis. Normally observer, communications and liaison are not provided. An artillery unit in "direct support" or "in support" may simultaneously be placed "at priority call" to another unit or agency for a particular task any / or for a specific period of time. <i>Vezi și direct support; in support.</i>	at priority call / la cerere prioritară O prioritate aplicată misiunii unei unități de artilerie pentru a garanta asigurarea sprijinului de foc unei formațiuni/unități. În mod normal, facilitățile de observare, comunicații și legături sunt asigurate. O unitate de artilerie în "sprijin direct" sau în "sprijin / suport" poate fi pusă "la cerere prioritară / at priority call" pentru o altă unitate, pentru o misiune particulară și/sau pentru o perioadă de timp specificată. <i>Vezi de asemenea, direct support; in support.</i>
attack helicopter / hélicoptère d'attaque A helicopter specifically designed to employ various weapons to attack and destroy enemy targets.	attack helicopter / elicopter de atac Un elicopter special proiectat ca să folosească diverse arme pentru a ataca și distruge ținte inamice.
atomic demolition munition / charge nucléaire statique A nuclear device designed or adapted for use as a demolition munition.	atomic demolition munition / muniție atomică de distrugere Un dispozitiv nuclear conceput sau adaptat pentru a fi utilizat ca muniție de distrugere.
atomic weapon / arme atomique <i>See nuclear weapon.</i>	atomic weapon / armă atomică <i>Vezi nuclear weapon.</i>

attach / détachement pour mise aux ordres - mise aux ordres 1. To place units or personnel in an organization where such placement is relatively temporary. Subject to limitations imposed in the attachment order, the commander of the formation, unit, or organization receiving the attachment will exercise the same degree of command and control thereover as he does over the units and persons organic to his command. However, the responsibility for transfer and promotion of personnel will normally be retained by the parent formation, unit, or organization. 2. To detail individuals to specific functions where such functions are secondary or relatively temporary, i.e., attach for quarters and rations, attach for flying duty. <i>See also assign.</i>	attach / a detașa (a subordona) 1. A plasa unități sau personal într-o organizație unde asemenea încadrare este relativ temporară. Sub rezerva restricțiilor impuse în ordinul de detașare, comandantul formațiunii, unității sau organizației care a primit detașarea va exercita același grad de comandă și control ca și asupra unităților sau personalului structurat sub comanda sa. Totuși, responsabilitatea pentru transferul și promovarea personalului va fi menținută în mod normal de formațiunea, unitatea sau organizația de origine. 2. A trimite în misiune persoane în funcții specifice, unde asemenea funcții sunt secundare sau relativ temporare, ex.: detașare pentru cantonament și aprovizionare cu alimente, detașare pentru misiuni de zbor. <i>Vezi de asemenea, assign.</i>
attack group / groupe d'assaut A subordinate task organization of the navy forces of an amphibious task force. It is composed of assault shipping and supporting naval units designated to transport, protect, land and initially support a landing group.	attack group / grupare de atac O organizare de luptă a unor forțe navale din compunerea unei grupări de desant maritim. Se compune din nave de asalt și unități navale de sprijin destinate a transporta, proteja, debarca și a asigura sprijin inițial unui grup de debarcare.

attack position / position d'attaque - zone de démarrage <i>See forming up place.</i>	attack position / poziție de atac <i>Vezi forming up place.</i>
attenuation factor / facteur d'atténuation The ratio of the incident radiation dose or dose rate to the radiation dose or dose rate transmitted through a shielding material. This is the reciprocal of the transmission factor.	attenuation factor / factor de atenuare Raportul dintre doza de radiație incidentă sau puterea dozei, și doza de radiație sau puterea dozei transmise printr-un material de protecție. Acesta este inversul factorului de transmisie.
attenuation / atténuation 1. Decrease in intensity of a signal, beam, or wave as a result of absorption of energy and of scattering out of the path of a detector, but not including the reduction due to geometric spreading, i.e. the inverse square of distance effect. 2. In mine warfare, the reduction in intensity of an influence as distance from the source increases. 3. In camouflage and concealment, the process of making an object of surface less conspicuous by reducing its contrast to the surroundings and/or background. <i>Also called "tone down".</i>	attenuation / atenuare 1. Scăderea în intensitate a unui semnal, fascicul sau undă, ca urmare a absorbției de energie sau a disipării energiei în afara câmpului de detecție a unui receptor. Nu include scăderea datorată dispersiei geometrice. 2. Referitor la mine, reducerea intensității unei influențe pe măsură ce distanța față de sursă crește. 3. În camuflaj și mascare, procesul de a face un obiect mai puțin vizibil, prin reducerea contrastului cu mediul ambiant și/sau față de fundal. <i>Numit și "tine down".</i>

attitude / orientation 1. The position of a body as determined by the inclination of the axes to some frame of reference. If not otherwise specified, this frame of reference is fixed to the earth. 2. The grid bearing of the long axis of a target area. <i>See intelligence cycle.</i>	attitude / orientare (poziție) 1. Poziția unui corp, determinată de înclinarea axelor față de unele sisteme de referință. Dacă nu este specificat altfel, acest sistem de referință este legat de pământ. 2. Unghiul de orientare al axei lungi a suprafeței obiectivului. <i>Vezi intelligence cycle.</i>
attitude indicator / indicateur d'assiette An instrument which displays the attitude of the aircraft by reference to sources of information which may be contained within the instrument or be external to it. When the sources of information are self-contained, the instrument may be referred to as an artificial horizon.	attitude indicator / indicator de poziție Un instrument care prezintă poziția unei aeronave prin raportare la sursele informatice, care pot fi conținute în interiorul instrumentului sau pot fi exterioare lui. Când sursele informatice sunt autonome, instrumentul poate fi denumit drept orizont artificial.
attrition / attrition - usure The reduction of the effectiveness of a force caused by loss of personnel and materiel.	attrition / uzură Reducerea eficacității unei grupări de forțe, cauzată de pierderile de personal și de material.
attrition minefield / champ de mines d'attrition In naval mine warfare, a field intended primarily to cause damage to enemy ships. <i>See also minefield.</i>	attrition minefield / câmp de mine de uzură În războiul naval, un câmp de mine destinat în principal să provoace avarierea navelor inamice. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>

attrition rate / taux d'attrition – taux d'usure A factor, normally expressed as a percentage, reflecting the degree of losses of personnel or materiel due to various causes within a specified period of time.	attrition rate / rată (normă) de uzură Un factor, exprimat în mod normal în procente, reflectând gradul pierderilor de personal sau de materiale datorită unor cauze diverse, într-o perioadă de timp stabilită.
attrition sweeping / dragage d'attrition The continuous sweeping of minefields to keep the risk of mines to all ships as low as possible.	attrition sweeping / dragaj de uzură Dragajul continuu al câmpurilor de mine pentru a se menține în cazul tuturor navelor riscul reprezentat de mine la un nivel cât mai scăzut posibil.
augmentation force / force d'appoint Any force designated by a nation to strengthen its national forces. <i>See also reinforcing force.</i>	augmentation force / forță de întărire Orice forță stabilită la nivel național și destinată completării sau ridicării capacității operaționale a forțelor proprii existente. <i>Vezi de asemenea, reinforcing force.</i>
authentic document / document authentique A document bearing a signature or seal attesting that it is genuine and official. If it is an enemy document, it may have been prepared for purposes of deception and the accuracy of such document, even though authenticated, must be confirmed by other information, such as conditions of capture.	authentic document / document autentic Un document purtând o semnătură sau un sigiliu certificând că acesta este originalul. Dacă este un document inamic, poate să fi fost pregătit pentru scopuri de inducere în eroare, iar exactitatea unui astfel de document, chiar dacă a fost autentificat, trebuie confirmată de alte informații, precum condițiile de capturare.

authentication / authentication 1. Evidence by proper signature or seal that a document is genuine and official. 2. A security measure designed to protect a communication system against fraudulent transmissions.	authentication / autentificare 1. Mărturie sub proprie semnătură sau ștampilă că un document este autentic și oficial. 2. O măsură de siguranță destinată să protejeze un sistem de comunicații împotriva transmisiunilor frauduloase.
authenticator / signe d'authentification A letter, number or group of letters and/or numbers, attesting to the authenticity of a transmission, a message or data, or to the identity of a net, station or user.	authenticator / autenticator (parolă) O literă, un număr sau un grup de litere și/sau cifre, care certifică autenticitatea unei transmisiuni, a unui mesaj sau informații, sau identitatea unei rețele, stații sau utilizator.
automated data handling / traitement et transmission automatique de données <i>See automatic data handling.</i>	automated data handling / prelucrarea automată a datelor <i>Vezi automatic data handling.</i>
automatic data handling / traitement et transmission automatique des données A generalization of automatic data processing to include the aspect of data transfer. <i>Also called "automated data handling".</i>	automatic data handling / prelucrare automată a datelor Generalizare a procesării automate a datelor, care include și aspectul transferului de date. <i>Numită și „, automated data handling”.</i>
automatic flight control system / système de contrôle automatique de vol A system which includes all equipment to control automatically the flight of an aircraft or missile to a path or attitude described by references internal or external to the aircraft or missile.	automatic flight control system / sistem automat de control al zborului Un sistem care include toate echipamentele pentru a controla automat zborul unei aeronave sau rachete pe o traiectorie sau poziție descrise de referințe interne sau externe aeronavei sau rachetei.

automatic search jammer / brouilleur à poursuite automatique An intercept receiver and jamming transmitter system which searches for and jams signals automatically which have specific radiation characteristics. <i>Also called "search jammer".</i>	automatic search jammer / emițător automat de bruiaj Un sistem compus dintr-un receptor de interceptare și un emițător de bruiaj care caută și bruiază automat semnalele care au caracteristici de radiație specificate. Numit și "search jammer".
automatic toss / lancement automatique en cabré In a flight control system, a control mode in which the toss bombing manoeuvre of an aircraft is controlled automatically.	automatic toss / lansare automată în cabraj Într-un sistem de control al zborului, un mod de control în care manevra de bombardament în cabraj de la înălțimi mici a unui avion este controlată automat.
autonomous operation / opération autonome One mode of operation of a unit in which the unit commander assumes full responsibility for control of weapons and engagement of hostile targets. This mode may be either directed by higher authority or result from a loss of all means of communication.	autonomus operation / operațiune autonomă Un mod de operare al unei unități în care comandantul unității își asumă întreaga responsabilitate pentru controlul armelor și angajarea țintelor ostile. Acest mod poate fi ordonat direct de o autoritate superioară sau poate fi rezultatul pierderii tuturor mijloacelor de comunicație.

auxiliary contours / courbe auxiliaire Additional contours used to portray unique ground forms not adequately portrayed by the selected contour interval.	auxiliary contours / curbă (contur) auxiliară Curbe suplimentare folosite pentru a reprezenta pe o hartă forme de teren unice, care nu sunt descrise în mod adecvat de curbele de echidistanță existente.
available supply rate / taux de ravitaillement consenti The rate of consumption that can be allocated considering the supplies and facilities available for a planned operation or a given period.	available supply rate / norma disponibilă de aprovizionare Norma de consum care poate fi alocată considerând proviziile și facilitățile disponibile pentru o operațiune planificată sau pentru o perioadă dată.
Average heading / cap moyen The arithmetic mean of the different values of the headings maintained over a certain period of time.	average heading / cap-compass mediu Media aritmetică a diferitelor valori ale cap-compass-ului menținute în cursul unei perioade de timp fixată.
average speed / vitesse moyenne The average distance travelled per hour calculated over the whole journey excluding specifically ordered halts.	average speed / viteză medie Distanța medie parcursă pe oră calculată pe durata totală a parcursului, excluzând opririle special ordonate.
aviation medicine / médecine aéronautique The special field of medicine which is related to the biological and psychological problems of flight.	aviation medicine / medicină aeronautică Specialitate a medicinei care face referire la problemele biologice și psihologice ale zborului.

axial route / pénétrante A route running through the rear area and into the forward area. <i>See also route.</i>	axial route / ruta axială O rută care traversează zona din spate și pătrunde în zona din față a frontului. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
axis / axe In land warfare, the general direction of movement, planned or achieved, usually between assigned boundaries.	axis / axă În războiul terestru, direcția generală de mișcare (deplasare), planificată sau efectuată, de regulă, între limitele alocate.
azimuth angle / angle d'azimut An angle measured clockwise in the horizontal plane between a reference direction and any other line.	azimuth angle / unghiul azimutal Un unghi măsurat în sensul acelor de ceasornic în planul orizontal între o direcție de referință și orice altă linie.
azimuth guidance / guidage directionnel Information which will enable the pilot or autopilot of an aircraft to follow the required track.	azimuth guidance / ghidare în azimut Informația care permite pilotului sau pilotului automat al unei aeronave să urmeze ruta cerută.
azimuth resolution / pouvoir séparableur en azimut The ability of radar equipment to separate two reflectors at similar ranges but different bearings from a reference point. Normally the minimum separation distance between the reflectors is quoted and expressed as the angle subtended by the reflectors at the reference point.	azimuth resolution / rezoluție în azimut Capacitatea echipamentului radar de a separa două reflectoare la distanțe similare dar în direcții diferite de la un punct de referință. În mod normal distanța minimă de separare între reflectoare este cotate și exprimată ca unghiul subîntins de reflectoare la punctul de referință.

B	
backfilling / reemplètement The use of reserves, individually or collectively, to undertake the duties of regulars deployed forward to a theatre of operations.	backfilling / completare Folosirea rezervelor, individual sau colectiv, pentru a îndeplini îndatoririle trupelor regulate desfășurate într-un teatru de operații.
background count / effet parasite de fond The evidence or effect on a detector of radiation, other than that which it is desired to detect, caused by any agency. In connection with health protection, the background count usually includes radiations produced by naturally occurring radioactivity and cosmic rays.	background count / efect parazit de fond Prezența sau efectul pe un detector de radiație, altfel decât este dorit a se detecta, datorită oricărei acțiuni. În asociere cu o bună protecție, efectul parazit de fond include de obicei radiațiile produse de radioactivitatea naturală și razele cosmice.
background radiation / radioactivité naturelle Nuclear (or ionizing) radiations arising from within the body and from the surrounding to which individuals are always exposed.	background radiation / radioactivitate naturală Radiații nucleare (de ionizare) emanând din interiorul corpului și din mediul ambiant la care indivizii sunt expuși permanent.
back tell / transfert descendant <i>See track telling.</i>	back- tell / transferare înapoi <i>Vezi de asemenea, track telling.</i>
back-up / renvoi au verso In cartography, an image printed on the reverse side of a map sheet already printed on one side. Also the printing of such images.	back-up / trimitere la verso (vezi verso) În cartografie o imagine imprimată pe partea opusă a unei foi de hartă deja imprimată pe o parte. De asemenea, imprimarea acestor imagini.
balance station zero / plan de référence - centrage zéro <i>See reference datum.</i>	balance station zero / plan de referință centraj zero <i>Vezi reference datum.</i>

bale cubic capacity / capacité volumétrique en balles The space available for cargo measured in cubic feet to the inside of the cargo battens, on the frames, and to the underside of the beams. In a general cargo of mixed commodities, the bale cubic applies. The stowage of the mixed cargo comes in contact with the cargo battens and as a general rule does not extend to the skin of the ship.	bale cubic capacity / capacitatea volumetrică în balot Spațiul utilizabil pentru încărcătură măsurat în picioare cubice în interiorul calei, peste structură, până la intradosul grinzilor. În cazul general al unei încărcături de marfă mixtă, se folosește capacitatea volumetrică în balot. Depozitarea încărcăturii mixte vine în contact cu căptușeala interioară a calei și, ca o regulă generală, nu se extinde până la coca navei.
balisage / balisage de circulation routière The marking of a route by a system of dim beacon lights enabling vehicles to be driven at near day-time speed, under blackout conditions.	balisage / marcare cu balize Marcarea unei rute cu ajutorul unui sistem de lămpi de semnalizare mate, permițând ca vehiculele să fie conduse cu aproape viteza din timpul zilei, în condiții de camuflaj.
ballistic missile / missile balistique A missile which does not rely upon aerodynamic surfaces to produce lift and consequently follows a ballistic trajectory when thrust is terminated. <i>See also aerodynamic missile; guided missile.</i>	ballistic missile / rachetă balistică O rachetă care nu se bazează pe suprafețe aerodinamice pentru a produce portanță și, în consecință, urmărește o traiectorie balistică, atunci când tracțiunea s-a încheiat. <i>Vezi de asemenea, aerodynamic missile; guided missile.</i>

ballistic trajectory / trajectoire balistique The trajectory traced after the propulsive force is terminated and the body is acted upon only by gravity and aerodynamic drag.	ballistic trajectory / traiectorie balistică Traiectoria urmată, după ce forța propulsoare a încetat, iar corpul se supune numai gravitației și frânării aerodinamice.
ballistics / balistique The science or art that deals with the motion, behaviour, appearance, or modification of missiles or other vehicles acted upon by propellants, wind, gravity, temperature, or any other modifying substance, condition, or force.	ballistics / balistică Știința sau arta care se ocupă cu mișcarea, comportarea, aspectul exterior, sau modificarea proiectilelor cu reacție (rachetelor) și/sau altor vehicule care sunt propulsate de combustibil pentru reacție, de vânt, gravitație, temperatura sau orice altă substanță, condiție sau forță care le influențează.
balloon reflector / réflecteur-ballon In electronic warfare, a balloonsupported confusion reflector to produce fraudulent echoes.	balloon reflector / balon reflector În războiul electronic, o țintă falsă purtată de un balon pentru a produce ecouri false.
bank angle / angle d'inclinaison The angle between the aircraft's normal axis and the earth's vertical plane containing the aircraft's longitudinal axis.	bank angle / unghi de înclinare Unghiul format între axa verticală a aeronavei (verticala aparentă) și verticala locului ce trece prin centrul de greutate al aeronavei.
bar scale / échelle des distances - échelle graphique - échelle linéaire <i>See graphic scale.</i>	bar scale / scară grafică <i>Vezi graphic scale.</i>

barometric altitude / altitude barométrique The altitude determined by a barometric altimeter by reference to a pressure level and calculated according to the standard atmosphere laws. <i>See also altitude.</i>	barometric altitude / altitudine barometrică Înălțimea măsurată de altimetrul barometric calat la presiunea standard (presiunea de la nivelul mediu al mării). <i>Vezi de asemenea, altitudine.</i>
barrage fire / tir de barrage Fire which is designed to fill a volume of space or area rather than aimed specifically at a given target. <i>See also fire part 3.</i>	barrage fire / foc de baraj Foc (tragere) care este destinat mai degrabă să satureze volumul unei zone sau spațiu decât să vizeze în mod special o țintă dată. <i>Vezi de asemenea, fire part 3.</i>
barrage jamming / brouillage en barrage Simultaneous electronic jamming over a broad band of frequencies. <i>See also jamming.</i>	barrage jamming / bruiaj de baraj Bruiaj electronic executat simultan pe o bandă largă de frecvențe. <i>Vezi de asemenea, jamming.</i>
barrier / système d'obstacles A coordinated series of obstacles designed or employed to detect, channel, direct, restrict, delay or stop the movement of an opposing force, and to impose additional losses in personnel, time and equipment on the opposing force. <i>See also antisubmarine barrier.</i>	barrier / barieră (sistem de obstacole) O serie echilibrată de obstacole destinate sau desfășurate pentru a detecta, canaliza, dirija, limita, întârzia sau opri deplasarea unei forțe inamice și a impune acesteia pierderi suplimentare de personal, timp și echipament. <i>Vezi de asemenea, antisubmarine barrier.</i>

barrier restricted area / zone d'obstacles réglementée An area declared by an authorized commander where manoeuvre of friendly forces must not be hindered by barriers. Restrictions imposed may include a complete ban on the - mplacement of obstacles in certain areas for specified periods.	barrier restricted area / zonă interzisă pentru obstacole O zonă declarată de comandantul autorizat, în care mișcarea forțelor proprii nu trebuie să fie îngreunată prin plantare de obstacole. Restricțiile impuse pot include o interdicție completă asupra amplasării de obstacole în anumite zone definite, pentru perioade stabilite.
base / 1. base; 2. base de départ – base de feux 1. An area or locality containing installations which provide logistic or other support. <i>See also emergency fleet operating base; establishment.</i> 2. A locality from which operations are projected or supported.	base / bază 1. Zonă sau locație în care sunt dispuse instalații specifice pentru asigurarea sprijinului logistic sau de altă natură. <i>Vezi de asemenea, emergency fleet operating base; establishment.</i> 2. Locație din care acțiunile sunt proiectate sau sprijinite.
base development / aménagement d'une base The improvement or expansion of the resources and facilities of an area or a location to support military operations.	base development / dezvoltarea unei baze Sporirea sau extinderea resurselor și instalațiilor unei zone sau ale unei poziții pentru a sprijini operațiuni militare.
base ejection shell / obus à éjection par le culot A type of shell which ejects its load from its base.	base ejection shell / obuz cu evacuare pe la bază Un tip de proiectil care își aruncă încărcătura pe la bază.

base fuze / fusée de culot Fuze located in the base of a projectile or bomb. <i>See also fuze.</i>	base fuze / focos de bază (spate) Focos poziționat în baza (partea din spate) unui proiectil sau bombă.
basic intelligence / renseignement de base - renseignement de documentation Intelligence, on any subject, which may be used as reference material for planning and as a basis for processing subsequent information or intelligence. <i>See also current intelligence; information; intelligence.</i>	basic intelligence / informații de bază Informații despre orice subiect, care pot fi folosite ca material de referință pentru planificare și ca o bază pentru prelucrarea ulterioară a informațiilor. <i>Vezi de asemenea, current intelligence; information; intelligence.</i>
basic load / dotation initiale The quantity of supplies required to be on hand within, and which can be moved by, a unit or formation. It is expressed according to the wartime organization of the unit or formation and maintained at the prescribed levels.	basic load / încărcătură de bază Cantitatea de provizii care trebuie deținută, și care poate fi transportată de o unitate sau formațiune. Este exprimată în funcție de organizarea în timp de război a unității sau formațiunii și menținută la nivelurile prescrise.
baseline / 1. 2. base géodésique; 3. base de radionavigation; 4. base de triangulation 1. In topography, a surveyed line established with more than usual care, to which surveys are referred for coordination and correlation. 2. In photogrammetry, the line between the principal points of two consecutive vertical air photographs. It is usually	baseline / linie de bază (de referință) 1. În topografie, o linie trecută în plan, stabilită cu mai multă precizie și atenție ca de obicei, la care sunt referite ridicările topografice în vederea fixării coordonatelor și pentru corelare. 2. În fotogrammetrie, linia între punctele principale a două fotografii aeriene verticale consecutive. Se măsoară de

measured on one photograph after the principal point of the other has been transferred. 3. In radio navigation, the shorter arc of the great circle joining two radio transmitting stations of a navigation system. 4. In triangulation, the side of one of a series of coordinated triangles the length of which is measured with prescribed accuracy and precision and from which lengths of the other triangle sides are obtained by computation.	obicei pe o singură fotografie după ce a fost transferat punctul principal al celeilalte. 3. În radio navigație, arcul scurt al cercului mare care unește două stații de transmisie radio al unui sistem de navigație. 4. În triangulație, latura unuia dintr-o serie de triunghiuri ale rețelei de triangulație, a cărei lungime este măsurată cu acuratețea și precizia prescrise și de la care lungimile laturilor altor triunghiuri se obțin prin calcul.
base map / carte de base A map or chart showing certain fundamental information, used as a base upon which additional data of specialized nature are compiled or overprinted. Also a map containing all the information from which maps showing specialized information can be prepared. <i>See also chart base.</i>	base map / hartă de bază O hartă sau o diagramă prezentând anumite informații fundamentale, folosită ca o bază pe care date suplimentare de natură specializată sunt redactate sau supratipărite. De asemenea, harta care conține toate informațiile de la care pot fi pregătite hărțile ce prezintă informații specializate. <i>Vezi de asemenea, chart base.</i>
base map symbol / symbole de carte de base A symbol used on a base map or chart as opposed to one used on an overprint to the base map or chart. <i>Also called "base symbol".</i>	base map symbol / simbolul hărții de bază Un simbol folosit pe o hartă sau o diagramă de bază, în contrast cu unul folosit pe o supratipărire executată pe o hartă sau o diagramă de bază. <i>Numit și "base symbol".</i>
basic stocks / stocks initiaux Stocks to support the execution of approved operational plans for an	basic stocks / stocuri de bază Stocuri pentru a sprijini execuția planurilor operaționale aprobate

initial predetermined period. <i>See also stock; sustaining stocks.</i>	pentru o perioadă inițial predeterminată. <i>Vezi de asemenea, stock; sustaining stocks.</i>
base surge / nuage de base A cloud which rolls out from the bottom of the column produced by a subsurface burst of a nuclear weapon. For underwater bursts the surge is, in effect, a cloud of liquid droplets which has the property of flowing almost as if it were a homogeneous fluid. For subsurface land bursts the surge is made up of small solid particles but still behaves like a fluid.	base surge / undă de bază Un nor care se dezvoltă de la baza coloanei produse de o explozie subterană / sub apă a unei arme nucleare. Pentru exploziile submarine este, în fapt, un nor de picături mici de lichid care au proprietatea de a se deplasa aproape ca un lichid omogen. Pentru exploziile subterane, norul de bază este constituit din particule mici solide dar care se comportă ca un fluid.
base symbol / symbole de base <i>See base map symbol.</i>	base symbol / simbol de bază <i>Vezi map symbol.</i>
basic military route network / réseau routier militaire de base Axial, lateral, and connecting routes designated in peacetime by the host nation to meet the anticipated military movements and transport requirements, both Allied and national.	basic military route network / rețea rutieră militară de bază Rute axiale, laterale și de legătură desemnate în timp de pace de națiunea gazdă, pentru a satisface cerințele militare de deplasare și transport anticipate, atât aliate cât și naționale.
basic stopping power / pouvoir d'arrêt élémentaire The probability, expressed as a percentage, of a single vehicle being stopped by mines while attempting to cross a minefield.	basic stopping power / putere de oprire elementară Probabilitatea, exprimată sub forma unui procent, a unui singur vehicul de a fi oprit de mine în timpul încercării de a traversa un câmp de mine.

bathymetric contour / courbe bathymétrique <i>See depth contour.</i>	bathymetric contour / curbă batimetrică <i>Vezi depth contour.</i>
battery / batterie 1. Tactical and administrative artillery unit or subunit corresponding to a company or similar unit in other branches of the Army. 2. All guns, torpedo tubes, searchlights or missile launchers of the same size or calibre or used for the same purpose, either installed in one ship or otherwise operating as an entity.	battery / baterie 1. Unitate tactică și administrativă de artilerie sau subunitate corespunzătoare unei companii sau unei unități similare în alte categorii de forțe ale Armatei. 2. Toate tunurile, tuburile lanstorpilor, proiectoarele sau lansatoarele de rachete de aceeași dimensiune sau calibru sau utilizate pentru același scop, fie montate pe o navă, fie operând în alte condiții ca o entitate (izolat).
battery center / centre de batterie, pièce de base – pièce directrice A point on the ground, the coordinates of which are used as a reference indicating the location of a battery in the production of living data. Also called „chart location of the battery“.	battery center / centrul bateriei Un punct pe teren, ale cărui coordonate sunt folosite ca referință indicând locația bateriei și în producerea elementelor de tragere. <i>Numit și „, chart location of the battery“.</i>
battery control centre / central de conduite de tir de batterie The operations centre from which Hawk missiles are controlled at battery level.	battery control center / centrul de control al bateriei Centrul operațional de unde sunt controlate rachetele Hawk la nivelul bateriei.
battery left /batterie par la gauche In artillery, the procedural term used to indicate that the weapons are to fire from the left, one after the other, at five second intervals unless otherwise specified.	battery left / baterie-stânga În artilerie, termenul procedural folosit pentru a arăta că armele trebuie să tragă din stânga, una după alta, la interval de cinci secunde, dacă nu a fost altfel specificat.

battery right /batterie par la droite In artillery, the procedural term used to indicate that the weapons are to fire from the right, one after the other, at five seconds intervals unless otherwise specified.	battery right / baterie-dreapta În artilerie, termenul procedural folosit pentru a arăta că armele trebuie să tragă din dreapta, una după alta, la interval de cinci secunde, dacă nu a fost altfel specificat.
battle casualty / perte au combat Any casualty incurred as the direct result of hostile action, sustained in combat or relating thereto or sustained going to or returning from a combat mission. <i>See also casualty; died of wounds received in action; killed in action; non-battle casualty; wounded in action.</i>	battle casualty / pierderi în luptă Orice pierdere suferită ca rezultat direct al acțiunii ostile, în luptă, sau relativ la aceasta, mergând la, sau în retragere de la o misiune de luptă. <i>Vezi de asemenea, casualty; died of wounds received in action; killed in action; non-battle casualty; wounded in action.</i>
battle damage repair / réparation au combat Essential repair, which may be improvised, carried out rapidly in a battle environment in order to return damaged or disabled equipment to temporary service.	battle damage repair / reparație în luptă Reparație esențială, care poate fi improvizată, efectuată rapid în condițiile luptei, pentru ca tehnica avariata sau scoasă din funcțiune să se poată înapoia temporar în serviciu.
battlefield illumination / éclairage du champ de bataille The lighting of the battle area by artificial light either visible or invisible to the naked eye. <i>See also artificial daylight; artificial moonlight; indirect illumination.</i>	battlefield illumination / iluminarea câmpului de luptă Iluminarea zonei de luptă cu lumină artificială fie vizibilă sau invizibilă pentru ochiul neprotejat. <i>Vezi de asemenea, artificial daylight; artificial moonlight; indirect illumination.</i>

battlefield psychological activities / activités psychologiques du champ de bataille Planned psychological activities conducted as an integral part of combat operations and designed to bring psychological pressure to bear on enemy forces and civilians under enemy control in the battle area, to assist in achievement of operational and tactical objectives.	battlefield psychological activities / activități psihologice în câmpul de luptă Activități psihologice planificate conduse ca o parte integrală a operațiilor de luptă și destinate a produce presiune psihologică asupra forțelor inamice și civililor aflați sub control inamic în zona de luptă, pentru a sprijini realizarea obiectivelor operaționale și tactice.
battlefield surveillance / surveillance du champ de bataille Systematic observation of the battle area for the purpose of providing timely information and combat intelligence. <i>See also surveillance.</i>	battlefield surveillance / supravegherea câmpului de luptă Observarea sistematică a zonei de luptă cu scopul de a procura informații și date de cercetare tactică. <i>Vezi de asemenea, surveillance.</i>
beach capacity / capacité de plage An estimate, expressed in terms of measurement tons, or weight tons, of cargo that may be unloaded over a designated strip of shore per day. <i>See also port capacity.</i>	beach capacity / capacitatea plajei (coastei) O estimare, exprimată în tone cubaj, sau tone greutate, a încărcăturii care poate fi descărcată pe o fâșie a țărmului, pe zi. <i>Vezi de asemenea, port capacity.</i>
beach group / élément de plage - groupe de plage <i>See shore party.</i>	beach group / detașament de coastă <i>Vezi shore party.</i>
beachhead / tête de pont - tête de plage A designated area on a hostile or potentially hostile shore which, when seized and held, provides for	beachhead / cap de pod O zonă desemnată pe un țărm ostil sau potențial ostil care, când a fost dimensionată și păstrată,

the continuous landing of troops and matériel, and provides manoeuvring space required for subsequent projected operations ashore. <i>See also airhead; bridgehead.</i>	asigură debarcarea continuă a trupelor și materialului, asigură spațiul necesar de manevră pentru operațiuni ulterioare proiectate la țărm. <i>Vezi de asemenea, airhead; bridgehead.</i>
beach minefield / champ de mines antidébarquement A minefield in the shallow water approaches to a possible amphibious landing beach. <i>See also minefield.</i>	beach minefield / câmp de mine antidesant Un câmp de mine în apă puțin adâncă, la o plajă, pentru împiedicarea unei posibile debarcări a desantului maritim. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
beach reserves / réserves de plage In an amphibious operation, an accumulation of supplies of all classes established in dumps in beachhead areas.	beach reserves / rezerve de plajă Într-o operație amfibie, o acumulare de provizii de toate categoriile, stabilite în depozite provizorii / temporare, în zona capului de pod.
beacon / balise <i>See also crash locator beacon; emergency locator beacon; fan marker beacon; localizer; meaconing; personal locator beacon; radio beacon; submarine locator acoustic beacon; Z marker beacon.</i>	beacon / baliză <i>Vezi crash locator beacon; emergency locator beacon; fan marker beacon; localizer; meaconing; personal locator beacon; radio beacon; submarine locator acoustic beacon; Z marker beacon.</i>
beam rider / guidé sur faisceau A missile guided by radar or radio beam.	beam rider / rachetă ghidată cu fascicul de raze O rachetă ghidată pe fasciculul radar sau radio.
bearing / azimut - relèvement The horizontal angle measured clockwise from a reference direction to a specified direction.	bearing / relevment Unghiul orizontal măsurat în sensul acelor de ceasornic de la o direcție de referință la o direcție specificată.

before-flight inspection / préparation pour le vol Preflight check to ensure general aircraft safety and that disposable loads, e.g., fuel and armament equipment, etc., are correctly adjusted for the particular operation or sortie. <i>Commonly called "preflight inspection".</i>	before-flight inspection / controlul aeronavei înainte de zbor Controlul efectuat înainte de zbor pentru a se garanta siguranța generală a aeronavei și a se asigura că încărcăturile precum carburant și armament etc. sunt corect aranjate pentru operația sau misiunea de zbor operativ. <i>Numită și "preflight inspection".</i>
bilateral infrastructure / infrastructure bilatérale Infrastructure which concerns only two NATO members and is financed by mutual agreement between them (e.g., facilities required for the use of forces of one NATO member in the territory of another). <i>See also infrastructure.</i>	bilateral infrastructure / infrastructură bilaterală Infrastructură care interesează numai două state membre NATO și este finanțată prin acord mutual între acestea (ex. instalații cerute pentru folosirea forțelor unui membru NATO în teritoriul altui membru NATO). <i>Vezi de asemenea, infrastructure.</i>
binary chemical munition / munition chimique binaire A munition in which chemical substances, held in separate containers, react when mixed or combined as a result of being fired, launched or otherwise initiated to produce a chemical agent. <i>See also chemical ammunition; multi-agent munition; munition.</i>	binary chemical munition / muniție chimică binară O muniție în care substanțele chimice ținute în containere separate, reacționează când se amestecă sau se combină, ca rezultat al aprinderii, aruncării sau a altui mod de inițiere, pentru a produce un agent chimic. <i>Vezi de asemenea, munition; chemical ammunition; multi-agent munition.</i>

by-margin format / carte à deux marges The format of a map or chart on which the cartographic detail is extended to two edges of the sheet, normally north and east, thus leaving two margins only.	by-margin format / format cu două margini Formatul unei hărți sau diagrame pe care detaliul cartografic este extins la două chenare ale foi, în mod normal nordul și estul, lăsând astfel numai două margini.
binding / chargement sur palette The fastening or securing of items to a movable platform called a pallet. <i>See also palletized unit load.</i>	binding / încărcare pe palet Fixarea sau asigurarea obiectelor pe o platformă mobilă numită palet. <i>Vezi de asemenea, palletized unit load.</i>
biological agent / agent biologique A micro-organism which causes disease in man, plants, or animals or causes the deterioration of materiel. <i>See also biological environment; biological operation; biological weapon; chemical agent.</i>	biological agent / agent biologic Un microorganism care produce maladie la oameni, plante sau animale sau determină deteriorarea materialului. <i>Vezi de asemenea, biological environment; biological operation; biological weapon; chemical agent.</i>
biological ammunition / munition biologique A type of ammunition, the filler of which is primarily a biological agent.	biological ammunition / muniție biologică Un tip de muniție al cărei material de umplură este în principal un agent biologic.
biological defence / défense biologique The methods, plans and procedures involved in establishing and executing defensive measures against attack utilizing biological agents.	biological defence / apărare biologică Metode, planuri și proceduri implicate în stabilirea și execuția măsurilor de apărare contra atacului cu agenți biologici.

biological environment / environnement biologique Conditions found in an area resulting from direct or persisting effects of biological weapons. <i>See also biological agent.</i> "explosion", but the two terms may be distinguished.	biological environment / mediu biologic Condiții create într-o zonă, rezultând din efecte imediate sau persistente ale armelor biologice. <i>Vezi de asemenea, biological agent.</i>
biological operation / opération biologique Employment of biological agents to produce casualties in man or animals and damage to plants or materiel; or defence against such employment. <i>Also called "biological warfare". See also biological agent.</i>	biological operation / operație biologică Întrebuințarea agenților biologici pentru a produce pierderi de oameni sau animale și vătămări ale plantelor sau materialelor; sau măsurile de apărare contra unei asemenea utilizări. <i>Numită și "biological warfare". Vezi de asemenea, biological agent.</i>
biological warfare / guerre biologique <i>See biological operation.</i>	biological warfare / război biologic <i>Vezi biological operation.</i>
biological weapon / arme biologique An item of materiel which projects, disperses, or disseminates a biological agent including arthropod vectors. <i>See also biological agent.</i>	biological weapon / armă biologică Un mijloc material care proiectează, dispersează sau răspândește un agent biologic, incluzând agenți purtători microbieni. <i>Vezi de asemenea, biological agent.</i>
blast / souffle The brief and rapid movement of air, vapour or fluid away from a centre of outward pressure, as in an explosion or in the combustion of rocket fuel; the pressure accompanying this movement. This term is commonly used for.	blast / suflu Deplasare bruscă și rapidă a aerului, vaporilor sau fluidului departe de un centru de presiune, îndreptată spre exterior, ca în explozia sau în arderea carburantului rachetei; presiunea care însoțește această deplasare.

	Acest termen este în general folosit pentru “explozie”, dar cei doi termeni trebuie să fie diferențiați.
blast wave / onde de souffle Wave created by the rapid expansion of hot gases in the atmosphere which results from an explosion. The blast wave is initially a shock wave which subsequently decays into a sound wave. <i>See also shock wave.</i>	blast wave / undă expansivă Unda creată de expansiunea rapidă a gazelor fierbinți în atmosferă, care rezultă dintr-o explozie. Unda de explozie este inițial o undă de șoc care ulterior generează o undă sonoră. <i>Vezi de asemenea, shock wave.</i>
blast wave diffraction / diffraction de l'onde de souffle The passage around and envelopment of a structure by the nuclear blast wave. <i>See also blast wave; shock wave.</i>	blast wave diffraction / difracția undei expansive Trecerea în vecinătatea și ocolirea unei structuri de către unda de explozie nucleară. <i>Vezi de asemenea, blast wave; shock wave.</i>
bleeding edge / champ vif That edge of a map or chart on which cartographic detail is extended to the edge of the sheet.	bleeding edge / margine atinsă Acea margine (chenar) a unei foi de hartă sau diagramă până la care detaliul cartografic poate fi extins.
blind bombing zone / zone de bombardement sans restriction A restricted area (air, land, or sea) established for the purpose of permitting air operations, unrestricted by the operations or possible attack of friendly forces.	blind bombing zone / zonă de bombardament fără restricții (oarbă) O zonă strict delimitată (aeriană, terestră sau maritimă) stabilită cu scopul de a permite operații aeriene nerestricționate, în timpul operațiilor sau atacului posibil din partea forțelor proprii sau aliate.

blip / spot The luminous image of an object on a visual display.	blip / spot Imaginea luminoasă a unui obiect pe un ecran de vizualizare.
Blister agent / agent vésicant A chemical agent which injures the eyes and lungs, and burns or blisters the skin. <i>Also called "vesicant agent".</i>	blister agent / agent iritant Un agent chimic care atacă ochii și plămânii și arde sau irită pielea. <i>Numit și " vesicant agent".</i>
blocking and chocking / calage The use of wedges or chocks to prevent the inadvertent shifting of cargo in transit.	blocking and choching / blocare și frânare Folosirea penelor și frânelor pentru a împiedica alunecarea accidentală a încărcăturii în tranzit.
blowback / 1. fuite de gaz vers l'arrière; 2. pression des gaz vers l'arrière 1. Escape, to the rear and under pressure, of gases formed during the firing of the weapon. Blowback may be caused by a defective breech mechanism, a ruptured cartridge case or a faulty primer. 2. Type of weapon operation in which the force of expanding gases acting to the rear against the face of the bolt furnishes all the energy required to initiate the complete cycle of operation. A weapon which employs this method of operation is characterized by the absence of any breech-lock or bolt-lock mechanism.	blowback / evacuarea gazelor prin spate (recul) 1. Evacuarea în spate și sub presiune a gazelor în timpul tragerii cu o armă. Evacuarea poate fi provocată de un mecanism de închidere defect, de un tub de cartuș rupt sau de o amoră defectă. 2. Tip de funcționare a unei arme în care forța gazelor de expansiune acționează pe partea din față a unui închizător, asigură toată energia necesară pentru a iniția ciclul complet al operației de încărcare. O armă care folosește această metodă de funcționare se caracterizează prin absența oricărui zăvor de evacuare sau mecanism de zăvorăre.

blue commander / commandant bleu The officer designated to exercise operational control over blue forces for a specific period during an exercise.	blue commander / comandant al “forțelor albastre” Un ofițer desemnat să exercite controlul operațional asupra forțelor albastre pentru o perioadă determinată în decursul unui exercițiu.
blue forces / forces bleues Those forces used in a friendly role during NATO exercises. <i>See also force(s).</i>	blue forces / forțe albastre Toate forțele folosite în rol de forțe proprii în timpul exercițiilor NATO. <i>Vezi de asemenea, force (s).</i>
blue key / fond bleu actinique A blue image on any medium which is not reproduced when the superimposed work is reproduced, used as a guide for scribing or drawing. <i>See also drawing key; key.</i>	blue key / cheie albastră O imagine albastră pe orice suport care nu este reproductibilă când operația de suprapunere este reprodusă, folosită ca un ghid pentru trasare sau desenare. <i>Vezi de asemenea, drawing key; key.</i>
biological environment/ environnement biologique Conditions found in an area resulting from direct or persisting effects of biological weapons. <i>See also biological agent.</i>	biological environment / mediu biologic Condiții create într-o zonă, rezultând din efecte imediate sau persistente ale armelor biologice. <i>Vezi de asemenea, biological agent.</i>
blocking position / position d'arrêt A defensive position so sited as to deny the enemy access to a given area or to prevent his advance in a given direction.	blocking position / poziție de oprire (blocare) O poziție defensivă situată astfel încât să împiedice accesul inamicului la o zonă dată sau pentru a preîntâmpina avansarea acestuia într-o direcție dată.

block stowage loading / chargement par destination A method of loading whereby all cargo for a specific destination is stowed together. The purpose is to facilitate rapid offloading at the destination, with the least possible disturbance of cargo intended for other points. <i>See also loading.</i>	block stowage loading / încărcare prin stivuire Metodă de încărcare prin care toată încărcătura pentru o destinație specifică este stivuită împreună. Scopul este de a facilita descărcarea rapidă la destinație, cu cea mai redusă dislocare posibilă a încărcăturii destinată altor puncte. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
block time / temps bloc à bloc The period from the moment the chocks are withdrawn and brakes released, or moorings dropped, to the return to rest or take-up of moorings after the flight.	block time / timp de deblocare Perioada de timp de la momentul retragerii caielor, defrânării sau eliberării ancorelor până la următoarea blocare sau ancorare după zbor.
blood agent / hémotoxique blue key / fond bleu actinique A chemical compound, including the cyanide group; that effects the bodily functions by preventing the normal utilization of oxygen by body tissues.	blood agent / substanță toxică generală Un compus chimic, incluzând grupa cianurilor, care afectează funcțiile fiziologice prin împiedicarea utilizării normale a oxigenului de către țesuturile organismului.
boat lane / couloir de débarquement A lane for amphibious assault landing craft, which extends seaward from the landing beaches to the line of departure. The width of a boat lane is determined by the length of the corresponding beach.	boat lane / culoar (coridor) de debarcare Un culoar de trecere pentru ambarcațiunile de desant maritim, care se extinde către mare, de la sectoarele de debarcare până la linia de plecare. Lățimea culoarului de deplasare a ambarcațiunilor spre mal este determinată de lungimea plajei corespunzătoare.

boattail / tronçon de queue The conical section of a ballistic body that progressively decreases in diameter toward the tail to reduce overall aerodynamic drag.	boattail / formă aerodinamică Profil conic alungit al unui corp balistic care permite în mișcare, curgerea laminară a fileurilor de aer ce-l înconjoară, reducând astfel rezistența la înaintare.
boat wave / vague d'embarcations <i>See wave.</i>	boat wave / val de nave / ambarcațiuni <i>Vezi wave.</i>
body of a map or chart / corps d'une carte That area of a map or chart contained within the neatlines.	body of map or chart / corpul unei hărți sau diagrame Acea zonă a hărții sau diagramei cuprinsă înăuntrul marginilor (chenarului).
bombing angle / angle de bombardement The angle between the vertical and a line joining the aircraft to what would be the point of impact of a bomb released from it at that instant.	bombing angle / unghi de bombardament Unghiul format între verticala punctului de lansare cu punctul de impact.
bombing errors / écarts de bombardement 1. 50 % Circular Error - The radius of a circle, with the centre at a desired mean point of impact, which contains half the missiles independently aimed to hit the desired mean point of impact. 2. 50 % Deflection Error - Half the distance between two lines, drawn parallel to the aircraft's track and equidistant from the desired mean point of impact, which contains half the missiles independently aimed to hit the desired mean point of impact.	bombing errors / erori de bombardament 1. 50% Eroare circulară - Raza unui cerc, cu centrul în punctul de impact mediu dorit, care conține jumătate din rachetele ținute în mod independent pentru a lovi punctul de impact mediu dorit. 2. 50% Eroare în direcție - Jumătatea distanței dintre două linii, trasate paralel cu traiectul de zbor al aeronavei și echidistante față de punctul de impact mediu dorit, care conține jumătate din proiectilele ținute în

3. 50 % Range Error - Half the distance between two lines drawn perpendicular to the aircraft's track equidistant from the desired mean point of impact, which contains half the missiles independently aimed to hit the desired mean point of impact. (Note: above errors should imply overall errors unless otherwise stipulated by inclusion of the word "Random" or "Systematic" as necessary).	mod independent pentru a lovi punctul de impact mediu dorit. 3. 50% Eroare în distanță (bătaie) - Jumătatea distanței dintre două linii trasate perpendicular pe traiectul de zbor al aeronavei și echidistante față de punctul de impact mediu dorit, care conține jumătate din proiectilele lansate în mod independent pentru a lovi punctul de impact mediu dorit. (Notă: Erorile de mai sus ar trebui să cuprindă totalitatea erorilor, numai dacă nu s-a stipulat altfel prin înlocuirea cuvântului "Întâmplător (aleator) / Random" sau "Sistematic / Systematic" în măsura în care este necesar.
bombing height / hauteur de bombardement In air operations, the height above ground level at which the aircraft is flying at the moment of ordnance release. Bombing heights are classified as follows: very low: below 100 feet; low: from 100 to 2,000 feet; medium: from 2,000 to 10,000 feet; high: from 10,000 to 50,000 feet; very high: 50,000 feet and above.	bombing height / înălțime de bombardare În operațiunile aeriene, înălțimea deasupra nivelului solului la care zboară aeronavele în momentul lansării (largării) muniției. Înălțimile de bombardare sunt clasificate după cum urmează: foarte joasă: sub 100 picioare; joasă: de la 100 la 2 000 picioare; medie: de la 2 000 la 10 000 picioare; mare: de la 10 000 la 50 000 picioare; foarte mare: 50 000 picioare și peste.

bombing run / passage de bombardement In air bombing, that part of the flight that begins, normally from an initial point, with the approach to the target, includes target acquisition, and ends normally at the weapon release point.	bombing run / culoar de bombardare În bombardamentul aerian, acea parte a zborului care începe în mod normal dintr-un punct inițial include drumul de apropiere de țintă și se sfârșește în punctul de lansare a armelor.
bomb release line / ligne de largage de bombes An imaginary line around a defended area or objective over which an aircraft should release its bomb in order to obtain a hit or hits on an area or objective.	bomb release line / linie de lansare (a bombelor, rachetelor) Linia imaginară din jurul unei zone sau al unui obiectiv de la care aeronava trebuie să lanseze bombele (rachetele) pentru a lovi zona sau obiectivul stabilit.
bomb release point / point de largage de bombes The point in space at which bombs must be released to reach the desired point of detonation.	bomb release point / punct de lansare a bombelor Punct în spațiu la care bombele trebuie lansate pentru a atinge punctul de impact dorit.
bomb sighting systems / viseurs de bombardement 1. Vector sights - Sighting systems using the vector principle and incorporating a mechanical representation of the vectors of the bombing triangle. a. Pre-set vector - A sighting system in which the values for height, airspeed and wind are set manually on the bomb sight. b. Continuously set vector - A sighting system in which the values for height, airspeed and drift are automatically and	bomb sighting systems / sisteme de vizare pentru bombardament 1. Vizoare (înălțătoare) vectoriale - Sisteme de vizare care folosesc principiul vectorial și care încorporează o reprezentare mecanică a vectorilor triunghiului de bombardament. a) Vector stabilit – Un sistem de vizare în care valorile înălțimii, vitezei reale a avionului în aer și vântului sunt setate manual pe vizorul de bombardament; b) Vector reglat continuu - Un

continuously updated. 2. Tachometric or synchronous sights - Sighting systems which automatically release the bomb at the correct bombing angle by maintaining the sight line on the target, thus determining the speed relative to the target and in some cases the track through the target. 3. Angular velocity sight - A sighting system in which the correct release point is determined when the angular velocity of the target relative to the bomb aimer reaches a recomputed value.	sistem de vizare în care valorile înălțimii, vitezei reale a avionului în aer și deriva sunt în mod automat și continuu actualizate. 2. Vizoare (înălțătoare) tahometrice sau sincrone – Sistem de vizare care lansează automat bombele la unghiul corect de bombardament prin menținerea liniei de vizare pe țintă, determinând astfel viteza relativă spre țintă și în unele cazuri traiectoria până la țintă. 3. Vizor (înălțător) al vitezei unghiulare – Un sistem de vizare în care punctul corect de lansare este determinat când viteza unghiulară a țintei raportată la bombardier atinge o valoare precalculată.
bonding / métallisation In electrical engineering, the process of connecting together metal parts so that they make low resistance electrical contact for direct current and lower frequency alternating currents. <i>See also earthing; grounding.</i>	bonding / legătură (îmbinare) În electronică, procesul îmbinării unor elemente metalice, astfel încât să realizeze un contact cu rezistență electrică mică pentru curentul continuu și curentul alternativ de joasă frecvență. <i>Vezi de asemenea, earthing; grounding.</i>
booby trap / piège A device designed, constructed or adapted to kill or injure, which functions when a person disturbs or approaches an apparently harmless object or performs an apparently safe act. <i>See also</i>	booby trap / mină (dispozitiv) cursă Un dispozitiv proiectat construit sau adaptat pentru a ucide sau a răni, care funcționează când o persoană îl mișcă, apropie un obiect aparent inofensiv sau execută o acțiune aparent

<i>proofing.</i>	neprimejdioasă.
booster / 1. propulseur d'appoint; 2. renforçateur d'amorçage 1. An auxiliary or initial propulsion system which travels with a missile or aircraft and which may or may not separate from the parent craft when its impulse has been delivered. A booster system may contain, or consist of, one or more units. <i>See also charge.</i> 2. A high-explosive element sufficiently sensitive so as to be actuated by small explosive elements in a fuze or primer and powerful enough to cause detonation of the main explosive filling.	booster / 1. motor de start (propulsor auxiliar); 2. amorsă (coapsă detonantă); 1. Un sistem de propulsie auxiliar sau inițial, care se deplasează cu o rachetă sau o aeronavă și care poate sau nu poate fi separat de avionul principal după ce impulsul său a fost transmis. Un sistem booster poate conține sau consta din una sau mai multe unități. 2. Un element puternic exploziv suficient de sensibil, astfel încât să fie acționat de mici elemente explozive într-un focos sau capsă și destul de puternic pentru a produce detonația încărcăturii explozive principale.
border / marge intérieure In cartography, the area of a map or chart lying between the neatline and the surrounding framework.	border / margine (chenar interior) În cartografie, referitor la hărți sau diagrame, suprafața situată între partea scrisă și rama exterioară.
border break / crevé A cartographic technique used when it is required to extend a portion of the cartographic detail of a map or chart beyond the sheetlines into the margin.	border break / margine întreruptă Un procedeu tehnic cartografic folosit când se cere să se extindă o porțiune a unui detaliu cartografic al unei hărți sau diagrame dincolo de limita acesteia, în interiorul chenarului foi.

border crosser / frontalier An individual, living close to a frontier, who normally has to cross the frontier frequently for legitimate purposes.	border crosser / localnic cu permis de trecere a frontierei Un individ, locuind aproape de o frontieră, care în mod normal trebuie să treacă frontiera, frecvent, în scopuri legitime.
boresafe fuze / fusée à sûreté de trajet dans l'âme Type of fuze having an interrupter in the explosive train that prevents a projectile from exploding until after it has cleared the muzzle of a weapon. <i>See also fuze.</i>	boresafe fuze / focos cu siguranță Tip de focos având un întrerupător în circuitul de transmitere a exploziei, care împiedică un proiectil să explodeze înainte ca el să fi părăsit gura țeavii unei arme. <i>Vezi de asemenea, fuze.</i>
bottom mine / mine de fond A mine with negative buoyancy which remains on the seabed. <i>Also called "ground mine". See also mine.</i>	bottom mine / mină de fund O mină cu flotabilitate negativă care rămâne pe fundul mării. <i>Numită și „ground mine”. Vezi de asemenea, mine.</i>
bottom sweep / drague de fond A sweep, either wire or chain, used either to sweep mines close to the bottom or to remove mines from a channel by dragging.	bottom sweep / dragă de fund O dragă, cablu sau lanț, folosită fie pentru a draga minele aproape de fund, fie pentru a înlătura minele din șenal prin remorcare.
bound / bond In land warfare, a single movement, usually from cover to cover, made by troops often under enemy fire.	bound / salt (a se deplasa prin salturi) În războiul terestru, o singură deplasare, de regulă, de la acoperire la acoperire, executată de trupe deseori sub focul inamic.
boundary / limite In land warfare, a line by which areas of responsibility between adjacent units/formations are defined.	boundary / linie de despărțire În războiul terestru, o linie bine definită prin care sunt despărțite zonele de responsabilitate între unități / formațiuni adiacente.

boundary disclaimer / nonreconnaissance de frontière A statement on a map or chart that the status and/or alignment of international or administrative boundaries is not necessarily recognized by the government of the publishing nation.	boundary disclaimer / nerecunoașterea frontierei O specificare pe o hartă sau diagramă că statutul și /sau aliniamentul granițelor internaționale administrative nu este în mod necesar recunoscut de guvernul națiunii editoare a hărții.
bouquet mine / mine bouquet In naval mine warfare, a mine in which a number of buoyant mine cases are attached to the same sinker, so that when the mooring of one mine case is cut, another mine rises from the sinker to its set depth. <i>See also mine.</i>	bouquet mine / mine buchet (în mănunchi) În războiul naval de mine, un număr de corpuri de mine plutitoare sunt legate la aceeași ancoră astfel că, atunci când legătura unui corp de mină este tăiată, altă mină se ridică de la ancoră către adâncimea sa de așezare. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
bracketing / réglage percutant par encadrement sur la ligne d'observation A method of adjusting fire in which a bracket is established by obtaining an over and a short along the spotting line, and then successively splitting the bracket in half until a target hit or desired bracket is obtained.	bracketing / încadrarea obiectivului pe linia de observare O metodă de reglare a focului arileriei, în care este fixată o încadrare cu obținerea unei lovituri lungi și a unei lovituri scurte pe linia de corectate a tragerilor, apoi divizând încadrarea la jumătate, până când este dobândită o lovitură în țintă sau încadrarea dorită.
branch / branche Part of a NATO headquarters division responsible for a major functional area. <i>See also cell; division; section.</i>	branch / secție Parte a unei diviziuni de stat major NATO responsabilă pentru o zonă funcțională majoră. <i>Vezi de asemenea, cell; division; section.</i>

breaching operations / Conduct a combined arms operation to protrejekt combat power to the far side of an obstacle.	breaching operations / operații de creare a breșelor Executarea unei operații interarme pentru a proiecta forța luptătoare peste un obstacol.
breakaway / séparation de l'onde de choc The onset of a condition in which the shock front moves away from the exterior of the expanding fireball produced by the explosion of a nuclear weapon.	breakaway / separarea undei de șoc Instalarea unei condiții în care frontul undei de șoc se îndepărtează de exteriorul bulei de foc în extindere produsă de explozia unei arme nucleare.
break-off position / point de séparation The position at which a lever or lever section breaks off from the main convoy to proceed to a different destination.	break-off position / poziție de separare Poziție la care un individ sau o secțiune stabilită se desparte de convoiul principal pentru a se îndrepta spre o destinație diferită.
break-up / éclatement 1. In detection by radar, the separation of one solid return into a number of individual returns which correspond to the various objects or structure groupings. This separation is contingent upon a number of factors including range, beam width, gain setting, object size and distance between objects. 2. In imagery interpretation, the result of magnification or enlargement which causes the imaged item to lose its identity and	break-up / separare 1. În observarea radar, separarea semnalului omogen reflectat într-un număr de reflexii separate, care corespund unor grupări diverse de obiecte sau structuri. Această separare depinde de un număr de factori incluzând distanța, deschiderea fasciculului, reglajul amplificării, dimensiunea obiectelor și distanța dintre ele. 2. În prelucrarea imaginilor, rezultat al grosimentului sau al măririi, care determină o pierdere a identității articolelor rezultate

the resultant presentation to become a random series of tonal impressions. <i>Also called "split-up".</i>	(definiție a imaginii de origine), iar prezentarea rezultantă devine o sosie aleatorie de impresiuni tonale. <i>Numită și "split-up".</i>
brevity code / code abrégé - code condensé A code which provides no security but which has as its sole purpose the shortening of messages rather than the concealment of their content.	brevity cod / cod prescurtat Cod care nu garantează securitatea transmiterii, având ca unic rol scurtarea mesajelor și nu ascunderea conținutului acestora.
bridgehead / tête de pont An area of ground, in a territory occupied or threatened by the enemy, which must be held or at least controlled, so as to permit the continuous embarkation, landing or crossing of troops and material, and/or to provide manoeuvre space requisite for subsequent operations. <i>See also airhead; beachhead.</i>	bridgehead / cap de pod O zonă de pământ, într-un teritoriu ocupat sau amenințat de inamic, care trebuie să fie menținută sau cel puțin controlată astfel încât să se permită îmbarcarea, debarcarea sau trecerea trupelor și materialului în continuu și /sau să se asigure spațiul de manevră necesar pentru operațiunile viitoare. <i>Vezi de asemenea, airhead; beachhead.</i>
bridgehead line / limite de tête de pont The limit of the objective area in the development of the bridgehead. <i>See also objective area.</i>	bridgehead line / limita capului de pod Limita zonei obiectivului în dezvoltarea unui cap de pod. <i>Vezi de asemenea, objective area.</i>
briefing / exposé The act of giving in advance specific instructions or information.	briefing / instructaj Informarea prin care se dau în avans instrucțiuni sau informații specifice.

broadcast-controlled air interception / interception aérienne basée sur émission en l'air An interception in which the interceptor is given a continuous broadcast of information concerning an enemy raid and effects interception without further control. <i>See also air interception; closecontrolled air interception.</i>	broadcast - controlled air interception / interceptare aeriană comandată prin mijloace de radiolegătură O interceptare în care interceptorul primește o emisiune radio /TV continuă de informații privitoare la un raid inamic și efectuează interceptia fără control suplimentar. <i>Vezi de asemenea, air interception; close-controlled air interception.</i>
buffer distance / marge de sécurité In nuclear warfare: a. the horizontal distance which, when added to the radius of safety will give the desired assurance that the specified degree of risk will not be exceeded. The buffer distance is normally expressed quantitatively in multiples of the delivery error; b. the vertical distance which is added to the fallout safe-height of burst in order to determine a desired height of burst which will provide the desired assurance that militarily significant fallout will not occur. It is normally expressed quantitatively in multiples of the vertical error.	buffer distance / distanță de securitate În războiul nuclear: a. distanța pe orizontală care, adăugată la raza de securitate, va da garanția solicitată pentru ca gradul specificat de risc să nu fie depășit. Distanța de securitate este în mod normal exprimată cantitativ în multipli ai abaterii muniției nucleare ca distanță de la centru. b. distanța verticală care este adăugată la înălțimea exploziei care nu prezintă pericolul infectării nucleare pentru a determina înălțimea dorită a exploziei care va da garanția cerută că nu se va produce depunere semnificativă militar de substanțe radioactive. Este exprimată normal în multipli ai abaterii muniției nucleare de la țintă în înălțime.

build-up / alignement sur le tableau d'effectifs The process of attaining prescribed strength of units and prescribed levels of vehicles, equipment, stores and supplies. Also may be applied to the means of accomplishing this process.	build-up / formare Procesul atingerii puterii prescrise a unităților și nivelurilor stabilite în ceea ce privește vehiculele, echipamentul, stocurile și aprovizionarea. De asemenea poate fi aplicat mijloacelor de îndeplinire a acestui proces.
bulk petroleum product / produit pétrolier en vrac A liquid petroleum product transported by various means and stored in tanks or containers having an individual fill capacity greater than 250 litres.	bulk petroleum product / produs petrolier în vrac Un produs petrolier lichid transportat prin diverse mijloace și depozitat în cisterne sau containere având o capacitate individuală mai mare de 250 litri.
burial / inhumation <i>See emergency burial.</i>	burial / înhumare <i>Vezi emergency burial.</i>
burn-out / fin de combustion The point in time or in the missile trajectory when combustion of fuels in the rocket engine is terminated by other than programmed cut-off.	burn-out / sfârșitul arderii Punct în timp sau pe traiectoria unei rachete când arderea combustibilului în motorul rachetei se termină în alt mod decât s-a prevăzut în program.
burn-out velocity / vitesse de fin de combustion The velocity attained by a missile at the point of burn-out.	burn-out velocity / viteza de ardere finală Viteza atinsă de o rachetă în punctul de terminare a arderii.

C	
calibrated airspeed / vitesse corrigée Indicated airspeed corrected for instrument and installation errors. <i>Also called "rectified airspeed".</i>	calibrated airspeed / viteză (de zbor) corectată Viteza instrumentală corectată cu eroarea de compresibilitate a aerului. Viteza indicată corectată cu eroarea instrumentală, eroarea de compresibilitate a aerului, eroarea de înălțime și eroarea de temperatură. <i>Numită și „rectified airspeed”.</i>
calibrated altitude / altitude corrigée Indicated altitude corrected for instrument and installation errors. <i>See also altitude.</i>	calibrated altitude / înălțimea corectată (adevărată) Înălțimea corectată cu erorile instrumentale și metodice ale altimetrului. <i>Vezi de asemenea, altitude.</i>
calibrated focal length / distance focale mesurée An adjusted value of the equivalent focal length, so computed as to equalize the positive and negative values of distortion over the entire field used in a camera. <i>See also focal length.</i>	calibrated focal length / distanță focală calibrată (corectată) O valoare corectată a distanței focale echivalente, astfel calculată încât să egaleze valorile pozitive și negative ale distorsiunii peste câmpul total folosit de cameră. <i>Vezi de asemenea, focal length.</i>
call for fire / demande de tir A request for fire containing data necessary for obtaining the required fire on a target. <i>See also on call.</i>	call for fire / cerere de foc O solicitare de foc care conține date necesare pentru a obține focul cerut pe o țintă. <i>Vezi de asemenea, on call.</i>

call sign / indicatif d'appel Any combination of characters or pronounceable words, which identifies a communication facility, a command, an authority, an activity, or a unit; used primarily for establishing and maintaining communications. <i>See also collective call sign; indefinite call sign; international call sign; net call sign; tactical call sign; visual call sign; voice call sign.</i>	call sign / semnal de apel Orice combinație de caractere sau cuvinte care identifică o stație de comunicații, un comandament, o autoritate, o activitate, sau o unitate; folosită în principal pentru stabilirea și menținerea legăturii. <i>Vezi de asemenea, collective call sign; indefinite call sign; international call sign; net call sign; tactical call sign; visual call sign; voice call sign.</i>
camera axis / axe focal An imaginary line through the optical centre of the lens perpendicular to the negative photo plane.	camera axis / axa camerei O linie imaginară prin centrul optic al lentilelor perpendiculară pe planul foto negativ.
camera axis direction / direction de prise de vue Direction on the horizontal plane of the optical axis of the camera at the time of exposure. This direction is defined by its azimuth expressed in degrees in relation to true/magnetic north.	camera axis direction / direcția axei camerei Direcția în plan orizontal a axei optice a camerei la momentul expunerii. Această direcție este definită prin azimutul său exprimat în grade în raport cu nordul real /magnetic.
camera calibration / étalonnage d'un appareil photographique The determination of the calibrated focal length, the location of the principal point with respect to the fiducial marks and the lens distortion effective in the focal plane of the camera referred to the particular calibrated focal length.	camera calibration / calibrarea (etalonarea) camerei Determinarea distanței focale calibrate, localizarea punctului principal al camerei în raport cu reperele de referință și stabilirea distorsiunii efective a obiectivului în planul focal al camerei referitoare la distanța focală calibrată specifică.

camera cycling rate / vitesse de prises de vues The frequency with which camera frames are exposed, expressed as cycles per second.	camera cycling rate / frecvența cadrelor Frecvența cu care cadrele sunt expuse, exprimată în cicluri pe secundă.
camera magazine / magasin A removable part of a camera in which the unexposed and exposed portions of film are contained.	camera magazine / magazia camerei O parte demontabilă a camerei, în care sunt conținute porțiuni neexpuse și expuse ale filmului. <i>See also cassette.</i>
camera nadir / nadir de l'appareil de prise de vue - nadir de la photographie <i>See photo nadir.</i>	camera nadir / nadirul camerei <i>Vezi de asemenea, photo nadir.</i>
camera window / hublot de prise de vue A window in the camera compartment through which photographs are taken.	camera window / fereastră (pentru camera foto) O fereastră în compartimentul camerei prin care sunt făcute fotografiile.
camouflage / camouflage The use of natural or artificial material on personnel, objects or tactical positions with the aim of confusing, misleading or evading the enemy. <i>See also countersurveillance.</i>	camouflage / camuflaj Folosirea materialului natural sau artificial pe personal, obiecte sau poziții tactice, cu scopul creării confuziei, inducerii în eroare sau evitării inamicului. <i>Vezi de asemenea, countersurveillance.</i>
camouflage detection photography / photographie anticamouflage Photography utilizing a special type of film (usually infrared) designed for the detection of camouflage. <i>See also false colour film.</i>	camouflage detection photography / fotografie pentru detectarea camuflajului (anticamuflaj) Fotografia care utilizează un tip special de film (de regulă în infraroșu) destinată detectării camuflajului. <i>Vezi de asemenea, false colour film.</i>

camouflet / camouflet The resulting cavity in a deep underground burst when there is no rupture of the surface.	camouflet / camuflet Cavitatea rezultată într-o explozie subterană, la adâncime, când nu este produsă o ruptură (spărtură) a suprafeței.
campaign / campagne A set of military operations planned and conducted to achieve a strategic objective within a given time and geographical area, which normally involve maritime, land and air forces.	campaign / campanie Un set de operațiuni militare planificate și conduse pentru a îndeplini un obiectiv strategic într-un timp și o zonă geografică date, care în mod normal implică forțe navale, terestre și aeriene.
cancel / annulé In artillery and naval fire support, the term cancel, when coupled with a previous order, other than an order for a quantity or type of ammunition, rescinds that order.	cancel / anulare (contramandare) În sprijinul de foc al artileriei terestre și navale, termenul anulare, când este cuplat cu un ordin anterior, altul decât un ordin pentru o cantitate sau tip de muniție, anulează (contramandează) acel ordin.
cannibalize / cannibaliser To remove serviceable assemblies, subassemblies or components from a repairable or serviceable item of equipment in order to install them on another. <i>See also salvage.</i>	cannibalize / canibalizare A demonta ansambluri, subansambluri sau componente în bună stare de funcționare de pe un element reparabil sau în funcțiune al unui echipament în vederea montării lui pe un alt echipament. <i>Vezi de asemenea, salvage.</i>

cannot observe / ne suis pas en mesure d'observer A type of fire control which indicates that the observer or spotter will be unable to adjust fire, but believes a target exists at the given location and is of sufficient importance to justify firing upon it without adjustment or observation.	cannot observe / nu se poate observa Un tip de executare a tragerilor de artilerie care arată că observatorul terestru sau aerian, de pe avionul de cercetare, este în imposibilitatea de a regla focul, dar crede că există o țintă la locația dată, de importanță suficientă pentru a justifica tragerea asupra ei fără reglare sau observare.
capsule / capsule 1. A sealed pressurized cabin for extremely high altitude or space flight which provides an acceptable environment for man, animal or equipment. 2. An ejectable sealed cabin having automatic devices for safe return of the occupants to the surface.	capsule / capsulă 1. O cabină etanșă presurizată pentru altitudine extrem de înaltă sau zbor spațial, care asigură un mediu acceptabil pentru om, animale sau echipament. 2. O cabină etanșă ejectabilă, având dispozitive automate pentru întoarcerea în siguranță a ocupanților la sol.
captive firing / essai au banc A firing test of short duration, conducted with the missile propulsion system operating while secured to a test stand.	captive firing / încercare la banc Un test de aprindere de scurtă durată, efectuat cu sistemul de propulsie al unei rachete care funcționează în timp ce este asigurată pe un stand de încercări.

cardinal point effect / effet de renforcement d'échos The increased intensity of a line or group of returns on the radarscope occurring when the radar beam is perpendicular to the rectangular surface of a line or group of similarly aligned features in the ground pattern. <i>Also called "normal impact effect".</i>	cardinal point effect / efectul punctelor cardinale Creșterea intensității unei linii sau grup de semnale reflectate pe ecranul radar, care se produce când fasciculul radar este perpendicular la suprafața dreptunghiulară a unei linii sau grup de caracteristici aliniate similar modelului terenului. <i>Numit și „normal impact effect”.</i>
cargo / cargaison Commodities and supplies in transit. <i>See also air cargo; controlled dangerous air cargo; dangerous cargo; essential supply; general air cargo; immediately vital cargo; restricted dangerous air cargo; unwanted cargo; valuable cargo; wanted cargo.</i>	cargo / încărcătură Marfă și provizii în tranzit. <i>Vezi de asemenea, air cargo; controlled dangerous air cargo; dangerous cargo; essential supply; general air cargo; immediately vital cargo; restricted dangerous air cargo; unwanted cargo; valuable cargo; wanted cargo.</i>
cargo sling / élingue de suspension A strap, chain, or other material used to hold cargo items securely which are to be hoisted, lowered, or suspended.	cargo sling / încărcătură acroșată Orice fel de încărcătură transportată în exteriorul aeronavei care este prinsă de aceasta prin intermediul unor dispozitive de acroșare.
carpet bombing / bombardement en tapis - tapis de bombes The progressive distribution of a mass bomb load upon an area defined by designated boundaries, in such manner as to inflict damage to all portions there of.	carpet bombing / bombardament de suprafață (în covor) Distribuirea progresivă a unei încărcături mari de bombe deasupra unei zone delimitate prin frontiere, într-un asemenea mod încât să producă pagube în toate părțile acesteia.

carriage / affût - affût de canon <i>See gun carriage.</i>	carriage / afet <i>Vezi de asemenea, gun carriage.</i>
carrier air group / groupe aérien embarqué A group of aircraft squadrons placed under a single command for administrative and tactical control of operations from an aircraft carrier.	carrier air group / grup de aviație ambarcat pe avion Un grup de escadrile de avioane, puse sub o singură comandă, pentru controlul administrativ și tactic al operațiunilor de pe un portavion.
carrier striking force / force d'attaque de porte-avions A naval task force composed of one or more aircraft carriers, supporting combatant ships and submarines, capable of conducting offensive operations.	carrier striking force / forță de izbire aeriană ambarcată pe portavion O grupare operativă navală compusă din unul sau mai multe portavioane, nave de luptă și submarine de sprijin, capabile de a purta operațiuni ofensive.
cartesian coordinates / coordonnées cartésiennes A coordinate system in which locations of points in space are expressed by reference to three mutually perpendicular planes, called coordinate planes. The three planes intersect in three straight lines called coordinate axes. <i>See also coordinates.</i>	cartesian coordinates / coordonate carteziene Un sistem de coordonate în care pozițiile punctelor în spațiu se exprimă prin referire la trei planuri reciproc perpendiculare, numite planuri de coordonate. Cele trei planuri se intersectează după trei linii drepte, numite axe de coordonate. <i>Vezi de asemenea, coordonates.</i>
cascade image intensifier / amplificateur d'images à plusieurs étages An optoelectronic amplifier capable of increasing the intensity of a radiant image by two or more stages.	cascade image intensifier / intensificator de imagini în cascadă Un amplificator optoelectronic capabil să crească intensitatea unei imagini prin două sau mai multe etaje.

cassette / chargeur In photography, a reloadable container for either unexposed or exposed sensitized materials which may be removed from the camera or darkroom equipment under lightened conditions. <i>See also camera magazine.</i>	cassette / casetă În fotografie, o cutie reîncărcabilă fie pentru toate materialele sensibile expuse sau neexpuse care poate fi transferată din cameră sau din echipamentul camerei negre în condiții de lumină. <i>Vezi de asemenea, camera magazine.</i>
casualty / perte In relation to personnel, any person who is lost to his organization by reason of having been declared dead, wounded, diseased, detained, captured or missing. <i>See also battle casualty; non-battle casualty.</i>	casualty / pierderi Referitor la personal, orice persoană care este pierdută de organizația sa pe motiv că a fost declarată decedată, rănită, bolnavă, deținută, capturată sau dispărută. <i>Vezi de asemenea battle casualty; non-battle casualty.</i>
catapult / catapulte A structure which provides an auxiliary source of thrust to a missile or aircraft; must combine the functions of directing and accelerating the missile during its travel on the catapult; serves the same functions for a missile as does a gun tube for a shell.	catapult / catapultă O structură care furnizează o sursă suplimentară de tracțiune pentru o rachetă sau un avion; trebuie să combine funcțiile de dirijare și de accelerare a rachetei în timpul deplasării acesteia pe catapultă; oferă aceleași funcții pentru o rachetă ca și țeava tunului pentru un proiectil (obuz).
caution area / zone à restrictions An air space of defined dimensions within which restrictions to the flight of aircraft may exist at specified times. <i>See also area.</i>	caution area / zonă restricționată Un spațiu aerian de dimensiuni definite, în interiorul căruia pot să existe la un timp specificat restricții de zbor pentru aeronave. <i>Vezi de asemenea, area.</i>

cease engagement / cessez l'engagement In air defence, a fire control order used to direct units to stop the firing sequence against a designated target. Guided missiles already in flight will continue to intercept. <i>See also engage; hold fire.</i>	cease engagement / încetarea focului În apărarea antiaeriană, un ordin folosit pentru a comanda unităților să oprească tragerea împotriva unei ținte desemnate. Rachetele dirijate, deja în zbor, vor continua interceptarea. <i>Vezi de asemenea, engage; hold fire.</i>
cease loading / ne pas recharger In artillery and naval fire support, the command used during firing of two or more rounds to indicate the suspension of inserting rounds into the weapon.	cease loading / încetarea încărcării În sprijinul cu foc de artilerie terestră sau navală, comanda folosită în timpul tragerii a două sau mai multor lovituri, pentru a indica suspendarea introducerii în continuare a loviturilor într-o armă.
celestial sphere / sphère céleste An imaginary sphere of infinite radius concentric with the earth, on which all celestial bodies except the earth are imagined to be projected.	celestial sphere / sferă cerească O sferă imaginară de rază infinită, concentrică cu pământul, pe care toate corpurile cerești exceptând pământul, sunt imaginate a fi proiectate.
cell / cellule Part of a NATO headquarters section which produces work of a specific nature within a major functional area. <i>See also branch; division part 2; section.</i>	cell / celulă Parte a unei secții de stat major NATO care efectuează lucrări de o natură specifică, într-un domeniu funcțional major. <i>Vezi de aseme-ne-a, branch; division part 2; section.</i>
centigray / centigray A unit of absorbed dose of radiation (one centigray equals one rad).	centigray / centigray O unitate de măsură a dozei de radiație absorbite (1 centigray = 1 rad).

central air data computer / centrale de bord A device which computes altitude, vertical speed, air speed and Mach number from inputs of pitot and static pressure and temperature. <i>Also called "air data computer".</i>	central air data computer / computer de bord Un dispozitiv care calculează altitudinea, viteza verticală, viteza în zbor și numărul Mach din datele de presiune dinamică (Pitot), de presiune statică, și de temperatură. <i>Numit și "air data computer".</i>
central analysis team / groupe d'analyse de la direction d'exercice A team composed of representatives from two or more Major NATO Commanders, responsible jointly to their superiors for the detailed analysis and reporting of a large-scale NATO exercise. <i>Also called "analysis staff".</i>	central analysis team / echipă centrală de analiză O echipă compusă din reprezentanții a două sau mai multe Comandamente Majore NATO răspunzătoare împreună, în fața superiorilor lor, pentru analiza detaliată și raportarea unui exercițiu NATO de mare anvergură. <i>Numit și „analysis staff”.</i>
centralized control / contrôle centralisé In air defence, the control mode whereby a higher echelon makes direct target assignments to fire units. <i>See also decentralized control.</i>	centralized control / control centralizat În apărarea antiaeriană, mod de control prin care un eșalon superior face direct repartizarea țintelor către unitățile de foc. <i>Vezi de asemenea, decentralized control.</i>

central planning team / groupe central de planification A team composed of representatives of two or more NATO or national commands, responsible for the production of an exercise operation order in accordance with the exercise specification and/or exercise planning directive. <i>Also called "planning staff".</i>	central planning team / echipă centrală de planificare O echipă compusă din reprezentanții a două sau mai multe comandamente NATO sau naționale, răspunzătoare pentru elaborarea unui ordin pentru operația de exercițiu, în concordanță cu specificațiile exercițiului și/sau directiva de planificare a exercițiului. <i>Numit și „planning staff”.</i>
centre of burst / point d'éclatement moyen - point moyen d'éclatement - point moyen des impacts <i>See mean point of impact.</i>	centre of burst / centrul exploziei <i>Vezi de asemenea, point of impact.</i>
centre of gravity / centre de gravité Characteristics, capabilities or localities from which a nation, an alliance, a military force or other grouping derives its freedom of action, physical strength or will to fight.	centre of gravity / centru de greutate Caracteristici, capacități sau localități, de la care o națiune, o alianță, o forță militară sau altă grupare își obține dreptul de libertate de acțiune, puterea fizică sau voința de a lupta.
centre of gravity limits / limites de centrage The limits within which an aircraft's centre of gravity must lie to ensure safe flight. The centre of gravity of the loaded aircraft must be within these limits at take-off, in the air, and on landing. In some cases, take-off and landing limits may also be specified.	centre of gravity limits / limitele centrăjului Limitele între care centrul de greutate al unei aeronave trebuie menținut pentru a asigura siguranța zborului. Centrul de greutate al unei aeronave încărcate trebuie să fie între aceste limite la decolare în aer și la aterizare. În câteva cazuri, limitele de decolare și aterizare trebuie de

	asemenea specificate.
chaff / paillettes Strips of frequency-cut metal foil, wire, or metallized glass fibre used to reflect electromagnetic energy, usually dropped from aircraft or expelled from shells or rockets as a radar countermeasure. <i>See also rope; rope-chaff.</i>	chaff / dipol reflectorizant Panglici din foiță metalică cu frecvență de tăiere, sârmă, sau fibră de sticlă metalizată folosite pentru a reflecta energia electromagnetică, de regulă aruncate din avion sau ejectate din proiectile sau rachete ca o contramăsură radar/radio. <i>Vezi de asemenea, rope; rope-chaff.</i>
chain of command / chaîne de commandement The succession of commanding officers from a superior to a subordinate through which command is exercised. <i>Also called "command channel". See also administrative chain of command; operational chain of command.</i>	chain of command / lanț de comandă Succesiunea ofițerilor comandanți, de la un superior la un subaltern, prin care comanda este exercitată. <i>Numit și "command channel". Vezi de asemenea, administrative chain of command; operational chain of command.</i>
chalk commander / chef de transport The commander of all troops embarked under one chalk number. <i>See also chalk troops.</i>	chalk commander / comandantul grupei de desant Comandantul tuturor trupelor imbarcate sub un singur număr atribuit grupei de desant (transportată cu un singur elicopter). <i>Vezi de asemenea, chalk troops.</i>
chalk number / numéro-repère The number given to a complete load and to the transporting carrier. <i>See also chalk troops.</i>	chalk number / număr de reper Numărul dat unei încărcături complete și mijlocului de transport. <i>Vezi de asemenea, chalk troops.</i>

chalk troops / troupe numérotée A load of troops defined by a particular chalk number. <i>See also chalk commander; chalk number.</i>	chalk troop / trupe numerotate Trupe îmbarcate definite de un număr de reper particular. <i>Vezi de asemenea, chalk commander; chalk number.</i>
challenge / procédé d'identification Any process carried out by one unit or person with the object of ascertaining the friendly or hostile character or identity of another. <i>See also countersign; password; reply.</i>	challenge / recunoaştere (procedeu de identificare) Orice procedeu pus în aplicare de o unitate sau persoană având ca obiectiv constatarea caracterului prietenesc sau ostil sau a identităţii altuia. <i>Vezi de asemenea, countersign; password; reply.</i>
change of operational control / changement de contrôle opérationnel The date and time (Greenwich Mean Time/Greenwich Civil Time) at which the responsibility for operational control of a force or unit passes from one operational control authority to another. <i>Also called "chop".</i>	change of operational control / schimbarea comenzii operaţionale Data şi ora (Greenwich Mean Time / Greenwich Civil Time) la care responsabilitatea comenzii operaţionale a unei forţe sau unităţi trece de la o autoritate de conducere operativă la alta. <i>Numită şi „chop”.</i>
characteristic actuation probability / probabilité caractéristique d'interception The average probability of a mine of a given type being actuated by one run of the sweep within the characteristic actuation width.	characteristic actuation probability / probabilitate caracteristică de acţiune Probabilitatea medie a unei mine de un tip dat de a fi acţionată prin trecerea unui dragor în câmpul caracteristic de acţiune.
characteristic actuation width / intercept caractéristique The width of path over which mines can be actuated by a single run of the sweep gear.	characteristic actuation width / lărgimea caracteristică de acţiune Lăţimea benzii pe care minele pot fi acţionate la o singură trecere a echipamentului de dragare.

characteristic detection probability / probabilitate caracteristică de detecție The ratio of the number of mines detected on a single run to the number of mines which could have been detected within the characteristic detection width.	characteristic detection probability / probabilitate caracteristică de detecție Raportul dintre numărul de mine detectate la o singură trecere a dragorului și numărul de mine care nu au fost detectate în interiorul lățimii caracteristice de detecție.
characteristic detection width / intercept caractéristique de détection The width of path over which mines can be detected on a single run.	characteristic detection width / lățimea caracteristică de detecție Lățimea benzii peste care minele nu pot fi detectate la o singură trecere.
charge / charge 1. The amount of propellant required for a fixed, semi-fixed, or separate loading projectile, round or shell. It may also refer to the quantity of explosive filling contained in a bomb, mine or the like. 2. In combat engineering, a quantity of explosive, prepared for demolition purposes. <i>See also cratering charge; cutting charge; inert filling; shaped charge. See also booster; primed charge; priming charge.</i>	charge / încărcătură 1. Cantitatea de pulbere detonantă necesară pentru aruncarea unui proiectil, obuz sau cartuș cu încărcătură fixă, semifixă, sau independentă; se poate referi de asemenea la cantitatea de umplutură explozivă conținută într-o bombă, mină sau altceva similar. 2. În genistică, o cantitate de exploziv pregătită în scopuri de distrugere. <i>Vezi de asemenea, cratering charge; cutting charge; inert filling; shaped charge. Vezi de asemenea, booster; primed charge; priming charge.</i>

charged demolition target / ouvrage miné A demolition target on which all charges have been placed and which is in the state of readiness, either state 1 - safe, or state 2 - armed. <i>See also state of readiness - state 1 - safe; state of readiness - state 2 - armed.</i>	charged demolition target / țintă minată în vederea distrugerii O țintă de distrus pe care toate încărcăturile au fost plasate și care este în stare de gata pentru, fie stadiul 1 - asigurat, sau stadiul 2 – armat. <i>Vezi de asemenea, state of readiness - state 1 - safe; state of readiness - state 2 - armed.</i>
charged weapon / arme chargée A loaded weapon, ready to fire except for the operation of the safety catch, when fitted. <i>See also loaded weapon; uncharged weapon; unloaded weapon.</i>	charged weapon / armă încărcată O armă încărcată, gata pentru tragere, cu excepția funcționării siguranței dacă este montată. <i>Vezi de asemenea, loaded weapon; uncharged weapon; unloaded weapon.</i>
charging point / prise de ravitaillement A connection on an aircraft, or aircraft component, through which the aircraft or aircraft component can be replenished with a specific commodity, e.g., oxygen, air or hydraulic fluid, etc. <i>Also called "filler point".</i>	charging point / priză de alimentare O legătură pe o aeronavă, sau pe o componentă a aeronavei, prin care aeronava sau componenta aeronavei poate fi reprovizionată cu produse specifice ex. oxigen, aer sau fluid hidraulic etc. <i>Numit de asemenea și „filler point”.</i>

chart / carte spécialisée A special purpose map, generally designed for navigation or other particular purposes, in which essential map information is combined with various other data critical to the intended use. <i>See also aeronautical chart; aeronautical plotting chart; aeronautical topographic chart; amphibious chart; chart base; combat chart; fire capabilities chart; hydrographic chart; map; map series; map sheet; mine warfare chart; nautical plotting chart; non-submarine chart.</i>	chart / hartă O hartă cu scop special, în general proiectată pentru navigație sau pentru scopuri deosebite în care informațiile esențiale de pe hartă se combină cu diverse alte date, critice pentru utilizarea prevăzută. <i>Vezi de asemenea, aeronautical chart; aeronautical plotting chart; aeronautical topographic chart; amphibious chart; chart base; combat chart; fire capabilities chart; hydrographic chart; map; map series; map sheet; mine warfare chart; nautical plotting chart; non-submarine chart.</i>
chart base / carte de base A chart used as a primary source for compilation or as a framework on which new detail is printed. <i>Also called "topographic base". See also base map; topographic base.</i>	chart base /hartă de bază O hartă folosită ca sursă primară pentru compilare sau ca un suport pe care sunt trasate detalii noi. <i>Numită și " topographic base". Vezi de asemenea, base map; topographic base.</i>
chart index / carte index – schéma d'assemblage (topographie) <i>See map index.</i>	chart index / indexul diagramei <i>Vezi de asemenea, map index.</i>
chart series / série de cartes <i>See map series.</i>	chart series / serii de hărții <i>Vezi map series.</i>
chart sheet / carte <i>See map sheet.</i>	chart sheet / foaie de hartă <i>Vezi map sheet.</i>
chart location of the battery	chart location of the battery / hartă de localizare a bateriei <i>Vezi battery centre</i>

check firing / halte au tir In artillery and naval fire support, a command to cause a temporary halt in firing.	check firing / oprirea temporară a tragerii În sprijinul cu foc de artilerie navală sau terestră, o comandă pentru a determina o oprire temporară a tragerilor.
checkout / vérification systématique A sequence of functional, operational, and calibrational tests to determine the condition and status of a weapon system or element thereof.	checkout / verificare sistematică (inspecție) Succesiune de teste funcționale, operaționale și de etalonare pentru determinarea condiției și stării unui sistem sau a unui element din acel sistem.
checkpoint / 1. 2. point de référence; 3. centre d'impact; 4. poste de contrôle de la circulation 1. A predetermined point on the surface of the earth used as a means of controlling movement, a registration target for fire adjustment, or reference for location. 2. Geographical location on land or water above which the position of an aircraft in flight may be determined by observation or by electrical means. 3. Centre of impact; a burst centre. 4. A place where military police check vehicular or pedestrian traffic in order to enforce circulation control measures and other laws, orders and regulations.	check point / 1.2. punct de referință; punct de verificare; 3. centrul de impact; 4. post control circulație 1. Un punct predeterminat pe suprafața pământului folosit ca un mijloc de control al mișcării, ca țintă de ochire pentru reglarea tragerii sau ca referință pentru localizare. 2. Poziția geografică pe pământ sau apă deasupra căreia poziția unei aeronave în zbor poate fi determinată prin observare sau prin mijloace electrice. 3. Centrul impactului; centrul exploziei. 4. Un loc unde poliția militară verifică traficul vehiculelor sau pietonilor pentru a impune măsurile de control al circulației și alte legi, ordine și regulamente.

<i>See also contact point.</i>	<i>Vezi de asemenea, contact point.</i>
check sweeping / dragage de vérification In naval mine warfare, sweeping to check that no moored mines are left after a previous clearing operation.	check sweeping / dragare de verificare În războiul de mine, dragarea pentru a verifica dacă nu au mai rămas mine ancorate, după o operațiune de curățare anterioară.
chemical agent / agent chimique A chemical substance which is intended for use in military operations to kill, seriously injure, or incapacitate personnel through its physiological effects. The term excludes riot control agents, herbicides and substances generating smoke and flame. <i>See also chemical ammunition; chemical defence; chemical dose; chemical environment; riot control agent.</i>	chemical agent /agent chimic O substanță chimică destinată pentru folosire în operațiuni militare pentru a ucide, a răni în mod serios sau a produce incapacitate personalului prin efectele sale fiziologice. Termenul exclude agenții de control în caz de dezordine, erbicidele, substanțele generatoare de fum și flacăra. <i>Vezi de asemenea, chemical ammunition; chemical defence; chemical dose; chemical environment; riot control agent.</i>
chemical ammunition / munition chimique A type of ammunition, the filler of which is primarily a chemical agent. <i>See also chemical agent; multi-agent Munition.</i>	chemical ammunition / muniție chimică Un tip de muniție, a cărui substanță de umplere este în principal un agent chimic. <i>Vezi de asemenea, chemical agent; multi-agent munitions.</i>

chemical, biological and radiological operation / opération chimique, biologique et nucléaire A collective term used only when referring to a combined chemical, biological, and radiological operation.	chemical, biological and radiological operation / operațiune chimică, biologică și radiologică Un termen colectiv folosit numai când se face referire la o operațiune chimică, biologică și radiologică combinată.
chemical defence / défense contre agents chimiques The methods, plans and procedures involved in establishing and executing defensive measures against attacks utilizing chemical agents. <i>See also chemical agent.</i>	chemical defence / protecție antichimică Metode, planuri și proceduri implicate în stabilirea și executarea măsurilor de apărare împotriva atacurilor care utilizează agenți chimici. <i>Vezi de asemenea, chemical agent.</i>
chemical dose / dose chimique The amount of chemical agent, expressed in milligrams, that is taken or absorbed by the body. <i>See also chemical agent.</i>	chemical dose / doză chimică Cantitatea de agent chimic, exprimată în miligrame, care este primită sau absorbită de corp. <i>Vezi de asemenea, chemical agent.</i>
chemical environment / environnement chimique Conditions found in an area resulting from direct or persisting effects of chemical weapons. <i>See also chemical agent.</i>	chemical environment / mediu chimic Condiții create într-o zonă, rezultând din efectele imediate sau remanente ale armelor chimice.
chemical horn / corne chimique In naval mine warfare, a mine horn containing an electric battery, the electrolyte for which is in a glass tube protected by a thin metal sheet. <i>Also called "Hertz-Horn"</i>	chemical horn / corn (protuberanță) chimic În războiul de mine, un corn (protuberanță) al minei conținând o baterie electrică al cărei electrolit se găsește într-un tub de sticlă protejat de un manșon subțire metalic. <i>Numit și "Hertz-Horn".</i>

chemical mine / mine chimique A mine containing a chemical agent designed to kill, injure, or incapacitate personnel or to contaminate materiel or terrain. <i>See also mine.</i>	chemical mine / mină chimică O mină conținând un agent chimic destinată pentru a ucide, răni, sau pentru a provoca incapacitate personalului sau pentru a contamina materiale sau terenuri. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
chemical monitoring / veille chimique The continued or periodic process of determining whether or not a chemical agent is present. <i>See also chemical survey.</i>	chemical monitoring / monitorizare chimică Procesul continuu sau periodic de determinare a prezenței agentului chimic. <i>Vezi de asemenea, chemical survey.</i>
chemical operation / opération chimique Employment of chemical agents to kill, injure, or incapacitate for a significant period of time, man or animals, and deny or hinder the use of areas, facilities or materiel; or defence against such employment. <i>Also called chemical warfare</i>".	chemical operation / acțiune (operațiune) chimică Folosirea agenților chimici pentru a ucide, răni, sau pentru a provoca incapacitate pe o perioadă semnificativă de timp oamenilor sau animalelor și de a împiedica sau a face dificilă utilizarea zonelor. Numit și "chemical warfare".
chemical survey / reconnaissance chimique The directed effort to determine the nature and degree of chemical hazard in an area and to delineate the perimeter of the hazard area. <i>See also chemical monitoring.</i>	chemical survey / supraveghere chimică Efortul orientat pentru a determina natura și gradul riscului chimic într-o zonă și pentru a determina perimetrul zonei de risc. <i>Vezi de asemenea, chemical monitoring.</i>
chemical warfare / guerre chimique <i>See chemical operation.</i>	chemical warfare / război chimic <i>Vezi de asemenea, chemical operation.</i>

chop / chop <i>See change of operational control.</i>	chop / a tăia <i>Vezi change of operational control.</i>
chronic radiation dose / dose d'irradiation chronique A dose of ionising radiation received either continuously or intermittently over a prolonged period of time. A chronic radiation dose may be high enough to cause radiation sickness and death but if received at a low dose rate a significant portion of the acute cellular damage will be repaired. <i>See also acute radiation dose; radiation dose; radiation dose rate.</i>	chronic radiation dose / doză de iradiere cronică O doză a radiațiilor de ionizare absorbită fie permanent fie intermitent în cursul unei lungi perioade de timp. Doza de iradiere cronică poate fi suficient de puternică pentru a cauza boală gravă de iradiere și moarte, dar dacă s-a primit un nivel redus al dozei de radiație, o parte importantă a celulelor deteriorate pot fi regenerate. <i>Vezi de asemenea, acute radiation dose; radiation dose; radiation dose rate.</i>
chuffing / toux d'une fusée The characteristic of some rockets to burn intermittently and with an irregular noise.	chuffing / „tusea” (zgomotul) rachetei Caracteristica unor rachete de a arde intermitent și cu un zgomot neregulat.
circling approach / approche indirecte An extension of an instrument approach procedure which provides for visual circling of the aerodrome prior to landing. (ICAO).	circling approach / apropiere indirectă O extensie a unei proceduri de apropiere instrumentală care asigură cuprinderea vizuală a aerodromului înaintea aterizării. (ICAO).

circular error probable / écart circulaire probable An indicator of the accuracy of a missile/projectile, used as a factor in determining probable damage to a target. It is the radius of a circle within which half of the missiles/projectiles are expected to fall. <i>See also delivery error; deviation; dispersion; dispersion error; horizontal error.</i>	circular error probable / eroare circulară probabilă Un indicator al preciziei unei rachete/proiectil, folosit ca un factor în determinarea efectelor probabile la o țintă. Este raza unui cerc în interiorul căruia jumătate din rachete/proiectile sunt așteptate să cadă. <i>Vezi de asemenea, delivery error; deviation; dispersion; dispersion error; horizontal error.</i>
civil defence / protection civile Mobilization, organization, and direction of the civil population, designed to minimize by passive measures the effects of enemy action against all aspects of civil life.	civil protection / protecție civilă Mobilizarea, organizarea și îndrumarea populației civile, destinată să reducă la minimum, prin măsuri pasive, efectele acțiunii inamice împotriva tuturor aspectelor vieții civile.
civil disturbance / troubles publics Group acts of violence and disorder prejudicial to public law and order.	civil disturbance / dezordine civilă Acte colective de violență și dezordine care pun în pericol legea privind ordinea și liniștea publică.
civilian preparedness for war / préparation civile pour le temps de guerre All measures and means taken in peacetime, by national and Allied agencies, to enable a nation to survive an enemy attack and to contribute more effectively to the common war effort.	civilian preparedness for war / pregătirea populației pentru apărare Toate măsurile și mijloacele luate în timp de pace, de autoritățile naționale și Aliate, pentru a permite unei națiuni să supraviețuiască unui atac inamic și să contribuie mai eficient la efortul comun de război.

civil-military cooperation / coopération civilo-militaire The coordination and cooperation, in support of the mission, between the NATO Commander and civil actors, including the national population and local authorities, as well as international, national and non-governmental organizations and agencies.	civil-military cooperation / cooperare civili-militară Mijloace și acorduri care susțin relațiile dintre comandanți și autoritățile naționale, civile și militare și populațiile civile într-o zonă în care forțele militare sunt sau este plănuir a fi folosite. Astfel de acorduri includ cooperarea cu agenții neguvernamentale sau internaționale, organizații și autorități.
civil twilight / crépuscule civil <i>See twilight.</i>	civil twilight / crepuscul civil <i>Vezi twilight.</i>
clandestine operation / opération clandestine Operation related to intelligence, counterintelligence and other similar activities, sponsored or conducted in such a way as to assure secrecy or concealment.	clandestine operation / operațiune (acțiune) clandestină Operațiune asociată cu activități de informații, contrainformații și alte activități similare, susținute sau conduse în așa fel încât să asigure secretul sau mascarea unei acțiuni.
classification of bridges and vehicles / classement militaire – classification des ponts et véhicules <i>See military load classification.</i>	classification of bridge and vehicles / clasificarea podurilor și vehiculelor <i>Vezi military load classification.</i>
classified matter / sujet classifié Official information or matter in any form or of any nature which requires protection in the interests of national security. <i>See also unclassified matter.</i>	classified matter / subiect clasificat Informație sau material oficial de orice formă sau de orice natură care necesită protecție în interesul siguranței naționale. <i>Vezi de asemenea, unclassified matter.</i>
cleansing station / station de décontamination	cleansing station / stație de spălare-degazare

<i>See decontamination station.</i>	<i>Vezi decontamination station.</i>
clearance diving / déminage par plongeur The process involving the use of divers for locating, identifying and disposing of mines.	clearance diving / deminare prin scufundare Proces care implică folosirea scafandrilor pentru localizarea, identificarea sau neutralizarea minelor.
clearance rate / vitesse de déblaiement The area which would be cleared per unit time with a stated minimum percentage clearance, using specific minehunting and/or minesweeping procedures.	clearance rate / viteză de curățare Suprafața care trebuie curățată în unitatea de timp cu un procentaj minim de curățare stabilit, folosind proceduri specifice de descoperire și dezamorsare și/sau dragare a minelor.
clearway / prolongement dégagé A defined rectangular area on the ground or water at the end of a runway in the direction of take-off and under control of the competent authority, selected or prepared as a suitable area over which an aircraft may make a portion of its initial climb to a specified height.	clearway / drum degajat O zonă dreptunghiulară definită pe pământ sau pe apă, la extremitatea unei piste, în sensul decolării și plasată sub controlul autorității competente, aleasă sau pregătită ca o zonă convenabilă, peste care o aeronavă poate executa o parte din ascensiunea sa inițială până la o înălțime specificată.
clear weather air defence fighter / chasseur de défense aérienne temps clair A fighter aircraft with equipment and weapons which enable it to engage airborne targets by day and by night, but in clear weather conditions only. <i>See also fighter.</i>	clear weather air defence fighter / avion de vânătoare pentru apărare antiaeriană în condiții bune de vizibilitate Un avion de vânătoare al cărui echipament și armament îi permite angajarea de ținte aeriene ziua și noaptea dar numai în condiții bune de vizibilitate. <i>Vezi de asemenea, fighter.</i>

clear obstacles/ Clearing is the total elimination or neutralization of an obstacle or portions of an obstacle.	clear obstacles / înlăturarea obstacolelor Înlăturarea reprezintă eliminarea sau neutralizarea unui obstacol, sau a unei porțiuni dintr-un obstacol.
climb mode / montée automatique In a flight control system, a control mode in which aircraft climb is automatically controlled to a predetermined programme.	climb mode / mod de ascensiune (ascensiune automată) Într-un sistem de control al zborului, un mod de control în care ascensiunea aeronavei este controlată automat după un program predeterminat.
close air support / appui aérien rapproché Air action against hostile targets which are in close proximity to friendly forces and which require detailed integration of each air mission with the fire and movement of those forces. <i>See also air support.</i>	close air support / sprijin (suport) aerian apropiat Acțiune aeriană împotriva țintelor ostile care sunt în imediata apropiere a forțelor proprii și care necesită integrarea detaliată a fiecărei misiuni aeriene cu tragerile și deplasarea acestor forțe. <i>Vezi de asemenea, air support.</i>
close control / contrôle serré A form of aircraft mission control in which the aircraft is continuously controlled for altitude, speed and heading, to a position from which the mission can be accomplished. <i>See also close-controlled air interception.</i>	close control / control direct O formă de control a misiunii unei aeronave în care avionul este dirijat în permanență în cea ce privește altitudinea, viteza și capul-compas către o poziție de la care misiunea poate fi îndeplinită. <i>Vezi de asemenea, close-controlled air interception.</i>

close-controlled air interception / interception aérienne en contrôle serré An interception in which the interceptor is continuously controlled to a position from which the target is within visual range or radar contact. <i>See also air interception; broadcast-controlled air interception; close control.</i>	close-controlled air interception / dirijare pentru interceptare O interceptie în care interceptorul este dirijat permanent până la o poziție din care ținta este în interiorul razei vizuale sau de contact radar. <i>Vezi de asemenea, air interception; broadcast-controlled air interception; close control.</i>
closed area / zone fermée A designated area in or over which passage of any kind is prohibited. <i>See also danger area; prohibited area; restricted area.</i>	close area / zonă interzisă (închisă) O zonă desemnată, în/sau peste care orice tip de trecere este interzisă. <i>Vezi de asemenea, danger area; prohibited area; restricted area.</i>
close support / appui rapproché That action of the supporting force against targets or objectives which are sufficiently near the supported force as to require detailed integration or coordination of the supporting action with the fire, movement, or other actions of the supported force. <i>See also support.</i>	close supporting / sprijin (suport) direct Acțiunea forțelor de sprijin împotriva țintelor sau obiectivelor care sunt suficient de aproape de forța sprijinită și care necesită integrarea sau coordonarea detaliată a acțiunii de sprijin cu tragerile, cu deplasarea sau cu alte acțiuni ale forței sprijinite. <i>Vezi de asemenea, support.</i>
close supporting fire / tir d'appui rapproché Fire placed on enemy troops, weapons, or positions which, because of their proximity present the most immediate and serious threat to the supported unit. <i>See also supporting fire part.</i>	close supporting fire / sprijin de foc direct Foc dirijat împotriva trupelor, armelor sau pozițiilor inamice care, datorită proximității lor constituie amenințarea cea mai directă și cea mai serioasă pentru unitatea sprijinită. <i>Vezi de</i>

	<i>asemenea, supporting fire part 3.</i>
closure minefield / champ de mines d'interdiction In naval mine warfare, a minefield which is planned to present such a threat that water-borne shipping is prevented from moving. <i>See also minefield.</i>	closure minefield / câmp de mine închis În războiul cu mine, un câmp de mine care este conceput să prezinte o astfel de amenințare încât navelor de desant nu li se admite deplasarea. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
cloud amount / couverture nuageuse The proportion of sky obscured by cloud, expressed as a fraction of sky covered. <i>Also called "cloud cover".</i>	cloud amount / nebulozitate Raportul între suprafața boltei cerești și suprafața de cer acoperită de nori, exprimat în zecimi sau optimi. <i>Numită și "cloud cover".</i>
cloud cover / couverture nuageuse <i>See cloud amount.</i>	cloud cover / acoperire (cu nori) <i>Vezi cloud amount.</i>

cluster / 1. 2. 3. 4. 5. 6. grappe; 7. groupe énergétique 1. Fireworks signal in which a group of stars burns at the same time. 2. Group of bombs released together. A cluster usually consists of fragmentation or incendiary bombs. 3. Two or more parachutes for dropping light or heavy loads. 4. In land mine warfare, a component of a pattern-laid minefield. It may be antitank, anti-personnel or mixed. It consists of one to five mines and no more than one antitank mine. 5. In minehunting, designates a group of mine-like contacts. 6. In naval mine warfare, a number of mines laid in close proximity to each other as a pattern or coherent unit. They may be of mixed types. 7. Two or more engines coupled together so as to function as one power unit.	cluster / grup 1. Semnal cu mijloace pirotehnice în care un grup de stele ard în același timp. 2. Grup de bombe largate împreună. Un grup este de obicei compus din bombe cu fragmentație sau incendiare. 3. Două sau mai multe parașute pentru a lansa încărcături ușoare sau grele. 4. În războiul terestru de mine, o componentă a unui câmp de mine plantate numai după un anumit șablon (schemă). Ele pot fi antitanc, antipersonal, sau mixte. Se compune din una până la cinci mine și nu mai mult de o mină antitanc. 5. În descoperirea și dezamorsarea minelor, indică un grup de mine de contact. 6. În războiul naval de mine, un număr de mine plantate în imediata apropiere una de alta ca o unitate șablon sau coerentă. Pot fi de tipuri diferite. 7. Două sau mai multe motoare cuplate împreună în așa fel încât să funcționeze ca o singură unitate de putere.

cluster bomb unit / arme à dispersion An expendable aircraft store composed of a dispenser and submunitions. <i>See also aircraft store; dispenser; submunition.</i>	cluster bomb unit / bombă cu submuniție Un container de unică folosință atașat de aeronavă, compus dintr-un distribuitor de mine sau submuniții. <i>Vezi de asemenea, aircraft store; dispenser; submunition.</i>
clutter / fouillis <i>See radar clutter.</i>	clutter / ecouri parazite <i>Vezi de asemenea, radar clutter.</i>
coarse mine / mine coriace In naval mine warfare, a relatively insensitive influence mine. <i>See also mine.</i>	coarse mine / mină imprecisă În războiul naval de mine, o mină relativ insensibilă la influențe. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
coastal convoy / convoi câtier A convoy whose voyage lies in general on the continental shelf and in coastal waters. <i>See also convoy.</i>	coastal convoy / convoi de coastă Un convoi al cărui traseu se află în general în cadrul platformei continentale și în apele de coastă. <i>Vezi de asemenea, convoy.</i>
coastal refraction / réfraction côtière The change of the direction of travel of a radio ground wave as it passes from land to sea or from sea to land. <i>Also called "land effect"; "shore line effect".</i>	coastal refraction / refracție de coastă Modificarea direcției de propagare a unei unde radio terestre când ea trece de pe pământ pe mare sau de pe mare pe pământ. <i>Numită și "land effect"; "shore line effect".</i>
cocooning / coconisation An operation consisting in covering equipment with a wrapping to protect it against the action of atmospheric factors. <i>Also called "plastic spray packaging".</i>	cocooning / coconizare O operație constând în acoperirea echipamentului cu o învelitoare (manta) pentru a-l proteja împotriva acțiunii factorilor atmosferici. <i>Numită și "plastic spray packaging".</i>

code word / mot-code 1. A word which has been assigned a classification and a classified meaning to safeguard intentions and information regarding a classified plan or operation. 2. A cryptonym used to identify sensitive intelligence data.	code word / parolă 1. Un cuvânt cărui i s-a dat o clasificare și o semnificație clasificată (ascunsă) în scopul de a proteja intențiile și informațiile privind un proiect sau o operațiune clasificată. 2. Un cuvânt utilizat în criptare pentru a identifica date secrete sensibile.
collapse depth / immersion d'écrasement - immersion de destruction The design depth, referenced to the axis of the pressure hull, beyond which the hull structure or hull penetrations are presumed to suffer catastrophic failure to the point of total collapse.	collapse depth / adâncime maximă de scufundare O adâncime proiectată, raportată la axele corpului rezistent (submarin) dincolo de care structura corpului navei sau panourile de intrare ale carcasei se presupune a suferi avarii catastrofale până la punctul distrugerii complete.
collation / regroupement In intelligence usage, a step in the processing phase of the intelligence cycle in which the grouping together of related items of information provides a record of events and facilitates further processing. <i>See also intelligence cycle.</i>	collation / colaționare (grupare) În domeniul informațiilor, o etapă în faza de procesare din ciclul informațional în care gruparea simultană a elementelor interrelaționale ale informațiilor asigură identificarea evenimentelor și facilitează prelucrarea ulterioară. <i>Vezi de asemenea, intelligence cycle.</i>
collection / recherche <i>See intelligence cycle.</i>	collection / culegere <i>Vezi intelligence cycle.</i>
collection agency / organisme de renseignement <i>See agency.</i>	collection agency / agenție de culegere de informații <i>Vezi agency.</i>

collection management / gestion de la recherche In intelligence usage, the process of converting intelligence requirements into collection requirements, establishing, tasking or coordinating with appropriate collection sources or agencies, monitoring results and retasking, as required. <i>See also intelligence; intelligence cycle.</i>	collection management / managementul culegerii de date În domeniul informațiilor, procesul de convertire a cererilor de informații în solicitări de culegere, prin stabilirea și coordonarea surselor sau agențiilor de colectare, monitorizarea rezultatelor și după caz, reluarea procesului. <i>Vezi de asemenea, intelligence; intelligence cycle.</i>
collection plan / plan de recherche A plan for collecting information from all available sources to meet intelligence requirements and for transforming those requirements into orders and requests to appropriate agencies. <i>See also information; information requirements; intelligence cycle.</i>	collection plan / plan de culegere de informații În domeniul informațiilor, plan de colectare de informații (din toate sursele disponibile) pentru a răspunde cererilor de informații și transformarea acestora în ordine și solicitări adresate agențiilor specifice. <i>Vezi de asemenea, information; information requirements; intelligence cycle.</i>
collective call sign / indicatif d'appel collectif Any call sign which represents two or more facilities, commands, authorities, or units. The collective call sign for any of these includes the commander thereof and all subordinate commanders therein. <i>See also call sign.</i>	collective call sign / indicativ de apel colectiv Orice apel care reprezintă două sau mai multe facilități, comandamente, autorități sau unități. Indicativul de apel colectiv pentru oricare din acestea include comandantul acestora și toți comandanții subordonați acestuia. <i>Vezi de asemenea, call sign.</i>

collective nuclear, biological and chemical protection / protection nucléaire, biologique et chimique collective Protection provided to a group of individuals in a nuclear, biological and chemical environment which permits relaxation of individual nuclear, biological and chemical protection.	collective nuclear, biological, and chemical protection / protecție nucleară, biologică și chimică colectivă Protecția asigurată unui grup de persoane într-un mediu nuclear, biologic și chimic care permite relaxarea protecției individuale nucleare, biologică și chimică.
collimating mark / repère de fond de chambre - repère de cliché An index mark, rigidly connected with the camera body, which forms an image on the negative. This image is used to determine the position of the optical centre or principal point of the imagery. <i>Also called "fiducial mark".</i>	collimating mark / linie de colimație Un reper, legat rigid cu corpul camerei, care formează o imagine pe negativ. Această imagine este folosită pentru a determina poziția centrului optic sau punctul principal al clișeului. <i>Numit și "fiducial mark".</i>
collocation / co-implantation The physical placement of two or more detachments, units, organizations, or facilities at a specifically defined location.	collocation / co-amplasare Așezarea fizică a două sau mai multe detașamente, unități, organizații, sau servicii într-o locație bine definită în mod specific.
column cover / couverture de colonne Cover of a column by aircraft in radio contact therewith, providing for its protection by reconnaissance and/or attack of air or ground targets which threaten the column. <i>See also cover.</i>	column cover / acoperirea coloanei Acoperirea unei coloane de către o aeronavă, în contact radio cu aceasta, asigurând protecția sa prin operațiuni de recunoaștere și / sau prin atacul țintelor aeriene sau terestre care amenință coloana. <i>Vezi de asemenea, cover.</i>

column formation / formation en ligne de file A formation in which elements are placed one behind the other. <i>See also trail formation; transport stream.</i>	column formation / formația în coloană O formație în care elementele sunt plasate unul după altul. <i>Vezi de asemenea, trail formation; transport stream.</i>
column gap / créneau The space between two consecutive elements proceeding on the same route. It can be calculated in units of length or in units of time measured from the rear of one element to the front of the following element.	column gap / interval în coloană Spațiul dintre două elemente consecutive care înaintează pe aceeași rută. Poate fi calculat în unități de lungime sau în unități de timp măsurate de la sfârșitul unui element până la partea din față a elementului următor.
column length / longueur d'encombrement The length of the roadway occupied by a column or a convoy in movement. <i>See also road space.</i>	column length / lungimea coloanei Lungimea părții carosabile (a drumului) ocupate de o coloană sau un convoi în mișcare. <i>Vezi de asemenea, road space.</i>
combat air patrol / patrouille aérienne de combat An aircraft patrol provided over an objective area, the force protected, the critical area of a combat zone, or in an air defence area, for the purpose of intercepting and destroying hostile aircraft before they reach their targets. <i>See also air defence area; combat patrol; objective area; patrol; reconnaissance patrol.</i>	combat air patrol / patrulă aeriană de luptă O patrulă aeriană prevăzută deasupra unei zone obiectiv, unei forțe protejate, raionului critic al unei zone de luptă, sau a unei baze de apărare antiaeriană, în scopul interceptării sau distrugerii aeronavelor inamice înainte ca acestea să-și atingă țintele lor. <i>Vezi de asemenea, air defence area; combat patrol; objective area; patrol; reconnaissance patrol.</i>

combat available aircraft / aéronef disponible pour le combat An aircraft capable of fulfilling its normally assigned mission. It will have its primary weapon system serviceable but may require to be fuelled, armed or have combat ready crews. <i>See also combat ready aircraft.</i>	combat available aircraft / aeronavă disponibilă pentru luptă O aeronavă capabilă să-și îndeplinească misiunea pentru care este în mod normal atribuită. Poate avea sistemul de arme de bază în stare de funcționare dar poate necesita alimentarea cu carburant, arme sau echipaje gata de luptă. <i>Vezi de asemenea, combat ready aircraft.</i>
combat chart / carte de combat A special naval chart, at a scale of 1:50.000, designed for naval fire support and close air support during coastal or amphibious operations and showing detailed hydrography and topography in the coastal belt. <i>See also amphibious chart.</i>	combat chart / hartă de luptă O hartă navală specială, la scara 1:50 0000, proiectată pentru sprijinul de foc naval al artileriei sau pentru sprijinul direct de aviație în timpul operațiunilor de coastă sau de desant aerian, conținând detalii hidrografice și topografice din zona de coastă. <i>Vezi de asemenea, amphibious chart.</i>
combat control team / équipe de guidage In air transport operations, a team of specially trained personnel who can be airdropped to provide local air traffic control and to advise on all aspects of landing, airdrop, and/or extraction zone requirements.	combat control team / echipă de dirijare În operațiuni de transport aerian, o echipă de personal special antrenat, ce poate fi parașutată în zonă pentru a asigura controlul traficului aerian local și a asigura consultanță asupra tuturor aspectelor privind cerințele din zona de aterizare, parașutare sau evacuare.

combat day of supply / approvisionnement d'un jour de combat The total amount of supplies required to support one day of combat, calculated by applying the intensity factor to a standard day of supply. <i>See also one day's supply.</i>	combat day of supply / aprovizionare pentru o zi de luptă Cantitatea totală necesară de aprovizionat pentru a sprijini o zi de luptă, calculată aplicând factorul de intensitate al unei zile standard de aprovizionare. <i>Vezi de asemenea, one day's supply.</i>
combat engineering / Engineering tasks that assist the tactical and / or operational commander to „shape” the battlespace by enhancing mobility, creating the space and time necessary to generate mass and speed while protecting the force and denying mobility and key terrain to the enemy.	combat engineering / sprijin genistic de luptă Misiuni genistice care sprijină comandantul tactic și / sau al operației, pentru amenajarea câmpului de luptă prin creșterea mobilității, crearea spațiului și timpului necesare realizării superiorității, protecția forței și reducerea mobilității inamicului.
combat information / renseignement brut de combat That frequently perishable data gathered in combat by, or reported directly to, units which may be immediately used in battle or in assessing the situation. Relevant data will simultaneously enter intelligence reporting channels. <i>See also combat intelligence.</i>	combat information / informații de luptă Acele date perisabile frecvent adunate în luptă de (sau raportate direct la) unități, care pot fi folosite imediat în luptă sau în evaluarea situației. Datele relevante vor fi simultan introduse pe canalele de raportare a informațiilor speciale. <i>Vezi de asemenea, combat intelligence.</i>

combat information centre / centre d'information de combat The agency in a ship or aircraft manned and equipped to collect, display, evaluate, and disseminate tactical information for the use of the embarked flag officer, commanding officer, and certain control agencies. Certain control, assistance and coordination functions may be delegated by command to the combat information centre. <i>Also called "action information centre". See also air defence control centre.</i>	combat information centre / centru de informare de luptă Organizație pe o navă sau aeronavă armată și echipată pentru a culege, afișa, evalua și disemina informația tactică în vederea folosirii de către amiral, comandanți îmbarcați și unele agenții de control. Anumite funcții de control, asistență și coordonare pot fi delegate prin comandă centrului de informații al luptei. <i>Numit și " action information centre ". Vezi de asemenea, air defence control centre.</i>
combat intelligence / renseignement de combat That intelligence concerning the enemy, weather, and geographical features required by a commander in the planning and conduct of combat operations. <i>See also combat information; intelligence; tactical intelligence.</i>	combat intelligence / cercetare de luptă Informații referitoare la inamic, starea vremii și caracteristicile geografice necesare comandantului pentru planificarea și conducerea operațiilor. <i>Vezi de asemenea, combat information; intelligence; tactical intelligence.</i>
combat load / charge de combat The total warlike stores carried by an aircraft. <i>See also payload.</i>	combat load / armament de bord Totalitatea armamentului și muniției cu care se înarmează o aeronavă în vederea executării unei misiuni de luptă. <i>Vezi de asemenea, payload.</i>

combat loading / chargement de combat The arrangement of personnel and the stowage of equipment and supplies in a manner designed to conform to the anticipated tactical operation of the organization embarked. Each individual item is stowed so that it can be unloaded at the required time. <i>See also loading.</i>	combat loading / încărcătură de luptă Disponerea personalului și stivuirea echipamentului și proviziilor într-o manieră proiectată pentru a corespunde operațiunii tactice anticipate a unității îmbarcate. Fiecare obiect individual este stivuit astfel încât să poată fi descărcat la momentul cerut. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
combat patrol / patrouille de combat For ground forces, a tactical unit sent out from the main body to engage in independent fighting; detachment assigned to protect the front, flank, or rear of the main body by fighting if necessary. <i>Also called "fighting patrol". See also combat air patrol; patrol; reconnaissance patrol.</i>	combat patrol / patrulă de luptă Pentru forțele terestre, o unitate tactică desprinsă de forțele principale, pentru a se angaja în acțiuni de luptă independent; detașament repartizat pentru a proteja frontul, flancul sau spatele forțelor principale, dacă este necesar, prin luptă. <i>Numită și "fighting patrol". Vezi de asemenea, combat air patrol; patrol; reconnaissance patrol.</i>
combat power / puissance de combat The total means of destructive and/or disruptive force which a military unit/formation can apply against the opponent at a given time.	combat power / putere de luptă Totalitatea mijloacelor, forțelor de distrugere și/sau de șoc pe care o unitate militară sau formație le poate aplica împotriva adversarului la un moment dat.
combat readiness / prêt au combat <i>See combat ready.</i>	combat readiness / stare de pregătire pentru luptă <i>Vezi combat ready.</i>

combat ready / pr�t au combat 1. As applied to organizations or equipment: available for combat operations. 2. As applied to personnel : qualified to carry out combat operations in the unit to which they are assigned.	combat ready / gata de luptă 1. Aplicat unităților/forma�iunilor sau echipamentului: disponibile pentru acțiuni de luptă. 2. Aplicat personalului: calificat să execute acțiuni de luptă în unitatea în care acesta este repartizat.
combat ready aircraft / aéronef pr�t au combat A combat available aircraft which is fuelled, armed and has a combat ready aircrew available. <i>See also combat available aircraft.</i>	combat ready aircraft / aeronavă gata de luptă Aeronava gata de decolare, cu capacitatea de lupt� complet� (�narmat� �i alimentat�) �i echipajul aflat �n starea de preg�tire de lupt� nr. 1. <i>Vezi de asemenea, combat available aircraft.</i>
combat search and rescue / recherche et sauvetage de combat A coordinated operation using preestablished procedures for the detection, location, identification and recovery of downed aircrew in hostile territory in crisis or wartime and, when appropriate, isolated personnel in distress, who are trained and equipped to be rescued. <i>See also search and rescue.</i>	combat search and rescue / c�utare �i salvare �n lupt� O ac�iune coordonat�, folosind proceduri prestabilite, pentru detec�ia, localizarea, identificarea �i recuperarea echipajului avionului dobor�t �n teritoriul ostil �n timp de criz� sau r�zboi �i când este oportun, a personalului izolat aflat în suferin�, care este antrenat �i echipat pentru a fi salvat. <i>Vezi de asemenea, search and rescue.</i>
combat service support / soutien logistique du combat The support provided to combat forces, primarily in the fields of administration and logistics.	combat service support / asigurare logistică în luptă Suportul asigurat forțelor de luptă, în principal, în domeniile administrativ �i logistic.

combat support / appui tactique Fire support and operational assistance provided to combat elements.	combat support / sprijin de luptă Sprijinul cu foc și asistența operațională furnizată elementelor de luptă.
combat survival / mesure de survie en zone de combat Those measures to be taken by service personnel when involuntarily separated from friendly forces in combat, including procedures relating to individual survival, evasion, escape, and conduct after capture.	combat survival / supraviețuire în luptă Acele măsuri ce trebuie luate de către personalul în serviciu când s-a separat în mod involuntar de forțele proprii în timpul luptei, incluzând procedurile referitoare la supraviețuirea individuală, evitare, evadare și comportare după capturare.
combat zone / zone de combat 1. That area required by combat forces for the conduct of operations. 2. The territory forward of the army group rear boundary. It is divided into: a. The forward combat zone, comprising the territory forward of the corps rear boundary. b. The rear combat zone, usually comprising the territory between the corps rear boundary and the army group rear boundary. <i>See also communication zone.</i>	combat zone / zona acțiunilor de luptă 1. Zona necesară trupelor combatante pentru (con)ducerea acțiunilor de luptă. 2. Teritoriul din fața aliniamntului ariergărzii grupului de armate. Este divizat în: a) Zona de luptă înaintată cuprinzând teritoriul din fața limitei din spate a corpurilor de armate. b) Zona acțiunilor de luptă din spate, care de obicei cuprinde teritoriul dintre linia din spate a corpurilor de armate și linia din spate a grupului de armate. <i>Vezi de asemenea, communications zone.</i>

combined airspeed indicator / badin combiné - indicateur combiné de vitesse air An instrument which displays both indicated airspeed and Mach number.	combined airspeed indicator / vitezometru cu două indicatoare (combinat) Aparat care indică atât viteza în unități de măsură metrice, cât și în raport cu viteza sunetului (numărul MACH).
combination circuit / mise de feu combinée Firing circuit actuated by two or more influences received either simultaneously or at a predetermined interval. <i>See also firing circuit.</i>	combination circuit / circuit combinat Circuitul de dare a focului acționat de două sau mai multe influențe primite fie simultan, fie la un interval predeterminat. <i>Vezi de asemenea, combination firing circuit.</i>
combination firing circuit / circuit combiné de mise de feu An assembly comprising two independent firing systems, one nonelectric and one electric, so that the firing of either system will detonate all charges. <i>See also dual firing circuit.</i>	combination firing circuit / circuit combinat de dare a focului Un ansamblu cuprinzând două sisteme independente de dare a focului unul non electric și altul electric, astfel încât declanșarea oricărui sistem va detona toate încărcăturile. <i>Vezi de asemenea, dual firing circuit.</i>
combination influence mine / mine à influences combinées - mine combinée A mine designed to actuate only when two or more different influences are received either simultaneously or in a predetermined order. <i>Also called "combined influence mine". See also Mine.</i>	combination influence mine / mină cu influență combinată O mină proiectată să fie acționată numai atunci când două sau mai multe influențe diferite sunt primite fie simultan, fie într-o ordine predeterminată. <i>Numită și "combiend min". Vezi de asemenea, mine.</i>

combined / multinational Adjective used to describe activities, operations and organizations, in which elements of more than one nation participate. <i>Also called "multinational". See also joint.</i>	combined / multinațional Adjectiv folosit pentru a descrie activitățile, operațiunile și organizațiile în care participă elementele mai multor națiuni. <i>Numit și “/multinational”. Vezi de asemenea, joint.</i>
combined force / force multinationale A force composed of elements of two or more nations.	combined force / forță multinațională O forță compusă din elementele a două sau mai multe națiuni.
combined influence mine / mine à influences combinées - mine combinée <i>See combination influence mine.</i>	combined influence mine / mină cu influență combinată <i>Vezi de asemenea, combination influence mine.</i>
combined joint operation / opération interarmées multinationale An operation carried out by forces of two or more nations, in which elements of at least two services participate. <i>See also combined; joint; multinational.</i>	combined joint operation / operație multinațională întrunită O operațiune îndeplinită de forțele a două sau mai multor națiuni, la care participă elementele a cel puțin două categorii de forțe armate. <i>Vezi de asemenea, combined; joint; multinational.</i>
combined logistic support / soutien logistique multinational The pooling of specified resources by member nations for use by NATO nations as decided by a coordinating authority. <i>See also logistic assistance; mutual aid; reallocation of resources.</i>	combined logistic support / suport logistic multinațional Punerea în comun a resurselor specifice de către națiunile membre, pentru folosire de către națiunile NATO, conform deciziei unei autorității coordonatoare. <i>Vezi de asemenea, logistic assistance; mutual aid; reallocation of resources.</i>

combined operation / opération interalliée An operation conducted by forces of two or more Allied nations acting together for the accomplishment of a single mission.	combined operation / operațiuni multinaționale O operațiune (con)dușă de forțele a două sau mai multe națiuni Aliate, acționând împreună pentru îndeplinirea unei singure misiuni.
combustor / dispositif combustor A name generally assigned to the combination of flame holder or stabilizer, igniter, combustion chamber, and injection system of a ramjet or gas turbine.	combustor / cameră de ardere Un nume în general atribuit combinației de port flacără sau stabilizator de flacără, aprinzător, cameră de combustie și sistem de injecție din compunerea unui stato-reactor sau a unei turbine cu gaz.
command / 1. 2. 3. commandement; 4. 5. commander 1. The authority vested in an individual of the armed forces for the direction, coordination, and control of military forces. 2. An order given by a commander; that is, the will of the commander expressed for the purpose of bringing about a particular action. 3. A unit, group of units, organization or area under the authority of a single individual. 4. To dominate an area of situation. 5. To exercise command. <i>See also administrative control; full</i>	command / comandă 1. Autoritatea conferită unei persoane din forțele armate pentru conducerea, coordonarea și controlul forțelor militare. 2. Un ordin dat de un comandant; aceasta este voința comandantului, exprimată cu scopul îndeplinirii unei acțiuni specifice. 3. O unitate sau unități, o organizație sau o zonă, sub comanda unei singure persoane. 4. A domina situația în câmpul tragerilor cu armament prin observarea de pe o poziție superioară. 5. A exercita o comandă. <i>Vezi de asemenea, administrative control;</i>

<i>command;</i> <i>functional command; national command; operational command.</i>	<i>area command; base command; full command; functional command; national command; operational command.</i>
command and control communication system / système de communication de commandement et de contrôle A communication system which conveys information between military authorities for command and control purposes. <i>See also command and control information system.</i>	command and control communication centre / centru de transmisiuni pentru armată și de control Un sistem de transmisiuni care asigură transmiterea de informații între autoritățile militare în scopuri / pentru exercitarea comenzii și conducerii. Vezi și command and control information system.
command and control information system / système d'information de commandement et de contrôle An integrated system comprised of doctrine procedures, organizational structure, personnel, equipment facilities and communications which provides authorities at all levels with timely and adequate data to plan, direct and control their activities.	command and control information system / sistem de informații, comandă și control Un sistem integrat compus din doctrină, proceduri, structură organizațională, personal, echipament, facilități și comunicații care asigură autorităților la toate nivelurile date actuale și suficiente pentru a-și planifica, dirija și controla activitățile.
command and control protection / protection du commandement et du contrôle The defensive aspect of command and control warfare aimed at preventing an adversary from influencing, degrading or destroying friendly command and	command and control protection / protecția comenzii și controlului Aspectul defensiv al comenzii – controlului, axat pe împiedicarea adversarului de a influența, degrada sau distruge capacitățile de comandă și control.

control capabilities. <i>See also command and control warfare; counter-command and control.</i>	
command and control warfare / guerre du commandement et du contrôle The integrated use of all military capabilities including operations security, deception, psychological operations, electronic warfare and physical destruction, supported by all-source intelligence and communication and information systems, to deny information to, influence, degrade or destroy an adversary's command and control capabilities while protecting friendly command and control capabilities against similar actions. <i>See also command and control protection; counter-command and control.</i>	command and control warfare / acțiuni de luptă privind comanda și controlul Folosirea integrală a tuturor capacităților militare incluzând securitatea operațiunii, inducere în eroare, operațiuni psihologice, război electronic și distrugere fizică, sprijinite de toate sursele de cercetare, informații și sistemele de comunicații și de informații, pentru a interzice adversarului accesul la informații, pentru a influența, degrada sau distruge capacitățile de comandă și control ale adversarului, protejând în același timp capacitățile de comandă și control proprii împotriva acțiunilor similare.
command and control system / système de commandement et de contrôle An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, that enables commanders and their staffs to exercise command and control.	command and control system / sistem de comandă – control Un ansamblu de tehnică, metode și proceduri, precum și, dacă este necesar, personal, care permite comandanților și statelor lor majore să exercite comanda și controlul.
command axis / axe de déplacement des postes de commandement - axe de transmission A line along which a headquarters	command axis / axă de deplasare a punctului de comandă O linie de-a lungul căreia se va deplasa un stat major.

will move.	
command channel / chaîne de commandement <i>See chain of command.</i>	command channel / lanț de comandă <i>Vezi chain of command.</i>
command controlled stocks / stocks contrôlés par un commandement Stocks which are placed at the disposal of a designated NATO commander in order to provide him with a flexibility with which to influence the battle logistically. "Placed at the disposal of" implies responsibility for storage, maintenance, accounting, rotation or turnover, physical security and subsequent transportation to a particular battle area.	command controlled stocks / stocuri controlate de un comandament Stocuri care sunt puse la dispoziția unui comandant desemnat de NATO, pentru a-i asigura acestuia flexibilitatea cu care va influența derularea luptei cu mijloace logistice. "Puse la dispoziție" implică responsabilitate pentru stocare, întreținere, evidența contabilă, rotire sau predare, securitate fizică și transportul ulterior către o zonă de luptă anume.
command destruct signal / signal de destruction télécommandé A signal used to operate intentionally the destruction signal in a missile.	command destruct signal / semnal de distrugere telecomandată Un semnal folosit pentru a declanșa voluntar mecanismul de distrugere într-o rachetă.
command ejection system / système d'éjection commandée <i>See ejection systems.</i>	command ejection system / sistem de catapultare comandat <i>Vezi ejection system.</i>
command guidance / guidage télécommandé A guidance system wherein intelligence transmitted to the missile from an outside source causes the missile to traverse a directed flight path.	command guidance / ghidare telecomandată Un sistem de dirijare în care informația transmisă rachetei de la o sursă externă face racheta să urmeze o traiectorie de zbor directă.

command detonated mine / mine télécommandée A mine detonated by remotely controlled means. <i>See also mine.</i>	command detonated mine / mină telecomandată O mină detonată cu mijloace telecomandate de la distanță. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
command net / réseau de commandement A communication network which connects an echelon of command with some or all of its subordinate echelons for the purpose of command control.	command net / rețea de comandă O rețea de comunicații care leagă un eșalon de comandă cu o parte sau cu toate eșaloanele sale subordonate pentru scopurile comenzii și controlului.
command of the sea / maîtrise de l'espace maritime The freedom to use the sea and to deny its use to an adversary in the sub-surface, surface and above-water environments. <i>See also sea control; sea denial.</i>	command of the sea / supremația maritimă Libertatea de a folosi marea și de a interzice folosirea acesteia de către un adversar, în mediile de sub suprafață, de suprafață și de deasupra apei. <i>Vezi de asemenea, sea control; sea denial.</i>
commander / commandant <i>See executing commander; exercise commander; Major NATO Commander; national command; national force commander; national territorial commander; releasing commander.</i>	commander / comandant <i>Vezi executing commander; exercise commander; Major NATO Commander; national command; national force commander; national territorial commander; releasing commander.</i>
command post / poste de commandement A unit's or subunit's headquarters where the commander and the staff perform their activities. In combat, a unit's or subunit's headquarters is often divided into echelons; the echelon in which the unit or subunit commander is	command post / punct de comandă Statul major al unei unități sau subunități unde comandantul și statul său major își desfășoară activitatea. În luptă, statul major al unității sau subunității este deseori divizat în eșaloane; eșalonul în care se găsește

located or from which he operates is called a command post.	comandantul unității sau subunității sau de unde el conduce se numește post de comandă.
commander's required date / date exigée par le commandant The latest date, calculated from G-day, established by the theatre commander, on which forces are required to be complete in their final destination and organized to meet the commander's operational requirement. <i>See also designation of days and hours; G-day.</i>	commander's required date / data cerută de comandant Data cea mai recentă, calculată de la ziua G, stabilită de comandantul teatrului, la care forțele trebuie să ajungă la destinația finală și să fie organizate pentru a face față cerințelor operaționale ale comandantului. <i>Vezi și designation of days and hours.</i>
command post exercise / exercice de poste de commandement An exercise in which the forces are simulated, involving the commander, his staff, and communications within and between headquarters. <i>See also exercise; field exercise.</i>	command post exercise / aplicație (exercițiu) de comandament și stat major Un exercițiu în care forțele sunt simulate, implicând comandantul, statul său major, și mijloacele de comunicație în și între statele majore. <i>Vezi de asemenea, exercise; field exercise.</i>
command select ejection system / système d'éjection à commande sélective <i>See ejection systems.</i>	command select ejection system / sistem de catapultare cu comandă selectivă <i>Vezi de asemenea, ejection system.</i>
commercial loading / chargement administratif <i>See administrative loading.</i>	commercial loading / încărcătură comercială <i>Vezi de asemenea, administrative loading.</i>

commercial off-the-shelf / commercial sur étagère - commercial standard Pertaining to a commercially marketed product which is readily available for procurement and normally used without modification. <i>See also government off-the-shelf; NATO off-the-shelf.</i>	commercial off - the - shelf / comercial de pe raft standard Se referă la, un produs vândut pe o piață comercială care este prompt disponibil pentru procurare și folosit în mod normal fără modificări. <i>Vezi government off-the-shelf; NATO off-the-shelf.</i>
commodity loading / chargement séparé par produit A method of loading in which various types of cargoes are loaded together, such as ammunition, rations, or boxed vehicles, in order that each commodity can be discharged without disturbing the others. <i>See also loading.</i>	commodity loading / încărcare separată pe produs O metodă de încărcare în care tipuri diverse de mărfuri sunt încărcate împreună, cum ar fi muniție, rații sau vehicule ambalate, pentru ca fiecare marfă să poată fi descărcată fără manipularea celorlalte. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
common infrastructure / infrastructure commune Infrastructure essential to the training of NATO forces or to the implementation of NATO operational plans which, owing to its degree of common use or interest and its compliance with criteria laid down from time to time by the North Atlantic Council, is commonly financed by NATO members. <i>See also infrastructure.</i>	common infrastructure / infrastructură comună Infrastructura de bază pentru antrenamentul forțelor NATO sau pentru punerea în aplicare a planurilor operaționale NATO care, din cauza gradului de utilizare comună și de conformare cu criteriile impuse din timp în timp de Consiliul Atlanticului de Nord, este finanțată în mod comun de membrii NATO. <i>Vezi de asemenea, infrastructură.</i>

common user item / article d'usage commun An item of an interchangeable nature which is in common use by two or more nations or services of a nation. <i>See also interchangeability.</i>	common user item / articol de folosință comună Un articol interschimbabil care este în folosință comună de către două sau mai multe națiuni sau servicii ale unei națiuni. <i>Vezi de asemenea, interchangeability.</i>
commonality / communauté The state achieved when the same doctrine, procedures or equipment are used. <i>See also compatibility; interchangeability.</i>	commonality / comunitate Stare realizată atunci când este folosită aceeași doctrină, proceduri sau echipamente.
communication and information systems / systèmes d'information et de communication Collective term for communication systems and information systems. <i>See also communication system; NATO consultation, command and control systems.</i>	communication and information system / sistem de comunicații și informatică Ansamblu de echipamente, metode și proceduri și, dacă este necesar, de personal, organizat în așa fel încât să îndeplinească funcții de transmisie și de procesare a informațiilor specifice. <i>Vezi de asemenea, NATO consultation, command and control system.</i>
communication centre / centre des communications - centre des transmissions An agency charged with the responsibility for handling and controlling communication traffic. The centre normally includes message centre, transmitting and receiving facilities. <i>Also called "signals centre". See also communication net.</i>	communication centre / centru de comunicații (transmisie) Unitate cu responsabilități în managementul și controlul traficului de comunicații. În mod uzual include utilități pentru recepționarea, transmiterea și gestionarea mesajelor/ rapoartelor. <i>Numit și " signal centre". Vezi de asemenea, communication net.</i>

communication net / réseau de transmissions - réseau de communication An organization of stations capable of direct communications on a common channel or frequency. <i>See also communication centre.</i>	communication net / rețea de comunicație Ansamblu de stații care pot comunica între ele pe un canal sau o frecvență comună. <i>Vezi de asemenea, communication centre.</i>
communication reporting gate / seuil de compte rendu A geographical point or area at which ships under naval control of shipping are required to report to the naval control of shipping authority. <i>See also naval control of shipping.</i>	communication reporting gate / poartă de raportare Un punct sau o zonă geografică la care navelor subordonate controlului transporturilor maritime li se cere să raporteze autorității de dirijare a transporturilor maritime. <i>Vezi de asemenea, naval control of shipping.</i>
communication satellite / satellite de télécommunication An orbiting vehicle that relays signals between communication stations. There are two types of communication satellite: a. active communication satellite: a satellite which receives, regenerates, and retransmits communication signals between stations; b. passive communication satellite: a satellite which reflects communication signals between stations.	communication satellite / satelit de comunicații Un vehicul orbital utilizat pentru a transmite semnale între stații de comunicație. Se disting două categorii de sateliți de comunicație; a. satelit activ de comunicație: un satelit care primește, generează și retransmite semnale de comunicație între stații; b. satelit pasiv: un satelit care retransmite semnalele de comunicație între stații.
communication security / sécurité des télécommunications	communication security / securitatea comunicațiilor (transmisiilor)

The protection resulting from the application of cryptographic, transmission, emission and physical security measures to deny unauthorized persons any information of value which might be derived from the study of all means of communication.	Protecția rezultată prin aplicarea măsurilor de securitate în domeniile criptografiei, ale transmisiei, ale emisiei și de securitate fizică, în scopul de a împiedica persoanele neautorizate să aibă acces la informații sensibile ce pot fi deduse din studiul tuturor mijloacelor de comunicație.
communication zone / zone des communications Rear part of a theatre of operations (behind but contiguous to the combat zone) which contains the lines of communications, establishments for supply and evacuation, and other agencies required for the immediate support and maintenance of the field forces. <i>See also combat zone.</i>	communication zone / zonă de comunicație Zonă din spatele unui teatru de acțiuni de luptă (în spate dar adiacent zonei de ducere a luptei) care conține liniile de comunicații și instituțiile pentru aprovizionare și evacuare, precum și alte agenții necesare pentru suport logistic și întreținere tehnică imediată a trupelor luptătoare. <i>Vezi de asemenea combat zone.</i>
communications intelligence / renseignement transmissions Intelligence derived from electromagnetic communications and communication systems by other than intended recipients or users.	communications intelligence / cercetarea comunicațiilor (transmisiilor) Informații obținute din sistemele de comunicații de orice natură de către alte persoane decât cele cărora aceste informații le sunt destinate.
comparative cover / couverture de comparaison - couverture de référence Coverage of the same area or object taken at different times, to show any changes in details. <i>See also cover; coverage.</i>	comparative cover / acoperire comparativă Acoperirea aceleiași zone sau obiectiv realizată la momente diferite pentru a releva orice schimbare de detaliu.

compartment marking / marquage de soute In an aircraft, a system of marking a cabin into compartments for the positioning of loads in accordance with the weight and balance requirements.	compartment marking / marcarea compartimentului Într-o aeronavă, un sistem de marcare a spațiului în compartimente, pentru poziționarea încărcăturilor în concordanță cu cerințele de greutate și de echilibrare.
compass direction / direction de compas The horizontal direction expressed as an angular distance measured clockwise from compass north.	compass direction / direcția compas Unghiul format între direcția nordului compas și axul longitudinal al avionului, spre partea din față, măsurat în plan orizontal, în sensul acelor de ceasornic.
communication system / système de communication An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, organized to accomplish information transfer functions. Notes: 1. A communication system provides communication between its users and may embrace transmission systems, switching systems and user systems. 2. A communication system may also include storage or processing functions in support of information transfer. <i>See also communication and information system.</i>	communication system / sistem de comunicații Un ansamblu format din echipament, metode și proceduri și, dacă este necesar, personal, organizat pentru a îndeplini funcțiile de transfer de informații. Note: 1. Un sistem de comunicații asigură legătura între utilizatorii lui și poate cuprinde sisteme de selectare și sisteme ale utilizatorului. 2. Un sistem de comunicații mai poate include funcții de stocare sau procesare în sprijinul transferului de date. <i>Vezi și communication and information system.</i>
compass north / nord du compas - nord d'une boussole	compass north / capul adevărat

The uncorrected direction indicated by the north seeking end of a compass needle. <i>See also magnetic north.</i>	Unghiul format între direcția nordică a meridianului adevărat și axul longitudinal al avionului, spre partea din față, măsurat în plan orizontal, în sensul acelor de ceasornic. <i>Vezi de asemenea, magnetic north.</i>
compass rose / rose du compas A graduated circle, usually marked in degrees, indicating directions and printed or inscribed on an appropriate medium.	compass rose / roza compasului Un cerc gradat, uzual marcat în grade care, indică direcțiile și este imprimat sau gravat pe un mediu specific.
compatibility / compatibilité The suitability of products, processes or services for use together under specific conditions to fulfil relevant requirements without causing unacceptable interactions (ISO-IEC). <i>See also commonality; interchangeability.</i>	compatibility / compatibilitate Capacitatea produselor, proceselor sau serviciilor de a putea fi folosite împreună în condiții specifice pentru a îndeplini cerințe relevante fără a genera interacțiuni inacceptabile. (ISO-IEC). <i>Vezi și commonality; interchangeability.</i>
compilation / compilation Selection, assembly, and graphic presentation of all relevant information required for the preparation of a map or chart. Such information may be derived from other maps or charts or from other sources.	compilation / compilare Selecție, asamblare și prezentare grafică a tuturor informațiilor relevante necesare pentru pregătirea unei hărți sau diagrame. Astfel de informații pot fi obținute de pe alte hărți sau diagrame sau din alte surse.
compilation diagram / carton des références A diagram giving details of the source material from which the map or chart has been compiled; this does not necessarily include reliability information. <i>See also reliability diagram.</i>	compilation diagram / diagramă de compilare O diagramă indicând detaliile materialului sursă de la care harta sau diagrama au fost compilate; aceasta nu include în mod necesar indicația asupra valorii informațiilor. <i>Vezi de asemenea,</i>

	<i>reliability diagram.</i>
complete round / coup complet Ammunition which contains all the components necessary for it to function.	complete round / cartuş Muniţie care conţine toate componentele necesare funcţionării sale.
component / composant In logistics, a part or combination of parts, having a specific function, which can be installed or replaced only as an entity. <i>See also assembly; equipment; part; sub-assembly.</i>	component / component(ă) În logistică, o parte sau combinaţie de părţi, având o funcţie specifică ce poate fi instalată sau înlocuită numai cu o entitate. <i>Vezi de asemenea, assembly; equipment; part; sub-assembly.</i>
component command / commandement de composante 1. In the NATO military command structure, a third-level command organization with specific air, maritime or land capabilities. It is responsible for region-wide operational planning and conduct of subordinate operations as directed by the NATO regional commander. Note: its headquarters is distinct from the regional command headquarters. 2. A functional component command or service component command responsible for the planning and conduct of a maritime, land air special or other operation as part of a joint force. <i>See also component commander;</i>	component command / comandament de componentă de forţe 1.În structura de comandă militară NATO, organizaţia de comandă la nivelul trei cu capacităţi specifice aeriene, maritime sau terestre. Ea este responsabilă de planificarea operaţională pentru întreaga regiune şi de conducere a operaţiunilor subordonate conform directivelor comandamentului regional NATO. Notă: cartierul ei general este diferit de cartierul regional de comandă. 2.O comandă de componentă funcţională sau comandă de componentă de asigurare responsabilă de planificarea şi conducerea unei operaţii maritime, terestre, aeriene, specială sau de altă natură ca parte

<i>NATO joint subregional commander; NATO regional commander NATO strategic commander; regional command; subregional command.</i>	<i>a forței comune. Vezi de asemenea, component commander (termenul urmează să fie aprobat de NATO); NATO joint subregional commander; NATO regional commander; NATO strategic commander; regional command; subregional command.</i>
component life / durée de vie d'un composant The period of normal usage of a component after which the likelihood of failure sharply increases.	component life / durata de viață a unei componente Durata de utilizare normală a unei componente după care probabilitatea de defectare crește brusc.
compound helicopter / hélicoptère hybride A helicopter with an auxiliary propulsion system which provides thrust in excess of that which the rotor alone could produce, thereby permitting increased forward speeds; wings may or may not be provided to reduce the lift Required from the rotor system.	compound helicopter / elicopter cu sistem de propulsie suplimentară Un elicopter cu un sistem de propulsie auxiliar care îi asigură o tracțiune superioară față de cea pe care i-o poate furniza rotorul singur, prin aceasta permițând creșterea vitezei de înaintare: el poate fi sau nu echipat cu aripi pentru a reduce portanța cerută de sistemul rotorului.
compression chamber / caisson de compression - caisson de plongée - caisson de recompression - caisson hyperbare <i>See hyperbaric chamber.</i>	compression chamber / cameră de compresie <i>Vezi hyperbaric chamber.</i>

compromised / compromis A term applied to classified matter, knowledge of which has, in whole or in part, passed to an unauthorized person or persons, or which has been subject to risk of such passing.	compromised / compromis Un termen aplicat subiectului clasificat, a cărui cunoaștere a fost, în totalitate sau în parte, trecută la o persoană sau persoane neautorizată(e), sau care a fost supus riscului unei asemenea treceri.
computed air release point / point de largare calculé A computed air position where the first paratroop or cargo item is released to land on a specified impact point. <i>See also release point.</i>	computed air release point / punct de lansare calculat O poziție în aer calculată, unde primul desant aerian sau element de încărcătură este lansat la sol pe un punct de impact specificat. <i>Vezi de asemenea, release point.</i>
concealment / dissimulation The protection from observation or surveillance. <i>See also cover; screen.</i>	concealment / ascundere Protecția la observare sau supraveghere. <i>Vezi de asemenea, cover; screen.</i>
component commander / commandant de componente 1. A single-service or functional component commander at the third level of the NATO military command structure. <i>See also component command; NATO joint subregional commander; NATO regional commander; NATO strategic commander; subregional command.</i> 2. A designated commander responsible for the planning and conduct of a maritime, land, air, special or other operation as part of a joint force.	component commander / comandant de componentă de forțe 1. Un comandant de componentă de forțe în structura de comandă militară a NATO. <i>Vezi de asemenea NATO joint subregional commander; NATO regional commander; NATO strategic commander; subregional command.</i> 2. Un comandant desemnat responsabil pentru planificarea și conducerea de operații aeriene, navale și terestre în cadrul unei forțe întrunite.

concentrated fire / tir de concentration 1. The fire of the batteries of two or more ships directed against a single target. 2. Fire from a number of weapons directed at a single point or small area. <i>See also fire.</i>	concentrated fire / foc (tir) concentrat 1. Focul bateriilor a două sau mai multe nave, orientat asupra unei singure ținte. 2. Focul de la un număr de arme, direcționat către un singur punct sau o zonă mică. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
concentration area / zone de concentration 1. An area, usually in the theatre of operations, where troops are assembled before beginning active operations. 2. A limited area on which a volume of Gunfire is placed within a limited time.	concentration area / zonă de concentrare 1. O zonă, obișnuită în teatrul acțiunilor de lupte, unde trupele sunt adunate înainte de a începe acțiunile de luptă active. 2. O zonă limitată asupra căreia artileria execută foc cu o densitate mare, într-o perioadă limitată de timp.
concept / concept A notion or statement of an idea, expressing how something might be done or accomplished, that may lead to an accepted procedure.	concept / concept O noțiune sau un enunț al unei idei , exprimând cum ceva poate fi făcut sau realizat, ce poate conduce la o procedură acceptată.
concept of operations / concept de l'opération - idée de manoeuvre A clear and concise statement of the line of action chosen by a commander in order to accomplish his mission.	concept of operation / concepția operației O exprimare clară și concisă a liniei de acțiune aleasă de un comandant pentru a-și îndeplini misiunea.

conduct of operations / conduite des opérations The art of directing, coordinating, controlling and adjusting the actions of forces to achieve specific objectives.	conduct of operations / conducerea operațiilor Arta de a conduce, coordona, controla și corecta acțiunile forțelor, pentru a atinge obiectivele specifice.
cone of silence / cône de silence An inverted cone-shaped space directly over the aerial towers of some forms of radio beacons in which signals are unheard or greatly reduced in volume. <i>See also Z marker beacon.</i>	cone of silence / con de liniște (tăcere) Un spațiu sub formă de con răsturnat, situat direct peste turnurile aeriene ale câtorva forme de emițătoare radio în care semnalele nu sunt auzite sau sunt foarte reduse în volum. <i>Vezi de asemenea, Z marker beacon.</i>
conflict prevention / prévention des conflits A peace support operation employing complementary diplomatic, civil, and -when necessary - military means, to monitor and identify the causes of conflict, and take timely action to prevent the occurrence, escalation, or resumption of hostilities. <i>See also peacebuilding; peacekeeping; peacemaking; peace support operation.</i>	conflict prevention / prevenirea conflictului O operație în sprijinul păcii angajând mijloace complementare diplomatice, civile, și când este necesar, militare, pentru a monitoriza și identifica cauzele conflictului, luarea oportună a măsurilor, în scopul prevenirii producerii, escaladării sau reizbucnirii ostilităților.
confusion reflector / réflecteur brouilleur A reflector of electromagnetic radiations used to create echoes for confusion purposes. Radar confusion reflectors include such devices as chaff, rope and corner reflectors.	confusion reflector / reflector de bruiaj Un reflector de radiații electromagnetice folosit pentru a crea ecouri de bruiaj. Reflectorul de bruiaj radar conține astfel de dispozitive ca panglică reflectoare metalizată, cablu și reflectori poliedrici.

connecting route / itinéraire de raccordement A route connecting axial and/or lateral routes. <i>See also route.</i>	connecting route / drum de legătură Un parcurs care leagă axial și/sau lateral traseele. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
connectivity / The exchange of informations through electronic devices.	connectivity / conectarea mijloacelor de comunicații Schimbul de informații prin dispozitive electronice.
console / 1. console; 2. pupitre de commande 1. A long-range radio aid to navigation, the emissions of which, by means of their radio frequency modulation characteristics, enable bearings to be determinate. 2. A grouping of controls, indicators, and similar electronic or mechanical equipment, used to monitor readiness of, and/or control specific functions of, a system, such as missiles check-out, countdown, or launch operations.	console / consolă 1. Un mijloc radio cu rază mare de acțiune, de asigurare a navigației, ale cărui emisiuni, cu ajutorul caracteristicilor lor de modulare a frecvenței radio, permit să fie determinate direcțiile / azimuturile. 2. O grupare de comenzi, aparate indicatoare și echipamente electronice sau mecanice similare utilizate pentru a monitoriza starea de pregătire și/sau funcțiile specifice de control ale unui sistem, precum verificarea rachetei, numărătoarea inversă sau operațiile de lansare.
consolidation of position / organisation d'une position conquise Organizing and strengthening a newly captured position so that it can be used against the enemy.	consolidation of position / consolidarea poziției Organizarea și întărirea unei poziții recent capturate astfel încât să poată fi folosită împotriva inamicului.

constant of the cone / constante du cône For Lambert Conical Orthomorphic projection. <i>See grid convergence factor. See also convergence factor.</i>	constant of the cone / constanta conului Pentru proiecția conică ortomorfică Lambert. <i>Vezi grid convergence factor. Vezi de asemenea, convergence factor.</i>
consular shipping advisor / conseiller consulaire pour la navigation commerciale A naval officer appointed to the staff of a consular authority in a neutral country for naval control of shipping duties. <i>See also naval control of shipping.</i>	consular shipping advisor / consilier consular pentru navigație Un ofițer de marină militară detașat la staful unei autorități consulare într-o țară neutră pentru a asigura misiuni privind dirijarea transporturilor maritime. <i>Vezi de asemenea, naval control of shipping.</i>
consultation / consultation The exchange of views and the conduct of deliberations amongst the highest authorities of the Alliance and member nations aiming at harmonizing positions and formulating recommendations on issues of common concern. Note: consultation may involve international organizations, Partner nations and, as required, other non-NATO nations.	consultation / consultare Schimb de păreri și purtare de deliberări între autorități ale Alianței și națiunile membre, în scopul armonizării pozițiilor și formulării de recomandări asupra subiectelor de interes comun. Notă: consultarea poate include organizații internaționale, națiuni partenere și, în măsura în care este necesar, alte națiuni nemembre NATO.
consultation, command and control systems / systèmes de consultation, de commandement et de contrôle <i>See NATO consultation, command and control systems.</i>	consultation, command and control systems / sisteme de consultare, de comandament și de control <i>Vezi NATO consultation; command and control systems.</i>

consumption rate / taux de consommation The average quantity of an item consumed or expended during a given time interval, expressed in quantities by the most appropriate unit of measurement per applicable stated basis.	consumption rate / rata de consum Cantitatea medie dintr-un produs consumat sau cheltuit pe durata unui interval de timp dat, exprimată în cantități însoțite de unitatea de măsură cea mai potrivită, aplicabilă în baza unei formulări legale.
contact / contact Any discrete airborne, surface or subsurface object detected by electronic, acoustic, and/or visual sensors.	contact / contact Orice obiect distinct aeropurtat, aflat la suprafața mării sau submarin, detectat prin senzori electronici, acustici și/sau vizuali.
contact lost / contact perdu A target tracking term used to signify that a target believed to be still within sensor coverage is temporarily lost but the termination of track plotting is not warranted.	contact lost / contact pierdut Un termen asociat urmăririi țintei folosit pentru a semnifica faptul că o țintă estimată a fi încă în aria de acoperire a senzorului este temporar pierdută, iar sfârșitul înregistrării urmei nu este garantat.
contact mine / mine à contact A mine detonated by physical contact. <i>See also mine.</i>	contact mine / mină de contact O mină detonată prin contact fizic. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
contact point / point de jonction 1. In land warfare, a point on the terrain, easily identifiable, where two or more units are required to make contact. 2. In air operations, the position at which a mission leader makes radio contact with an air control agency. <i>See also check point; control point; coordinating point;</i>	contact point / punct de contact (joncțiune) 1. În războiul terestru, un punct pe teren, ușor identificabil, unde două sau mai multe unități trebuie să facă joncțiunea. 2. În operațiile aeriene, poziția la care un șef de misiune stabilește contactul radio cu o agenție de control și dirijare a aviației. <i>Vezi de asemenea, check</i>

<i>pull-up point; rendezvous; turn-in point.</i>	<i>point; control point; coordinating point; pull-up point; rendezvous; turn-in point.</i>
contact print / tirage contact A print made from a negative or a diapositive in direct contact with sensitized material.	contact print / copie prin contact O copie făcută după un negativ sau un diapozitiv în contact direct cu materialul sensibilizat.
contact report / compte rendu de contact - compte rendu initial de contact - compte rendu supplémentaire de contact A report indicating any detection of the enemy. <i>Also called "amplifying report"; "initial contact report".</i>	contact report / raport de stabilire a contactului Un raport indicând orice detectare a inamicului. <i>Numit și "amplifying report"; "initial contact report".</i>
contain / contenir To stop, hold, or surround the forces of the enemy or to cause the enemy to centre his activity on a given front and to prevent his withdrawing any part of his forces for use elsewhere.	contain / a bloca A opri, reține sau încercui forțele inamicului sau a determina inamicul să-și centreze activitatea pe un front dat și a împiedica retragerea oricărei părți a forțelor sale pentru a le folosi în altă parte.
container anchorage terminal / terminal de mouillage pour conteneurs A sheltered anchorage (not a port) with the appropriate facilities for the transshipment of containerized cargo from containerhips to other vessels.	container anchorage terminal / terminal de ancorare pentru containere Un loc de ancorare protejat (nu un port) împreună cu instalațiile corespunzătoare pentru transbordarea încărcăturii containerizate de la navele container la alte vase.

contamination / contamination - infection The deposit, absorption or adsorption of radioactive material or of biological or chemical agents on or by structures, areas, personnel or objects. <i>See also fall out; induced radiation; residual radiation.</i>	contamination / contaminare Depunerea, absorbția sau adsorbția materialului radioactiv sau a agenților biologici sau chimici pe/sau de către structuri, suprafețe, personal sau obiecte. <i>Vezi, de asemenea fall out; induced radiation; residual radiation.</i>
contamination control / contrôle de contamination Procedures to avoid, reduce, remove or render harmless, temporarily or permanently, nuclear, biological and chemical contamination for the purpose of maintaining or enhancing the efficient conduct of military operations.	contamination control / controlul contaminării Proceduri pentru a evita, reduce, înlătura sau a face inofensivă temporar sau permanent contaminarea nucleară, biologică și chimică în scopul menținerii conducerii eficiente a operațiilor militare.
contamination control line / ligne de contrôle de contamination A line established by competent authority identifying the area contaminated to a specific level of the contaminant of interest.	contamination control line / linie de control a contaminării Linie stabilită de autoritatea competentă pentru a identifica zona de interes contaminată la un nivel specific al contaminării.
contamination control point / point de contrôle de contamination That portion of the contamination control line used by personnel to control entry to and exit from the contaminated area.	contamination control point / punct de control al contaminării Acea parte a liniei de control a contaminării folosită de personal pentru a controla intrările și ieșirile din zona contaminată.
contingency plan / plan de circonstance A plan which is developed for	contingency plan / plan pentru situații neprevăzute Un plan care este pregătit pentru

possible operations where the planning factors have been identified or can be assumed. This plan is produced in as much detail as possible, including the resources needed and deployment options, as a basis for subsequent planning.	operațiuni posibile, în care factorii de planificare au fost identificați sau pot fi simulați. Acest plan este stabilit cu cât mai multe detalii posibile, cuprinzând resursele necesare și opțiunile de desfășurare, ca o bază pentru planificarea ulterioară.
continuous fire / tir continuu 1. Fire conducted at a normal rate without interruption for application of adjustment corrections or for other reasons. 2. In artillery and naval fire support, the procedural term used to order the guns to load and to fire at a specified time interval or as rapidly as possible consistent with accuracy within the prescribed maximum rate of fire for the weapon.	continuous fire / foc (trageri) continuu 1. Trageri executate la o cadență normală, fără întreruperi pentru aplicarea corecțiilor de reglare sau din alte motive. 2. În sprijinul cu foc de artilerie terestră sau navală, termen procedural folosit pentru a dispune ca tunurile să încarce și să tragă la un interval de timp specificat sau cât de repede este posibil, respectând precizia, în limita cadenței maxime de tragere pentru acea armă.
continuous illumination fire / tir éclairant continuu A type of fire in which illuminating projectiles are fired at specified time intervals to provide uninterrupted lighting on the target or specified area. <i>See also coordinated illumination fire.</i>	continuous illumination fire / tragere cu iluminare continuă Un tip de tragere în care proiectilele de iluminare sunt trase la intervale de timp stabilite, pentru a asigura lumină neîntreruptă pe țintă sau pe zona specificată. <i>Vezi de asemenea, coordinated illumination fire.</i>
continuous processor / machine à traitement continuu Equipment which processes film or paper in continuous strips.	continuous processor / procesor continuu Echipament care procesează continuu filmul sau hârtia, în benzi continue.

continuous strip camera / appareil photographique à défilement continu A camera in which the film moves continuously past a slit in the focal plane, producing a photograph in one unbroken length by virtue of the continuous forward motion of the aircraft.	continuous strip camera / cameră cu bandă continuă O cameră în care filmul se deplasează continuu peste o fantă din planul focal, producând o fotografiere neîntreruptă pe toată lungimea, în virtutea mișcării continue de înaintare a aeronavei.
continuous strip imagery / bande d'image continue Imagery of a strip of terrain in which the image remains unbroken throughout its length, along the line of flight.	continuous strip imagery / image în bandă continuă Ansamblu continuu de semnale-image ale unei benzi de teren în care imaginea rămâne neîntreruptă pe întreaga ei lungime de-a lungul liniei de zbor.
continuous strip photography / photographie en défilement continu Photography of a strip of terrain in which the image remains unbroken throughout its length, along the line of flight.	continuous strip photography / fotografie în bandă continuă Fotografierea unei benzi de teren în care imaginile se succed neîntrerupt pe întreaga ei lungime, de-a lungul liniei de zbor.
continuously computed release point / calcul continu du point de largage Solution of the weapon delivery release point by continuous prediction of the release point for a given set of ballistics, altitudes and airspeeds.	continuously computed release point / calculul continuu al punctului de lansare Predicție continuă prin calcul a punctului de lansare a bombei/rachetei transportate pentru un set dat de date balistice, altitudini și viteze în zbor.
continuously set vector / viseur à affichage continu <i>See bomb sighting systems Part 1.</i>	continuously set vector / sistem de vizare vectorială continuă <i>Vezi bomb sighting systems Part 1.</i>

contour interval / équidistance Difference in elevation between two adjacent contour lines.	contour interval / echidistanță Diferența în înălțime între două linii curbe de nivel adiacente.
contour line / courbe de niveau A line on a map or chart connecting points of equal elevation.	contour line / curbă de nivel Linie de pe o hartă sau diagramă ce unește puncte corespunzătoare aceleiași înălțimi.
control and reporting centre / centre de détection et de contrôle A subordinate air control element of the tactical air control centre from which radar control and warning operations are conducted within its area of responsibility. <i>See also air control.</i>	control and reporting center / centru de control și raportare Un element / subunitate de dirijare și control al zborurilor avioanelor, subordonat centrului de dirijare a aviației tactice, din care sunt conduse operațiile de dirijare și avertizare cu ajutorul radiolocatoarelor, în zona sa de responsabilitate. <i>Vezi de asemenea, air control.</i>
control and reporting system / réseau de détection et de contrôle An organization set up for: a) early warning, tracking, and recognition of aircraft and tracking of surface craft, b) control of all active air defences. It consists primarily of a chain of radar reporting stations and control centres and an observer organization, together with the necessary communication network.	control and reporting system / sistem de control și raportare O organizație înființată pentru: a) cercetare îndepărtată, urmărire și recunoaștere a aeronavei și însoțirea aeronavei de suprafață, b) controlul tuturor activităților antiaeriene active. Se compune în principal dintr-un lanț de stații radar de înștiințare și centre de control și o unitate de observare aeriană, împreună cu rețeaua de comunicații necesară.

control area / région de contrôle A controlled airspace extending upwards from a specified limit above the earth. <i>See also air control; airway; control zone; controlled airspace; terminal control area.</i>	control area / zonă de control Un spațiu aerian controlat care se extinde începând de la o limită specificată deasupra pământului. <i>Vezi de asemenea, air control; airway; control zone; controlled airspace; terminal control area.</i>
control point / 1. point de référence; 2. point repère; 3. poste de contrôle 1. A point located by ground survey with which a corresponding point on a photograph is matched as a check, in marking mosaics. 2. A position marked by a buoy, boat, aircraft, electronic device, conspicuous terrain feature, or other identifiable object which is given a name or number and used as an aid to navigation or control of ships, boats, or aircraft. 3. A position along a route of march at which men are stationed to give information and instructions for the regulation of supply or traffic. <i>See also contact point; field control; ground control.</i>	control point / 1. punct de referință; 2. punct de reper; 3. punct de control 1. Un punct amplasat pe un releveu, cu care un punct corespunzător de pe o fotografie este pus în corespondență ca verificare în mozaicul de repere. (Punct determinat topografic căruia îi corespunde un punct pe o fotografie aeriană pentru a permite realizarea unui mozaic foto). 2. O poziție marcată de o geamandură, ambarcațiune, aeronavă, dispozitiv electronic, caracteristici evidente ale terenului sau alt obiect identificabil, căruia i se dă un nume sau un număr și este folosită ca un ajutor pentru navigație sau controlul navelor, bărcilor sau aeronavelor. 3. O poziție în lungul unei rute de marș la care personalul este oprit pentru a primi informații și instrucțiuni în vederea reglementării aprovizionării sau a traficului. <i>Vezi de asemenea, contact point; ground control;</i>

	<i>field control.</i>
control zone / zone de contrôle A controlled airspace extending upwards from the surface of the earth to a specified upper limit. <i>See also airway; control area; controlled airspace; terminal control area.</i>	control zone / zonă de control Spațiu aerian controlat delimitat lateral, care se întinde pe verticală de la suprafața solului până la o limită superioară specificată. <i>Vezi de asemenea, airway; control area; controlled airspace; terminal control area.</i>
Control / 1. contrôle; 2. réseau de points de contrôle 1. That authority exercised by a commander over part of the activities of subordinate organizations, or other organizations not normally under his command, which encompasses the responsibility for implementing orders or directives. All or part of this authority may be transferred or delegated. 2. In mapping, charting and photogrammetry, a collective term for a system of marks or objects on the earth or on a map or a photograph, whose positions or elevations, or both, have been or will be determined. <i>See also administrative control; operational control; tactical control.</i>	controle / 1. control; 2. rețeaua punctelor de control 1. Acea autoritate exercitată de un comandant peste partea de activități ale organizațiilor subordonate, sau ale altor organisme care în mod normal nu sunt sub comanda sa, ce cuprinde responsabilitatea implementării ordinelor și directivelor. Toată, sau o parte a acestei autorități poate fi transferată sau delegată. 2. În întocmirea de hărți / diagrame și în fotogrammetrie, un termen colectiv pentru un sistem de repere sau obiecte pe pământ, pe o hartă sau pe o fotografie, ale căror poziții sau înălțimi (sau ambele) au fost sau vor fi determinate. <i>Vezi de asemenea administrative control; operational control; tactical control.</i>
controllable mine / mine contrôlable A mine which after laying can be controlled by the user, to the	controllable mine/ mină controlabilă O mină care după plantare poate fi controlată de utilizator, în măsură

extent of making the mine safe or live, or to fire the mine. <i>See also mine.</i>	să facă mina sigură sau activă ori să o detoneze. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
controlled airspace / espace aérien contrôlé An airspace of defined dimensions within which air traffic control service is provided to controlled flights. <i>See also air control; control area; terminal control area.</i>	controlled airspace / spațiu aerian controlat Spațiul definit, în care serviciul de dirijare și control al traficului aerian este asigurat zborurilor controlate. <i>Vezi de asemenea, air control; control area; terminal control area.</i>
controlled dangerous air cargo/cargaison aerienne dangereuse controlee Cargo which is regarded as highly dangerous and which may only be carried by cargo aircraft operating within specific safety regulation. <i>See also cargo.</i>	controlled dangerous air cargo / încărcătură aeriană periculoasă controlată Încărcătură considerată ca fiind extrem de periculoasă și care nu poate fi transportată numai de o aeronavă de transport care operează în cadrul regulamentelor specifice de siguranță. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>
controlled exercise / exercice dirigé An exercise characterized by the imposition of constraints on some or all of the participating units by planning authorities with the principal intention of provoking types of interaction. <i>See also free play exercise.</i>	controlled exercise / exercițiu controlat Un exercițiu caracterizat prin impunerea unor constrângeri câtorva sau tuturor unităților participante, de către autoritățile de planificare, cu principala intenție de a determina anumite tipuri de interacțiune. <i>Vezi de asemenea, free play exercise.</i>

controlled interception / interception aérienne contrôlée An aircraft intercept action wherein the friendly aircraft are controlled from a ground, ship, or airborne station. <i>See also air interception.</i>	controlled interception / interceptie dirijată Acțiunea de interceptare a unei aeronave, în care aeronavele proprii sunt controlate de la o stație terestră, amplasată pe o navă sau aeropurtată. <i>Vezi de asemenea, air interception.</i>
controlled item / article contrôlé <i>See regulated item.</i>	controlled item / articol controlat <i>Vezi regulated item.</i>
controlled mosaic / mosaïque contrôlée - photoplan A mosaic corrected for scale, rectified and laid to ground control to provide an accurate representation of distances and direction. <i>See also mosaic; rectification.</i>	controlled mosaic / mozaic controlat (fotoplan) Un mozaic corectat la scară, rectificat și așezat conform rețelei geodezice de sprijin, pentru a asigura o reprezentare corectă a distanțelor și direcțiilor. <i>Vezi de asemenea, mosaic; rectification.</i>
controlled port / port contrôlé A harbour or anchorage at which entry and departure, assignment of berths, and traffic within the harbour or anchorage are controlled by military authorities.	controlled port / port controlat Un port sau un loc de ancorare la care intrarea și plecarea, repartizarea danelor și traficul în interiorul portului sau locului de ancorare sunt controlate de autoritățile militare.
controlled route / itinéraire réglementé A route, the use of which is subject to traffic or movement restrictions, which may be supervised. <i>See also route.</i>	controlled route / rută controlată O rută a cărei utilizare este supusă restricțiilor de trafic sau de deplasare, ce poate fi supravegheată. <i>Vezi de asemenea, route.</i>

conventional weapon / arme classique A weapon which is neither nuclear, biological nor chemical.	conventional weapon / armă convențională (clasică) O armă care nu este nici nucleară, nici biologică, nici chimică.
converge / en convergence In artillery and naval fire support, a command or request used in a call for fire to indicate that the observer/spotter desires the planes of fire to intersect at a point.	converge / a converge (a concentra focul) În sprijinul cu foc de artilerie navală și terestră, o comandă sau solicitare folosită în cererea de foc pentru a arăta că observatorul dorește ca planurile de tragere să se intersecteze la un punct.
controlled passing / croisement contrôlé A traffic movement procedure whereby two lines of traffic travelling in opposite directions are enabled to traverse alternately a point or section of route which can take only one line of traffic at a time. 1/3/73	controlled passing / trecere coordonată (controlată) O procedură de transport, în trafic, prin care la două axe de transport opuse le este permisă traversarea alternativă a unui punct sau secțiune din drum, care are doar o singură bandă de circulație.
convergence / convergence <i>See convergence factor; grid convergence; grid convergence factor; map convergence; true convergence.</i>	convergence / convergență <i>Vezi convergence factor; grid convergence; grid convergence factor; map convergence; true convergence.</i>
convergence factor / facteur de convergence The ratio of the angle between any two meridians on the chart to their actual change of longitude. <i>See also constant of the cone; convergence.</i>	convergence factor / factor de convergență Raportul între unghiul făcut de oricare două meridiane pe o hartă și diferența reală de longitudine. <i>Vezi de asemenea, convergence; constant of the cone.</i>

conversion angle / angle de conversion The angle between a great circle (orthodromic) bearing and a rhumb line (loxodromic) bearing of a point, measured at a common origin.	conversion angle / unghi de conversie Unghiul cuprins între relevmentul ortodromic (pe arc de cerc mare) și relevmentul loxodromic (pe curba care taie meridianele sub un unghi constant) ale unui punct măsurat de la o origine comună.
conversion scale / échelle de conversion A scale indicating the relationship between two different units of measurement. <i>See also scale.</i>	conversion scale/ scală de conversie O scală indicând raportul existent între două unități de măsură diferite. <i>Vezi de asemenea, scală.</i>
convoy / convoi 1. A number of merchant ships or naval auxiliaries, or both, usually escorted by warships and/or aircraft, or a single merchant ship or naval auxiliary under surface escort, assembled and organized for the purpose of passage together. 2. A group of vehicles organized for the purpose of control and orderly movement with or without escort protection. <i>See also coastal convoy; evacuation convoy; ocean convoy.</i>	convoy / convoi 1. Un număr de nave comerciale sau nave auxiliare, sau de ambele tipuri, escortate de nave de război și/sau aeronave, sau o singură navă comercială sau navă auxiliară sub escortă de suprafață, adunate și organizate cu scopul de a traversa împreună. 2. Un grup de vehicule organizate în scopul deplasării sub control și în ordine cu sau fără escortă de protecție. <i>Vezi de asemenea, coastal convoy; evacuation convoy; ocean convoy.</i>
convoy assembly port / port de rassemblement de convois A port from which convoys, whether ocean going or coastal, sail.	convoy assembly port / port de adunare a convoiului Un port de la care convoaiele, fie oceanice sau de coastă, pleacă.

convoy commodore / commodore de convoi A naval officer, or master of one of the ships in a convoy, designated to command the convoy, subject to the orders of the officer in tactical command. If no surface escort is present, he takes entire command.	convoy commodore / comandant de convoi Un ofițer de marină, sau șeful uneia dintre navele din convoi, desemnat să comande convoiul, supus ordinelor comandantului grupării navale care asigură comanda tactică. Dacă nu există escortă de suprafață, acesta preia întreaga comandă.
convoy dispersal point / point de dislocation d'un convoi The position at sea where a convoy breaks up, each ship proceeding independently thereafter. <i>See also dispersion part 6.</i>	convoy dispersal point / punct de dispersie (împrăștiere) a convoiului Poziție pe mare unde un convoi se separă, fiecare navă urmându-și independent ruta sa. <i>Vezi de asemenea, dispersion part 6.</i>
Convoy escort / escorte de convoi 1. A naval ship(s) or aircraft in company with a convoy and responsible for its protection. 2. An escort to protect a convoy of vehicles from being scattered, destroyed or captured. <i>See also escort.</i>	convoy escort / escortă de convoi 1. O navă (e) sau aeronavă acompianind un convoi și fiind răspunzătoare de protecția lui. 2. O escortă pentru a proteja un convoi de vehicule pentru a nu fi împrăștiat, distrus sau capturat. <i>Vezi de asemenea, escort.</i>
convoy joiner / navire ralliant un convoi <i>See joiner.</i>	convoy joiner / navă ce se alătură convoiului <i>Vezi joiner.</i>
convoy leaver / navire quittant un convoi - navire quittant <i>See leaver.</i>	convoy leaver / navă care părăsește convoiul (plecat din convoi) <i>Vezi leaver.</i>

convoy loading / chargement par convoi The loading of troop units with their equipment and supplies in vessels of the same movement group, but not necessarily in the same vessel. <i>See also loading.</i>	convoy loading / încărcare în convoi Îmbarcarea unităților cu echipamentele și proviziile lor în vasele aparținând aceluiași grup de deplasare, dar nu în mod necesar în același vas. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
convoy route / route de convoi The specific route assigned to each convoy by the appropriate routing authority.	convoy route / ruta convoiului Ruta specifică atribuită fiecărui convoi de autoritatea responsabilă cu îndrumarea.
convoy schedule / plan de convois Planned convoy sailings showing the shipping lanes, assembly, and terminal areas, scheduled speed, and sailing interval.	convoy schedule / planul convoiului Planificarea navigației convoaielor, care prezintă căile navigabile, zonele de adunare și terminale, vitezele planificate, precum și intervalul de navigație.
convoy speed / vitesse de convoi For ships, the speed which the convoy commodore orders the guide of the convoy to make good through the water. <i>See also scheduled speed; speed.</i>	convoy speed / viteza convoiului Pentru nave, viteza pe care comandantul convoiului o ordonă ghidului convoiului pentru a realiza o bună deplasare. <i>Vezi de asemenea, scheduled speed; speed.</i>

convoy terminal area / zone terminale de convoi A geographical area, designated by the name of a port or anchorage on which it is centred, at which convoys or sections of convoys arrive and from which they will be dispersed to coastal convoy systems or as independents to their final destination.	convoy terminal area / zonă terminală a convoiului O zonă geografică, desemnată prin numele unui port sau loc de ancorare pe care aceasta este centrată, unde convoaiele sau secțiuni ale convoaielor sosesc și de la care acestea se pot dispersa către sisteme de convoaie de coastă, sau ca independente, spre destinația lor finală.
convoy through escort / escorte de bout en bout de convoi Those ships of the close escort which normally remain with the convoy from its port of assembly to its port of arrival. <i>See also naval augmentation group.</i>	convoy through escort / escortă de la un capăt la celălalt al convoiului Acele nave de escortă directă, care rămân normal cu convoiul, de la portul său de adunare până la portul său de sosire. <i>Vezi de asemenea, naval augmentation group.</i>
convoy title / baptême de convoi A combination of letters and numbers that gives the port of departure and arrival, speed, and serial number of each convoy.	convoy title / numele (titlul) convoiului O combinație de litere și cifre care indică, pentru fiecare convoi, portul de plecare și de sosire, viteza și numărul de serie.
coordinated attack / attaque coordonnée A carefully, planned and executed offensive action in which the various elements of a command are employed in such a manner as to utilize their powers to the greatest advantage to the command as a whole.	coordinated attack / atac coordonat O acțiune ofensivă planificată și executată cu grijă, în care diverse elemente ale unui comandament sunt angajate în așa manieră încât să-și folosească puterile cu cel mai bun randament pentru a funcționa ca un ansamblu în sine.

coordinated draft plan / projet de plan coordonné A plan for which a draft plan has been coordinated with the nations involved. It may be used for future planning and exercises and may be implemented during an emergency. <i>See also draft plan; final plan; initial draft plan; operation plan.</i>	coordinated draft plan / proiect de plan coordonat Un plan al cărui proiect a fost coordonat de națiunile implicate. El poate fi folosit pentru planificare și exerciții viitoare și poate fi pus în aplicare în timpul unei perioade de urgență. <i>Vezi de asemenea, draft plan; final plan; initial draft plan; operation plan.</i>
coordinated illumination fire / tir éclairant coordonné A type of fire in which the firing of illuminating and high-explosive projectiles is coordinated to provide illumination of the target and surrounding area only at the time required for spotting and adjusting the fire. <i>See also continuous illumination fire.</i>	coordinated illumination fire / coordonarea focului de iluminare Un tip de tir în care tragerea proiectilelor de iluminare și a proiectilelor explozive este coordonată pentru a asigura luminarea țintei și a spațiului înconjurător numai în momentul cerut pentru observare și reglare a focului (tirului). <i>Vezi de asemenea, continuous illumination fire.</i>
Coordinates / coordonnées Linear or angular quantities which designate the position that a point occupies in a given reference frame or system. Also used as a general term to designate the particular kind of reference frame or system such as plane rectangular coordinates or spherical coordinates. <i>See also cartesian coordinates; geographic coordinates; georef; grid coordinates; grid coordinate system.</i>	coordinates / coordonate Mărimi liniare sau unghiulare care definesc poziția pe care un punct o ocupă într-un sistem de referință sau față de un reper. Folosit, de asemenea, ca termen general pentru a indica tipul particular al reperului sau sistemului de referință, ca de exemplu coordonatele rectangulare în plan sau coordonatele sferice. <i>Vezi de asemenea, cartesian coordinates; geographic coordinates; georef; grid coordinates; grid coordinate</i>

	<i>system.</i>
coordinating authority / autorité de coordination The authority granted to a commander or individual assigned responsibility for coordinating specific functions or activities involving forces of two or more countries or commands, or two or more services or two or more forces of the same service. He has the authority to require consultation between the agencies involved or their representatives, but does not have the authority to compel agreement. In case of disagreement between the agencies involved, he should attempt to obtain essential agreement by discussion. In the event he is unable to obtain essential agreement he shall refer the matter to the appropriate authority.	coordinating authority / autoritate de coordonare Autoritatea acordată unui comandant sau responsabilitatea atribuită unei persoane pentru a coordona funcțiile specifice sau activitățile implicând forțe a două sau mai multe țări sau comandamente, sau două sau mai multe servicii sau două sau mai multe forțe ale aceluiași serviciu. Acest comandant sau această persoană, are autoritatea de a cere consultații între agențiile implicate sau reprezentanții acestora, dar nu are autoritatea de a impune un acord. În caz de dezacord între agențiile implicate, trebuie să încerce să obțină acordul de bază prin discuții. În cazul când nu este posibil să se obțină un acord de bază, va supune subiectul autorității corespunzătoare.
coordinating commander / commandant coordonnateur In nuclear warfare, the regional commander who coordinates the activities of nuclear delivery and supporting units. <i>See also commander(s); executing commander.</i>	coordinating commander / comandant coordonator În războiul nuclear, comandantul regional care coordonează activitățile unităților de transport al armamentului nuclear și ale unităților de sprijin. <i>Vezi de asemenea, commander(s); executing commander.</i>

coordinating point / point de coordination Designated point at which, in all types of combat, adjacent units/formations must make contact for purposes of control and coordination. <i>See also contact point.</i>	coordinating point / punct de coordonare Punct desemnat la care, în toate formele de luptă, unitățile formațiunile învecinate trebuie să realizeze contactul pentru a permite controlul și coordonarea acțiunilor lor. <i>Vezi de asemenea, contact point.</i>
copy negative / copie négative A negative produced from an original not necessarily at the same scale.	copy negative / copie negativă Un negativ obținut de pe un original, nu neapărat la aceeași scară.
corner reflector / 1. réflecteur polyédrique; 2. réflecteur à écho renforcé 1. A device, normally consisting of three metallic surfaces or screens perpendicular to one another, designed to act as a radar target or marker. 2. In radar interpretation, an object which, by means of multiple reflections from smooth surfaces, produces a radar return of greater magnitude than might be expected from the physical size of the object.	corner reflector / reflector poliedric 1. Un dispozitiv constituit în mod normal din trei suprafețe metalice sau ecrane perpendiculare una pe alta, desemnat să funcționeze ca o țintă sau reper radar. 2. În interpretare radar, un obiect care, cu ajutorul reflexiilor multiple de la suprafețe netede produce o reflexie radar de magnitudine mai mare decât cea care poate fi așteptată, date fiind dimensiunile fizice ale obiectului.

correction / correction 1. In fire control, any change in firing data to bring the mean point of impact or burst closer to the target. 2. A communication proword to indicate that an error in data has been announced and that corrected data will follow.	corection / corecție 1. În dirijarea tragerilor, orice schimbare în datele de tragere pentru a aduce punctul mediu al traiectoriilor cât mai aproape de țintă. 2. Procedură de transmitere a datelor pentru a arăta că s-a anunțat o eroare în datele transmise și că datele corectate vor urma.
corps / corps <i>See army corps.</i>	corps / corp (de armată) <i>Vezi army corps.</i>
corps troops / élément organique de corps d'armée - troupes de corps Troops assigned or attached to a corps, but not a part of one of the divisions that make up the corps.	corps troops / unități de corp de armată Trupe desemnate sau atașate unui corp de armată, dar nu parte a uneia din diviziile ce fac parte din corpul respectiv.
corrective maintenance / maintenance corrective Maintenance carried out after fault recognition and intended to restore equipment to a state in which it can perform a required function. <i>See also maintenance; preventive maintenance.</i>	corrective maintenance / mentenanță corectivă Reparație efectuată după cunoașterea defectului, și destinată să readucă echipamentul la starea în care poate realiza funcția cerută. <i>Vezi de asemenea, preventive maintenance.</i>
correlation / corrélation In air defence, the determination that an aircraft appearing on a detection or display device or visually, is the same as that on which information is being received from another source.	correlation / corelație În apărarea antiaeriană, stabilirea faptului că o aeronavă care apare pe o consolă sau dispozitiv de afișare sau care este vizualizată, este aceeași ca cea despre care s-a primit informația de la o altă sursă.

correlation factor / facteur de corrélation - facteur de restitution The ratio of a ground dose rate reading to a reading taken at approximately the same time at survey height over the same point on the ground. <i>Also called "restitution factor".</i>	correlation factor / factor de corelație Raportul dintre o citire la sol a dozei și o citire de la înălțimea de observare la aproximativ același moment, deasupra aceluși punct de pe sol. <i>Numit și , "restitution factor".</i>
counter-attack / contre-attaque Attack by a part or all of a defending force against an enemy attacking force, for such specific purposes as regaining ground lost or cutting off or destroying enemy advance units, and with the general objective of denying to the enemy the attainment of his purpose in attacking. In sustained defensive operations, it is undertaken to restore the battle position and is directed at limited objectives. <i>See also countermove.</i>	counter - attack / contraatac Atac cu o parte sau cu întreaga forță defensivă împotriva unei forțe inamice atacatoare, în scopuri precum: recâștigarea terenului pierdut, sau anularea efectului ofensivei unităților inamice, cu obiectivul general de a interzice inamicului realizarea scopului său de atac. În susținerea operațiilor defensive contraatacul își asumă restabilirea poziției de luptă și este direcționat către obiective limitate. <i>Vezi de asemenea, countermove.</i>
counter-aggression / contre-agression A stage of the NATO Precautionary System marking the transition from a condition of preparation and development of readiness to one of authorization for the employment of NATO forces against a nation, or nations, and against forces which are conducting or actively supporting aggression against NATO territory and/or forces.	counter aggression / contra agresiune O fază a Sistemului NATO de Protecție, marcând tranziția de la condiția de pregătire și dezvoltare a stării de a fi gata, la una de autorizare pentru utilizarea forțelor NATO împotriva unei națiuni sau națiunilor, și împotriva forțelor care duc sau susțin în mod activ agresiunea împotriva teritoriului și/sau forțelor NATO.

counter-guerrilla warfare / lutte antiguerrilla Operations and activities conducted by armed forces, paramilitary forces, or non-military agencies against guerrillas.	counter – guerrilla warfare / acțiuni antigherilă (luptă contra-gherilă) Operațiuni și activități purtate de forțe armate, forțe paramilitare sau agenții non-militare împotriva gherilelor.
counter-insurgency / mesure antiinsurrectionnelle Those military, paramilitary, political, economic, psychological, and civic actions taken to defeat insurgency.	counter – insurgency / anti-insurecție (măsură anti-insurecționale) Acele acțiuni militare, paramilitare, economice, politice, psihologice și civice luate pentru a înfrânge insurecția.
counter-intelligence / contre-ingérence Those activities which are concerned with identifying and counteracting the threat to security posed by hostile intelligence services or organizations or by individuals engaged in espionage, sabotage, subversion or terrorism. <i>See also counter-espionage; countersabotage; counter-subversion; protective security; security; securityintelligence.</i>	counter – intelligence / activități de contrainformații Acele activități care se ocupă cu identificarea și contracararea amenințării la adresa securității, datorate serviciilor sau organizațiilor de informații ostile sau persoanelor angajate în spionaj, sabotaj, subversiune sau terorism. <i>Vezi de asemenea, counter-espionage; counter-sabotage; counter-subversion; protective security; security; security intelligence.</i>

counterbattery fire / tir de contrebatterie Fire delivered for the purpose of destroying or neutralizing the enemy's fire support system. Note: counterbattery fire can be either proactive or reactive.	counterbattery fire / tir de contrabaterie Foc de artilerie cu scopul distrugerii sau neutralizării sistemelor de arme cu tragere prin ochire indirectă (baterii de artilerie) ale inamicului.
counter-air operation / opération de supériorité aérienne An air operation directed against the enemy's air offensive and defensive capability in order to attain and maintain a desired degree of air superiority.	counter air operation / operațiuni de asigurare a superiorității aeriene O operațiune aeriană dirijată împotriva capacității aeriene ofensive / defensive a inamicului, în vederea obținerii și menținerii unui grad dorit de superioritate aeriană.
counter-command and control / contre commandement et contrôle The offensive aspect of command and control warfare aimed at denying an adversary the effective use of his command and control capabilities by influencing, degrading or destroying them. <i>See also command and control protection; command and control warfare.</i>	counter-command and control / acțiuni de contracarare a comenzi și controlului Latura ofensivă a acțiunilor de luptă de comandă și control. Îndreptată împotriva adversarului, îi interzice utilizarea efectivă a capacităților sale de comandă și control prin influențarea, deteriorarea și distrugerea lor.
counter-espionage / contre-espionnage Action designed to detect and counteract espionage. <i>See also counterintelligence.</i>	counter-espionage / contraspionaj Acțiuni destinate să descopere și să contracareze spionajul. <i>Vezi de asemenea, counter-intelligence.</i>
counterfire / tir contre armes à feu Fire intended to destroy or	counterfire / tir contra armelor de foc (contra foc) Trageri destinate să distrugă sau

neutralize Enemy weapons. <i>See also fire.</i>	să neutralizeze armamentul inamic. <i>Vezi de asemenea, și fire.</i>
countermarker / bâtiment en contremarquage In naval operations, a unit maintaining contact on a marker from a position which enables it to counter the threat presented by the marker.	countermarker / contramarcare În operațiunile navale, o unitate care menține contactul cu un marker de la o poziție care îi permite să contracareze amenințarea prezentată de marker.
countermeasures / Undertaking actions for pushment the dangers, the threatens or risks.	countermeasures / contramăsuri Acțiuni întreprinse pentru respingerea pericolelor, amenințărilor sau riscurilor.
countermine / contreminer To explode the main charge in a mine by the shock of a nearby explosion of another mine or independent explosive charge. The explosion of the main charge may be caused either by sympathetic detonation or through the explosive train and/or firing mechanism of the mine.	countermine / acțiune contra-minelor A exploda încărcătura principală a unei mine prin șocul unei explozii apropiate a altei mine sau a unei încărcături explozibile autonome. Explozia încărcăturii principale poate fi produsă fie prin detonație prin simpatie fie prin intermediul unui șir de explozii și/sau prin declanșarea mecanismul minei.
countermine operation / opération de contreminage In land mine warfare, an operation to reduce or eliminate the effects of mines or minefields. <i>See also demining; proofing.</i>	countermine operation / operații de contraminare În războiul terestru cu mine, o operațiune prin care se reduc sau se elimină efectele minelor sau ale câmpurilor minate.

countermobility operations / The construction of obstacles and emplacement of minefields to delay, disrupt, and destroy the enemy.	countermobility operations / operații contramobilitate Construcția obstacolelor și amplasarea câmpurilor de mine pentru întârzierea, dispararea și distrugerea mijloacelor inamicului.
countermove / contre-mouvement An operation undertaken in reaction to or in anticipation of a move by the enemy. <i>See also counter-attack.</i>	countermove / contramișcare O operație întreprinsă ca reacție la, sau în anticiparea mișcării inamicului. <i>Vezi de asemenea, counter-attack.</i>
counterpreparation fire / tir de contre-préparation Intensive prearranged fire delivered when the imminence of the enemy attack is discovered. <i>See also fire.</i>	counterpreparation fire / contrapregătire de artilerie Foc intensiv de artilerie pregătit anterior și declanșat nemijlocit înaintea începerii pregătirii de foc de artilerie, a inamicului. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
counter-sabotage / contre-sabotage Action designed to detect and counteract sabotage. <i>See also counter-intelligence.</i>	counter-sabotage / contrasabotaj Acțiunea destinată detectării și contracarării sabotajelor. <i>Vezi de asemenea, counter-intelligence.</i>
countersign / signal d'identification convenu A secret challenge and its reply. <i>See also challenge; password; reply.</i>	countersign / parolă (parola și răspunsul) O somare secretă și răspunsul la aceasta. <i>Vezi de asemenea, challenge; password; reply.</i>
counter-subversion / contresubversion Action designed to detect and counteract subversion. <i>See also counterintelligence; subversion.</i>	counter-subversion / contrasubversiune Acțiunea destinată detectării și contracarării subversiunilor. <i>Vezi de asemenea, counter-intelligence; subversion.</i>

countersurveillance / contresurveillance All measures, active or passive, taken to counteract hostile surveillance. <i>See also camouflage; surveillance.</i>	countersurveillance / contrasupraveghere Toate măsurile active și pasive luate pentru a acționa contra supravegherii inamice. <i>Vezi de asemenea, camouflage; surveillance.</i>
country cover diagram / schéma de surface couverte A small scale index, by country, depicting the existence of air photography for planning purposes only.	country cover diagram / diagrama suprafeței acoperite Un index la scară mică, pe țară, descriind existența fotografiilor aeriene numai pentru scopurile planificării.
Course / route à suivre The intended direction of movement in the horizontal plane.	course / curs Direcția preconizată a mișcării în plan orizontal.
course of action / mode d'action – plan d'action In the estimate process, an option that will accomplish or contribute to the accomplishment of a mission or task, and from which a detailed plan is developed. <i>See also estimate of the situation.</i>	course of action / curs de acțiune În procesul de estimare, o opțiune de acțiune care va îndeplini sau va contribui la îndeplinirea unei sarcini sau unei misiuni, și pentru care se va dezvolta un plan detaliat

cover / 1. 2. couverture; 3. veille radio; 4. abri 1. The action by land, air, or sea forces to protect by offence, defence, or threat of either or both. 2. Those measures necessary to give protection to a person, plan, operation, formation or installation from the enemy intelligence effort and leakage of information. 3. The act of maintaining a continuous receiver watch with transmitter calibrated and available, but not necessarily available for immediate use. 4. Shelter or protection, either natural or artificial. <i>See also column cover; comparative cover; concealment; fighter cover.</i>	cover / acoperire (protecție) 1. Acțiunea forțelor terestre aeriene sau navale pentru a proteja prin ofensivă, apărare sau amenințare cu fiecare în parte sau împreună. 2. Acele măsuri necesare pentru a acorda protecție unei persoane, plan, operații, formațiuni sau instalații împotriva efortului de cercetare inamic și scurgerilor de informații. 3. Actul menținerii unei continue supravegheri prin recepție, cu transmițătorul calibrat și pregătit, dar nu în mod necesar disponibil pentru folosirea imediată. 4. Adăpost sau protecție, fie naturală sau artificială. <i>Vezi de asemenea column cover; comparative cover; concealment; fighter cover.</i>
cover search / recherche de couverture In air photographic reconnaissance, the process of selection of the most suitable existing cover for a specific requirement.	cover search / cercetare în vederea acoperirii În recunoașterea aeriană fotografică, procesul de selecție a celei mai convenabile acoperiri existente în raport cu o cerință specifică.
coverage / couverture The ground area represented on imagery, photomaps, mosaics, maps, and other geographical presentation systems. <i>See also comparative cover.</i>	coverage / zonă acoperită Zona terestră acoperită cu reprezentări pe imagini, hărți, foto, mozaicuri (fotoplanuri), diagrame și alte sisteme de prezentări geografice. <i>Vezi de asemenea, comparative cover.</i>

covering fire / tir de protection 1. Fire used to protect troops when they are within range of enemy small arms. 2. In amphibious usage, fire delivered prior to the landing to cover preparatory operations such as underwater demolition or minesweeping. <i>See also fire.</i>	covering fire / foc de acoperire 1. Focul folosit pentru a proteja trupele când se află în raza de acțiune a armelor inamice portabile. 2. În limbajul operațiilor amfibii, focul executat anterior debarcării pentru a acoperi operațiunile preparatorii, precum ar fi distrugerea subacvatică sau dragările de mine. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
covering force / 1. force de couverture - troupes de couverture; 2. force de sécurité - troupes de sécurité 1. A force operating apart from the main force for the purpose of intercepting, engaging, delaying, disorganizing, and deceiving the enemy before he can attack the force covered. 2. Any body or detachment of troops which provides security for a larger force by observation, reconnaissance, attack, or defence, or by any combination of these methods. <i>Also called "covering troops". See also force(s).</i>	covering force / forță de acoperire 1. Forță care operează separat de forța principală, în scopul interceptării, angajării, întârzierii, dezorganizării și dezinformării inamicului, înainte ca acesta să atace forța acoperită. 2. Orice corp sau detașament de trupe care asigură securitatea pentru o forță mai mare prin observare, recunoaștere, atac sau apărare, sau prin orice combinație a acestor metode. <i>Numită și „covering troops”. Vezi de asemenea, force(s).</i>
covering force area / zone des forces de couverture The area forward of the forward edge of the battle area out to the forward positions initially assigned to the covering forces. It is here that the covering forces	covering force area / zona forței de acoperire Zona dinaintea limitei din față a zonei de luptă până la cea mai înaintată poziție, atribuită inițial forțelor de acoperire. Aici forțele de acoperire îndeplinesc misiunile

execute assigned tasks.	încredințate.
covering troops / troupes de couverture - troupes de sécurité <i>See covering force.</i>	covering troops / trupe de acoperire <i>Vezi de asemenea, covering force.</i>
covertrace / calque de surface couverte One of a series of overlays showing all air reconnaissance sorties covering the map sheet to which the overlays refer.	covertrace/calc pentru suprafața de acoperit Una dintr-o serie de scheme pe material transparent care prezintă toate misiunile de zbor de recunoaștere, acoperind foaia de hartă la care se referă schemele.
crab angle / angle de dérive The angle between the aircraft track or flight line and the fore and aft axis of a vertical camera, which is in line with the longitudinal axis of the aircraft.	crab angle / unghi de derivă Unghiul dintre urma aeronavei sau traiectoria de zbor și axa longitudinală a unei camere verticale care este în linie cu axa longitudinală a aeronavei.
crash locator beacon / radiobalise de repérage d'aéronef accidenté An automatic emergency radio locator beacon to help searching forces locate a crashed aircraft. <i>See also beacon; emergency locator beacon; personal locator beacon.</i>	crash locator beacon / radiobaliză pentru localizarea aeronavelor aterizate forțat O radiobaliză automată care în caz de urgență, ajută unitățile de căutare să localizeze o aeronavă accidentată. <i>Vezi de asemenea, emergency locator beacon; personal locator beacon.</i>
cratering charge / charge enterrée A charge placed at an adequate depth to produce a crater. <i>See also charge Part 2.</i>	cratering charge / încărcătură pentru formare de cratere O încărcătură plasată la o adâncime adecvată pentru a produce un crater. <i>Vezi de asemenea, charge part 2.</i>

creeping mine / mine rampante In naval mine warfare, a buoyant mine held below the surface by a weight, usually in the form of a chain, which is free to creep along the seabed under the influence of stream or current. <i>See also mine.</i>	creeping mine / mină progresivă În războiul naval de mine, o mină plutitoare menținută în apă de o greutate, în general în formă de lanț, care este liberă să se deplaseze pe fundul mării sub influența unui curent marin sau a curentului de maree. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
crest / masque A terrain feature of such altitude that it restricts fire or observation in an area beyond, resulting in dead space, or limiting the minimum elevation, or both.	crest / creastă acoperitoare O formă de teren, cu o asemenea înălțime încât limitează tirul sau observarea inamicului în zona de dincolo de ea, rezultând un spațiu mort, sau determină înălțătorul minim pentru artileria proprie
crested / masqué In artillery and naval fire support, a report which indicates that engagement of a target or observation of an area is not possible because of an obstacle or intervening crest.	crested / efect de creastă În asigurarea cu foc de artilerie navală sau terestră un raport care arată că angajarea unei ținte sau observarea unei zone nu este posibilă datorită unui obstacol sau unei creste care se interpune.
crisis management / gestion des crises The coordinated actions taken to defuse crises, prevent their escalation into an armed conflict and contain hostilities if they should result.	crisis management / managementul crizelor Acțiuni coordonate pentru a dezamorsa crizele, a preveni escaladarea acestora într-un conflict armat și a face față ostilităților dacă vor rezulta.

crisis response shipping / transport maritime de crise All shipping employed in support of allied military operations, including ships taken up from trade, chartered shipping and, when appropriate, national prepositioned ships.	crisis response shipping / transport maritim în situație de criză Toate navele folosite în sprijinul operațiunilor militare aliate, incluzând navele rechiziționate din comerț, navele închiriate și, când este cazul, nave naționale prepoziționate.
critical altitude / altitudine critique The altitude beyond which an aircraft or air-breathing guided missile ceases to perform satisfactorily. <i>See also altitude.</i>	critical altitude / altitudine critică Altitudine dincolo de care o aeronavă sau o rachetă dirijată încetează să funcționeze în mod satisfăcător. <i>Vezi de asemenea, altitude.</i>
critical item / article critique An item, the lack or failure of which would cause the loss of a missionessential operational capability. <i>See also controlled item; critical supplies and matériel; regulated item.</i>	critical item / articol critic (deficitar) Un articol a cărui lipsă sau defectare poate cauza pierderea unei capacități operaționale esențială misiunii. <i>Vezi de asemenea, controlled item; regulated item; critical supplies and matériel.</i>
critical speed / allure vibratoire A speed or range of speeds which a ship cannot sustain due to vibration or other similar phenomena. <i>See also scheduled speed; speed.</i>	critical speed / viteză critică O viteză sau domeniu de viteze, pe care o navă nu poate să o/le mențină permanent datorită vibrațiilor sau altor fenomene similare. <i>Vezi de asemenea, scheduled speed; speed.</i>

critical supplies and matériel / approvisionnement critique Those supplies vital to the support of operations, which owing to various causes are in short supply or are expected to be in short supply. <i>See also regulated item.</i>	critical supplies and materiel / aprovizionare și materiale critice Acele provizii vitale pentru asigurarea acțiunilor militare, care din cauze diverse, sunt insuficiente în stoc, sau este de așteptat să fie în rezerve incomplete.
cross tell / transfert latéral <i>See track telling.</i>	cross tell / transfer lateral <i>Vezi track telling.</i>
crossing area / zone de franchissement A number of adjacent crossing sites under the control of one commander.	crossing area / zonă de trecere (peste) Un număr de poziții alăturare de trecere (peste / traversare), sub controlul unui singur comandant.
cross-servicing / services mutuels - soutien logistique mutuel That servicing performed by one service or national element for other services or national elements and for which the other services or national elements may be charged. <i>See also mutual support.</i>	cross-servicing / servicii reciproce (mutuale) Acea funcțiune prestată de către un serviciu sau element național pentru alte servicii sau elemente naționale și pentru care și alte servicii sau elemente naționale pot face solicitări. <i>Vezi de asemenea, mutual support.</i>
cruising altitude / altitude de croisière A level determined by vertical measurement from mean sea level, maintained during a flight or portion thereof. <i>See also altitude.</i>	cruising altitude / altitudine de croazieră Un nivel determinat prin măsurarea pe verticală de la nivelul mediu al mării, menținut în timpul unui zbor sau pe o porțiune a acestuia. <i>Vezi de asemenea, altitude.</i>

cruising level / niveau de croisière A level maintained during a significant portion of a flight. <i>See also altitude.</i>	cruising level / nivel de croazieră Un nivel menținut pe durata unei porțiuni semnificative a unui zbor. <i>Vezi de asemenea, altitudine.</i>
cryptanalysis / analyse cryptographique The study of encrypted texts. The steps or processes involved in converting encrypted text into plain text without initial knowledge of the key employed in the encryption.	cryptoanalysis / analiză criptografică Studiul textelor cifrate. Pașii sau procedeele implicate în convertirea textului cifrat în text clar fără cunoașterea prealabilă a cheii ce va servi la decriptare.
cryptomaterial / matériel de cryptographie All material, including documents, devices or equipment that contains crypto information and is essential to the encryption, decryption or authentication of telecommunications.	cryptomaterial / material criptografic Tot materialul, incluzând documente, dispozitive sau echipamente care conțin informații criptografice și sunt indispensabile în criptare, decriptare sau în autentificarea telecomunicațiilor.
cryptopart / cryptopartie A division of a message as prescribed for security reasons. The operating instructions for certain cryptosystems prescribe the number of groups which may be encrypted in the systems, using a single message indicator. Cryptoparts are identified in plain language. They are not to be confused with message parts.	cryptopart / parte criptată O secțiune a unui mesaj, criptată din motive de securitate. Instrucțiunile de operare pentru certificarea unor sisteme de criptare prescrie numărul de grupe care poate fi cifrat în sisteme, folosind un singur indicator de mesaj. Părțile criptate sunt identificate în clar. Acestea nu trebuie să fie confundate cu părțile mesajului.

culture / caractéristique artificielle A feature of the terrain that has been constructed by man. Included are such items as roads, buildings, and canals; boundary lines, and in a broad sense, all names and legends on a map.	culture / obiecte și caracteristici artificiale O formă de teren care a fost construită de om (ce a fost supusă acțiunii umane). Sunt incluse drumuri, clădiri, canale și linii de frontieră și într-un sens larg, toate denumirile și legendele pe o hartă.
currency / fiabilité The up-to-dateness of a map or chart as determined by comparison with the best available information at a given time.	currency / actual (recent, nou) Actualizarea unei hărți sau diagrame, realizată prin comparare cu cele mai recente informații disponibile la un moment dat.
current intelligence / renseignement de situation Intelligence which reflects the current situation at either strategic or tactical level. <i>See also basic intelligence; intelligence.</i>	current intelligence / informație curentă Informație care reflectă situația curentă fie la nivel strategic, fie la nivel tactic. <i>Vezi de asemenea, basic intelligence; intelligence.</i>
curve of pursuit / courbe de poursuite The curved path described by a fighter plane making an attack on a moving target while holding the proper aiming allowance.	curve of pursuit / curbă de urmărire Traectoria curbă descrisă de un avion de vânătoare care realizează un atac asupra unei ținte în mișcare în timp ce păstrează o distanță necesară unei vizări adecvate.
customer ship / bâtiment ravitaillé The ship in a replenishment unit that receives the transferred personnel and/or supplies.	customer ship / navă la alimentare Navă într-o unitate de reprovizionare care primește personalul transferat și/sau provizii.
cut-off / arrêt du réacteur The deliberate shutting off of a reaction engine.	cut-off / oprirea motorului (motoarelor) Operațiunile executate în scopul întreruperii funcționării motorului (motoarelor).

cut-off velocity / vitesse à l'arrêt de propulsion The velocity attained by a missile at the point of cut-off.	cut-off velocity / viteza la decuplare Viteza atinsă de o rachetă în punctul de terminare a combustibilului.
cutter / cisailles In naval mine warfare, a device fitted to a sweep wire to cut or part the moorings of mines or obstructors; it may also be fitted in the mooring of a mine or obstructors to part a sweep.	cutter / dispozitiv de tăiat În războiul naval de mine, un dispozitiv adaptat la un cablu de dragare pentru a tăia sau rupe ancorajele minelor sau obstacolelor; poate fi de asemenea, montat pe ancora unei mine sau obstacol pentru a rupe o dragă de căutare.
cutting charge / charge coupante A charge which produces a cutting effect in line with its plane of symmetry. <i>See also charge part 2.</i>	cutting charge / încărcătură de tăiere O încărcătură care produce un efect de tăiere în linie cu planul său de simetrie. <i>Vezi de asemenea, charge part 2.</i>

D	
damage area / zone de choc In naval mine warfare, the plan area around a minesweeper inside which a mine explosion is likely to interrupt operations.	damage area / zonă de distrugere În războiul naval de mine, suprafață plană de jur împrejurul unui dragor /curățător de mine în interiorul căreia explozia unei minei este posibil să întrerupă operațiunile.
damage assessment / évaluation des dommages The determination of the effect of attacks on targets.	damage assessment / evaluarea distrugerilor (avarilor) Determinarea efectului atacurilor asupra țintelor.
damage control / organisation sécurité In naval usage, measures necessary aboard ship to preserve and re-establish water-tight integrity, stability, manoeuvrability and offensive power; to control list and trim; to effect rapid repairs of materiel; to limit the spread of, and provide adequate protection from, fire; to limit the spread of, remove the contamination by, and provide adequate protection from, toxic agents; and to provide for care of wounded personnel. <i>See also area damage control.</i>	damage control / prevenirea și remediarea distrugerilor (avarilor) În marină, măsurile necesare luate la bordul navei pentru a menține și restabilii integritatea etanșeității la apă, stabilitatea, manevrabilitatea și puterea ofensivă; pentru a controla înclinarea și echilibrarea, pentru a efectua rapid reparațiile la materiale, pentru a limita extinderea și a asigura protecție corespunzătoare împotriva focului; pentru a limita împrăștierea, transferarea contaminării prin, și a asigura protecție corespunzătoare față de agenții toxici; și pentru a asigura îngrijirea răniților. <i>Vezi de asemenea, area damage control.</i>

damage radius / rayon de choc In naval mine warfare, the average distance from a ship within which a mine containing a given weight and type of explosive must detonate if it is to inflict a specified amount of damage.	damage radius / rază de distrugere (șoc) În războiul naval de mine, distanța medie de la o navă în interiorul căreia o mină care conține o cantitate dată și un tip de exploziv dat, trebuie detonată dacă urmează să producă un volum specificat de distrugeri.
damage threat / probabilité d'avarie The probability that a target ship passing once through a minefield will explode one or more mines and sustain a specified amount of damage.	damage threat / probabilitate de distrugere (avariere) Probabilitatea ca o navă trecând o dată printr-un câmp de mine va exploda una sau mai multe mine și va suporta un volum de distrugeri specificat.
danger area / zone dangereuse – zone dangereuse aérienne In air traffic control, an airspace of defined dimensions within which activities dangerous to the flight of aircraft may exist at specified times. <i>Also called "airspace warning area". See also closed area; prohibited area; restricted area.</i>	danger area / zonă aeriană periculoasă Spațiul aerian delimitat în care siguranța zborului aeronavelor este periclitată. <i>Numită și "airspace warning area". Vezi de asemenea, closed area; prohibited area; restricted area.</i>
danger close / amis à proximité In artillery and naval fire support, information in a call for fire to indicate that friendly forces are within 600 metres of the target.	danger close / pericol de proximitate În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, informația într-o cerere de foc, pentru a arăta că trupele proprii sunt în raza a 600 metri de țintă.
dangerous cargo / cargaison dangereuse Cargo which, because of its dangerous properties, is subject to	dangerous cargo / încărcătură periculoasă Încărcătură care, datorită proprietăților sale periculoase,

special regulations for its transport. <i>See also cargo.</i>	este obiectul reglementărilor speciale pentru transportul său.
dangerously exposed waters / zone maritime menacée The sea area adjacent to a severely threatened coastline. <i>See also evacuation of dangerously exposed waters; severely threatened coastline.</i>	dangerously exposed waters / zonă maritimă amenințată Zonă maritimă adiacentă unui litoral puternic amenințat. <i>Vezi de asemenea, evacuation of dangerously exposed area; severely threatened coastline.</i>
dan runner / bâtiment longe-bouées dan A ship running a line of dan buoys.	dan runner / navă rapidă dan O navă care se deplasează rapid de-a lungul liniei geamandurilor de pescuit.
data block / légende Additional data displayed on a photographic, electro-optical or radar image with the aim of improving its exploitation.	data block / bloc de date (legendă) Date adiționale afișate pe o imagine fotografică, electro-optică sau radar cu scopul de a ameliora exploatarea acesteia.
date line / ligne de changement de date <i>See international date line.</i>	date line / linie de schimbare a datei <i>Vezi international date line.</i>
date-time group / groupe date-heure A group of six digits with a zone time suffix and the standardized abbreviation for the month. The first pair of digits represents the day; the second pair the hour; the third pair the minutes. After the month may be added the last two digits of the year.	date-time group / grup dată-oră Un grup de șase cifre împreună cu o zonă sufix de timp și abrevierea standard pentru lună. Prima pereche de cifre reprezintă ziua, a doua pereche reprezintă ora, a treia pereche minutele. După lună, pot fi adăugate ultimele două cifre ale anului.

datum / donnée Any numerical or geometrical quantity or set of such quantities which may serve as reference or base for other quantities. Where the concept is geometric, the plural form is "datums" in contrast to the normal plural "data".	datum / dată (noțiune fundamentală) Orice mărime numerică sau geometrică sau șir de asemenea mărimi, care poate servi ca referință sau bază pentru alte mărimi. Când conceptul este geometric, forma pluralului este "date" în contrast cu pluralul obișnuit "data".
datum dan buoy / bouée dan repère In naval mine warfare, a dan buoy intended as a geographical reference or check, which needs to be more visible and more securely moored than a normal dan buoy.	datum dan buoy / geamandură de referință În războiul naval de mine, o geamandură de pescuit, destinată să servească drept referință sau etalon geografic, care trebuie să fie mai vizibilă și mult mai sigur ancorată decât o geamandură de pescuit obișnuită.
datum level / niveau de référence A surface to which elevations, heights or depths on a map or chart are related. <i>See also altitude.</i>	datum level / nivel de referință O suprafață la care se raportează altitudinile, cotele (nivelurile) sau adâncimile pe o hartă sau o diagramă. <i>Vezi de asemenea, altitude.</i>
datum point / datum Any reference point of known or assumed coordinates from which calculation or measurements may be taken. <i>See also pinpoint.</i>	datum point / punct de referință (de reper) Orice punct de referință de coordonate cunoscute sau atribuite de la care se fac calculele sau măsurătorile. <i>Vezi de asemenea, pinpoint.</i>

day air defence fighter / chasseur de défense aérienne de jour A fighter aircraft with equipment and weapons which enable it to engage airborne targets, but in clear weather conditions and by day only. <i>See also fighter.</i>	day air defence fighter / avion de vânătoare care operează numai ziua Avion de vânătoare cu echipament de bord care îi permite să opereze numai pe timp de zi. <i>Vezi de asemenea, fighter.</i>
D-day / jour J <i>See designation of days and hours.</i>	D-day / ziua Z <i>Vezi designation of days and hours.</i>
deadly force / force létale – force mortelle Force intended or likely to cause death, or serious injury resulting in death. <i>See also non-deadly force.</i>	deadly force / forță letală Forțe destinate sau potrivite să producă moarte, sau răni grave cauzatoare de moarte. <i>Vezi de asemenea, non-deadly force.</i>
dead mine / mine inerte - mine morte A mine which has been neutralized, sterilized or rendered safe. <i>See also disarmed mine; mine.</i>	dead mine / mină inertă O mină care a fost neutralizată, sterilizată sau făcută sigură. <i>Vezi de asemenea, disarmed mine; mine.</i>

dead space / 1. 2. zone en angle mort; 3. zone de silence 1. An area within the maximum range of a weapon, radar, or observer, which cannot be covered by fire or observation from a particular position because of intervening obstacles, the nature of the ground, or the characteristics of the trajectory, or the limitations of the pointing capabilities of the weapon. <i>Also called "dead zone".</i> 2. The volume of space above and around a gun or guided missile system into which it cannot fire because of mechanical or electronic limitations. 3. An area or zone which is within range of a radio transmitter, but in which a signal is not received.	dead space / spațiu mort (spațiu în unghi mort) 1. O zonă în interiorul bății maxime a unei arme, radar sau observator, care nu poate fi acoperită prin foc sau observare dintr-o poziție anume, datorită obstacolelor care intervin, naturii terenului, sau caracteristicilor traiectoriei, sau limitărilor capacităților de vizare ale armei. <i>Numit și "dead zone".</i> 2. Volumul spațiului deasupra și împrejurul unui tun sau sistem de rachete dirijate în care nu se poate trage datorită limitărilor mecanice sau electronice. 3. O suprafață sau zonă care este în interiorul razei de acțiune a unui emițător radio, dar în care semnalul nu este recepționat.
dead zone / zone non battue <i>See dead space part 1.</i>	dead zone / zonă moartă <i>Vezi dead space part 1.</i>
debarkation / débarquement The unloading of troops with their supplies and equipment from a ship.	debarkation / debarcare Descărcarea trupelor cu proviziile și echipamentul lor de pe un vas pe uscat.

debarkation schedule / horaire de débarquement A schedule which provides for the timely and orderly debarkation of troops and equipment and emergency supplies for the water-borne ship-to-shore movement. <i>Also called "disembarkation schedule".</i>	debarkation schedule / graficul debarcării Un orar (plan) care asigură debarcarea în timp și ordonată a trupelor, echipamentelor și proviziilor de urgență, în vederea deplasării de la navele de transport. <i>Numit și "disembarkation schedule".</i>
decca / decca A radio phase-comparison system which uses a master and slave stations to establish a hyperbolic lattice and provide accurate ground position-fixing facilities. <i>See also hyperbolic navigation system.</i>	decca / decca (sistem britanic de navigație la mare distanță) Un sistem de comparare a fazei radio care utilizează o stație principală și stații auxiliare pentru a stabili o rețea hiperbolică și a asigura mijloace de fixare precisă a poziției terestre. <i>Vezi de asemenea, hyperbolic navigation system.</i>
decentralized control / contrôle décentralisé In air defence, the normal mode whereby a higher echelon monitors unit actions, making direct target assignments to units only when necessary to insure proper fire distribution or to prevent engagement of friendly aircraft. <i>See also centralized control.</i>	decentralized control / control descentralizat În apărarea antiaeriană, modul normal prin care un eșalon superior monitorizează acțiunile unității de luptă, făcând alocări directe ale ținutelor către unități numai când este necesar a asigura distribuția optimă a focului (tragerilor) sau pentru a preveni angajarea aeronavelor proprii. <i>Vezi de asemenea, centralized control.</i>

deception / déception Those measures designed to mislead the enemy by manipulation, distortion, or falsification of evidence to induce him to react in a manner prejudicial to his interests.	deception / inducere în eroare Măsurile de inducere în eroare a inamicului prin manipularea, distorsionarea și/sau falsificarea realității, astfel încât acesta să reacționeze într-un mod dezavantajos pentru el.
decision altitude / altitude de décision An altitude related to the highest elevation in the touchdown zone, specified for a glide slope approach, at which a missed-approach procedure must be initiated if the required visual reference has not been established. <i>See also decision height.</i>	decision altitude / altitudine de decizie Altitudine specificată în apropierea de precizie la care, dacă nu s-a stabilit contactul vizual, necesar, cu solul pentru continuarea apropierii, trebuie inițiată întreruperea apropierii (ratarea). <i>Vezi de asemenea, decision height.</i>
decision height / hauteur de décision A height above the highest elevation in the touchdown zone, specified for a glide slope approach, at which a missedapproach procedure must be initiated if the required visual reference has not been established. <i>See also decision altitude.</i>	decision height / înălțime de decizie Înălțimea specificată în apropierea de precizie la care, dacă nu s-a stabilit contactul vizual, necesar, cu solul pentru continuarea apropierii, trebuie inițiată întreruperea apropierii (ratarea). <i>Vezi de asemenea, decision altitude.</i>
decisive point / point décisif A point from which a hostile or friendly centre of gravity can be threatened. This point may exist in time, space or the information environment.	decisive point / punct decisiv Punct de la care un centru de greutate inamic sau propriu poate fi amenințat. Acest punct poate exista în timp, spațiu sau în mediul de informare.

declared speed / vitesse déclarée The continuous speed which a master declares his ship can maintain on a forthcoming voyage under moderate weather conditions having due regard to her present condition. <i>See also scheduled speed; speed.</i>	declared speed / viteză declarată Viteza continuă pe care un comandant o declară că nava sa o poate menține în cursul voiajului următor, în condiții meteorologice moderate, având în vedere starea prezentă a acesteia. <i>Vezi de asemenea, scheduled speed; speed.</i>
declassify / déclassifier To cancel the security classification of an item of classified matter. <i>See also downgrade.</i>	declassify / declasificare A anula clasificarea de securitate a unui document sau subiect clasificat. <i>Vezi de asemenea, downgrade.</i>
declination / déclinaison astronomique The angular distance to a body on the celestial sphere measured north or south through 90 from the celestial equator along the hour circle of the body. Comparable to latitude on the terrestrial sphere. <i>See also magnetic declination; magnetic variation.</i>	declination / declinație - Unghiul format între planul ecuatorului ceresc și linia punctului de referință care intersectează planul în același loc cu axa polilor sferei cerești. Comparată cu latitudinea pe sfera terestră. <i>Vezi de asemenea, magnetic declination; magnetic variation.</i>
decompression chamber / caisson d'altitude - caisson de décompression - caisson de plongée - caisson hypobare <i>See hypobaric chamber.</i>	decompression chamber / cameră de decompresiune <i>Vezi hypobaric chamber.</i>

decontamination / décontamination - désinfection The process of making any person, object, or area safe by absorbing, destroying, neutralizing, making harmless, or removing, chemical or biological agents, or by removing radioactive material clinging to or around it. <i>See also immediate decontamination; operational decontamination; thorough decontamination.</i>	decontamination / decontaminare Procesul de realizare a siguranței unei persoane, obiect sau suprafețe, prin absorbție, distrugere, neutralizare, făcând inofensivi sau înlăturând agenții chimici sau biologici, sau prin înlăturarea materialului radioactiv, aderent (la) sau în jurul obiectivului protejat. <i>Vezi de asemenea, immediate decontamination; operational decontamination; through decontamination.</i>
decontamination station / station de décontamination A building or location suitably equipped and organized where personnel and materiel are cleansed of chemical, biological or radiological contaminants. <i>Also called "cleansing station"</i>	decontamination station / stație de decontaminare O clădire sau un amplasament, echipată și organizată corespunzător, unde personalul și materialul sunt curățate de contaminanții chimici, biologici sau radiologici. <i>Numită și "cleansing station".</i>
decoy / leurre An imitation of a person, object or phenomenon, which is intended to deceive hostile surveillance or detection systems or mislead the adversary. <i>Also called "dummy".</i>	decoy / machetă (țintă falsă) O imitație a unei persoane, obiect sau fenomen care este destinată să inducă în eroare sistemele de cercetare /supraveghere sau descoperire ostile. <i>Numită și „dummy“.</i>

decoy ship / navire-piège A ship camouflaged as a non-combatant ship with its armament and other fighting equipment hidden and with special provisions for unmasking its weapons quickly. <i>Also called "Q-ship".</i>	decoy ship / navă capcană (falsă) O navă camuflată ca un vas ne-combatant, cu armamentul și alte echipamentele de luptă ascunse și cu măsuri speciale pentru a-și "demasca" repede armele. <i>Numită și "Q-ship".</i>
deep fording capability / aptitude à franchir un gué profond The characteristic of a self-propelled gun or ground vehicle equipped with built-in waterproofing and/or a special waterproofing kit, to negotiate a water obstacle with its wheels or tracks in contact with the ground.	deep fording capability / capacitatea de a trece o apă adâncă Caracteristica unui tun autopropulsat sau a unui vehicul de teren pentru a trece peste obstacole acvatice, cu roțile sau șenilele în contact cu terenul.
deep minefield / champ de mines profond An antisubmarine minefield which is safe for surface ships to cross. <i>See also minefield.</i>	deep minefield / câmp de mine în profunzime Un câmp de mine antisubmarin, care este sigur pentru navele de suprafață. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
deep supporting fire / tir d'appui en profondeur Fire directed on objectives not in the immediate vicinity of our forces, for neutralizing and destroying enemy reserves and weapons, and interfering with enemy command, supply, communications and observations. <i>See also fire; supporting fire.</i>	deep supporting fire / sprijin de foc îndepărtat Foc dirijat asupra obiectivelor nu în imediata vecinătate a forțelor proprii, pentru neutralizarea și distrugerea rezervelor și armelor inamice, împiedicarea comenziilor, aprovizionărilor, comunicațiilor și mijloacelor de supraveghere inamice. <i>Vezi de asemenea, fire; supporting fire.</i>

deep water / grands fonds Water having a depth greater than 200 metres.	deep water / apă adâncă Apă având o adâncime mai mare de 200 m.
de facto boundary / frontière de fait An international or administrative boundary whose existence and legality is not recognized but which is a practical division between separate national and provincial administering authorities.	de facto boundary / frontieră de facto O frontieră internațională sau administrativă a cărei existență și legalitate nu este recunoscută, dar care este practic o împărțire între autorități administrative diferite, naționale și provinciale.
defector / transfuge A person who repudiates his or her country when beyond its jurisdiction or control.	defector / transfug O persoană care își repudiază țara, când este dincolo de jurisdicția sau controlul acesteia.
defence area / zone de défense For any particular command, the area extending from the forward edge of the battle area to its rear boundary. It is here that the decisive defensive battle is fought.	defence area / zonă de apărare Pentru orice comandament individual, zona care se extinde de la limita dinainte a apărării până la linia ariergărzii. Aici este dusă lupta de apărare decisivă.
defence in depth / défense en profondeur The siting of mutually supporting defence positions designed to absorb and progressively weaken attack, prevent initial observations of the whole position by the enemy, and to allow the commander to manoeuvre his reserve.	defence in depth / apărare în profunzime (apărare eşalonată în adâncime) Așezarea pozițiilor de apărare care se susțin reciproc, destinată să absoarbă și să slăbească în mod progresiv atacul, să preîntâmpine cercetările inițiale ale întregii poziții de către inamic și să permită comandantului să manevreze rezervele sale.

defence readiness condition / état de préparation A number or code word indicating the readiness posture of a unit for actual operations or exercises. <i>Also called "state of readiness".</i>	defence readiness condition / stare de pregătire pentru luptă Un număr sau o parolă indicând starea de pregătire a unei unități pentru acțiuni de luptă reale sau exerciții. <i>Numită și "state of readiness".</i>
defence shipping authority / autorité des transports maritimes The NATO civil wartime agency activated in time of crisis or war responsible for the allocation of merchant ships assigned to the Allied ocean shipping pool to achieve the greatest possible efficiency in support of the common effort.	defence shipping authority / autoritate pentru apărarea transporturilor maritime Agenție civilă NATO pe timp de război, activată în timp de criză sau de război, responsabilă pentru repartizarea navelor comerciale alocate fondului comun de transport oceanic Aliat, pentru a realiza cea mai mare eficiență posibilă în susținerea optimă a efortului comun.
defensive coastal area / zone côtière de défense A part of a coastal area and of the air, land, and water area adjacent to the coast line within which defence operations may involve land, sea, and air forces.	defensive coastal area / zona apărării de coastă O parte a unei zone de litoral și a zonei aeriene, terestre și maritime adiacentă liniei de coastă, în interiorul căreia în operațiunile de apărare pot fi implicate forțe terestre, navale și aeriene.
defensive fire / tir défensif Fire delivered by supporting units to assist and protect a unit engaged in a defensive action.	defensive fire / foc de baraj (apărare) Foc executat de unitățile de sprijin pentru a ajuta și proteja o unitate angajată într-o acțiune defensivă.
defensive mine countermeasures / mesures de protection contre les mines Countermeasures intended to	defensive mine countermeasures / măsuri de protecție împotriva minelor Contramăsuri destinate să reducă

reduce the effect of enemy minelaying.	efectul minelor plantate de inamic.
defensive minefield / champ de mines défensif In naval mine warfare, a minefield laid in international waters or international straits with the declared intention of controlling shipping in defence of sea communications. <i>See also minefield.</i>	defensive minefield / câmp de mine defensiv În războiul naval de mine, un câmp de mine plantat în ape internaționale sau în strâmtoari internaționale cu intenția declarată de a controla traficul maritim și în apărarea comunicațiilor maritime. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
defilade / défilement 1. Protection from hostile observation and fire provided by an obstacle such as a hill, ridge, or bank. 2. A vertical distance by which a position is concealed from enemy observation. 3. To shield from enemy fire or observation by using natural or artificial obstacles.	defilade / acoperire naturală 1. Protecție contra observării și focului inamic asigurată de un obstacol precum un deal, creastă (de munte, de deal) sau un mal. 2. O deschidere verticală prin care o poziție este ascunsă observării inamice. 3. A se adăposti de focul sau observarea inamică folosind obstacole naturale sau artificiale.
defoliant operation / opération de défoliation The employment of defoliating agents on vegetated areas in support of military operations.	Defoliant operation / operațiune de defoliere Dispersarea agenților defolianți în zonele cu vegetație, în sprijinul operațiunilor militare.
defoliating agent / agent défoliant A chemical which causes trees, shrubs, and other plants to shed their leaves prematurely.	defoliating agent / agent defoliant O substanță chimică care cauzează pomilor, ierburilor sau altor plante căderea frunzelor definitiv.

degree of nuclear risk / risque nucléaire As specified by the commander, the risk to which friendly forces may be subjected from the effects of the detonation of a nuclear weapon used in the attack of a close-in enemy target; acceptable degrees of risk under differing tactical conditions are emergency, moderate, and negligible. <i>See also emergency nuclear risk; moderate nuclear risk; negligible nuclear risk.</i>	degree of nuclear risk / gradele riscului nuclear În măsura în care este specificat de comandant, riscul la care forțele proprii pot fi expuse efectelor detonării unei arme nucleare folosită în atacul unei ținte inamice apropiate; grade acceptabile de risc în condiții tactice diferite sunt: alarmă, moderat, și neglijabil. <i>Vezi de asemenea, emergency nuclear risk; moderate nuclear risk; negligible nuclear risk.</i>
de jure boundary / frontière de droit An international or administrative boundary whose existence and legality is recognized.	de jure boundary / graniță (frontieră) de drept O graniță internațională sau administrativă a cărei existență și legalitate este recunoscută.
delaying operation / manoeuvre retardatrice An operation in which a force under pressure trades space for time by slowing down the enemy's momentum and inflicting maximum damage on the enemy without, in principle, becoming decisively engaged.	delaying operation / operație (manevră) de întârziere O acțiune de luptă în care, o forță sub presiune cedează teritorii în scopul câștigării de timp prin micșorarea vitezei inamicului și pricinuind acestuia pagube maxime fără ca în principiu, să devină angajată decisiv.
delay release sinker / crapaud à prise d'immersion différée A sinker which holds a moored mine on the seabed for a predetermined time after laying.	delay release sinker / ancoră cu declanșare temporizată O ancoră care reține o mină ancorată pe fundul mării pentru un timp predeterminat după plantare.

delegation of authority / délégation de pouvoirs An action by which a commander assigns to a subordinate commander a clearly stated part of his authority. <i>See also transfer of authority.</i>	delegation of authority / delegarea autorității O acțiune prin care un comandant atribuie unui comandant subordonat o parte stabilită în mod clar din autoritatea sa. <i>Vezi de asemenea, transfer of authority.</i>
deliberate attack / attaque délibérée A type of offensive action characterized by preplanned coordinated employment of fire power and manoeuvre to close with and destroy or capture the enemy. <i>See also hasty attack.</i>	deliberate attack / atac preplanificat Un tip de acțiune ofensivă caracterizată de folosirea preplanificată, coordonată, a puterii de foc și manevrei, pentru distrugerea sau capturarea inamicului. <i>Vezi de asemenea, hasty attack.</i>
deliberate breaching / ouverture de brèche préparée The creation of a lane through a minefield or a clear route through a barrier or fortification, which is systematically planned and carried out.	deliberate breaching / deschiderea planificată a unei breșe Crearea unui culoar (coridor) printr-un câmp de mine sau a unei rute libere printr-o barieră sau fortificație, sistematic planificată și executată.
deliberate crossing / franchissement préparé The crossing of an inland water obstacle that requires extensive planning and detailed reparations. <i>See also hasty crossing.</i>	deliberate crossing / forțarea planificată a unui curs de apă Traversarea unei ape interioare care necesită o planificare extinsă și o pregătire detaliată. <i>Vezi de asemenea, hasty crossing.</i>
deliberate defence / défense préparée A defence normally organized when out of contact with the enemy or when contact with the enemy is not imminent and time	deliberate defence / apărare organizată din timp O apărare normal organizată când nu există contact cu inamicul sau când contactul cu inamicul nu e iminent și când este timp

for organization is available. It normally includes an extensive fortified zone incorporating pillboxes, forts, and communication systems. <i>See also hasty defence.</i>	disponibil pentru organizare. În mod normal include o zonă fortificată extinsă care încorporează cazemate, forturi și sisteme de comunicații. <i>Vezi de asemenea, hasty defence.</i>
delivering ship / bâtiment ravitailleur In replenishment at sea, the ship that delivers the rig(s). <i>See also receiving ship.</i>	delivering ship / navă de aprovizionare În reprovizionarea pe mare, navă care livrează echipament. <i>Vezi de asemenea, receiving ship.</i>
delivery error / dispersion globale The inaccuracy associated with a given weapon system resulting in a dispersion of shots about the aiming point. <i>See also circular error probable; deviation; dispersion; dispersion error; horizontal error.</i>	delivery error / eroare sistematică de tragere Imprecizie asociată cu un sistem de armă dat, care are drept rezultat o dispersie a loviturilor în jurul punctului de vizare. <i>Vezi de asemenea, circular error probable; deviation; dispersion error; horizontal error.</i>
demilitarized zone / zone démilitarisée A defined area in which the stationing, or concentrating of military forces, or the retention or establishment of military installations of any description, is prohibited.	demilitarized zone / zonă demilitarizată O zonă definită în care staționarea sau concentrarea forțelor militare sau păstrarea /conservarea sau stabilirea de instalații militare de orice fel este interzisă.
demining / dépollution à des fins civiles The removal of all unexploded mines, explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps from a defined area to make the area safe for civilians. Note: demining is not normally conducted by military units. <i>See</i>	demining / deminare / asanare Curățarea terenului de mine, dispozitive explozive improvizate și muniție neexplodată pentru a face zona sigură, pentru populația civilă. Notă: în mod normal, deminarea nu trebuie să fie condusă prin

<i>also: countermine operation; improvised explosive device; mine clearance; mine disposal; unexploded explosive ordnance.</i>	unitățile militare. Vezi deasemenea: <i>countermine operation; improvised explosive device; mine clearance; mine disposal; unexploded explosive ordnance.</i>
demolition / destruction The destruction of structures, facilities or materiel by use of fire, water, explosives, mechanical, or other means. <i>See also uncharged demolition target.</i>	demolition / distrugere (demolare) Distrugerea structurilor, instalațiilor sau materialelor prin folosirea focului, apei, explozivilor, în mod mecanic sau prin alte mijloace. <i>Vezi de asemenea, uncharged demolition target.</i>
demolition chamber / chambre de destruction Space intentionally provided in a structure for the emplacement of explosive charges.	Demolition chamber / cameră de distrugere (demolare) Spațiul prevăzut intenționat în structură pentru plasarea încărcăturilor explozive.
demolition firing party / équipe de mise a feu du dispositif de destruction The party at the site which is technically responsible for the demolition. <i>See also demolition guard.</i>	demolition firing party / echipă de artificieri (distrugere prin explozie) Acea echipă specializată, responsabilă tehnic pentru distrugere. <i>Vezi de asemenea, demolition guard.</i>

demolition guard / détachement de protection d'un dispositif de destruction A local force positioned to ensure that a target is not captured by an enemy before orders are given for its demolition and before the demolition has been successfully fired. The commander of the demolition guard is responsible for the operational command of all troops at the demolition site, including the demolition firing party. He is responsible for transmitting the order to fire to the demolition firing party. <i>See also demolition firing party.</i>	demolition guard / detașament de protecție a obiectivului pregătit pentru distrugere (demolare) O forță locală poziționată pentru a garanta că ținta nu este capturată de inamic înainte ca ordinele să fie date pentru demolarea ei și înainte ca demolarea să fi fost efectuată cu succes. Comandantul forței de pază este responsabil pentru comanda operațională a tuturor trupelor la poziția de demolare, incluzând echipa de distrugere. El este responsabil de transmiterea ordinului de foc către echipa de distrugere prin explozie. <i>Vezi de asemenea, demolition firing party.</i>
demolition kit / lot de destruction The demolition tool kit complete with explosives. <i>See also demolition tool kit.</i>	Demolition kit / lot (trusă) de distrugere (demolare) Lotul complet de unelte/scule pentru distrugere cu exploziv. <i>Vezi de asemenea, demolition tool kit.</i>
demolition target / ouvrage à détruire A target of known military interest identified for possible future demolition.	Demolition target / țintă pentru distrugere (demolare) O țintă de interes militar cunoscut, identificată pentru posibilă demolare viitoare.
demolition tool kit / lot d'artificier The tools, materials and accessories of a non-explosive nature necessary for preparing demolition charges. <i>See also</i>	demolition tool kit / complet de scule pentru distrugere (demolare) Scule, materiale și accesorii de natură neexplozivă necesare pentru pregătirea încărcăturilor de explozie pentru distrugere

<i>demolition kit.</i>	(demolare). <i>Vezi de asemenea, demolition kit.</i>
demonstration / démonstration An attack or show of force on a front where a decision is not sought, made with the aim of deceiving the enemy. <i>See also amphibious demonstration; diversion; diversionary attack.</i>	demonstration / demonstrație Atac sau demonstrație de forță pe un front unde o decizie nu este cerută, cu scopul inducerii în eroare a inamicului. <i>Vezi de asemenea, amphibious demonstration, diversion, diversionary attack.</i>
denial measure / mesure d'interdiction An action to hinder or deny the enemy the use of space, personnel, or facilities. It may include destruction, removal, contamination, or erection of obstructions. <i>See also secure.</i>	denial measure / măsură de interzicere O acțiune de a împiedica sau a interzice inamicului folosirea spațiului, personalului, sau instalațiilor. Poate include distrugerea, mutarea, contaminarea sau ridicarea de obstacole. <i>Vezi de asemenea, secure.</i>
density altitude / densité-altitude An atmospheric density expressed in terms of the altitude which corresponds with that density in the standard atmosphere.	density altitude / densitate-altitudine O densitate atmosferică exprimată în funcție de altitudine care corespunde cu densitatea în atmosfera standard.
departure end / fin de bande That end of a runway nearest to the direction in which initial departure is made.	departure end / capătul pistei de decolare Acel capăt al unei piste, cel mai apropiat de direcția în care s-a făcut inițial plecarea (decolarea).
departure point / point d'origine 1. A navigational check point used by aircraft as a marker for setting course. 2. In amphibious operations, an air control point at the seaward	departure point / punct de decolare (plecare) 1. Punct de reper /control pentru navigație folosit de aeronavă ca reper pentru poziționarea cursului. 2. În operațiunile amfibii, un punct de referință situat la capătul

end of the helicopter approach lane system from which helicopter waves are dispatched along the selected helicopter approach lane to the initial point.	dinspre mare al culoarului de zbor pentru elicoptere ambarcate de la care aeronavele se înscriu pe culoarul de zbor stabilit.
deployment / 1.2.3. déploiement; 4. redéploiement 1. In naval usage, the change from a cruising approach or contact disposition to a disposition for battle. 2. The movement of forces within areas of operations. 3. The positioning of forces into a formation for battle. 4. The relocation of forces to desired areas of operations. <i>See also disposition.</i>	deployment / desfășurare 1. În limbaj naval, schimbarea de la dispozitivul de marș sau dispozitivul de căutare la un dispozitiv de luptă. 2. Deplasarea forțelor în interiorul zonei de operații. 3. Poziționarea forțelor într-o formațiune pentru luptă. 4. Redislocarea forțelor în zonele de operații dorite. <i>Vezi de asemenea, disposition.</i>
deployment operating base / base de redéploiement A base, other than the peacetime base, having minimum essential operational and support facilities, to which a unit or part of a unit will deploy to operate from in time of tension or war. <i>See also base; emergency fleet operating base.</i>	deployment operating base / baza de desfășurare a operațiunilor O bază, alta decât cea din timp de pace, având minimum de instalații fundamentale operaționale și de sprijin, pe care o unitate sau o parte a unei unități se va desfășura pentru a acționa în caz de tensiune sau război. <i>Vezi de asemenea, base; emergency fleet operating base.</i>
depression angle / angle de dépression <i>See angle of depression.</i>	Depression angle / unghi de declinație <i>Vezi angle of depression.</i>

depth / profondeur In maritime/hydrographic use, the vertical distance from the plane of the hydrographic datum to the bed of the sea, lake, or river.	depth / adâncime În limbaj hidrografic de marină, distanța pe verticală de la planul hidrografic de bază zero la fundul mării, lacului sau râului.
depth contour / ligne bathymétrique - courbe bathymétrique - ligne des fonds A line connecting points of equal depth below the hydrographic datum. <i>Also called "bathymetric contour or depth curve".</i>	depth contour / linie de egală adâncime (izobată) Linie ce leagă puncte de egală adâncime sub nivelul hidrografic de bază (zero). <i>Numită și "bathymetric contour or depth curve".</i>
depth curve / ligne des fonds <i>See depth contour.</i>	depth curve / curbă de egală adâncime <i>Vezi depth contour.</i>
derived information / information dérivée A parameter such as angle, range, position, velocity, etc. is said to be derived in the first receiver or other sensor in which that parameter exists or is capable of existing without reference to further information.	derived information / informații derivate (rezultate) Un parametru precum unghi, distanță, poziție, viteză etc. se spune că este rezultat direct în primul receptor sau alt senzor în care acest parametru există sau este capabil să existe fără referire la o informație suplimentară.
description of target / description de l'objectif In artillery and naval fire support, an element in the call for fire in which the observer or spotter describes the installation, personnel, equipment or activity to be taken under fire. <i>Also called "target description".</i>	description of target / descrierea țintei În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un element al cererii de foc în care observatorul sau corectorul tirului descrie instalațiile, personalul, echipamentul sau activitatea ce urmează a fi supuse tragerilor. <i>Numită și „target description”.</i>

descriptive name / terme descriptif Written indication on maps and charts, used to specify the nature of a feature (natural or artificial) shown by a general symbol.	descriptive name / nume (termen) descriptiv Indicație scrisă pe hărți sau diagrame, folosită pentru a preciza natura unei caracteristici (naturală sau artificială) reprezentată printr-un simbol general convențional.
designation of days and hours / désignation des jours et des heures The following designations have the meaning shown: D-day - The day on which an operation commences or is due to commence. This may be the commencement of hostilities or any other operation. E-day - The day on which a NATO exercise commences. G-day - The day on which an order, normally national, is given to deploy a unit. K-day - The day on which a convoy system is introduced or is due to be introduced on any particular convoy lane. M-day - The day on which mobilization commences or is due to commence. H-hour - The specific time at which an operation or exercise commences, or is due to commence (this term is used also as a reference for the designation of days/hours before or after the event). <i>See also commander's</i>	designation of days and hours / indicarea zilelor și orelor Următoarele indicații au înțelesul prezentat: Ziua D - ziua în care o operațiune începe sau trebuie să înceapă. Aceasta poate fi începutul ostilităților sau al oricărei alte operații. Ziua E - ziua în care un exercițiu NATO începe. Ziua G - ziua în care un ordin, în mod normal național, este dat pentru a desfășura o unitate. Ziua K - ziua în care un sistem de convoi este introdus sau trebuie să fie introdus pe orice culoar de trecere specific. Ziua M - ziua în care mobilizarea începe sau trebuie să înceapă. Ora H - momentul specific la care o operațiune sau un exercițiu începe sau trebuie să înceapă. (Acest termen este folosit de asemenea ca o referință pentru a indica zilele/orele înainte sau după un eveniment). <i>Vezi de</i>

<i>required date; latest arrival date.</i>	<i>asemenea, latest arrival date.</i>
Desired ground zero / point zéro désiré The point on the surface of the earth at, or vertically below or above, the centre of a planned nuclear detonation. <i>See also actual ground zero; ground zero.</i>	desired ground zero / epicentrul de referință al exploziei nucleare (punct zero dorit) Punctul pe suprafața pământului, proiecția verticală a unei explozii nucleare planificate (aeriană, la suprafața solului, subterană). <i>Vezi de asemenea, actual ground zero; ground zero.</i>
despatch route / itinéraire gardé In road traffic, a roadway over which full control, both as to priorities of use and the regulation of movement of traffic in time and space is exercised. Movement credit is required for its use, even by a single vehicle. <i>See also route.</i>	despatch route / rută sigură (itinerar pentru deplasarea în siguranță) În traficul rutier, o șosea pe care se exercită în timp și spațiu un control total, atât cu privire la prioritățile de utilizare, cât și în ceea ce privește reglementarea deplasării în trafic. Acreditarea în ceea ce privește folosirea șoselei este cerută chiar pentru un singur vehicul. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
destruction fire mission / mission de destruction In artillery, fire delivered for the purpose of destroying a point target. <i>See also fire.</i>	destruction fire mission / misiune de distrugere În artilerie, foc declanșat în scopul distrugerii unei ținte punctuale. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
destruction radius / rayon de destruction In mine warfare, the maximum distance from an exploding charge of stated size and type at which a mine will be destroyed by sympathetic detonation of the main charge, with a stated probability of destruction,	destruction radius / rază de distrugere În războiul de mine, distanța maximă de la care o încărcătură explozivă de tip și dimensiune date, poate distruge o mină prin simpatie prin explozia încărcăturii principale, cu o probabilitate dată de distrugere, independent de

regardless of orientation.	orientarea sa.
detachment / détachement 1. A part of a unit separated from its main organization for duty elsewhere. 2. A temporary military or naval unit formed from other units or parts of units.	detachment / detașament 1. O parte a unei unități separată de gruparea principală din motive de servicii în altă parte. 2. O unitate militară temporară, terestră sau navală, formată de la alte unități sau părți ale unităților.
detail / détail The basic graphic representation of Features.	detail / detaliu Reprezentare grafică de bază a caracteristicilor (semnelor distinctive).
detailed photographic report / compte rendu détaillé d'interprétation photographique A comprehensive, analytical, intelligence report written as a result of the interpretation of photography usually covering a single subject, a target, target complex, and of a detailed nature.	detailed photographic report / raport fotografic detaliat (precis) Un raport de informații cuprinzător, analitic, redactat ca un rezultat al interpretării fotografice, care în mod normal tratează un singur subiect, o țintă sau o țintă complexă, dar într-o manieră detaliată.
detecting circuit / détecteur The part of a mine firing circuit which responds to the influence of a target.	detecting circuit / circuit de detecție (detector) Partea circuitului de explodare a unei mine care reacționează la influența unei ținte.
detection / détection The discovery by any means of the presence of a person, object or phenomenon of potential military significance. <i>See also identification; identification, friend or foe (IFF); recognition.</i>	detection / detectare (descoperire) Descoperirea prin orice mijloace a prezenței unei persoane, obiect sau fenomen de potențială importanță militară. <i>Vezi de asemenea, identification; friend or foe (IFF).</i>

detection and tactical control system/système de détection et de contrôle tactique In air usage, a complete, mobile and autonomous system (equipment and personnel) permitting the coordination of all assets used in a given airspace above the battlefield.	detection and tactical control system / sistem de detecție și control tactic În domeniul aerian, un sistem complet mobil și automat (echipament și personal) permițând coordonarea tuturor mijloacelor folosite într-un spațiu aerian dat deasupra câmpului de luptă.
deterioration limit / limite de détérioration A limit placed on a particular product characteristic to define the minimum acceptable quality requirement for the product to retain its NATO code number.	deterioration limit / limită de deteriorare Limita impusă unei caracteristici specifice a unui produs pentru a defini cerința de calitate minimă acceptată pentru ca produsul să păstreze numărul său de cod NATO.
deterrence / dissuasion The convincing of a potential aggressor that the consequences of coercion or armed conflict would outweigh the potential gains. This requires the maintenance of a credible military capability and strategy with the clear Political will to act.	deterrence / descurajare Convingerea unui potențial agresor că urmările coerciției sau ale unui conflict armat vor prevala asupra câștigurilor potențiale. Aceasta necesită menținerea unei capacități militare strategice credibile și o voință politică clară de a acționa.
detonating cord / cordeau détonant A waterproof flexible fabric tube containing a high explosive designed to transmit the detonation wave.	detonating cord / fitil detonant Un tub fabricat, flexibil și etanș la apă, care conține un exploziv puternic, proiectat pentru a transmite unda de detonație.

detonating cord amplifier / relais d'amorçage A device attached to a detonating cord which allows for the ignition of a charge and the simultaneous transmission of a detonating wave to another charge.	detonating cord amplifier / releu de amorsare Un dispozitiv atașat pe un fitil detonant care permite simultan aprinderea unei încărcături și transmiterea unei unde de detonare la o altă încărcătură.
detonator / détonateur A device containing a sensitive explosive intended to produce a detonation wave.	detonator / detonator Un dispozitiv care conține un exploziv sensibil destinat să producă o undă de detonare.
detour / détour Deviation from those parts of a route, where movement has become difficult or impossible, to ensure continuity of movement to the destination. The modified part of the route is known as a detour.	detour / ocol (linie / drum de ocolire) Devierea de la acele părți ale unui drum, unde deplasarea a devenit dificilă sau imposibilă, pentru a asigura continuarea deplasării către destinație. Partea modificată a drumului este cunoscută ca un ocol.
deviation / 1. déviation; 2. écart 1. The angular difference between magnetic and compass headings. 2. The distance by which a point of impact or burst misses the target. <i>See also circular error probable; delivery error; dispersion; dispersion error; horizontal error.</i>	deviation / 1. deviație compas; 2. abatere 1. Unghiul format între direcția nordului magnetic și nordul compas. 2. Distanța cu care un punct de impact sau de explozie ratează ținta. <i>Vezi de asemenea, circular error probable; delivery error; dispersion; dispersion error; horizontal error.</i>

diaphragm / diaphragme The physical element of an optical system which regulates the quantity of light traversing the system. The quantity of light determines the brightness of the image without affecting the size of the image.	diaphragm / diafragmă Elementul fizic al unui sistem optic care reglează cantitatea de lumină ce trece prin sistem. Cantitatea de lumină determină luminozitatea/srălucirea imaginii fără să afecteze dimensiunea imaginii.
diapositive / diapositive A positive photograph on a transparent medium. <i>See also plate; transparency.</i>	diapositive / diapozitiv O imagine fotografică pozitivă pe un suport transparent. <i>Vezi de asemenea, plate; transparency.</i>
died of wounds received in action / décédé des suites de blessures de guerre A battle casualty who dies of wounds or other injuries received in action, after having reached a medical treatment facility. <i>See also battle casualty; killed in action; non-battle casualty.</i>	died of wounds received in action / decedat în urma rănilor primite în acțiune Un accidentat în luptă care moare din cauza rănilor sau altor leziuni primite în acțiune, după ce a ajuns până la o amenajare care asigură tratament medical. <i>Vezi de asemenea, battle casualty; killed in action; non-battle casualty.</i>
differential ballistic wind / vent balistique différentiel In bombing, a hypothetical wind equal to the difference in velocity between the ballistic wind and the actual wind at a release altitude.	differential ballistic wind / eroare balistică generată de vânt În lansarea de bombe, un vânt ipotetic egal cu diferența în viteză între vântul balistic și vântul real la altitudinea de lansare.
diffraction loading / force de diffraction The total force which is exerted on the sides of a structure by the advancing shock front of a nuclear explosion.	diffraction loading / forță de difracție Forța totală care este exercitată pe fețele unei structuri datorită propagării frontului undei de șoc al unei explozii nucleare.

digitization / 1. The transfer near in real time of the informations from battlefield between the different subunits / the combatant elements for to permit the knowing of complete tactic situation. 2. The utilization information technology (IT) for free execution of command and control.	digitization / digitizare; exprimarea sub formă numerică a unor date care nu sunt discrete 1. Transferul aproape în timp real al informațiilor de pe câmpul de luptă între diferitele subunități / elemente combatante, pentru a permite cunoașterea situației tactice globale. 2. Utilizarea tehnologiei informatice pentru ușurarea exercitării comenzii și controlului.
dip / surimmersion In naval mine warfare, the amount by which a moored mine is carried beneath its set depth by a current or tidal stream acting on the mine casing and mooring.	dip / scufundare În războiul naval de mine, adâncimea cu care o mină ancorată este coborâtă sub adâncimea sa de instalare, de un curent marin sau de maree, care acționează asupra carcasi minei și pe ancoraj.
diplomatic authorization / autorisation obtenue par voie diplomatique Authority for overflight or landing obtained at government-to-government level through diplomatic channels.	diplomatic authorization / autorizație diplomatică Autorizație de survol sau de aterizare obținută la nivelul – de la guvern la guvern - pe căi Diplomatie.
dip needle circuit / mise de feu à aiguille aimantée In naval mine warfare, a mechanism which responds to a change in the magnitude of the vertical component of the total magnetic field.	dip needle circuit / circuit de dare a focului cu ac indicator magnetizat În războiul naval de mine, un mecanism care răspunde la o modificare în magnitudinea componentei verticale a câmpului magnetic total.

direct action / action directe A short-duration strike or other smallscale offensive action by special operations forces or special operationscapable units to seize, destroy, capture, recover or inflict damage to achieve specific, well-defined and often timesensitive results.	direct action / acțiune directă O lovitură de scurtă durată sau o acțiune ofensivă la scară mică cu forțe pentru acțiuni speciale sau cu unități capabile de acțiuni speciale, pentru a pătrunde, a captura, distruge, recupera sau produce pierderi, pentru a obține rezultate specifice, bine definite și deseori cu rezultate senzitive în timp.
direct action fuze / fusée percutante <i>See impact action fuze.</i>	direct action fuze / focos percutant instantaneu <i>Vezi impact action fuze.</i>
direct damage assessment / évaluation directe des dommages A direct examination of an actual strike area by air observation, air photography, or by direct observation.	direct damage assessment / evaluarea directă a pagubelor O examinare directă a unei zone lovită recent, prin observare aeriană, fotografie aeriană, sau observare directă.
direct fire / tir direct Fire directed at a target which is visible to the aimer. <i>See also fire.</i>	direct fire / tragere prin ochire directă Foc (tir) executat pe o țintă care este vizibilă ochitorului. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
direct illumination / éclairage direct Illumination provided by direct light from pyrotechnics or searchlights.	direct illumination / iluminare directă Iluminarea produsă prin lumină directă de la compoziții pirotehnice sau proiectoare.

directed energy (DE) / A term who make sending to the technologies who permit produceing one elctromagnetic energy fascicle concentrated or one subatomics atomic particle fascicle. The examples : laser, huge energy microwaves, particle fascicles.	directed energy (DE) / energie dirijată Un termen care face trimiterea la tehnologiile care permit producerea unui fascicul de energie electromagnetică concentrată sau a unui fascicul de particule atomice sau sub-atomice. Exemple : laser, microunde de mare energie, fascicule de particule.
directed energy warfare (DEW) Military actions who include the use of armament, the devices and radio countermeasures based on leaded energy technology either for to provoke the damages or to destroy the equipment, the facilities or enemy personnel, or for to determine, exploit, reduce or prevent the using of electromagnetic spectre by the enemy provoked damages, destruction or disorganization into the rows of enemy forces. Also, include the undertaking activities for protecting the equipment, the facilities and own troops and for to provide the using of electromagnetic spectre by own forces. (T.U.) – the weapons who utilize controlled energy to use like the armament for direct shot.	directed energy warfare (DEW) / acțiuni de luptă care utilizează energia dirijată Acțiuni militare care implică utilizarea armamentului, dispozitivelor și contramăsurilor radio bazate pe tehnologia energiei dirijate, fie pentru a provoca pagube sau a distruge echipamentul, facilitățile sau personalul inamic, fie pentru a determina, exploata, reduce sau preveni utilizarea spectrului electromagnetic de către inamic provocând pagube, distrugerii sau dezorganizare în rândurile forțelor inamice. De asemenea, include activități întreprinse pentru protejarea echipamentului, facilităților și trupelor proprii și pentru a asigura utilizarea spectrului electromagnetic de către forțele proprii. (T.U.) – armele care utilizează energia dirijată se utilizează ca și armamentul pentru tragere directă.

directing staff / état-major de direction d'exercice <i>See exercise directing staff.</i>	directing staff / stat major de conducere a execuțiului <i>Vezi exercise directing staff.</i>
direction / 1. gisement d'observation; 2. orientation 1. In artillery and naval fire support, a term used by a spotter/observer in a call for fire to indicate the bearing of the spotting line. 2. See intelligence cycle.	direction / direcție de observare 1. În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un termen folosit de un corector al tragerii /observator într-o cerere de foc pentru a indica linia de corectare a tragerii. 2. <i>Vezi de asemenea, intelligence cycle.</i>
directive / directive 1. A military communication in which policy is established or a specific action is ordered. 2. A plan issued with a view to putting it into effect when so directed, or in the event that a stated contingency arises. 3. Broadly speaking, any communication which initiates or governs action, conduct, or procedure.	directive / directivă 1. O comunicare militară în care este stabilită tactica sau este ordonată o acțiune specifică. 2. Un plan emis cu perspectiva de a fi pus în acțiune atunci când se cere, sau în eventualitatea că o împrejurare declarată secundară se ivește. 3. În general vorbind, orice comunicare care inițiază sau guvernează acțiunea, conduita sau procedura de lucru.
direct laying / pointage à vue Laying in which the sights of weapons are aligned directly on the target.	direct laying / ochire directă Ochire (vizare) în care sistemele de vizare ale armelor sunt aliniate direct pe țintă.

direct support / 1. appui direct; 2. soutien direct 1. The support provided by a unit not attached to or under the command of the supported unit or formation, but required to give priority to the support required by that unit or formation. <i>See also at priority call; in support.</i> 2. In maritime usage, operations related to the protection of a specific force by other units, normally under the tactical control of that force. <i>See also associated support.</i>	direct support / sprijin direct (asigurare nemijlocită) 1. Sprijinul asigurat de o unitate neatașată la /sub comanda unității sau formațiunii asigurate, dar solicitată să dea prioritate sprijinului solicitat de acea unitate sau formațiune. <i>Vezi de asemenea, priority call; in support.</i> 2. În domeniul maritim, operațiuni referitoare la protecția unei forțe specificate de către alte unități, normal sub controlul tactic al acelei forțe. <i>Vezi de asemenea, associated support.</i>
direct support artillery / artillerie d'appui direct Artillery whose primary task is to provide fire requested by the supported unit.	direct support artillery / artilerie de sprijin nemijlocit Artilerie a cărei misiune principală este de a asigura focul solicitat de unitatea sprijinită.
direct supporting fire / tir d'appui direct Fire delivered in support of part of a force, as opposed to general supporting fire which is delivered in support of the force as a whole. <i>See also fire; supporting fire.</i>	direct supporting fire / sprijin de foc nemijlocit Foc lansat în sprijinul unei părți a unei forțe, în opoziție cu sprijinul de foc general, care este lansat în sprijinul forței ca un ansamblu. <i>Vezi de asemenea, fire; supporting fire.</i>
disabled submarine / sous-marin desarmé A submarine that has lost all or part of its means of propulsion, steering or buoyancy control.	disabled submarine / submarin scos din funcțiune Un submarin care a pierdut complet sau parțial controlul asupra mijloacelor sale de propulsie, de pilotare sau de menținere a stării de plutire.

disabling fire / tir déséparant Fire directed at a vessel so as to impair its manoeuvrability but not its seaworthiness.	disabling fire / foc de incapacitare Foc orientat direct asupra vasului astfel încât să nu mai poată manevra, fără a-l scufunda.
disarmed mine / mine désarmée A previously armed mine which has been returned to a safe state. <i>See also dead mine; inert mine.</i>	disarmed mine / mină dezarmată O mină în prealabil armată care a fost pusă într-o stare de siguranță. <i>Vezi de asemenea, dead mine; inert mine.</i>
discriminating circuit / circuit d'analyse That part of the operating circuit of a sea mine which distinguishes between the response of the detecting circuit to the passage of a ship and the response to other disturbances (e.g. influence sweep, countermining, etc.).	discriminating circuit / circuit de analiză Acea parte a unui circuit operațional al unei mine marine care face distincție între răspunsul circuitului de detecție la trecerea unei nave și răspunsul la alte perturbații (ex. dragor cu influență, contraminare etc.)
disembarkation schedule / horaire de débarquement <i>See debarkation schedule.</i>	disembarkation schedule / grafic de debarcare (de pe nave) <i>Vezi debarkation schedule.</i>
dispenser / distributeur In air armament, a container or device which is used to carry and release submunitions. <i>See also cluster bomb unit.</i>	dispenser / distribuitor În armamentul aerian, un container sau un dispozitiv care este folosit pentru a transporta și lansa submuniția. <i>Vezi de asemenea, cluster bomb unit.</i>
dispersal / dispersion In naval control of shipping, reduction of the concentration of shipping by reberthing within a port area or at working/holding anchorages in the vicinity.	dispersal / dispersare În controlul naval al transportului maritim, reducerea concentrației de mijloace de transport maritim prin reancorarea în interiorul unei zone portuare sau în locuri de

	ancorare de lucru /așteptare situate în vecinătate.
dispersed movement pattern /dispositif dispersé A pattern for ship-to-shore movement which provides additional separation of landing craft both laterally and in depth. This pattern is used when nuclear weapon threat is a factor.	dispersed movement pattern / dispozitiv dispersat Un dispozitiv pentru deplasarea navă – țarm care asigură separarea suplimentară a navelor de desant, atât lateral, cât și în adâncime. Acest dispozitiv este folosit atunci când amenințarea unei arme nucleare este luată în considerare.
dispersed site / site isolé A site selected to reduce concentration and vulnerability by its separation from other military targets or a recognized threat area.	dispersed site / poziție dispersată (izolată) O poziție aleasă pentru a reduce concentrația și vulnerabilitatea, prin separarea ei de alte ținte militare sau de o zonă de pericol / amenințare recunoscută.

dispersion / dispersion 1. A scattered pattern of hits around the mean point of impact of bombs and projectiles dropped or fired under identical conditions. 2. In anti-aircraft gunnery, the scattering of shots in range and deflection about the mean point of explosion. 3. The spreading or separating of troops, materiel, establishments, or activities which are usually concentrated in limited areas to reduce vulnerability. 4. In chemical and biological operations, the dissemination of agents in liquid or aerosol form. 5. In airdrop operations, the scatter of personnel and/or cargo on the drop zone. 6. In naval control of shipping, the reberthing of a ship in the periphery of the port area or in the vicinity of the port for its own protection in order to minimize the risk of damage from attack. <i>See also circular error probable; convoy dispersal point; delivery error; deviation; dispersion error; disposition; horizontal error.</i>	dispersion / dispersie 1. Un model de dispersie în jurul punctului mediu de impact al bombelor și proiectilelor lansate sau trase în aceleași condiții. 2. În artileria antiaeriană, repartizarea loviturilor în distanță și direcție în jurul punctului mediu al exploziei. 3. Împrăștierea sau separarea trupelor, materialelor, amenajărilor sau activităților care sunt, de regulă, concentrate în zone limitate pentru a reduce vulnerabilitatea acestora. 4. În operațiunile chimice și biologice, diseminarea agenților în formă lichidă sau de aerosoli. 5. În operațiunile de parașutare, dispersarea personalului și/sau încărcăturii în zona de parașutare. 6. În dirijarea transporturilor maritime, reancorarea unei nave la periferia zonei portuare sau în vecinătatea portului pentru protecția sa, ca să se minimizeze riscul de avarie în caz de atac. <i>Vezi de asemenea, circular error probable; convoy dispersal point; delivery error; deviation; dispersion error; disposition; horizontal error.</i>

dispersion error / écart de dispersion The distance from the point of impact or burst of a round to the mean point of impact or burst. <i>See also circular error probable; delivery error; deviation; dispersion.</i>	dispersion error / eroare de dispersie Distanța de la punctul de impact sau de explozie al unei lovituri la punctul mediu de impact sau de explozie. <i>Vezi de asemenea, circular error probable; delivery error; dispersion.</i>
dispersion pattern / schéma de dispersion The distribution of a series of rounds fired from one weapon or a group of weapons under conditions as nearly identical as possible; the points of burst or impact being dispersed about a point called the mean point of impact.	dispersion pattern / schemă de dispersie Distribuția unei serii de lovituri trase dintr-o armă sau grup de arme în condiții cât mai identice posibil: punctele de explozie sau de impact fiind dispersate în jurul unui punct numit punct de impact mediu.
Disposition / dispositif 1. Distribution of the elements of a command within an area, usually the exact location of each unit headquarters and the deployment of the forces subordinate to it. 2. A prescribed arrangement of the stations to be occupied by the several formations and single ships of a fleet, or major subdivisions of a fleet, for any purpose, such as cruising, approach, maintaining contact, or battle. 3. A prescribed arrangement of all the tactical units composing a flight or group of aircraft. <i>See also deployment;</i>	disposition / dispozitiv de luptă 1. Repartizarea elementelor unui comandament în interiorul unei arii, uzual locația exactă a statului major al fiecărei unități și desfășurarea forțelor subordonate acestuia. 2. O dispunere prescrisă a pozițiilor pentru a fi ocupate de mai multe formațiuni și de nave separate ale unei flote, sau de subdiviziuni majore ale unei flote, în orice scop cum ar fi croaziera, apropierea, menținerea contactului, sau lupta. 3. O dispunere prescrisă a tuturor unităților tactice compunând o escadrilă sau un grup de aeronave. <i>Vezi de asemenea, deployment;</i>

<i>dispersion.</i>	<i>dispersion.</i>
disruptive pattern / dessin de camouflage In surveillance, an arrangement of suitably coloured irregular shapes which, when applied to the surface of an object, is intended to enhance its camouflage.	disruptive pattern / model (desen) de camuflaj În supraveghere, o dispunere de forme neregulate, colorate convenabil, care atunci când se aplică pe suprafața unui obiect, este destinată să amplifice camuflajul acesteia.
dissemination / diffusion <i>See intelligence cycle.</i>	dissemination / diseminare <i>Vezi intelligence cycle.</i>
distressed submarine / sous-marin en détresse A disabled submarine on the seabed unable to surface. <i>Commonly called "DISSUB".</i>	distressed submarine / submarin în pericol Un submarin defect pe fundul mării incapabil să urce la suprafață. <i>Numit și „DISSUB”.</i>
distressed submarine personnel / personnel d'un sous-marin en détresse Survivors of a distressed submarine who have not escaped or been rescued. <i>Also called "DISSUB personnel".</i>	distressed submarine personnel / personalul unui submarin în pericol Supraviețuitori ai unui submarin în pericol care nu au găsit o ieșire sau nu au fost salvați. <i>Numit și „DISSUB personnel”.</i>
distributed fire / tir sur zone Fire so dispersed as to engage most effectively an area target. <i>See also fire.</i>	distributed fire / foc distribuit Foc astfel dispersat încât să angajeze în modul cel mai eficient un obiectiv (o țintă cu suprafață mare). <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
distribution point / point de distribution A point at which supplies and/or ammunition, obtained from supporting supply points by a division or other unit, are broken down for distribution to subordinate units. Distribution	distribution point / punct de distribuire Un punct la care proviziile și/sau muniția, obținută de la punctele de sprijin de aprovizionare de către o divizie sau altă unitate, sunt împărțite în vederea distribuirii către unitățile subordonate.

points usually carry no stocks; items drawn are issued completely as soon as possible.	Punctele de distribuție nu înmagazinează provizii; articolele primite sunt distribuite complet îndată ce este posibil.
diversion / 1. 2. diversion; 3. 4. 5. déroutement; 6. déviation 1. The act of drawing the attention and forces of an enemy from the point of the principal operation. 2. An attack, or alarm, or feint which diverts attention. <i>See also demonstration.</i> 3. A change made in a prescribed route for operational or tactical reasons. Except in the case of aircraft, a diversion order will not constitute a change of destination. 4. In air traffic control, the act of proceeding to an aerodrome other than one at which a landing was intended. <i>See also alternate aerodrome; diversion aerodrome.</i> 5. The act of deflecting or turning persons or objects from their planned route. 6. In naval mine warfare, a route or channel bypassing a dangerous area. A diversion may connect one channel to another or it may branch from a channel and rejoin it on the other side of the danger. <i>See also route.</i>	diversion / diversiune 1. Acțiunea de a îndepărta atenția și forțele unui inamic de la punctul operațiunii principale; 2. Un atac sau alarmă, sau atac simulat care abate atenția. <i>Vezi de asemenea, demonstration.</i> 3. O modificare făcută într-un itinerar prestabilit din rațiuni tactice sau operaționale. Excepție în cazul aeronavelor, un ordin de deviere nu constituie o schimbare a destinației. 4. În controlul și dirijarea traficului aerian, actul de îndreptare către aerodrom, altul decât cel la care o aterizare a fost planificată. <i>Vezi de asemenea, alternate aerodrome; diversion aerodrome.</i> 5. Actul de abatere sau întoarcere a persoanelor sau obiectelor de la ruta lor planificată. 6. În războiul naval de mine, o rută sau canal de ocolire a zonei periculoase. O deviere poate lega un canal de altul sau se poate ramifica de la un canal și reuni cu acesta pe altă latură a zonei în pericol.

diversion aerodrome / aérodrome de déroutement An aerodrome with at least minimum essential facilities, which may be used as an emergency aerodrome or when the main or deployment aerodrome is not usable or as required to facilitate tactical operations. <i>See also aerodrome; redeployment aerodrome.</i>	diversion aerodrome / aerodrom de diversiuone (de rezervă) Un aerodrom cu un minim de instalații de bază, care poate fi folosit ca un aerodrom de urgență sau când aerodromul principal sau de desfășurare nu este utilizabil, sau, în măsura în care este necesar, să faciliteze operațiuni tactice. <i>Vezi de asemenea, aerodrome; redeployment aerodrome.</i>
diversionary attack / attaque de diversion An attack wherein a force attacks, or threatens to attack, a target other than the main target for the purpose of drawing enemy defences away from the main effort. <i>See also demonstration.</i>	diversionary attack / atac de diversiuone Un atac în care o forță atacă, sau amenință să atace o țintă, alta decât ținta principală cu scopul de a atrage apărarea inamică departe de efortul principal. <i>Vezi de asemenea, demonstration.</i>
diving chamber / caisson d'altitude - caisson de décompression - caisson de plongée - caisson hypobare <i>See hypobaric chamber.</i>	diving chamber / cameră de scufundare <i>Vezi hypobaric chamber.</i>
division / divison 1. A tactical unit/formation as follows: a. a major administrative and tactical unit/ formation which combines in itself the necessary arms and services required for sustained combat, larger than a regiment/brigade and smaller than a corps;	division / divizie 1. O unitate/formațiune tactică după cum urmează: a. O unitate/formațiune administrativă sau tactică majoră care combină în sine armele și serviciile necesare susținerii unei lupte de durată, mai mare decât un regiment /brigadă și mai mică decât un corp.

b. a number of naval vessels of similar type grouped together for operational and administrative command, or a tactical unit of a naval aircraft squadron, consisting of two or more sections; c. an air division is an air combat organization normally consisting of two or more wings with appropriate service units. The combat wings of an air division will normally contain similar type units. 2. An organizational part of a headquarters that handles military matters of a particular nature, such as personnel, intelligence, plans, and training, or supply and evacuation. 3. A number of personnel of a ship's complement grouped together for operational and administrative command. <i>See also branch; cell; section.</i>	b. Un număr de nave de același tip grupate la un loc pentru comandă administrativă și operațională, sau o unitate tactică a unei escadrile aeronavale, constând din două sau mai multe secțiuni. c. O divizie aeriană este o organizație de luptă aeriană, în mod normal fiind compusă din două sau mai multe regimente /brigăzi de aviație, cu unități de servicii corespunzătoare. Regimentele aviației de luptă ale unei divizii aeriene vor conține în mod normal tipuri similare de unități. 2. O parte organizațională a unui stat major care se ocupă de problemele militare de natură deosebită cum ar fi personal, informații, planuri și instruire, sau aprovizionare și evacuare. 3. Un număr de persoane, din efectivul complet al unei nave, grupate împreună ca o consecință a comenzii operaționale și administrative. <i>Vezi de asemenea, branch; cell; section.</i>
doctrine / doctrine Fundamental principles by which the military forces guide their actions in support of objectives. It is authoritative but requires judgement in application.	doctrine / doctrină Principiile fundamentale după care forțele armate își dirijează acțiunile, în susținerea obiectivelor. Este autoritară, dar necesită judecată în aplicare.
dome / dôme - dôme d'écume <i>See spray dome.</i>	dome / dom <i>Vezi spray dome.</i>

door bundle / colis d'accompagnement A bundle for manual ejection in flight normally followed by parachutists.	door bundle / legătură pentru ejectarea manuală a parașutei O legătură pentru ejectarea manuală a parașutei în zbor, folosită în mod normal de parașutiști.
Doppler effect / effet Doppler The phenomenon evidenced by the change in the observed frequency of a sound or radio wave caused by a time rate of change in the effective length of the path of travel between the source and the point of observation.	Doppler effect / efectul Doppler Fenomenul evidențiat prin modificarea frecvenței undelor radio reflectate și recepționate de un observator, în raport cu frecvența cu care undele sunt emise de sursa lor, datorită faptului că obiectul reflector se deplasează față de sursă.
Doppler radar / radar Doppler Any form of radar which detects motion relative to a reflecting surface by measuring the frequency shift of reflected radio energy due to the motion of the observer or of the reflecting surface.	Doppler radar / radar Doppler Orice formă de radar care detectează mișcarea relativă a unei suprafețe reflectante prin măsurarea decalajului de frecvență a energiei radio reflectată datorită mișcării suprafeței reflectante față de observator (sursă).
dormant / insensible In mine warfare, the state of a mine with an arming delay device functioning, thus preventing it from being actuated.	dormant / inactiv (stagnant) În războiul de mine, starea unei mine cu un dispozitiv de întârziere a armării împiedicând astfel acționarea acesteia.
dormant state / état dormant – état insensible - en sommeil In mine warfare, the transitory state of a mine during which design features prevent it from being actuated. <i>See also actuate.</i>	dormant state / stare inactivă (stagnantă) În războiul de mine, starea tranzitorie a unei mine în timpul căreia caracteristici de concepție nu permit declanșarea acesteia.

dose rate contour line / courbe(s) d'isointensité - ligne d'égale intensité radioactive A line on a map, diagram, or overlay joining all points at which the radiation dose rate at a given time is the same. <i>Also called "isodose rate line".</i>	dose rate contour line / line de contour pentru rata dozei (linie de isointensitate radioactivă) O linie pe o hartă, diagramă sau schemă pe material transparent, care leagă toate punctele la care puterea dozei de radiație la un moment dat este aceeași.
dosimetry / dosimétrie The measurement of radiation doses. It applies to both the devices used (dosimeters) and to the techniques.	dosimetry / dozimetrie Măsurarea dozelor de radiație. În aplicare se utilizează atât dispozitive (dozimetrie) cât și tehnici.
double flow route / itinéraire à double courant A route of at least two lanes allowing two columns of vehicles to proceed simultaneously, either in the same direction or in opposite directions. <i>See also limited access route; route; single flow route.</i>	double flow route / rută cu două sensuri O rută cu cel puțin două căi permițând înaintarea simultană a două coloane de vehicule fie în aceeași direcție, fie în direcții opuse. <i>Vezi de asemenea, limited access route; route; single flow route.</i>
doubtful / non observé In artillery and naval fire support, a term used by an observer or spotter to indicate that he was unable to determine the difference in range between the target and a round or rounds.	doubtful / nesigur (neobservat) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un termen folosit de un observator sau corectorul tragerii pentru a indica faptul că a fost în imposibilitate de a determina diferența în distanță între țintă și o lovitură sau lovituri.

down / plus bas In artillery and naval fire support: a. a term used in a call for fire to indicate that the target is at a lower altitude than the reference point used in identifying the target; b. a correction used by an observer/spotter in time fire to indicate that a decrease in height of burst is desired.	down / mai jos În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală: a. Un termen folosit într-o cerere de foc pentru a arăta faptul că ținta se găsește la o altitudine mai joasă decât punctul de referință folosit la identificarea țintei. b. O corecție folosită de un observator /corector al tirului artileriei în timpul tragerii, pentru a arăta că o scădere în înălțimea de explozie este dorită.
downgrade / déclasser To reduce the security classification of a classified document or an item of classified matter or material. <i>See also declassify.</i>	downgrade / declasare A reduce clasificarea de securitate a unui document clasificat sau a unui articol privind o problemă sau material clasificat. <i>Vezi de asemenea, declassify.</i>
down lock / verrou train sorti A device for locking retractable landing gear in the down or extended position.	down lock / dispozitiv de blocaj Un dispozitiv pentru blocarea trenului de aterizare retractabil în poziția joasă sau extinsă.
draftee / isolé - maintenu en attente <i>See transient.</i>	draftee / recrut <i>Vezi transient.</i>

draft plan / projet de plan A plan for which a draft plan has been coordinated and agreed with the other military headquarters and is ready for coordination with the nations involved, that is those nations who would be required to take national action to support the plan. It may be used for future planning and exercises and may form the basis for an operation order to be implemented in time of emergency. <i>See also coordinated draft plan; final plan; initial draft plan; operation plan.</i>	draft plan / proiect de plan Un plan pentru care un proiect de plan a fost coordonat și convenit cu alte state majore și este gata pentru coordonare cu națiunile implicate, adică acele națiuni care vor fi solicitate să ia măsuri naționale pentru a sprijini realizarea planului. Poate fi utilizat pentru planificări și exerciții viitoare și poate forma baza pentru ca un ordin operațional să fie implementat în caz de urgență. <i>Vezi de asemenea, coordinated draft plan; final plan; initial draft plan; operational plan.</i>
drag loading / pression résultante The force on an object or structure due to transient winds accompanying the passage of a blast wave. It is the product of the dynamic pressure and the drag coefficient, which is dependent upon the shape or geometry of the object or structure.	drag loading / presiune rezultată (presiune în frontul undei de explozie) Forță exercitată asupra unui obiect sau a unei structuri datorită curenților tranzitorii (suflu) care însoțesc unda de explozie. Este produsul dintre presiunea dinamică și coeficientul de rezistență depinzând de forma sau geometria obiectului sau structurii.
drainage system / réseau hydrographique Rivers, streams, and other inland water features.	drainage system / sistem hidrografic Râuri, canale, sau alte forme de ape interioare.
draught / tirant d'eau The vertical distance between the waterline and the lowest point of a ship.	draught / pescaj Distanța verticală dintre linia de plutire și cel mai de jos punct al unei nave.

<i>See also air draught.</i>	<i>Vezi de asemenea, air draught.</i>
Drawing key / fond provisoire An image or preliminary drawing used as a guide for scribing or drawing. <i>See also blue key; key.</i>	drawing key / cheia desenului O imagine sau un desen preliminar folosit ca un ghid pentru desenare sau trasare. <i>Vezi de asemenea, blue key; key.</i>
drift / dérive In ballistics, a shift in projectile direction due to gyroscopic action which results from gravitational and atmospheric induced torques on the spinning projectile.	drift / derivă În balistică, o deplasare în direcție (în sensul de rotație) a proiectilului datorată acțiunii giroscopice, care rezultă din cuplurile gravitațional și atmosferic asupra proiectilului în rotație.
drift angle / angle de dérive The angle measured in degrees between the heading of an aircraft or ship and the track made good.	drift angle / unghi de derivă Unghiul în plan orizontal, măsurat în grade, dintre axa longitudinală a aeronavei sau a navei și direcția de deplasare a acesteia.
drifting mine / mine dérivante A buoyant or neutrally buoyant mine free to move under the influence of waves, wind, current or tide. <i>See also floating mine.</i>	drifting mine / mină în derivă O mină plutitoare sau o mină neutru plutitoare liberă să se deplaseze sub influența valurilor, vântului, curenților sau mareelor. <i>Vezi de asemenea, floating mine.</i>
drill mine / mine d'entraînement An inert-filled mine, or mine-like body, used in loading, laying or discharge practice and trials. <i>See also mine; practice mine.</i>	drill mine / mină de antrenament O mină cu încărcătură inertă, sau un corp asemănător cu o mină, folosită în exerciții de încărcare, plantare sau de descărcare și în experimentări. <i>Vezi de asemenea, practice mine.</i>

drone / drone An unmanned vehicle which conducts its mission without guidance from an external source. <i>See also remotely piloted vehicle.</i>	drone / avion teleghidat Un vehicul fără pilot care își execută misiunea fără dirijare de la o sursă externă. <i>Vezi de asemenea, remotely piloted vehicle.</i>
droop stop / butées centrifuges A device to limit downward vertical motion of helicopter rotor blades upon rotor shutdown.	drop stop / piedică centrifugă Un dispozitiv pentru a limita mișcarea de coborâre verticală a palelor rotorului helicopterului, atunci când rotorul nu mai funcționează.
drop / plus près In artillery and naval fire support, a correction used by an observer/spotter to indicate that a decrease in range along a spotting line is desired.	drop / mai aproape În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o corecție folosită de un observator /corector de tir pentru a arăta că o descreștere în distanță de-a lungul liniei de observare este dorită.
drop altitude / altitude de largage The altitude above mean sea level at which airdrop is executed. <i>See also altitude; drop height.</i>	drop altitude / altitudine de lansare Altitudinea deasupra nivelului mediu al mării la care este executată lansarea/desantarea din avion. <i>Vezi de asemenea, altitude; drop eight.</i>
drop height / hauteur de largage The vertical distance between the drop zone and the aircraft. <i>See also drop altitude.</i>	drop height / înălțime de lansare Distanța pe verticală între zona de parașutare și aeronavă. <i>Vezi de asemenea, drop altitude.</i>
drop message / message lesté A message dropped from an aircraft to a ground or surface unit.	drop message / mesaj de lansare Un mesaj lansat dintr-un avion către o unitate terestră sau de suprafață.

drop zone / zone de largage A specified area upon which airborne troops, equipment, or supplies are airdropped.	drop zone / zonă de parașutare O zonă stabilită, în care trupele, echipamentul sau proviziile aeropurtate sunt parașutate.
dry gap bridge / pont sur brèche sèche A bridge, fixed or portable, which is used to span a gap that does not normally contain water, e.g., antitank ditches, road craters, etc.	dry gap bridge / pod peste un obstacol terestru Un pod fix sau mobil, care este folosit pentru a acoperi un gol care în mod normal nu conține apă, de ex. șanțuri antitanc, cratere în șosele etc.
dual capable unit / unité à double capacité A nuclear certified delivery unit capable of executing both conventional and nuclear missions.	dual capable unit / unitate duală O unitate certificată pentru transportul încărcăturii nucleare, capabilă să execute misiuni convenționale și nucleare.
dual firing circuit / circuit double de mise de feu An assembly comprising two independent firing systems, both electric or both non-electric, so that the firing of either system will detonate all charges. <i>See also combination firing circuit.</i>	dual firing circuit / circuit dublu de dare a focului Un ansamblu conținând două sisteme independente de dare a focului, ambele electrice sau ambele neelectrice, astfel încât activarea oricărui sistem va detona toate încărcăturile. <i>Vezi de asemenea, combination firing circuit.</i>
dud / rat Explosive munition which has not been armed as intended or which has failed to explode after being armed.	dud / proiectil neexplodat (rateu) Muniție explozivă care nu s-a armat așa cum a fost proiectată sau care nu a explodat după armare (impact).
dummy / leurre <i>See decoy.</i>	dummy / machetă (manechin) <i>Vezi decoy.</i>

dummy message / message de volume A message sent for some purpose other than its content, which may consist of dummy groups or may have a meaningless text.	dummy message / mesaj fals Un mesaj trimis cu un scop oarecare altul decât conținutul său, care poate consta din grupuri false sau poate fi un text fără sens.
dummy minefield / champ de mines factice In naval mine warfare, a minefield containing no live mines and presenting only a psychological threat. <i>See also minefield.</i>	dummy minefield / câmp minat fals În războiul naval de mine, un câmp minat conținând mine inerte și prezentând doar o amenințare psihologică. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
dump / dépôt temporaire A temporary storage area, usually in the open, for bombs, ammunition, equipment, or supplies.	dump / depozit provizoriu O zonă temporară de stocare, în general în aer liber, pentru bombe, armament, echipament, sau provizii.
Duplicate negative / copie négative A negative reproduced from a negative or diapositive.	duplicate negative / copie negativă Un negativ produs de la un negativ sau diapozitiv.
durable materiel / matériel non consommable <i>See non-expendable supplies and materiel.</i>	durable materiel / material neconsumabil (durabil) <i>Vezi non-expendable supplies and materiel.</i>
dwelt at/on / restez sur les éléments In artillery and naval fire support, this term is used when fire is to continue for an indefinite period at specified time or on a particular target or targets.	dwelt at/on / oprire la/pe În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, acest termen este utilizat atunci când tragerile trebuie să continue pe o perioadă nedefinită la un anumit timp, sau pe o țintă sau ținte anume.

dynamic pressure / pression dynamique Pressure resulting from some medium in motion, such as the air following the shock front of a blast wave. <i>See also drag loading.</i>	dynamic pressure / presiune dinamică Presiunea care rezultă dintr-un mediu în mișcare cum ar fi aerul care urmează frontului undei de șoc în urma exploziei. <i>Vezi de asemenea, drag loading.</i>

E	
early resupply / premiers ravitaillements The shipping of supplies during the period between D-day and the beginning of planned resupply. <i>See also element of resupply.</i>	early resupply / reprovizionare primară Transportul naval al proviziilor în decursul perioadei între ziua D și începutul reprovizionării planificate. <i>Vezi de asemenea, element of resupply.</i>
early warning / alerte lointaine - alerte lointaine de défense aérienne -pré-alerte Early notification of the launch or approach of unknown weapons or weapons carriers. <i>Also called "air defence early warning".</i>	early warning / prealertă (alertă timpurie) Primul avertisment al lansării sau apropierii armelor transportate aerian sau a armelor necunoscute. <i>Numită și "air defence early warning".</i>
earmarked for assignment / forces prévues pour affectation The status of forces which nations have agreed to assign to the operational command or operational control of a NATO commander at some future date. In designating such forces, nations should specify when these forces will be available in terms currently agreed by the Military Committee.	earmarked for assignment / alocate în vederea atribuirii Starea forțelor pe care națiunile au fost de acord să le atribuie comenzii operaționale sau controlului operațional al unui comandant NATO la o dată ulterioară. În atribuirea de asemenea forțe, națiunile trebuie să specifice când acestea vor fi disponibile în termenii conveniți în mod curent cu Comitetul Militar.
earmarking of stocks / désignation de stocks The arrangement whereby nations agree, normally in peacetime, to identify a proportion of selected items of their war reserve stocks to be called for by specified	earmarking of stocks / specificarea (desemnarea) stocurilor Aranjamentul prin care națiunile acceptă, normal în timp de pace, să stabilească o proporție de articole selecționate din stocurile lor de război care vor fi solicitate

NATO commanders.	de comandanți NATO stabiliți.
earthing / mise à la terre The process of making a satisfactory electrical connection between the structure, including the metal skin, of an object or vehicle, and the mass of the earth, to ensure a common potential with the earth. <i>See also bonding; grounding.</i>	earthing / pus la pământ Procesul de realizare a unei legături electrice satisfăcătoare între structura, incluzând carcasa metalică a unui obiect sau vehicul, și pământ, pentru a stabili un potențial comun cu pământul. <i>Vezi de asemenea, bonding; grounding.</i>
easting / vers l'est Eastward (that is from left to right) reading of grid values on a map.	easting / spre est Citirea estică (de la stânga spre dreapta) a valorilor unui carioaj pe o hartă.
echelon / 1. 2. 3. échelon; 4. en échelon 1. A subdivision of a headquarters, i.e., forward echelon, rear echelon. 2. Separate level of command. As compared to a regiment, a division is a higher echelon, a battalion is a lower echelon. 3. A fraction of a command in the direction of depth, to which a principal combat mission is assigned; i.e., attack echelon, support echelon, reserve echelon. 4. A formation in which its subdivisions are placed one behind another, with a lateral and even spacing to the same side.	echelon / eșalon 1. O subdiviziune a unui stat major, cum ar fi: eșalonul înaintat, sau eșalonul doi /de servicii. 2. Nivel separat de comandă. Comparativ cu regimentul, o divizie este un eșalon superior, un batalion este un eșalon inferior. 3. O fracțiune a unui comandament în direcția adâncimii, către care o misiune principală de luptă este atribuită; cum ar fi eșalon de atac, eșalon de sprijin, eșalon de rezervă. 4. O formațiune în care subdiviziunile sale sunt plasate una în spatele alteia, cu aceeași aliniere laterală și chiar aceeași spațiere.

echeloned displacement / déplacement par échelons Movement of a unit from one position to another without discontinuing performance of its primary function.	echelon displacement / deplasare pe eşaloane Deplasarea unei unități de la o poziție la alta fără întreruperea realizării funcției sale.
economic mobilization / mobilisation économique The process of preparing for and carrying out such changes in the organization and functioning of the national economy as are necessary to provide for the most effective use of resources in a national emergency.	economic mobilization / mobilizarea economiei Procesul de pregătire privind organizarea și funcționarea economiei naționale în vederea utilizării cu eficiență maximă a resurselor necesare în situația unei urgențe naționale.
economic potential / potentiel économique The total capacity of a nation to produce goods and services. <i>See also strength.</i>	economic potential / potențial economic Capacitatea totală a unei națiuni de a produce bunuri și servicii. <i>Vezi de asemenea, strength.</i>
economic shipping / transports maritimes à but économique Civil shipping operating commercially not in support of the military.	economic shipping / transporturi maritime în scopuri economice Nave civile comerciale care nu sprijină armata.
E-day / jour E <i>See designation of days and hours.</i>	E-day / ziua –E <i>Vezi designation of days and hours.</i>
edition / édition In cartography, a particular issue of a map or chart which is different from other issues.	edition / ediție În cartografie, o ediție anume a unei hărți sau diagrame care este diferită de alte ediții.
edition designation / désignation d'édition The number, letter, date, or symbol distinguishing one edition from another.	edition designation / marcarea (indicarea) ediției Numărul, litera, data sau alt simbol care distinge o ediție de alta.

ejection / éjection 1. Escape from an aircraft by means of an independently propelled seat or capsule. 2. In air armament, the process of forcefully separating an aircraft store from an aircraft to achieve satisfactory separation.	ejection / ejeecție (evacuare) 1. Salvarea dintr-o aeronavă cu ajutorul unui scaun sau capsulă cu propulsie independentă. 2. În armamentul forțelor de aviație, procesul separării forțate a unui rezervor sau container al aeronavei pentru a obține o desprindere satisfăcătoare.
ejection systems / systèmes d'éjection a. Command ejection system - A system in which the pilot of an aircraft or the occupant of the other ejection seat(s) initiates ejection resulting in the automatic ejection of all occupants. b. Command select ejection system – A system permitting the optional transfer from one crew station to another of the control of a command ejection system for automatic ejection of all occupants. c. Independent ejection system – An ejection system which operates independently of other ejection systems installed in one aircraft. d. Sequenced ejection system - A system which ejects the aircraft crew in sequence to ensure a safe minimum total time of escape without collision.	ejection systems / sistem de catapultare a. sistem de ejeecție cu comandă centralizată – Un sistem în care pilotul unei aeronave sau ocupantul altui (altor) scaun (e) ejector inițiază ejeecția, rezultând ejectarea automată a tuturor ocupanților. b. sistem de ejeecție cu comandă selectivă – Un sistem permițând transferul opțional, de la un membru al echipajului la un altul, al controlului comenzii sistemului de ejeecție pentru ejeecția automată a tuturor ocupanților; c. sistem de ejeecție independent – Un sistem de ejeecție care operează independent de alte sisteme de ejeecție instalate într-o aeronavă; d. sistem de ejeecție secvențială – Un sistem care ejectează echipajul aeronavei în secvențe în timp minim în deplină siguranță, fără riscul unei coliziuni.

electrode sweep / drague à électrode In naval mine warfare, a magnetic cable sweep in which the salt water and the seabed form part of the electric circuit.	electrode sweep / dragor cu electrod În războiul naval de mine, un dragor magnetic cu cablu în care apa sărată și fundul mării formează parte a circuitului electric.
electro-explosive device / dispositif électro-explosif An explosive or pyrotechnic component that initiates an explosive, burning, electrical, or mechanical train and is activated by the application of electrical energy.	electro-explosive device / dispozitiv electro-exploziv O componentă pirotehnică sau explozivă care inițiază un sistem de dare a focului (cartuș pirotehnic, fitil etc.) prin explozie, ardere, tensiune electrică sau mecanică și este activată prin aplicarea energiei electrice.
electromagnetic compatibility / compatibilité électromagnétique The ability of equipment or a system to function in its electromagnetic environment without causing intolerable electromagnetic disturbances to anything in that environment. <i>See also electromagnetic vulnerability.</i>	electromagnetic compatibility / compatibilitate electromagnetică Capacitatea unui echipament sau sistem de a funcționa în câmpul său electromagnetic fără a produce perturbații electromagnetice intolerabile pentru tot ce se găsește în acest mediu. <i>Vezi de asemenea, electromagnetic vulnerability.</i>
electromagnetic environment / environnement électromagnétique The totality of electromagnetic phenomena existing at a given location.	electromagnetic environment / mediu electromagnetic Totalitatea fenomenelor electromagnetice existente într-o locație dată.

electromagnetic interference / interférence électromagnétique Any electromagnetic disturbance, whether intentional or not, which interrupts, obstructs, or otherwise degrades or limits the effective performance of electronic or electrical equipment.	electromagnetic interference / interferență electromagnetică Orice perturbare electromagnetică intenționată sau nu, care întrerupe, blochează, sau degradează ori limitează în alt mod performanțele normale ale echipamentului electronic sau electric.
electromagnetic radiation hazard / risque lié au rayonnement électromagnétique A condition which would expose personnel, equipment, munitions or fuel to a dangerous level of electromagnetic radiation.	electromagnetic radiation hazard / riscul la radiații electromagnetice O stare care poate expune personalul, echipamentul, muniția sau combustibilul la un nivel periculos al radiațiilor electromagnetice.
electromagnetic vulnerability / vulnérabilité électromagnétique The characteristics of a system that cause it to suffer degradation in performance of, or inability to perform, its specified task as a result of electromagnetic interference. <i>See also electromagnetic compatibility.</i>	electromagnetic vulnerability / vulnerabilitate electromagnetică Caracteristica unui sistem susceptibil de a fi perturbat sau pus în imposibilitatea de a-și realiza funcțiunea pentru care a fost creat ca un rezultat al interferenței electromagnetice. <i>Vezi de asemenea, electromagnetic compatibility.</i>
electronic attack (EA) / That section of the electronic war who implicate the use of controlled electromagnetic energy or of the antiradiation armament / in opposition to radiation for attack the personnel, the facilities or enemy equipment with intention to reduce, neutralize or destroy the combat capacity of hostile.	electronic attack(EA) / atac electronic Acea secțiune a războiului electronic care implică utilizarea energiei electromagnetice dirijate sau a armamentului antiradiație / contra radiației, pentru atacarea personalului, facilităților sau echipamentului inamic cu intenția de a reduce, neutraliza sau distruge capacitatea de luptă a

Include : 1. Undertaking actions for prevent or reduce the efficient use of electromagnetic spectre by enemy, as jamming or misteading in error through electromagnetic devices; 2. The utilisation of armament who utilize the electromagnetic energy or controlled energy like the destroy mechanism (laser, particle fascicles) or antiradiation armament.	inamicului. Include : 1. Acțiuni întreprinse pentru prevenirea sau reducerea utilizării eficiente a spectrului electromagnetic de către inamic, precum bruiajul sau inducerea în eroare prin mijloace electromagnetice; 2. Întrebuințarea de armament care utilizează energia electromagnetică sau energia dirijată ca mecanism de distrugere (laser, fascicule de particule) sau armament antiradiație.
Electronic countermeasures / contremesures électroniques That division of electronic warfare involving actions taken to prevent or reduce an enemy's effective use of the electromagnetic spectrum through the use of electromagnetic energy. There are three subdivisions of electronic countermeasures: electronic jamming, electronic deception and electronic neutralization.	electronic countermeasures / contramăsuri electronice Acea parte a războiului electronic care implică acțiuni luate pentru a împiedica sau reduce utilizarea eficientă de către inamic a spectrului electromagnetic, datorită folosirii energiei electromagnetice. Sunt trei subdiviziuni ale contramăsurilor electronice: bruiaj electronic, mascare electronică și neutralizare electronică.
electronic deception / déception électronique In electronic countermeasures, the deliberate radiation, re-radiation, alteration, absorption or reflection of electromagnetic energy in a manner intended to confuse, distract or seduce an enemy or his electronic systems.	electronic deception / inducere în eroare electronică În contramăsurile electronice, radieră, reradieră, modificarea, absorbția sau reflexia în mod deliberat a energiei electromagnetice, pentru a deconcerta, distrage sau tenta un inamic sau sistemele sale.

electronic intelligence / renseignement électronique Intelligence derived from electromagnetic non-communications transmissions by other than intended recipients or users.	electronic intelligence / informație electronică Informație obținută din transmisiile electromagnetice în afara comunicațiilor, de către alți destinatari sau utilizatori decât cei proiectați.
electronic jamming / brouillage électronique The deliberate radiation, reradiation or reflection of electromagnetic energy with the object of impairing the effectiveness of hostile electronic devices, equipment or systems. <i>See also jamming.</i>	electronic jamming / bruiaj electronic Radiere, reradiere sau reflexia în mod deliberat a energiei electromagnetice vizând reducerea eficacității dispozitivelor, echipamentelor sau sistemelor electronice ostile. <i>Vezi de asemenea, jamming.</i>
electronic masking / camouflage électronique The controlled radiation of electromagnetic energy on friendly frequencies in a manner to protect the emissions of friendly communications and electronic systems against enemy electronic warfare support measures/signals intelligence, without significantly degrading the operation of friendly systems.	electronic masking / mascare electronică Radiere controlată de energie electromagnetică pe frecvențele proprii, în scopul de a proteja emisiile sistemelor de comunicații electronice proprii împotriva măsurilor de asigurare a războiului electronic /cercetare prin mijloace de transmisiuni inamice, fără o degradare semnificativă a funcționării sistemelor proprii.
electronic neutralization / neutralisation électronique In electronic countermeasures, the deliberate use of electromagnetic energy to either temporarily or permanently damage enemy devices which rely exclusively on the electromagnetic spectrum.	electronic neutralization / neutralizare electronică În contramăsurile electronice, folosirea deliberată a energiei electromagnetice pentru a avaria temporar sau permanent dispozitivele inamice care se bazează exclusiv de spectrul

	electromagnetic.
electronic protective measures/ mesures de protection électronique That division of electronic warfare involving actions taken to ensure effective friendly use of the electromagnetic spectrum despite the enemy's use of electromagnetic energy. There are two subdivisions of electronic protective measures: active electronic protective measures and passive electronic protective measures. <i>See also active electronic protective measures; passive electronic protective measures.</i>	electronic protective measures / măsuri de protecție electronică Parte a războiului electronic implicând acțiuni luate pentru a asigura forțelor proprii folosirea eficientă a spectrului electromagnetic în ciuda folosirii de către inamic a energiei electromagnetice. Există două subdiviziuni ale măsurilor de protecție electronică: măsuri de protecție electronică active și măsuri de protecție electronică pasive. <i>Vezi de asemenea, active electronic protective measures; pasive electronic protective measures.</i>
electronic warfare / guerre électronique Military action to exploit the electromagnetic spectrum encompassing: the search for, interception and identification of electromagnetic emissions, the employment of electromagnetic energy, including directed energy, to reduce or prevent hostile use of the electromagnetic spectrum, and actions to ensure its effective use by friendly forces. <i>See also electronic countermeasures; electronic protective measures ; electronic support measures.</i>	electronic warfare / război electronic Acțiunea militară de a exploata spectrul electromagnetic cuprinzând: căutarea, interceptarea și identificarea emisiilor electromagnetice, întrebuințarea energiei electromagnetice, inclusiv energia dirijată, pentru a reduce sau a preveni utilizarea ostilă a spectrului electromagnetic, și măsuri pentru a asigura folosirea lui eficientă de către forțele proprii. <i>Vezi de asemenea, electronic countermeasures; electronic protective measures; electronic warfare support measures.</i>

electronic warfare support measures / mesures de soutien de guerre électronique That division of electronic warfare involving actions taken to search for, intercept and identify electromagnetic emissions and to locate their sources for the purpose of immediate threat recognition. It provides a source of information required for immediate decisions involving electronic countermeasures, electronic protective measures and other tactical actions.	electronic warfare support measures / măsuri de asigurare a războiului electronic Parte a războiului electronic implicând acțiuni luate pentru a căuta, intercepta și identifica emisiile electronice și de a localiza sursele acestora în scopul identificării amenințării directe. Se asigură o sursă de informații necesare pentru decizii imediate incluzând contramăsuri electronice, măsuri de protecție electronică și alte acțiuni tactice.
electro-optics / optoélectronique The technology associated with those components, devices and systems which are designed to interact between the electromagnetic (optical) and the electric (electronic) state.	electro-optics / optoelectronică Tehnologie asociată cu acele componente, dispozitive și sisteme care sunt proiectate pentru a interacționa între stări electromagnetice (optice) și electrice (electronice).
element of resupply / élément de réapprovisionnement <i>See early resupply; improvised early resupply; initial early resupply; planned resupply; resupply of Europe.</i>	element of resupply / elemente de reprovizionare <i>Vezi early resupply; improvised early resupply; initial early resupply; planned resupply; resupply of Europe.</i>
elevation / élévation - cote The vertical distance of a point or level, on, or affixed to, the surface of the earth, measured from mean sea level. <i>See also altitude; height.</i>	elevation / elevație (cotă) Distanța verticală a unui punct sau nivel situat pe suprafața pământului, măsurată de la nivelul mării. <i>Vezi de asemenea, altitude; height.</i>

elevation guidance / guidage en altitude Information which will enable the pilot or auto-pilot of an aircraft to follow the required glide path.	elevation guidance / dirijare în înălțime Informația care va permite pilotului sau pilotului automat al unui avion să urmărească traiectoria de aterizare /coborâre necesară.
elevation of security / hausse de sécurité Minimum elevation permissible for firing above friendly troops without endangering their safety. This concept can only be applied to certain equipment having a flat trajectory. <i>See also angle of safety.</i>	elevation of security / elevație (înălțător) de siguranță Unghiul de înălțare minim permisibil pentru trageri deasupra trupelor proprii fără a periclita siguranța acestora. Acest concept poate fi aplicat numai anumitor echipamente care au o traiectorie dreaptă/razantă. <i>Vezi de asemenea, angle of safety.</i>
elevation tint / coloriage hypsométrique - teinte de niveau -teinte hypsométrique <i>See hypsometric tinting.</i>	elevation tint / tentă de nivel <i>Vezi hypsometric tinting.</i>
embarkation / embarquement The process of putting personnel and/or vehicles and their associated stores and equipment into ships or aircraft. Note: In French, the word "embarquement" applies to rail and road transport in addition to ships and aircraft. <i>See also loading.</i>	embarkation / îmbarcare Procesul de așezare a personalului și/sau vehiculelor, rezervelor și echipamentului asociat în interiorul navelor sau aeronavelor Notă: În franceză cuvântul "embarquement" se aplică transportului feroviar și terestru pe lângă nave și aeronave. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>

embarkation area / zone d'embarquement An area ashore, including a group of embarkation points, in which final preparations for embarkation are completed and through which assigned personnel and loads for craft and ships are called forward to embark.	embarkation area / zonă de îmbarcare Zonă pe țărm care include un grup de puncte de îmbarcare în care ultimele pregătiri pentru îmbarcare sunt terminate și unde personalul și încărcătura destinate a fi îmbarcate pe un avion sau navă sunt chemate înainte de îmbarcare.
embarkation order / ordre d'embarquement An order specifying dates, times, routes, loading diagrams and methods of movement to shipside or aircraft for troops and their equipment. <i>See also movement table.</i>	embarkation order / ordin de îmbarcare Un ordin care precizează data, ora, ruta, încărcătura, diagramele de încărcare și metodele de deplasare până la bordul navei sau aeronavei, pentru trupe și echipamentul lor. <i>Vezi de asemenea, movement table.</i>
emergency anchorage / mouillage auxiliaire An anchorage, which may have a limited defence organization, for naval vessels, mobile support units, auxiliaries, or merchant ships. <i>See also advanced fleet anchorage; assembly anchorage; holding anchorage; working anchorage.</i>	emergency anchorage / ancorare de urgență (auxiliară) O ancorare care poate avea o organizare defensivă limitată pentru nave militare, unități de sprijin mobile, auxiliare, sau nave comerciale. <i>Vezi de asemenea, advanced fleet anchorage; assembly anchorage; holding anchorage; working anchorage.</i>
emergency barrier / barrière d'arrêt d'aéronef - barrière d'arrêt de secours <i>See aircraft arresting barrier.</i>	emergency barrier / barieră de siguranță <i>Vezi aircraft arresting barrier.</i>

emergency burial / inhumation d'urgence - inhumation A burial, usually on the battlefield, when conditions do not permit either evacuation for interment in a cemetery or burial according to national or international legal regulations. <i>Also called "burial".</i>	emergency burial / înhumare de urgență Înhumare, de obicei pe câmpul de luptă, când condițiile nu permit fie evacuarea în vederea înmormântării într-un cimitir, fie o înmormântare conformă cu legile naționale sau internaționale. <i>Numită și "burial".</i>
emergency complement / tableau d'effectifs en temps de crise <i>See emergency establishment.</i>	emergency complement / completare de urgență (cu personal) <i>Vezi emergency establishment.</i>
emergency destruction of nuclear weapons / destruction d'urgence d'armes nucléaires The destruction of nuclear munitions, components, and associated classified material, without significant nuclear yield, to render the weapon tactically useless, to prevent the disclosure of classified design information, and to prevent salvage of the weapon for reprocessing.	emergency destruction of nuclear weapons / distrugerea de urgență a armelor nucleare Distrugerea munițiilor nucleare, a componentelor și a materialului clasificat asociat, fără emisii nucleare semnificative, topirea armelor tactice nefolositoare, pentru a preveni divulgarea informațiilor de proiectare clasificate și pentru a împiedica furtul armelor în vederea reprocesării.
emergency establishment / tableau d'effectifs en temps de crise A table setting out the authorized redistribution of manpower for a unit, formation or headquarters under emergency conditions. <i>Also called "emergency complement".</i>	emergency establishment / tabelul efectivelor în timp de criză Un tabel care precizează redistribuirea autorizată a efectivelor pentru o unitate, formațiune sau stat major în condiții de criză. <i>Numit și "emergency complement".</i>

emergency fleet operating base / base logistique de secours pour une flotte A base providing logistic support for fleet units operating in an area for limited periods. <i>See also base; deployment operating base.</i>	emergency fleet operating base / bază logistică de sprijin pentru o flotă O bază care asigură sprijin logistic unităților flotei într-o zonă, pe perioade de timp limitate. <i>Vezi de asemenea, base; deployment operating base.</i>
emergency in war / état de crise en temps de guerre An operational contingency in a limited area caused by a critical aggravation of combat operations and requiring special and immediate action by National and Allied Commanders. The existence of such an emergency shall be determined by the Allied Commander responsible for the limited area involved, in consultation with the National Commander concerned.	emergency in war / stare de urgență la război Apariția pe timpul stării de război a unei situații de urgență neprevăzute, într-o zonă limitată din aria de responsabilitate, care poate afecta ducerea operațiilor de luptă și implică luarea urgentă, de către Comandamentul Național și cel Aliat, a unor măsuri suplimentare specifice. Stabilirea existenței și declararea acestei stări se execută de către Comandamentul Aliat, în cooperare cu Comandamentul Național cu responsabilități în zona respectivă.
emergency locator beacon / radiobalise de repérage de détresse A generic term for all radio beacons used for emergency locating purposes. <i>See also beacon; crash locator beacon; personal locator beacon.</i>	emergency locator beacon / radiobaliză de poziție pentru urgențe Un termen generic pentru toate radiofarurile folosite în scop de localizare în urgențe. <i>Vezi de asemenea, beacon; crash locator beacon; personal locator beacon.</i>

emergency nuclear risk / risque nucléaire exceptionnel A degree of nuclear risk where anticipated effects may cause some temporary shock, casualties, or both and may significantly reduce the unit's combat efficiency. <i>See also degree of nuclear risk.</i>	emergency nuclear risk / risc nuclear de urgență Un grad de risc nuclear unde efectele previzibile pot cauza un oarecare șoc temporar, pierderi sau acestea împreună, și poate reduce semnificativ eficacitatea unităților combatante. <i>Vezi de asemenea, degree of nuclear risk.</i>
emergency substitute / produit de remplacement d'urgence A product which may be used, in an emergency only, in place of another product, but only on the advice of technically qualified personnel of the nation using the product, who will specify the limitations. <i>See also acceptable product; standardized product.</i>	emergency substitute / substitut de urgență (produs surogat) Un produs care poate fi utilizat numai în cazuri de urgență, în locul altui produs, dar numai după avizul personalului tehnic calificat al națiunii care utilizează produsul și care va specifica limitările. <i>Vezi de asemenea, acceptable product; standardized product.</i>
emission control / contrôle d'émission Selective control of emitted electromagnetic or acoustic energy. The aim may be twofold: a. to minimize the enemy's detection of emissions and exploitation of the information so gained; b. to reduce electromagnetic interference thereby improving friendly sensor performance.	emission control / controlul emisiilor de energie Controlul selectiv al energiei electromagnetice sau acustice emise. Obiectivul poate fi dublu: a. să se minimizeze detecția emisiilor și exploatarea informației astfel dobândite de către inamic. b. să se reducă interferența electromagnetică, prin aceasta îmbunătățindu-se randamentul / funcționarea senzorului propriu.
emission control policy / doctrine de contrôle d'émission The policy which states what electromagnetic and acoustic	emission control policy / politica de control a emisiei Politica prin care se reglementează ce emisie

emission may be allowed.	electromagnetică sau acustică poate fi permisă.
emplacement / 1. emplacement; 2. mise en batterie 1. A prepared position for one or more weapons or pieces of equipment, for protection against hostile fire or bombardment, and from which they can execute their tasks. 2. The act of fixing a gun in a prepared position from which it may be fired.	emplacement / amplasament, amplasare 1. O poziție pregătită pentru una sau mai multe arme sau piese ale echipamentului, pentru protecția împotriva focului sau bombardamentului ostil, și de la care se pot executa misiunile de luptă. 2. Acțiunea de fixare a unei arme, tun de ex., într-o poziție pregătită de la care se pot executa trageri.
end item / matériel complet In logistics, a final combination of assemblies, components and/or parts ready for its intended use.	end item / material complet În logistică, o combinație finală de ansambluri, componente și/sau părți gata pentru utilizarea prevăzută.
end of mission / cessez-le-feu In artillery and naval fire support, an order given to terminate firing on a specific target.	end of mission / sfârșitul misiunii (încetarea focului) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un ordin dat pentru a termina tragerea pe o țintă specificată.
end state / état final The political and/or military situation to be attained at the end of an operation, which indicates that the objective has been achieved.	end state / stare finală dorită Situația politică și/sau militară ce trebuie să fie obținută la sfârșitul unei operațiuni, care arată că obiectivul a fost atins.

endurance / autonomie The time an aircraft can continue flying, or a ground vehicle or ship can continue operating, under specified conditions e.g., without refuelling. <i>See also endurance distance.</i>	endurance / anduranță (durată de funcționare) Timpul în care o aeronavă poate continua să zboare, un vehicul terestru sau navă poate continua să funcționeze, în condiții determinate, de exemplu fără realimentare cu combustibil. <i>Vezi de asemenea, endurance distance.</i>
endurance distance / distance franchissable d'endurance Total distance that a ground vehicle or ship can be self-propelled at any specified endurance speed. <i>See also endurance.</i>	endurance distance / distanța de anduranță Distanța totală pe care un vehicul de uscat sau o navă se poate autopropulsa la orice viteză de anduranță specificată. <i>Vezi de asemenea, endurance.</i>
endurance speed / vitesse d'endurance The nautical miles per hour a ship will travel through the water under average conditions of hull, sea in temperate weather, and wartime readiness. Endurance speeds in each case will correspond with specific engine speeds. <i>See also speed.</i>	endurance speed / viteza de anduranță Viteza în mile marine pe oră, cu care o navă se deplasează în apă, în următoarele condiții: carenă în stare medie, mare temperată, pregătire pentru timp de război. Vitezele de anduranță în fiecare caz vor corespunde cu vitezele motorului specific. <i>Vezi de asemenea, speed.</i>
endurance time / endurance The total time for which any specified endurance speed of a ship can be maintained. If this value is dependent on factors other than fuel, it shall be so indicated.	endurance time / durată de anduranță Timpul total în care orice viteză de anduranță specificată a unei nave poate fi menținută. Dacă această valoare depinde de alți factori în afară de combustibil, se va indica.

engage / engagez In air defence, a fire control order used to direct or authorize units and/or weapon systems to fire on a designated target. <i>See also cease engagement; hold fire.</i>	engage / angajați În apărarea antiaeriană, un ordin de conducere a focului folosit pentru a conduce sau autoriza unitățile și/sau sistemele de arme ca să tragă asupra unei ținte determinate. <i>Vezi de asemenea, cease engagement; hold fire.</i>
engagement / engagement 1. In the context of rules of engagement, action taken against a hostile force with intent to deter, damage or neutralize it. 2. In the context of rules of engagement, action taken against an aircraft with intent to destroy it.	engagement / angajare în acțiune / angajarea forței 1. În contextul regulilor de angajare, acțiune desfășurată împotriva unei forțe ostile cu intenția de a o descuraja, a-i produce pierderi sau a o neutraliza. 2. În contextul regulilor de angajare, acțiune desfășurată împotriva unei aeronave cu intenția de a o distruge.
engagement control / contrôle d'interception In air defence, that degree of control exercised over the operational functions of an air defence unit that are related to detection, identification, engagement, and destruction of hostile targets.	engagement control / controlul luptei /focului În apărarea antiaeriană, acel grad de control exercitat asupra funcțiilor operaționale ale unei unități de apărare antiaeriană care sunt asociate cu detecția, identificarea, angajarea /deschiderea focului, și distrugerea țintelor ostile.

engineer commander / commandant du génie militaire In land warfare, a combat engineer officer who advises an appropriate commander on engineer matters, proposes engineer operations, commands engineer operations as directed, and supervises engineer operations by troops not directly under his command. In some armies, these responsibilities may be divided between two individuals.	engineer commander / comandantul unității / subunității de geniu În războiul terestru, un ofițer tactician de geniu care consiliază un comandant propriu asupra problemelor de geniu, propune operațiuni de geniu, dispune operațiuni de geniu după cum a fost direcționat și supraveghează operațiunile de geniu cu trupe care sunt în mod direct sub comanda sa. În unele armate, aceste responsabilități pot fi repartizate între două persoane.
envelopment / enveloppement An offensive manoeuvre in which the main attacking force passes around or over the enemy's principal defensive positions to secure objectives to the enemy's rear. <i>See also turning movement.</i>	envelopment / învăluire O manevră ofensivă în care principala forță atacantă trece pe lângă sau peste pozițiile de apărare principale ale inamicului pentru a consolida obiectivele din spatele inamicului. <i>Vezi de asemenea, turning movement.</i>
environment/ environnement The surroundings in which an organization operates, including air, water, land, natural resources, flora, fauna, humans, and their interrelation.	environment / mediu ambiant Mediul înconjurător în care acționează o organizație care include aerul, apa, solul, resursele naturale, flora, fauna, oamenii, precum și relațiile dintre acestea.
equal area projection / projection équivalente One in which equal areas on the ground are represented by equal areas on the map.	equal area projection / proiecție echivalentă O proiecție în care suprafețe egale pe pământ sunt reprezentate prin suprafețe egale pe hartă.

equipment / équipement All non-expendable items needed to outfit/equip an individual or organization. <i>See also assembly; component; establishment; part; subassembly; supplies.</i>	equipment / tehnică de luptă și echipamente Toate articolele neconsumabile necesare pentru a înzestra /echipa o persoană sau o organizație. <i>Vezi de asemenea, assembly; component; establishment; part; sub-assembly; supplies.</i>
equipment casualty evacuation / évacuation du matériel endommagé The movement within the logistic system of an equipment requiring maintenance.	equipment casualty evacuation / evacuarea materialului deteriorat Deplasarea în cadrul sistemului logistic a unui echipament care necesită întreținere.
equivalent focal length / distance focale équivalente The distance measured along the optical axis of the lens from the rear nodal point to the plane of best average definition over the entire field used in a camera. <i>See also focal length.</i>	equivalent focal length / distanță focală echivalentă Distanța măsurată în lungul axei optice a obiectivului de la punctul nodal imagine la planul definiției optime medii peste întreg câmpul folosit într-o cameră. <i>Vezi de asemenea, focal length.</i>
escort / escorte 1. A combatant unit(s) assigned to accompany and protect another force or convoy. 2. Aircraft assigned to protect other aircraft during a mission. 3. An armed guard that accompanies a convoy, a train, prisoners, etc. 4. An armed guard accompanying persons as a mark of honour. <i>See also convoy escort.</i>	escort / escortă 1. Una sau mai multe unități combatante desemnate să însoțească și să asigure protecția unei alte forțe sau convoi. 2. Aeronavă desemnată să protejeze altă aeronavă în cursul unei misiuni. 3. O gardă înarmată acompaniind un convoi, un tren, prizonieri etc. 4. O gardă înarmată pentru însoțirea unor persoane în semn de onoare. <i>Vezi de asemenea, convoy escort.</i>

essential cargo / cargaison essentielle <i>See essential supply.</i>	essential cargo / încărcătură de bază (esențială) <i>Vezi essential supply.</i>
essential supply / approvisionnement essentiel - cargaison essentielle A commodity which is essential for the prosecution of the war in the survival period, or for national survival in that period, and which should be discharged as soon as circumstances permit. This will comprise such things as food, refined petroleum, oils, and lubricants, and medical stores. <i>Also called "essential cargo". See also cargo.</i>	essential supply / aprovizionare de bază (esențială) Un produs care este esențial pentru continuarea războiului în perioada de supraviețuire sau pentru supraviețuirea națională în aceea perioadă, și care trebuie descărcat îndată ce circumstanțele permit. Aceasta va cuprinde asemenea lucruri precum alimente, petrol rafinat, uleiuri, lubrifianți, și rezerve medicale. <i>Numită și "essential cargo". Vezi de asemenea, cargo.</i>
establishment / 1. organisme; 2. tableau d'effectifs - tableau d'effectifs et de dotation – tableau d'organisation et d'équipement 1. An installation, together with its personnel and equipment, organized as an operating entity. 2. The table setting out the authorized numbers of men and major equipment in a unit/formation; sometimes called table of organization or table of organization and equipment. <i>See also base; equipment; unit equipment.</i>	establishment / structurare (stat de organizare) 1. O instalație împreună cu personalul și echipamentul său, organizată ca o entitate operațională. 2. Un tabel care indică numerele autorizate de oameni și echipament major într-o unitate/ formațiune; uneori numit și planul de organizare sau planul de organizare și echipament. <i>Vezi de asemenea, base; equipment; unit equipment.</i>

estimate of the situation / appréciation de la situation A logical process of reasoning by which a commander considers all the circumstances affecting the military situation and arrives at a decision as to the course of action to be taken in order to accomplish his mission. <i>Also called "appreciation of the situation". See also course of action.</i>	estimate of the situation / estimarea situației Un proces logic de referință prin care un comandant ia în considerare toate circumstanțele care afectează situația militară și ajunge la o decizie privind cursul pe care trebuie să-l ia acțiunea în vederea îndeplinirii misiunii sale. <i>Numită și „ appreciation of situation”.</i>
evacuation control ship / bâtiment contrôleur d'évacuation sanitaire In an amphibious operation, a ship designated as a control point for landing craft, amphibious vehicles, and helicopters evacuating casualties from the beaches. Medical personnel embarked in the evacuation control ship effect distribution of casualties throughout the attack force in accordance with ship's casualty capacities and specialized medical facilities available, and also perform emergency surgery.	evacuation control ship / navă controlor de evacuare medicală Într-o operațiune de desant maritim, o navă desemnată ca un punct de control pentru ambarcațiunile de desant, vehiculele amfibii, și elicopterele care evacuează răniții de pe plaje. Personalul medical îmbarcat pe nava controlor de evacuare distribuie răniții forței de atac, de oriunde, în concordanță cu capacitatea de îmbarcare și facilitățile medicale specializate disponibile ale navei și realizează operații chirurgicale de urgență.
evacuation convoy / convoi d'évacuation A convoy which is used for evacuation of dangerously exposed waters. <i>See also convoy; evacuation of dangerously exposed waters.</i>	evacuation convoy / convoi de evacuare Un convoi care este utilizat pentru evacuarea navelor din zone maritime expuse în mod periculos. <i>Vezi de asemenea, convoy; evacuation of dangerously exposed waters.</i>

evacuation of dangerously exposed waters / évacuation d'une zone maritime menacée The movement of merchant ships under naval control from severely threatened coastlines and dangerously exposed waters to safer localities. <i>See also dangerously exposed waters; evacuation convoy; severely threatened coastline.</i>	evacuation of dangerously exposed waters / evacuarea unei zone maritime amenințate Deplasarea navelor comerciale sub controlul naval din zonele de litoral puternic amenințate și apele expuse în mod periculos, în locații mai sigure. <i>Vezi de asemenea, dangerously exposed waters; evacuation convoy; severely threatened coastline.</i>
evacuation of port equipment / évacuation de l'équipement portuaire The transfer of mobile / movable equipment from a threatened port to another port or to a working anchorage.	evacuation of port equipment / evacuarea echipamentului portuar Transferul echipamentului mobil / transportabil de la un port amenințat la alt port sau la un loc de ancorare în funcțiune.
evacuee / évacué A person who has been ordered or authorized to move from a place of danger by competent authorities, and whose movements and accommodation are planned, organized and controlled by such authorities. <i>See also asylum seeker; internally displaced person; refugee.</i>	evacuee / evacuat O persoană care a primit de la autorități competente, ordinul sau autorizația de a părăsi un loc periculos și ale cărei deplasări și găzduire sunt planificate, organizate și controlate de aceste autorități. <i>Vezi de asemenea, asylum seeker; internally displaced person; refugee.</i>

evaluation / évaluation In intelligence usage, a step in the processing phase of the intelligence cycle constituting appraisal of a item of information in respect of the reliability of the source, and the credibility of the information. <i>See also intelligence cycle.</i>	evaluation / evaluare În domeniul informațiilor etapă în faza de procesare a ciclului informațional, reprezentând aprecierea unui element de informație prin prisma gradului de încredere acordat sursei și a credibilității informației furnizate de aceasta. <i>Vezi de asemenea, intelligence cycle.</i>
evasion / évasion Measures taken either to avoid or escape detection, or to break contact with a hostile or potentially hostile unit.	evasion / evadare (scăpare) Măsuri luate fie pentru a evita, fie pentru a scăpa din detenție, sau de a rupe contactul cu o unitate ostilă sau potențial ostilă.
evasion and escape / évasion The procedures and operations whereby military personnel and other selected individuals are enabled to emerge from an enemy-held or hostile area to areas under friendly control.	evasion and escape / evadare și scăpare Proceduri și operațiuni prin care personal militar și alte persoane selectate sunt capabile să iasă dintr-un arest inamic sau o zonă ostilă în zone sub controlul propriu.
exaggerated stereoscopy / hyperstéréoscopie <i>See hyperstereoscopy.</i>	exaggerate stereoscopy / stereoscopie exagerată <i>Vezi hyperstereoscopy.</i>
examination / inspection In maintenance, a comprehensive scrutiny supplemented by measurement and physical testing in order to determine the condition of an item. <i>See also maintenance.</i>	examination / examinare (inspecție) În mentenanță, o examinare profundă completată prin măsurări și teste fizice în scopul de a determina starea unui obiect. <i>Vezi de asemenea, maintenance.</i>

exceptional transport / transport exceptionnel In railway terminology, transport of a load whose size, weight, or preparation entails special difficulties vis-à-vis the facilities or equipment of even one of the railway systems to be used. <i>See also ordinary transport.</i>	exceptional transport / transport exceptionnel În terminologia transporturilor feroviare, transportul unei încărcături a cărei dimensiune, greutate, sau pregătire atrage după sine dificultăți deosebite vis-a-vis de instalațiile sau echipamentul sistemelor de căi ferate utilizate. <i>Vezi de asemenea, ordinary transport.</i>
executing commander / commandant utilisateur In nuclear warfare, the NATO strategic commander to whom nuclear weapons are released for delivery against specific targets or in accordance with approved plans. <i>See also commander(s); coordinating commander.</i>	executing commander / comandantul care răspunde de utilizarea armei nucleare În războiul nuclear, comandantul strategic al NATO căruia i se transmit armele nucleare pentru a fi lansate împotriva țintelor specifice sau în concordanță cu planurile aprobate. <i>Vezi de asemenea, commander(s); coordinating commander.</i>
exercise / exercice A military manoeuvre or simulated wartime operation involving planning, preparation, and execution. It is carried out for the purpose of training and evaluation. It may be a combined, joint, or single service exercise, depending on participating organizations. <i>See also command post exercise; field exercise.</i>	exercise / exercițiu O manevră militară sau o operațiune de război simulată care presupune planificare, pregătire și executare. Se execută în scopul antrenării și evaluării. Poate fi combinată, întrunită, sau simplă depinzând de formațiunile participante. <i>Vezi de asemenea, command post exercise; field exercise.</i>

exercise area / zone d'exercice A geographical area specifically delineated in time and space for the conduct of training activities. Note: an exercise area is delineated in coordination with the host nations.	exercise area / zonă de aplicații O zonă geografică delimitată în mod specific în timp și spațiu pentru conducerea pregătirii de luptă. Notă: o zonă de aplicații este delimitată în coordonare cu națiunile gazdă.
exercise commander / commandant participant A commander taking part in the exercise who will issue appropriate operation orders to forces placed under his control. He may be allocated responsibilities regarding controlling, conducting, and/or directing the exercise in addition to that of command. <i>See also commander(s).</i>	exercise commander / directorul (comandantul) exercițiului Un comandant care luând parte la aplicație va emite ordine de operațiuni adecvate către forțele armate plasate sub comanda sa. I se pot atribui responsabilități privind controlul, conducerea și/sau dirijarea aplicației pe lângă cea de comandant. <i>Vezi de asemenea, commander(s).</i>
exercise directing staff / état-major de direction d'exercice A group of officers who by virtue of experience, qualifications, and a thorough knowledge of the exercise instructions, are selected to direct or control an exercise. <i>Also called "directing staff".</i>	exercise directing staff / statul major al conducerii exercițiului Un grup de ofițeri care în virtutea experienței, calificării și printr-o cunoaștere a instrucțiunilor aplicației sunt selectați pentru a dirija sau controla o aplicație. <i>Numit și "directing staff".</i>
exercise filled mine / mine d'exercice à compteur d'influences In naval mine warfare, a mine containing an inert filling and an indicating device. <i>See also dead mine; explosive filled mine; fitted mine; inert mine; mine.</i>	exercise filled mine / mină de exercițiu cu indicator de influență În războiul naval de mine, o mină care conține o încărcătură inertă și un dispozitiv indicator. <i>Vezi de asemenea, dead mine; explosive filled mine; fitted mine; inert mine; mine.</i>

exercise incident / incident en cours d'exercice An occurrence injected by directing staffs into the exercise which will have an effect on the forces being exercised, or their facilities, and which will require action by the appropriate commander and/or staff being exercised.	exercise incident / incident pe timpul exercițiului Un eveniment introdus de personalul de dirijare într-un exercițiu, care va avea un efect asupra forțelor participante sau instalațiilor și care va necesita o acțiune a comandantului specific și/sau a statului major al aplicației.
exercise mine / mine d'exercice In naval mine warfare, a mine suitable for use in mine warfare exercises, fitted with visible or audible indicating devices to show where and when it would normally fire. <i>See also mine; practice mine.</i>	exercise mine / mină de aplicație (exercițiu) În războiul naval de mine, o mină potrivită pentru utilizare în aplicațiile războiului de mine, prevăzută cu dispozitive audibile sau vizibile pentru a indica unde și când în mod normal va exploda. <i>Vezi de asemenea, mine; practice mine.</i>
exercise planning directive / directive pour la planification de l'exercice The exercise specification as developed by the officer scheduling the exercise, designed to provide further guidance to the planners of a particular exercise.	exercise planning directive / directivă pentru planificarea aplicației (exercițiului) Specificația aplicației, dezvoltată de către ofițerul care planifică exercițiul, destinată să furnizeze îndrumări ulterioare planificatorilor unei aplicații particulare.
exercise programme / programme annuel d'exercices ou de manoeuvres The specifications of the exercises programmed by a NATO commander for a particular calendar year.	exercise programme / programul anual al aplicațiilor (exercițiilor) Specificațiile exercițiilor programate de un comandant NATO pentru un an anume.

exercise specifications / spécifications d'un exercice The fundamental requirements for an exercise, providing in advance an outline of the concept, form, scope, setting, aim, objectives, force requirements, political implications, analysis arrangements and costs.	exercise specification / specificațiile aplicației (exercițiului) Cerințele fundamentale pentru o aplicație, care asigură anticipat un proiect privind conceptul, forma, situația tactică, pregătirea, ținta, obiectivul, necesarul de forțe, implicații politice, reglementări în vederea analizei și costuri.
exercise sponsor / officier prescrivant l'exercice The commander who conceives a particular exercise and orders that it be planned and executed either by his staff or by a subordinate headquarters.	exercise sponsor / ofițer inițiator de aplicație (exercițiu) Comandantul care concepe un exercițiu special și ordonă ca acesta să fie planificat fie de personalul propriu fie de un stat major subordonat.
exercise study / étude théorique An activity which may take the form of a map exercise, a war game, a series of lectures, a discussion group, or an operational analysis.	exercise study / studiu de aplicație (exercițiu) O activitate care poate lua forma unui exercițiu pe o hartă, a unui joc de război, a unei serii de conferințe, unui grup de discuții sau a unei analize operaționale.
expendable supplies and materials / approvisionnement consommable Items which are consumed in use, such as ammunition, or which lose their identity such as certain repair parts, or which are of low intrinsic value, unworthy of full accounting procedures.	Expendable supplies and materials / provizii și materiale consumabile Articole care sunt consumate prin folosire, cum ar fi muniția, sau care își pierd identitatea, precum piesele de schimb, sau care au o valoare intrinsecă mică, care nu merită o procedură de evaluare completă.

exploder / exploseur A device assigned to generate an electric current in a firing circuit after deliberate action by the user in order to initiate an explosive charge or charges.	exploder / explozor Un dispozitiv proiectat să genereze un curent electric într-un circuit de dare a focului, după acționarea deliberată de către utilizator în scopul inițierii unei încărcături explozive.
exploitation / exploitation 1. Taking full advantage of success in battle and following up initial gains. 2. Taking full advantage of any information that has come to hand for tactical or strategic purposes. 3. An offensive operation that usually follows a successful attack and is designed to disorganize the enemy in depth.	Exploitation / exploatare 1. Prelucrarea întregului avantaj al succesului în luptă și completarea avantajelor inițiale. 2. Prelucrarea întregului avantaj al oricărei informații primite în scopuri tactice și strategice. 3. O operațiune ofensivă executată în general ca urmare a unui atac plin de succes și care este destinată să dezorganizeze inamicul în adâncime.
exploratory hunting / chasse d'exploration In naval mine warfare, a parallel operation to search sweeping, in which a sample of the route or area is subjected to minehunting procedures to determine the presence or absence of mines.	Exploratory hunting / vânătoare de explorare În războiul naval de mine, o operațiune paralelă cu dragarea de explorare, în care o parte a rutei sau a zonei este supusă procedurilor de descoperire și dezamorsare a minelor pentru a determina prezența sau absența acestora.
explosive / explosif A substance or mixture of substances which, under external influences, is capable of rapidly releasing energy in the form of gases and heat.	explosive / exploziv O substanță sau un amestec de substanțe care sub influențe exterioare este capabilă să elibereze rapid energie sub formă de gaze și căldură.

explosive filled mine / mine chargée In mine warfare, a mine containing an explosive charge but not necessarily the firing train needed to detonate it. <i>See also exercise filled mine; fitted mine.</i>	explosive filled mine / mină cu încărcătură explozivă În războiul de mine, o mină care conține o încărcătură explozivă, dar nu în mod necesar amorsa de aprindere necesară detonării. <i>Vezi de asemenea, exercise mine; filled mine; fitted mine.</i>
explosive ordnance / explosifs et munitions All munitions containing explosives, nuclear fission or fusion materials and biological and chemical agents. This includes bombs and warheads; guided and ballistic missiles; artillery, mortar, rocket and small arms ammunition; all mines, torpedoes and depth charges, demolition charges; pyrotechnics; clusters and dispensers; cartridge and propellant actuated devices; electroexplosive devices; clandestine and improvised explosive devices; and all similar or related items or components explosive in nature. <i>See also area clearance; munition; proofing.</i>	explosive ordnance / muniție explozivă Toate munițiile conținând explozivi, materiale pentru fuziune sau fisiune nucleară, agenți chimici și biologici. Se includ bombe și focoașe; rachete balistice și dirijate; artileria, mortiere, rachete și muniția pentru armele portabile; toate minele, torpilele și grenadele antisubmarine, încărcături explozive de distrugere, compoziții pirotehnice, clustere și aruncătoare; dispozitive acționate de cartușe și substanțe explozive; dispozitive electro-explozive; dispozitive explozive clandestine și improvizate; și toate articolele similare sau înrudite precum și componente de natură explozibilă. <i>Vezi de asemenea, ammunition.</i>

explosive ordnance disposal / neutralisation des explosifs et munitions The detection, identification, on-site evaluation, rendering safe, recovery and final disposal of unexploded explosives ordnance. It may also include explosives ordnance which has become hazardous by damage or deterioration.	explosive ordnance disposal / distrugerea muniției explozive Detectarea, identificarea, evaluarea pe teren, neutralizarea, recuperarea și distrugerea finală a munițiilor explozive neexplodate. Se pot include de asemenea, muniții explozive care au devenit riscante sau periculoase prin avariere sau deteriorare.
explosive ordnance disposal incident / incident de neutralisation de munition explosive The suspected or detected presence of unexploded explosive ordnance, or damaged explosive ordnance, which constitutes a hazard to operations, installations, personnel or material. Not included in this definition are the accidental arming or other conditions that develop during the manufacture of high explosive material, technical service assembly operations or the laying of mines and demolition charges.	explosive ordnance disposal incident / incident cu muniție explozivă neexplodată (incident privind neutralizarea muniției explozive) Prezența suspectată sau detectată de muniție explozivă neexplodată, sau de muniție explozivă avariata care constituie un pericol pentru operații, instalații, personal, sau material. Nu se includ în această definiție armarea accidentală, sau alte incidente care se produc în timpul fabricării materialelor puternic explozive, operațiunilor tehnice de asamblare, plantării minelor sau încărcăturilor de distrugere.

explosive ordnance disposal procedures / procédures d'élimination des explosifs Those particular courses or modes of action taken by explosive ordnance disposal personnel for access to, diagnosis, rendering safe, recovery and final disposal of explosive ordnance or any hazardous material associated with an explosive ordnance disposal incident. a. Access procedures - Those actions taken to locate exactly and to gain access to unexploded explosive ordnance. b. Diagnostic procedures - Those actions taken to identify and evaluate unexploded explosive ordnance. c. Render-safe procedures - The portion of the explosive ordnance disposal procedures involving the application of special explosive ordnance disposal methods and tools to provide for the interruption of functions or separation of essential components of unexploded explosive ordnance to prevent an unacceptable detonation. d. Recovery procedures - Those actions taken to recover unexploded explosive ordnance. e. Final disposal procedures - The	explosive ordnance disposal procedures / proceduri de distrugere a muniției explozive neexplodată Acele procedee sau metode speciale de acțiune întreprinse de personalul de distrugere a muniției explozive pentru acces la: identificare, neutralizare, recuperare și distrugere finală a muniției explozive sau a oricărui material periculos asociat cu un incident în distrugerea muniției explozive. a. proceduri de acces. Acele măsuri luate pentru a localiza exact și a avea acces la muniția explozivă neexplodată. b. proceduri de diagnosticare (identificare, caracterizare). Acele măsuri luate pentru a identifica și evalua muniția explozivă neexplodată. c. proceduri de neutralizare. Parte a procedurilor de distrugere a muniției explozive care includ aplicarea de metode și instrumente speciale de distrugere a muniției explozive pentru a se asigura întreruperea funcțiilor sau separarea componentelor esențiale ale muniției explozive neexplodată ca să se prevină o detonare inadmisibilă. d. proceduri de recuperare. Acele măsuri luate pentru a recupera muniția explozivă neexplodată.

final disposal of explosive ordnance which may include demolition or burning in place, removal to a disposal area or other appropriate means.	e. Proceduri de distrugere finală. Distrugerea finală a muniției explozive care poate include distrugerea și arderea pe loc, transportarea într-o zonă de distrugere sau alte măsuri oportune.
explosive ordnance reconnaissance / reconnaissance de munition explosive Reconnaissance involving the investigation, detection, location, marking, initial identification and reporting of suspected unexploded explosive ordnance, by explosive ordnance reconnaissance agents, in order to determine further action.	explosive ordnance reconnaissance / recunoașterea muniției explozive neexplodată Recunoașterea implicând, cercetarea, detecția, localizarea, marcarea, identificarea inițială și raportarea munițiilor explozive suspecte neexplodate, prin agenți de recunoaștere a munițiilor explozive, pentru a determina acțiunile viitoare.
explosive train / chaîne de mise à feu A succession of initiating and igniting elements arranged to cause a charge to function.	explosive train / tren exploziv (lanț de dare a focului) O succesiune a elementelor de inițiere și aprindere, dispuse pentru a provoca explozia unei încărcături.
exposure dose / dose d'exposition The exposure dose at a given point is a measurement of radiation in relation to its ability to produce ionization. The unit of measurement of the exposure dose is the roentgen.	exposure dose / doză de expunere Doza de expunere la un punct dat este o măsurătoare a radiației în raport cu capacitatea acesteia de a produce ionizare. Unitatea de măsură pentru doza de radiații este roentgen.
exposure station / point de prise de vue <i>See air station.</i>	exposure station / stație de expunere (stație de înregistrare) <i>Vezi air station.</i>

extent of a military exercise / importance d'un exercice militaire The scope of an exercise in relation to the involvement of NATO and/or national commands. <i>See also intercommand exercise; intra-command exercise; NATO-wide exercise; scale of an exercise.</i>	extent of a military exercise / anvergura aplicației militare Amplasarea unei aplicații în funcție de participarea comandamentelor NATO și/sau naționale. <i>Vezi de asemenea, inter-command exercise; intra-command exercise; NATO-wide exercise; scale of an exercise.</i>
external reinforcing force / force de renfort extérieure A reinforcing force which is principally stationed in peacetime outside its intended Major NATO Command area of operations.	external reinforcing force / forță de întărire exterioară O forță de întărire, care în timp de pace este poziționată în afara zonei de operațiuni a Comandamentului Suprem NATO.
extraction drop / largage par extraction The dropping of loads by means of one or more extraction parachutes. <i>See also gravity extraction; platform drop.</i>	Extraction drop / lansare prin extracție Lansarea încărcăturilor cu ajutorul uneia sau mai multor parașute de extracție. <i>Vezi de asemenea, gravity extraction platform drop.</i>
extraction parachute / parachute extracteur An auxiliary parachute used to release lashings, pull cargo out of an aircraft or deploy one or more cargo parachutes. <i>See also extraction drop.</i>	extraction parachute / parașută de extracție O parașută auxiliară folosită pentru deblocarea și tragerea unei încărcături și/sau echipament dintr-o aeronavă, sau pentru a desfășura una sau mai multe parașute. <i>Vezi de asemenea, extraction drop.</i>

extraction zone / zone de largage à faible hauteur A specified drop zone used for the delivery of supplies and/or equipment by means of an extraction technique from an aircraft flying very close to the ground.	extraction zone / zona de extracție (zonă de lansare la joasă înălțime) O zonă de lansare specială, folosită pentru livrarea proviziilor și/sau echipamentului cu ajutorul unei tehnici de extracție dintr-o aeronavă în zbor foarte aproape de sol.

F	
face of a map or chart / recto d'une carte The side on which the printed image of the map or chart appears.	face of a map or chart / fața unei hărți sau diagrame Fața pe care apare imaginea imprimată a unei hărți sau diagrame.
facsimile / fac-similé A system of telecommunication for the transmission of fixed images with a view to their reception in a permanent form.	facsimile / facsimil Procedeu (mod) de telecomunicații pentru transmitere la distanță a imaginilor fixe, având ca rezultat la recepție un document palpabil.
fair drawing / dessin final A drawing complete in all respects in the style and form specified for reproduction.	fair drawing / desen final Un desen complet în ceea ce privește stilul și forma specificată pentru multiplicare.
fallout contours / courbe(s) d'isointensité Lines joining points which have the same radiation intensity that define a fallout pattern, represented in terms of roentgens per hour.	fallout contours / curbe de izo intensitate Linii care unesc puncte cu aceeași intensitate de radiații ce definesc o formă de căderi radioactive, exprimată în roentgen pe oră.
fallout pattern / diagramme des retombées radioactives The distribution of fallout as portrayed by fallout contours.	fallout pattern / diagramă de recăderi radioactive Distribuția căderilor (radioactive) rezultată din curbele de izo-intensitate.
fallout wind vector plot / graphique de vectorisation des vents pour le calcul des retombées A wind sector diagram based on the wind structure from the surface of the earth to the highest altitude of interest.	fallout wind vector plot / diagramă vectorială a vântului pe înălțime O diagramă sectorială a vântului bazată pe structura vântului de la suprafața pământului până la altitudinea maximă de interes.

false colour film / film à spectre décalé A colour film with at least one emulsion layer sensitive to radiation outside the visible region of the spectrum (e.g. infrared), in which the representation of colours is deliberately altered. <i>See also camouflage detection photography.</i>	false colour film / film fals color Un film color cu cel puțin un strat de emulsie sensibilă la radiațiile exterioare zonei vizibile a spectrului (de exemplu infraroșu) în care reprezentarea culorilor este deliberat alterată. <i>Vezi de asemenea, camouflage detection photography.</i>
false origin / fausse origine - point de référence relatif A fixed point to the south and west of a grid zone from which grid distances are measured eastward and northward.	false origin / punct de referință relativ Un punct fixat la sud și la vest de o zonă caroiată de la care distanțele caroiajului sunt măsurate spre est și nord.
false parallax / parallaxe fausse The apparent vertical displacement of an object from its true position when viewed stereoscopically, due to movement of the object itself as well as to change in the point of observation.	false parallax / paralaxă falsă Deplasarea verticală aparentă a unui obiect față de poziția sa reală, când este văzut stereoscopic, datorită mișcării obiectului în sine precum și modificării punctului de observare.
fan camera photography / faisceau de photographies Photography taken simultaneously by an assembly of three or more cameras, systematically installed at fixed angles relative to each other so as to provide wide lateral coverage with overlapping images. <i>See also tri-camera photography.</i>	fan camera photography / fotografii realizate cu camere dispuse în evantai Fotografie făcută simultan de către un ansamblu de trei sau mai multe camere aranjate sistematic la unghiuri fixe în raport una față de alta așa încât să asigure acoperirea laterală extinsă cu imagini care se suprapun. <i>Vezi de asemenea, tri-camera photography.</i>

fan cameras / faisceau d'appareils photo An assembly of three or more cameras systematically disposed at fixed angles relative to each other so as to provide wide lateral coverage with overlapping images. <i>See also tri-camera photography.</i>	fan cameras / evantai de camere Un ansamblu de trei sau mai multe camere aranjate sistematic la unghiuri fixe în raport una față de alta așa încât să asigure acoperirea laterală extinsă cu imagini care se suprapun. <i>Vezi de asemenea, tri-camera photography.</i>
fan marker beacon / radioborne en éventail A type of radio beacon, the emissions of which radiate in a vertical, fan-shaped pattern. The signal can be keyed for identification purposes. <i>See also beacon; radio beacon; Z marker beacon.</i>	fan marker beacon / radiofar cu fascicul în evantai Un tip de radiofar, ce emite vertical, după un model în formă de evantai. Semnalul poate fi manipulat pentru scopuri de identificare. <i>Vezi de asemenea, beacon; radio beacon; Z marker beacon.</i>
feature / détail cartographique In cartography, any object or configuration of ground or water represented on the face of the map or chart.	feature / detaliu de relief (cartografic) În cartografie, orice obiect sau configurație a solului sau a apei reprezentat pe fața unei hărți sau diagrame.
feature line overlap / couverture de ligne caractéristique du terrain A series of overlapping air photographs which follow the line of a ground feature, e.g., river, road, railway, etc.	feature line overlap / acoperirea liniei unei caracteristici a terenului O serie de fotografii aeriene care se suprapun și care urmăresc linia unei forme de relief: de ex. râuri, șosele, căi ferate etc.
fiducial mark / repère de cliché <i>See collimating mark.</i>	fiducial mark / reper de bază <i>Vezi collimating mark.</i>

field control / réseau trigonométrique A series of points whose relative positions and elevations are known. These positions are used in basic data in mapping and charting. Normally, these positions are established by survey methods, and are sometimes referred to as trig control or trigonometrical net(work). <i>See also control point, ground control.</i>	field control / rețea principală de sprijin (rețea trigonometrică) O serie de puncte ale căror poziții și elevații relative sunt cunoscute. Aceste poziții sunt folosite ca informații de bază în cartografie și trasare de hărți. Normal, aceste poziții sunt determinate prin metode topografice și sunt uneori numite „rețea de triangulație sau rețea trigonometrică”. <i>Vezi de asemenea, control point; ground control.</i>
field exercise / exercice de combat à simple action An exercise conducted in the field under simulated war conditions in which troops and armament of one side are actually present, while those of the other side may be imaginary or in outline. <i>See also command post exercise; exercise.</i>	field exercise / exercițiu în teren Un exercițiu condus în câmpul de instrucție în condiții de război simulate, în care trupele și armamentul unei părți sunt în mod real prezente, pe când cele ale celeilalte părți pot fi imaginare sau marcate. <i>Vezi de asemenea, also command post exercise; exercise.</i>
field fortification / fortification de campagne An emplacement or shelter of a temporary nature which can be constructed with reasonable facility by units requiring no more than minor engineer supervisory and equipment participation.	field fortification / fortificație de campanie Un amplasament sau adăpost de o natură temporară care poate fi construit cu facilități rezonabile de către unități, solicitând supraveghere genistică și contribuție cu echipamente de importanță minoră.
field of fire / champ de tir The area which a weapon or a group of weapons may cover effectively with fire from a given	field of fire / câmp de tragere O zonă pe care o armă sau grup de arme o poate acoperi efectiv cu foc de pe o poziție dată.

position.	
field of view / angle de champ 1. In photography, the angle between two rays passing through the perspective centre (rear nodal point) of a camera lens to the two opposite sides of the format. Not to be confused with angle of view. <i>See also angle of view.</i> 2. The total solid angle available to the gunner when looking through the gun sight. <i>See also field of vision.</i>	field of view / câmp vizual 1.În fotografie, unghiul dintre două raze trecând prin centrul perspectivei (punctul nodal posterior) obiectivului unei camere la două vârfuri opuse ale formatului. Nu trebuie confundat cu unghiul de vedere. <i>Vezi de asemenea, angle of view.</i> 2.Unghiul solid total disponibil observatorului tragerii când privește prin vizorul tunului. <i>Vezi de asemenea, field of vision.</i>
field of vision / angle de vision The total solid angle available to the gunner from his normal position. <i>See also field of view.</i>	field of vision / unghi vizual Unghiul solid total disponibil observatorului tragerii din poziția sa normală. <i>Vezi de asemenea, field of view.</i>
fighter / chasseur A generic term to describe a type of fast and manoeuvrable fixed wing aircraft capable of tactical air operations against air and/or surface targets. <i>See also all weather air defence fighter; clear weather air defence fighter; day air defence fighter; interceptor.</i>	fighter / avion de vânătoare Un termen generic pentru a descrie un tip de aeronavă cu aripă fixă, rapidă și manevrabilă, capabilă de a efectua operații aeriene tactice împotriva țintelor aeriene și/sau de suprafață. <i>Vezi de asemenea, all weather air defence fighter; clear weather air defence fighter; day air defence fighter; interceptor.</i>
fighter cover / couverture aérienne The maintenance of a number of fighter aircraft over a specified area or force for the purpose of repelling hostile air activities. <i>See</i>	fighter cover / acoperire cu aviație de vânătoare Mentținerea unui număr de avioane de vânătoare deasupra unei zone sau forțe specificate în scopul respingerii acțiunilor

<i>also airborne alert; cover.</i>	aeriene inamice. <i>Vezi de asemenea, airborne alert; cover.</i>
fighter direction aircraft / aéronef directeur d'avions de combat An aircraft equipped and manned for directing fighter aircraft.	fighter direction aircraft / aeronavă de dirijare a aeronavelor de vânătoare O aeronavă echipată cu echipament și personal pentru dirijarea aeronavelor de vânătoare.
fighter engagement zone / zone d'engagement d'arme - zone d'engagement des intercepteurs <i>See weapon engagement zone.</i>	fighter engagement zone / zonă de angajare a aviației de vânătoare <i>Vezi weapon engagement zone.</i>
fighter interceptor / chasseur d'interception - intercepteur <i>See interceptor.</i>	fighter interceptor / avion de vânătoare - interceptare <i>Vezi interceptor.</i>
fighter sweep / sweep An offensive mission by fighter aircraft to seek out and destroy enemy aircraft or targets of opportunity in an allotted area of operations.	fighter sweep / combaterea avioanelor inamice pe sol sau în aer cu aviația de vânătoare O misiune ofensivă cu ajutorul aviației de vânătoare pentru a căuta și distruge avioane sau ținte inamice descoperite (de oportunitate) într-o zonă destinată acțiunilor militare.
fighting patrol / patrouille de combat <i>See combat patrol.</i>	fighting patrol / patrulă de avioane de vânătoare <i>Vezi combat patrol.</i>
filler point / prise de remplissage <i>See charging point.</i>	filler point / punct de umplere <i>Vezi charging point.</i>
film badge / dosiphote A photographic film packet to be carried by personnel, in the form of a badge, for measuring and permanently recording	film badge / dozimetru cu film Un pachet cu film fotografic purat de personal, sub forma unui ecuson, pentru măsurarea și înregistrarea permanentă a dozării

(usually) gamma-ray dosage.	radiației gama.
filter / filtre In electronics, a device which transmits only part of the incident energy and may thereby change the spectral distribution of energy: a. high pass filters transmit energy above a certain frequency; b. low pass filters transmit energy below a certain frequency; c. band pass filters transmit energy of a certain bandwidth; d. band stop filters transmit energy outside a specific frequency band.	filter / filtru În electronică, un dispozitiv care transmite numai o parte din energia incidentă și poate astfel modifica distribuția spectrală a energiei: a. Filtrele „trece sus“ transmit energia deasupra unei frecvențe fixate. b. Filtrele „trece jos“ transmit energia sub o frecvență fixată. c. Filtrele „trece bandă“ transmit energia într-o bandă de frecvențe fixată. d. Filtrele de „oprire bandă“ transmit energia în afara unei benzi de frecvențe specificate.
filtering / filtrage The process of interpreting reported information on movements of aircraft, ships, and submarines in order to determine their probable true tracks and, where applicable, heights or depths.	filtering / filtrare Procesul de interpretare a informațiilor semnalate cu privire la mișcările aeronavelor, vaselor și submarinelor cu scopul de a determina rutele reale probabile și, unde este cazul, înălțimile sau adâncimile.

final approach / approche finale That part of an instrument approach procedure in which alignment and descent for landing are accomplished. a. In a non-precision approach it normally begins at the final approach fix or point and ends at the missed approach point or fix. b. In a precision approach the final approach is deemed to commence at the glide path intercept point and ends at the decision height/altitude.	final approach / apropiere finală Acea parte a unei proceduri de apropiere instrumentală în care se realizează alinierea și coborârea în vederea aterizării. a. Într-o apropiere neprecisă, aceasta începe în mod normal la reperul /punctul apropierii finale și se termină la reperul /punctul apropierii întrerupte. b. Într-o apropiere de precizie, apropierea finală este gândită să înceapă la punctul final al traiectoriei de zbor și se termină la înălțimea /altitudinea de decizie.
final destination / destination finale In naval control of shipping, the final destination of a convoy or of an individual ship (whether in convoy or independent) irrespective of whether or not routing instructions have been issued. <i>See also original destination.</i>	final destination / destinație finală În dirijarea transporturilor maritime, destinația finală a unui convoi sau a unui singur vas (fie în convoi fie independent) fără a se ține seama dacă au fost sau nu emise instrucțiunile privind traseul. <i>Vezi de asemenea, original destination.</i>
final disposal procedures / procédé de destruction définitive <i>See explosive ordnance disposal procedures.</i>	final disposal procedures / proceduri de distrugere finală <i>Vezi explosive ordnance disposal procedures.</i>

final plan / plan final A plan for which drafts have been coordinated and approved and which has been signed by or on behalf of a competent authority. <i>See also coordinated draft plan; draft plan; initial draft plan; operation plan.</i>	final plan / plan final Un plan pentru care proiectele au fost coordonate și aprobate și care a fost semnat de sau în numele unei autorități competente. <i>Vezi deasemenea, coordinated draft plan; draft plan; initial draft plan; operation plan.</i>
final protective fire / tir d'arrêt An immediately available prearranged barrier of fire designed to impede enemy movement across defensive lines or areas.	final protective fire / foc continuu de baraj (perdea de foc) O barieră de foc anterior pregătită, imediat disponibilă, destinată să împiedice deplasarea inamicului dincolo de aliniamentele sau zonele de apărare.
fire / 1. feu; 2. tirer; 3. tir 1. The command given to discharge a weapon(s). 2. To detonate the main explosive charge by means of a firing system. 3. <i>See barrage fire; close supporting fire; concentrated fire; counterfire; counterpreparation fire; covering fire; deep supporting fire; direct fire; direct supporting fire; distributed fire; grazing fire; harassing fire; indirect fire; interdiction fire; neutralization fire; observed fire; preparation fire; radar fire; registration fire; searching fire; supporting fire; unobserved fire. See also destruction fire mission.</i>	fire / foc (tir, tragere) 1. Comandă dată pentru a descărca o armă (e). 2. A detona încărcătura explozivă principală cu ajutorul sistemului de dare a focului. 3. <i>Vezi barrage fire; close supporting fire; concentrated fire; counterfire; counterpreparation fire; covering fire; deep supporting fire; direct fire; direct supporting fire; distributed fire; grazing fire; harassing fire; indirect fire; interdiction fire; neutralization fire; observed fire; preparation fire; radar fire; registration fire; searching fire; supporting fire; unobserved fire. Vezi de asemenea destruction fire mission.</i>

fire-ball / boule de feu The luminous sphere of hot gases which forms a few millionths of a second after detonation of a nuclear weapon and immediately starts expanding and cooling.	fire-ball / sferă de foc Sferă luminoasă a gazelor fierbinți care se formează la câteva milionimi de secundă după detonarea unei arme nucleare și începe imediat creșterea în volum și răcirea.
fire capabilities chart / carte des possibilités de tir A chart, usually in the form of an overlay, showing the areas which can be reached by the fire of the bulk of the weapons of a unit.	fire capabilities chart / planul posibilităților de foc Un plan, în general sub forma unei scheme pe material transparent, prezentând zonele care pot fi atinse de tirul majorității armelor unei unități.
fire-control / conduite de tir The control of all operations in connection with the application of fire on a target.	fire-control / conducerea focului Conducerea tuturor operațiunilor în legătură cu folosirea focului asupra unei ținte.
fire-control radar / radar de tir Radar used to provide target information inputs to a weapon fire control system.	fire-control radar / stație de radiolocație de tragere Stație de radiolocație specializată folosită pentru a asigura unui sistem de conducere a focului / tirului unei arme informațiile de intrare cu privire la țintă și tragere.
fire-control system / système de commande de tir A group of interrelated fire control equipments and/or instruments designed for use with a weapon or group of weapons.	fire-control system / sistem de conducere a focului Un grup de echipamente de conducere a focului în interdependență și/sau de aparate destinate pentru utilizare împreună cu o armă sau un grup de arme.

fire coordination / coordination des tirs - coordination des tirs d'appui <i>See fire support coordination.</i>	fire coordination / coordonarea (dirijarea) focului <i>Vezi fire support coordination.</i>
fire coordination area / zone de coordination des feux An area with specified restraints into which fires in excess of those restraints will not be delivered without approval of the authority establishing the restraints.	fire coordination area / zonă de coordonare a focului O zonă cu restricții specificate, în interiorul căreia tragerile care nu corespund acestor limitări nu pot fi efectuate fără aprobarea autorității care a stabilit respectivele rezerve.
fire direction centre / bureau de conduite de tir - poste central de tir That element of a command post, consisting of gunnery and communication personnel and equipment, by means of which the commander exercises fire direction and/or fire control. The fire direction centre receives target intelligence and requests for fire, and translates them into appropriate fire direction.	fire direction centre / centru de conducere a focului Elementul unui post de comandă constituit din personal și echipament pentru executarea tragerilor și comunicații, cu ajutorul căruia comandantul exercită dirijarea focului și/sau conducerea focului. Centrul de conducere a focului primește informații despre ținte, cereri de foc și le transpune în directive de trageri corespunzătoare.

fire for effect / tir d'efficacité 1. Fire which is delivered after the mean point of impact or burst is within the desired distance of the target or adjusting/ranging point. 2. Term in a call for fire to indicate the adjustment/ranging is satisfactory and fire for effect is desired.	fire for effect / tragere de efect 1. Foc care este declanșat după ce punctul mediu de impact sau de explozie este în cadrul distanței dorite la țintă sau la punctul de ochire /reglare a tirului. 2. Termen utilizat în cererea de foc pentru a arăta că reglajul / corectarea este satisfăcătoare și că tragerea de efect poate începe.
fire mission / mission de tir 1. Specific assignment given to a fire unit as part of a definite plan. 2. Order used to alert the weapon / battery area and indicate that the message following is a call for fire.	fire mission / misiune de tragere 1. Misiune specifică atribuită unei unități de tragere, ca parte a unui plan definit. 2. Ordin folosit pentru a alerta poziția armei / bateriei și care arată că mesajul care va urma este o cerere de foc.
fire plan / plan d'emploi des feux A tactical plan for using the weapons of a unit or formation so that their fire will be coordinated.	fire plan / planul focului Un plan tactic pentru utilizarea armelor unei unități sau formațiuni în așa fel încât tragerile lor să fie coordonate.
fire-power / puissance de feu 1. The amount of fire which may be delivered by a position, unit, or weapon system. 2. Ability to deliver fire. 1/3/73	fire-power / putere de foc 1. Volumul focului care poate fi distribuit de către o poziție, unitate sau sistem de armă. 2. Capacitatea de a furniza foc.

fire-power umbrella / zone de tir contre-avions An area of specified dimensions defining the boundaries of the airspace over a naval force at sea within which the fire of ships anti-aircraft weapons can endanger aircraft, and within which special procedures have been established for the identification and operation of friendly aircraft. <i>See also air defence operations area.</i>	fire-power umbrella / acoperire antiaeriană O zonă de dimensiuni stabilite care definește granițele spațiului aerian deasupra unei forțe navale pe mare în interiorul căreia focul armelor antiaeriene al navelor poate pune în pericol aeronavele și, în interiorul căreia proceduri speciale trebuie să fie stabilite pentru identificarea și trecerea la acțiune a aeronavelor amice. <i>Vezi de asemenea, air defence operations area.</i>
firestorm / tempête de feu Stationary mass fire, generally in builtup urban areas, generating strong, inrushing winds from all sides; the winds keep the fires from spreading while adding fresh oxygen to increase their intensity.	fire-storm / furtună de foc Foc concentrat staționar, de regulă în zone urbane construite, care generează vânturi puternice cu dezvoltare violentă în toate direcțiile; vânturile întrețin focul, în timp ce oxigenul proaspăt amplifică intensitatea acestuia.
fire support / appui-feu The application of fire, coordinated with the manoeuvre of forces, to destroy, neutralize or suppress the enemy. <i>See also naval fire support.</i>	fire support / sprijin (asigurare) cu foc Folosirea focului în coordonare cu manevra forțelor, pentru a distruge neutraliza sau suprima inamicul. <i>Vezi de asemenea, naval fire support.</i>

fire support area / zone de tirs d'appui An appropriate manoeuvre area assigned to fire support ships from which to deliver gun-fire support of an amphibious operation. <i>See also naval support area.</i>	fire support area / zonă (raion) de sprijin cu foc O zonă de manevră adecvată, destinată navelor de sprijin cu foc de pe care se lansează sprijinul cu foc de artilerie pentru o operațiune amfibie. <i>Vezi de asemenea, naval support area.</i>
fire support coordination / coordination des tirs d'appui - coordination des tirs The planning and executing of fire so that targets are adequately covered by asuitable weapon or group of weapons. <i>Also called "fire coordination".</i>	fire support coordination / coordonarea sprijinului cu foc Planificarea și executarea focului astfel că țintele sunt acoperite în mod adecvat de o armă sau grup de arme corespunzătoare. <i>Numită și "fire coordination".</i>
fire support coordination centre / centre de coordination des feux d'appui - centre de coordination des armes d'appui A single location in which are centralized communication facilities and personnel incident to the coordination of all forms of fire support. <i>Also called "supporting arms coordination centre".</i>	fire support coordination centre / centru de coordonare a sprijinului cu foc O poziție unică în care sunt centralizate mijloacele de comunicații și personalul care realizează coordonarea tuturor formelor de sprijin cu foc. <i>Numit și "supporting arms coordination centre".</i>
fire support coordination line / ligne de coordination des feux d'appui Within an assigned area of operations, a line established by a land or amphibious force commander to denote coordination	fire support coordination line / linie de coordonare a sprijinului cu foc În cadrul unei zone atribuite acțiunilor militare, o linie fixată de un comandant de forțe terestre sau de desant maritim pentru a desemna cerințele de coordonare

requirements for fires by other force elements which may affect the commander's current and planned operations. The fire support coordination line applies to fires of air, ground or sea weapons using any type of ammunition against surface or ground targets. The establishment of the fire support coordination line must be coordinated with the appropriate commanders and supporting elements. Attacks against surface or ground targets short of the fire support coordination line must be conducted under the positive control or procedural clearance of the associated land or amphibious force commander. Unless in exceptional circumstances, commanders of forces attacking targets beyond the fire support coordination line must coordinate with all affected commanders in order to avoid fratricide and to harmonize joint objectives. Note: in the context of this definition the term "surface targets" applies to those in littoral or inland waters within the designated area of operations.	în privința tragerilor cu alte unități care pot afecta operațiile curente și planificate ale acestuia. Linia de coordonare a sprijinului cu foc se aplică tragerilor cu arme aeriene terestre sau maritime care utilizează orice tip de muniție împotriva țintelor de suprafață sau terestre. Fixarea liniei de coordonare pentru asigurarea cu foc trebuie să fie pusă de acord cu comandanții și unitățile de sprijin în cauză. Atacurile împotriva țintelor de suprafață sau terestre, exceptând linia de coordonare a sprijinului cu foc, trebuie să fie purtate sub controlul total sau aprobarea procedurală a comandantului forței terestre sau de desant maritim asociate. Cu excepția împrejurărilor excepționale, comandantul forței care atacă ținte peste linia de coordonare a sprijinului cu foc trebuie să se pună de acord cu toți comandanții afectați pentru a evita fratricidul și a armoniza obiectivele comune. Notă: în contextul acestei definiții termenul "ținte de suprafață" se aplică țăntelor situate în apele de coastă sau interioare din zona destinată acțiunilor militare.

fire support group / groupement de tirs d'appui A temporary grouping of ships under a single commander charged with supporting troop operations ashore by naval fire. A fire support group may be further subdivided into fire support units and fire support elements.	fire support group / grupare de sprijin cu foc O grupare temporară de nave sub un comandant unic, însărcinată cu sprijinul operațiunilor trupelor pe uscat cu foc naval. O grupare de sprijin poate fi ulterior subdivizată în unități de sprijin cu foc și elemente de sprijin cu foc.
fire unit / unité de tir The smallest artillery or mortar organization, consisting of one or more weapon systems, capable of being employed to execute a fire mission.	fire unit / unitate de tragere Cea mai mică formațiune de artilerie sau mortiere, cuprinzând unul sau mai multe sisteme de armă capabilă să execute o misiune de tragere.
firing / mise à feu Actuation of the firing system. <i>See also firing system.</i>	firing / tragere Punerea în funcțiune a sistemului de tragere. <i>Vezi de asemenea, firing system.</i>
firing area / aire d'explosion In a sweeper - sweep combination, the horizontal area at the depth of a particular mine in which the mine will detonate. The firing area has exactly the same dimensions as the interception area but will lie astern of it unless the mine detonates immediately when actuated.	firing area / zonă de explozie Într-o operațiune de dragare, suprafața în plan orizontal la adâncimea unei anumite mine, în care aceasta va detona. Zona de explozie are exact aceleași dimensiuni ca și zona de interceptare dar va fi așezată în spatele acesteia, cu excepția cazului când mina explodează imediat când este acționată.

firing circuit / circuit de mise de feu - mécanisme de mise de feu 1. In land operations, an electrical circuit and/or pyrotechnic loop designed to detonate connected charges from a firing point. 2. In naval mine warfare, that part of a mine circuit which either completes the detonator circuit or operates a ship counter. <i>Also called "firing mechanism".</i>	firing circuit / circuit de dare a focului 1. În operațiunile terestre, un circuit electric și/sau buclă pirotehnică proiectat pentru a detona încărcături conectate la punctul de executare a loviturii. 2. În războiul naval de mine, acea parte a circuitului unei mine care fie completează circuitul detonator, fie un contor. <i>Numit și "firing mechanism".</i>
firing mechanism / mécanisme de mise de feu - circuit de mise de feu <i>See firing circuit.</i>	firing mechanism / mecanism de tragere (de dare a focului) <i>Vezi firing circuit.</i>
firing point / point de mise de feu That point in the firing circuit where the device employed to initiate the detonation of the charges is located.	firing point / punct de tragere (de dare a focului) Punctul în circuitul de dare a focului unde este poziționat dispozitivul folosit pentru a iniția detonarea încărcăturilor.
firing system / mise de feu System designed to actuate an explosive, electric or other train, in order to cause the explosion of a charge. <i>See also firing.</i>	firing system / sistem de tragere (de dare a focului) Sistem proiectat să acționeze o amorsă explozivă, electrică sau de altă natură, pentru a provoca explozia unei încărcături. <i>Vezi de asemenea, firing.</i>
fission / fission The process whereby the nucleus of a heavy element splits into (generally) two nuclei of lighter elements, with the release of substantial amounts of energy.	fission / fisiune Procesul prin care nucleul unui element greu se divide în (general) două nuclee de elemente mai ușoare, cu eliberarea unei cantități substanțiale de energie.

fission products / produits de fission A general term for the complex mixture of substances produced as a result of nuclear fission.	fission products / produși de fisiune Un termen general pentru un ansamblu complex de substanțe (produse) rezultate dintr-o fisiune nucleară.
fission to yield ratio / rapport "fission/puissance" The ratio of the yield derived from nuclear fission to the total yield; it is frequently expressed in percent.	fission to yield ratio / raport fisiune – putere Raportul între puterea furnizată de fisiunea nucleară și puterea totală; este exprimat frecvent în procente.
fitted mine / mine disponible In naval mine warfare, a mine containing an explosive charge, a primer, detonator and firing system. <i>See also exercise filled mine; explosive filled mine.</i>	fitted mine / mină echipată În războiul naval de mine, o mină conținând o încărcătură explozivă, o amorsă, un detonator și sistem de dare a focului. <i>Vezi de asemenea, exercise filled mine; explosive filled mine.</i>
fix / point A position determined from terrestrial, electronic, or astronomical data.	fix / fix O poziție terestră determinată din date electronice sau astronomice.
fixed ammunition / munition encartouchée Ammunition in which the cartridge case is permanently attached to the projectile. <i>See also munition.</i>	fixed ammunition / muniție acuplată Muniție în care tubul cartușului este permanent atașat la proiectil. <i>Vezi de asemenea, munition.</i>
fixed medical treatment facility / installation fixe du service de santé A medical treatment facility which is designed to operate for an extended period of time at a specific site.	fixed medical treatment facility / instalație fixă a serviciului medical O instalație de tratament care este proiectată să funcționeze o perioadă de timp extinsă într-un loc specific.

fixed station patrol / barrage fixe One in which each scout maintains station relative to an assigned point on a barrier line while searching the surrounding area. Scouts are not stationary but remain underway and patrol near the centre of their assigned stations. A scout is a surface ship, submarine, or aircraft.	fixed station patrol / post de patrulă fix Dispozitiv în care fiecare patrulă își menține postul în interdependență cu un punct determinat pe un aliniament de baraje, în timpul cercetării zonei înconjurătoare. Patrurile nu sunt staționare dar rămân în urmă și patrulează în apropierea centrului posturilor atribuite lor. O patrulă este o navă de suprafață, un submarin sau o aeronavă.
fixer network / réseau de détermination de position - système de détermination de position A combination of radio or radar direction-finding installations which, operating in conjunction, are capable of plotting the position relative to the ground of an aircraft in flight. <i>Also called "fixer system".</i>	fixer network / rețea de stații de radiogoniometrare pentru determinarea Un ansamblu de instalații radiogoniometrice sau radar care, operând împreună, sunt capabile să determine poziția relativă a unei aeronave în zbor față de sol. <i>Numită și "fixer system".</i>
fixer system / système de détermination de position <i>See fixer network.</i>	fixer system / sistem de determinare a poziției <i>Vezi fixer network.</i>
flame-thrower / lance-flammes A weapon that projects incendiary fuel and has provision for ignition of this fuel.	flame thrower / aruncător de flăcări O armă care proiectează lichid incendiar și care are dispozitiv pentru aprinderea acestui combustibil.

flank guard / flanc-garde A security element operating to the flank of a moving or stationary force to protect it from enemy ground observation, direct fire, and surprise attack. <i>See also guard; screen.</i>	flank guard / detaşament de flanc Un element de securitate operând pe flancul unei forţe în mişcare sau staţionară pentru a o proteja de observarea inamică terestră, de focul direct şi de atac surpriză. <i>Vezi de asemenea, guard; screen.</i>
flanking attack / attaque de flanc An offensive manoeuvre directed at the flank of an enemy. <i>See also frontal attack.</i>	flanking attack / atac de flanc O manevră ofensivă direcţionată către flancul unui inamic. <i>Vezi de asemenea, frontal attack.</i>
flare / arrondi The change in the flight path of an aircraft so as to reduce the rate of descent for touchdown. <i>Also called "roundout".</i>	flare / manevră de aterizare Modificarea traiectoriei de zbor a unei aeronave aşa încât să reducă viteza de coborâre pentru contactul cu solul. <i>Numită şi "round out".</i>
flash blindness / aveuglement par l'éclair Impairment of vision resulting from an intense flash of light. It includes temporary or permanent loss of visual functions and may be associated with retinal burns.	flash blindness / orbire prin iluminare instantanee Diminuarea vederii cauzată de o explozie de lumină puternică. Include pierderea temporară sau permanentă a funcţiilor vizuale şi poate fi asociată cu arsuri ale retinei.
flash burn / brûlure par l'éclair A burn caused by excessive exposure (of bare skin) to thermal radiation.	flash burn / arsură datorată flash –ului (strălucirii) O arsură cauzată de expunerea îndelungată (a pielii descoperită) la radiaţia termică.

flash suppressor / cache-flamme - dispositif antilueur Device attached to the muzzle of the weapon which reduces the amount of visible light or flash created by burning propellant gases.	flash suppressor / ascunzător (strălucire) de flăcări Un dispozitiv atașat la gura armei, care reduce cantitatea de lumină vizibilă sau flash-ul create de arderea gazelor de propulsie.
flash-to-bang time / intervalle éclairson The time from light being first observed until the sound of the nuclear detonation is heard.	flash-to-bang time / intervalul lumină-sunet Timpul de la observarea luminii până când sunetul unei explozii nucleare este auzit.
flat / non contrasté In photography, lacking in contrast.	flat / fără contrast În fotografie lipsa de contrast.
flight following / contrôle en vol The task of maintaining contact with specified aircraft for the purpose of determining en route progress and/or flight termination.	flight following / urmărirea zborului Sarcina de a menține contactul cu aeronava stabilită, în scopul de a determina ruta, și/sau sfârșitul zborului.
flight information centre / centre d'information de vol A unit established to provide flight information service and alerting service.	flight information centre / centru de informații de zbor O unitate stabilită pentru a asigura serviciul de informații de zbor și serviciul de înștiințare.
flight information region / région d'information de vol An airspace of defined dimensions within which flight information service and alerting service are provided. <i>See also air traffic control centre; area control centre.</i>	flight information region / raion de strângere a informațiilor de zbor Un spațiu aerian de dimensiuni definite în care sunt asigurate serviciul de informații de zbor și serviciul de înștiințare. <i>Vezi de asemenea, air traffic control centre; area control centre.</i>

flight information service / service d'information de vol A service provided for the purpose of giving advice and information useful for the safe and efficient conduct of flights.	flight information service / serviciul de informații de zbor Un serviciu pregătit cu scopul asigurării consultanței și informațiilor utile pentru dirijarea în siguranță și eficiență a zborurilor.
flight levels / niveaux de vol Surfaces of constant atmospheric pressure which are related to a specific pressure datum, 1013.2 mb (29.92 in), and are separated by specific pressure intervals. (Flight levels are expressed in three digits that represent hundreds of feet; e.g. flight level 250 represents a barometric altimeter indication of 25,000 feet and flight level 255 is an indication of 25,500 feet.).	flight levels / niveluri de zbor Suprafețe de presiune atmosferică constantă care sunt raportate la o presiune de referință specificată, 1013,2mb (29,92in) și care sunt separate de intervale de presiune specifice. (Nivelurile de zbor sunt exprimate de 3 cifre care indică sute de picioare (feet); de exemplu, nivelul de zbor 250 corespunde unei indicații a altimetrului barometric de 25.000 feet, iar nivelul de zbor 255 este o indicație de la 25.500 feet.
flight path / trajectoire de vol The line connecting the successive positions occupied, or to be occupied, by an aircraft, missile or space vehicle as it moves through air or space.	flight path / traiectorie de zbor Linia care unește pozițiile succesive ocupate sau care vor fi ocupate de o aeronavă, rachetă sau vehicul spațial pe măsura deplasării sale în aer sau spațiu.
flight plan / plan de vol Specified information provided to air traffic services units, relative to an intended flight or portion of a flight of an aircraft.	flight plan / plan de zbor Ansamblu de informații specifice unui zbor planificat sau unei porțiuni din acesta, transmise organelor, serviciilor de trafic aerian.

flight readiness firing / essai au point fixe Short duration tests relating to a rocket system, carried out with the propulsion device in operation, the rocket being fixed on the launcher. Such tests are carried out in order to define the state of preparation of the rocket system and of the launching facilities before the flight test.	flight readiness firing / pornire de control a motorului înainte de start (încercare la punct fix) Teste de scurtă durată privind un sistem de rachete, efectuat cu dispozitivul de propulsie în funcțiune, racheta fiind fixată pe lansator. Astfel de teste sunt executate pentru a determina starea de pregătire a sistemului rachetei și a mijloacelor de lansare, înainte de testul în zbor.
flight surgeon / médecin de l'air A physician specially trained in aviation medical practice whose primary duty is the medical examination and medical care of aircrew.	flight surgeon / medic de aviație Un medic special pregătit în practica medicinei, a cărei sarcină principală este examinarea și îngrijirea medicală a echipajului de zbor.
flight test / essai en vol Test of an aircraft, rocket, missile, or other vehicle by actual flight or launching. Flight tests are planned to achieve specific test objectives and gain operational information.	flight test / test de zbor Testarea unei aeronave, rachete, rachete dirijate sau a altui vehicul prin zbor sau lansare reală. Testele de zbor sunt planificate să realizeze obiectivele testelor specifice și să asigure informații operaționale (privind funcționarea).
floatation / flottabilité The capability of a vehicle to float in water.	floatation / flotabilitate Capacitatea unui vehicul de a pluti în apă.
floating base support / bâtiment de soutien logistique A form of logistic support in which supplies, repairs, maintenance and other services are provided in harbour or at an anchorage for operating forces	floating base support / bază plutitoare de sprijin (băstiment de asigurare logistică) O formă a sprijinului logistic, în care proviziile, reparațiile, întreținerea și alte servicii sunt asigurate în port sau într-un loc de

from ships.	ancorare pentru forțele operaționale, de pe o navă specializată.
floating lines / ligne flottante In photogrammetry, lines connecting the same two points of detail on each print of a stereo pair, used to determine whether or not the points are intervisible. The lines may be drawn directly on to the prints or superimposed by means of strips of transparent material.	floating lines / linii flotante În fotogrammetrie, liniile care unesc aceleași două puncte de detalii pe fiecare înregistrare a unei perechi stereoscopice, folosite pentru a determina dacă aceste puncte sunt sau nu intervizibile. Liniile pot fi trasate direct pe înregistrare sau suprapuse cu ajutorul benzilor de material transparent.
floating mark or dot / marque repère A mark seen as occupying a position in the three dimensional space formed by the stereoscopic fusion of a pair of photographs, used as a reference mark in examining or measuring a stereoscopic model.	floating mark or dot / reper sau punct flotant Un reper observat ca ocupând o poziție în spațiul tridimensional format de fusiunea stereoscopică a unei perechi de fotografii, folosit ca punct de referință în examinarea sau măsurarea unui model stereoscopic.
floating mine / mine flottante In naval mine warfare, a mine visible on the surface. <i>See also drifting mine; free mine; watching mine; mine.</i>	floating mine / mină plutitoare În războiul naval de mine, o mină vizibilă pe suprafață. <i>Vezi de asemenea, drifting mine; free mine; watching mine; mine.</i>
floating reserve / réserve non débarquée In an amphibious operation, reserve troops which remain embarked until needed. <i>See also general reserve.</i>	floating reserve / rezervă nedebarcată (pe nave) Într-o operație de desant maritim, trupele de rezervă care rămân îmbarcate până când este nevoie de ele. <i>Vezi de asemenea, general reserve.</i>

flooder / dispositif de sabotage In naval mine warfare, a device fitted to a buoyant mine which, on operation after a pre-set time, floods the mine case and causes it to sink to the bottom.	flooder / dispozitiv de inundare (sabotare) În războiul naval de mine, un dispozitiv montat la o mină plutitoare care, în funcțiune după un timp prestabilit, inundă carcasa minei și provoacă scufundarea acesteia către fundul apei.
fluxgate / fluxmètre A detector which gives an electrical signal proportional to the intensity of the external magnetic field acting along its axis. <i>Also called "fluxvalve".</i>	fluxgate / fluxmetru Un detector care dă un semnal electric proporțional cu intensitatea câmpului magnetic extern care acționează de-a lungul axei sale. <i>Numit și "fluxvalve".</i>
fluxvalve / fluxmètre <i>See fluxgate.</i>	fluxvalve / valvă de flux <i>Vezi fluxgate.</i>
focal length / distance focale <i>See calibrated focal length; equivalent focal length; nominal focal length.</i>	focal length / distanță focală <i>Vezi calibrated focal length; equivalent focal length; nominal focal length.</i>
focal plane / plan focal The plane, perpendicular to the optical axis of the lens, in which images of points in the object field of the lens are focused.	focal plane / plan focal Planul perpendicular pe axa optică a lentilei, în care se focalizează imaginile punctelor din câmpul obiectului lentilei.
folded optics / système à trajet optique replié Any optical system containing reflecting components for the purpose of reducing the physical length of the system or for the purpose of changing the path of the optical axis.	folded optics / sistem optic rabatabil Orice sistem optic care conține componente reflectoare în scopul reducerii lungimii fizice a sistemului sau în scopul schimbării liniei axei optice.

follow-on echelon / échelon de premier renfort In amphibious operations, that echelon of the assault troops, vehicles, aircraft equipment, and supplies which, though not needed to initiate the assault, is required to support and sustain the assault. <i>See also assault; follow-up.</i>	follow-on echelon / forță de acțiune ulterioară (FAU) În operațiunile de desant maritim, eșalon de trupe de asalt, vehicule, echipamente de aviație și provizii care, cu toate că nu este necesar pentru declanșarea atacului, este necesar pentru sprijinul și susținerea atacului. <i>Vezi de asemenea, assault; follow-up.</i>
follow-on mine countermeasures / opérations ultérieures de lutte contre les mines Mine countermeasures operations carried out after the initial amphibious landing during the amphibious assault and post-assault phases in order to expand the areas cleared during the preassault mine countermeasures operations.	follow-on mine countermeasures / operațiuni ulterioare de luptă contra minelor Operații de combatere a minelor executate după debarcarea inițială a desantului maritim, în timpul fazelor debarcării și post debarcării desantului maritim cu scopul de a extinde zonele curățate, în timpul pregătirii operațiilor de combatere a minelor.
follow-up / renfort-soutien In amphibious operations, the landing of reinforcements and stores after the assault and follow-on echelons have been landed. <i>See also assault; follow-on echelon.</i>	follow-up / eșalonul 2 În operațiunile de debarcare a desantului maritim, debarcarea întăririlor și proviziilor după ce eșaloanele de asalt și de întărire au fost debarcate. <i>Vezi de asemenea, assault, follow-on echelon.</i>
follow-up echelon / échelon de renforcement In air transport operations, elements moved into the objective area after the assault echelon.	follow-up echelon / eșalonul următor (al doilea) În operațiunile de transport aerian, elemente transportate în zona obiectivului după eșalonul de asalt.

force ratio / rapport de forces The qualitative and quantitative ratio between friendly and hostile forces at a specific time and location.	force ratio / raport de forțe Raportul calitativ și cantitativ între forțele proprii și cele ostile la un moment și o poziție date.
force rendezvous / point de rendezvous des forces - rendezvous des forces A checkpoint at which formations of aircraft or ships join and become part of the main force. <i>Also called "group rendezvous".</i>	force rendezvous / punct (raion) de adunare a forțelor Un punct de control la care formațiunile de aeronave sau nave se adună și devin parte a forței principale. <i>Numit și "group rendezvous".</i>
force(s) / force(s) <i>See airborne force; air transported force; black forces; blue forces; combined force; covering force; forces allocated to NATO; garrison force; national forces for the defence of the NATO area; NATO assigned forces; NATO command forces; NATO earmarked forces; opposing forces; other forces for NATO; purple forces; task force; underway replenishment force; white forces.</i>	force(s) / forță(e) <i>Vezi airborne force; air transported force; black forces; blue forces; combined force; covering force; forces allocated to NATO; garrison force; national forces for the defence of the NATO area; NATO assigned forces; NATO command forces; NATO earmarked forces; opposing forces; other forces for NATO; purple forces; task force; underway replenishment force; white forces.</i>
forces allocated to NATO / forces allouées à l'OTAN Those forces made available to NATO by a nation under the categories of: a. NATO command forces; b. NATO assigned forces; c. NATO earmarked forces; d. other forces for NATO.	forces allocated to NATO / forțe alocate la NATO Acele forțe puse la dispoziția NATO de o națiune pentru una din categoriile: a. forțe sub comandă NATO; b. forțe destinate NATO; c. forțe prevăzute pentru a fi atribuite NATO; d. alte forțe destinate NATO.

<i>See also force(s).</i>	<i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
forces in being / forces constituées Forces classified as being in state of readiness "A" or "B" as prescribed in the appropriate Military Committee document.	forces being / forțe constituite Forțe clasificate ca fiind în stadiul de pregătire A sau B, după cum se prescrie în documentul specific Comitetului Militar.
format / format 1. In photography, the size and/or shape of a negative or of the print therefrom. 2. In cartography, the shape and size of a map or chart.	format / format 1. În fotografie, mărimea și/sau forma unui negativ sau a modelului rezultat. 2. În cartografie forma și mărimea unei hărți sau scheme.
form lines / courbe figurative Lines resembling contours, but representing no actual elevations, which have been sketched from visual observation or from inadequate or unreliable map sources, to show collectively the configuration of the terrain.	form lines / linii de formă (curbe figurative) Linii asemănătoare curbelor de nivel, care nu reprezintă însă înălțimi reale, trasate după observații vizuale sau hărți - surse necorespunzătoare /incerte, pentru a prezenta în general configurația terenului.
formation / formation 1. An ordered arrangement of troops and/or vehicles for a specific purpose. 2. An ordered arrangement of two or more ships, units, or aircraft proceeding together under a commander.	formation / formație 1. O dispunere ordonată de trupe și/sau vehicule pentru un scop specific. 2. O dispunere ordonată de două sau mai multe nave, unități sau aeronave operând împreună sub un comandant.
form overlay / cadre de surimpression A pattern, such as a report form, grid or map, used as background image.	form overlay / cadru de supraimpresiune Un model, pentru un formular, rețea sau hartă, folosit ca imagine de fundal.

formatted message text / texte de message formaté A message text composed of several sets ordered in a specified sequence, each set characterized by an identifier and containing information of a specified type, coded and arranged in an ordered sequence of character fields in accordance with the NATO message text formatting rules. It is designed to permit both manual and automated handling and processing. <i>See also free form message text; structured message text.</i>	formatted message text / text formatat al mesajului Textul unui mesaj cuprinzând mai multe ansambluri ordonate într-o secvență stabilită (fiecare ansamblu caracterizat de un identificator și conținând informații cu caracter stabilit), codat și repartizat în secvențe ordonate ale câmpurilor caracteristice, în concordanță cu regulile de redactare NATO a mesajelor text. El este conceput pentru a permite manipulare și procesare atât automată, cât și manuală. <i>Vezi de asemenea, free form message text; structured message text.</i>
forming-up place / zone de démarrage - position d'attaque The last position occupied by the assault echelon before crossing the start line/line of departure. <i>Also called "attack position".</i>	forming up place / constituire în dispozitiv de atac (în poziție de atac) Ultima poziție ocupată de eșalonul de asalt înaintea trecerii liniei de atac / liniei de plecare. <i>Numită și "attack position".</i>
forward aeromedical evacuation / évacuation sanitaire aérienne de l'avant - évacuation sanitaire aérienne primaire That phase of evacuation which provides airlift for patients between points within the battlefield, from the battlefield to the initial point of treatment, and to subsequent points of treatment within the combat zone.	forward aeromedical evacuation / evacuare aeromedicală înaintată Faza evacuării care asigură transportul aerian pentru pacienți între puncte din interiorul câmpului de luptă, de la câmpul de luptă la punctul inițial de tratament și la următoarele puncte de tratament din interiorul zonei de luptă.

forward air controller / contrôleur air avancé A qualified individual who, from a forward position on the ground or in the air, directs the action of combat aircraft engaged in close air support of land forces.	forward air controller / controlor înaintat al traficului aerian (pentru sprijin) O persoană calificată care, de la o poziție înaintată la sol sau în aer, direcționează acțiunea aeronavelor de luptă angajate în sprijinul aerian direct al trupelor terestre.
forward edge of the battle area / limite avant de la zone de bataille The foremost limits of a series of areas in which ground combat units are deployed, excluding the areas in which the covering or screening forces are operating, designated to coordinate fire support, the positioning of forces, or the manoeuvre of units.	forward edge of the battle area / limita dinaintea apărării Limitele dinainte ale unei serii de zone în care sunt desfășurate unități terestre de luptă, excluzând zonele în care operează forțe de acoperire sau de supraveghere, destinate să coordoneze asigurarea cu foc, poziționarea forțelor sau manevrele unităților.
forward line of own troops / ligne avant des forces amies A line which indicates the most forward positions of friendly forces in any kind of military operation at a specific time.	forward line of own troops / linia înaintată a trupelor proprii O linie care indică pozițiile cele mai înaintate ale forțelor proprii în orice tip de operațiune militară la un moment dat.
forward observer / observateur avancé An observer with forward troops trained to call for and adjust supporting fire and pass battlefield information.	forward observer / observator înaintat Un observator alături de trupele înaintate pregătit să ceară și să regleze sprijinul de foc precum și să transmită informații de pe câmpul de luptă.
forward overlap / recouvrement longitudinal <i>See overlap.</i>	forward overlap / suprapunere longitudinală <i>Vezi overlap.</i>

forward slope / glaxis Any slope which descends towards the enemy.	forward slope / pantă spre inamic (pantă descendentă) Orice pantă care coboară spre inamic.
forward tell / transfer ascendant <i>See track telling.</i>	forward tell / transfer ascendent al datelor de supraveghere aeriană <i>Vezi track telling.</i>
found shipment / marchandise non manifestée Freight received but not listed or manifested.	found shipment / marfă nedeclarată (neevidentiată) Transport de mărfuri primit dar neînregistrat sau nedeclarat.
fragmentary order / ordre simplifié An abbreviated form of an operation order, issued as required, that eliminates the need for restating information contained in a basic operation order. It may be issued in sections.	fragmentary order / ordin fragmentar O formă prescurtată a unui ordin de operațiuni, emis potrivit nevoilor, în care este eliminată necesitatea repetării informațiilor conținute în ordinul operațiunii de bază. El poate fi emis în secțiuni.
frame / cliché In photography, any single exposure contained within a continuous sequence of photographs.	frame / clișeu În fotografiere, orice expunere izolată conținută într-o secvență continuă de fotografii.
free air overpressure / surpression incidente The unreflected pressure, in excess of the ambient atmospheric pressure, created in the air by the blast wave from an explosion.	free air overpressure / suprapresiune în aer liber (suprapresiune incidentă) Presiune superioară presiunii atmosferice ambiante, creată în aer de unda de șoc a unei explozii.

free drop / largage en chute libre The dropping of equipment or supplies from an aircraft without the use of parachutes. <i>See also airdrop; air movement; free fall; high-velocity drop; low-velocity drop; release.</i>	free drop / lansare fără parașută Lansarea echipamentului sau proviziilor dintr-un avion fără folosirea de parașute. <i>Vezi de asemenea, airdrop; air movement; free fall; high velocity drop; low velocity drop; release.</i>
free fall / saut en commandé A parachute manoeuvre in which the parachute is opened, either manually or automatically, at a predetermined altitude. <i>See also free drop.</i>	free fall / cădere liberă O manevră de parașutare în care parașuta este deschisă, fie manual fie automat la o altitudine predeterminată. <i>Vezi de asemenea, free drop.</i>
free form message text / texte de message libre A message text without prescribed format arrangements. It is intended for fast drafting as well as manual handling and processing. <i>See also formatted message text; structured message text.</i>	free form message text / text de mesaj în format liber Un text de mesaj fără reglementări prescrise privind formatul. Este destinat concepției rapide precum și procesării manuale /automate. <i>Vezi de asemenea, formatted message text; structured message text.</i>
free mine / mine dérivante In naval mine warfare, a moored mine whose mooring has parted or been cut. <i>See also floating mine; mine.</i>	free mine / mină liberă (în derivă) În războiul naval de mine, o mină ancorată a cărei ancoră s-a rupt sau a fost tăiată. <i>Vezi de asemenea, floating mine; mine.</i>

free play exercise / exercice à libre action An exercise to test the capabilities of forces under simulated contingency and/or wartime conditions, limited only by those artificialities or restrictions required by peacetime safety regulations. <i>See also controlled exercise.</i>	free play exercise / aplicație liberă (fără planificare) Un exercițiu pentru a evalua capacitățile forțelor în condiții de incertitudine și/sau de război, limitat numai de acele artificialități precum și de restricțiile impuse în baza reglementărilor de siguranță în timp de pace. <i>Vezi de asemenea, controlled exercise.</i>
free rocket / roquette libre A rocket not subject to guidance or control in flight.	free rocket / rachetă nedorijată O rachetă nesupusă dirijării sau controlului în zbor.
front / front 1. The lateral space occupied by an element measured from the extremity of one flank to the extremity of the other flank. 2. The direction of the enemy. 3. The line of contact of two opposing forces. 4. When a combat situation does not exist or is not assumed, the direction toward which the command is faced.	front / front 1. Spațiul lateral ocupat de un element, măsurat de la extremitatea unui flanc la extremitatea celui alt flanc. 2. Direcția către inamic. 3. Linia de contact a două forțe opuse. 4. Când nu există sau nu este asumată o situație de luptă, direcția către care este orientată comanda.
frontal attack / attaque frontale An offensive manoeuvre in which the main action is directed against the front of the enemy forces. <i>See also flanking attack.</i>	frontal attack / atac frontal O manevră ofensivă în care acțiunea principală este îndreptată împotriva frontului forțelor inamic. <i>Vezi de asemenea, flanking attack.</i>
full beam spread / faisceau ouvert <i>See indirect illumination.</i>	full beam spread / fascicul deschis <i>Vezi indirect illumination.</i>

full command / commandement intégral The military authority and responsibility of a commander to issue orders to subordinates. It covers every aspect of military operations and administration and exists only within national services. Note: the term "command" as used internationally, implies a lesser degree of authority than when it is used in a purely national sense. No NATO or coalition commander has full command over the forces assigned to him since, in assigning forces to NATO, nations will delegate only operational command or operational control. <i>See also administrative control; operational command; operational control.</i>	full command / comandă totală Autoritatea și responsabilitatea militară a unui comandant de a emite ordine către subordonați. Aceasta acoperă toate aspectele operațiunilor și administrației militare și există numai în cadrul serviciilor naționale. Notă: termenul "comandă", în sensul său internațional, implică un grad mai mic de autoritate decât în sensul său strict național. Nici un comandant NATO sau de coaliție nu are comanda integrală asupra forțelor care îi sunt atribuite, în repartizarea forțelor la NATO, națiunile vor delega numai comanda operațională sau controlul operațional. <i>Vezi de asemenea, administrative control; operational command; operational control.</i>
fully planned movement / mouvement entièrement planifié A movement which is prepared in detail, based on definite data and for which all necessary movement and transportation support will be arranged as required or agreed. This type of movement can be executed on declaration of alert measures or on call. <i>See also ad hoc movement; partially planned movement.</i>	fully planned mouvement / deplasare complet planificată O deplasare care este pregătită în detaliu, bazată pe date precise și pentru care mijloacele necesare deplasării și transportului vor fi stabilite în funcție de nevoi sau acorduri. Acest tip de deplasare poate fi executat la declararea măsurilor de alertă sau la cerere. <i>Vezi de asemenea, ad hoc movement; partially planned movement.</i>

functional command / commandement fonctionnel A command organization based on military functions rather than geographic areas. <i>See also command.</i>	functional command / comandament funcțional O formațiune de comandă bazată pe funcții militare mai curând decât pe zone geografice. <i>Vezi de asemenea, command.</i>
fusion / 1. fusion ; 2. fusionnement 1. The process whereby the nuclei of light elements combine to form the nucleus of a heavier element, with the release of tremendous amounts of energy. 2. In intelligence usage, the blending of intelligence and/or information from multiple sources or agencies into a coherent picture. The origin of the initial individual items should then no longer be apparent.	fusion / fuziune 1. Procedeu în cursul căruia nucleeele elementelor ușoare se combină pentru a forma nucleul unui element mai greu, cu degajarea unei cantități enorme de energie. 2. În materie de informații secrete, asocierea informațiilor secrete și/sau datelor din surse sau agenții multiple într-un ansamblu coerent. Originea fiecărei componente individuale inițiale nu trebuie să mai fie incertă.
fuze / fusée A device which initiates an explosive train. <i>See also base fuze; boresafe fuze; impact action fuze; proximity fuze; elfdestroying fuze; shuttered fuze; time fuze.</i>	fuze / focus Un dispozitiv care inițiază o amorsă explozivă. <i>Vezi de asemenea, base fuze; boresafe fuze; impact action fuze; proximity fuze; self-destroying fuze; shuttered fuze; time fuze.</i>
fuze cavity / alvéole d'amorçage A recess in a charge for receiving a fuze.	fuze cavity / alveolă pentru focus O cavitate în încărcătură, pentru a primi un focus.

G	
gap / couloir In land mine warfare, an area within a barrier, free of obstacles and not exposed to the effects of mines, whose width and direction allow a friendly force to pass through in tactical formation. <i>See also phoney minefield.</i>	gap / breșă (culoar) În războiul terestru de mine, o zonă într-o barieră, liberă de obstacole și neexpusă efectelor minelor, ale cărei lățime și orientare permite trecerea prin ea a unei forțe proprii în formație tactică. <i>Vezi de asemenea, phoney minefield.</i>
gap-filler radar / radar de couverture complémentaire A radar used to supplement the coverage of the principal radar in areas where coverage is inadequate.	gap-filler radar / stație de radiolocație complementară (ajutătoare) Un radar folosit la suplimentarea acoperirii principalului radar, în zonele unde acoperirea este insuficientă.
gap marker / marqueur d'extrémité de couloir In land mine warfare, markers used to indicate a minefield gap. Gap markers at the entrance to, and exit from, the gap will be referenced to a landmark or immediate marker. <i>See also marker.</i>	gap marker / semn (reper) de indicare a breșei (culoarului) În războiul terestru de mine, repere folosite pentru a indica o breșă în câmpul de mine; reperele de marcare la intrarea în, și ieșire din breșă pot fi raportate la un reper costier sau reper nemijlocit (direct). <i>Vezi de asemenea, marker.</i>
general engineering / The construction and repair of lines of communications, main supply routes, airfields, and logistic facilities to support military operations and may be performed in direct support of combat operations.	general engineering / sprijin general de geniu Construcția și repararea liniilor de comunicații, pistelor de aterizare și realizarea facilităților logistice în sprijinul operațiilor militare și care se pot executa și în sprijinul direct al acțiunilor de luptă.

garnishing / garnissage de camouflage In surveillance, natural or artificial material applied to an object to achieve or assist camouflage.	garnishing / garnisirea camuflajului În supraveghere, material natural sau artificial aplicat pe un obiect pentru a realiza sau ajuta camuflajul.
garrison force / garnison All units assigned to a base or area for defence, development, operation, and maintenance of facilities. <i>See also force(s).</i>	garrison force / forță de garnizoană Toate unitățile alocate unei baze sau zone pentru apărare, dezvoltare, punerea în funcțiune și întreținerea instalațiilor. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
G-day / jour G <i>See commander's required date; designation of days and hours.</i>	G-day / ziua G <i>Vezi designation of days and hours.</i>
general air cargo / cargaison aérienne ordinaire Cargo without hazardous or dangerous properties and not requiring extra precautions for air transport. <i>See also cargo.</i>	general air cargo / încărcătură aeriană generală Încărcătură fără proprietăți riscante sau periculoase și care nu necesită precauții speciale pentru transportul aerian.
general stopping power / pouvoir d'arrêt général The percentage of a group of vehicles in battle formation likely to be stopped by mines when attempting to cross a minefield.	general stopping power / putere de oprire generală Procentajul atribuit unui grup de vehicule în formație de luptă, de a fi oprit de mine, când încercă să treacă un câmp de mine.
general support / action d'ensemble - appui général That support which is given to the supported force as a whole and not to any particular subdivision thereof.	general support / sprijin general Sprijinul care este acordat forței sprijinite, ca un ansamblu și nu vreunei subdiviziuni a acesteia.

general support reinforcing / renforcement de l'appui général A tactical task in which an artillery unit fires in support of the force as a whole and, on a secondary basis, provides reinforcing fire for another artillery unit.	general support reinforcing / sprijin general de întărire O sarcină tactică în care o unitate de artilerie execută foc în sprijinul unei forțe în ansamblu și, în al doilea rând, asigură foc de întărire pentru o altă unitate de artilerie.
general unloading period / phase de déchargement général In amphibious operations, that part of the ship-to-shore movement in which unloading is primarily logistic in character, and emphasizes speed and volume of unloading operations. It encompasses the unloading of units and cargo from the ships as rapidly as facilities on the beach permit. It proceeds without regard to class, type, or priority of cargo, as permitted by cargo handling facilities ashore. <i>See also initial unloading period.</i>	general unloading period / perioada de descărcare generală În operațiile de desant maritim, perioada deplasării navă – țarm în care descărcarea este de natură esențial logistică și care pune accentul pe viteză și amploarea operațiunilor de descărcare. Înglobează descărcarea unităților și încărcăturii care se găsește la bordul navelor, atât de repede pe cât instalațiile de mânăuire a încărcăturii pe plajă o permite. Procedează fără să țină cont de clasa, tipul sau prioritatea încărcăturii. <i>Vezi de asemenea, initial unloading period.</i>
generic plan / plan générique A basic plan which is developed for possible operations where some planning factors have not yet been fully identified or cannot be assumed. It identifies at this stage the general capabilities required.	generic plan / plan generic Un plan de bază care este dezvoltat pentru eventualele operațiuni unde, anumite elemente de planificare nu au fost încă total identificate sau nu pot fi estimate. Se identifică la acest stadiu capacitățile generale necesare.

geocoded image / image géocodée In photogrammetry, an orthorectified image encoded with grid or geographical coordinates so as to define the position of its pixels in relation to the surface of the earth. <i>See also geographic coordinates; georeferenced image; grid coordinate system; mosaic; orthorectification.</i>	geocoded image / imagine geocodificată În fotogrammetrie, o imagine ortorectificată codificată cu coordonate de rețea sau geografice astfel încât să definească poziția pixelilor săi în raport cu suprafața pământului. <i>Vezi și geografic coordinates georeferenced image; grid coordinate system; mosaic; orthorectification.</i>
geographic coordinates / coordonnées géographiques The quantities of latitude and longitude which define the position of a point on the surface of the earth with respect to the reference spheroid. <i>See also coordinates; geocoded image.</i>	geographic coordinates / coordonate geografice Mărimile latitudinii și longitudinii care definesc poziția unui punct pe suprafața pământului, în raport cu elipsoidul de referință. <i>Vezi de asemenea, coordinates.</i>
geomatics / géomatique The science and technology of geospatial information management, including the acquisition, storage, analysis and processing, display and dissemination of georeferenced Information. <i>See also geospatial.</i>	geomatics / geomatică Știința și tehnologia managementului informațiilor geospațiale, incluzând achiziția, stocarea, analiza, procesarea, afișarea și diseminarea informațiilor georeferențiale. <i>Vezi de asemenea, geospatial.</i>

georef / géoref A worldwide position reference system that may be applied to any map or chart graduated in latitude and longitude regardless of projection. It is a method of expressing latitude and longitude in a form suitable for rapid reporting and plotting. (This term is derived from the words "The World Geographic Reference System".) <i>See also coordinates.</i>	georef / rețea de coordonate geografice Un sistem de referință universal valabil pentru oricare hartă sau schemă gradată în latitudine și longitudine, fără deosebire de proiecție. Este o metodă de exprimare a latitudinii și longitudinii într-o formă convenabilă pentru raportarea și trasarea rapidă a rutelor. (Acest termen este derivat din cuvântul "The World Geographic Reference System"). <i>Vezi de asemenea, coordinates.</i>
georeferenced image / image géoréférencée In photogrammetry, an image which has been processed such that its pixels are assigned map coordinates, and then resampled to conform to a map projection system. <i>See also geocoded image; projection.</i>	georeferenced image / imagine de georeferință În fotogrammetrie, o imagine care a fost procesată astfel încât pixelii ei să fie desemnați / fixați coordonate de hartă și apoi pentru a corespunde unui sistem de proiecție cartografică. <i>Vezi și geocoded image; projection.</i>
global positioning system (GPS) A system who function with the satellites help and who is utilized for indicate the position and exactiv navigation.	global positioning system (GPS) / system de poziționare global Un sistem care funcționează cu ajutorul sateliților geostaționari și care este utilizat pentru poziționare și navigare exactă (pe sol, în aer, pe apă).
geospatal / géospatal Of or related to any entity whose position is referenced to the Earth. <i>See also geomatics.</i>	geospatal / geospațial Se referă la oricare entitate a cărei poziție este determinată luând pământul ca referință. <i>Vezi de asemenea, geomatics.</i>

go around / remise de gaz <i>See overshoot.</i>	go around / a rata aterizarea <i>Vezi overshoot.</i>
go no-go / go no-go The condition or state of operability of a component or system: "go", functioning properly; or "no-go", not functioning properly.	go-no-go / trecere (dacă este corect) sau blocare (dacă nu este corect) Condiția sau starea de funcționare a unei componente sau sistem: “go “ funcționare corectă; “no-go“ nefuncționare corectă.
government off-the-shelf / gouvernemental sur étagère - gouvernemental standard Pertaining to a product developed for a national government and made available for authorized use, normally without modification. <i>See also commercial offthe-shelf; NATO off-the-shelf.</i>	government off-the-shelf / la raft - conform standardului Se referă la un produs dezvoltat pentru un guvern național și care este disponibil pentru folosire autorizată, în mod normal fără modificări. <i>Vezi de asemenea, commercial off-the-shelf; NATO off-the-shelf.</i>
gradient circuit / mise de feu à gradient In mine warfare, a circuit which is actuated when the rate of change, with time, of the magnitude of the influence is within predetermined limits.	gradient circuit / circuit gradient În războiul de mine, un circuit care este pus în funcțiune când variațiile în timp ale magnitudinii influenței se produc între anumite limite predeterminate.
graphic / document graphique Any and all products of the cartographic and photogrammetric art. A graphic may be either a map, chart, or mosaic or even a film-strip that was produced using cartographic techniques.	graphic / document grafic Oricare sau toate produsele de artă cartografică sau fotogrammetrică. O reprezentare grafică realizată folosind tehnici cartografice poate să fie o hartă, o schemă, un mozaic sau chiar un diafilm.

graphic scale / échelle graphique - échelle des distances - échelle linéaire A graduated line by means of which distances on the map, chart, or photograph may be measured in terms of ground distance. <i>See also scale. Also called "bar scale"; "linear scale".</i>	graphic scale / scară grafică O linie gradată cu ajutorul căreia distanțele pe o hartă, schemă sau o fotografie pot fi transformate în funcție de distanța terestră. <i>Numită și " bar scale; liniar scale" . Vezi de asemenea, scale.</i>
grapnel / grappin In naval mine warfare, a device fitted to a mine mooring designed to grapple the weep wire when the mooring is cut.	grapnel / ancoră cu gheare În războiul naval de mine, un dispozitiv montat pe ancorajul unei mine proiectat pentru a acroșa cablul de dragare când ancora este tăiată.
graticule / graticule 1. In cartography, a network of lines representing the earth's parallels of latitude and meridians of longitude. 2. In imagery interpretation; <i>See reticle. See also image map; neatlines.</i>	graticule / rețea cartografică (caroiaj) 1. În cartografie, o rețea de linii reprezentând paralelele (latitudini) și meridianele (longitudini) terestre. 2. În interpretarea imaginilor. <i>Vezi reticle. Vezi de asemenea, neatlines.</i>
graticule ticks / amorces de réseau géographique In cartography, short lines indicating where selected meridians and parallels intersect.	graticule ticks / linii de start ale rețelei cartografice În cartografie, linii scurte indicând intersecția anumitor meridiane și paralele.
gravity extraction / largage par gravité The extraction of cargoes from the aircraft by influence of their own weight.	gravity extraction / extracție gravitațională (prin cădere liberă) Extracția încărcăturii din aeronavă sub acțiunea greutății proprii.

graze / percutant In artillery and naval fire support, a spotting, or an observation, by a spotter or an observer to indicate that all bursts occurred on impact.	graze / percutant În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o observație sau o corecție făcută de un corector sau un observator al tragerii, pentru a indica că toate exploziile au fost produse la impact.
grazing fire / tir rasant Fire approximately parallel to the ground where the centre of the cone of fire does not rise above one metre from the ground. <i>See also fire.</i>	grazing fire / foc razant Tir aproximativ paralel cu solul în care axa conului de tragere nu se ridică mai sus de un metru față de sol. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
great circle route / orthodromie The route which follows the shortest arc of a great circle between two points.	great circle route / ortodromie Rută care urmărește cel mai scurt arc al cercului mare, care leagă două puncte de la suprafața pământului.
grid / carroyage militaire – grille <i>See military grid.</i>	grid / rețea de coordonate (caroiaj militar; grilă) <i>Vezi military grid.</i>
grid bearing / azimut grille Bearing measured with reference to grid north. <i>See also bearing; magnetic bearing; relative bearing; true bearing.</i>	grid bearing / unghi de orientare de la nordul magnetic (azimut) Relevmentul (azimutul) măsurat în funcție de nordul rețelei de coordonate. <i>Vezi de asemenea, bearing; magnetic bearing; relative bearing; true bearing.</i>
grid convergence / convergence de la grille The horizontal angle at a point between true north and grid north. <i>See also convergence; grid convergence factor.</i>	grid convergence / convergența rețelei de coordonate Unghiul orizontal la un punct dat, între nordul real și nordul rețelei de coordonate. <i>Vezi de asemenea, convergence; grid convergence factor.</i>

grid convergence factor / facteur de convergence de la grille The ratio of the grid convergence angle to the longitude difference. In the Lambert Conical Orthomorphic projection this ratio is constant for all charts based on the same two standard parallels. <i>See also constant of the cone; convergence; grid convergence.</i>	grid convergence factor / factor de convergență a rețelei de coordonate Raportul între unghiul de convergență al rețelei de coordonate și diferența longitudinii. În proiecția Lambert (Lambert Conical Orthomorphic Projection), acest raport este constant pentru toate hărțile având aceleași două paralele de referință. <i>Vezi de asemenea constant of the cone; convergence; grid convergence.</i>
grid coordinate / coordonnées de carroyage Coordinates of a grid coordinate system to which numbers and letters are assigned for use in designating a point on a gridded map, photograph, or chart. <i>See also coordinates.</i>	grid coordinate / coordonate rectangulare Coordonatele dintr-un sistem de caroiă în care sunt atribuite numere și litere pentru utilizare în marcarea unui punct pe o hartă, fotografie sau schiță. <i>Vezi de asemenea, coordinates.</i>
grid coordinate system / système de carroyage A plane-rectangular coordinate system usually based on, and mathematically adjusted to, a map projection in order that geographic positions (latitudes and longitudes) may be readily transformed into plane coordinates and the computations relating to them may be made by the ordinary method of plane surveying. <i>See also coordinates; geocoded image.</i>	grid coordinate system / sistem de caroiă Un sistem de coordonate plane rectangulare, fundamentat pe, și adaptat matematic la, o proiecție cartografică pentru ca pozițiile geografice (latitudine și longitudine) să poată fi transformate fără efort în coordonate plane iar calculele asociate acestora să poată fi efectuate cu metodele obișnuite ale ridicării plane. <i>Vezi de asemenea, coordinates.</i>

grid interval / intervalle d'un quadrillage The distance represented between the lines of a grid.	grid interval / intervalul rețelei de coordonate Distanța separând liniile unei rețele de coordonate.
grid magnetic angle / carroyage - décligrille - déclinaison magnétique du carroyage - déclinaison magnétique du quadrillage - variation du carroyage - variation du quadrillage Angular difference in direction between grid north and magnetic north. It is measured east or west from grid north. <i>Also called "grid variation"; "grivation". See also isogriv.</i>	grid magnetic angle / declinația magnetică a rețelei de coordonate Diferența unghiulară în direcție între nordul rețelei de coordonate și nordul magnetic. Se măsoară la est sau la vest plecând de la nordul rețelei de coordonate. <i>Numită și "grid variation"; "grivation ". Vezi de asemenea, isogriv.</i>
grid navigation / navigation-grille A method of navigation using a grid overlay for direction reference. <i>See also navigational grid.</i>	grid navigation / navigație pe rețea de coordonate O tehnică de navigație care folosește o rețea de coordonate pentru direcția de referință. <i>Vezi de asemenea, navigational grid.</i>
grid north / nord de la grille The northerly or zero direction indicated by the grid datum of directional reference.	grid north / nordul rețelei de coordonate Direcția nord sau zero indicată de informațiile de referință direcționale date de o rețea de coordonate.
grid ticks / amorce d'un quadrillage Small marks on the neatline of a map or chart indicating additional grid reference systems included on that sheet. Grid	grid ticks / linii de start ale rețelei de coordonate Repere (linii scurte) pe linia aleasă a unei hărți sau reprezentări indicând sisteme de caroiage suplimentare incluse pe aceeași

ticks are sometimes shown on the interior grid lines of some maps for ease of referencing.	foaie de hartă. Semnele sunt făcute câte o dată pe liniile interioare ale rețelei de coordonate ale anumitor hărți în scopul de a ușura reperajul.
grid variation / carroyage – décligrille - déclinaison magnétique du carroyage - déclinaison magnétique du quadrillage - variation du carroyage - variation du quadrillage <i>See grid magnetic angle.</i>	grid variation / variația rețelei de coordonate <i>Vezi grid magnetic angle.</i>
gripper edge / bord d'entraînement The edge by which paper or other printing material is drawn into the printing machine.	gripper edge / margine de prindere Marginea cu care hârtia sau alt material de imprimare este trasă într-o mașină de imprimare.
grivation / carroyage - décligrille - déclinaison magnétique du carroyage - déclinaison magnétique du quadrillage - variation du carroyage - variation du quadrillage <i>See grid magnetic angle.</i>	grivation / corecția direcției <i>Vezi grid magnetic angle.</i>
gross weight / poids total en charge 1. Weight of a vehicle, fully equipped and serviced for operation, including the weight of the fuel, lubricants, coolant, vehicle tools and spares, crew, personal equipment and load. 2. Weight of a container or pallet including freight and binding. <i>See</i>	gross weight / greutate totală (greutate brută) 1. Greutatea unui vehicul complet echipat și gata de a intra în acțiune, incluzând greutatea carburantului, a lubrifianților, a lichidelor de răcire, a lotului de unelte și a pieselor de schimb, a echipajului și a încărcăturii. 2. Greutatea unui container sau a unei palete incluzând încărcătura

<i>also net weight.</i>	sa și sistemul său de fixare. <i>Vezi de asemenea, net weight.</i>
ground alert / alerte au sol That status in which aircraft on the ground/deck are fully serviced and armed, with combat crews in readiness to take off within a specified short period of time (usually 15 minutes) after receipt of a mission order.	ground alert / alarmă la sol Starea în care aeronava pe sol / punte are plinul făcut și armamentul pregătit, cu echipajul în stare de alarmă, poate să decoleze într-o perioadă scurtă de timp (uzual 15 minute) după primirea ordinului de executare a unei misiuni.
ground control / cheminement par triangulation A system of accurate measurements used to determine the distances and directions or differences in elevation between points on the earth. <i>See also control point; field control; traverse.</i>	ground control / drumuire prin triangulație Un sistem de măsurători precise folosit pentru a determina distanțele și direcțiile sau diferențele în altitudine între puncte de la suprafața pământului. <i>Vezi de asemenea, control point; field control; traverse.</i>
ground-controlled approach procedure / procédure d'approche contrôlée du sol The technique for talking down, through the use of both surveillance and precision approach radar, an aircraft during its approach so as to place it in a position for landing. <i>See also automatic approach and landing.</i>	ground - controlled approach procedure / procedura de apropiere controlată de sol Tehnica dirijării la sol prin radiofonie a unei aeronave, utilizând în același timp un radar de supraveghere și un radar de apropiere, așa încât aceasta să fie plasată în poziția pentru aterizare. <i>Vezi de asemenea, automatic approach and landing.</i>

ground-controlled interception / interception contrôlée du sol A technique which permits control of friendly aircraft or guided missiles for the purpose of effecting interception.	ground - controlled interception / interceptare controlată de la sol O tehnică ce permite controlul aeronavelor proprii sau rachetelor dirijate în scopul efectuării interceptării.
ground-effect machine / appareil à effet de sol A machine which normally manoeuvres within the zone of the ground effect or on an air cushion.	ground - effect machine / vehicul pe pernă de aer Un vehicul care manevrează normal în zona efectului de sol sau pe o pernă de aer.
grounding / mise à la masse The bonding of an equipment case, frame or chassis, to an object or vehicle structure to ensure a common potential. <i>See also bonding; earthing.</i>	grounding / legătură la masă Legarea carcasei, cadrului sau șasiului unui echipament la structura unui obiect sau vehicul pentru a stabili între ele un potențial electric comun. <i>Vezi de asemenea, bonding; earthing.</i>
ground liaison officer / officier de liaison de l'armée de terre An officer especially trained in air reconnaissance and/or offensive air support activities. These officers are normally organized into teams under the control of the appropriate ground force commander to provide liaison to airforce and navy units engaged in training and combat operations. <i>See also airliaison officer.</i>	ground liaison officer / ofițer de legătură cu trupele terestre Un ofițer special antrenat în activități de recunoaștere și/sau de asigurare de aviație a operației ofensive. Acești ofițeri sunt în mod normal organizați în echipe sub controlul comandantului forței terestre corespunzător, pentru a asigura legătura cu unitățile forțelor aeriene și navale angajate în acțiuni de instrucție și de luptă. <i>Vezi de asemenea, air liaison officer.</i>

ground liaison section / section de liaison des forces terrestres A ground unit responsible for ground-air liaison under control of the ground headquarters.	ground liaison section / sector de legătură cu forțele terestre O unitate terestră responsabilă pentru legătura sol - aer sub comanda Statului Major al Forțelor Terestre.
ground mine / mine de fond <i>See bottom mine.</i>	ground mine / mină de fund <i>Vezi bottom mine.</i>
ground nadir / nadir au sol The point on the ground vertically beneath the perspective centre of the camera lens. On a true vertical photograph this coincides with the principal point.	ground nadir / nadir la sol Punctul pe verticala terestră sub centrul de perspectivă al obiectivului aparatului de fotografiat. Pe o fotografie riguros verticală, coincide cu punctul principal.
ground observer organization / corps d'observateurs terrestres A corps of ground watchers deployed at suitable points throughout an air defence system to provide visual and aural information of aircraft movements.	ground observer organization / serviciul (corpul) observatorilor terestri Un corp al observatorilor terestri repartizat în puncte convenabile într-un sistem de apărare antiaeriană pentru a furniza informații vizuale și auditive despre mișcarea aeronavelor.
ground position / point sol The position on the earth vertically below an aircraft.	ground position / poziție la sol Poziție geografică situată pe verticala unei aeronave.
ground position indicator / indicateur de position-sol An instrument which determines and displays automatically the ground position of an aircraft.	ground position indicator / indicator de poziție la sol Un instrument care determină și afișează automat poziția la sol a unei aeronave.
ground return / écho de sol The radar reflection from the terrain as displayed and/or recorded as an image.	ground return / ecou de la sol Imagine vizualizată sau înregistrată produsă prin reflexia fasciculului radar pe sol.

ground signal / signal de trafic A visual signal displayed on an aerodrome to give local air traffic rules information to flight crews in the air. <i>See also signal area</i>	ground signal / semnal de trafic Un semnal vizual dispus pe un aerodrom pentru a da echipajelor în zbor informații despre regulile de circulație locală. <i>Vezi de asemenea, signal area.</i>
ground speed / vitesse sol The horizontal component of the speed of an aircraft relative to the earth's surface.	ground speed / viteză la sol Este viteza de deplasare a aeronavei în raport cu suprafața pământului. Reprezintă suma geometrică a vitezei adevărate și vitezei vântului.
ground zero / point zéro - surface zéro The point on the surface of the earth at, or vertically below or above, the centre of a planned or actual nuclear detonation. <i>Also called "surface zero". See also actual ground zero; desired ground zero.</i>	ground zero / punct zero (epicentrul exploziei nucleare) Punctul pe suprafața pământului proiecția verticală a centrului unei detonatii nucleare planificate sau reale. <i>Numit și "surface zero". Vezi de asemenea, actual ground zero; desired ground zero.</i>
group of targets / groupe d'objectifs Two or more targets on which fire is desired simultaneously. A group of targets is designated by a letter/number combination or a nickname.	group of targets / grup de ținte Două sau mai multe ținte pe care se dorește a se executa foc simultan. Un grup de ținte este indicat printr-o combinație de litere /numere sau de o denumire convențională (poreclă).
group rendezvous / point de rendezvous des forces - rendezvous des forces <i>See force rendezvous.</i>	group rendezvous / punct de întâlnire a grupului de forțe <i>Vezi force rendezvous.</i>

guard / élément de protection A security element whose primary task is to protect the main force by fighting to gain time, while also observing and reporting information. <i>See also flank guard, screen.</i>	guard / gardă (element de protecție) Un element de securitate a cărui sarcină principală este de a proteja forța principală luptând pentru a câștiga timp, observând și raportând în același timp informațiile. <i>Vezi de asemenea, flank guard, screen.</i>
guarded frequency / fréquence gardée An enemy frequency used as a source of information, on which jamming is therefore controlled.	guarded frequency / frecvență protejată O frecvență a inamicului folosită ca o sursă de informații, pe care bruiajul poate fi controlat.
guard-ship / bâtiment de garde A ship detailed for a specific duty for the purpose of enabling other ships in company to assume a lower degree of readiness.	guard ship / navă de protecție O navă destinată pentru o misiune determinată, în scopul de a permite altor nave din companie să-și păstreze un grad de atenție mai scăzut.
guerilla warfare / guérilla Military and paramilitary operations conducted in enemy held or hostile territory by irregular, predominantly indigenous forces.	guerilla warfare / război de gherilă Operațiuni militare și paramilitare conduse în teritoriul ostil sau deținut de inamic, de către forțe neregulate predominant indigene.
guidance coverage / zone de guidage That volume of space in which guidance information (azimuth and/or elevation and/or distance) is provided to aircraft to the specified performance and accuracy. This may be specified either with relation to aerodrome/airstrip geometry,	guidance coverage / zonă de dirijare Volumul spațiului în care informația de dirijare (azimut și/sau elevație și/sau distanță) este asigurată aeronavelor la performanța și precizia stabilită. Poate fi specificat fie în raport cu geometria aerodromului/terenului de aterizare, pe baza ipotezelor

making assumptions about deployment of ground equipment or with relation to the coverage provided by individual ground units.	privind desfășurarea echipamentului la sol, fie raportat la acoperirea asigurată de unități terestre individuale.
guidance station equipment /équipement de guidage au sol The ground-based portion of a missile guidance system necessary to provide guidance during missile flight.	guidance station equipment / echipament de dirijare la sol Partea dislocată pe aerodromuri / baze terestre, a sistemului de dirijare a unei rachete, necesar pentru a asigura dirijarea în timpul zborului rachetei.
guided missile / missile An unmanned self-propelled vehicle whose trajectory or course, while in flight, is controlled. <i>See also aerodynamic missile; air-to-air guided missile; antiradiation missile; ballistic missile; sea skimmer; surface-to-air guided missile; surface-to-surface guided missile.</i>	guided missile / rachetă dirijată Un vehicul fără pilot, autopropulsat, a cărui traiectorie sau curs, în timpul zborului, este controlată. <i>Vezi de asemenea, aerodynamic missile; air-to-air guided missile; antiradiation missile; ballistic missile; sea skimmer; surface- to-air guided missile; surface-to-surface guided missile.</i>
guide signs / signal indicateur Signs used to indicate locations, distances, directions, routes, and similar information.	guide signs / semnal indicator Semne folosite pentru a indica poziții, distanțe, direcții, rute și informații similare.
guide specification / spécification-type Minimum requirements to be used as a basis for the evaluation of a national specification covering a fuel, lubricant or associated product proposed for standardization action.	guide specification / specificație - tip Cerințele minime ce trebuie folosite ca o bază pentru evaluarea unei specificații naționale referitoare la un carburant, un lubrifiant sau un produs asociat propus pentru acțiuni de standardizare.

guinea-pig / cobaye In naval mine warfare, a ship used to determine whether an area can be considered safe from influence mines under certain conditions, or, specifically, to detonate pressure mines.	guinea - pig / cobai În războiul naval de mine, o navă utilizată pentru a determina dacă o zonă poate fi considerată sigură în ce privește minele cu influență în anumite condiții, sau în cazuri specifice să detoneze mine de presiune.
gull / leurre flottant In electronic warfare, a floating radar reflector used to simulate a surface target at sea for deceptive purposes.	gull / țintă falsă (momeală) plutitoare În războiul electronic, un reflector radar plutitor folosit pentru a simula o țintă de suprafață pe mare sau în scopuri de mascare.
gun carriage / affût de canon – affût A mobile or fixed support for a gun. It sometimes includes the elevating and traversing mechanisms. <i>Also called "carriage".</i>	gun carriage / afet de tun Un suport fix sau mobil pentru un tun. Uneori include mecanisme de ochire în înălțare și în direcție. <i>Numit și "carriage".</i>
gun direction / direction de tir The distribution and direction of the gun-fire of a ship.	gun direction / direcția de trager Distribuirea în direcție a focului de artilerie de pe o navă.
gun empty / pièce vide In artillery and naval fire support, the procedural term used to indicate that a gun is empty as ordered. <i>Also called "gun clear".</i>	gun empty / tun descărcat În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, termenul procedural folosit pentru a indica faptul că un tun este descărcat conform unui ordin dat. <i>Numit și "gun clear".</i>
gun-target line / ligne pièce-but An imaginary straight line from gun to target.	gun-target line / linia tun-țintă (de trager) O linie dreaptă imaginară de la tun la țintă.

gun-type weapon / arme nucléaire type canon A device in which two or more pieces of fissionable material, each less than a critical mass, are brought together very rapidly so as to form a supercritical mass which can explode as the result of a rapidly expanding fission chain.	gun-type weapon / muniție nucleară trasă de artilerie Un dispozitiv tip proiectil în care două sau mai multe elemente de material fisionabil, unde fiecare este inferior masei critice, pot fi reasamblate împreună foarte rapid, așa încât să formeze o masă supercritică care poate exploda la obiectiv prin stabilirea unei reacții de fisiune în lanț, rapid amplificată.
gyromagnetic compass / compas gyromagnétique A directional gyroscope whose azimuth scale is maintained in alignment with the magnetic meridian by a magnetic detector unit.	gyromagnetic compass / compas giromagnetic Un giroscop direcțional a cărui scală în azimut (scala derivelor) este menținută aliniată cu meridianul magnetic de un dispozitiv de detecție magnetică.

H	
hachuring / hachures A method of representing relief upon a map or chart by shading in short disconnected lines drawn in the direction of the slopes.	hachuring / hașurare O metodă de reprezentare a reliefului pe o hartă sau grafic prin nuanțarea desenului în linii scurte întrerupte și înclinate.
half-life / période radioactive The time required for the activity of a given radioactive species to decrease to half of its initial value due to radioactive decay. The half-life is a characteristic property of each radioactive species and is independent of its amount or condition. The effective half-life of a given isotope is the time in which the quantity in the body will decrease to half as a result of both radioactive decay and biological elimination.	half-life / perioadă de înjumătățire Timpul necesar activității unui anumit element radioactiv pentru a-și reduce la jumătate valoarea lui inițială, datorată dezintegrării radioactive. Timpul de înjumătățire este o proprietate caracteristică fiecărei substanțe radioactive și este independent de cantitatea sau condiția în care se află acesta. Timpul de înjumătățire al unui anumit izotop este timpul în care cantitatea lui în organismul uman scade la jumătate ca rezultat atât al dezintegrării radioactive, cât și al eliminării biologice.
half-residence time / demi-vie des produits contaminants dans l'atmosphère As applied to delayed fallout, it is the time required for the amount of weapon debris deposited in a particular part of the atmosphere, to decrease to half of its initial value.	half-residence time / timp de înjumătățire a contaminării atmosferei În cazul căderilor radioactive încetinite, acesta reprezintă timpul necesar ca volumul de produse ale exploziei nucleare depozitate într-o anumită parte a atmosferei să scadă la jumătate din valoarea inițială.

half thickness / demi-épaisseur Thickness of absorbing material necessary to reduce by one-half the intensity of radiation which passes through it.	half thickness / semigrosime Grosimea stratului de material absorbant necesar pentru a reduce la jumătate intensitatea radiației care trece prin acesta.
half-tone / demi-teinte Any photomechanical printing surface or the impression therefrom in which detail and tone values are represented by a series of evenly spaced dots of varying size and shape, varying in direct proportion to the intensity of the tones they represent. <i>See also half-tone screen.</i>	half-tone / semiton Orice suprafață imprimată fotomecanic sau imprimarea de acolo în care valorile detaliului și tonului sunt reprezentate printr-o serie de puncte regulat spațiate, de formă și mărime diferite, variind în proporție directă cu intensitatea tonurilor pe care le reprezintă. <i>Vezi de asemenea, half-tone screen.</i>
half-tone screen / trame de demiteinte A series of regular spaced opaque lines on glass, crossing at right angles, producing transparent apertures between intersections. Used in a process camera to break up a solid or continuous tone image into a pattern of small dots. <i>See also half-tone; screen.</i>	half-tone screen / ecran de semiton O serie de linii opace distanțate uniform pe sticlă, intersectate în unghiuri drepte, care produc orificii transparente între intersecții. Tehnică folosită într-un proces de fotografiere pentru a desface o imagine întreagă sau un ton continuu într-un model cu puncte mici. <i>Vezi de asemenea, half tone; screen.</i>
handover line / ligne de recueil A control feature, preferably following easily defined terrain features, at which responsibility for the conduct of combat operations is passed from one force to another.	handover line / linie de înlocuire Un reper de control urmărind de preferat forme de relief ușor de definit, de la care responsabilitatea pentru conducerea operațiunilor de luptă este trecută de la o forță la cealaltă.

hang fire / long feu An undesired delay in the functioning of a firing system.	hang fire / lovitură întârziată O întârziere nedorită în funcționarea unui sistem de tragere.
harassing fire / tir de harcèlement Fire designed to disturb the rest of the enemy troops, to curtail movement and, by threat of losses, to lower morale. <i>See also fire.</i>	harassing fire / foc de hărțuire Trageri destinate să perturbe odihna trupelor inamice, să limiteze mișcarea și, prin amenințarea cu pierderi, să inducă un moral scăzut. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
harassment / harcèlement Repeated, deliberate and intimidating activities intended to discourage, impede and disrupt.	harassment / hărțuire Activități repetate, planificate, de intimidare cu scopul de a descuraja, îngreuna și dezorganiza.
hardened site / site durci A site, normally constructed under rock or concrete cover, designed to provide protection against the effects of conventional weapons. It may also be equipped to provide protection against the side-effects of a nuclear attack and against a chemical or a biological attack.	hardened site / poziție amenajată O poziție, în mod normal construită într-un adăpost de piatră sau betonat, proiectată să asigure protecție împotriva efectelor armelor convenționale. Ea poate fi echipată de asemenea, să asigure protecție contra efectelor colaterale ale unui atac nuclear, cât și împotriva unui atac chimic sau biologic.

harbour defence / défense portuaire The defence of a harbour or anchorage and its water approaches against external threats such as: a. submarine, submarine borne, or small surface craft attack; b. enemy minelaying operations; and sabotage. c. The defence of a harbour from guided or dropped missiles while such missiles are airborne is considered to be a part of air defence. <i>See also port security.</i>	harbour defence / apărare portuară Apărarea unui port sau loc de ancorare și a căilor de acces pe apă împotriva amenințărilor externe cum ar fi: a. atac de submarine, lansat de pe submarine sau ambarcațiuni ușoare; operații inamice de minare, și sabotaj. c. apărarea unui port de rachete dirijate sau lansate în măsura în care acestea sunt aeropurtate, se consideră a fi o parte a apărării antiaeriene. <i>Vezi de asemenea, port security.</i>
hard missile base / base durcie pour missiles A launching base that is protected against a nuclear explosion.	hard missile base / bază amenajată pentru rachete O bază de lansare care este protejată împotriva unei explozii nucleare.
hard stand / 1. aire de stationnement; 2. aire de stockage 1. A paved or stabilized area where vehicles are parked. 2. Open ground area having a prepared surface and used for the storage of material.	hard stand / suprafață de staționare (stocare) 1. O suprafață pregătită sau stabilizată unde sunt parcate vehiculele. 2. O suprafață terestră deschisă, ce are o suprafață amenajată și folosită pentru stocarea de material.

hasty attack / attaque improvisée In land operations, an attack in which preparation time is traded for speed in order to exploit an opportunity. <i>See also deliberate attack.</i>	hasty attack / atac improvizat În operațiunile terestre, un atac în care timpul de pregătire este redus în favoarea vitezei cu scopul de a se exploata o oportunitate. <i>Vezi de asemenea, deliberate attack.</i>
hasty breaching / ouverture de brèche rapide The rapid creation of a route through a minefield, barrier or fortification by any expedient method.	hasty breaching / deschidere rapidă de breșă Crearea rapidă a unei rute printr-un câmp minat, barieră sau fortificație prin orice metodă eficientă.
hasty crossing / franchissement dans la foulée The crossing of an inland water obstacle using the crossing means at hand or those readily available, and made without pausing for elaborate preparations. <i>See also deliberat crossing.</i>	hasty crossing / trecere cu mijloace improvizate Traversarea unei ape interioare, folosind mijloacele de traversare aflate la îndemână sau imediat disponibile, fără a face pauză pentru pregătiri elaborate. <i>Vezi de asemenea, deliberate crossing.</i>
hasty defence / défense improvisée A defence normally organized while in contact with the enemy or when contact is imminent and time available for the organization is limited. It is characterized by improvement of the natural defensive strength of the terrain by utilization of foxholes, emplacements, and obstacles. <i>See also deliberate defence.</i>	hasty defence / apărare improvizată O apărare în mod normal organizată pe durata contactului cu inamicul sau când contactul este iminent, iar timpul disponibil pentru organizare este limitat. Este caracterizată prin îmbunătățirea caracteristicilor defensive ale terenului, prin utilizarea de locașuri individuale de tragere, amplasamente și obstacole. <i>Vezi de asemenea, deliberate defence.</i>

heading / cap The direction in which the longitudinal axis of an aircraft or ship is pointed, usually expressed in degrees clockwise from north (true, magnetic, compass or grid).	heading / cap - compas Direcția în care axa longitudinală a unei aeronave sau unei nave este îndreptată, de obicei se exprimă în grade, de la nord (real, magnetic, compas sau rețea) în sensul acelor de ceasornic.
heading indicator / répétiteur de cap An instrument which displays heading transmitted electrically from a remote compass system.	heading indicator / indicator cap-compas Un instrument care indică cap-compasul transmis prin semnal electric la un sistem cap-compas condus de la distanță.
headroom / hauteur libre The vertical distance between the top of the superstructure of a vehicle or the head of a person and any obstruction above them. <i>See also overhead clearance.</i>	headroom / înălțime liberă Distanța verticală între punctul cel mai înalt al suprastructurii unui vehicul sau al capului unei persoane și orice obstacol deasupra lor. <i>Vezi de asemenea, overhead clearance.</i>
head-up display / présentation tête haute A display of flight, navigation, attack, or other information superimposed upon the pilot's forward field of view. <i>See also horizontal situation display.</i>	head-up display / vizualizare cap-ridicat O vizualizare a zborului, navigației, atacului sau a altei informații proiectată pe viziera câștii, suprapusă peste câmpul vizual frontal al pilotului. <i>Vezi de asemenea, horizontal situation display.</i>
health service support / soutien santé All services provided directly or indirectly to contribute to the health and well-being of patients or a population.	health service support / asigurare medicală Toate serviciile asigurate în mod direct sau indirect pentru a contribui la sănătatea și bunăstarea pacienților sau a

	populației.
heavy-lift-ship / bâtiment transporteur de charges lourdes A ship specially designed and capable of loading and unloading heavy and bulky items. It has booms of sufficient capacity to accommodate a single lift of 100 tons.	heavy-lift-ship / navă transportoare de încărcături grele O navă proiectată special și capabilă să încarce și să descarce articole grele și voluminoase. Are sisteme de ridicare de capacitate suficientă pentru a se adapta unei încărcături unice de 100 de tone.
height / hauteur 1. The vertical distance of a level, a point, or an object considered as a point, measured from a specified datum.(ICAO) 2. The vertical dimension of an object. <i>See also altitude; elevation.</i>	height / înălțime 1.Distanța pe verticală a unui nivel, punct sau obiect considerat ca un punct, măsurată de la un zero specificat. (ICAO) 2.Dimensiunea verticală a unui obiect. <i>Vezi de asemenea, altitude; elevation.</i>
height of burst / hauteur d'éclatement - hauteur d'explosion The vertical distance from the earth's surface or target to the point of burst. <i>See also optimum height of burst; safe burst height.</i>	height of burst / înălțimea de explozie Distanța verticală de la suprafața pământului sau a țintei la punctul de explozie. <i>Vezi de asemenea, optimum height of burst; safe burst height.</i>
helicopter approach route / itinéraire d'accès d'hélicoptères The track or series of tracks along which helicopters move to a specific landing site or landing zone. <i>See also helicopter lane; helicopter retirement route.</i>	helicopter approach route / rută de apropiere a elicopterelor Traectoria sau traiectoriile de zbor de-a lungul cărora elicopterele se deplasează spre un loc de aterizare sau zonă de aterizare specifică. <i>Vezi de asemenea, helicopter lane; helicopter retirement route.</i>

helicopter assault force / force d'assaut d'hélicoptères A task organization combining helicopters, supporting units, and helicopter-borne troop units for use in helicopter-borne assault operations.	helicopter assault force / forță de asalt de elicoptere Un grup operațional combinând elicoptere, unități de sprijin și trupe heliopurtate, folosite în operațiunile de asalt susținute de elicoptere.
helicopterborne operation / opération hélicoptée An operation in which helicopters act in support of a formation, unit or organization to accomplish the movement of troops, supplies and/or equipment. <i>See also airmobile operation.</i>	helicopter borne operation / operații aeromobile pe elicoptere O operațiune în care elicopterele acționează în sprijinul unei formații, unități sau mari unități pentru a realiza deplasarea de trupe, provizii și/sau echipament. <i>Vezi de asemenea, airmobile operation.</i>
helicopter direction centre / centre de direction des hélicoptères In amphibious operations, the primary direct control agency for the helicopter group/unit commander operating under the overall control of the tactical air control centre.	helicopter direction centre / centru de dirijare al elicopterelor În acțiuni de desant aerian, agenția principală de control direct pentru comandantul grupului /unității care operează sub controlul global al centrului de dirijare a aviației tactice.
helicopter lane / couloir d'hélicoptères A safety air corridor in which helicopters fly to or from their destination during helicopter operations. <i>See also helicopter approach route; helicopter retirement route.</i>	helicopter lane / culoar de zbor pentru elicoptere Un coridor aerian sigur în care elicopterele zboară la și de la destinație pe durata operațiunilor cu elicoptere. <i>Vezi de asemenea, helicopter approach route; helicopter retirement route.</i>
helicopter retirement route / itinéraire de sortie d'hélicoptères	helicopter retirement route / rută de retragere a elicopterelor

The track or series of tracks along which helicopters move from a specific landing site or landing zone. <i>See also helicopter approach route; helicopter lane.</i>	Traectoria sau traiectoriile de zbor de-a lungul cărora elicopterele se deplasează de la o poziție sau zonă specifică de aterizare. <i>Vezi de asemenea, helicopter approach route; helicopter lane.</i>
helicopter support team / groupe de soutien des hélicoptères A task organization formed and equipped for employment in a landing zone to facilitate the landing and movement of helicopter-borne troops, equipment and supplies, and to evacuate selected casualties and prisoners of war.	helicopter support team / grup de sprijin cu elicoptere Un grup operațional format și echipat pentru utilizare într-o zonă de aterizare pentru a ușura aterizarea și deplasarea trupelor, echipamentului și proviziilor heliopurtate, și pentru a evacua răniți și prizonieri de război.
helicopter wave / vague d'hélicoptères <i>See wave.</i>	helicopter wave / eșalon (val) de desant pe elicoptere <i>Vezi wave.</i>
helipad / aire de manoeuvre d'hélicoptères A prepared area designated and used for take-off and landing of helicopters. (Includes touch-down or hover point).	helipad / loc de aterizare și decolare a elicopterelor O zonă pregătită, desemnată și folosită pentru decolarea și aterizarea elicopterelor (inclusiv zbor la punct fix sau planarea).
heliport / héliport A facility designated for operating, basing, servicing, and maintaining helicopters.	heliport / aeroport pentru elicoptere (heliport) O facilităate desemnată pentru exploatarea, adăpostirea, deservirea și întreținerea tehnică a elicopterelor.
Hertz-Horn / corne Hertz <i>See chemical horn.</i>	Hertz-Horn / corn Hertz <i>Vezi chemical horn.</i>
H-hour / heure H <i>See designation of days and hours.</i>	H-hour / ora H <i>Vezi designation of days and hours.</i>

high altitude / haute altitude Conventionally, an altitude above 10,000 metres (33,000 feet). <i>See also altitude.</i>	high altitude / altitudine mare În mod convențional, o altitudine mai mare de 10 000 metri (33 000 picioare). <i>Vezi de asemenea, altitudine.</i>
high altitude burst / explosion nucléaire à haute altitude The explosion of a nuclear weapon which takes place at a height in excess of 100,000 feet (30,000 metres). <i>See also type of burst.</i>	high altitude burst / explozie nucleară la altitudine mare Explozia unei arme nucleare care are loc la o altitudine mai mare de 100 000 picioare (30000 metri). <i>Vezi de asemenea, tipuri de explozie.</i>
high angle / tir vertical In artillery and naval fire support, an order or request to obtain high angle fire (superior to 45°).	high angle / foc vertical În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un ordin sau cerere de a obține un foc vertical (la unghi mare).
high angle fire / tir vertical (ou courbe) Fire delivered at angles of elevation greater than the elevation that corresponds to the maximum range of the gun and ammunition concerned; fire, the range of which decreases as the angle of elevation is increased.	high angle fire / tragere verticală Foc executat la unghiuri de elevație mai mari decât elevația care corespunde bătăii maxime a armei și muniției aferente; foc a cărui bătaie descrește pe măsură ce crește unghiul în înălțare, începând cu 45°.
high density airspace control zone / zone de contrôle de l'espace aérien à haute densité Airspace of defined dimensions, designated by the airspace control authority, in which there is a concentrated employment of numerous and varied weapons/airspace users.	high density airspace control zone / zonă de control a spațiului aerian de mare densitate Spațiu aerian de dimensiuni definite, desemnat de autoritatea de control a spațiului aerian, în care există o întrebuintare concentrată din partea a numeroși și variați utilizatori de

	arme /spațiu aerian.
high-velocity drop / largage à vitesse de descente élevée A drop procedure in which the drop velocity is greater than 30 feet per second (low-velocity drop) and lower than free-drop velocity. <i>See also airdrop; air movement; free drop; release.</i>	high velocity drop / lansare cu viteză mare O procedură de lansare în care viteza de cădere este mai mare de 30 picioare pe secundă (viteză de coborâre mică) și mai mică decât viteza de cădere liberă. <i>Vezi de asemenea, airdrop; air movement; release.</i>
hill shading / estompage A method of representing relief on a map by depicting the shadows that would be cast by high ground if light were shining from a certain direction. <i>See also shaded relief.</i>	hill shading / estompare O metodă de reprezentare a reliefului pe o hartă prin relevarea umbrelor care ar putea fi prezentate de către forme de relief înalte dacă lumina bate dintr-o anumită direcție. <i>Vezi de asemenea, shaded relief.</i>
hoist / treuil In helicopters, the mechanism by which external loads may be raised or lowered vertically.	hoist / troliu În elicoptere, mecanismul prin care sarcinile externe pot fi ridicate sau coborâte vertical.
hold / 1. cale; 2. tenir; 3. fixer; 4. maintenir en attente 1. A cargo stowage compartment aboard ship. 2. In land operations, to maintain possession of a position or area by force. 1/10/2001 3. In an attack, to exert sufficient pressure to prevent movement or redistribution of enemy forces. 4. As applied to air traffic, to keep an aircraft within a specified space	hold / 1. cală; 2. menținere (păstrare) 3. fixare; 1. Un compartiment de păstrare a încărcăturii la bordul navei. 2. În operațiuni terestre, a menține posesia unei poziții sau a unei zone prin forță. 3. Într-un atac, a exercita presiune suficientă pentru a preveni deplasarea sau re poziționarea forțelor inamice. 4. În măsura în care se aplică traficului aerian, a menține un

or location which is identified by visual or other means in accordance with Air Traffic Control instructions.	avion într-un spațiu sau locație specificat(ă) care este identificat(ă) prin mijloace vizuale sau de altă natură în concordanță cu instrucțiunile Serviciului de Control și Dirijare a Traficului Aerian.
holdee / isolé - maintenu en attente <i>See transient.</i>	holdee / izolat, menținut în atenție <i>Vezi transient.</i>
hold fire / halte au feu In air defence, an emergency order to stop firing. Missiles already in flight must be prevented from intercepting, if technically possible. <i>See also cease engagement.</i>	hold fire / opriți focul În apărarea antiaeriană, un ordin de urgență pentru a opri focul. Rachetele deja lansate trebuie oprite prin interceptare, dacă este tehnic posibil. <i>Vezi de asemenea, cease engagement.</i>
holding anchorage / mouillage d'attente An anchorage where ships may lie: a. if the assembly or working anchorage, or port, to which they have been assigned is full; b. when delayed by enemy threats or other factors from proceeding immediately on their next voyage; c. when dispersed from a port to avoid the effects of a nuclear attack. <i>See also assembly anchorage; emergency anchorage; working anchorage.</i>	holding anchorage / ancorări de așteptare Un punct de ancorare în care navele pot aștepta: a. Dacă locul de ancorare pentru adunare sau în exploatare, ori portul cărora le-au fost repartizate sunt pline. b. Când au fost reținute de amenințările inamice sau de alți factori să nu plece în călătoria următoare. c. Când au fost dispersate dintr-un port pentru a evita efectele unui atac nuclear. <i>Vezi de asemenea, assembly anchorage, emergency anchorage, working anchorage.</i>

holding attack / action de fixation An attack designed to hold the enemy in position, to deceive him as to where the main attack is being made, to prevent him from reinforcing the elements opposing the main attack and/or to cause him to commit his reserves prematurely at an indecisive location.	holding attack / atac de fixare Atac destinat să oprească inamicul în poziție, pentru a-l induce în eroare cu privire la locul unde se va produce atacul principal, pentru a-l împiedica să-și întărească elementele care se opun atacului principal și/sau pentru a-l determina să-și trimită în mod prematur rezervele sale pe o poziție îndoielnică.
holding point / point d'attente A geographically or electronically defined location used in stationing aircraft in flight in a predetermined pattern in accordance with air traffic control clearances. <i>See also orbit point.</i>	holding point / punct de așteptare O poziție definită geografic sau electronic folosită pentru a așeza avionul în zbor într-o schemă predeterminată în concordanță cu aprobările de zbor ale serviciului de control și dirijare a traficului aerian. <i>Vezi de asemenea, orbit point.</i>
holding position / position d'attente A specified location on the aerodrome, close to the active runway and identified by visual means, at which the position of a taxiing aircraft is maintained in accordance with air traffic control instructions.	holding position / poziție de așteptare O locație specificată pe un aerodrom, aproape de pista de zbor activă și identificată prin mijloace vizuale, pe care, poziția unei aeronave navetă este menținută în concordanță cu instrucțiunile serviciului de control și dirijare a traficului aerian.

holiday / blanc In naval mine warfare, a gap left unintentionally during sweeping or minehunting arising from errors in navigation, station-keeping, dan laying, breakdowns or other causes.	holiday / gol În războiul naval de mine, o breșă lăsată neintenționat în timpul dragării sau descoperirii și dezamorsării minelor provenind din erori de navigație, condiții de întreținere a bazei, modului de așezare a geamandurii, defectare a instalației sau din alte cauze.
hollow charge / charge perforante A shaped charge producing a deep cylindrical hole of relatively small diameter in the direction of its axis of rotation.	hollow charge / încărcătură cumulativă (perforantă) O încărcătură configurată în formă de con care produce o gaură cilindrică în blindaj, de diametru relativ mic, în direcția axei sale longitudinale.
homing / processus de ralliement The technique whereby a mobile station directs itself, or is directed, towards a source of primary or reflected energy, or to a specified point.	homing / procedeu de autoghidare Tehnică prin care o stație mobilă se autodirijează, sau este dirijată, către o sursă de energie incidentă sau reflectată, sau către un punct specific.
homing adaptor / adaptateur de radioralliement A device which, when used with an aircraft radio receiver, produces aural and/or visual signals which indicate the direction of a transmitting radio station with respect to the heading of the aircraft.	homing adaptor / cap de autoghidare Un dispozitiv care, atunci când este folosit cu un receptor radio al unui avion, produce semnale acustice și/sau vizuale ce indică direcția unei stații de transmisie radio în raport cu direcția de deplasare a aeronavei.

homing guidance / guidage de collision A system by which a missile steers itself towards a target by means of a selfcontained mechanism which is activated by some distinguishing characteristics of the target. <i>See also active homing guidance; passive homing guidance; semi-active homing guidance.</i>	homing guidance / sistem de autoghidare Un sistem prin care o rachetă se autodirijează către o țintă prin intermediul unui mecanism autonom care este activat de către anumite caracteristici distinctive ale țintei. <i>Vezi de asemenea, active homing guidance; pasive homing guidance; semiactive homing guidance.</i>
homing mine / mine à tête chercheuse In naval mine warfare, a mine fitted with propulsion equipment which homes on to a target. <i>See also mine.</i>	homing mine / mină autoghidată În războiul naval de mine, o mină dotată cu echipament de propulsie care o dirijează spre o țintă. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
hook operation / transport sous élingue In helicopter operations, any transport of underslung loads. <i>See also underslung load.</i>	hook operation / transport acroșat În operațiunile cu elicoptere, orice transport al unor încărcături suspendate. <i>Vezi de asemenea, underslung load.</i>
horizontal action mine / mine à action horizontale In land mine warfare, a mine designed to produce a destructive effect in a plane approximately parallel to the ground. <i>See also mine.</i>	horizontal action mine / mină cu acțiune orizontală În războiul terestru de mine, o mină proiectată să producă un efect distructiv într-un plan aproximativ paralel cu solul. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>

horizontal error / écart probable horizontal - écart probable The error in range, deflection, or in radius, which a weapon may be expected to exceed as often as not. Horizontal error of weapons making a nearly vertical approach to the target is described in terms of circular error probable. Horizontal error of weapons producing elliptical dispersion pattern is expressed in terms of probable error. <i>Also called "probable error". See also circular error probable; delivery error; deviation; dispersion; dispersion error.</i>	horizontal error / eroare probabilă orizontală O eroare în distanță, direcție, sau circulară, pe care o armă se presupune că o poate produce sau nu. Eroarea orizontală care conduce la apropierea aproape pe verticală de țintă, este descrisă în funcție de eroarea circulară probabilă. Eroarea orizontală a armelor care determină modelul de dispersie eliptică este exprimată în funcție de erorile probabile de împrăștiere. <i>Numită și "probable error". Vezi de asemenea, circular error probable, delivery error, deviation, dispersion, dispersion error.</i>
horizontal loading / chargement à l'horizontale Loading of items of like character in horizontal layers throughout the holds of a ship. <i>See also loading.</i>	horizontal loading / încărcare la orizontală Încărcare de elemente cu caracteristici similare în straturi orizontale de la un capăt la celălalt al magaziilor unei nave. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
horizontal situation display / visualisation de la situation horizontale An electronically generated display on which navigation information and stored mission and procedural data can be presented. Radar information and television picture can also be displayed either as a map overlay or as a separate	horizontal situation display / vizualizarea situației orizontale O vizualizare generată electronic prin care informațiile de navigație, misiunile și datele procedurale stocate pot fi prezentate. Informații radar și imagini televizate pot fi, de asemenea, vizualizate fie pe o

image. <i>See also head-up display.</i>	hartă suprapusă, fie ca o imagine separată. <i>Vezi de asemenea, head-up display.</i>
horizontal situation indicator / plateau de route An instrument which may display bearing and distance to a navigation aid, magnetic heading, track/course and track/course deviation.	horizontal situation indicator / giroorizont Instrument de bord care indică poziția aeronavei în raport cu orizontul.
horn / corne In naval mine warfare, a projection from the mine shell of some contact mines which, when broken or bent by contact, causes the mine to fire. <i>See also switch horn.</i>	horn / corn În războiul naval de mine, o ieșire din carcasa minei a unor mine de contact care, atunci când se întrerupe sau tensionează contactul, produce declanșarea minei. <i>Vezi de asemenea, switch horn.</i>
horse collar / sangle de sauvetage <i>See rescue strop.</i>	horse collar / chingă de salvare <i>Vezi rescue strop.</i>
hostile track / piste hostile A track determined to be a threat in accordance with established criteria.	hostile track / pistă ostilă O pistă determinată ca fiind o amenințare în conformitate cu criteriile stabilite.
host nation / pays hôte A nation which, by agreement: a. receives forces and materiel of NATO or other nations operating on/from or transiting through its territory; b. allows materiel and/or NATO organizations to be located on its territory; and/or c. provides support for these purposes. <i>See also host-nation support.</i>	host nation / națiune gazdă O națiune care, prin înțelegere: a. primește forțe și materiale NATO sau alte națiuni care operează pe/de pe sau tranzitează teritoriul său; b. permite ca materiale și/sau organizații NATO să fie stabilite pe propriul teritoriu; c. asigură sprijin în ceea ce privește aceste scopuri. <i>Vezi de asemenea, host nation support.</i>

host nation post / poste tenu par un ressortissant local A post which has been agreed by the local national authorities and should be permanently filled by them in view of its administrative/national nature.	host nation post / post deținut de națiunea gazdă Un post care a fost agreeat de autoritățile naționale locale și care trebuie permanent acoperit de acestea având în vedere natura administrativă națională a acestuia.
host-nation support / soutien fourni par le pays hôte Civil and military assistance rendered in peace, crisis or war by a host nation to NATO and/or other forces and NATO organizations which are located on, operating on/from, or in transit through the host nation's territory. <i>See also host nation.</i>	host nation support / sprijin dat de națiunea gazdă Asistență civilă și militară asigurată pe timp de pace, de criză sau de război de către o națiune gazdă forțelor NATO și/sau altor forțe, precum și organizațiilor NATO care sunt stabilite pe, operează pe/de pe sau tranzitează teritoriul națiunii gazdă. <i>Vezi de asemenea, host nation.</i>
hot spot / point chaud Region in a contaminated area in which the level of radioactive contamination is considerably greater than in neighbouring regions in the area.	hot spot / punct fierbinte Raion într-o zonă contaminată în care nivelul de contaminare radioactivă este considerabil mai mare decât în raioanele învecinate din zona respectivă.
hovering / plongée statique – vol stationnaire A self-sustaining manoeuvre whereby a fixed, or nearly fixed, position is maintained relative to a spot on the surface of the earth or underwater.	hovering / planare (zbor staționar) O manevră autoîntreținută prin care o poziție fixă sau aproape fixă este menținută în raport cu un loc de pe suprafața terestră sau submarină.

hovering ceiling / plafond de vol stationnaire The highest altitude at which the helicopter is capable of hovering in standard atmosphere. It is usually stated in two figures: hovering in ground effect and hovering out of ground effect.	hovering ceiling / plafon de zbor staționar Altitudinea maximă la care un elicopter poate executa zbor staționar. Plafonul de zbor staționar poate fi cu efect de sol și fără efect de sol.
human intelligence / renseignement humain - humint A category of intelligence derived from information collected and provided by human sources. <i>Also called "humint".</i>	human intelligence / informații umane O categorie de informații derivată din informații culese și asigurate de surse umane. <i>Numite și "humint".</i>
humint / humint – renseignement humain <i>See human intelligence.</i>	humint / humint Categorie de informații colectate și furnizate de surse umane. <i>Vezi human intelligence.</i>
hunter-killer group / groupe hunterkiller <i>See antisubmarine carrier group.</i>	hunter-killer-group / grup hunter-killer <i>Vezi antisubmarine carrier group.</i>
hunter track / route du chasseur -route du dragueur In naval mine warfare, the track to be followed by the hunter (or sweeper) to ensure that the hunting (or sweeping) gear passes over the lap track. <i>Also called "sweeper track".</i>	hunter track / rută de dragare În războiul naval de mine, ruta care trebuie urmată de dragor pentru a se asigura că arcul de dragare trece peste traseul de curățare. <i>Numită și "sweeper track".</i>
hydrogen bomb / bombe à hydrogène <i>See thermonuclear weapon.</i>	hydrogen bomb / bombă cu hidrogen <i>Vezi thermonuclear weapon.</i>

hydrographic chart / carte hydrographique - carte nautique A nautical chart showing depths of water, nature of bottom, contours of bottom and coastline, and tides and currents in a given sea or sea and land area. <i>Also called "nautical chart".</i>	hydrographic chart / hartă hidrografică O hartă nautică prezentând adânci-mile apei, natura fundului, conturu-rile fundului și liniei de coastă, marea și curenții într-o mare sau zonă maritimă și de uscat. <i>Numită și "nautical chart".</i>
hydrography / hydrographie The science which deals with the measurements and description of the physical features of the oceans, seas, lakes, rivers, and their adjoining coastal areas, with particular reference to their use for navigational purposes.	hydrography / hidrografie Știința care se ocupă cu măsurătorile și descrierea caractere-lor fizice ale oceanelor, mărilor, lacurilor, râurilor ca și a zonelor de coastă adiacente acestora, cu referire specială în ceea ce privește folosirea lor în scopuri de navigație.
hyperbaric chamber / caisson hyperbare - caisson de compression - caisson de plongée - caisson de recompression A chamber used to induce an increase in ambient pressure as would occur in descending below sea level, in a water or air environment. It is the only type of chamber suitable for use in the treatment of decompression sickness in flying or diving. <i>Also called "compression chamber"; "diving chamber"; "recompression chamber".</i>	hyperbaric chamber / barocameră O cameră folosită pentru crearea unei creșteri a presiunii ambiante așa cum se produce în scufundările sub nivelul mării, în apă sau în mediul aerian. Este singurul tip de cameră corespunzătoare în vederea utilizării în tratamentul bolii cauzate de decompresie în timpul zborului sau al scufundării. <i>Numită și „compression chamber”; „diving chamber”; „recompression chamber”.</i>

hyperbolic navigation system / système de navigation hyperbolique A radio navigation system which enables the position of an aircraft equipped with a suitable receiver to be fixed by two or more intersecting hyperbolic position lines. The system employs either a time difference measurement of pulse transmissions or a phase difference measurement of phaselocked continuous wave transmissions. <i>See also decca; loran.</i>	hyperbolic navigation system / sistem de navigație hiperbolic Un sistem de navigație radio care permite ca poziția unui avion echipat cu un receptor adecvat să fie fixată prin intersectarea a două sau mai multor linii hiperbolice de poziție. Sistemul folosește fie o măsurare a diferenței de timp în transmisiile de impulsuri, fie o măsurare a defazajului transmisiilor de unde continue sincronizate. <i>Vezi de asemenea, decca; loran.</i>
hyperfocal distance / distance hyperfocale The distance from the lens to the nearest object in focus when the lens is focused at infinity.	hyperfocal distance / distanță hiperfocală Distanța de la obiectiv la cel mai apropiat obiect focalizat, când obiectivul este focalizat la infinit.
hypergolic fuel / carburant hypergolique Fuel which will spontaneously ignite with an oxidizer, such as aniline with fuming nitric acid. It is used as the propulsion agent in certain missile systems.	hypergolic fuel / carburant hipergolic Carburant care se poate aprinde spontan prin intermediul unui oxidant cum ar fi anilina cu acid azotic fumigant. Este folosit ca agent de propulsie în anumite sisteme de rachete.
hypersonic / hypersonique Of or pertaining to speeds equal to, or in excess of, 5 times the speed of sound. <i>See also speed of sound.</i>	hypersonic / hipersonic Care are sau care se raportează la o viteză egală sau mai mare de 5 ori decât viteza sunetului. <i>Vezi de asemenea, speed of sound.</i>

hyperstereoscopy / hyperstéréoscopie Stereoscopic viewing in which the relief effect is noticeably exaggerated, caused by the extension of the camera base. <i>Also called "exaggerated stereoscopy".</i>	hyperstereoscopy / hiperstereoscopie Vedere stereoscopică în care efectul de relief este notabil exagerat, cauzată de extinderea bazei camerei de fotografiat. <i>Numită și "exaggerate stereoscopy".</i>
hypobaric chamber / caisson hypobare - caisson d'altitude – caisson de décompression - caisson de plongée A chamber used to induce a decrease in ambient pressure as would occur in ascending to altitude. This type of chamber is primarily used for training and experimental purposes. <i>Also called "altitude chamber"; decompression chamber"; "diving chamber".</i>	hypobaric chamber / cameră hipobarică O cameră folosită pentru crearea unei presiuni scăzute, a presiunii ambiante, așa cum s-ar produce în ascensiunile la altitudine. Acest tip de cameră este folosit în primul rând pentru scopuri experimentale și de antrenament. <i>Numită și "altitude chamber; "decompression chamber"; "diving chamber".</i>
hypsometric tinting / teinte hypsométrique - coloriage hypsométrique - teinte de niveau A method of showing relief on maps and charts by colouring in different shades those parts which lie between selected levels. <i>Also called "altitude tint"; "elevation tint"; "layer tint".</i>	hypsometric tinting / tentă hipsometrică O metodă de a indica relieful pe hartă sau schemă prin colorarea în umbre diferite a acelor părți care se găsesc între nivelurile selectate. <i>Numită și "altitude tint"; "elevation tint"; "layer tint".</i>

I	
identification / 1. 2. identification; 3. identit� 1. The indication by any act or means of one's own friendly character or individuality. 2. The determination of the origin, nature, and characteristics of a detected person, object or phenomenon. This may be accomplished by various means including visual recognition, electronic interrogation, flight plan correlation and the interpretation of acoustic information, behaviour and/or hostile action. <i>See also detection; identification friend or foe; recognition.</i> 3. In imagery interpretation, the discrimination between objects within a particular type or class. <i>Also called "identity".</i>	identification / identificare 1.Indicare, din ini�iativ� proprie, prin orice act sau mijloace, a caracterului amical sau a individualit�ii. 2.Determinarea originii, naturii �i caracteristicilor unei persoane, obiect sau fenomen detectat(e). Aceasta poate fi îndeplinită prin mijloace variate ce includ recunoașterea vizuală, interogarea electronică, corelarea planului de zbor �i interpretarea informațiilor acustice, a comportamentului �i/sau a ac�iunilor ostile. <i>Vezi de asemenea, detection; identification friend or foe.</i> 3.�n interpretarea imaginilor, discriminarea �ntre obiecte �n cadrul unui tip sau clas� anume.
identification, friend or foe / identification ami/ennemi A system using electromagnetic transmissions to which equipment carried by friendly forces automatically responds, for example, by emitting pulses, thereby distinguishing themselves from enemy forces. <i>Commonly called "IFF". See also detection; identification; recognition.</i>	identification, friend or foe / identificare amic /inamic Un sistem care folose�te transmisii electromagnetice la care echipamentul transportat de for�ele proprii r�spunde automat, de exemplu, prin emiterea unor impulsuri, �n felul acesta deosebindu-se de for�ele inamice. <i>Numit comun �,IFF". Vezi de asemenea, detection; identification; recognition.</i>
identity / identit� - identification <i>See identification.</i>	identity / identitate <i>Vezi identification.</i>

igniter / allumeur A device designed to produce a flame or a spark to initiate an explosive train.	igniter / amorsă (încărcătură de aprindere) Un dispozitiv proiectat să producă o flacără sau o scânteie pentru inițierea unui releu exploziv.
illumination by diffusion / éclairage par diffusion <i>See indirect illumination.</i>	illumination by diffusion / iluminare prin difuzie <i>Vezi indirect illumination.</i>
illumination by reflection / éclairage par réflexion <i>See indirect illumination.</i>	illumination by reflection / iluminare prin reflexie <i>Vezi indirect illumination.</i>
illumination fire / tir éclairant Fire designed to illuminate an area.	illumination fire / foc de iluminare Foc destinat luminării unei zone.
image degradation / affaiblissement de l'image The reduction of the inherent optimum potential of individual sensor systems caused by error in sensor operations, processing procedures or incorrect film handling. Reduction in quality caused by unavoidable factors not associated with the sensor system, i.e.atmospherics, snow, cover, etc., are not associated with the term.	image degradation / degradarea imaginii Reducerea potențialului optim inerent sistemelor individuale de senzori, produsă prin erori de funcționare a senzorilor, proceduri de procesare sau mânuirea incorectă a filmului. Reducerea în calitate, cauzată de factori inevitabili, neasociați cu sistemul de senzori, de ex. factorii atmosferici, zăpadă, nori, acoperire vegetală, nu sunt asociați cu acest termen.
image displacement / déformation de l'image In a photograph, any dimensional or positional error.	image displacement / deformare a imaginii Într-o imagine, orice eroare de dimensiune sau de poziție.

image motion compensation / compensation de filé Movement intentionally imparted to film at such a rate as to compensate for the forward motion of an air or space vehicle when photographing ground objects.	image motion compensation / compensarea mișcării imaginii Deplasarea intenționată imprimată unui film, la o asemenea viteză încât să compenseze mișcarea de înaintare a unui vehicul terestru sau aerian, atunci când sunt fotografiate obiecte din teren.
imagery / imagerie Collectively, the representations of objects reproduced electronically or by optical means on film, electronic display devices, or other media.	imagery / imagerie (informații de cercetare înregistrate pe peliculă) În ansamblu, reprezentări de obiecte reproduse electronic sau prin mijloace optice pe film, dispozitive de afișare electronică sau alte mijloace media.
imagery collateral / documents d'interprétation The reference materials which support the imagery interpretation function.	imagery collateral / imagerie colaterală (documentare de interpretare) Materiale de referință care susțin funcția de interpretare a imageriei.
imagery correlation / corrélation de représentation The mutual relationship between the different signatures on imagery from different types of sensors in terms of position and the physical characteristics signified.	imagery correlation / corelare de reprezentare Relația mutuală între diferitele semne (signaturi) pe imagini, de pe tipuri diferite de senzori, în funcție de poziție și caracteristici fizice semnificative.

imagery data recording / enregistrement des données de représentation The transposing of information relating to the airborne vehicle, and sensor, such as speed, height, tilt, position and time, to the matrix block on the sensor record at the moment of image acquisition.	imagery data recording / înregistrarea datelor de reprezentare Transpunerea informațiilor relative la un vehicul și senzor aeropurtat, cum ar fi viteza, înălțimea, devierea, poziția și timpul conform blocului matrice pe înregistrarea senzorului în momentul achiziției imaginii.
imagery exploitation / exploitation photographique The cycle of processing and printing imagery to the positive or negative state, assembly into imagery packs, identification, interpretation, mensuration, information extraction, the preparation of reports and the dissemination of information.	imagery exploitation / exploatare imagistică (fotografică) Ciclul de procesare și de imprimare de imagini, în starea pozitivă sau negativă, asamblarea în pachete de imagini, identificarea, interpretarea, măsurarea, extragerea de informații, pregătirea rapoartelor și diseminarea informațiilor.
imagery interpretation /1. interprétation d'une représentation;2. interprétation photographique 1. The process of location, recognition, identification, and description of objects, activities, and terrain represented on imagery. 2. The extraction of information from photographs or other recorded images. <i>Also called "photographic interpretation".</i>	imagery interpretation / interpretare de imagini 1.Procesul de localizare, recunoaștere, identificare și descriere a obiectelor, activităților și terenului reprezentate pe imagini. 2.Extragerea unei informații de pe o fotografie sau alte imagini înregistrate. <i>Numită și "photographic interpretation".</i>

imagery interpretation key / clé d'interprétation Any diagram, chart, table, list, or set of examples etc., which is used to aid imagery interpreters in the rapid identification of objects visible on imagery. <i>Also called "photo interpretation key".</i>	imagery interpretation key / cheie de interpretare a imaginilor Orice diagramă, grafic, tabel, listă sau set de exemple etc. care este folosit pentru a ajuta interpretatorii de imagini în identificarea rapidă a obiectelor vizibile pe imagini. <i>Numită și „photo interpretation key“.</i>
imagery pack / dossier de représentation d'objectif An assembly of the records from different imagery sensors covering a common target area.	imagery pack / dosar de reprezentare a imaginilor Un ansamblu de înregistrări de la diferiți senzori de imagine care acoperă o zonă a țintei comune.
imagery sortie / sortie de reconnaissance photographique -sortie photographique One flight by one aircraft for the purpose of recording air imagery. <i>Also called "photographic sortie".</i>	imagery sortie / zbor de aerofotografiere Zborul unui avion cu scopul de a înregistra imagini aeriene. <i>Numit și "photographic sortie".</i>
immediate air support / appui aérien immédiat - appui aérien urgent Air support to meet specific requests which arise during the course of a battle and which by their nature cannot be planned in advance. <i>See also air support.</i>	immediate air support / sprijin aerian nemijlocit Sprijin aerian pentru satisfacerea nevoilor specifice care apar în timpul desfășurării unei lupte și care prin natura lor nu pot fi planificate în avans. <i>Vezi de asemenea, air support.</i>
immediate decontamination / décontamination immédiate Decontamination carried out by an individual upon becoming contaminated, to save life and minimize casualties. This may include decontamination of	immediate decontamination / decontaminare imediată (directă) Decontaminare efectuată de o persoană contaminată, pentru salvarea vieții și a minimiza rănirile. Aceasta poate include

some personal clothing and/or equipment. <i>See also decontamination; operational decontamination; thorough decontamination.</i>	decontaminarea unor articole de îmbrăcăminte și/sau echipament personal. <i>Vezi de asemenea, decontaminare; operational decontaminare; thorough decontaminare.</i>
immediate destination / destination immédiate The next destination of a ship or convoy, irrespective of whether or not onward routing instructions have been issued to it. <i>See also original destination.</i>	immediate destination / destinație imediată Destinația următoare a unei nave sau convoi, indiferent dacă au fost sau nu emise instrucțiunile privind ruta în continuare. <i>Vezi de asemenea, original destination.</i>
immediately vital cargo / cargaison immédiatement vitale A cargo already loaded which the consignee country regards as immediately vital for the prosecution of the war or for national survival, notwithstanding the risk to the ship. If the cargo is carried in a ship of another nation, then that nation must agree to the delivery of the cargo. The use of this term is limited to the period of implementation of the shipping movement policy. <i>See also cargo.</i>	immediately vital cargo / încărcătură vitală imediată O încărcătură deja încărcată și pe care țara destinatară o privește ca vitală, de urgență pentru continuarea războiului sau pentru supraviețuirea națională, fără a ține seamă de riscul asociat vasului. Dacă încărcătura este la bordul unui vas aparținând unei alte națiuni, atunci această națiune trebuie să fie de acord cu livrarea încărcăturii. Folosirea acestui termen este limitată de perioada de implementare a principiilor de bază ale organizării mișcării navelor în perioada inițială a războiului. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>

immediate operational readiness /situation paré à combattre The state in which an armed force is ready in all respects for instant combat. <i>See also nuclear weapon exercise; nuclear weapon manoeuvre.</i>	immediate operational readiness / stare de pregătire pentru luptă permanentă Starea în care o forță armată este gata pentru toate aspectele unei lupte imediate. <i>Vezi de asemenea, nuclear weapon exercise; nuclear weapon manoeuvre.</i>
impact action fuze / fusée percutante A fuze that is set in action by the striking of a projectile or bomb against an object, e.g., percussion fuze, contact fuze. <i>Also called "direct action fuze". See also fuze.</i>	impact action fuze / focos percutant Un focos care este pus în funcțiune la lovirea proiectilului sau a bombei de un obiect, de ex. focos de percuție, focos de contact. <i>Numită și " direct action fuze ". Vezi de asemenea, fuze.</i>
impact area / zone d'impact - réceptacle An area having designated boundaries within the limits of which all ordnance is to make contact with the ground.	impact area / zonă de impact O zonă având granițele delimitate în interiorul cărora tot armamentul desantat trebuie să ia contact cu pământul.
impact point / point d'impact <i>See point of impact.</i>	impact point / punct de impact <i>Vezi point of impact.</i>
impact pressure / pression d'impact The difference between pitot pressure and static pressure.	impact pressure / presiune de impact Diferența între presiunea dată de tubul Pitot și presiunea statică.
implementation / mise en application In NATO standardization, the fulfilment by a member nation of its obligations as specified in an standardization agreement. <i>See also NATO standardization agreement; ratification; reservation.</i>	implementation / punere în aplicare (implementare) În standardizare NATO, îndeplinirea de către o națiune membră a obligațiilor ei așa cum sunt specificate într-un acord de standardizare. <i>Vezi de asemenea, NATO standardization agreement; ratification;</i>

	<i>reservation.</i>
implosion weapon / arme à implosion A device in which a quantity of fissionable material, less than a critical mass, has its volume suddenly decreased by compression, so that it becomes supercritical and an explosion can take place. The compression is achieved by means of a spherical arrangement of specially fabricated shapes of ordinary high explosive which produce an inwardly-directed implosion wave, the fissionable material being at the centre of the sphere.	implosion weapon / arme cu implozie Un dispozitiv în care o cantitate de material fisionabil, mai mică decât masa critică, își are volumul redus instantaneu prin comprimare, în așa fel încât devine supercritic și o explozie se poate produce. Compresia este atinsă prin intermediul unei dispunerii sferice a modelelor special fabricate din exploziv puternic, comun, care produce o undă de implozie dirijată către interior, materialul fisionabil fiind în centrul sferei.
imprint / référence de publication Brief note in the margin of a map giving all or some of the following: date of publication, printing, name of publisher, printer, place of publication, number of copies printed, and related information.	imprint / referință de publicare Scurtă notă în marginea unei hărți oferind toate sau câteva dintre cele care urmează: data publicării, modul de imprimare, numele editorului, tipografia, locul publicării, numărul exemplarelor tipărite și informații asociate.
improvised early resupply / ravitaillement improvisé The onward movement of commodities which are available on land and which can be readily loaded into ships. <i>See also element of resupply.</i>	improvised early resupply / realimentare improvizată timpurie Deplasarea către înainte a mărfurilor care sunt disponibile pe uscat și care pot fi încărcate imediat pe un vas. <i>Vezi de asemenea, element of resupply.</i>

improvised explosive device / dispozitiv explosif de circumstanțe A device placed or fabricated in an improvised manner incorporating destructive, lethal, noxious, pyrotechnic or incendiary chemicals and designed to destroy, incapacitate, harass or distract. It may incorporate military stores, but is normally devised from non-military components. <i>See also area clearance; demining; proofing.</i>	improvised explosive device / dispozitiv exploziv improvizat Un dispozitiv plasat sau fabricat într-o manieră improvizată încorporând substanțe chimice distructive, letale, toxice, pirotehnice sau incendiare și este destinat distrugerii, incapacitării, hărțuirii sau distragerii atenției. Poate încorporează materiale militare, dar în mod normal este confecționat din componente non-militare.
incapacitating agent / agent incapacitant A chemical agent which produces temporary disabling conditions which (unlike those caused by riot control agents) can be physical or mental and persist for hours or days after exposure to the agent has ceased. Medical treatment, while not usually required, facilitates a more rapid recovery. <i>See also chemical agent; riot control agent.</i>	incapacitating agent / agent incapacitant Un agent chimic care produce condiții de incapacitate temporară (diferite de cele generate de agenții pentru controlul stărilor de dezordine) care poate fi fizică sau mentală, să persiste ore sau zile după ce expunerea la agent a încetat. <i>Vezi de asemenea, chemical agent; riot control agent.</i>
inclination angle / assiette longitudinale <i>See pitch angle.</i>	inclination angle / unghi de înclinare <i>Vezi pitch angle.</i>

indefinite call sign / indicatif d'appel indéfini A call sign which does not represent a specific facility, command, authority, activity, or unit, but which may represent any one or any group of these. <i>See also call sign.</i>	indefinite call sign / indicativ telefonic general (indicativ de apel nedefinit) Un indicativ telefonic care nu reprezintă o facilitate, comandă, autoritate, activitate sau unitate specifică, dar care poate reprezenta pe oricare dintre ele sau orice grup al acestora. <i>Vezi de asemenea, call sign.</i>
independent / indépendant A merchant ship under naval control sailed singly and unescorted by a warship. <i>See also military independent.</i>	independent / independent Navă comercială sub control naval care navighează singură și care nu este escortată de o navă de război. <i>Vezi de asemenea, military independent.</i>
independent ejection system / système d'éjection indépendant <i>See ejection systems.</i>	independent ejection system / sistem de ejecție independent <i>Vezi ejection systems.</i>
independent mine / mine autonome A mine which is not controlled by the user after laying. <i>See also mine.</i>	independent mine / mină autonomă O mină care nu este controlată de către utilizator după ce a fost plantată. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
index contour line / courbe maîtresse A contour line accentuated by a heavier line weight to distinguish it from intermediate contour lines. Index contours are usually shown as every fifth contour with their assigned values, to facilitate reading elevations. <i>See also intermediate contour line.</i>	index contour line / curbă index de nivel (linie de contur index) O curbă de nivel trasată cu o linie mai groasă, pentru a o distinge de curbele de nivel intermediare. Curbele index sunt de obicei prezentate la fiecare a 5-a curbă, cu valorile atribuite, pentru a facilita citirea înălțimilor. <i>Vezi de asemenea, intermediate contour line.</i>

index to adjoining sheets / carton index <i>See inter-chart relationship diagram.</i>	index to adjoining sheets / index de alăturare a foilor (nomenclatura hărților). <i>Vezi inter-chart relationship diagram.</i>
indicator / indice In intelligence usage, an item of information which reflects the intention or capability of a potential enemy to adopt or reject a course of action.	indicator / indicator În materie de informații secrete, un element al informației care reflectă intenția sau capacitatea unui inamic potențial de a adopta sau a respinge cursul unei acțiuni.
indirect air support / appui aérien indirect Support given to land or sea forces by air action against objectives other than enemy forces engaged in tactical battle. It includes the gaining and maintaining of air superiority interdiction, and harassing. <i>See also air support.</i>	indirect air support / sprijin aerian indirect Susținere dată forțelor navale sau terestre prin acțiuni aeriene împotriva obiectivelor, altele decât forțele angajate în lupta tactică. Include câștigarea și menținerea superiorității aeriene, precum și hărțuirea. <i>Vezi de asemenea, air support.</i>
indirect fire / tir indirect Fire delivered at a target which cannot be seen by the aimer. <i>See also fire.</i>	indirect fire / foc (tir) indirect Tir asupra unei ținte care nu poate fi văzută de ochitor. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>

indirect illumination / éclairage indirect Battlefield illumination provided by employing searchlight or pyrotechnic illuminants using diffusion or reflection. a. Illumination by diffusion: illumination of an area beneath and to the flank of a slightly elevated searchlight or of pyrotechnic illuminants, by the light scattered from atmospheric particles. b. Illumination by reflection: illumination of an area by reflecting light from low cloud. Either or both of these effects are present when a searchlight is used in defilade or with its beam spread to maximum width. <i>See also battlefield illumination; full beam spread.</i>	indirect illumination / iluminare indirectă Iluminarea câmpului de luptă prin folosirea proiectoarelor sau a iluminanților pirotehnici utilizând difuzia și reflectarea. a. Iluminare prin difuziune: iluminarea unei zone de sub și pe flancul unui proiector ușor ridicat sau a unor iluminatori pirotehnici prin lumina împrăștiată de particulele atmosferice. b. Iluminare prin reflectare: iluminarea unei zone prin reflectarea luminii de către norii de joasă altitudine. Fiecare sau ambele efecte sunt prezente atunci când se utilizează un proiector în adăpostire sau când fasciculul său de raze este desfășurat la lățimea maximă. <i>Vezi de asemenea, battlefield illumination; full beam spread.</i>
individual nuclear, biological and chemical protection / protection nucléaire, biologique et chimique individuelle Protection provided to the individual in a nuclear, biological and chemical environment by protective clothing and/or personal equipment.	individual nuclear, biological and chemical protection / protecție individuală nucleară, biologică și chimică Protecție asigurată persoanei într-un mediu nuclear, biologic sau chimic, cu ajutorul hainelor și/sau echipamentului de protecție personală.

individual protective equipment / équipement individuel de protection In nuclear, biological and chemical warfare, the personal clothing and equipment required to protect an individual from biological and chemical hazards and some nuclear effects.	individual protective equipment / echipament individual de protecție În războiul nuclear, biologic sau chimic, îmbrăcămintea și echipamentul personal(ă) necesar pentru protejarea unei persoane de riscul chimic sau biologic sau de unele efecte nucleare.
induced precession / précession induite A precession resulting from a torque, deliberately applied to a gyroscope. <i>See also precession.</i>	induced precession / precesiune indusă O precesiune care rezultă dintr-un moment de torsiune aplicat unui giroscop. <i>Vezi de asemenea, precession.</i>
induced radiation / radiation induite Radiation produced as a result of exposure to radioactive materials, particularly the capture of neutrons. <i>See also contamination; residual radiation.</i>	induced radiation / radiație indusă Radiație produsă ca efect al expunerii la materiale radioactive, în mod special captarea neutronilor. <i>Vezi de asemenea, contamination; residual radiation.</i>
induction circuit / mise de feu à induction In naval mine warfare, a circuit actuated by the rate of change in a magnetic field due to the movement of the ship or the changing current in the sweep.	induction circuit / circuit de inducție În războiul naval de mine, un circuit acționat pe baza vitezei de modificare într-un câmp magnetic datorită deplasării navei sau curenților care se modifică în timpul dragării.
inert filling / charge inerte A prepared non-explosive filling of the same weight as the explosive filling. <i>See also charge-2.</i>	inert filling / încărcătură inertă O încărcătură pregătită non-explozivă de aceeași greutate ca umplutura explozivă. <i>Vezi de asemenea, charge – 2.</i>

inertial navigation system / système de navigation à inertie A self-contained navigation system using inertial detectors, which automatically provides vehicle position, heading and velocity.	inertial navigation system / sistem de navigație inerțial Sistem de navigație autonom care folosește detectori inerțiali, ce furnizează automat poziția, cap-compassul (direcția) și viteza vehiculului.
inert mine / mine inerte - mine morte A mine or replica of a mine incapable of producing an explosion. <i>See also disarmed mine; drill mine; mine; practice mine.</i>	inert mine / mină inertă O mină sau replică a unei mine incapabilă să producă o explozie. <i>Vezi de asemenea, disarmed mine; drill mine; mine; practice mine.</i>
infill / teinte de remplissage In cartography, the filling of an area or feature with colour, e.g., roads, town shapes, lakes etc.	infill / tentă de umplere În cartografie, umplerea unei zone sau a unui detaliu cu culoare, de ex. căi de rulare, forme de orașe, lacuri etc.
infiltration / infiltration A technique and process in which a force moves as individuals or small groups over, through or around enemy positions without detection.	infiltration / infiltrare (pătrundere) O tehnică și un proces în care o forță se deplasează în calitate de persoane individuale sau grupuri mici, peste, prin sau în jurul pozițiilor inamice fără să fie detectate.
in-flight report / compte rendu en vol A standard form of message whereby air crews report mission results while in flight. It is also used for reporting anyother tactical information sighted of such importance and urgency that the delay, if reported by normal debriefing, would negate the	in-flight report / raport în zbor O formă standard de mesaj prin care echipajele avioanelor raportează rezultatele misiunii aflându-se în zbor. De asemenea, se folosește pentru raportarea oricărei alte informații tactice observate, de asemenea importanță și urgență încât întârzierea,

usefulness of the information.	dacă s-ar fi raportat pe căile normale, ar fi anulat utilitatea informației.
influence field / champ d'influence The distribution in space of the influence of a ship or minesweeping equipment.	influence field / câmp de influență Distribuirea în spațiu a influenței echipamentului unei nave sau unui dragor (echipament de deminare).
influence mine / mine à influence A mine actuated by the effect of a target on some physical condition in the vicinity of the mine or on radiations emanating from the mine. <i>See also mine.</i>	influence mine / mină de influență O mină acționată de efectul unei ținte prin crearea unor anumite condiții fizice în vecinătatea minei sau asupra radiațiilor emanate de mină. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
influence release sinker / crapaud à largage à influence In naval mine warfare, a sinker which holds a moored or rising mine at the seabed and releases it when actuated by a suitable target influence. <i>See also sinker.</i>	influence release sinker / ancora de mină eliberată prin influență În războiul naval de mine, o ancoră de mină, care menține o mină ancorată sau cu flotor pe fundul mării și o eliberează când este acționată prin influența creată de o țintă corespunzătoare. <i>Vezi de asemenea, sinker.</i>
influence sweep / drague à influence In naval mine warfare, a sweep designed to produce an influence similar to that produced by a ship and thus actuate mines.	influence sweep / dragor cu influență În războiul naval de mine, un dragor proiectat să producă o influență similară cu cea produsă de o navă și acționând astfel minele.
information / information - renseignement brut Unprocessed data of every description which may be used in the production of intelligence. <i>See</i>	information / informație neprelucrată Date neprocesate, cuprinse în descrieri care pot fi utilizate în procesul de realizare a

<i>also collection plan; intelligence cycle.</i>	informațiilor prelucrate (produse de informații). <i>Vezi de asemenea, collection plan; intelligence cycle.</i>
information box / cadre d'informations A space on an annotated overlay, mosaic, map etc., which is used for identification, reference, and scale information. <i>See also reference box; reliability diagram.</i>	information box / cadru de informare (legenda) Spațiu pe o hartă, mozaic, calc, adnotate etc. care este folosit pentru informații de identificare, referință, și scară. <i>Vezi de asemenea, reference box; reliability diagram.</i>
information requirements / besoins en information - besoins en renseignement brut Those items of information regarding the enemy and his environment which need to be collected and processed in order to meet the intelligence requirements of a commander. <i>See also collection plan; priority intelligence requirements.</i>	information requirements / cerințe privind informațiile Acele elemente ale informației cu privire la inamic și mediul acestuia care trebuie culese și procesate pentru a satisface nevoile de informație ale unui comandament. <i>Vezi de asemenea, collection plan; priority intelligence requirements.</i>
information system / système d'information An assembly of equipment, methods and procedures and, if necessary, personnel, organized to accomplish information processing functions.	information system / sistem de informații Un ansamblu format din echipament, metode și proceduri și, dacă este necesar, personal, organizat pentru a îndeplini funcțiile de procesare a informațiilor.

information system Whole infrastructure, organization, whole personnel and all the components who gathering, remaking / processing, stocking, transmitting, post up and spreading informations and who actions conformable with these informations.	information system / sistem informatic Întreaga infrastructură, organizare, întregul personal și toate componentele care culeg, prelucreează / procesează, stochează, transmit, afișează și răspândesc informații și care acționează în conformitate cu aceste informații.
information warfare (IW) / Undertaking actions for obtain computer field superiority through deterioration of enemy information technology systems and protect own devices.	information warfare (IW) / război informațional Acțiuni întreprinse pentru obținerea superiorității informatice prin deteriorarea sistemelor informatice inamice și protejarea celor proprii.
infrared film / film infrarouge Film carrying an emulsion especially sensitive to the near infrared portion of the electromagnetic spectrum.	infrared film / film infraroșu Film impregnat cu o emulsie specială sensibilă în banda infraroșu apropiat a spectrului electromagnetic.
infrared linescan system / analyseur infrarouge à balayage linéaire A passive airborne infrared recording system which scans across the ground beneath the flight path, adding successive lines to the record as the vehicle advances along the flight path. <i>See also laser linescan system.</i>	infrared linescan system / sistem (analizor) infraroșu cu baleiere liniară Un sistem aeropurtat pasiv de înregistrare în infraroșu care scanează transversal pământul de sub traiectoria de zbor, adăugând linii succesive înregistrării pe măsură ce vehiculul avansează de-a lungul traiectoriei de zbor. <i>Vezi de asemenea, laser linescan system.</i>

infrastructure / infrastructură A term generally applicable for all fixed and permanent installations, fabrications, or facilities for the support and control of military forces. <i>See also bilateral infrastructure; common infrastructure; national infrastructure.</i>	infrastructure / infrastructură Un termen general aplicabil tuturor instalațiilor fixe și permanente, construcțiilor sau facilităților de susținere și control al forțelor militare. <i>Vezi de asemenea, bilateral infrastructure; common infrastructure; national infrastructure.</i>
initial approach / approche initiale a. That part of an instrument approach procedure in which the aircraft has departed an initial approach fix or point and is manoeuvring to enter the intermediate or final approach. It ends at the intermediate fix or point or, where no intermediate segment is established, at the final approach fix or point. b. That part of a visual approach of an aircraft immediately prior to arrival over the aerodrome of destination, or over the reporting point from which the final approach to the aerodrome is commenced.	initial approach / apropiere inițială a. Parte a unei proceduri de apropiere instrumentală în cursul căreia avionul a părăsit un reper / punct de apropiere inițial și manevrează cu scopul de a intra pe traiectoria de aterizare intermediară sau finală. Se termină la reperul /punctul intermediar sau, unde nu este stabilit un segment intermediar, la reperul /punctul final de apropiere. b. Parte a unei apropieri vizuale a unui avion imediat înainte de a ajunge deasupra aerodromului de destinație, ori deasupra punctului de referință din care este începută apropierea finală de aerodrom.

initial approach area / aire d'approche initiale An area of defined width lying between the last preceding navigational fix or dead reckoning position and either the facility to be used for making an instrument approach or a point associated with such a facility that is used for demarcating the termination of initial approach.	initial approach area / zona apropierei inițiale O zonă de lățime definită, așezată între ultimul reper navigațional sau poziție de estimare a drumului și amenajarea / instalația utilizată în vederea realizării unei apropieri instrumentale, ori un punct asociat cu o asemenea facilitate folosit în scopul demarării apropierei inițiale.
initial contact report / compte rendu initial de contact <i>See contact report.</i>	initial contact report / raport inițial de contact <i>Vezi contact report.</i>
initial draft plan / projet de plan initial A plan which has been drafted and coordinated by the originating headquarters, and is ready for external coordination with other military headquarters. It cannot be directly implemented by the issuing commander, but it may form the basis for an operation order issued by the commander in the event of an emergency. <i>See also coordinated draft plan; draft plan; final plan; operation plan.</i>	initial draft plan / proiect de plan inițial Un plan care a fost schițat și coordonat de către statele majore inițiatoare, și este pregătit pentru coordonare externă cu alte state majore militare. Nu poate fi în mod direct implementat de către comandamentul emitent, dar poate forma bază pentru un ordin operațional emis de comandant în eventualitatea unei urgențe. <i>Vezi de asemenea, coordinated draft plan; draft plan; final plan; operation plan.</i>

initial early resupply / ravitaillement initial The onward movement of ships which are already loaded with cargoes which will serve the requirements after D-day. This includes such shipping evacuation from major ports/major water terminals and subsequently dispersed to secondary ports/alternate water terminals and anchorages. <i>See also element of resupply.</i>	initial early resupply / reaprovizionare inițială (timpurie) Mișcarea de înaintare a navelor care sunt deja încărcate cu mărfuri care vor satisface cerințele după ziua D. Se include evacuarea flotei comerciale din porturi / terminale navale majore și ulterior dispersarea lor către porturi de rezervă /terminale și puncte de ancorare alternative. <i>Vezi de asemenea, element of resupply.</i>
initial path sweeping / dragage d'une bande initiale In naval mine warfare, initial sweeping to clear a path through a mined area dangerous to the following minesweepers. <i>See also precursor sweeping.</i>	initial path sweeping / dragare de bandă inițială În războiul naval de mine, dragaj inițial pentru a curăța o bandă printr-o zonă minată, periculoasă, pentru mijloacele de dragare ulterioare. <i>Vezi de asemenea, precursor sweeping.</i>

initial point / 1. 2. point initial; 3. trace origine; 4. point d'orientation (air); 5. point de contrôle 1. A well-defined point, easily distinguishable visually and/or electronically, used as a starting point for the run to the target. 2. A pre-selected point on the surface of the earth which is used as a reference. <i>See also target approach point.</i> 3. The first point at which a moving target is located on a plotting board. 4. In air transport operations, a navigational checkpoint over which the final turn into the drop zone/landing zone is made. 5. An air control point in the vicinity of the landing zone from which individual flights of helicopters are directed to their prescribed landing sites.	initial point / 1.2. punct inițial; 3. punct de origine; 4. punct de orientare (aviație); 5. punct de control 1. Un punct bine definit, ușor de distins vizual și/sau electronic, folosit ca punct de plecare pentru urmărirea țintei. 2. Un punct preselectat pe suprafața pământului care este folosit ca punct de referință. <i>Vezi de asemenea, target approach point.</i> 3. Primul punct la care o țintă în mișcare este localizată pe o planșetă. 4. (Aviație) Un punct aproape de zona de aterizare în care eșaloanele de marș (formații aeriene purtătoare de trupe) fac schimbări finale în itinerarul de deplasare pentru a trece peste zonele de lansare sau de aterizare individuală. 5. Un punct de control și dirijare a aviației în vecinătatea zonei de aterizare din care zborurile individu-ale ale elicopterelor sunt dirijate către pozițiile lor de aterizare prescrise.
initial programmed interpretation report / compte rendu initial d'interprétation A standardized imagery interpretation report providing information on programmed	initial programmed interpretation report / raport inițial de interpretare programată Un raport standardizat de interpretare a imaginilor care asigură informații asupra obiectivelor

mission objectives or other vital intelligence information which can be readily identified near these objectives, and which has not been reported elsewhere.	unei misiuni programate sau alte informații de spionaj vitale care pot fi identificate prompt în vecinătatea acestor obiective și care nu au fost raportate în nici o altă parte.
initial radiation / rayonnement initial The radiation, essentially neutrons and gamma rays, resulting from a nuclear burst and emitted from the fireball within one minute after burst. <i>See also residual radiation.</i>	initial radiation / radiație inițială Radiația, în principal neutroni și raze gama, rezultată dintr-o explozie nucleară și emisă din globul de foc timp de un minut după explozie. <i>Vezi de asemenea, residual radiation.</i>
initial unloading period / phase de déchargement initial In amphibious operations, that part of the ship-to-shore movement in which unloading is primarily tactical in character and must be instantly responsive to landing force requirements. All elements intended to land during this period are serialized. <i>See also general unloading period.</i>	initial unloading period / perioadă de descărcare (debarcare) inițială În operațiunile de desant maritim, acea parte a debarcării în care descărcarea este inițial tactică în caracter și trebuie să răspundă imediat cerințelor forței de debarcare. Toate elementele destinate debarcării în timpul acestei perioade sunt serializate. <i>Vezi de asemenea, general unloading period.</i>
initiation / amorçage 1. The action of a device used as the first element of an explosive train which, upon receipt of the proper impulse, causes the detonation or burning of an explosive item. 2. (nuclear) The action which sets off a chain reaction in a fissile mass which has reached the	initiation / inițiere (amorsare) 1. Acțiune a unui dispozitiv folosit ca prim element pentru un lanț exploziv, care după ce a primit impulsul adecvat determină detonarea sau arderea unui element exploziv. 2. (nuclear) Acțiunea care declanșează o reacție în lanț într-o masă de fisiune care a atins starea

critical state (generally by the emission of a "spurt" of neutrons).	critică (în general prin emisia unui „jet” de neutroni).
in-place force / force en place A NATO assigned force which, in peacetime, is principally stationed in the designated combat zone of the NATO Command to which it is committed.	in-place force / forță poziționată O forță atribuită NATO care, în timp de pace, este în principal staționată într-o zonă de luptă desemnată de Comandamentul NATO căruia i-a fost încredințată.
inset / carton intérieur In cartography, a separate map positioned within the neatline of a larger map. Three forms are recognized: a. an area geographically outside a sheet but included therein for convenience of publication, usually at the same scale; b. a portion of the map or chart at an enlarged scale; c. a smaller scale map or chart of surrounding areas, included for location purposes.	inset / inserție (intercalație) În cartografie o hartă separată poziționată în interiorul unei hărți mai mari. Sunt recunoscute trei forme: a. o zonă geografică în exteriorul unei coli, dar inclusă aici pentru comoditatea publicației, în mod obișnuit la aceeași scară. b. o porțiune a unei hărți sau diagrame la o scară mărită. c. o hartă sau o diagramă la o scară mai mică a zonelor înconjurătoare, inclusă în scopuri de localizare.
inshore patrol / défense littorale A naval defence patrol operating generally within a defence coastal area and comprising all elements of harbour defences, the coastal lookout system, patrol craft supporting bases, aircraft, and Coast Guard stations.	inshore patrol / patrulă la țărm (apărare litorală) O patrulă de apărare navală care operează în general în interiorul unei zone costale de apărare, incluzând toate elementele apărării portuare, sistemul supravegherii de coastă, bazele de sprijin ale pazei de coastă, aeronavele și stațiile Pazei de Coastă.

instructional mine / mine d'instruction An inert mine used for instruction and normally sectionalized for this purpose. <i>See also inert mine; practice mine.</i>	instructional mine / mină de instrucție O mină inertă folosită pentru instrucție și de obicei secționată în acest scop. <i>Vezi de asemenea, inert mine; practice mine.</i>
instrument approach procedure / procédure d'approche aux instruments A series of predetermined manoeuvres for the orderly transfer of an aircraft under instrument flight conditions from the beginning of the initial approach to a landing or to a point from which a landing may be made visually or the missed approach procedure is initiated.	instrument approach procedure / procedură instrumentală de apropiere O serie de manevre predeterminate pentru transferul ordonat al unui avion în condițiile zborului instrumental de la începutul apropierii inițiale până la aterizare sau până la un punct din care o aterizare poate fi făcută vizual sau este inițiată procedura de apropiere ratată.
instrument flight / vol aux instruments Flight in which the path and attitude of the aircraft are controlled solely by reference to instruments.	instrument flight / zbor instrumental Zbor în care traiectoria sau poziția unui avion sunt controlate exclusiv prin referire la instrumente.
instrument landing system / système d'atterrissage aux instruments A system of radio navigation intended to assist aircraft in landing which provides lateral and vertical guidance, which may include indications of distance from the optimum point of landing. <i>See also localizer.</i>	instrument landing system / sistem de aterizare instrumentală Un sistem de radionavigație destinat să asiste un avion la aterizare care asigură ghidare laterală și verticală, care poate include indicații privind distanța de la punctul optim de aterizare. <i>Vezi de asemenea, localizer.</i>

instrument recording photography / enregistrement photographique des instruments Photography of the presentation of instrument data.	instrument recording photography / fotografie care înregistrează date instrumentale Fotografie de prezentare a datelor instrumentale.
in support of / en appui de Term designating the support provided to another unit, formation or organization while remaining under the initial command. <i>See also support.</i>	in support of / sprijin pentru Termen care desemnează susținerea asigurată unei alte unități, formații sau organizații în timp ce se rămâne sub comanda inițială. <i>Vezi de asemenea, support.</i>
insurgency / sédition An organized movement aimed at the overthrow of a constituted government through use of subversion and armed conflict.	insurgency / insurecție O mișcare organizată ce are ca scop răsturnarea unui guvern constituțional prin folosirea subversiunii și conflictului armat.
integrated combat airspace comand and control (ICAC 2) / A system capable to interconnect and to coordinate the utilization of air space and the restrictions in utilize this by all categories of armed forces and by host nation; can include aircraft, defence airspace, reactiv artillery, unmanned aerial vehicle and other armed systems with high trajectory.	integrated combat airspace comand and control (ICAC 2) / comanda și controlul spațiului de luptă aerian tactic integrat Un sistem capabil să interconecteze și să coordoneze utilizarea spațiului aerian și restricțiile în utilizarea acestuia de către toate categoriile de forțe armate și de către națiunea gazdă; poate include aeronavele, apărarea antiaeriană, artileria reactivă, vehiculele aeriene nepilotate și alte sisteme de armă cu traiectorie înaltă.

integrated logistic support / soutien logistique intégré The management and technical process through which supportability and logistic support considerations are integrated into the design and taken into account throughout the life cycle of systems/equipment and by which all elements of logistic support are planned, acquired, tested and provided in a timely and cost-effective manner. <i>See also combined logistic support.</i>	integrated logistic support / sprijin logistic integrat Procesul de management și tehnic prin care considerații de suportabilitate și de asigurare logistică sunt integrate într-un proiect și luate în calcul pe întreg ciclul de viață al sistemelor / echipamentului și prin care toate elementele suportului logistic sunt planificate, achiziționate, testate și furnizate oportun și într-un raport cost-eficiență corespunzător. <i>Vezi de asemenea, combined logistic support.</i>
integrated staff / état-major intégré A staff in which one officer only is appointed to each post on the establishment of the headquarters, irrespective of nationality and service. <i>See also joint staff; parallel staff; staff.</i>	integrated staff / stat major integrat Un stat major în care numai un singur ofițer este numit în fiecare post pentru schema statelor majore, fără a se ține seama de naționalitate și categoria de forțe. <i>Vezi de asemenea, joint staff; parallel staff; staff.</i>
integrating circuit / mise de feu à intégration A circuit whose actuation is dependent on the time integral of a function of the influence.	integrating circuit / circuit integrat Un circuit a cărei acționare este dependentă de timpul integral al unei funcții de influență.

integration / 1. superposition;2. synthèse 1. In photography, a process by which the average radar picture seen on several scans of the time base may be obtained on a print, or the process by which several photographic images are combined into a single image. 2. In intelligence usage, a step in processing phase of the intelligence cycle whereby analyzed information and/or intelligence is selected and combined into a pattern in the course of the production of further intelligence. <i>See also intelligence cycle.</i>	integration / integrare 1. În fotografie, un proces prin care imaginea radar medie, văzută pe câteva scanări într-o unitate de timp, poate fi obținută pe o copie, sau procesul prin care mai multe imagini fotografice sunt combinate într-o singură imagine. 2. În limbaj de informații, un pas în faza de procesare a ciclului de informații prin care informația și/sau informația secretă analizată, este selectată și combinată într-o formă în cursul producerii de informații suplimentare. <i>Vezi de asemenea, intelligence cycle.</i>

intelligence / renseignement The product resulting from the processing of information concerning foreign nations, hostile or potentially hostile forces or elements, or areas of actual or potential operations. The term is also applied to the activity which results in the product and to the organizations engaged in such activity. <i>See also all-source intelligence; basic intelligence; collection management; combat intelligence; current intelligence; intelligence cycle; security intelligence; strategic intelligence; tactical intelligence; target intelligence; technical intelligence.</i>	intelligence / informații prelucrate Produs rezultat din procesarea datelor și informațiilor referitoare la națiuni străine, forțe sau elemente ostile sau potențial ostile, la zone actuale sau viitoare de desfășurare a operațiilor; termenul este utilizat și pentru activitatea de elaborare a acestor produse (activitate de informații), precum și pentru organizațiile ce desfășoară aceste activități (ex. <i>servicii de informații</i>). <i>Vezi de asemenea, all-source intelligence; basic intelligence; collection management; combat intelligence; current intelligence; intelligence cycle; security intelligence; strategic intelligence; tactical intelligence; target intelligence; technical intelligence.</i>
intelligence cycle / cycle du renseignement The sequence of activities whereby information is obtained, assembled, converted into intelligence and made available to users. This sequence comprises the following four phases: a. Direction - Determination of intelligence requirements, planning the collection effort,	intelligence cycle / ciclul informațional Secvența activităților prin care datele și informațiile sunt obținute, asamblate și convertite în produse de informații (informații prelucrate) și puse la dispoziția utilizatorilor. Secvența cuprinde patru faze: a. direcționarea - identificarea nevoilor de informații, planifi-

issuance of orders and requests to collection agencies and maintenance of a continuous check on the productivity of such agencies. b. Collection - The exploitation of sources by collection agencies and the delivery of the information obtained to the appropriate processing unit for use in the production of intelligence. c. Processing - The conversion of information into intelligence through collation, evaluation, analysis, integration and interpretation. d. Dissemination - The timely conveyance of intelligence, in an appropriate form and by any suitable means, to those who need it. <i>See also agency; analysis; collation; collection management; collection plan; evaluation; information; integration; intelligence; interpretation; priority intelligence requirements.</i>	carea efortului de colectare, emiterea ordinelor și a cererilor adresate agențiilor de colectare și verificarea continuă a productivității acestora. b. colectarea - exploatarea surselor prin intermediul agențiilor de colectare și transferul informațiilor și datelor obținute către unitățile de procesare specializate pentru utilizarea lor la producerea de informații finite. c. procesarea - convertirea datelor și informațiilor în produse finite de informații prin colajonare, evaluare, analiză, integrare și interpretare. d. diseminarea - transmiterea produselor finite de informații în timp util, în forma necesară, prin intermediul oricărui mijloc la dispoziție către cei care au nevoie de acestea. <i>Vezi de asemenea, agency; analysis; collation; collection management; collection plan; evaluation; information; integration; intelligence; interpretation; priority intelligence requirements.</i>

intelligence estimate / appréciation renseignement The appraisal, expressed in writing or orally, of available intelligence relating to a specific situation or condition with a view to determining the courses of action open to the enemy or potential enemy and the order of probability of their adoption.	intelligence estimate / evaluarea de informații Estimarea,orală sau în scris, a informațiilor prelucrate referitoare la o situație sau condiție specifică în scopul identificării posibilităților de acțiune sau ale potențialului inamic, precum și ordinea probabilităților de adoptare a acestora.
intensity factor / coefficient d'intensité A multiplying factor used in planning activities to evaluate the foreseeable intensity or the specific nature of an operation in a given area for a given period. It is applied to the standard day of supply in order to calculate the combat day of supply.	intensity factor / factor de intensitate Un factor de multiplicare folosit în planificarea activităților pentru a evalua intensitatea previzibilă sau natura specifică a unei operațiuni într-o zonă dată pentru o perioadă de timp dată. Se aplică zilei standard de aprovizionare cu scopul de a calcula ziua de luptă pentru provizii.
intensity mine circuit / mise de feu à intensité A circuit whose actuation is dependent on the field strength reaching a level differing by some pre-set minimum from that experienced by the mine when no ships are in the vicinity.	intensity mine circuit / circuit în intensitate pentru declanșarea minei Un circuit a cărui acționare este dependentă de puterea câmpului electric care atinge un nivel ce diferă printr-un oarecare minim presetat de cel suferit de mină atunci când nici un vas nu se află în vecinătatea sa.

intercepting search / recherche d'interception A type of search designed to intercept an enemy whose previous position is known and the limits of whose subsequent course and speed can be assumed.	intercepting search / interceptare liberă Mod de acțiune prin care pilotul are libertatea de a căuta și intercepta ținta independent.
interceptor / intercepteur – chasseur d'interception A manned aircraft utilized for identification and/or engagement of airborne objects. <i>Also called "fighter interceptor". See also fighter.</i>	interceptor / avion interceptor Avion specializat pentru căutarea și interceptarea țintelor aeriene. <i>Numit și "fighter interceptor". Vezi de asemenea, fighter.</i>
interceptor controller / contrôleur d'interception aérienne An officer who controls fighter aircraft allotted to him for interception purposes. <i>See also air control.</i>	interceptor controller / controlor de interceptare aeriană Un ofițer care dirijează un avion de vânătoare alocat lui pentru scopuri de interceptare. <i>Vezi de asemenea, air control.</i>
intercept point / point d'interception The point to which an airborne vehicle is vectored or guided to complete an interception.	intercept point / punct de interceptare Punctul spre care este dirijată aeronava pentru a putea intercepta o țintă aeriană cu mijloacele proprii.
intercept receiver / détecteur d'interception radioélectrique A receiver designed to detect and provide visual and/or aural indication of electromagnetic emissions occurring within the particular portion of the electromagnetic spectrum to which it is tuned.	intercept receiver / receptor (detector) de interceptare Un receptor destinat să detecteze și să asigure indicația vizuală și/sau acustică a emisiilor electromagnetice ce survin într-o porțiune anume a spectrului electromagnetic pentru care a fost acordat.

interchangeability / interchangeabilité The ability of one product, process or service to be used in place of another to fulfil the same requirements. <i>See also commonality; compatibility.</i>	interchangeability / interschimbabilitate Capacitatea unui produs, proces sau serviciu de a fi folosit în locul altuia pentru a satisface aceleași cerințe.
inter-chart relationship diagram /carton index A diagram on a map or chart showing names and/or numbers of adjacent sheets in the same (or related) series. <i>Also called "index to adjoining sheets". See also map index.</i>	inter-chart relationship diagram / diagramă de dependență între hărți (nomenclatura hărților) O diagramă pe o hartă sau un grafic care arată nume și/sau numere ale foilor adiacente din aceeași serie sau legate de aceeași serie. <i>Numit și " index to adjoining sheets". Vezi de asemenea, map index.</i>
inter-command exercise / exercice inter-commandements An exercise involving the two NATO strategic commands and/or their subordinate commands. <i>See also extent of a military exercise.</i>	inter-command exercise / exercițiu intercomandamente Un exercițiu care implică două comandamente strategice NATO și/sau comandamentele subordonate lor. <i>Vezi de asemenea, extent of a military exercise.</i>
intercount dormant period / période d'insensibilisation après avance In naval mine warfare, the period after the actuation of a ship counter before it is ready to receive another actuation.	intercount dormant period / perioadă de inactivitate după avans (între impulsuri) În războiul naval de mine, perioada după punerea în funcțiune a unui contor de nave înainte ca acesta să fie pregătit să primească altă comandă de punere în funcțiune.

interdiction fire / tir d'interdiction Fire placed on an area or point to prevent the enemy from using the area or point. <i>See also fire.</i>	interdiction fire / foc de interdicție Tir plasat pe o zonă sau un punct pentru a preveni folosirea de către inamic a zonei sau punctului respectiv. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
inter-look dormant period / période d'insensibilisation entre impulsions In mine warfare, the time interval after each look in a multi-look mine, during which the firing mechanism will not register.	inter-look dormant period / perioadă de inactivitate între impulsuri În războiul naval de mine, intervalul de timp după fiecare impuls, pentru o mină multiimpuls, în care mecanismul de declanșare nu poate înregistra un alt impuls.
intermediate approach / approche intermédiaire That part of an instrument approach procedure in which aircraft configuration, speed and positioning adjustments are made. It blends the initial approach segment into the final approach segment. It begins at the intermediate fix or point and ends at the final approach fix or point.	intermediate approach / apropiere intermediară Partea unei proceduri de apropiere instrumentală în care sunt făcute reglările în configurație, viteză și de poziție ale avionului. Unește segmentul apropierii inițiale cu cel al apropierii finale. Începe la reperul /punctul apropierii intermediare și se termină la reperul /punctul apropierii finale.
intermediate area illumination / éclairage de la zone intermédiaire Illumination in the area, extending in depth from the far boundary of the close-in (about 2,000 metres) to the maximum effective range of the bulk of division artillery weapons (about 10,000 metres).	intermediate area illumination / iluminarea zonei intermediare Iluminarea zonei care se întinde în adâncime de la limita îndepărtată a zonei din apropiere (aproximativ 2000 m) până la bătaia maximă efectivă a majorității armelor artileriei divizionare (circa 10000 m).

intermediate contour line / courbe de niveau normale A contour line drawn between index contours. Depending on the contour interval there are three or four intermediate contours between the index contours. <i>See also index contour line.</i>	intermediate contour line / linie de contur intermediară (curbă de nivel normală) O curbă de nivel trasată între curbele index de nivel. În funcție de intervalul conturului există trei sau patru curbe de nivel între curbele index. <i>Vezi de asemenea, index contour line.</i>
intermediate marker / marqueur intermédiaire In land mine warfare, a marker, natural, artificial or specially installed, which is used as a point of reference between the landmark and the minefield. <i>See also marker.</i>	intermediate marker / marcator intermediar În războiul terestru de mine, un reper natural, artificial sau special instalat, care este folosit ca un punct de referință între baliza de aliniament și câmpul de mine. <i>Vezi de asemenea, marker.</i>
intermediate objective / objectif intermédiaire In land warfare, an area or feature between the line of departure and an objective which must be seized and/or held.	intermediate objective / obiectiv intermediar În confruntarea terestră de mine, o zonă sau o formă de relief între aliniamentul de atac și un obiectiv care trebuie să fie capturat sau menținut.
intermittent arming device / dispositif de réceptivité intermittente A device included in a mine so that it will be armed only at set times.	intermittent arming device / dispozitiv de armare intermitentă Un dispozitiv inclus într-o mină astfel încât să poată fi armat numai la momentele stabilite.
intermittent illumination / éclairage intermittent A type of fire in which illuminating projectiles are fired at irregular intervals.	intermittent illumination / iluminare intermitentă Un tip de tragere în care proiectilele de iluminare sunt trase la intervale neregulate.

internally displaced person / personne déplacée A person who, as part of a mass movement, has been forced to flee his or her home or place of habitual residence suddenly or unexpectedly as a result of armed conflict, internal strife, systematic violation of human rights, fear of such violation, or natural or man-made disasters, and who has not crossed an internationally recognized State border. <i>See also asylum seeker; evacuee; refugee.</i>	internally displaced person / persoană deznădăcinată Persoană care, ca parte a unei mulțimi de oameni care se deplasează, a fost forțată să-și părăsească rezidența sau căminul obișnuit, brusc sau pe neașteptate sau ca rezultat al unui conflict armat, conflict intern, violare sistematică a drepturilor omului, teama de o astfel de violare, dezastre naturale sau provocate de mâna omului, și care nu a trecut peste o granița de stat recunoscută oficial. <i>Vezi de asemenea, asylum seeker; evacuee; refugee.</i>
internal radiation / rayonnement interne Nuclear radiation (alpha and beta particles and gamma radiation) resulting from radioactive substances in the body.	internal radiation / radiație internă Radiație nucleară (particule alpha și beta precum și radiații gamma) rezultând din substanțele radioactive din corp.
international actual strength / effectif international réel The total number of military and civilian personnel currently filling international posts.	international actual strength / forță internațională efectivă Numărul total al militarilor și personalului civil care ocupă în mod curent posturi internaționale.

international call sign / indicatif d'appel international - signe distinctif A call sign assigned in accordance with the provisions of the International Telecommunications Union to identify a radio station. The nationality of the radio station is identified by the first or the first two characters. (When used in visual signalling, international call signs are referred to as signal letters.) <i>See also call sign.</i>	international call sign / indicativ de apel internațional Un indicativ atribuit în concordanță cu prevederile Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor pentru a identifica o stație radio. Naționalitatea stației radio este identificată prin prima sau primele două litere. (Când se folosește semnalizarea vizuală, indicativele internaționale sunt menționate drept litere/cifre de semnal). <i>Vezi de asemenea, call sign.</i>
international civilian personnel with NATO status / personnel civil international à statut OTAN Civilian persons assigned or appointed to authorized NATO international civilian posts.	International civilian personnel with NATO status / personal civil internațional cu statut NATO Personal civil repartizat sau numit în posturi civile internaționale autorizate NATO.
international cooperative logistics / coopération logistique internationale Cooperation and mutual support in the field of logistics through the coordination of policies, plans, procedures, development activities and the common supply and exchange of goods and services arranged on the basis of bilateral and multilateral agreements with appropriate cost reimbursement provisions.	international cooperative logistics / cooperare logistică internațională Cooperare și suport mutual în domeniul logisticii prin coordonarea politicilor, planurilor, procedurilor, activităților de dezvoltare, aprovizionarea comună și schimbul de mărfuri și servicii reglementate pe baza acordurilor bi și multilaterale cu prevederi corespunzătoare de rambursare a costurilor.

international date line / ligne internationale de changement de date The line coinciding approximately with the antimeridian of Greenwich, modified to avoid certain habitable land. In crossing this line there is a date change of one day. <i>Also called "date line".</i>	international date line / linie internațională de schimbare a datei Linia care coincide aproximativ cu antemeridianul Greenwich, modificată pentru a evita anumite ținuturi locuite. Traversarea acestei linii reprezintă o schimbare de dată cu o zi. <i>Numită și "data line".</i>
international identification code / indice international d'identification In railway terminology, a code which identifies a military train from point of origin to final destination. The code consists of a series of figures, letters, or symbols indicating the priority, country of origin, day of departure, national identification code number and country of destination of the train.	international identification code / cod internațional de identificare În terminologia căilor ferate, un cod care identifică un tren militar din punctul de origine până la destinația finală. Codul constă dintr-o serie de cifre, litere sau simboluri ce indică prioritatea, țara de origine, data plecării, codul național de identificare și țara de destinație a trenului.
international job description / fiche de poste international A delineation of the specific duties, responsibilities and qualification pertaining to a specific international post.	international job description / fișa unui post internațional O descriere a îndatoririlor specifice, responsabilităților și calificării corespunzătoare unui post internațional specific.

international loading gauge (GIC) / gabarit international de chargement (GIC) The loading gauge upon which international railway agreements are based. A load whose dimensions fall within the limits of this gauge may move without restriction on most of the railways of Continental Western Europe. GIC is an abbreviation for "gabarit international de chargement", formerly called PPI.	international loading gauge (GIC) / gabarit internațional de încărcare (GIC) Gabaritul de încărcare pe care sunt bazate înțelegerile internaționale de transport pe calea ferată. O încărcătură ale cărei dimensiuni se încadrează în limitele acestui gabarit se poate mișca fără restricție pe majoritatea căilor ferate continentale din vestul european. GIC reprezintă o abreviere pentru gabarit internațional de încărcare, formal numit PPI.
international manpower ceiling / maximum autorisé en effectifs internationaux The total number of international posts, military and civilian, which has been authorized for each international organization.	international manpower ceiling / plafon internațional al efectivelor Numărul total de posturi internaționale, militare și civile care a fost autorizat de fiecare organizație internațională.
international map of the world / carte internationale du monde A map series at 1: 1,000.000 scale published by a number of countries to common internationally agreed specifications.	international map of the world / harta internațională a lumii O serie de hărți la scara 1: 1000000 publicate de un număr de țări cu specificații comune agreeate internațional.
international military personnel / personnel militaire international Military persons assigned or appointed to authorized international military posts.	international military personnel / personal militar internațional Militari repartizați sau numiți în posturi militare internaționale autorizate.

international military post / poste militaire international An international post authorized to be filled by a military person whose pay and allowances remain the responsibility of the parent nation.	international military post / post militar internațional Un post internațional autorizat să fie ocupat de către un militar al cărui salariu și bonificații rămân în responsabilitatea națiunii de origine.
international personnel / personnel international Military and civilian persons assigned or appointed to authorized international posts.	international personnel / personal internațional Militari și civili repartizați sau numiți în posturi internaționale autorizate.
international post / poste international A post, position, job or billet, authorized in a peacetime establishment or emergency establishment which carries a specific international job description, whose incumbent is responsible to international authority.	international post / post internațional Un post, poziție, funcție sau cantonament, într-o schemă de personal autorizată în timp de pace sau de urgență, care presupune o descriere a funcției internaționale specifice, al cărui titular este responsabil față de o autoritate internațională.
interoperability / interopérabilité The ability of Alliance forces and, when appropriate, forces of Partner and other nations to train, exercise and operate effectively together in the execution of assigned missions and tasks.	interoperability / interoperabilitate Capacitatea forțelor Aliate și, când este oportun, a forțelor națiunilor Partenere și a altor națiuni, de a forma, instrui și acționa în mod efectiv împreună în executarea misiunilor și sarcinilor atribuite.

interpretability / possibilité d'interprétation Suitability of imagery for interpretation with respect to answering adequately requirements on a given type of target in terms of quality and scale. a. Poor - Imagery is unsuitable for interpretation to answer adequately requirements on a given type of target. b. Fair - Imagery is suitable for interpretation to answer requirements on a given type of target but with only average detail. c. Good - Imagery is suitable for interpretation to answer requirements on a given type of target in considerable detail. d. Excellent - Imagery is suitable for interpretation to answer requirements on a given type of target in complete detail.	interpretatibily / posibilitate de interpretare Capacitatea imaginilor de a putea fi interpretate convenabil în măsura în care răspund în mod adecvat la cerințele privind un tip dat de țintă în funcție de calitate și scară. a. inferioară - Imagistica este potrivită în ceea ce privește interpretarea pentru a răspunde în mod adecvat cerințelor cu privire la un tip dat de țintă. b. corectă - Imagistica este convenabilă pentru a răspunde cerințelor interpretării cu privire la un tip dat de țintă, dar numai cu detalii medii. c. bună - Imagistica este convenabilă pentru a răspunde cerințelor cu privire la un tip dat de țintă, cu detalii considerabile. d. excelentă - Imagistica este convenabilă pentru a răspunde cerințelor interpretării cu privire la un tip dat de țintă, cu detalii complete.
interpretation / interprétation In intelligence usage, the final step in the processing phase of the intelligence cycle in which the significance of information and/or intelligence is judged in relation to the current body of knowledge. <i>See also intelligence cycle.</i>	interpretation / interpretare În limbajul informațiilor secrete, pasul final în faza de procesare a ciclului informațiilor secrete în care semnificația unei informații și/sau a informației secrete este judecată în raport cu totalitatea cunoștințelor curente. <i>Vezi de asemenea, intelligence cycle.</i>

interrupted line / ligne discontinue A broken, dashed, or pecked line usually used to indicate the indefinite alignment or area of a feature on the chart.	interrupted line / linie întreruptă O linie întreruptă, striată sau punctată, de obicei folosită pentru a indica aliniamentul nedefinit sau aria unei forme de relief pe o hartă.
interval / intervalle 1. The space between adjacent groups of ships or boats measured in any direction between the corresponding ships or boats in each group. 2. The space between adjacent individuals, ground vehicles, or units in a formation that are placed side by side, measured abreast. 3. The space between adjacent aircraft measured from front to rear in units of time or distance. 4. The time lapse between photographic exposures. 5. At battery right or left, an interval ordered in seconds is the time between one gun firing and the next gun firing. Five seconds is the standard interval. 6. At rounds of fire for effect the interval is the time in seconds between successive rounds from each gun.	interval / interval 1. Spațiul între grupurile adiacente de nave sau bărci, măsurat în orice direcție între navele sau bărcile corespunzătoare, în fiecare grup. 2. Spațiul între persoane, vehicule de teren sau unități învecinate într-o formație în care sunt plasate alături, măsurat în linie. 3. Spațiul între avioane adiacente măsurat de la cap la coadă, în unități de timp sau distanță. 4. Timpul scurs între expunerile fotografice. 5. În baterie, de la stânga sau de la dreapta, un interval în secunde ordonat reprezintă timpul între focul tras de un tun și cel al următorului tun. Intervalul standard este de 5 secunde. 6. La loviturile tragerilor de efect, intervalul reprezintă timpul în secunde între lovituri succesive de la același tun /armă.
intervention / intervention Action taken to exert influence over, modify or control a specific activity.	intervention / intervenție Acțiune dusă pentru a exercita influență asupra, a modifica sau controla o activitate specifică.

intra-command exercise / exercice intra-commandement An exercise which involves part of a NATO strategic command or subordinate command. <i>See also extent of a military exercise.</i>	intra-command exercise / exercițiu intracomandament Un exercițiu care implică o parte a unui comandament strategic NATO sau comandamente subordonate. <i>Vezi de asemenea, military exercise.</i>
intruder / intrus An individual, unit, weapon system or tactical track in or near an operational or exercise area, which presents a threat of intelligence gathering or disruptive activity.	intruder / intrus O persoană, unitate, sistem de arme sau traiectorie în, sau în vecinătatea unei zone operaționale ori de exercițiu care prezintă o amenințare asociată străngerii de informații secrete sau o activitate de străpungere.
intruder operation / opération d'intruder An offensive operation by day or night over enemy territory with the primary object of destroying enemy aircraft in the vicinity of their bases.	intruder operation / operațiune de intrus O operațiune ofensivă de zi sau de noapte asupra teritoriului inamic cu obiectiv primar distrugerea aeronavelor inamice în vecinătatea propriilor baze.
inventory control / gestion et administration du matériel That phase of military logistics which includes managing, cataloguing, requirements determination, procurement, distribution, overhaul, and disposal of materiel. <i>Commonly called "inventory management"; "materiel control"; "materiel management" and "supply anagement".</i>	inventory control / control de gestiune (inventariere) Fază a logisticii militare care include managementul, catalogarea, determinarea nevoilor, procurarea, distribuirea, revizia și evacuarea materialului. <i>Numit comun "inventory management"; "materiel control"; "materiel management"; și "supply management".</i>

inverter / onduleur In electrical engineering, a device for converting direct current into alternating current. <i>See also rectifier.</i>	inverter / convertor În electrotehnică, un dispozitiv pentru convertirea curentului direct în curent alternativ. <i>Vezi de asemenea, rectifier.</i>
ionization / ionisation The process of producing ions by the removal of electrons from, or the addition of electrons to, atoms or molecules.	ionization / ionizare Procesul de producere a ionilor prin scoaterea de electroni de la, sau adăugarea de electroni la, atomi sau molecule.
irregular outer edge / contour extérieur irrégulier du champ de mines In land mine warfare, short mine rows or strips laid in an irregular manner in front of a minefield facing the enemy, to deceive the enemy as to the type or extent of the mine field. Generally, the irregular outer edge will only be used in minefields with buried mines.	irregular outer edge / contur exterior neregulat În războiul terestru de mine, șiruri sau benzi scurte de mine plantate într-un mod neregulat în fața unui câmp de mine orientat către inamic, pentru a-l induce în eroare cu privire la tipul sau extinderea câmpului de mine. În general conturul exterior neregulat va fi folosit numai în câmpurile de mine cu mine îngropate.
isocentre / isocentre The point on a photograph intersected by the bisector of the angle between the plumb-line and the photograph perpendicular.	isocentre / izocentru Punctul pe o fotografie intersectat de bisectoarea unghiului dintre firul de plumb și perpendiculara fotografiei.
isodose rate line / courbe(s) d'isointensité - ligne d'égale intensité radioactive <i>See dose rate contour line.</i>	isodose rate line / linie de izointensitate <i>Vezi dose rate contour line.</i>

isogriv / isogrille A line on a map or chart which joins points of equal angular difference between grid north and magnetic north. <i>See also grid magnetic angle.</i>	isogriv / izogrila O linie pe o hartă sau un grafic care unește punctele de diferență unghiulară egale între nordul rețelei și nordul magnetic. <i>Vezi de asemenea, grid magnetic angle.</i>

J	
jamming / brouillage <i>See barrage jamming; electronic countermeasures; electronic jamming; spot jamming; sweep jamming.</i>	jamming / bruiaj <i>Vezi barrage jamming; electronic countermeasures; electronic jamming; spot jamming; sweep jamming.</i>
jettison / délestage Deliberate release of an aircraft store from an aircraft to effect aircraft safety or prepare for air combat.	jettison / aruncarea leștului (delestage) Lansarea deliberată a încărcăturii unei aeronave pentru a realiza siguranța acesteia sau pregătirea pentru lupta aeriană.
jettisoned mines / mines rejetées à la mer Mines which are laid as quickly as possible in order to empty the minelayer of mines, without regard to their condition or relative positions. <i>See also mine.</i>	jettisoned mines / mine aruncate peste bord Mine care sunt aruncate cât mai repede posibil cu scopul golirii puitorului, fără a ține seama de starea sau de pozițiile lor relative. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
joiner / navire ralliant un convoi An independent merchant ship sailed to join a convoy. <i>Also called "convoy joiner". See also joiner convoy; joiner section.</i>	joiner / navă raliată unui convoi O navă comercială independentă care a navigat pentru a se alătura unui convoi. <i>Numită și "convoy joiner". Vezi de asemenea, joiner convoy; joiner section.</i>
joiner convoy / convoi ralliant A convoy sailed to join the main convoy. <i>See also joiner; joiner section.</i>	joiner convoy / convoi raliat Un convoi care a navigat pentru a se alia unui convoi principal. <i>Vezi de asemenea, joiner; joiner section.</i>
joiner section / section ralliant un convoi A joiner or joiner convoy, after rendezvous, and while manoeuvring to integrate with the main convoy. <i>See also joiner; joiner convoy.</i>	joiner section / secțiune de raliere O navă raliată sau un convoi raliat, după randez-vous, și în timpul manevrelor de integrare în convoiul principal. <i>Vezi de asemenea, joiner; joiner convoy.</i>

joint / interarmées Adjective used to describe activities, operations and organisations in which elements of at least two services participate. <i>Also called "multiservice". See also combined.</i>	joint / întrunit Adjectiv folosit pentru a descrie activități, operații sau organizații în care participă elementele a cel puțin două servicii, categorii de forțe. <i>Numit și "multiservice". Vezi de asemenea, combined.</i>
joint operations area / zone d'opérations interarmées A temporary area defined by a NATO strategic or regional commander, in which a designated joint commander plans and executes a specific mission at the operational level of war. Note: it is defined in coordination with nations and approved by the North Atlantic Council or the Military Committee as appropriate, in accordance with NATO's Operational Planning Architecture. A joint operations area and its defining parameters, such as time, scope of the mission and geographical area, are contingency- or mission-specific and may overlap areas of responsibility. <i>See also area of operations; area of responsibility; operational level of war.</i>	joint operations area / zonă de operații întrunit O zonă temporară definită de un comandament strategic sau regional NATO, în care un comandant inter-arme desemnat planifică și execută o misiune specifică la nivelul operativ al războiului. Notă: Se definește în acord cu națiunile și se aprobă de Consiliul Nord Atlantic sau de Comitetul Militar, ca adecvat, în concordanță cu arhitectura Planificării Operaționale a NATO. O zonă de operațiuni interarme și parametrii care o definesc, precum timpul, scopul misiunii și aria geografică sunt specifici unei situații aleatoare sau misiunii și pot conduce la suprapuneri ale ariilor de responsabilitate. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; operational level of war.</i>
joint staff / état-major interarmées - état-major interforces A staff formed of two or more of the services of the same country.	joint staff / stat major întrunit Un stat major format din două sau mai multe servicii ale aceleiași țări. <i>Vezi de asemenea, integrated staff; parallel staff; staff.</i>

<i>See also integrated staff; parallel staff; staff.</i>	
joint subregional command / commandement interarmées sousrégional A subregional command organization at the third level of the NATO military command structure with no permanently allocated area of responsibilities. This command is characterized as follows: a. it contains a combination of appropriate specific tri-service capabilities; b. it assumes subregional responsibilities for training and exercises; and c. it provides a permanent planning and command and control capability for the conduct of joint operations, allowing it to undertake or contribute to all Alliance missions as directed by the NATO regional commander. <i>See also component command; regional command; strategic command; subregional command level.</i>	joint subregional command / comandament subregional întrunit O organizație de comandă subregională la nivelul trei al structurii de comandă militară NATO că o arie nepermanentă de responsabilități atribuite. Această comandă este caracterizată prin următoarele: a. constă într-o combinație de capacități specifice a trei servicii; b. își asumă responsabilități subregionale de antrenament și exerciții; c. asigură o capacitate permanentă de planificare, comandă și control pentru conducerea operațiunilor interarme, permițându-i să preia sau să contribuie la toate misiunile alianței în măsura în care sunt dirijate de comandantul regional NATO. <i>Vezi de asemenea, component command; regional command; strategic command; subregional command level.</i>
join up / rassemblement To form separate aircraft or groups of aircraft into a specific formation. <i>See also rendezvous.</i>	joint-up / reunificare Constituirea într-o formație specifică a unor aeronave separate sau grupuri de avioane. <i>Vezi de asemenea, rendezvous.</i>

jump speed / vitesse de largage The airspeed at which parachute troops can jump with comparative safety from an aircraft	jump speed / viteză de lansare Viteza avionului la care trupele de parașutiști din interiorul acestuia pot sări în relativă siguranță.

K	
K-day / jour K <i>See designation of days and hours.</i>	K- day / ziua K <i>Vezi designation of days and hours.</i>
key / clé In cartography, a term sometimes loosely used as a synonym for "legend". <i>See also blue key; drawing</i>	key / cheie În cartografie, un termen uneori liber folosit ca sinonim pentru "legendă". <i>Vezi de asemenea, blue key; drawing key; legend.</i>
key point / point sensible A concentrated site or installation, the destruction or capture of which would seriously affect the war effort or the success of operations.	key point / punct cheie O poziție concentrată sau o instalație a cărei distrugere sau capturare va afecta în mod serios efortul de război sau succesul operațiunilor
key symbol / symbole clé In psychological operations, a simple, suggestive, repetitive element (rhythm, sign, colour, etc.) which has an immediate impact on a target audience and which creates a favourable environment for the acceptance of a psychological theme.	key symbol / simbol cheie În operațiuni psihologice, un element simplu, sugestiv, repetitiv (ritm, semn, culoare etc.) care are un impact imediat asupra unui auditoriu țintă și care creează un mediu favorabil pentru acceptarea unei teme psihologice.
key terrain / position clé Any locality, or area, the seizure or retention of which affords a marked advantage to either combatant.	key terrain / poziție cheie Orice localitate sau zonă, a cărei capturare sau păstrare oferă un avantaj pronunțat combatanților care o dețin.

killed in action / tué au combat A battle casualty who is killed outright or who dies as a result of wounds or other injuries before reaching a medical treatment facility. <i>See also battle casualty; died of wounds received in action; non-battle casualty.</i>	killed in action / ucis în luptă Un căzut în luptă care a fost ucis direct sau care a murit ca rezultat al rănilor sau altor leziuni, înainte de a ajunge la o unitate de îngrijire medicală. <i>Vezi de asemenea, battle casualty; died of wounds received in action; non-battle casualty.</i>
kill probability / probabilité de destruction A measure of the probability of destroying a target.	kill probability / probabilitate de distrugere Valoarea probabilității de distrugere a unei ținte
kiloton weapon / arme kilotonnique A nuclear weapon, the yield of which is measured in terms of thousands of tons of trinitrotoluene explosive equivalents, producing yields from 1 to 999 kilotons. <i>See also megaton weapon; nominal weapon; subkiloton weapon.</i>	kiloton weapon / armă kilotonică O armă nucleară a cărei putere este măsurată în termeni de mii de tone de exploziv echivalent (trinitrotoluen), producând puteri de la 1 la 999 kilotone. <i>Vezi de asemenea, megaton weapon; nominal weapon; subkiloton weapon.</i>
kite / plongeur In naval mine warfare, a device which when towed, submerges and planes at a predetermined level without sideways displacement.	kite / plonjor (sondă de avertizare) În războiul naval de mine, un dispozitiv care atunci când este remorcat se scufundă și plutește la un nivel predeterminat fără deplasare laterală.

L	
laid life / durée d'activation In land mine warfare, the period of time throughout which the fuzing system of a mine may be activated.	laid life / durată de activare În războiul terestru de mine, perioada de timp în care sistemul de amorsare al unei mine poate fi activat.
land effect / effet de terre <i>See coastal refraction.</i>	land effect / efect terestru <i>Vezi coastal refraction.</i>
landing aid / aide à l'atterrissage Any illuminating light, radio beacon, radar device, communicating device, or any system of such devices for aiding aircraft in an approach and landing.	landing aid / mijloc de asigurare a aterizării Orice sistem de iluminare, radiofar, dispozitiv radar, dispozitiv de comu-nicare sau orice sistem de asemenea dispozitive pentru a sprijini un avion la intrarea pe traiectoria de aterizare și la aterizare.
landing approach / approche d'atterrissage The continuously changing position of an aircraft in space directed toward effecting a landing on a predetermined area.	landing approach / apropiere de aterizare (intrarea pe traiectoria de aterizare) Poziția în continuă schimbare a unui avion aflat în zbor dirijat pentru efectuarea unei aterizări într-o zonă predeterminată.

landing area / 1. 2. zone d'assaut amphibie - zone de mise à terre; 3. zone de poser 1. The part of the objective area within which are conducted the landing operations of an amphibious force. It includes the beach, the approaches to the beach, the transport areas, the fire support areas, the air occupied by close supporting aircraft, and the land included in the advance inland to the initial objective. <i>Also called "amphibious assault area".</i> 2. The general area used for landing troops and matériel either by airdrop or air landing. <i>Also called "amphibious assault area".</i> 3. A specially prepared or selected surface of land, water, or deck designated or used for take-off and landing of aircraft. <i>See also aerodrome.</i>	landing area / zonă de debarcare (a desantului maritim) 1. Parte a unei zone obiectiv în interiorul căreia sunt conduse opera-țiunile de debarcare ale unei forțe de desant maritim. Include plaja, vecină-tățile plajei, zonele de transport, zonele de asigurare cu foc, spațiul aerian ocupat de aviația de sprijin direct, și terenul cuprins în zona de înaintare către obiectivul inițial. <i>Numită și " amphibious assault area".</i> 2. Zona generală folosită pentru debarcarea trupelor și materialului fie prin parașutare, fie prin debarcare aeriană. <i>Numită și " amphibious assault area".</i> 3. O suprafață special pregătită sau selectată de teren, apă sau punte destinată sau folosită pentru decola-rea sau aterizarea unei aeronave. <i>Vezi de asemenea, aerodrome.</i>
landing beach / plage de débarquement The portion of a shoreline required for landing a battalion landing team, which can also be used as a tactical locality over which a force larger or smaller than a battalion landing team may be landed.	landing beach / plajă de debarcare Parte de litoral necesară pentru debarcarea unei grupe de desant la nivel de batalion, care poate fi folosită și ca un sector (localitate) tactic peste care o forță mai mare sau mai mică decât un desant la nivel batalion poate fi debarcată.

landing craft / engin de débarquement A craft employed in amphibious operations, specifically designed for carrying troops and their equipment and for beaching, unloading and retracting. It is also used for resupply operations. <i>See also amphibious vehicle; resupply.</i>	landing craft / ambarcațiune (navă) de desant O ambarcațiune folosită în operațiunile de desant maritim specifice, proiectată pentru transportul trupelor și echipamentului acestora, cât și pentru debarcare, descărcare și retragere. Este de asemenea folosită pentru operații de re aprovizionare. <i>Vezi de asemenea, amphibious vehicle; resupply.</i>
landing diagram / présentation graphique du plan de mise à terre A graphic means of illustrating the plan for the ship-to-shore movement. <i>See also plan for loading.</i>	landing diagram / diagramă de debarcare Un mijloc grafic de ilustrare a planului de debarcare. <i>Vezi de asemenea, plan for loading.</i>
landing force / force de débarquement The task organization of ground and aviation units assigned to an amphibious operation. <i>See also amphibious force.</i>	landing force / forță de debarcare Gruparea operativă de unități terestre și de aviație atribuită unei operațiuni de desant maritim. <i>Vezi de asemenea, amphibious force.</i>
landing group / groupe de débarquement A subordinate task organization of the landing force capable of conducting landing operations, under a single tactical command, against a position or group of positions.	landing group / grup de debarcare O grupare de forțe de debarcare operativ subordonată, capabilă să conducă operațiunile de desant maritim, sub o comandă tactică unică, împotriva unei poziții sau a unui grup de poziții.

landing mat / grille d'atterrissage (ou de débarquement) - plaque semiperforée A prefabricated, portable mat so designed that any number of planks (sections) may be rapidly fastened together to form surfacing for emergency runways, landing beaches, etc.	landing mat / grilă de aterizare (de debarcare) O grilă prefabricată, portabilă, în așa fel concepută încât orice număr de secțiuni pot fi rapid asamblate pentru a forma o suprafață adecvată pentru căile debarcării de urgență, debarcării pe maluri neamenajate etc.
landing point / point d'atterrissage A point within a landing site where one helicopter or vertical take-off and landing aircraft can land.	landing point / punct de aterizare Un punct în interiorul unui spațiu de aterizare unde un elicopter sau avion cu decolare și aterizare verticală poate ateriza.
landing roll / course à l'atterrissage The movement of an aircraft from touchdown through deceleration to taxi speed or full stop.	landing roll / rulare pentru aterizare Mișcarea unui avion de la punctul de aterizare prin frânare, spre viteza de rulare sau de oprire totală.
landing ship / bâtiment de débarquement An assault ship which is designed for long sea voyages and for rapid unloading over and on to a beach.	landing ship / vas de desant (navă de desant) O navă de asalt care este proiectată pentru voiaje lungi pe mare, pentru descărcare rapidă peste bord și pe o plajă.
landing ship dock / bâtiment de transport de chalands de débarquement A ship designed to transport and launch loaded amphibious craft and/or amphibian vehicles with their crews and embarked personnel and/or equipment and to render limited docking and repair services to small ships and	landing ship dock / navă de transport de vase de debarcare Vas proiectat să transporte și să lanseze mijloacele plutitoare amfibii și/sau vehiculele amfibii încărcate, împreună cu echipajele lor și să îmbarce personal și/sau echipament, cât și pentru a asigura andocări limitate, precum și servicii de reparații pentru vase

craft.	mici /ambarcațiuni.
landing site / site d'atterrissage – site de débarquement 1. A site within a landing zone containing one or more landing points. 2. In amphibious operations, a continuous segment of coastline over which troops, equipment and supplies can be landed by surface means. <i>See also aerodrome.</i>	landing site / loc de aterizare / debarcare 1. Un loc în interiorul unei zone de aterizare /debarcare ce conține unul sau mai multe puncte de aterizare. 2. În operațiunile de desant maritim, un segment continuu de țărm pe care trupe, echipament și provizii pot fi debarcate prin mijloace de suprafață. <i>Vezi de asemenea, aerodrome.</i>
landing zone / zone d'atterrissage - zone de débarquement Any specified zone used for the landing of aircraft. <i>See also aerodrome.</i>	landing zone / zonă de aterizare Orice zonă specifică folosită pentru aterizare. <i>Vezi de asemenea, aerodrome.</i>
landing zone control party / groupe de contrôle de zone de débarquement Personnel specially trained and equipped to establish and operate communication devices from the ground for traffic control of aircraft/helicopters for a specific landing zone.	landing zone control party / grup de control al zonei de debarcare Personal pregătit și echipat special pentru a stabili și opera aparatura de comunicație de la sol în vederea dirijării traficului aerian al avioanelor /elicopterelor pentru debarcare.
landmark / repère terrestre A feature, either natural or artificial, that can be accurately determined on the ground from a grid reference.	landmark / reper terestru Un detaliu de teren, artificial sau natural care poate fi determinat cu acuratețe pe teren folosind o grilă de referință.
land mine warfare / guerre des mines terrestres - guerre des mines <i>See mine warfare.</i>	land mine warfare / război de mine terestre <i>Vezi mine warfare.</i>

lane marker / marqueur de cheminement In land mine warfare, sign used to mark a minefield lane. Lane markers, at the entrance to and exit from the lane, may be referenced to a landmark or intermediate marker. <i>See also marker; minefield lane.</i>	lane marker / marcator de culoar (indicator al culoarului de trecere) În războiul terestru de mine, semn folosit pentru a marca un culoar de trecere printr-un câmp minat. Marcatorii de culoar la intrarea și ieșirea din culoar pot fi raportați la un punct de referință sau fanion de semnalizare intermediar. <i>Vezi de asemenea, marker; minefield lane.</i>
lap / bande In naval mine warfare, that section or strip of an area assigned to a single sweeper or formation of sweepers for a run through the area.	lap / bandă În războiul naval de mine, acea secțiune sau bandă a unei zone atribuită unui singur dragor sau unei formații de dragoare pentru a trece prin zona respectivă.
lap course / route de dragage In naval mine warfare, the true course desired to be made good during a run along a lap.	lap course / rută de dragaj În războiul naval de mine, cursul real dorit să fie făcut practicabil în timpul unei treceri (dragări) de-a lungul bandei.
lap track / rail In naval mine warfare, the centre line of a lap; ideally, the track to be followed by the sweep or detecting gear.	lap track / traseul navei În războiul naval de mine, linia centrală a unei bande; în mod ideal, traseul ce trebuie să fie urmat de un dragor sau de mecanismul de detectare.
lap turn / retournement In naval mine warfare, the manoeuvre a minesweeper carries out during the period between the completion of one run and the commencement of the run immediately following.	lap turn / viraj (întoarcere) În războiul naval de mine, manevra executată de un dragor în timpul perioadei dintre terminarea unei treceri și începerea trecerii imediat următoare.

lap width / largeur de bande interceptée In naval mine warfare, the swept path of the ship or formation divided by the percentage coverage being swept to.	lap width / lărgime de bandă interceptată În războiul naval de mine, bandă cură-țată prin dragare de o navă sau forma-țiune, măsurată în procente din zona ce urmează a fi curățată prin dragare
large ship / grand bâtiment A ship of over 137 metres (or 450 feet) in length. <i>See also small ship.</i>	large ship / navă de dimensiuni mari O navă măsurând peste 137 m (450 picioare) în lungime. <i>Vezi de asemenea, small ship.</i>
laser designator / marqueur laser A device that emits a beam of laser energy which is used to mark a specific place or object. <i>Also called "laser illuminator".</i>	laser designator / marcator laser Un dispozitiv care emite o rază de energie laser care este folosită pentru a marca un loc sau un obiect anume. <i>Numit și "laser illuminator".</i>
laser guidance unit / dispositif de guidage par laser A system fitted with a laser seeker to compute trajectory data for use by the control system of a missile, projectile or bomb. <i>See also laser seeker.</i>	laser guidance unit / unitate de ghidare laser Un sistem echipat cu un dispozitiv laser de corectare pentru a calcula datele traiectoriei, folosite de sistemul de control al zborului unei rachete, proiectil sau bombe. <i>Vezi de asemenea, laser seeker.</i>
laser guided weapon / arme guidée par laser A weapon which utilizes a seeker to detect laser energy reflected from a laser marked/designated target and through signal processing provides guidance commands to a control system which guides the weapon to the point from which the laser energy is being reflected. <i>See also laser</i>	laser guided weapon / armă ghidată prin laser O armă care utilizează un sistem de explorare pentru a detecta energia laser reflectată de către un marcator laser /țintă desemnată și prin procesarea semnalului se asigură comenzi de ghidare unui sistem de control care dirijează arma spre punctul de unde energia laser este reflectată. <i>Vezi de</i>

<i>seeker.</i>	<i>asemenea, laser seeker.</i>
laser illuminator / illuminateur laser <i>See laser designator.</i>	laser illuminator / dispozitiv laser de iluminat (marchează un obiectiv) <i>Vezi laser designator.</i>
laser linescan system / analyseur laser à balayage linéaire An active airborne imagery recording system which uses a laser as the primary source of illumination to scan the ground beneath the flight path, adding successive across-track lines to the record as the vehicle advances. <i>See also infrared linescan system.</i>	laser linescan system / analizor laser cu baleiaj liniar Un sistem activ aeropurtat de înregistrare a imaginilor care folosește un laser ca sursă primară de iluminare pentru scanarea terenului de sub traiectoria de zbor, adăugând linii succesive de trecere la înregistrare, pe măsură ce vehiculul avansează. <i>Vezi de asemenea, infrared linescan system.</i>
laser pulse duration / durée d'impulsion laser The time during which the laser output pulse power remains continuously above half its maximum value.	laser pulse duration / durata impulsului laser Timpul în care puterea impulsului laser la ieșire rămâne în mod continuu peste jumătate din valoarea lui maximă.
laser range-finder / télémètre à laser A device which uses laser energy for determining the distance from the device to a place or object.	laser range-finder / telemetru laser Un dispozitiv care folosește energia laser pentru determinarea distanței de la dispozitiv la o poziție sau obiect.

laser seeker / chercheur laser A device based on a direction sensitive receiver which detects the energy reflected from a laser designated target and defines the direction of the target relative to the receiver. <i>See also laser guided weapon.</i>	laser seeker / laser de căutare Un dispozitiv bazat pe un receptor sensibil, care detectează energia reflectată de la o țintă marcată de laser și definește direcția țintei în raport cu receptorul. <i>Vezi de asemenea, laser guided weapon.</i>
laser target designating system / système marqueur d'objectif à laser A system which is used to direct (aim or point) laser energy at a target. The system consists of the laser designator or laser target marker with its display and control components necessary to acquire the target and direct the beam of laser energy thereon. <i>Also called "laser target marking system".</i>	laser target designating system / sistem laser pentru indicarea țintelor Un sistem care este folosit pentru a direcționa (ochi sau orienta) energia laser către o țintă. Sistemul se compune dintr-un indicator laser sau marcator laser de țintă cu componentele sale de afișare și control necesare pentru a achiziționa ținta și direcționa raza de energie laser pe aceasta. <i>Numit și "laser target marker".</i>
laser target marker / marqueur laser <i>See laser designator.</i>	laser target marker / marcator laser de țintă <i>Vezi laser designator.</i>
laser target marking system / système marqueur d'objectif à laser <i>See laser target designating system.</i>	laser target marking system / sistem de marcare a țintei cu laser <i>Vezi laser target designating system.</i>
laser tracker / appareil de poursuite laser A device which locks on to the reflected energy from a laser marked/designated target and defines the direction of the target relative to itself.	laser tracker / aparat de urmărire laser Un dispozitiv care captează energia reflectată de o țintă desemnată / marcată / indicată laser și definește direcția țintei în raport cu poziția laserului de însoțire (urmărire).

lashing / arrimage <i>See tie down.</i>	lashing / amarare <i>Vezi tie down.</i>
lashing point / point d'arrimage <i>See tie down point.</i>	lashing point / punct de amarare <i>Vezi tie down point.</i>
late / retard In artillery and naval fire support, a report made to the observer or spotter, whenever there is a delay in reporting "shot" by coupling a time in seconds with the report.	late / întârziere În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un raport făcut de un observator /corector de tir de câte ori există o întârziere între momentul executării tragerii și comanda "foc" prin cuplarea timpului în secunde cu raportul.
lateral gain / gain latéral The amount of new ground covered laterally by successive photographic runs over an area.	lateral gain / câștig lateral Totalul de teren nou acoperit lateral prin treceri fotografice succesive deasupra unei zone.
lateral route / rocade A route generally parallel to the forward edge of the battle area, which crosses, or feeds into, axial routes. <i>See also route.</i>	lateral route / rută laterală (drum de rocadă) Un traseu în general paralel limitei dinainte a apărării, care traversează, sau intră în, (intersectează) rutele axiale. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
latest arrival date / date limite d'arrivée In movement planning, the latest date, calculated from G-day, on which an organization or unit is required to arrive at the designated ports of debarkation. <i>See also designation of days and hours.</i>	latest arrival date / dată limită de sosire În planificarea mișcării, ultima (cea mai recentă) dată, calculată pornind de la ziua G, în care unei organizații sau unități i se cere să ajungă în porturi de debarcare desemnate. <i>Vezi de asemenea, designation of days and hours.</i>
latitude band / zone de latitude Any latitudinal strip, designated by accepted units of linear or angular measurement, which	latitude band / zonă de latitudine Orice bandă latitudinală, desemnată prin unități de măsură liniare sau unghiulare, acceptate

circumscribes the earth. <i>Commonly called "latitudinal band".</i>	care circumscrie pământul. <i>Numită comun "bandă în latitudine".</i>
lattice / canevas A network of intersecting positional lines printed on a map or chart from which a fix may be obtained.	lattice / latice (rețea/grilă/caroiaj) O rețea de linii de poziție ce se intersectează, tipărite pe o hartă sau un grafic și care permit fixarea unei poziții.
launcher / rampe de lancement A structural device designed to support and hold a missile in position for firing.	launcher / rampă de lansare (lansator) Un dispozitiv structural destinat să suporte și să mențină o rachetă în poziție de tragere.
launching site / site de lancement Any site or installation with the capacity of launching missiles from surface to air or surface to surface.	launching site / poziție de lansare Orice poziție sau instalație cu capacitate de lansare a rachetelor sol-aer sau sol-sol.
launch pad / aire de lancement A concrete or other hard surface area on which a missile launcher is positioned.	launch pad / arie de lansare Orice suprafață dură sau betonată pe care este poziționat un lansator de rachete.
laydown bombing / bombardement en vol rasant A very low level bombing technique wherein delay fuses and/or devices are used to allow the attacker to escape the effects of his bomb.	laydown bombing / bombardament în zbor razant O tehnică de bombardare de la un nivel foarte coborât, în care sunt folosite focoașe și/sau dispozitive de întârziere pentru a permite atacatorului să evite efectele bombelor proprii.
layer tint / coloriage hypsométrique -teinte de niveau – teinte hypsométrique <i>See hypsometric tinting.</i>	layer tint / coloraj hipsometric <i>Vezi hypsometric tinting.</i>

laying-up position / mouillage d'attente Any suitable position where naval units can berth, camouflage and replenish in preparation for forthcoming operations. <i>See also waiting position.</i>	laying-up position / poziție de ancorare Orice poziție convenabilă în care unitățile navale pot să acosteze, să se camufleze și să se realimenteze în timpul pregătirii pentru operațiunile ce vor urma. <i>Vezi de asemenea, waiting position.</i>
lay reference number / numéro de référence de mouillage In naval mine warfare, a number allocated to an individual mine by the minefield planning authority to provide a simple means of referring to it.	lay reference number / număr de referință pentru ancorare În războiul naval de mine, un număr alocat unei mine individuale de către autoritatea planificatoare a câmpului de mine pentru a asigura un mijloc simplu de referire la aceasta.
lead aircraft / avion leader 1. An airborne aircraft designated to provide certain command and air control functions. 2. An aircraft in the van of two or more aircraft.	lead aircraft / avion lider 1. Un avion aflat în zbor desemnat să asigure anumite funcții de comandă și dirijare a zborului avioanelor. 2. Un avion aflat în fruntea a două sau mai multe aeronave.
lead collision course / cap de collision A vector which, if maintained, would result in a collision between an interceptor and a target.	lead collision course / cap de coliziune Un vector care, dacă este menținut, va avea drept rezultat o ciocnire între interceptor și țintă.
lead pursued / cap de poursuite An interceptor vector designed to maintain a course of flight at a predetermined point ahead of a target.	lead pursued / cap de urmărire Un vector de interceptare destinat să mențină un curs de zbor către un punct predeterminat în fața unei ținte.

leapfrog / progression par bonds Form of movement in which like supporting elements are moved successively through or by one another along the axis of movement of supported forces.	leapfrog / deplasare (înaintare) prin salturi Formă de mișcare în care elemente de sprijin similare sunt deplasate succesiv unul după altul /de la unul la altul de-a lungul axei de mișcare a forțelor asigurate.
leaver / navire quittant – navire quittant un convoi A merchant ship which breaks off from a convoy to proceed to a different destination and becomes independent. <i>Also called "convoy leaver". See also leaver convoy; leaver section.</i>	leaver / navă detașată (care părăsește un convoi) O navă comercială care se desprinde de un convoi pentru a se îndrepta către o destinație diferită și devine independentă. <i>Numită și "convoy leaver". Vezi de asemenea, leaver convoy; leaver section.</i>
leaver convoy / convoi détaché A convoy which has broken off from the main convoy and is proceeding to a different destination. <i>See also leaver, leaver section.</i>	leaver convoy / convoi detașat Un convoi care s-a desprins de convoiul principal și este îndreptat către o destinație diferită. <i>Vezi de asemenea, leaver; leaver section.</i>
leaver section / section à détacher d'un convoi A group of ships forming part of the main convoy which will subsequently break off to become leavers or a leaver convoy. <i>See also leaver; leaver convoy.</i>	leaver section / secțiune detașată Un grup de vase ce fac parte dintr-un convoi principal, care ulterior se va desprinde, pentru a deveni nave detașate sau convoi detașat. <i>Vezi de asemenea, leaver; leaver convoy.</i>

left (or right) / droite (ou gauche) -gauche (ou droite) 1. Terms used to establish the relative position of a body of troops. The person using the terms left or right is assumed to be facing in the direction of the enemy regardless of whether the troops are advancing towards or withdrawing from the enemy. 2. Correction used in adjusting fire to indicate that a lateral shift of the mean point of impact perpendicular to the reference line or spotting line is desired. <i>Also called "right (or left)".</i>	left (or right) / stânga (sau dreapta) 1. Termeni folosiți pentru a stabili poziția relativă a unei unități /mari unități militare. Persoana ce folosește termenii stânga sau dreapta se presupune a sta cu fața în direcția inamicului indiferent dacă trupele avansează către, sau se retrag dinspre inamic. 2. Corecție folosită în reglarea tragerii artileriei pentru că este de dorit o modificare laterală a punctului mediu de impact, perpendicular pe linia de referință sau de corectare. <i>Numită și "right or left".</i>
legend / légende An explanation of symbols used on a map, chart, sketch, etc., commonly printed in tabular form at the side of the map, etc. <i>See also key.</i>	legend / legendă O explicație a simbolurilor folosite pe o hartă, grilă, schiță etc. în mod normal tipărită în formă tabulară în partea laterală a hărții. <i>Vezi de asemenea, key.</i>
lens coating / couche antireflet A thin transparent coating applied to a surface of a lens element.	lens coating / lentile cu protecție antireflex Un înveliș subțire transparent aplicat pe suprafața unor lentile.
lens distortion / distorsion Image displacement caused by lens irregularities and aberrations.	lens distortion / distorsiune a lentilelor Deplasarea imaginii cauzată de iregularități sau aberații ale lentilelor.

level-of-effort munitions / stocks de soutien en munitions In stockpile planning, munitions stocked on the basis of expected daily expenditure rate, the number of combat days and the attrition rate assumed, to counter targets the number of which is unknown. <i>See also threat-oriented munitions.</i>	level-of-effort munitions / stoc de muniție de susținere În planificarea rezervelor, munițiile înmagazinate pe baza ratei consumului zilnic anticipat, numărului de zile de luptă și normei de uzură admise pentru a combate ținte al căror număr nu este cunoscut. <i>Vezi de asemenea, threat-oriented munitions.</i>
level of supply / niveau des approvisionnements The quantity of supplies or materiel authorized or directed to be held in anticipation of future demands.	level of supply / nivel de aprovizionare Cantitatea de provizii sau materiale autorizată sau comandată în vederea păstrării, în anticiparea unor nevoi ulterioare.
liaison / liaison That contact or intercommunication maintained between elements of military forces to ensure mutual understanding and unity of purpose and action.	liaison / legătură Contactul sau intercomunicarea menținute între elementele forțelor militare pentru asigurarea înțelegerii mutuale și unității scopului și acțiunii.
liberated territory / territoire libéré Any area, domestic, neutral or friendly, which, having been occupied by an enemy, is retaken by friendly forces.	liberated territory / teritoriu eliberat Orice zonă națională, Neutră sau Aliată, care, fiind ocupată de către inamic, este eliberată de forțe proprii.
light damage / dégât léger <i>See nuclear damage.</i>	light damage / avarie ușoară <i>Vezi nuclear damage.</i>
lightening / allégement The operation (normally carried out at anchor) of transferring crude oil cargo from a large tanker to a smaller tanker, so reducing the draught of the	lightening / reducerea greutateii Operația (de obicei efectuată la ancoră), de transferare a încărcăturii de petrol brut dintr-un tanc mare într-unul mai mic, reducând astfel pescajul tancului

larger tanker to enable it to enter port.	mare, pentru a-i facilita intrarea în port.
light filter / filtre optique An optical element such as a sheet of glass, gelatine or plastic dyed in a specific manner to absorb selectively light of certain colours.	light filter / filtru optic Un element optic cum ar fi o folie de sticlă, gelatină sau plastic colorat într-o manieră specifică, pentru a absorbi selectiv lumina de anumite culori.
light line / ligne d'éclairage réduit -ligne de black-out A designated line forward of which vehicles are required to use blackout lights at night.	light line / linie de lumină O linie desemnată înaintea căreia vehiculele sunt obligate să folosească lumini de camuflaj pe timpul nopții.
limited access route / itinéraire à accès réglementé A oneway route with one or more restrictions which preclude its use by the full range of military traffic. <i>See also double flow route; route; single flow route.</i>	limited access route / rută cu acces limitat Un drum într-un singur sens cu una sau mai multe restricții care exclud folosirea sa de către întreaga clasă a traficului militar. <i>Vezi de asemenea, double flow; route; single flow route.</i>
limit of fire / limite de tir 1. The boundary marking off the area on which gun-fire can be delivered. 2. Safe angular limits for firing at aerial targets.	limit of fire / limită de tir 1. Granița care marchează exteriorul zonei în care focul de artilerie poate fi lansat. 2. Limite unghiulare de siguranță pentru tragerile asupra țintelor aeriene.
line / en direction - bonne direction In artillery and naval fire support, a spotting or an observation, used by a spotter or an observer to indicate that a burst(s) occurred on the spotting line.	line / direcție bună În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, termen folosit de un observator /corector de tir pentru a arăta că explozia (iile) au survenit pe linia (axa) de tragere.

linear scale / échelle des distances -échelle graphique - échelle linéaire <i>See graphic scale.</i>	linear scale / scară liniară (scara distanțelor) <i>Vezi graphic scale.</i>
line astern / formation en ligne <i>See trail formation.</i>	line astern / formație în linie <i>Vezi trail formation.</i>
line gauge / largeur de ligne A measurement of line width.	line gauge / grosimea liniei O măsură a lățimii liniei.
line of arrival / ligne d'incidence <i>See line of impact.</i>	line of arrival / linie de incidență la impact <i>Vezi line of impact.</i>
line of departure / ligne de départ 1. In land warfare, a line designated to coordinate the departure of attack elements. 2. In amphibious warfare, a suitably marked offshore coordinating line to assist assault craft to land on designated beaches at scheduled times.	line of departure / bază de plecare la atac 1. În războiul terestru, o linie desemnată pentru a coordona plecarea unităților de atac. 2. În operațiile de desant maritim, o linie de coordonare la o anumită depărtare de țărm marcată în mod corespunzător pentru a asista ambarcațiunile de asalt în vederea debarcării pe plaje desemnate la momentele programate / planificate.
line of impact / ligne d'incidence A line tangent to the trajectory at the point of impact or burst. <i>Also called "line of arrival"</i>	line of impact / linie de impact O linie tangentă la traiectorie în punctul de impact sau explozie. <i>Numită și "line of arrival".</i>
line of operation / ligne d'opération In a campaign or operation, a line linking decisive points in time and space on the path to the centre of gravity. <i>See also campaign; centre of gravity;</i>	line of operation / linie de operație (direcție de ofensivă) Într-o campanie sau operațiune, o linie care leagă punctele decisive în timp și spațiu pe traiectoria spre centrul de greutate. <i>Vezi de asemenea, campaign; centre of</i>

<i>decisive point; operation.</i>	<i>gravity; decisive point; operation.</i>
line overlap / recouvrement linéaire <i>See overlap 1.</i>	line overlap / acoperire liniară <i>Vezi overlap.</i>
line search / reconnaissance sur itinéraire Reconnaissance along a specific line of communications, such as a road, railway or waterway, to detect fleeting targets and activities in general.	line search / recunoaștere pe un itinerar Recunoașterea de-a lungul unei linii specifice de comunicații cum ar fi șosea, cale ferată sau cale de navigație pentru a detecta ținte temporare și activități temporare în general.
lines of communications / lignes de communications All the land, water, and air routes that connect an operating military force with one or more bases of operations, and along which supplies and reinforcements move.	lines of communications / linii de comunicații Toate căile terestre, navale, aeriene care conectează o forță militară operațională cu una sau mai multe baze de operații și de-a lungul cărora se deplasează proviziile și întăririle.
link / 1. liaison; 2. bretelle 1. In communications, a general term used to indicate the existence of communication facilities between two points. 2. A maritime route, other than a coastal or transit route, which links any two or more routes.	link / legătură 1. În comunicații, termen general folosit pentru a indica existența facilităților de comunicație între două puncte. 2. O rută maritimă, alta decât o rută costală sau de tranzit care leagă oricare două sau mai multe căi de comunicație.
liquid explosive / explosif liquide Explosive which is fluid at normal temperatures.	liquid explosive / exploziv lichid Exploziv care este fluid la temperaturi normale.
list of targets / liste d'objectifs - répertoire des objectifs <i>See target list.</i>	list of targets / listă de ținte (objective) <i>Vezi target list.</i>

live exercise / exercice réel An exercise using real forces and units.	live exercise / exercițiu real Un exercițiu ce folosește forțe și unități reale.
load / charge The total weight of passengers and/or freight carried on board a ship, aircraft, train, road vehicle or other means of conveyance. <i>See also airlift capability; airlift requirement; combat load; standard load.</i>	load / sarcină (încărcătură) Greutatea totală a pasagerilor și/sau încărcăturii aflate la bordul unei nave, avion, tren, vehicul rutier sau oricărui alt mijloc de transport. <i>Vezi de asemenea, airlift capability; airlift requirement; combat load; standard load.</i>
load control group / équipe de contrôle du chargement Personnel who are concerned with organization and control of loading within the pick-up zone.	load control group / echipă de control a încărcăturii Personal care se ocupă cu organizarea și controlul încărcării în interiorul unei zone de încărcare.
loaded weapon / arme approvisionnée A weapon to which the ammunition is joined, but which is not charged and remains unable to fire. <i>See also charged weapon; uncharged weapon; unloaded weapon.</i>	loaded weapon / armă încărcată O armă a cărei muniție este încărcată, dar care nu este armată și rămâne incapabilă de tragere. <i>Vezi de asemenea, charged weapon; uncharged weapon; unloaded weapon.</i>

loading / chargement The process of putting personnel, matériel, supplies and other freight on board ships, aircraft, trains, road vehicles or other means of conveyance. Note: in French, the word chargement excludes personnel. <i>See also allowable load; block stowage loading; combat loading; commodity loading; convoy loading; embarkation; horizontal loading; selective loading; selective unloading; unit loading; vertical loading.</i>	loading / încărcare Procesul de așezare a personalului, materialelor, proviziilor și a altor încărcături la bordul navelor, avioanelor, trenurilor, vehiculelor rutiere sau altor mijloace de transport. Notă: în franceză cuvântul încărcătură exclude personalul. <i>Vezi de asemenea, allowable load; block stowage loading; combat loading; commodity loading; convoy loading; embarkation; horizontal loading; selective loading; selective unloading; unit loading; vertical loading.</i>
loading plan / plan de chargement All of the individually prepared documents which, taken together, present in detail all instructions for the arrangement of personnel, and the loading of equipment for one or more units or other special grouping of personnel or material moving by highway, water, rail, or air transportation. <i>See also ocean manifest.</i>	loading plan / plan de încărcare Totalitatea documentelor pregătite individual care, luate împreună, prezintă în detaliu toate instrucțiunile pentru aranjarea personalului și încărcarea echipamentului pentru una sau mai multe unități sau alte grupări speciale de personal sau material ce se deplasează pe șosea, apă, cale ferată sau transport aerian. <i>Vezi de asemenea, oceanic manifest.</i>
loading point / point de chargement A point where one aircraft can be loaded or unloaded.	loading point / punct de încărcare Un punct unde un avion poate fi încărcat sau descărcat.
loading site / site de chargement An area containing a number of loading points.	loading site / zonă de încărcare O zonă ce conține un număr de puncte de încărcare.

load spreader / répartiteur de charges - plateau-répartiteur Material used to distribute the weight of a load over a given area to avoid exceeding designed stress.	load spreader / distribuitor de încărcare Material folosit pentru a distribui greutatea unei încărcături pe o suprafață dată pentru a evita depășirea tensiunii de proiectare (calcul).
local mean time / temps local moyen The time interval elapsed since the mean sun's transit of the observer's antimeridian.	local mean time / timp local mediu Intervalul de timp scurs de la trecerea medie a soarelui de antemeridianul observatorului.
local wage rate NATO civilian employee / employé civil OTAN rémunéré au tarif local Civilian employee who does not occupy a NATO international civilian post and who does not enjoy NATO status.	local wage rate NATO civilian employee / angajat civil NATO remunerat la tarif local Civil angajat care nu ocupă un post civil internațional NATO și care nu se bucură de statut NATO.
localizer / radiophare d'alignement A directional radio beacon which provides to an aircraft an indication of its lateral position relative to a predetermined final approach course. <i>See also beacon; instrument landing system; radio beacon.</i>	localizer / radiofar (radiofar de aliniere / radiobaliză) Radiofar direcțional care asigură unui avion o indicație a poziției sale laterale în raport cu un curs de apropiere final predeterminat. <i>Vezi de asemenea, beacon; instrument landing system; radio beacon.</i>
location diagram / carton de localisation On a map or chart, a diagram shown in the margin to indicate the position of the sheet in relation to the surrounding country, or to adjoining sheets of the same or adjacent map series. <i>See map index.</i>	location diagram / diagramă de localizare (nomenclatura hărților) Pe o hartă sau o schemă, o diagramă expusă pe margine, pentru a indica poziția foii (colii) în raport cu țările ce o înconjoară, sau foile învecinate ale aceleiași serii sau serii adiacente de hărți. <i>Vezi de asemenea, map index.</i>

lock-on / verrouillage The state of a tracking system or target acquisition system which is continuously and automatically tracking a target, using one or more parameters. <i>See also track (to) part 2</i>	lock-on / interceptare a (încadrare) țintei Starea unui sistem de urmărire / însoțire sau a unui sistem de achiziție a țintei care este aceea de urmărire / însoțire continuă și automată a unei ținte folosind unul sau mai mulți parametri. <i>Vezi de asemenea, track (to) part 2.</i>
logistic assessment / évaluation logistique An evaluation of the logistic support required to conduct a military operation, compared to the actual and/or potential logistic support available for that operation.	logistic assessment / evaluare logistică O evaluare a suportului logistic necesar pentru a purta o operațiune militară, comparativ cu suportul logistic real și/sau potențial disponibil pentru acea operațiune.
logistic assistance / aide logistique A generic term used to denote types of assistance between and within military commands both in peace and war. <i>See also combined logistic support; mutual aid; reallocation of resources.</i>	logistic assistance / asistență (sprijin) logistică Un termen generic folosit pentru a desemna tipul de asistență între și în cadrul comandamentelor militare atât pe timp de pace, cât și în război. <i>Vezi de asemenea, combined logistic support; mutual aid; reallocation of resources.</i>

logistics / logistique The science of planning and carrying out the movement and maintenance of forces. In its most comprehensive sense, the aspects of military operations which deal with: a. design and development, acquisition, storage, transport, distribution, maintenance, evacuation and disposition of matériel; b. transport of personnel; c. acquisition, construction, maintenance, operation, and disposition of facilities; d. acquisition or furnishing of services; and e. medical and health service support.	logistics / logistică Știința planificării realizării deplasării și întreținerii forțelor. În cel mai cuprinzător sens, aspectele operațiunilor militare care se ocupă cu: a. proiectarea și dezvoltarea, achiziționarea, stocarea, transportul, distribuirea, întreținerea și evacuarea materialelor; b. transportul personalului c. achiziționarea, construirea, întreținerea, operarea și dispunerea facilităților; d. achiziționarea sau furnizarea de servicii; e. asigurare de servicii medicale și sanitare.
long-range surveillance (LRS) / The surveillance of an enemy force or a certain area placed to great distance with help of intelligence units at distance, special forces, surveillance devices at division level, army corp, theatre of military actions or at national level or anything combination of these in the aim informations delivering of commander.	long-range surveillance (LRS) / supraveghere la mare distanță Supravegherea unei forțe inamice sau a unei anumite zone situate la distanță mare prin intermediul unităților de cercetare la distanță, forțelor speciale, dispozitivelor de monitorizare la nivel de divizie, corp de armată, teatru de acțiuni militare sau la nivel național sau orice combinație a acestora în scopul furnizării de informații comandantului.
long-range transport aircraft / aéronef de transport à long rayon d'action <i>See transport aircraft.</i>	long-range transport aircraft / aeronavă de transport cu rază lungă de acțiune <i>Vezi transport aircraft.</i>

look / période de réceptivité In mine warfare, a period during which a mine circuit is receptive of an influence.	look / perioadă de receptivitate În războiul naval de mine, o perioadă în care circuitul unei mine este receptiv unei influențe.
lost / non observé - non vu In artillery and naval fire support, a spotting, of an observation used by a spotter or an observer to indicate that rounds fired by a gun or mortar were not observed.	lost / pierdut (neobservat) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală indicația unui observator că loviturile trase de un tun sau mortier nu au putut fi observate.
low airburst / explosion nucléaire à basse altitude The fallout safe height of burst for a nuclear weapon which maximizes damage to or casualties on surface targets. <i>See also type of burst.</i>	low air burst / explozie nucleară la joasă altitudine Înălțimea de siguranță a exploziei unei arme nucleare care maximizează pagubele /avariile sau pierderile în morți și răniți asupra unei ținte. <i>Vezi de asemenea, type of burst.</i>
low angle / tir plongeant In artillery and naval gunfire support, an order or request to obtain low-angle fire (less than 45).	low angle / traiectorie curbă În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un ordin sau o cerere pentru a obține tragere la un unghi redus (mai mic de 45°).
low-angle fire / tir plongeant Fire delivered at angles of elevation below the elevation that corresponds to the maximum range of the gun and ammunition concerned.	low-angle fire / tragere curbă Foc asigurat la unghiuri de înălțător sub înălțătorul care corespunde bătăii maxime a tunului și a muniției aferente.
low-angle loft bombing /bombardement en cabré de faible amplitude Type of loft bombing of free fall bombs wherein weapon release occurs at an angle less than 35 degrees above the horizontal.	low-angle loft bombing / bombardament în cabraj la înălțimi mici Tip de bombardament în cabraj în care bombele cad liber iar lansarea se produce la un unghi mai mic de 35° deasupra orizontalei.

low-level transit route / route de transit à basse altitude A temporary corridor of defined dimensions established in the forward area to minimize the risk to friendly aircraft from friendly air defences or surface forces.	low-level transit route / rută de tranzit la joasă altitudine Un coridor temporar de dimensiuni definite stabilit în zona înaintată pentru a minimiza riscul pentru avionul propriu de la apărarea antiaeriennei sau de la forțele terestre proprii.
low-velocity drop / largage à faible vitesse de descente A drop procedure in which the drop velocity does not exceed 30 feet per second. <i>See also airdrop; air movement; free drop; release.</i>	low-velocity drop / lansare la viteză redusă de coborâre O procedură de lansare în care viteza nu depășește 9 metri (30 picioare) / secundă. <i>Vezi de asemenea, airdrop; air movement; free drop; release.</i>

M	
mach front / front de Mach - avant de l'onde de choc <i>See Mach stem.</i>	mach front / front mach / undă de șoc <i>Vezi mach stem.</i>
Mach stem / avant de l'onde de choc -front de Mach The shock front formed by the fusion of the incident and reflected shock fronts from an explosion. The term is generally used with reference to a blast wave, propagated in the air, reflected at the surface of the earth. In the ideal case, the Mach stem is erpendicular to the reflecting surface and slightly convex (forward). <i>Also called "Mach front".</i>	mach stem / înaintea undei de șoc Frontul de șoc format de fuziunea fronturilor de șoc incident și reflectat dintr-o explozie. Termenul este în general folosit relativ la o undă de șoc propagată în aer, reflectată de suprafața pământului. În cazul ideal, frontul mach este perpendicular la suprafața reflectantă și ușor convex (spre înainte). <i>Numit și „front mach”.</i>
magnetic bearing / azimut magnétique Bearing measured with reference to magnetic north. <i>See also bearing; grid bearing; relative bearing; true bearing.</i>	magnetic bearing / relevment (azimut) magnetic Relevment măsurat în raport cu nordul magnetic. <i>Vezi de asemenea, bearing; grid bearing; relative bearing; true bearing.</i>
magnetic circuit / mine magnétique - mise de feu magnétique <i>See magnetic mine.</i>	magnetic circuit / circuit magnetic <i>Vezi magnetic mine.</i>
magnetic compass / compas magnétique An instrument containing a freely suspended magnetic element which displays the direction of the horizontal component of the earth's magnetic field at the point of observation.	magnetic compass / compas magnetic Un instrument conținând un element magnetic suspendat liber care indică direcția componentei orizontale a câmpului magnetic terestru la punctul de observare.

magnetic equator / équateur magnétique - ligne aclinique A line drawn on a map or chart connecting all points at which the magnetic inclination (dip) is zero for a specified epoch. <i>Also called "acclinic line".</i>	magnetic equator / ecuator magnetic O linie trasată pe o hartă sau o reprezentare unind toate punctele la care înclinația magnetică (dip) este nulă la o epocă determinată. <i>Numit și „acclinic line”.</i>
magnetic mine / mine magnétique - mise de feu magnétique A mine which responds to the magnetic field of a target. <i>Also called "magnetic circuit". See also mine.</i>	magnetic mine / mină magnetică O mină care răspunde la câmpul magnetic al unei ținte. <i>Numită și „magnetic circuit”. Vezi de asemenea, mine.</i>
magnetic minehunting / chasse aux mines par détecteurs magnétiques The process of using magnetic detectors to determine the presence of mines or minelike objects which may be either on or protruding from the sea-bed, or buried.	magnetic minehunting / căutare magnetică de mine Procesul de folosire a detectorilor magnetici pentru a determina prezența minelor sau obiectelor asemănătoare minelor care pot fi așezate pe fundul mării, semiîngropate sau îngropate.
magnetic north / nord magnétique The direction indicated by the north seeking pole of a freely suspended magnetic needle, influenced only by the earth's magnetic field. <i>See also compass north.</i>	magnetic north / nord magnetic Direcția indicată de polul nord urmărit de un ac magnetic suspendat liber, influențat numai de câmpul magnetic terestru. <i>Vezi de asemenea, compass north.</i>

main aerodrome / aérodrome principal Aerodrome designed for permanent occupation in peacetime, also suitable for use in wartime and having sufficient operational facilities for full use of its combat potential. <i>See also aerodrome; alternative aerodrome; redeployment aerodrome.</i>	main aerodrome / aerodrom principal Aerodrom proiectat pentru o utilizare permanentă în timp de pace, corespunzător de asemenea, în timp de război și dispunând de mijloace operaționale suficiente în vederea folosirii complete a potențialului său de luptă. <i>Vezi de asemenea, aerodrome; alternative aerodrome; redeployment aerodrome.</i>
main attack / attaque principale 1. The principal attack or effort into which the commander throws the full weight of the offensive power at his disposal. 2. An attack directed against the chief objective of the campaign, major operation or battle.	main attack / atac principal 1. Atacul sau efortul principal în care comandantul aruncă toată greutatea puterii ofensive de care dispune. 2. Un atac dirijat împotriva unui obiectiv principal al campaniei, operațiunii sau al bătăliei majore.
main convoy / convoi principal The convoy as a whole which sails from the convoy assembly port/anchorage to its destination. It may be supplemented by joiners or joiner convoys, and leavers or leaver convoys may break off. <i>See convoy.</i>	main convoy / convoi principal Un convoi considerat ca un întreg, care navighează de la portul de adunare /ancorare al convoiului spre destinația lui. El poate să fie completat cu nave sau convoaie de asociere, iar nave sau convoaie detașate pot să-l părăsească. <i>Vezi de asemenea, convoy.</i>
main detonating line / cordeau maître In demolition, a line of detonating cord used to transmit the detonation wave to two or more branches.	main detonating line / linie principală de detonare În demolare, o linie a fitilului de detonare folosit pentru a transmite unda de detonație la două sau mai multe ramuri.

mainguard / réserve d'avant-garde Element of an advanced guard. <i>See also advanced guard.</i>	mainguard / detașament principal al avangărzii Element al unei subunități avansate de pază. <i>Vezi de asemenea, advanced guard.</i>
main supply route / itinéraire principal de ravitaillement The route or routes designated within an area of operations upon which the bulk of traffic flows in support of military operations. <i>See also route.</i>	main supply route / rută principală de aprovizionare Ruta sau rutele principale, dintr-o zonă de operațiuni, pe care se desfășoară majoritatea traficului, în sprijinul operațiilor militare. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
maintainability / maintenabilité The ability of an item, under stated conditions of use, to be retained in or restored to a state in which it can perform its required functions, when maintenance is performed under stated conditions and using prescribed procedures and resources. (IEC)	maintainability / mentenabilitate Capacitatea unui element, în condiții date de utilizare, de a fi menținut sau restabilit într-o stare în care își poate îndeplini funcțiile cerute, când mentenanța este executată în condiții date și folosind proceduri și mijloace prescrise (IEC).

maintenance / maintenance 1. All actions taken to retain equipment in or to restore it to a specified condition, including inspection, testing, servicing, classification as to serviceability, repair, rebuilding and reclamation. 2. All supply and repair action taken to keep a force in condition to carry out its mission. 3. The routine recurring work required to keep a facility (plant, building, structure, ground facility, utility system, or other real property) in such condition that it may be continuously utilized, at its original or designed capacity and efficiency, for its intended purpose. <i>See also corrective maintenance; examination.</i>	maintenance / mentenanță 1. Toate acțiunile întreprinse pentru a menține sau repara un echipament în condiții specifice, incluzând inspecții, teste, întreținere, punerea în stare bună de funcționare, reparația, renovarea și recuperarea. 2. Toate operațiile de aprovizionare executate pentru a menține o forță în condiția în care își poate îndeplini misiunea. 3. Întreaga activitate periodică, de rutină pentru a menține infrastructura (utilaje, clădiri, structuri, instalații terestre, sisteme utilitare sau alte bunuri) în astfel de condiții încât să poată fi utilizată continuu la capacitatea și eficiența sa inițială sau proiectată, în scopul pentru care a fost concepută. <i>Vezi de asemenea, corrective maintenance; examination.</i>
major nuclear power / puissance nucléaire importante Any nation that possesses a nuclear striking force capable of posing a serious threat to every other nation. <i>See also nuclear power.</i>	major nuclear power / putere nucleară majoră Oricare națiune care posedă o forță de lovire nucleară, capabilă să producă o amenințare serioasă asupra fiecăreia dintre celelalte națiuni. <i>Vezi de asemenea, nuclear power.</i>

major port / port principal Any port with two or more berths and facilities and equipment capable of discharging 100,000 tons of cargo per month from ocean-going ships. Such ports will be designated as probable nuclear targets. <i>See also port.</i>	major port / port principal Orice port cu două sau mai multe dane, instalații și echipamente capabile să descarce 100000 tone încărcătură pe lună, din navele oceanice. Astfel de porturi pot fi indicate ca ținte nucleare probabile. <i>Vezi de asemenea, port.</i>
major water terminal / terminus maritime principal A water terminal with facilities for berthing numerous ships simultaneously at wharves and/or working anchorages, located within sheltered coastal waters adjacent to rail, highway, air and/or inland water transportation nets. It covers a relatively large area, and its scope of operation is such that it is designated as a probable nuclear target. <i>See also water terminal.</i>	major water terminal / terminal maritim principal Un terminal maritim cu facilități pentru ancorarea simultană a numeroase nave la cheiuri sau ancoraj în funcțiune localizat în apele maritime protejate adiacent unor rețele de căi ferate, autostrăzi port aerian și/sau transport pe ape interioare. Acoperă o zonă relativ mare iar sfera sa de activitate este astfel, încât îl desemnează ca o probabilă țintă nucleară. <i>Vezi de asemenea, water terminal.</i>
manipulative electromagnetic deception (MED) / Undertaking actions for hobbling enemy to listen the transmissions of our forces and for transmitting false informations for to be intercept of enemy.	manipulative electromagnetic deception (MED) / dezinformare radio Acțiuni întreprinse pentru împiedicarea inamicului de a asculta transmisiunile forțelor proprii și pentru transmiterea de informații false spre a fi interceptate de inamic.

manoeuvre / manoeuvre 1. A movement to place ships or aircraft in a position of advantage over the enemy. 2. A tactical exercise carried out at sea, in the air, on the ground, or on a map in imitation of war. 3. The operation of a ship, aircraft, or vehicle, to cause it to perform desired movements. 4. Employment of forces on the battlefield through movement in combination with fire, or fire potential, to achieve a position of advantage in respect to the enemy in order to accomplish the mission.	manoeuvre / manevră 1. O mișcare pentru a plasa navele sau aeronavele într-o poziție avanta-joasă față de inamic. 2. Un exercițiu tactic efectuat pe mare, în aer, pe pământ sau pe o hartă pentru a simula operațiuni de război. 3. Acționarea unei nave, aeronave sau vehicul pentru a fi capabilă să execute deplasările dorite. 4. Folosirea forțelor pe câmpul de luptă, prin deplasare în combinație cu focul sau potențialul de foc pentru a atinge o poziție avantajoasă în raport cu inamicul, în vederea îndeplinirii misiunii.
manoeuvring area / aire de manoeuvre That part of on aerodrome to be used for the take-off and landing of aircraft and for the surface movement of aircraft associated with take-off and landing, excluding aprons. <i>See also aircraft marshalling area.</i>	manoeuvring area / zonă de manevră Parte a unui aerodrom utilizată pentru decolarea și aterizarea aeronavelor și pentru manevrele la sol ale aeronavelor asociate cu decolarea și aterizarea, excluzând ariile de trafic. <i>Vezi de asemenea, aircraft marshalling area.</i>

man portable / portable Capable of being carried by one man. Specifically, the term may be used to qualify: a. items designed to be carried as an integral part of individual, crew served or team equipment of the dismounted soldier in conjunction with his assigned duties. Upper weight limit: approximately 14 kilogrammes (31 pounds); b. in land warfare, equipment which can be carried by one man over long distance without serious degradation of the performance of his normal duties.	man portable / portabil Capabil să fie transportat de un singur om. În mod specific termenul poate fi folosit pentru a califica: a. elemente concepute pentru a fi transportate ca o parte integrală a echipamentului individual, folosit de echipaj / o echipă, aferente soldatului debarcat în corespondență cu îndatoririle acestuia. Limita superioară a greutateii: aproximativ 14 kg (31 pounds). b. în războiul terestru, echipament care poate fi transportat de un singur om pe distanță mare fără ca executarea sarcinilor normale ale acestuia să sufere o reducere importantă.
manpower management / gestion du personnel The means of manpower control to ensure the most efficient and economical use of available manpower.	manpower management / administrarea personalului Mijloace de conducere a efectivelor, pentru a asigura cea mai eficientă și economică utilizare a efectivelor disponibile.
manpower management survey / étude sur la gestion du personnel Systematic evaluation of a functional area, utilizing expert knowledge, manpower scaling guides, experience and other practical considerations in determining the validity and managerial efficiency of the function's present or proposed manpower establishment.	manpower management survey / studiu cu privire la administrarea efectivelor Evaluarea sistematică a unei zone funcționale, utilizând cunoștințe de specialitate, normele de evaluare a efectivului, experiența și alte considerații practice în determinarea validității și eficienței manageriale a schemei de efective prezentă sau propusă.

manpower scaling guide / normes d'utilisation du personnel Manpower management standards or guidelines which express a manpower requirement as a variable dependant upon workload encountered.	manpower scaling guide / norme de utilizare (evaluare) a efectivelor Standarde de management de personal sau norme, care exprimă dependența între personalul necesar și sarcinile de lucru pe care trebuie să le asigure.
map / carte A graphic representation, usually on a plane surface, and at an established scale, of natural or artificial features on the surface of a part or the whole of the earth or other planetary body. The features are positioned relative to a coordinate reference system. <i>See also aeronautical chart; aeronautical plotting chart; aeronautical topographical chart; map index; map series; map sheet.</i>	map / hartă geografică O reprezentare grafică, în general pe o suprafață plană și la o scară stabilită, a formelor de relief naturale sau artificiale de pe o parte sau de pe întreaga suprafață a pământului sau a altei planete. Formele de relief sunt poziționate în raport cu un sistem de coordonate de referință. <i>Vezi de asemenea, aeronautical chart; aeronautical plotting chart; aeronautical topographical chart; map index; map series; map sheet.</i>
map convergence / convergence des méridiens sur la carte The angle at which one meridian is inclined to another on a map or chart. <i>See also convergence.</i>	map convergence / convergența meridianelor pe harta geografică Unghiul la care un meridian este înclinat față de altul pe o hartă. <i>Vezi de asemenea, convergence.</i>

map index / schéma d'assemblage (topographie) Graphic key primarily designed to give the relationship between sheets of a series, their coverage, availability, and further information on the series. <i>Also called "chart index". See also location diagram; map.</i>	map index / indexul hărții geografice (schema de asamblare sau nomenclatura hărților) Cheie grafică proiectată în principal pentru a indica legătura dintre planșele unei serii, zonele pe care acestea le acoperă, și informații suplimentare asupra seriei. <i>Numit și „chart index. Vezi de asemenea, location diagram; map.</i>
mapping camera / chambre aérophotogrammétrique <i>See air cartographic camera.</i>	mapping camera / cameră aerofotogrammetrică <i>Vezi cartographic camera.</i>
map reference / localisation A means of identifying a point on the surface of the earth by relating it to information appearing on a map, generally the graticule or grid.	map reference / localizare pe harta geografică Un mijloc pentru identificarea unui punct pe suprafața pământului prin raportarea la informațiile care apar pe o hartă, în general o rețea cartografică sau de coordonate.
map reference code / code à référence cartographique A code used primarily for encoding grid coordinates and other information pertaining to maps. This code may be used for other purposes where the encryption of numerals is required.	map reference code / cod topografic Un cod folosit în principal pentru codificarea coordonatelor rețelei de coordonate și a altor informații cartografice care fac parte din hartă. Acest cod poate fi folosit și în alte scopuri unde codificarea numerelor este necesară.

map series / série de cartes - jeu de cartes A group of maps or charts usually having the same scale and cartographic specifications, and with each sheet appropriately identified by producing agency as belonging to the same series. <i>Also called "chart series". See also map.</i>	map series / serii de hărți geografice O colecție de hărți geografice sau diagrame (scheme) având de obicei aceeași scară și specificații cartografice și cu fiecare foaie identificată corespunzător de agenția producătoare ca aparținând aceleiași serii. <i>Numite și „chart series”. Vezi de asemenea ,map.</i>
map sheet / carte An individual map or chart either complete in itself or part of a series. <i>Also called "chart sheet". See also map.</i>	map sheet / foaie de hartă geografică O hartă geografică individuală sau diagramă (schemă) constituind un întreg sau o parte a unei serii. <i>Numită și „chart sheet”. Vezi de asemenea, map.</i>
margin / marge In cartography, the area of a map or chart lying outside the border.	margin / margine În cartografie, zona liberă a unei hărți geografice sau a unei diagrame (scheme) așezată în exteriorul reprezentării grafice propriu zise.
marginal data / donnée marginale - renseignement marginal All explanatory information given in the margin of a map or chart which clarifies, defines, illustrates, and/or supplements the graphic portion of the sheet. <i>Also called "marginal information".</i>	marginal data / legendă (date marginale) Întreaga informație explicativă dată pe marginea unei hărți geografice sau a unei diagrame (scheme), care clarifică, definește, ilustrează și/sau completează partea grafică a foi. <i>Numită și „marginal information”.</i>
marginal information / renseignement marginal - donnée marginale	marginal information / informație marginală

<i>See marginal data.</i>	<i>Vezi marginal data.</i>
maritime operation / opération maritime An action performed by forces on, under, or over the sea to gain or exploit control of the sea or to deny its use to the enemy.	maritime operation / operațiune maritimă O acțiune executată de forțe de suprafață, submarine sau aeriene, pentru a obține sau exploata controlul mării sau pentru a interzice folosirea sa de către inamic.
mark / marquer un objectif In artillery and naval fire support: a. to call for fire on a specified location in order to orient the observer/spotter or to indicate targets; b. to report the instant of optimum light on the target produced by illumination shells. <i>See also marker.</i>	mark / a marca (un obiectiv) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală: • a. a cere foc asupra unei locații cu scopul de a orienta observatorul / corectorul sau pentru a indica țintele. • b. indică momentul iluminării optime asupra țintei produsă de obuze de iluminare. <i>Vezi de asemenea, marker.</i>

marker / 1. 2. marqueur; 3. bâtiment en marquage serré 1. A visual or electronic aid used to mark a designated point. 2. In land mine warfare: <i>See gap marker; intermediate marker; lane marker; row marker; strip marker.</i> 3. In naval operations, a maritime unit which maintains an immediate offensive or obstructive capability against a specified target. <i>See also mark; shadower.</i>	marker / marcator (indicator) 1. Un mijloc vizual sau electronic folosit pentru a semnala un punct specificat; 1. 2. În războiul terestru de mine. <i>Vezi gap marker; intermediate marker; lane marker; row marker; strip marker;</i> 1. 3. În operațiunile navale, o unitate maritimă care păstrează o capacitate ofensivă sau de distrugere directă împotriva țintei specificate. <i>Vezi de asemenea, mark; shadower.</i>
marker ship / bâtiment-jalon In an amphibious operation, a ship which takes accurate station on a designated control point. It may fly identifying flags by day and show lights to seaward by night.	marker ship / navă de marcare (navă – jalon) În operațiunile de desant maritim, o navă care ocupă poziție precisă într-un punct de control marcat. Aceasta poate să arboreze steaguri de identificare ziua iar noaptea să poarte lumini vizibile din larg
marking error / erreur de balisage In naval mine warfare, the distance and bearing of a marker from a target.	marking error / eroare de marcare (de balizaje) În războiul naval de mine, distanța și azimutul unui marcator față de o țintă.
marking fire / tir de balisage Fire placed on a target for the purpose of identification.	marking fire / foc de marcare (de balizare) Foc efectuat asupra unei ținte în scopul identificării acesteia.

marking panel / panneau A sheet of material displayed for visual communication usually between friendly units. <i>See also panel code.</i>	marking panel / panou de semnalizare O placă de material afișat pentru comunicația vizuală, în general între unități proprii. <i>Vezi de asemenea, panel code.</i>
marking team / équipe 'orienteursmarqueurs (ou de balisage) Personnel landed in the landing area with the task of establishing navigational aids. <i>See also pathfinder aircraft.</i>	marking team / echipă de marcarea (de balizaj) Personal debarcat într-o zonă de debarcare cu misiunea stabilirii mijloacelor auxiliare de navigație. <i>Vezi de asemenea, pathfinder aircraft.</i>
married failure / raté de prise d'immersion In naval mine warfare, a moored mine lying on the sea-bed connected to its sinker from which it has failed to release owing to defective mechanism.	married failure / ratarea prizei de imersie În războiul naval de mine, o mină ancorată plantată pe fundul mării și legată la ancora sa, de care nu a reușit să se elibereze datorită defectării unui mecanism.
marshalling / agencement 1. The process by which units participating in an amphibious or airborne operation, group together or assemble when feasible or move to temporary camps in the vicinity of embarkation points, complete preparations for combat or prepare for loading. <i>See also stage.</i> 2. The process of assembling, holding, and organizing supplies and/or equipment, especially vehicles of transportation, for onward movement. <i>See also staging area.</i>	marshalling / concentrarea trupelor 1. Procesul prin care unitățile participă la o operațiune de desant mari-tim sau aerian, se grupează împreună sau se întrunesc când este posibil sau se deplasează către tabere provizorii în vecinătatea punctelor de îmbarcare, încheie pregătirile de luptă sau se pregătesc de îmbarcare. <i>Vezi de asemenea, stage.</i> 2. Procesul de strângere, de stocare și organizare a proviziilor și/sau echipamentului, în special a vehiculelor de transport, în vederea

	mișcării de înaintare. <i>Vezi de asemenea, staging area.</i>
mass / 1. concentration; 2. formation concentrée 1. The concentration of combat power. 2. The military formation in which units are spaced at less than the normal distances and intervals.	mass / concentrare 1. Concentrarea puterii de luptă. 2. Formațiune militară în care unitățile sunt spațiate la distanțe și intervale mai reduse decât cele normale.
mass casualties / pertes massives Any number of casualties produced in a relatively short period of time which overwhelms the available medical and logistic support capabilities.	mass casualties / pierderi masive Orice număr al pierderilor produse într-o perioadă de timp relativ scurtă care copleșește capacitățile de sprijin medical și logistic disponibile.
master film / film original The earliest generation of imagery (negative or positive) from which subsequent copies are produced.	master film / film original Prima generație de imagine (negativă sau pozitivă) de la care sunt produse copii ulterioare.

master plot / schéma de surface couverte A portion of a map or overlay on which are drawn the outlines of the areas covered by an air photographic sortie. Latitude and longitude, map, and sortie information are shown. <i>Also called "sortie plot".</i>	master plot / schema principală a suprafeței acoperite O porțiune a unei hărți sau scheme pe material transparent pe care sunt trasate contururile zonelor acoperite printr-o ieșire aerofotografică, sunt înscrise latitudinea și longitudinea, informațiile referitoare la hartă și la zborul operativ. <i>Numită și "sortie plot".</i>
materials handling / manutention The movement of materials (raw materials, scrap, semi-finished, and finished) to, through, and from productive processes; in warehouses and storage; and in receiving and shipping areas.	materials handling / manipularea materialelor (manutanță) Mișcarea materialelor (neprelucrate, deșeuri feroase, produse semifinite sau finite) înainte, în timpul sau după procesul de fabricație, în depozite și magazine, și în zonele de recepție sau de îmbarcare.
maximum effective range / portée efficace maximale The maximum distance at which a weapon may be expected to be accurate and achieve the desired result.	maximum effective range / bătaia (distanța) maximă eficace Distanța maximă la care o armă poate fi precisă și poate obține un rezultat dorit.

maximum elevation figure / indication d'élévation maximale A figure, shown in each quadrangle bounded by ticked graticule lines on aeronautical charts, which represents the height in thousands and hundreds of feet, above mean sea level, of the highest known natural or man-made feature in that quadrangle, plus suitable factors to allow for inaccuracy and incompleteness of the topographical heighting information.	maximum elevation figure / indicarea elevației maxime O cifră, prezentată în fiecare patrulater limitat de linii marcate ale rețelei de coordonate pe hărțile (diagramele) aeronautice, care reprezintă înălțimea în mii și sute de picioare deasupra nivelului mediu al mării, a celei mai înalte forme de relief naturală sau artificială cunoscute în acel patrulater, plus factori oportuni pentru a lua în considerare imprecizia și forma incompletă a informației privind înălțimea topografică.
maximum landing weight / masse maximale à l'atterrissage The maximum gross weight due to design or operational limitations at which an aircraft is permitted to land.	maximum landing weight / greutatea maximă la aterizare Greutatea maximă totală în încărcătură, autorizată pentru aeronave la aterizare, corespunzătoare limitelor tehnice sau operaționale.
maximum operating depth / immersion maximale opérationnelle The depth which a submarine is not to exceed during operations. This depth is determined by the submarines national naval authority.	maximum operating depth / adâncimea maximă operațională Adâncimea pe care un submarin nu o poate depăși în timpul operațiunilor. Această adâncime este determinată numai de autoritatea navală națională.

maximum ordinate / flèche In artillery and naval fire support, the height of the highest point in the trajectory of a projectile above the horizontal plane passing through its origin. <i>Also called "vertex height". See also vertex.</i>	maximum ordinate / săgeata (înălțimea) maximă a traiectoriei În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, înălțimea celui mai înalt punct de pe traiectoria unui proiectil. <i>Numită și „vertex”</i> <i>Vezi de asemenea, vertex.</i>
Maximum permissible concentration / concentration maximale admissible - barème de radioconcentration <i>See radioactivity concentration guide.</i>	maximum permissible concentration / concentrația maximă admisă <i>Vezi radioactivity concentration guide.</i>
maximum permissible dose / dose maximale consentie That radiation dose which a military commander or other appropriate authority may prescribe as the limiting cumulative radiation dose to be received over a specific period of time by members of his command, consistent with current operational military considerations.	maximum permissible dose / doza maximă permisă Acea doză de radiație pe care un comandant militar sau o autoritate pertinentă o poate prescrie că poate fi primită într-o perioadă de timp specificată, de personalul de sub comanda sa, compatibilă în raport cu considerațiile militare operaționale curente.
maximum range / portée maximale The greatest distance a weapon can fire without consideration of dispersion.	maximum range / distanța (bătaia) maximă Cea mai mare distanță până la care o armă poate trage fără considerarea dispersiei.

maximum sustained speed / vitesse maximale de croisière In road transport, the highest speed at which a vehicle, with its rated payload, can be driven for an extended period on a level first-class highway without sustaining damage. <i>See also speed.</i>	maximum sustained speed / viteza maximă de croazieră În circulația rutieră, viteza maximă pe care un vehicul o poate realiza, cu sarcina sa nominală, în timpul unei durate prelungite, pe o șosea de prima categorie, fără a suporta avarii. <i>Vezi de asemenea, speed.</i>
maximum take-off weight / poids maximal de décollage The maximum gross weight due to design or operational limitations at which an aircraft is permitted to takeoff.	maximum take-off weight / greutatea maximă de decolare Greutatea totală maximă, autorizată pentru aeronave la decolare, corespunzătoare limitelor tehnice sau operaționale.
M-day / jour M <i>See designation of days and hours.</i>	M-day / ziua - M <i>Vezi designation of days and hours.</i>
meaconing / transplexion A system of receiving radio beacon signals and rebroadcasting them on the same frequency to confuse navigation. The meaconing stations cause inaccurate bearings to be obtained by aircraft or ground stations. <i>See also beacon.</i>	meaconing / captarea și reemiterea semnalelor unui radiofar Un sistem de recepție a semnalelor unui radiofar și de transmisie pe aceeași frecvență pentru a perturba navigația. Stațiile de recepție-retransmisie introduc erori în relevmentele obținute de aeronave sau stațiile de la sol. <i>Vezi de asemenea beacon.</i>
mean lethal dose / dose létale moyenne 1. The amount of nuclear irradiation of the whole body which would be fatal to 50 % of the exposed personnel in a given period of time. 2. The dose of chemical agent that would kill 50 % of exposed,	mean lethal dose / doza letală medie 1. Cantitate de radiație nucleară absorbită în întregul corp și care, într-o perioadă de timp determinată, poate fi fatală pentru 50% din personalul expus. 2. Doza de agent chimic care poate fi fatală pentru 50% din

unprotected and untreated personnel.	personalul expus neprotejat și netratat.
mean point of burst / point d'éclatement moyen - point moyen d'éclatement - point moyen des impacts <i>See mean point of impact.</i>	mean point of burst / punctul mediu al exploziei <i>Vezi mean point of impact.</i>
mean point of impact / point moyen des impacts - point d'éclatement moyen - point moyen d'éclatement The point whose coordinates are the arithmetic means of the coordinates of the separate points of impact/burst of a finite number of projectiles fired or released at the same aiming point under a given set of conditions. <i>Also called "centre of burst"; "mean point of burst".</i>	mean point of impact / punctul mediu de impact Punctul ale cărui coordonate sunt medii aritmetice ale coordonatelor punctelor de impact/explozie separate dintr-un număr finit de proiectile trase sau lansate asupra obiectivului în condiții determinate. <i>Numit și "centre of burst" ; " mean point of burst".</i>
mean sea level / niveau moyen de la mer The average sea level for a particular geographical location, obtained from numerous observations, at regular intervals, over a long period of time.	mean sea level / nivelul mediu al mării Nivelul mediu al mării pentru o locație geografică particulară, obținut din numeroase observații, făcute la intervale regulate, pe o lungă perioadă de timp.
measured mile / base de vitesse In maritime navigation, distance precisely measured and marked, used by a vessel to calibrate its log.	measured mile / mile măsurate (bază de viteză) În navigația maritimă, distanța exact măsurată și marcată, folosită de o navă pentru a-și etalona loch-ul (instrument pentru măsurarea vitezei navei).

measurement and signature intelligence / renseignement mesures et signature Scientific and technical intelligence derived from the analysis of data obtained from sensing instruments for the purpose of identifying any distinctive features associated with the source, emitter or sender, to facilitate the latter's measurement and identification.	measurement and signature intelligence / informație (secretă) măsurată și semnată Informație științifică și tehnică rezultată din analiza datelor obținute de la instrumente de măsurare cu scopul determinării oricărei caracteristici distincte a unei surse, emițător sau transmițător pentru facilitarea identificării și măsurării ei – (MASINT).
measuring magnifier / loupe micrométrique A magnifying instrument incorporating a graticule for measuring small distances.	measuring magnifier / lupă de măsurat Un instrument de mărire dotat cu o rețea gradată pentru măsurarea distanțelor mici.
mechanical sweep / drague mécanique In naval mine warfare, any sweep used with the object of physically contacting the mine or its appendages.	mechanical sweep / dragor mecanic În războiul naval de mine, orice dragor folosit pentru a intra în contact direct cu minele sau cu accesoriile acestora.
median incapacitating dose / dose incapacitante moyenne The amount or quantity of chemical agent which when introduced into the body will incapacitate 50 percent of exposed, unprotected personnel.	median incapacitating dose / doza de incapacitate medie Volumul sau cantitatea de agenți chimici care introdusă în corp va scoate din luptă 50% din efectivul expus și neprotejat.
medical officer / médecin militaire Physician with officer rank.	medical officer / medic militar Medic cu grad de ofițer.
medium-range transport aircraft / aéronef de transport à rayon d'action moyen <i>See transport aircraft.</i>	medium-range transport aircraft / aeronavă de transport cu rază de acțiune medie <i>Vezi transport aircraft.</i>

meeting engagement / combat de rencontre A combat action that occurs when a moving force, incompletely deployed for battle, engages an enemy at an unexpected time and place.	meeting engagement / luptă de întâlnire O acțiune de luptă care se produce când o forță în mișcare, incomplet desfășurată pentru luptă, angajează un inamic la un moment și într-un loc neașteptat.
megaton weapon / arme mégatonnique A nuclear weapon, the yield of which is measured in terms of millions of tons of trinitrotoluene explosive equivalents. <i>See also kiloton weapon; nominal weapon; subkiloton weapon.</i>	megaton weapon / armă (nucleară) megatonică O armă nucleară, a cărei putere este măsurată în milioane de tone echivalente de trinitrotoluen. <i>Vezi de asemenea, kiloton weapon; nominal weapon; subkiloton weapon.</i>
member nation / pays membre A signatory to the North Atlantic Treaty.	member nation / națiune membră Națiune semnatară a Tratatul Nord Atlantic.
merchant convoy / convoi marchand A convoy consisting primarily of merchant ships controlled by the naval control of shipping organization.	merchant convoy / convoi comercial Un convoi constând în principal din vase comerciale controlate de organizația transportului comercial.
merchant ship / navire de commerce -navire marchand A vessel engaged in mercantile trade except river craft, estuarial craft, or craft which operate solely within harbour limits.	merchant ship / navă comercială O navă angajată în schimburi comerciale exceptând navele fluviale, nave de estuar sau ambarcațiuni care operează numai în limitele portuare.

merchant ship communication system / système de télécommunication pour navires marchands - système mercomm A worldwide system of communication to and from merchant ships using the peacetime commercial organization as a basis but under an operational control authority, with the ability to employ the broadcast mode to ships when the situation makes radio silence necessary. <i>Also called "mercomm system".</i>	merchant ship communication system / sistem de comunicații pentru nave comerciale Un sistem internațional de comunicații la și de la nave comerciale care folosește organizația comercială în timp de pace ca o bază dar sub o autoritate de control operațional, cu capacitatea de a întrebuința transmisiile radio multiple către nave când situația impune tăcere radio. <i>Numit și „mercomm system“.</i>
merchant ship control zone / zone de contrôle naval A defined area of sea or ocean inside which it may be necessary to offer guidance, control and protection to Allied shipping.	merchant ship control zone / zonă de control naval O zonă definită pe mare sau ocean în interiorul căreia poate fi necesară dirijarea, controlul și protecția vaselor comerciale Aliate.
merchant ship reporting and control message system / système de messages du contrôle naval A world-wide message system for reporting the movements of and information relating to the control of merchant ships.	merchant ship reporting and control message system / sistem de telecomunicații pentru navele comerciale (sistem de mesaje de control naval) Un sistem internațional de mesaje pentru raportarea mișcărilor, și informațiilor referitoare la controlul navelor comerciale.
mercomm system / système mercomm - système de télécommunication pour navires marchands <i>See merchant ship communication system.</i>	mercomm system / sistem mercomm <i>Vezi merchant ship communications system.</i>

message / message Any thought or idea expressed briefly in a plain, coded, or secret language, prepared in a form suitable for transmission by any means of communication.	message / mesaj Orice gând sau idee exprimate de o manieră concisă într-un limbaj clar, codificat sau secret, pregătite într-o formă adecvată pentru transmitere prin orice mijloc de comunicație.
microform / microformat A generic term for any form, whether film, videotape, paper or other medium, containing miniaturized or otherwise compressed images which cannot be read without special display devices.	microform / microformat Un termen generic pentru orice format, fie film, casetă video, hârtie, sau alt mediu, conținând imagini miniaturizate sau comprimate, care nu pot fi citite fără dispozitive de afișare speciale.
midcourse guidance / guidage en vol The guidance applied to a missile between termination of the launching phase and the start of the terminal phase of flight.	midcourse guidance / dirijare (ghidare) în zbor Dirijarea aplicată unei rachete între sfârșitul fazei de lansare și începutul fazei terminale a zborului.
military governor / gouverneur militaire - commandant militaire The military commander or other designated person who, in an occupied territory, exercises supreme authority over the civil population subject to the laws and usages of war and to any directive received from his government or his superior.	military governor / conducător (guvernator) militar Comandantul militar sau altă persoană desemnată care, într-un teritoriu ocupat, exercită autoritatea supremă peste populația civilă, conform legilor și uzanțelor războiului și directivelor primite de la guvernul sau de la superiorul său.

military convoy / convoi militaire A land or maritime convoy that is controlled and reported as a military unit. A maritime convoy can consist of any combination of merchant ships, auxiliaries or other military units.	military convoy / convoi militar Un convoi terestru sau maritim care este raportat și controlat ca o unitate militară. Un convoi maritim poate cuprinde orice combinație de nave comerciale, auxiliare sau alte unități militare.
military currency / monnaie de stationnement Currency prepared by a power and declared by its military commander to be legal tender for use by civilian and/or military personnel as prescribed in the areas occupied by its forces. It should be of distinctive design to distinguish it from the official currency of the countries concerned, but may be denominated in the monetary unit of either.	military currency / monedă militară O monedă emisă de o putere și declarată de comandantul său militar pentru a fi oferită legal în vederea folosirii de personalul civil și/sau militar ca prescrisă în zonele ocupate de forțele sale. Trebuie să fie de un model distinct pentru a se deosebi de monedele oficiale ale țărilor interesate, dar poate fi exprimată în oricare unitate monetară.
military geographic documentation / documentation géographique militaire Military geographic information which has been evaluated, processed, summarized and published in standardized format in order to meet a military requirement.	military geographic documentation / documentare geografică militară Informații geografice militare care au fost evaluate, procesate, rezumate și publicate într-un format standard pentru a satisface nevoile militare.

military geographic information / renseignement géographique militaire Geographic information which is necessary for planning and operations.	military geographic information / informație geografică militară Informație geografică necesară pentru planificare și operații.
military grid / carroyage militaire -grille Two sets of parallel lines intersecting at right angles and forming squares; the grid is superimposed on maps, charts, and other similar representations of the surface of the earth in an accurate and consistent manner to permit identification of ground locations with respect to other locations and the computation of direction and distance to other points. <i>Also called "grid". See also image map; military grid reference system; navigational grid.</i>	military grid / caroiiaj militar Două seturi de linii paralele care se intersectează în unghiuri drepte și formează pătrate; rețeaua este suprapusă peste hărți geografice, diagrame și alte reprezentări similare ale suprafeței terestre, într-o manieră precisă și consistentă pentru a permite identificarea amplasamentelor terestre cu privire la alte poziții, precum și calculul direcției și distanței la alte puncte. <i>Numită și "grid ". Vezi de asemenea, military grid reference system; navigational grid.</i>
military grid reference system / système de référence de carroyage militaire A system which uses a standard-scaled grid square, based on a point of origin on a map projection of the surface of the earth in an accurate and consistent manner to permit either position referencing or the computation of direction and distance between grid positions. <i>See also military grid.</i>	military grid reference system / sistemul de referință al rețelei de coordonate militară Un sistem care folosește o rețea de pătrate la scară standard, legată de un punct de origine pe o proiecție cartografică a suprafeței terestre într-o manieră precisă și de consistență care permite fie raportarea poziției, fie calculul direcției și distanței între pozițiile rețelei. <i>Vezi de asemenea, military grid.</i>

military independent / indépendant à statut militaire A merchant ship or auxiliary sailed singly but controlled and reported as a military unit. <i>See also independent.</i>	military independent / independent militar O navă comercială sau auxiliară navigând izolat dar controlată și semnalată ca o unitate militară. <i>Vezi de asemenea, independent.</i>
military load classification / classement militaire – classification des ponts et véhicules A standard system in which a route, bridge or raft is assigned class number(s) representing the load it can carry. Vehicles are also assigned number(s) indicating the minimum class of route, bridge or raft they are authorized to use. <i>Also called "classification of bridges and vehicles". See also route classification.</i>	military load classification / clasificare militară a încărcăturii (clasificarea produselor și vehiculelor) Un sistem standard în care se atribuie rutelor, podurilor, pontoanelor numere de clasă care reprezintă încărcătura pe care o pot suporta. De asemenea, vehiculelor li se atribuie numere care reprezintă clasa minimă a drumului, podului sau pontonului pe care sunt autorizate să le folosească. <i>Numită și "classification of bridge and vehicles". Vezi de asemenea, route classification.</i>
military necessity / nécessité militaire The principle whereby a belligerent has the right to apply any measures which are required to bring about the successful conclusion of a military operation and which are not forbidden by the laws of war.	military necessity / necesitate militară Principiul prin care un beligerant are dreptul de a lua toate măsurile care sunt necesare pentru a conduce cu succes o operațiune miliară și care nu sunt interzise de legile războiului.

military nuclear power / état possédant des armes nucléaires -puissance nucléaire militaire A nation which has nuclear weapons and the capability for their employment. <i>Also called "nuclear weapons state". See also nuclear power.</i>	military nuclear power / putere militară nucleară O națiune care are arme nucleare și capacitatea de utilizare a acestora. <i>Numit și "nuclear weapons state". Vezi de asemenea, nuclear power.</i>
military strategy / stratégie militaire That component of national or multinational strategy, presenting the manner in which military power should be developed and applied to achieve national objectives or those of a group of nations.	military strategy / strategia militară Componentă a strategiei naționale sau multinaționale prezentând modul în care puterea militară trebuie dezvoltată și aplicată pentru a realiza obiectivele naționale sau acelea ale unui grup de națiuni.
military symbol / signe conventionnel militaire A graphic sign used, usually on map, display or diagram, to represent a particular military unit, installation, activity or other item of military interest.	military symbol / simbol militar Un semn grafic folosit în general pe hartă, display sau diagramă pentru a reprezenta o anumită unitate militară, instalație, activitate sau alt obiect de interes militar.
mine / mine 1. In land mine warfare, an explosive munition designed to be placed under, on or near the ground or other surface area and to be actuated by the presence, proximity or contact of a person, land vehicle, aircraft or boat, including landing craft. <i>See also acoustic circuit; acoustic mine; antitank mine; horizontal action mine; practice mine; pressure</i>	mine / mină 1. În războiul terestru de mine, o muniție explozivă destinată a fi plasată sub, pe, sau în vecinătatea suprafeței terestre sau a altei suprafețe și pentru a fi pusă în funcțiune de prezența, apropierea sau contactul cu o persoană, vehicul terestru, avion sau barcă, inclusiv navă de desant. <i>Vezi de asemenea, acoustic circuit; acoustic mine; antitank mine;</i>

<i>mine; scatterable mine.</i> 2. In naval mine warfare, an explosive device laid in the water with the intention of damaging or sinking ships or of deterring shipping from entering an area. The term does not include devices attached to the bottoms of ships or to harbour installations by personnel operating underwater, nor does it include devices which explode immediately on expiration of a predetermined time after laying. <i>See also antenna mine; antisweeper mine; armed mine; bottom mine; bouquet mine chemical mine; coarse mine; command detonated mine; contact mine; controllable mine; counter mine; creeping mine; dead mine; drill mine; exercise filled mine; exercise mine; floating mine; free mine; homing mine; independent mine; inert mine; influence mine; jettisoned mines; magnetic mine; mobile mine; moored mine; oscillating mine; poised mine; pressure mine; rising mine; snagline mine; watching mine.</i>	<i>horizontal action mine; practice mine; pressure mine; scatterable mine.</i> 2. În războiul naval de mine, un dispozitiv exploziv așezat în apă cu intenția avarierii sau scufundării navelor sau împiedicării intrării navelor într-o zonă. Termenul nu include dispozitivele atașate pe fundul navelor sau pe instalațiile portuare de către personalul care operează sub apă, nu include nici dispozitive care explodează imediat ce expiră un timp predeterminat după plantare. <i>Vezi de asemenea, antenna mine; antisweeper mine; bottom mine; bouquet mine; coarse mine; creeping mine; exercise filled mine; exercise mine; floating mine; free mine; homing mine; influence mine; jettisoned mines; mobile mine; moored mine; oscillating mine; poised mine; pressure mine; rising mine; snagline mine; watching mine.</i>
mineable waters / eaux susceptibles d'être minées Waters where naval mines of any given type may be effective against any given target.	mineable waters / ape susceptibile de a fi minate Ape în care mine navale de orice tip dat pot fi efective împotriva oricărei ținte date.

mine clearance / déminage The process of removing all mines from a route or area. <i>See also demining; proofing.</i>	mine clearance / deminare Procesul de îndepărtare a tuturor minelor de pe o rută sau dintr-o zonă.
mine countermeasures pouncer procedure / procédure de parachèvement du déminage The delivery of explosive ordnance disposal divers, by helicopters or, occasionally, small surface vessels, to previously swept drifting mines or shallow moored mines to carry out disposal operations. <i>Also called “pouncer procedure”. See also antisubmarine warfare pouncer operation; explosive ordnance disposal.</i>	mine countermeasure pouncer procedure / procedură de desăvârşire a deminării (procedură de deminare inițială) Aruncarea de plonjoare de distrugere a muniției explozive cu ajutorul elicopterelor sau, ocazional, a vaselor mici de suprafață, înainte de a se executa operațiile de distrugere prin dragare a minelor în derivă sau a minelor ancorate la adâncimi mici. <i>Numită și “pouncer operation” Vezi de asemenea, antisubmarine warfare pouncer operation; explosive ordnance disposal.</i>
mined area / zone minée An area which is dangerous because of the presence or suspected presence of mines.	mined area / zonă minată O zonă care este periculoasă datorită prezenței sau prezenței suspectate a minelor.
mine defence / emploi défensif des mines The defence of a position, area, etc., by land or underwater mines. A mine defence system includes the personnel and equipment needed to plant, operate, maintain, and protect the minefields that are laid.	mine defence / utilizarea defensivă a minelor Apărarea unei poziții, zone, etc. cu ajutorul minelor terestre sau subacvatice. Un sistem de apărare prin folosirea de mine include efectivele și echipamentul necesare pentru a planta, opera, întreține și proteja câmpurile de mine care sunt plantate.

mine disposal / déminage The process of rendering safe, neutralizing, recovering, removing or destroying mines. <i>See also demining.</i>	mine disposal / deminare Procesul punerii în siguranță, neutralizării, recuperării, îndepărtării sau distrugerii minelor.
minefield / champ de mines 1. In land mine warfare, a defined area in which mines have been emplaced. <i>See also mixed minefield; nuisance minefield; phoney minefield; protective minefield; tactical minefield.</i> 2. In naval warfare, an area of water containing mines laid with or without a pattern. <i>See also antisubmarine minefield; attrition minefield; beach minefield; closure minefield; deep minefield; defensive minefield; dummy minefield; offensive minefield; phoney minefield; protective minefield; sustained attrition minefield; tactical minefield.</i>	minefield / câmp de mine 1. În războiul terestru de mine, o zonă determinată în care au fost plantate minele. <i>Vezi de asemenea, mixed minefield; nuisance minefield; phoney minefield; protective minefield; tactical minefield.</i> 2. În războiul naval de mine, o zonă de apă conținând mine plantate cu sau fără o schemă (un model). <i>Vezi de asemenea antisubmarine minefield; attrition minefield; beach minefield; closure minefield; deep minefield; defensive minefield; dummy minefield; offensive minefield; phoney minefield; protective minefield; sustained attrition minefield; tactical minefield.</i>
minefield breaching / ouverture d'un champ de mines In land mine warfare, the process of clearing a lane through a minefield under tactical conditions. <i>See also minefield lane.</i>	minefield breaching / executarea unui culoar prin câmpul de mine În războiul terestru de mine, procesul de curățare a unui coridor printr-un câmp de mine în condiții tactice. <i>Vezi de asemenea, minefield lane.</i>

minefield density / densité d'un champ de mines In land mine warfare, the average number of mines per meter of minefield front, or the average number of mines per square meter of minefield.	minefield density / densitatea câmpului de mine În războiul terestru de mine, numărul mediu de mine pe metrul de front de câmp de mine, sau numărul mediu de mine pe metrul pătrat al câmpului de mine.
minefield lane / passage à travers un champ de mines In land mine warfare, a marked passage leading through a minefield, free of obstacles and not directly exposed to the effects of mines. <i>See also minefield breaching.</i>	minefield lane / breșă (coridor) în câmpul de mine În războiul terestru de mine, o trecere marcată care avansează printr-un câmp de mine, liber de obstacole, și neexpus direct efectelor minelor. <i>Vezi de asemenea, minefield breaching.</i>
minefield marking / marquage des champs de mines A standardized system of marking to indicate the location and extent of a minefield.	minefield marking / marcarea câmpului de mine Un sistem standard de marcare pentru a indica amplasamentul și extinderea unui câmp de mine.
minefield record / plan de repérage d'un champ de mines - compte rendu de mouillage de mines A complete written record of all pertinent information concerning a minefield, submitted on a standard form by the officer in charge of the laying operations.	minefield record / înregistrarea câmpului de mine Un raport complet, scris, care cuprinde toate informațiile referitoare la un câmp de mine, întocmit într-o formă standard de ofițerul însărcinat cu operațiile de minare.
minehunting / chasse aux mines The employment of ships, airborne equipment and/or divers to locate and dispose of individual mines.	minehunting / descoperirea și dezamorsarea minelor Întrebuințarea navelor, echipamentului aeropurtat și/sau scafandrilor pentru a localiza și îndepărta (distruge) mine.

mine row / rangée de mines A single row of mines or clusters. <i>See also mine strip.</i>	mine row / rând de mine Un singur rând de mine sau de mine în ciorchine (clustere). <i>Vezi de asemenea, mine strip.</i>
mine spotting / repérage à vue des mines In naval mine warfare, the process of visually observing a mine or minefield.	mine spotting / observarea minelor (reperaj al minelor la vedere) În războiul naval de mine, procesul observării vizuale a unei mine sau câmp de mine.
mine strip / rangée double In land mine warfare, two parallel mine rows laid simultaneously six metres or six paces apart. <i>See also mine row.</i>	mine strip / fâșie minată În războiul terestru de mine, două rânduri paralele de mine plantate simultan la șase metri sau șase pași interval. <i>Vezi de asemenea, mine row.</i>
minesweeping / dragage des mines The technique of searching for, or clearing mines using mechanical or explosion gear, which physically removes or destroys the mine, or produces, in the area, the influence fields necessary to actuate it.	mine sweeping / dragarea minelor Procedeu tehnic de căutare fie în vederea defrișării minelor folosind sisteme mecanice sau explozive, care îndepărtează sau distrug din punct de vedere fizic mina, sau pentru generarea de câmpuri de influență necesare acționării acesteia.
mine warfare / guerre des mines -guerre des mines terrestre The strategic and tactical use of mines and their counter-measures. <i>Also called "land mine warfare".</i>	mine warfare / război de mine Folosirea strategică și tactică a minelor și a contramăsurilor asociate. <i>Numit și "land mine warfare".</i>

mine warfare chart / carte pour la guerre des mines A special naval chart, at a scale of 1:50,000 or larger (preferably 1:25,000 or larger) designed for planning and executing mine warfare operations, either based on an existing standard nautical chart, or produced to special specifications.	mine warfare chart / harta pentru războiului de mine O hartă navală specială, la o scară de 1:50000 sau mai mare (de preferință 1:25000 sau mai mare), destinată planificării și executării operațiilor războiului de mine, fie bazată pe o hartă marină standard existentă, fie realizată după specificații speciale.
mine warfare group / groupe de guerre des mines A task organization of mine warfare units for the conduct of minelaying and/or mine countermeasures in maritime operations.	mine warfare group / grup de război de mine (minare-deminare) O grupare operativă de unități de minare-deminare în vederea purtării operațiunilor maritime de minare și/sau deminare, antideminare.
minewatching / guet contre les mines - veille contre les mines In naval mine warfare, the mine countermeasures procedure to detect, record and, if possible, track potential minelayers and to detect, find the position of, and/or identify mines during the actual minelaying.	mine watching / cercetarea (supravegherea) minelor În războiul naval de mine, procedură de antiminare pentru a detecta, înregistra și, dacă este posibil, a depista potențiali planta-tori (puitori) de mine și de a descoperi, afla poziția, și/sau identifica minele în timpul minării curente.
mine weapons / armes de guerre des mines The collective term for all weapons which may be used in mine warfare.	mine weapons / armele războiului de mine Un termen colectiv pentru toate armele care pot fi folosite în războiului de mine.

minimum aircraft operating surface / surface opérationnelle minimale pour les aéronefs The minimum surface on an aerodrome which is essential for the movement of aircraft. It includes the aircraft dispersal areas, the minimum operating strip and the taxiways between them. <i>See also minimum operating strip.</i>	Minimum aircraft operating surface / suprafață operațională minimă pentru aeronave Suprafața minimă a unui aerodrom care este esențială pentru mișcarea aeronavelor. Include zone de dispunere a aeronavelor, pistă operațională minimă și piste de rulare între acestea. <i>Vezi de asemenea, minimum operating strip.</i>
minimum descent altitude / altitudine minimă de coborâre A specified altitude in a non-precision approach or circling approach below which descent may not be made without the required visual reference. <i>See also altitude; circling approach.</i>	minimum descent altitude / altitudinea minimă de coborâre O altitudine specificată, într-o apropiere neprecisă sau circulară, sub care coborârea nu mai poate fi executată fără legătura vizuală necesară. <i>Vezi de asemenea, altitude; circling approach.</i>
minimum force / force minimale Force, up to and including deadly force, limited to the degree, intensity and duration necessary to achieve the objective.	minimum force / forța minimă Forță, până la nivelul forței letale, limitată în grad, intensitate și durată, necesară pentru a realiza obiectivul.
minimum nuclear safe distance / distance minimale de sécurité nucléaire The sum of the radius of safety and the buffer distance.	minimum nuclear safe distance / distanța minimă de siguranță nucleară Suma razei de siguranță și a distanței tampon.

minimum nuclear warning time / temps minimal d'alerte nucléaire The sum of system reaction time and personnel reaction time.	minimum nuclear warning time / timpul minim de avertizare nucleară Suma timpului de reacție a sistemului și a timpului de reacție a personalului.
minimum operating strip / piste opérationnelle minimale A runway which meets the minimum requirements for operating assigned and/or allocated aircraft types on a particular aerodrome at maximum or combat gross weight. <i>See also minimum aircraft operating surface.</i>	minimum operating strip / pistă operațională minimă O pistă care satisface cerințele minime pentru operarea tipurilor de aeronave afectate și/sau distribuite pe un aerodrom anume, la greutatea totală maximă sau de luptă. <i>Vezi de asemenea, minimum aircraft operating surface.</i>
minimum quality surveillance / contrôle de qualité The minimum measures to be applied to determine and maintain the quality of bulk and packaged petroleum products in order that these products will be in a condition suitable for immediate use.	minimum quality surveillance / controlul minim al calității Măsurile minime ce trebuie aplicate în vederea determinării și menținerii calității carburanților și a produselor petroliere preambalate sau în vrac, pentru ca aceste produse să fie într-o stare adecvată utilizării imediate.
minimum residual radioactivity weapon / arme à radioactivité résiduelle minimum A nuclear weapon designed to have optimum reduction of unwanted effects from fallout, rainout, and burst site radioactivity. <i>See also salted weapon.</i>	minimum residual radioactivity weapon / armă cu radioactivitate reziduală minimă O armă nucleară proiectată să aibă o reducere optimă a efectelor nedorite din depunerea radioactivă, ploaia radioactivă și de la radioactivitatea poziției exploziei nucleare. <i>Vezi de asemenea, salted weapon.</i>

minimum safe altitude / altitude minimale de sécurité - altitude de sécurité The altitude below which it is hazardous to fly owing to presence of high ground or other obstacles. <i>Also called "safety height". See also altitude.</i>	minimum safe altitude / altitudinea minimă de securitate Altitudinea peste care este periculos de zburat datorită reliefului sau prezenței altor obstacole. <i>Numită și "safety height". Vezi de asemenea, altitude.</i>
minor port / port mineur A port having facilities for the discharge of cargo from coasters or lighters only. <i>See also port.</i>	minor port / port mic (minor) Un port ale cărui instalații nu permit decât descărcarea încărcăturii vaselor de coastă sau șlepurilor. <i>Vezi de asemenea, port.</i>
misfire / raté 1. Failure to fire or explode properly. 2. Failure of a primer of the propelling charge of a round or projectile to function wholly or in part.	misfire / rateu 1. Eroare în ceea ce privește aprinderea (darea focului) sau explozia corectă. 2. Nereușita totală sau parțială în funcționarea capsei unei încărcături de pulbere de la o lovitură sau proiectil.
missed approach / approche interrompue An approach which is not completed by landing.	missed approach / apropiere întreruptă O apropiere care nu este terminată prin aterizare.

missed approach procedure / procédure d'approche interrompue The procedure to be followed if the approach cannot be continued. (ICAO) Note: it is carried out: a. during an instrument approach, at the pilot's initiative if no visual contact with the runway environment has been established at the minimum descent altitude or height, or at the decision height or altitude; or b. during a visual approach, at the pilot's initiative if a landing cannot be carried out safely; or c. whenever so directed by air traffic control. <i>See also decision altitude, decision height; minimum descent altitude; minimum descent height.</i>	missed approach procedure / procedură de apropiere întreruptă Procedură de urmat când apropierea nu poate fi continuată. (ICAO) Notă: ea este executată: a. în timpul unei apropieri instrumentale, la inițiativa pilotului, dacă nu s-a stabilit contact vizual cu împrejurimile pistei la latitudinea sau la înălțimea minimă de coborâre ori la înălțimea /altitudinea de decizie; b. în timpul unei apropieri la vedere, la inițiativa pilotului, dacă aterizarea nu poate fi efectuată în condiții de siguranță; c. ori de câte ori a dirijat așa controlul circulației aeriene. <i>Vezi de asemenea, minimum decision altitude; decision height; minimum descent altitude; minimum descent height.</i>
missile control system / système de commande de missile A system that serves to maintain attitude stability and to correct deflections. <i>See also missile guidance system.</i>	missile control system / sistemul de comandă al rachetei Un sistem care se utilizează pentru a menține stabilitatea poziției rachetei în aer și a corecta deviațiile acesteia. <i>Vezi de asemenea, missile guidance system.</i>

missile destruct / destruction missile Intentional destruction of a missile or similar vehicle for safety or other reasons.	missile destruct / distrugerea rachetei Distrugerea intenționată a unei rachete sau vehicul similar din rațiuni de securitate sau de altă natură.
missile destruct system / système de destruction missile A system which, when operated by external command or preset internal means, destroys the missile or similar vehicle.	missile destruct system / sistemul de distrugere al rachetei Un sistem care, atunci când este acționat din exterior sau declanșat de un mecanism intern, distruge racheta sau vehiculul similar.
missile engagement zone / zone d'engagement des missiles <i>See weapon engagement zone.</i>	missile engagement zone / zonă de angajare a rachetelor <i>Vezi de asemenea, weapon engagement zone.</i>
missile guidance system / système de guidage de missiles A system which evaluates flight information, correlates it with target data, determines the desired flight path of a missile and communicates the necessary commands to the missile flight control system. <i>See also missile control system.</i>	missile guidance system / sistemul de dirijare al rachetei Un sistem care evaluează informațiile zborului, le corelează cu datele despre țintă, determină traiectoria dorită a unei rachete și transmite comenzile necesare sistemului de comandă a zborului rachetei. <i>Vezi de asemenea missile control system.</i>
mission / mission 1. A clear, concise statement of the task of the command and its purpose. 2. One or more aircraft ordered to accomplish one particular task.	mission / misiune 1. O expunere clară și concisă a sarcinii unui comandant și a obiectivelor acestuia. 2. Una, sau mai multe aeronave cărora li s-a ordonat să îndeplinească o sarcină anume.

mission commander / commandant de mission - chef de mission In air operations, the onboard person designated by a competent authority, who has overall responsibility for the successful completion of the mission, using assigned assets. Note: the mission commander is not necessarily the aircraft commander. <i>See also aircraft commander.</i>	mission commander / comandantul misiunii În operațiile aeriene, persoana de la bord desemnată de o autoritate competentă care are toată responsabilitatea pentru îndeplinirea cu succes a misiunii, folosind mijloacele la dispoziție. Notă: comandantul misiunii nu este neapărat comandantul misiunii nu este neapărat comandantul misiunii nu este neapărat comandantul avionului. <i>Vezi și aircraft commander</i>
mission-essential forces / forces essentielles à la mission Forces and/or assets, the lack of which would likely preclude the successful accomplishment of the commander's mission.	mission-essential forces / forțe principale pentru îndeplinirea misiunii Forțe și/sau inventar a căror absență probabil va împiedica îndeplinirea cu succes a misiunii comandantului.
mission report / compte rendu de mission A standard report containing the results of a mission and significant sightings along the flight route.	mission raport / raportul misiunii Un raport standard conținând rezultatele misiunii și observațiile semnificative de-a lungul rutei de zbor.
mixed / panaché In artillery and naval fire support, a spotting, or an observation, by a spotter or an observer to indicate that the rounds fired resulted in an equal number of air and impact bursts.	mixed / mixat (paritate) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o remarcă sau o observație a unui corector sau observator al tragerilor pentru a indica faptul că loviturile trase au avut ca rezultat un număr egal de explozii aeriene și de impact.

mixed air / panaché fusant In artillery and naval fire support, a spotting, or an observation, by a spotter or an observer to indicate that the rounds fired resulted in both air and impact bursts with a majority of the bursts being airbursts.	mixed air / amestec fuzant (majoritatea aeriene) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o remarcă sau o observație a unui corector sau observator al tragerilor pentru a indica faptul că loviturile trase au avut ca rezultat atât explozii aeriene cât și de impact, majoritare fiind exploziile aeriene.
mixed bag / macédoine In naval mine warfare, a collection of mines of various types, firing systems, sensitivities, arming delays and ship counter settings.	mixed bag / amestec În războiul naval de mine, un grup de mine, de sisteme de aprindere (declanșare), sensibilități, mijloace de armare cu întârziere și de sesizoare a navelor, diferite.
mixed graze / panaché percutant In artillery and naval fire support, a spotting or an observation, by a spotter or an observer to indicate that the rounds fired resulted in both air and impact bursts with a majority of the bursts being impact bursts.	mixed graze / amestec percutant (majoritatea terestre) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o remarcă sau o observație a unui corector sau observator al tragerilor pentru a indica faptul că loviturile trase au avut ca rezultat atât explozii aeriene cât și de impact, majoritare fiind exploziile de impact.
mixed minefield / champ de mines mixte A minefield containing both antitank and anti-personnel mines. <i>See also minefield part 1.</i>	mixed minefield / câmp de mine combinat (mixt) Un câmp de mine conținând atât mine antitanc cât și mine antipersonal. <i>Vezi de asemenea, minefield part 1.</i>

mobile air movements team / équipe mobile des mouvements aériens An air force team trained for operational deployment on air movement/traffic section duties.	mobile air movements team / echipă mobilă de deplasări aeriană O echipă a forțelor aeriene antrenată pentru exercitarea funcțiilor de desfășurare operațională în mișcarea aeriană / trafic.
mobile mine / mine autopropulsée In naval mine warfare, a mine designed to be propelled to its proposed laying position by propulsion equipment like a torpedo. It sinks at the end of its run and then operates like a mine. <i>Also called "propelled mine". See also mine.</i>	mobile mine / mină mobilă În războiul naval de mine, o mină proiectată să fie propulsată către poziția sa de plantare de un echipament de propulsie asemănător unei torpile. Se scufundă la sfârșitul parcursului și atunci acționează ca o mină. <i>Numită și "propelled mine". Vezi de asemenea, mine.</i>
mobile support group / groupe de soutien logistique naval A group which provides logistic support to ships at an anchorage; in effect, a naval base afloat although certain of its supporting elements may be located ashore.	mobile support group / grup de sprijin logistic mobil Un grup care asigură sprijinul logistic navelor la un loc de ancorare: de fapt, o bază navală plutitoare cu toate că anumite elemente de sprijin ale sale pot fi localizate pe uscat.
mobility / mobilité A quality or capability of military forces which permits them to move from place to place while retaining the ability to fulfil their primary mission.	mobility / mobilitate (capacitate de manevră) O calitate sau capacitate a forțelor militare care permite acestora să se miște de la un loc în altul în timp ce își păstrează capacitatea de a îndeplini misiunea lor principală.

mobility operations / A quality or capability of military forces that permits them to move from place while retaining the ability to fulfill their primary mission.	mobility operations / operații de mobilitate O calitate sau capacitate a unei forțe armate care îi permite să se deplaseze în timp ce își menține capacitatea de a îndeplini misiunea.
mobilizable reinforcing force / force de renfort mobilisable In reinforcement planning, any force which is not in being and which, when mobilized, is NATO assigned, NATO earmarked or otherwise designated to strengthen NATO forces. <i>See also reinforcing force.</i>	mobilizable reinforcing force / forță mobilizabilă destinată generării Orice forță, care prin planurile de generare este mobilizată și, ulterior, pusă la dispoziția NATO, cu o destinație specifică sau pentru întărire. <i>Vezi de asemenea, reinforcing force.</i>
mobilization / mobilisation 1. The act of preparing for war or other emergencies through assembling and organizing national resources. 2. The process by which the armed forces or part of them are brought to a state of readiness for war or other national emergency. This includes assembling and organizing personnel, supplies, and material for active military service.	mobilization / mobilizare 1. 1. Acțiune de pregătire pentru război sau alte stări de urgență prin adunarea și organizarea resurselor naționale. 2. 2. Proces prin care forțele armate sau o parte a acestora sunt aduse la starea de a fi gata de război sau pentru altă urgență națională. Aceasta include:

	adunarea și organizarea efectivelor, proviziilor și materialelor pentru servicii militare active.
mock-up / maquette A model, built to scale, of a machine, apparatus, or weapon, used in studying the construction of, and in testing a new development, or in teaching personnel how to operate the actual machine, apparatus, or weapon.	mock-up / machetă Un model, construit la scară, al unei mașini, aparat, sau armă, folosit în studierea execuției, și în testarea unei noi dezvoltări, sau în instruirea personalului asupra modului cum să pună în funcțiune mașini, aparate sau arme moderne.
moderate damage / dégât modéré <i>See nuclear damage.</i>	moderate damage / distrugeri moderate <i>Vezi nuclear damage.</i>
moderate nuclear risk / risque nucléaire modéré A degree of nuclear risk where anticipated effects are tolerable, or at worst a minor nuisance. <i>See also degree of nuclear risk.</i>	moderate nuclear risk / risc nuclear moderat Un grad de risc nuclear ale cărui efecte anticipate sunt suportabile sau în cel mai rău caz produc o pagubă minoră. <i>Vezi de asemenea, degree of nuclear risk.</i>
modify / modification In artillery, an order by the person authorized to make modifications to a fire plan.	modify / modificare În artilerie, un ordin, al unei persoane autorizate pentru a face modificări într-un plan de foc.

moment / moment In air transport, the weight of a load multiplied by its distance from a reference point in the aircraft.	moment / moment În transportul aerian, greutatea unei încărcături multiplicată cu distanța sa la un punct de referință în aeronavă.
monitoring / 1. 2. écoute de contrôle; 3. contrôle de radioactivité 1. The act of listening, carrying out surveillance on, and/or recording the emissions of one's own or Allied forces for the purpose of maintaining and improving procedural standards and security, or for reference, as applicable. 2. The act of listening, carrying out surveillance on, and/or recording of enemy emissions for intelligence purposes. 3. The act of detecting the presence of radiation and the measurement thereof with radiation measuring instruments. <i>Also called "radiological monitoring".</i>	monitoring / monitorizare • 1. Acțiunea de ascultare, de realizare a supravegherii și/sau înregistrare a emisiilor unor forțe proprii sau aliate în scopul respectării și perfecționării standardelor procedurale și de securitate, sau pentru recomandarea ca aplicabile. 2. Acțiunea de ascultare, de realizare a supravegherii și/sau înregistrarea emisiilor inamice în scop de informare. 3. Activitatea de detectare a prezenței radiațiilor și măsurarea acestora cu instrumente de măsurare a radiațiilor. <i>Numită și "radiological monitoring".</i>
moored mine / mine à orin A contact or influence-operated mine of positive buoyancy held below the surface by a mooring attached to a sinker or anchor on the bottom. <i>See also mine.</i>	moored mine / mină ancorate O mină de contact sau o mină de influență cu flotabilitatea pozitivă, menținută sub suprafața apei de o ancoră atașată unui dispozitiv de coborâre sau ancorată pe fundul mării. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>

mopping up / nettoyage The liquidation of remnants of enemy resistance in an area that has been surrounded or isolated, or through which other units have passed without eliminating all active resistance.	mopping up / curățare Lichidarea rămășițelor rezistenței inamice într-o zonă care a fost înconjurată sau izolată sau prin care alte unități au trecut fără a elimina toată rezistența activă.
mosaic / mosaïque An assembly of overlapping photographs that have been matched to form a continuous photographic representation of a portion of the surface of the earth. <i>See also controlled mosaic; geocoded image; image map; semicontrolled mosaic; uncontrolled mosaic.</i>	mosaic / mozaic Un ansamblu de fotografii suprapuse care au fost aranjate pentru a forma o reprezentare foto continuă a unei părți din suprafața terestră. <i>Vezi de asemenea, controlled mosaic; semi-controlled mosaic; uncontrolled mosaic.</i>
motorized unit / unité motorisée A unit equipped with complete motor transportation that enables all of its personnel, weapons, and equipment to be moved at the same time without assistance from other sources.	Motorized unit / unitate motorizată O unitate echipată cu transport complet motorizat care face posibil ca tot efectivul, armamentul sau echipamentul să poată fi deplasat în același timp fără asistență din partea altor surse.
mounting / préparatifs en vue d'une opération All preparations made in areas designated for the purpose, in anticipation of an operation. It includes the assembly in the mounting area, preparation, and maintenance within the mounting area, movement to loading points, and subsequent embarkation into ships, craft, or	mounting / pregătire în vederea unei operații Toate pregătirile executate în zonele destinate pentru acest scop, în anticiparea unei operațiuni. Include asamblarea în zona de montare, pregătirea și întreținerea în interiorul zonei de montare, deplasarea în punctele de încărcare și îmbarcarea ulterioară la bordul navelor, avioanelor sau

aircraft if applicable.	aeronevelor.
movement control / 1. mouvements et transports; 2. organisation des mouvements et transports 1. The planning, routing, scheduling and control of personnel and cargo movements over lines of communication. 2. An organization responsible for the planning, routing, scheduling and control of personnel and cargo movements over lines of communications. <i>Also called "movement control centre".</i>	movement control / controlul mișcării 1. Planificarea, direcționarea, întocmirea ordinului de mișcare și controlul deplasărilor de efective și încărcături pe liniile de comunicații. 2. O organizație responsabilă pentru planificarea, direcționarea, programarea și controlul transportului personalului și încărcăturii pe liniile de comunicare. <i>Numit și "movement control centre".</i>
movement control centre /organisation des mouvements et transports <i>See movement control.</i>	movement control centre / centru de control al deplasării <i>Vezi movement control.</i>

movement control officer / officier chargé du contrôle des mouvements An officer of the movement control organization responsible for the executive control of movement of military personnel and cargo by all means of transport.	movement control officer / ofițerul însărcinat cu controlul mișcării Un ofițer al organizației de control al mișcării responsabil pentru controlul executiv al mișcării efectivului și încărcăturii militare cu toate mijloacele de transport.
movement control post / poste de contrôle des mouvements The post through which the control of movement is exercised by the commander, depending on operational requirements.	movement control post / post de control al deplasării Postul prin care controlul mișcării este exercitat de comandant, în funcție de cerințele operaționale.
movement credit / crédit de mouvement The allocation granted to one or more vehicles in order to move over a controlled route in a fixed time according to movement instructions.	movement credit / aprobare de deplasare Autorizația acordată unuia sau mai multor vehicule pentru a se deplasa pe o rută controlată într-un timp stabilit, conform instrucțiuni-lor de mișcare.
movement priority / priorité de mouvement The relative precedence given to each movement requirement.	movement priority / prioritate de deplasare Prioritatea relativă acordată fiecărei cereri de mișcare.
movement restriction / restriction imposée à la circulation A restriction temporarily placed on traffic into and/or out of areas to permit clearance of, or prevention of congestion.	movement restriction / restricție de mișcare O limitare temporară introdusă în trafic în și/sau în afara zonelor, pentru a permite degajarea sau prevenirea aglomerărilor.

movement table / tableau des mouvements et transports A table giving detailed instructions or data for a move. When necessary it will be qualified by the words road, rail, sea, air, etc., to signify the type of movement. Normally issued as an annex to a movement order or instruction. <i>See also embarkation order.</i>	movement table / tabel de mișcare și transport Un tabel care furnizează instrucțiuni sau informații detaliate pentru o deplasare. Când este necesar va fi calificată de cuvintele drum, cale ferată, mare, aer etc., pentru a indica tipul de mișcare. În general arată ca o anexă la un ordin de mișcare sau la o instrucțiune. <i>Vezi de asemenea, embarkation order.</i>
moving map display / visualisation cartographique mobile A display in which a symbol, representing the vehicle, remains stationary while the map or chart image moves beneath the symbol so that the display simulates the horizontal movement of the vehicle in which it is installed. Occasionally the design of the display is such that the map or chart image remains stationary while the symbol moves across a screen. <i>See also projected map display.</i>	moving map display / vizualizare cartografică a mișcării Vizualizare în care un simbol, reprezentând vehiculul rămâne fix în timp ce imaginea hărții sau graficului se mișcă sub simbol astfel încât vizualizarea să simuleze mișcarea orizontală a vehiculului în care acesta este angajat. Ocazional concepția vizualizării este în așa fel încât imaginea hărții sau graficului rămâne fixă în timp ce simbolul se deplasează pe un ecran. <i>Vezi de asemenea, projected map display.</i>
moving mine / mine mobile The collective description of mines, such as drifting, oscillating, creeping, mobile, rising, homing and bouquet mines.	moving mine / mină mobilă Descrierea colectivă a minelor, cum ar fi în derivă, oscilante, în mănunchiuri (cluster), curățătoare, mobile, de ridicare, autoghidate.

moving target indicator / éliminateur d'échos fixes A radar presentation which shows only targets which are in motion. Signals from stationary targets are subtracted out of the return signal by the output of a suitable memory circuit.	moving target indicator / indicator de țintă mobilă O prezentare radar ce indică doar țintele ce sunt în mișcare. Semnalele de la țintele fixe sunt eliminate de semnalul de întoarcere al unui circuit de memorare convenabil.
multiagent munition / munition à agents multiples A munition that, when activated, disperses two or more chemical and/or biological agents. <i>See also binary chemical ammunition; chemical munition; munition.</i>	multiagent munition / muniție cu agenți multipli O muniție care, atunci când este activată, dispersează doi sau mai mulți agenți chimici și/sau biologici. <i>Vezi de asemenea, binary chemical ammunition; chemical munition; munition..</i>
multimodal / multimode In transport operations, a term applied to the movement of passengers and cargo by more than one method of transport.	multimodal / multi mod În operațiile de transport, un termen aplicat deplasării pasagerilor și încărcăturii cu ajutorul mai multor metode de transport.
multinational / multinational. <i>See combined.</i>	multinational / multinațional <i>Vezi combined.</i>
multiservice / interarmées <i>See joint.</i>	multiservice / intercategoriile de forțe <i>Vezi joint.</i>
multispectral imagery / représentation à spectres multiples The image of an object obtained simultaneously in a number of discrete special bands.	multispectral imagery / reprezentare multi spectrală Imaginea unui obiect obținută simultan într-un număr de benzi discrete speciale.

munition / munition - munitions A complete device charged with explosives, propellants, pyrotechnics, initiating composition, or nuclear, biological or chemical material for use in military operations, including demolitions. Certain suitably modified munitions can be used for training, ceremonial or non-operational purposes. <i>Also called "ammunition". Note: in common usage, munitions (plural) can be military weapons, ammunition and equipment. See also binary chemical munition; explosive ordnance; fixed ammunition; multi-agent munition; semi-fixed ammunition; separate loading ammunition.</i>	munition / muniție (armament) Un dispozitiv complet încărcat cu materiale explozive, de propulsie, pirotehnice, compoziție de inițiere, nucleare, biologice sau chimice, pentru utilizare în operații militare, inclusiv demolări. Anumite muniții modificate în mod corespunzător pot fi folosite pentru instrucție, operații ceremoniale și non militare. <i>Numită și "amunition". Notă: în folosirea comună, munitions (plural) pot fi arme militare, armament și echipament. Vezi de asemenea, binary chemical munition; explosive ordnance; fixed ammunition; multi-agent munition; semi-fixed ammunition; separate loading ammunition.</i>
mutual aid / aide mutuelle Arrangements made at government level between one nation and one or more other nations to assist each other. <i>See also combined logistic support; logistic assistance; reallocation of resources.</i>	mutual aid / ajutor mutual Acorduri făcute la nivel guvernamental între o națiune și una sau mai multe națiuni pentru a se ajuta una pe alta. <i>Vezi de asemenea, combined logistic support; logistic assistance; reallocation of resources.</i>
mutual support / appui réciproque That support which units render each other against an enemy, because of their assigned tasks, their position relative to each other and to the enemy, and their inherent capabilities. <i>See also crossservicing;</i>	mutual support / sprijin reciproc Acel sprijin, pe care unitățile și-l dau reciproc împotriva unui inamic, ca urmare a sarcinilor care le-au fost atribuite, a pozițiilor lor relative una față de cealaltă și față de inamic, și a capacităților lor inerente. <i>Vezi de asemenea, cross-</i>

<i>support.</i>	<i>servicing; support.</i>

N	
national command / commandement national A command that is organized by, and functions under the authority of, a specific nation. It may or may not be placed under a NATO commander. <i>See also command.</i>	national command / comandă națională O forță care este organizată de, și funcționează sub autoritatea unei anumite națiuni. Poate fi sau nu plasată sub un comandament NATO. <i>Vezi de asemenea, command.</i>
national commander / commandant national A national commander, territorial or functional, who is normally not in the Allied chain of command.	national commander / comandant național Un comandant național, teritorial sau funcțional, care în mod normal nu se găsește în lanțul Aliat de comandă.
national component / contingent national Any national forces of one or more services under the command of a single national commander, assigned to any NATO commander.	national component / contingent național Una sau mai multe categorii de forțe ale armatei sau orice forță națională sub comanda unui singur comandant național atribuită oricărui comandant NATO.
national force commander / commandant des forces nationales intégrées Commander of national forces assigned as separate elements of subordinate Allied commands. <i>See also commander.</i>	national force commander / comandantul forțelor naționale Comandant al forțelor naționale integrate ca elemente separate comandamentelor aliate subordonate. <i>Vezi de asemenea, commander.</i>
national forces for the defence of the NATO area / forces nationales de défense de la zone OTAN Non-allocated forces whose mission involves the defence of an area within the NATO area of	national forces for the defence of NATO area / forțe naționale pentru apărarea unei zone NATO Forțe nealocate a căror misiune implică apărarea unei zone în interiorul zonei de

responsibility. <i>See also force(s).</i>	responsabilitate NATO. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
national infrastructure / infrastructure nationale Infrastructure provided and financed by a NATO member in its own territory solely for its own forces (including those forces assigned to or designated for NATO). <i>See also infrastructure.</i>	national infrastructure / infrastructură națională Infrastructura asigurată și finanțată de un membru NATO în teritoriul propriu, exclusiv pentru forțele proprii (incluzând acele forțe atribuite sau destinate NATO). <i>Vezi de asemenea, infrastructure.</i>
nationality undetermined post / poste de nationalité non fixée An international military post which has not been accepted by any nation.	nationality undetermined post / post de naționalitate nedeterminată Un post militar internațional care nu a fost acceptat de nici o națiune.
national military authority / autorité nationale militaire The government agency, such as Ministry of Defence or Service Ministry, empowered to make decisions on military matters on behalf of its country. This authority may be delegated to a military or civilian group or individual at any level appropriate for dealing with Allied commanders or their subordinates.	national military authority / autoritate militară națională Agenție guvernamentală, cum ar fi Ministerul Apărării sau Statul Major General, împuternicită să ia decizii de natură militară în numele țării lor. Această autoritate poate fi delegată unui grup militar sau civil sau unei persoane la orice nivel adecvat, pentru conlucrare cu comandanți Aliați sau cu subordonați ai acestora.
national shipping authority / autorité nationale chargée de la marine marchande The organization within each Allied government responsible in time of war for the direction of its own merchant shipping.	national shipping authority / autoritate navală națională Organizația din cadrul fiecărui guvern Aliat responsabilă în timp de război pentru dirijarea navelor comerciale proprii.

national territorial commander / autorité territoriale nationale A national commander who is responsible for the execution of purely national functions in a specific geographical area. He remains a national territorial commander regardless of any Allied status which may be assigned to him. <i>See also commander.</i>	national territorial commander / comandant teritorial național Un comandant național care este responsabil pentru executarea funcțiilor pur naționale într-o zonă geografică specifică. Acesta rămâne un comandant teritorial național indiferent de oricare statut Aliat care-i poate fi atribuit. <i>Vezi de asemenea, commander.</i>
NATO airspace / espace aérien OTAN The airspace above any NATO nation and its territorial waters.	NATO airspace / spațiu aerian NATO Spațiul aerian deasupra oricărei națiuni NATO și apelor sale teritoriale.
NATO assigned forces / forces affectées à l'OTAN Forces in being which nations agree to place under the operational command or operational control of a NATO commander at the declaration of a specific stage, state or measure in the NATO Precautionary System or as prescribed in special agreements. <i>See also force(s).</i>	NATO assigned forces / forțe puse la dispoziția NATO Forțe pe care o națiune acceptă să le pună la dispoziția NATO, sub comanda unui comandament operațional sau a unui comandant NATO, în momentul aplicării unor măsuri, stări sau faze specifice Sistemului de Prevenire NATO sau în alte situații stabilite prin acorduri speciale. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
NATO code number / numéro de code OTAN An identifying letter and number allocated to a product when it meets a specification which has been accepted under a NATO Standardization Agreement.	NATO code number / număr de cod NATO O literă sau număr de identificare atribuite unui produs când satisface o specificație care a fost acceptată în urma unui Acord de Standardizare NATO.

NATO commander / commandant interallié - commandant OTAN A military commander in the NATO chain of command. <i>Also called "Allied commander".</i>	NATO commander / comandant NATO Un comandant militar în lanțul de comandă NATO. <i>Numit și "Allied commander".</i>
NATO command forces / forces sous commandement OTAN Forces in being which nations have placed under the operational command or operational control of a NATO commander. <i>See also force(s).</i>	NATO command forces / forțe sub comandament NATO Forțe constituite pe care națiunile le-au plasat sub comanda operațională sau sub controlul operațional al unui comandant NATO. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
NATO consultation, command and control systems / systèmes OTAN de consultation, de commandement et de contrôle Communication and information systems, sensor systems and facilities which enable NATO authorities and commands to carry out consultation, command and control. <i>See also communication and information system; communication system; information system (term still to be NATO agreed).</i>	NATO consultation, command and control systems / sisteme NATO de consultare, de comandă și de control Sisteme de comunicații și informații, sisteme senzori și facilități care permit autorităților și comandamentelor NATO să realizeze consultarea, comanda și controlul. <i>Vezi de asemenea, communication and information systems, communication system, information system.</i>
NATO earmarked forces / forces réservées pour affectation à l'OTAN Forces which nations agree to place under the operational command or operational control of a NATO commander at some future time. <i>See also force(s).</i>	NATO earmarked forces / forțele pregătite pentru a fi alocate NATO Forțe pe care națiunile consimt să le plaseze sub comanda operațională sau sub controlul operațional al unui comandant NATO la o dată ulterioară. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>

NATO forces / forces de l'OTAN <i>See force(s)</i>	NATO forces / forțele NATO <i>Vezi force(s).</i>
NATO off-the-shelf / OTAN sur étagère - OTAN standard Pertaining to a product developed for a NATO organization and made available for authorized use, normally without modification. <i>See also commercial offthe- shelf; government off-the-shelf.</i>	NATO off-the shelf / NATO standard Se referă la un produs dezvoltat pentru o organizație NATO și făcut disponibil pentru folosire autorizată, în mod normal fără modificări. <i>Vezi de asemenea, commercial off-the-shelf; government off-the-shelf.</i>
NATO intelligence subject code / répertoire analytique du renseignement de l'OTAN A numerical framework developed for indexing the subject matter of intelligence documents. In addition to the subject outline, it includes a system of alphabetical or numerical symbols for geographic areas which are used with the subject classification.	NATO intelligence subject code / cod NATO pentru informații O construcție numerică dezvoltată pentru indexarea conținutului temelor cuprinse în documentele de informații. Pe lângă rezumatul subiectului include un sistem de simboluri alfabetice sau numerice, pentru zonele geografice, care este folosit în clasificarea temei.
NATO international civilian post /emploi civil international OTAN A permanent international post of NATO grade A, L, B or C authorized to be filled by a civilian whose pay and allowances are established by the North Atlantic Council and provided from the international budget.	NATO international civilian post / post civil internațional al NATO Un post internațional permanent de grad NATO A, L, B sau C autorizat pentru a fi ocupat de un civil, al cărui salariu și întreținere sunt stabilite de Consiliul Nord Atlantic și asigurate din buget internațional.

NATO joint subregional commander / commandant interarmées sousrégional de l'OTAN A joint commander at the third level of the NATO military command structure. <i>See also area of responsibility; component command; component commander (term still to be NATO Agreed); NATO joint subregional commander; NATO regional commander; NATO strategic commander.</i>	NATO joint subregional commander / comandant intercategoriai subregional al NATO Un comandant intercategoriai situat la nivelul trei al structurii de comandament militar al NATO. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; component commander; joint subregional commander; NATO regional commander; NATO strategic commander.</i>
NATO military authority / autorité militaire de l'OTAN Any international military headquarters or organization covered by the Protocol on the Status of International Military Headquarters set up pursuant to the North Atlantic Treaty, (called the Paris Protocol) and any other military authority to which the NATO Council has applied the provisions of the Agreement on the Status of the North Atlantic Treaty Organization, National Representatives and International Staff (called the Ottawa Agreement) by virtue of the said Agreement.	NATO military authority / autoritate militară a NATO Orice cartier general sau organizație militară internațională în termeni ai Protocolului privind Statutul Statelor Majore Militare Internaționale pus în aplicare prin Tratatul Nord-Atlantic (denumit și Protocolul de la Paris) sau orice altă autoritate militară căreia Consiliul NATO i-a aplicat prevederile privind Acordul denumit Statutul Organizației Tratatului Nord-Atlantic, Personalului Reprezentanților Naționali și Internaționali (denumit Acordul de la Ottawa) în virtutea Acordului indicat.

NATO regional commander / commandant régional de l'OTAN A commander at the second level of the NATO military command structure, responsible for the planning and execution of all Alliance military activities/matters, including: a. in Strategic Command Europe, delegated responsibilities in his designated region and beyond as directed; b. in Strategic Command Atlantic, delegated responsibilities within the Strategic Command Atlantic area of responsibility and beyond as directed. <i>See also area of responsibility; component command; component commander (term still to be NATO Agreed); NATO joint subregional commander; NATO strategic commander. 1/10/2001</i>	NATO regional commander / comandant regional NATO Un comandant la nivelul doi al structurii de comandă militară NATO, responsabil pentru planificarea și executarea tuturor activităților / problemelor militare ale Alianței incluzând: a. în Comandamentul Strategic Europa, responsabilități delegate în regiunea desemnată și dincolo de aceasta în măsura în care i s-a comandat. b. în Comandamentul Strategic Atlantic, responsabilități delegate în interiorul zonei Comandamentului Strategic Atlantic și dincolo de aceasta în măsura în care i s-a comandat. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; component commander (termen ce urmează a fi aprobat de NATO), NATO joint subregional commander; NATO strategic commander.</i>

NATO standardization agreement / accord de normalisation OTAN -STANAG The record of an agreement among several or all the member nations to adopt like or similar military equipment, ammunition, supplies, and stores; and operational, logistic, and administrative procedures. National acceptance of a NATO Allied publication issued by the Military Agency for Standardization may be recorded as a Standardization Agreement. Also called "STANAG". <i>See also implementation; ratification; reservation; standardization.</i>	NATO standardization agreement / acord de standardizare NATO Înregistrarea unui acord între câteva sau toate națiunile membre pentru a adopta echipament militar, muniții, provizii și utilitare, precum și proceduri operaționale, logistice și administrative. Acceptarea națională a unei Publicații a Alianței NATO difuzată de Agenția Militară pentru Standardizare poate fi considerată ca un Acord de Standardizare. <i>Numit și "STANAG". Vezi de asemenea, implementation; ratification; reservation; standardization.</i>

NATO strategic commander / commandant stratégique de l'OTAN A commander at the first and highest level of command in the NATO military structure, responsible for the overall functions of command, planning, direction and conduct of all Alliance military matters and/or activities within his area of responsibility and beyond as directed. He is also responsible for developing and maintaining infrastructure, in accordance with his terms of reference. There are two strategic commanders, namely the Supreme Allied Commander Europe and the Supreme Allied Commander Atlantic. <i>See also area of responsibility; component command; component commander (term still to be NATO Agreed); NATO joint subregional commander; NATO regional commander.</i>	NATO strategic commander / comandant strategic NATO Un comandant la primul și cel mai înalt nivel de comandă în structură militară NATO, responsabil pentru funcțiile globale de comandă, planificare, conducere și control al tuturor problemelor și/sau activităților în interiorul zonei lui de responsabilitate și dincolo de aceasta, în măsura în care i s-a comandat. El este de asemenea responsabil pentru dezvoltarea și întreținerea infrastructurii în concordanță cu termenii săi de referință. Există doi comandanți strategici numiți Comandantul Aliat Suprem pentru Europa și Comandantul Aliat Suprem pentru Atlantic. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; component commander (termen ce urmează a fi aprobat de NATO); NATO joint subregional commander; NATO regional commander.</i>
NATO warning time / délai avant attaque The time between recognition by a NATO strategic commander, or higher NATO authority that an attack is impending and the start of the attack.	NATO warning time / timp de avertizare NATO Timpul dintre recunoașterea de către un comandant strategic NATO, sau de către o autoritate NATO superioară că un atac este iminent și pornirea atacului.

NATO-wide exercise / exercice à l'échelle de l'OTAN An exercise involving the NATO strategic commands and the majority of subordinate commands and national defence staffs. <i>See also extent of a military exercise.</i>	NATO-wide exercise / exerciții extinse NATO Un exercițiu implicând comandamentele strategice NATO și majoritatea comandamentelor subordonate, precum și conducerile apărării naționale. <i>Vezi de asemenea, extent of a military exercise.</i>
nautical chart / carte hydrographique - carte nautique <i>See hydrographic chart.</i>	nautical chart / hartă nautică <i>Vezi hydrographic chart.</i>
nautical plotting chart / carte de tracé de route maritime An outline chart, devoid of hydrographic information, of a specific scale and projection, usually portraying a graticule and compass rose, designed to be ancillary to standard nautical charts, and produced either as an individual chart or a part of a coordinated series.	nautical plotting chart / harta de trasare a rutelor maritime O hartă generală, lipsită de informații hidrografice, la o scară și o proiecție specificate, de regulă înfățișând o rețea cartografică și roza direcțiilor, concepută a fi anexa hărților maritime standard, și produsă fie individual fie ca o hartă aparte sau ca o parte a unei serii de hărți.
nautical twilight / crépuscule nautique <i>See twilight.</i>	nautical twilight / crepuscul nautic <i>Vezi de asemenea, twilight.</i>
naval advanced logistic support site / site avancé de soutien logistique naval A location used as the primary transshipment point in the theatre of operations for fleet logistic support. <i>See also naval forward logistic site.</i>	naval advanced logistic support site / poziție avansată de sprijin logistic naval O locație folosită ca punct principal de transbordare în teatrul de operațiuni pentru sprijinul logistic al flotei. <i>Vezi de asemenea, naval forward logistic site.</i>

naval augmentation group / groupe de renfort d'escorte A formed group of escort ships employed to augment the through escort of convoys when passing through areas known or suspected to be threatened by enemy forces. <i>See also convoy through escort.</i>	naval augmentation group / grup naval de întărire a escortei Un grup format din vase de escortă folosit să întărească escorta continuă a convoaielor când trec prin zone cunoscute sau suspectate a fi amenințate de forțele inamice. <i>Vezi de asemenea, convoy through escort.</i>
naval beach group / groupement naval de plage A permanently organized naval command, within an amphibious force, comprised of a commander, his staff, a beachmaster unit, an amphibious construction battalion, and an assault craft unit, designed to provide an administrative group from which required naval tactical components may be made available to the attack force commander and to the amphibious landing force commander to support the landing of one division (reinforced). <i>See also shore party.</i>	naval beach group / grup pentru controlul debarcării (grup naval de plajă) Un comandament naval organizat permanent, în cadrul unei forțe de desant maritim, cuprinzând un comandant, statul său major, o unitate principală de desant maritim, un batalion de construcții al desantului maritim și un detașament de mijloace de debarcare a desantului, destinat să asigure un grup administrativ de la care componente navale tactice necesare pot fi puse la dispoziția comandantului forței de atac și comandantului forței de desant maritim pentru a sprijini debarcare unei divizii (întărite). <i>Vezi de asemenea, shore party.</i>
naval beach unit / section navale de plage <i>See naval beach group.</i>	naval beach unit / unitate navală de coastă <i>Vezi naval beach group.</i>

naval campaign / campagne navale An operation or a connected series of operations conducted essentially by naval forces including all surface, subsurface, air and amphibious troops, for the purpose of gaining, extending, or maintaining control of the sea.	naval campaign / campanie navală O operație sau o serie de operații legate între ele, purtată în principal de forțe navale care includ toate trupele de suprafață, submarine, aeriene și de desant maritim în scopul câștigării, extinderii sau păstrării controlului mării.
naval fire support / appui-feu naval In naval operations, fire support provided from warships. <i>See also fire support.</i>	naval fire support / sprijin de foc naval În operațiunile navale, sprijin de foc asigurat de navele de război. <i>Vezi de asemenea, fire support.</i>
naval fire liaison team / équipe de liaison d'appui naval Personnel and equipment required to coordinate and advise ground/landing forces on naval fire employment.	naval fire liaison team / echipă de legătură pentru sprijin de foc naval Personal și echipament necesare pentru a coordona și consilia forțele terestre/de desant aerian cu privire la folosirea focului naval.
naval fire operations centre / centre d'opérations d'appui naval The agency established in a ship to control the execution of plans for the employment of naval fire, process requests for naval fire support, and to allot ships to forward observers. Ideally located in the same ship as the supporting arms coordination centre.	naval fire operations centre / centru de operațiuni al sprijinului de foc naval Agencia stabilită la bordul unei nave pentru a controla executarea planurilor de folosire a focului naval, a procesa cerințele de sprijin cu foc naval și a aloca nave observatorilor înaintați. Ideal, localizată pe aceeași navă cu centrul de coordonare al armelor de sprijin.

naval forward logistic site / site logistique naval de l'avant A location, with port and aerodrome facilities nearby, which provides logistic support to naval forces within the theatre of operations. <i>See also naval advanced logistic support site.</i>	naval forward logistic site / poziție logistică navală înaintată O locație cu instalații portuare și aerodrom în apropiere, care asigură sprijin logistic forțelor navale în interiorul teatrului de operațiuni. <i>Vezi de asemenea, naval advanced logistic support site.</i>
naval stores / approvisionnements navals Any articles or commodities used by a naval ship or station, such as equipment, consumable supplies, clothing, petroleum, oils and lubricants, medical supplies, and ammunition.	naval stores / provizii (mărfuri) navale Orice articol sau marfă folosite de o navă maritimă sau bază navală, cum ar fi echipament, provizii consumabile, îmbrăcăminte, petrol, uleiuri și lubrifianți, provizii medicale și muniții.
naval support area / zone de soutien naval A sea area assigned to naval ships detailed to support an amphibious operation. <i>See also fire support area.</i>	naval support area / zonă de sprijin naval O zonă maritimă atribuită navelor de luptă destinate pentru sprijinul unei operații de desant maritim. <i>Vezi de asemenea, fire support area.</i>
navigational grid / grille de navigation A series of straight lines, superimposed over a conformal projection and indicating grid north, used as an aid to navigation. The interval of the grid lines is generally a multiple of 60 or 100 nautical miles. <i>See also grid navigation; military grid.</i>	navigational grid / rețea de coordonate pentru navigație O serie de linii drepte, suprapuse peste o proiecție conformă și care indică nordul rețelei de coordonate, folosită ca un ajutor în navigație. Intervalul liniilor rețelei este de obicei un multiplu de 60 sau 100 de mile marine. <i>Vezi de asemenea, grid navigation; military grid.</i>

navigation head / point de transbordement A point alongside a waterway where loads are transferred between water carriers and land carriers. It is similar in function to a railhead or truckhead. <i>See also railhead; trans-shipment point.</i>	navigation head / punct final al transportului (punct de transbordare) Un punct de-a lungul unei căi maritime unde încărcăturile sunt transferate între transportoarele maritime și cele terestre. Este similar ca funcție cu stație terminus în căile ferate sau cap de încărcare /descărcare în transportul rutier. <i>Vezi de asemenea, railhead, trans-shipment point.</i>
NBC contamination control / lutte contre la contamination NBC The implementation of policy, doctrine and procedures, and the use of equipment to prevent or limit the spread of NBC contaminants; this includes decontamination and avoidance of contaminated areas.	NBC contamination control / controlul contaminării NBC Implementarea politicii, doctrinelor și procedurilor, și utilizarea echipamentului pentru a preveni sau limita propagarea contaminanților NBC; aceasta include decontaminarea și evitarea zonelor contaminate.
NBC hazard avoidance / prévention des dangers NBC The avoiding or minimizing of the immediate and residual effects of NBC contamination through the implementation of policy, doctrine, procedures and equipment used to detect, identify, predict, warn and report NBC contamination hazards.	NBC hazard avoidance / prevenirea riscului NBC Prevenirea sau minimizarea efectelor imediate și reziduale ale contaminării NBC prin implementarea de politici, doctrine, proceduri și echipament utilizat pentru a detecta, identifica, predicționa, avertiza și raporta riscul contaminării NBC.

NBC release other than attack / contamination NBC involontaire The accidental dispersion of nuclear, biological or chemical contaminants, resulting from causes other than attacks by NBC weapons, excluding friendly attacks on adversary NBC weapons or adversary facilities containing NBC weapons.	NBC release other than attack / contaminare NBC involuntară Împrăștierea accidentală de contaminanți nucleari, biologici sau chimici, rezultând din alte cauze decât atacurile cu arme NBC, excluzând atacurile proprii contra armelor NBC sau instalațiilor conținând arme NBC ale adversarului.
near miss / quasi collision Any circumstance in flight when the degree of separation between two aircraft might constitute a hazardous situation. <i>Also called "airmiss".</i>	near miss / apropiere periculoasă Orice circumstanță în zbor când gradul de separare între două aeronave ar putea constitui o situație riscantă. <i>Numită și "airmiss".</i>
near real time / temps quasi réel (en) Pertaining to the timeliness of data or information which has been delayed by the time required for electronic communication and automatic data processing. This implies that there are no significant delays.	near real time / timp aproape real Se referă la oportunitatea datelor sau informațiilor care au fost întârziate cu timpul necesar pentru comunicație electronică și procesarea automată a datelor. Acesta semnifică faptul că nu există întâzieri semnificative. <i>Vezi de asemenea, real time.</i>
neatlines / limite de coupure The lines that bound the body of a map, usually parallels and meridians. <i>See also graticule.</i>	neatlines / linii care mărginesc harta (de contur) Linii care limitează corpul unei hărți cartografice, în general paralele și meridiane. <i>Vezi de asemenea, graticule.</i>
negative photo plane / plan du négatif The plane in which a film or plate	negative photo plane / plan foto negativ Planul în care un film sau o placă

lies at the moment of exposure.	este dispus în momentul expunerii.
neglect / coups partis avec éléments erronés In artillery and naval gunfire support, a report to the observer/spotter to indicate that the last round(s) was fired with incorrect data and that the round(s) will be fired again using correct data.	neglect / lovitură trasă neintenționat cu elemente greșite În asigurarea cu sprijin de foc de către artileria terestră și navală, un raport către un observator/corector al tragerii pentru a-i indica acestuia că ultima/ultimele lovitură(i) a(u) fost trasă(e) cu date incorecte și că acea/acele lovitură(i) va/vor fi trasă(e) din nou folosind date corecte.
negligible nuclear risk / risque nucléaire négligeable A degree of nuclear risk where personnel are reasonably safe from a nuclear burst, with the exception of dazzle or temporary loss of night vision. <i>See also degree of nuclear risk.</i>	negligible nuclear risk / risc nuclear neglijabil Un grad al riscului nuclear în care efectivele sunt în mod rezonabil în siguranță în raport cu o explozie nucleară, cu excepția luminii orbitoare sau pierderii temporare a vederii nocturne. <i>Vezi de asemenea, degree of nuclear risk.</i>
nerve agent / agent neurotoxique A potentially lethal chemical agent which interferes with the transmission of nerve impulses.	nerve agent / agent neurotoxic Un agent chimic potențial letal care interferează cu transmisia impulsurilor nervoase.
net call sign / indicatif d'appel de réseau A call sign which represents all stations within a net. <i>See also call sign.</i>	net call sign / indicativ de apel al rețelei radio Un indicativ de apel care reprezintă toate stațiile dintr-o rețea. <i>Vezi de asemenea, call sign.</i>

net sweep / drague à filet In naval mine warfare, a two-ship sweep, using a net like device, designed to collect drifting mines or scoop them up from the sea bottom.	net sweep / dragare cu plasă În războiul naval de mine, două nave dragor, folosind un dispozitiv asemănător unei plase pentru a aduna minele care plutesc liber sau a le scoate de la fundul mării.
net weight / poids net à vide 1. Weight of a vehicle, fully equipped and serviced for operation, including the weight of the fuel, lubricants, coolant, vehicle tools and spares, but not including the weight of the crew, personal equipment and load. 2. Weight of a container or pallet without freight and binding. <i>See also gross weight.</i>	net weight / greutate netă 1. Greutatea unui vehicul complet echipat și pregătit de exploatare, incluzând greutatea carburantului, lubrifianților, lichidelor de răcire, a lotului de scule și piese de schimb, dar neincluzând greutatea echipajului, echipamentul personal și încărcătura. 2. Greutatea unui container sau palete fără încărcătură și sistemul de fixare. <i>Vezi de asemenea, gross weight.</i>
neutralization / neutralisation In mine warfare, a mine is said to be neutralized when it has been rendered, by external means, incapable of firing on passage of a target, although it may remain dangerous to handle.	neutralization / neutralizare În războiul de mine, se spune că o mină este neutralizată când a fost făcută, cu mijloace externe, incapabilă să se declanșeze la trecerea unei ținte, deși rămâne periculoasă la manipulare.
neutralization fire / tir de neutralisation Fire which is delivered to hamper and interrupt movement and/or the firing of weapons. <i>See also fire.</i>	neutralization / foc de neutralizare Tragere dezlănțuită pentru a împiedica sau întrerupe mișcarea și/sau tirul armelor adverse. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>

neutron induced activity / activité induite par les neutrons Radioactivity induced in the ground or an object as a result of direct irradiation by neutrons.	neutron induced activity / activitate indusă de neutroni Radioactivitate indusă în sol sau într-un obiect ca rezultat al iradierii directe cu neutroni.
nickname / nom conventionnel Two short separate words which may be formally or informally assigned by any appropriate authority to an event, project, activity, place name, topographical feature, or item of equipment for convenience of reference but not for the security of information.	nickname / nume convențional (poreclă) Două cuvinte scurte distincte care pot fi atribuite oficial sau neoficial de orice autoritate specifică unui eveniment, proiect, activitate, loc, caracteristică topografică, sau element dintr-un echipament pentru comoditatea referirii, dar nu pentru protecția informațiilor.
night effect / effet de nuit An effect mainly caused by variations in the state of polarization of reflected waves, which sometimes result in errors in direction finding bearings. The effect is most frequent at night-fall.	night effect / efect de noapte Un efect cauzat în principal de variații în starea de polarizare a undelor reflectate, care uneori conduce la erori în sfera direcțiilor de căutare. Efectul este foarte frecvent la înserare.
nominal filter / filtre nominal A filter capable of cutting off a nominated minimum percentage by weight of solid particles greater than a stated micron size.	nominal filter / filtru nominal Un filtru capabil de reținere a unui procent minim fixat din greutatea particulelor solide de dimensiuni superioare unei dimensiuni stabilite de un micron.
nominal focal length / distance focale nominale An approximate value of the focal length, rounded off to some standard figure, used for the classification of lenses, mirrors, or	nominal focal length / distanța focală nominală O valoare aproximativă a distanței focale, rotunjită la o valoare standard, folosită pentru clasificarea obiectivelor,

cameras. <i>See also focal length.</i>	oglinzilor sau camerelor. <i>Vezi de asemenea, focal length.</i>
nominal scale / échelle nominale - échelle principale <i>See principal scale.</i>	nominal scale / scară nominală <i>Vezi principal scale.</i>
nominal weapon / arme de puissance nominale A nuclear weapon producing a yield of approximately 20 kilotons. <i>See also kiloton weapon; megaton weapon; subkiloton weapon.</i>	nominal weapon / armă de putere nominală O armă nucleară care produce o sarcină de aproximativ 20 kilotone. <i>Vezi de asemenea, kiloton weapon; megaton weapon; subkiloton weapon.</i>
non-battle casualty / pertes hors combat A person who is not a battle casualty, but who is lost to his organization by reason of disease or injury, including persons dying from disease or injury, or by reason of being missing where the absence does not appear to be voluntary or due to enemy action or to being interned. <i>See also battle casualty; casualty; died of wounds received in action; killed in action; wounded in action.</i>	non-battle casualty / pierderi în afara luptei O persoană care nu este rănită în luptă, dar care este pierdută pentru unitatea sa din motive de boală sau rănire, inclusiv persoane decedate prin îmbolnăvire sau rănire, ori ca urmare a dispariției atunci când absența nu apare ca fiind voluntară, sau datorată acțiunii inamicului sau capturării. <i>Vezi de asemenea, battle casualty; casualty; died of wounds received in action; killed in action; wounded in action.</i>
non-combatant evacuation operation / opération d'évacuation de noncombattants An operation conducted to relocate designated non-combatants threatened in a foreign country to a place of safety. 14/10/2002	non-combatant evacuation operation / operație de evacuare a necombatanților O operație condusă pentru a redisloca acei necombatanți amenințați, într-o țară străină, într-un loc sigur.

non-deadly force / force non létale -force non mortelle Force not intended or likely to cause death, or serious injury resulting in death. <i>See also deadly force.</i>	non-deadly force / forța neletală Forță care nu este destinată sau potrivită pentru a produce moarte, sau răni severe cauzatoare de moarte. <i>Vezi de asemenea deadly force.</i>
non-disabling fire / tir d'interdiction -tir non déséparant Fire directed at a non-vital part of a vessel so as not to impair its seaworthiness and manoeuvrability.	non-disabling fire / foc de interdicție (de incapacitare) Foc dirijat asupra unei părți neesențială a unei nave, așa încât să nu prejudicieze capacitatea de plutire și manevrabilitatea.
non-expendable supplies and materiel / matériel non consommable Items which are not consumed in use and which retain their original identity during the period of use, such as weapons, and which normally require further accounting. <i>Also called "durable materiel".</i>	non-expendable supplies and materiel / materiale și provizii neconsumabile Articole care nu sunt consumabile în timpul folosirii și care își păstrează identitatea inițială în timpul perioadei de folosire, cum ar fi armele, și care normal necesită evaluare viitoare. <i>Numite și "durable materiel".</i>
non-linear approach / approche non rectiligne In approach and landing systems, a final approach in which the nominal flight path is not a straight line.	non- linear approche / apropiere neliniară În sistemele de apropiere și de aterizare, o apropiere finală în care traiectoria nominală de zbor nu este o linie dreaptă.

non-quota post / poste hors quota An international post which is open to all nations and which is filled by an individual who is selected by a defined process from among nominees from nations.	non quota post / post în afara normei Un post internațional care este deschis tuturor națiunilor, și care este atribuit unei persoane selectată printr-un proces stabilit, dintre candidații propuși de națiuni.
non-registered publication /publication non enregistrée A publication which bears no register number and for which periodic accounting is not required.	non-registered publication / publicație neînregistrată O publicație care nu poartă număr de înregistrare și pentru care nu se impune o justificare periodică.
non-submarine contact chart / carte des faux échos A special naval chart, at a scale of 1:100,000 to 1:1,000,000, showing bathymetry, bottom characteristics, wreck data and non-submarine contact data for coastal and off-shore waters. It is designed for use in conducting submarine and anti-submarine warfare operations. <i>Commonly called "non-sub contact chart".</i>	non-submarine contact chart / hartă de ecouri false O hartă marină specială, la o scară de 1:100000 la 1: 1000000, prezentând date batimetrice cu caracteristici ale fundului mării, date despre epave, precum și date despre ecourile false, privind zonele de coastă și cele din largul apelor. Este proiectată pentru a fi folosită în conducerea operațiunilor submarine și antisubmarine. <i>Numită comun "non-sub contact chart".</i>
normal impact effect / effet d'incidence normale <i>See cardinal point effect.</i>	normal impact effect / efect de incidență normală <i>Vezi cardinal point effect.</i>
normal lighting / éclairage normal Lighting of vehicles as prescribed or authorized by the law of a given country without restrictions	normal lighting / iluminare normală Iluminarea vehiculelor așa cum este prescrisă sau autorizată de legea unei țări fără restricții din

for military reasons. <i>See also reduced lighting.</i>	motive militare. <i>Vezi de asemenea, reduced lighting.</i>
North Atlantic Treaty area / zone du Traité de l'Atlantique Nord In accordance with Article 6 of the North Atlantic Treaty, the area including the territory of the Parties in Europe and North America and the territory of Turkey, the Mediterranean Sea and the North Atlantic area north of the Tropic of Cancer.	North Atlantic Treaty area / zona Tratatului Atlanticului de Nord În acord cu articolul 6 al Tratatului Atlanticului de Nord, zona care include teritoriul Părților din Europa și America de Nord și teritoriul Turciei, zona Mării Mediterane și a Atlanticului de Nord la nord de Tropicul Cancerului.
northing / vers le nord Northward, that is, from bottom to top, reading of grid values on a map.	northing / spre nord Spre nord, aceasta înseamnă, de jos în sus, citirea valorilor unei rețele de coordonate pe o hartă.
NOTAM / NOTAM <i>See notice to airmen.</i>	NOTAM / NOTAM <i>Vezi notice to airmen.</i>
notice to airmen / avis aux navigants - NOTAM A notice distributed by means of telecommunication containing information concerning the establishment, condition or change in any aeronautical facility, service, procedure or hazard, the timely knowledge of which is essential to personnel concerned with flight operations. (ICAO) <i>Also called "NOTAM".</i>	notice to airmen / avis către navigatori Un avis difuzat prin mijloace de telecomunicație, conținând informații privitoare la stabiliment, condiții sau schimbări în orice instalație aeronautică, service, procedură sau risc, a cărui cunoaștere oportună este esențială pentru personalul interesat de operațiile de zbor. (ICAO). <i>Numită și "NOTAM".</i>
no-wind position / position sans vent <i>See air position.</i>	no-wind position / poziție fără vânt <i>Vezi air position.</i>

nuclear airburst / explosion nucléaire aérienne The explosion of a nuclear weapon in the air, at a height greater than the maximum radius of the fireball. <i>See also type of burst.</i>	nuclear airburst / explozie nucleară aeriană Explozia unei arme nucleare în aer, la o înălțime mai mare decât raza maximă a bulei de foc. <i>Vezi de asemenea, type of burst.</i>
nuclear, biological, chemical control centre / centre de coordination nucléaire, biologique et chimique The agency responsible for coordinating the activities of all nuclear, biological and chemical collection centres in a given area of observation. This agency may also assume the function of a collection centre for the area in which it is located.	nuclear, biological, chemical control centre / centru de coordonare nucleară, biologică și chimică Agenția responsabilă pentru coordonarea activităților tuturor centrelor de colectare nucleară, biologică și chimică într-o zonă de observare dată. Această agenție poate de asemenea prelua funcția unui centru de strângere pentru zona în care ea este localizată.
nuclear bonus effects / effets nucléaires favorables non prévisibles Desirable damage or casualties produced by the effects from friendly nuclear weapons that cannot be accurately calculated in targeting as the uncertainties involved preclude depending on them for a militarily significant result.	nuclear bonus effects / efecte nucleare favorabile neprevizibile Pagube sau pierderi de efective dorite, produse în plus de efectele armelor nucleare proprii, care nu au putut fi calculate cu precizie în alegerea țintei deoarece incertitudinile implicate exclud calcularea unui rezultat semnificativ din punct de vedere militar dacă depinde de unele nesiguranțe.

nuclear certifiable / apte à l'homologation nucléaire Indicates a unit or vehicle possessing the potential of passing functional tests and inspections of all normal and emergency systems affecting the nuclear weapons.	nuclear certifiable / apt pentru omologare nucleară Indică o unitate sau vehicul care posedă potențial de trecere a testelor și inspecțiilor funcționale pentru toate sistemele normale și de urgență cerute de armele nucleare.
nuclear certified / homologué nucléaire <i>See nuclear certified delivery unit; nuclear certified delivery vehicle.</i>	nuclear certified / omologat nuclear <i>Vezi de asemenea, nuclear certified delivery unit; nuclear certified delivery vehicle.</i>
nuclear certified delivery unit / unité de vecteurs homologués nucléaire Any level of organization and support elements which are capable of executing nuclear missions in accordance with appropriate bilateral arrangements and NATO directives. <i>See also nuclear delivery unit.</i>	nuclear certified delivery unit / unitate de transport omologată nuclear Orice nivel de organizare și elementele de sprijin care sunt capabile de executarea de misiuni nucleare în conformitate cu acordurile bilaterale și directivele NATO corespunzătoare. <i>Vezi de asemenea, nuclear certified delivery unit.</i>
nuclear certified delivery vehicle / vecteur homologué nucléaire A delivery vehicle whose compatibility with a nuclear weapon has been certified by the applicable nuclear power through formal procedures. <i>See also nuclear delivery vehicle.</i>	nuclear certified delivery vehicle / vehicul de lansare omologat nuclear Un vehicul de lansat a cărui compatibilitate cu armele nucleare a fost omologată de puterea nucleară potrivită prin proceduri formale. <i>Vezi de asemenea, vehicul de transport nuclear.</i>

nuclear cloud / nuage nucléaire An all-inclusive term for the volume of hot gases, smoke, dust, and other particulate matter from the nuclear bomb itself and from its environment, which are carried aloft in conjunction with the rise of the fireball produced by the detonation of the nuclear weapon.	nuclear cloud / nor nuclear Un termen global pentru volumul de gaze fierbinți, fum, praf și alte particule materiale care provin din bomba nucleară și din mediul înconjurător, care sunt antrenate în asocieri cu ascensiunea bulei de foc produsă prin detonarea unei arme nucleare.
nuclear collateral effects / effets nucléaires subsidiaires Undesired damage or casualties resulting from the detonation of friendly nuclear weapons.	nuclear collateral effects / efecte nucleare colaterale Pagube sau pierderi de efective nedorite rezultate din detonarea armelor nucleare proprii.
nuclear column / colonne nucléaire A hollow cylinder of water and spray thrown up from an underwater burst of a nuclear weapon, through which the hot, high-pressure gases formed in the explosion are vented to the atmosphere. A somewhat similar column of dirt is formed in an underground explosion.	nuclear column / coloană nucleară Un cilindru gol pe dinăuntru din apă și picături de apă ridicat cu putere de explozia submarină a unei arme nucleare, prin care gazele fierbinți formate în explozie sunt expulzate în atmosferă. O coloană oarecum asemănătoare de noroi de înaltă presiune este formată într-o explozie nucleară subterană.
nuclear commitment / engagement nucléaire A statement by a NATO member that specific forces have been committed or will be committed to NATO in a nuclear only or dual capable role.	nuclear commitment / angajament nuclear O declarație a unui membru NATO că forțe specifice au angajat sau vor angaja NATO într-un rol exclusiv nuclear sau cu dublă capacitate.

nuclear damage / dégât nucléaire 1. Light Damage. Damage which does not prevent the immediate use of equipment or installations for which it was intended. Some repair by the user may be required to make full use of the equipment or installations. 2. Moderate Damage. Damage which prevents the use of equipment or installations until extensive repairs are made. 3. Severe Damage. Damage which prevents use of equipment or installations permanently.	nuclear damage / pagube (avarii) nucleare 1. Avarie ușoară. Avarie care nu împiedică folosirea imediată a echipamentelor sau instalațiilor în scopul pentru care au fost proiectate. Unele reparații făcute de utilizator pot fi necesare în vederea realizării funcționării la întreaga capacitate. 2. Avarie moderată. Avarie care împiedică folosirea imediată a echipamentelor sau instalațiilor până când reparații importante nu sunt efectuate. 3. Avarie gravă. Avarie care împiedică folosirea echipamentelor sau instalațiilor, în mod permanent.
nuclear damage assessment /évaluation de dommages nucléaires The determination of the damage effect to the population, forces and resources resulting from actual nuclear attack. It is performed during and after an attack. The operational significance of the damage is not evaluated in this assessment.	nuclear damage assessment / evaluarea avariilor nucleare Determinarea efectului, a vătămarilor asupra populației, forțelor și resurselor ca urmare a unui atac nuclear real. Se efectuează în cursul atacului și după atac. Importanța operațională a pagubei nu este apreciată în această evaluare.

nuclear defence / défense nucléaire The methods, plans, and procedures involved in establishing and exercising defensive measures against the effects of an attack by nuclear weapons or radiological warfare agents. It encompasses both the training for, and the implementation of, these methods, plans, and procedures. <i>See also radiological defence.</i>	nuclear defence / apărare antinucleară Metode, planuri și proceduri implicate în stabilirea și exercitarea măsurilor de apărare împotriva efectelor unui atac cu arme nucleare sau agenți ai războiului radiologic. Comportă atât instruirea pentru, cât și implementarea acestor metode, planuri și proceduri. <i>Vezi de asemenea, radiological defence.</i>
nuclear delivery unit / unité de vecteurs à capacité nucléaire Any level of organization capable of employing a nuclear weapon system or systems when the weapon or weapons have been released by proper authority. <i>See also nuclear certified delivery unit.</i>	nuclear delivery unit / unitate de lansare a armelor nucleare Orice nivel al unității capabile de a întrebuința un sistem sau sisteme de arme nucleare când arma sau armele au fost puse la dispoziție de autoritatea corespunzătoare. <i>Vezi de asemenea, nuclear certified delivery unit.</i>
nuclear delivery vehicle / vecteur à capacité nucléaire That portion of the weapon system which provides the means of delivery of a nuclear weapon to the target. <i>See also nuclear certified delivery vehicle.</i>	nuclear delivery vehicle / vehicul de lansare a armei nucleare Acea parte a sistemului de armă care asigură mijloace de lansare a unei arme nucleare spre țintă. <i>Vezi de asemenea, nuclear certified delivery vehicle.</i>

nuclear detonation, detection and reporting system / système de détection et de compte rendu d'explosion nucléaire A system deployed to provide surveillance coverage of critical friendly target areas, and indicate place, height of burst, yield, and ground zero of nuclear detonations.	nuclear detonation, detection and reporting system / sistem de detectare și raportare a exploziilor nucleare Un sistem desfășurat pentru a asigura acoperirea cu cercetare a zonelor țintă proprii critice, pentru a indica locul, înălțimea de explozie, puterea și punctul zero al exploziei nucleare.
nuclear incident / incident nucléaire An unexpected event involving a nuclear weapon, facility, or component, but not constituting a nuclear weapon(s) accident.	nuclear incident / incident nuclear Un eveniment neprevăzut implicând o armă, o instalație sau o componentă nucleară dar care nu constituie un accident privind arma(e) nucleară(e).
nuclear logistic movement / transport nucléaire The transport of nuclear weapons or components of nuclear weapons in connection with supply or maintenance operations.	nuclear logistic movement / transport logistic nuclear Transportul armelor nucleare sau a componentelor armelor nucleare în cadrul operațiilor de aprovizionare sau întreținere.
nuclear nation / nation nucléaire Military nuclear powers and civil nuclear powers. <i>See also nuclear power.</i>	nuclear nation / națiune nucleară Puteri nucleare militare și puteri nucleare civile. <i>Vezi de asemenea, nuclear power.</i>
nuclear power / puissance nucléaire Not to be used without appropriate modifier. <i>See also major nuclear power; military nuclear power; nuclear nation.</i>	nuclear power / putere nucleară A nu fi folosită fără un element modificador adecvat. <i>Vezi de asemenea, major nuclear power; military nuclear power; nuclear nation.</i>

nuclear radiation / rayonnement nucléaire Particulate and electromagnetic radiation emitted from atomic nuclei in various nuclear processes. The important nuclear radiations, from the weapon standpoint, are alpha and beta particles, gamma rays, and neutrons. All nuclear radiations are ionizing radiations, but the reverse is not true; X-rays for example, are included among ionizing radiations, but they are not nuclear radiations since they do not originate from atomic nuclei.	nuclear radiation / radiație nucleară Radiație corpusculară și electromagnetică emisă de nuclee atomice în diferite procese nucleare. Principalele radiații nucleare, din punct de vedere al armelor nucleare sunt: particule alpha și beta, razele gamma și neutronii. Toate radiațiile nucleare sunt radiații de ionizare, dar reciproca nu este adevărată; razele X de exemplu sunt incluse printre radiațiile de ionizare, dar acestea nu sunt radiații nucleare deoarece nu sunt emise de nuclee atomice.
nuclear safety line / ligne de sécurité nucléaire A line selected, if possible, to follow well-defined topographical features and used to delineate levels of protective measures, degrees of damage or risk to friendly troops, and/or prescribe limits to which the effects of friendly weapons may be permitted to extend.	nuclear safety line / aliniament de siguranță nucleară O linie selectată, dacă este posibil, să urmărească forme topografice bine definite și folosită pentru a delimita nivelurile de protecție, gradele avariilor sau riscului în ceea ce privește trupele prietene, și/sau prescrie limite până la care se permite extinderea efectelor armelor proprii.
nuclear strike warning / préavis d'attaque nucléaire A warning of impending friendly or Suspected enemy nuclear attack.	nuclear strike warning / înștiințare despre atacul nuclear O avertizare cu privire la un atac nuclear iminent propriu sau inamic.

nuclear surface burst / explosion nucléaire de surface An explosion of a nuclear weapon at the surface of land or water; or above the surface, at a height less than the maximum radius of the fireball. <i>See also type of burst.</i>	nuclear surface burst / explozie nucleară de suprafață O explozie a unei arme nucleare la suprafața pământului sau a apei; sau deasupra suprafeței, la o înălțime mai mică decât raza maximă a bulei de foc. <i>Vezi de asemenea, type of burst.</i>
nuclear target response / effet sur l'objectif nucléaire The effect on men, material, and equipment of blast, heat, light, and nuclear radiation resulting from the explosion of a nuclear weapon.	nuclear target response / efectul asupra țintei nucleare Efectul asupra omului, materialelor și echipamentelor, al suflului, căldurii, luminii și radiațiilor nucleare rezultând din explozia unei arme nucleare.
nuclear underground burst / explosion nucléaire souterraine The explosion of a nuclear weapon in which the centre of the detonation lies at a point beneath the surface of the ground. <i>See also type of burst.</i>	nuclear underground burst / explozie nucleară subterană Explozia unei arme nucleare în care centrul de explozie este situat într-un punct sub suprafața terestră. <i>Vezi de asemenea, type of burst.</i>
nuclear underwater burst / explosion nucléaire sous-marine The explosion of a nuclear weapon in which the centre of the detonation lies at a point beneath the surface of the water. <i>See also type of burst.</i>	nuclear underwater burst / explozie nucleară submarină Explozia unei arme nucleare în care centrul de explozie este situat într-un punct sub suprafața apei. <i>Vezi de asemenea, type of burst.</i>

nuclear vulnerability assessment / évaluation de la vulnérabilité nucléaire The estimation of the probable effect on population, forces, and resources from a hypothetical nuclear attack. It is performed predominantly in the preattack period; however, it may be extended to the trans-attack or postattack periods.	nuclear vulnerability assessment / evaluarea vulnerabilității nucleare Estimarea efectelor probabile asupra populației, forțelor și resurselor, de la un ipotetic atac nuclear. Este efectuată predominant în perioada preliminară a atacului; totuși, ea poate fi extinsă pe perioadele din timpul atacului sau după atac.
nuclear warfare / guerre nucléaire Warfare involving the employment of nuclear weapons.	nuclear warfare / război nuclear Război implicând folosirea armelor nucleare.
nuclear weapon / arme atomique -arme nucléaire A complete assembly (i.e. implosion type, gun type, or thermonuclear type), in its intended ultimate configuration which, upon completion of the prescribed arming, fusing and firing sequence, is capable of producing the intended nuclear reaction and release of energy. <i>Also called "atomic weapon".</i>	nuclear weapon / armă nucleară Un ansamblu complet (de tip implozie, armă, sau termonuclear), în configurația sa de destinație care după îndeplinirea secvenței prescrise de armare, activare și tragere este capabil să producă reacția nucleară avută în vedere și să elibereze energie. <i>Numită și "atomic weapon".</i>
nuclear weapon debris / résidu d'arme nucléaire The residue of a nuclear weapon after it has exploded; that is, materials used for the casing and other components of the weapon, plus unexpended plutonium or uranium, together with fission products.	nuclear weapon debris / reziduu de la arma nucleară Reziduu al unei arme nucleare după explozie; adică: materiale folosite pentru carcasă și alte componente ale armei, plus plutoniu și uraniu neprevăzute, împreună cu produse de fisiune.

nuclear weapon employment time /délai d'emploi de l'arme nucléaire The time required for delivery of a nuclear weapon after the decision to fire has been made.	nuclear weapon employment time / timpul de lansare al armei nucleare Timpul necesar pentru lansarea armei nucleare după ce decizia de tragere a fost luată.
nuclear weapon exercise / exercice de préparation d'une arme nucléaire An operation not directly related to immediate operational readiness. It includes removal of a weapon from its normal storage location, prepared for use, delivery to an employment unit, the movement in a ground training exercise to include loading aboard an aircraft or missile and return to storage. It may include any or all of the operations listed above, but does not include launching or flying operations. Typical exercises include aircraft generation exercises, ground readiness exercises, ground tactical exercises, and various categories of inspections designed to evaluate the capability of the unit to perform its prescribed mission. <i>See also immediate operational readiness; nuclear weapon manoeuvre.</i>	nuclear weapon exercise / exercițiu de pregătire a unei arme nucleare Operație care nu se referă direct la pregătirea operațională imediată. Include scoaterea armei din locașul acesteia de stocare, pregătirea pentru folosire, livrarea către o unitate de întrebuințare, deplasarea într-un exercițiu de antrenare terestră pentru a include încărcarea la bordul unei aeronave sau rachete și întoarcerea la depozit. Ea poate include una sau toate operațiile enumerate mai sus, dar nu include operații de lansare sau de zbor. Exercițiile tipice includ exerciții de pregătirea aeronavelor, exerciții de pregătire terestre, exerciții tactice terestre, și diverse categorii de inspecții destinate să evalueze capacitatea unității de a executa misiunea prescrisă. <i>Vezi de asemenea, immediate operational readiness; nuclear weapon manoeuvre.</i>

nuclear weapon manoeuvre / exercice d'emploi d'une arme nucléaire An operation not directly related to immediate operational readiness. It may consist of all those operations listed for a nuclear weapon exercise and is extended to include fly-away in combat aircraft, but does not include expenditure of the weapon. Typical manoeuvres include nuclear operational readiness manoeuvres and tactical air operations. <i>See also immediate operational readiness; nuclear weapon exercise.</i>	nuclear weapon manoeuvre / exercițiu de folosire a armei nucleare Operație care nu se referă direct la pregătirea operațională imediată. Poate consta din toate operațiile enumerate pentru un exercițiu cu armă nucleară și este extinsă pentru a include decolarea avioanelor purtătoare, dar care nu include consumul armei. Manevrelor tipice includ exerciții de pregătire operațională nucleară și exerciții tactice aeriene. <i>Vezi de asemenea, immediate operational readiness; nuclear weapon exercise.</i>
nuclear weapon(s) accident / accident d'arme(s) nucléaire(s) Any unplanned occurrence involving loss or destruction of, or serious damage to, nuclear weapons or their components which results in an actual or potential hazard to life or property.	nuclear weapon(s) accident / accident de armă(e) nucleară Orice eveniment neprevăzut implicând pierderi, distrugeri sau avarii grave suferite de armele nucleare sau de componentele lor, care conduc la un risc real sau potențial pentru viață sau bunuri.
nuclear weapons state / état possédant des armes nucléaires – puissance nucléaire militaire <i>See military nuclear power.</i>	nuclear weapons state / stat posesor de arme nucleare <i>Vezi military nuclear power.</i>

nuclear yield / puissance d'une arme nucléaire The energy released in the detonation of a nuclear weapon, measured in terms of the kilotons or megatons of trinitrotoluene required to produce the same energy release.	nuclear yield / puterea armei nucleare Energia eliberată de explozia unei arme nucleare, măsurată prin numărul de kilotone sau megatone de trinitrotoluen necesar pentru a produce aceeași eliberare de energie.
nuisance minefield / champ de mines de harcèlement A minefield laid to delay and disorganize the enemy and to hinder his use of an area or route. <i>See also minefield.</i>	nuissance minefield / câmp de mine de hărțuire Un câmp de mine plantat pentru a întârzia și dezorganiza inamicul și pentru a-l împiedica să folosească o zonă sau rută. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
numbered reference position system / positions de référence repérées A system for maritime use based upon predetermined geographical positions through which a desired route is drawn.	numbered reference position system / sistem de poziții de referință numerotate Un sistem pentru utilizare maritimă bazat pe poziții geografice predefinite prin care este trasată ruta dorită.
numbered wave / vague numérotée <i>See wave.</i>	numbered wave / undă numerotată <i>Vezi wave.</i>
number ... in (out) / énième pièce reprend le tir In artillery, term used to indicate a change in status of weapon number	number..... in (out) / numărul..... în (afară) În artilerie, termen folosit pentru a indica dacă proiectilul unui anume tun din baterie a fost în obiectiv sau în afara lui.
numerical scale / échelle – échelle numérique <i>See scale.</i>	numerical scale / scară numerică <i>Vezi scale.</i>

O	
objective / objectif The physical object of the action taken, e.g., a definite tactical feature, the seizure and/or holding of which is essential to the commander's plan. <i>See also target.</i>	objective / obiectiv Obiectul fizic al unei acțiuni întreprinse, de ex. o formă tactică de relief definită a cărei ocupare și/sau păstrare este esențială pentru planul comandantului. <i>Vezi de asemenea, target.</i>
objective area / zone de l'objectif A defined geographical area within which is located an objective to be captured or reached by the military forces. This area is defined by competent authority for purposes of command and control. <i>See also bridgehead line; target part 1.</i>	objective area / zona obiectivului O zonă geografică definită, în interiorul căreia este poziționat un obiectiv ce trebuie cucerit sau atins de către forțele militare. Această zonă este definită de către autoritatea competentă pentru scopurile comenzii și controlului. <i>Vezi de asemenea, bridgehead line; target part 1.</i>
oblique air photograph / photographie aérienne oblique An air photograph taken with the camera axis directed between the horizontal and vertical planes. Commonly referred to as an "oblique". a. High Oblique - One in which the apparent horizon appears, and b. Low Oblique - One in which the apparent horizon does not appear.	oblique air photograph / fotografie aeriană oblică O fotografie aeriană luată cu axa aparatului orientată între planurile orizontal și vertical. De obicei se face referire la ea ca „oblică”: a. Oblică înaltă. Una în care se vede orizontul aparent, și b. Oblică joasă. Una în care nu se vede orizontul aparent.
observation helicopter / hélicoptère d'observation Helicopter used primarily for observation and reconnaissance but which may be used for other roles.	observation helicopter / elicopter de observare Elicopter folosit în special pentru zboruri de observare și recunoaștere, dar care mai poate fi folosit și pentru alte roluri.

observation post / observatoire A position from which military observations are made, or fire directed and adjusted, and which possesses appropriate communications; may be airborne.	observation post / post de observare O poziție din care sunt făcute observările militare, sau de unde tirul este dirijat și reglat, și care posedă mijloace de comunicare adecvate; poate fi aeropurtat.
observed fire / tir observé Fire for which the point of impact or burst can be seen by an observer. The fire can be controlled and adjusted on the basis of observation. <i>See also fire.</i>	observed fire / foc (tir) observat Foc al cărui punct de impact sau explozie poate fi văzut de către un observator. Focul poate fi controlat și reglat pe baza observației. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
observed fire procedure / réglage de tir par observation A standardized procedure for use in adjusting indirect fire on a target.	observed fire procedure / procedură de reglare prin observare O procedură standardizată în vederea utilizării în reglarea tragerii indirecte asupra unei ținte.
observer identification / identification de l'observateur In artillery and naval fire support, the first element of a call for fire to establish communication and to identify the observer/spotter.	observer identification / identificarea observatorului În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, primul element al cererii de foc, pentru a stabili comunicația și a identifica observatorul.
observer-target distance / distance d'observation The distance along an imaginary straight line from the spotter or observer to the target.	observer-target distance / distanța observator - țintă Distanța de-a lungul unei linii drepte imaginare de la observator / corector de tir la țintă. Distanța de observare.

observer-target line / ligne d'observation An imaginary straight line from the observer/spotter to the target. <i>See also spotting line.</i>	observer-target line / linie observator-țintă O linie dreaptă imaginară de la observator /corector de tir la țintă. Linia de observare. <i>Vezi de asemenea, spotting line.</i>
obstacle / Any obstruction that is designed or employed to disrupt, fix turn, or block the movement of an opposing force and to impose additional losses in personnel, time, and equipment on the opposing force.	obstacle / obstacol Orice obstrucție realizată sau angajată pentru a dispara, fixa, întoarce sau bloca mișcarea unei forțe oponente și de a provoca acesteia pierderi suplimentare de personal, timp și echipament.
obstruction / obstacle 1. Any object which rises far enough above the surrounding surface or above a specified height to create a hazard to aircraft in flight. 2. Any object which rises far enough above the surrounding sea bed to create a hazard to navigation.	obstruction / obstacol 1.Orice obiect care apare destul de departe deasupra suprafeței înconjurătoare sau deasupra unei înălțimi specifice ca să creeze un pericol pentru un avion aflat în zbor. 2.Orice obiect care apare destul de departe deasupra fundului mării înconjurătoare ca să creeze un pericol pentru navigație.
obstacles integration / Ensure emplaced obstacles remain integrated into the scheme of maneuver.	obstacles integration / integrarea obstacolelor Asigurarea integrării obstacolelor existente în schema de manevră.
obstructor / obstruteur In naval mine warfare, a device laid with the sole object of obstructing or damaging mechanical minesweeping equipment.	obstructor / obstructor În războiul naval de mine, un dispozitiv așezat cu singurul obiectiv de a obstrucționa sau a avaria echipamentul unui dragor mecanic.

occupation of position / occupation d'une position Movement into and proper organization of an area to be used as a battle position.	occupation of position / ocuparea unei poziții O mișcare în interior și organizarea corespunzătoare a unei zone destinată a fi folosită ca o poziție de luptă.
ocean convoy / convoi océanique A convoy whose voyage lies, in general, outside the continental shelf. <i>See also</i> <i>convoy</i>.	ocean convoy / convoi oceanic Un convoi care navighează, în general, în afara șelfului continental. <i>Vezi de asemenea, convoy</i>.
ocean manifest / manifeste A detailed listing of the entire cargo loaded into any one ship showing all pertinent data which will readily identify such cargo and where and how the cargo is stowed. <i>See also</i> <i>loading plan</i>.	ocean manifest / lista încărcăturii transportate O listă detaliată a întregii încărcături aflate în oricare navă, prezentând toate datele pertinente care vor identifica imediat o anume încărcătură, poziția și modul de stivuire al acesteia. <i>Vezi de asemenea, loading plan</i>.
ocean station ship / navire stationnaire océanique A ship assigned to operate within a specified area to provide several services including search and rescue, meteorological information, navigational aid, and communication facilities.	ocean station ship / navă oceanică staționată O navă destinată să opereze în interiorul unei zone specificate pentru asigurarea diverselor servicii inclusiv căutare și salvare, informații meteorologice, ajutor navigațional și facilități de comunicare.
offensive counter-air operation / opération offensive contre le potentiel aérien An operation mounted to destroy, disrupt or limit enemy air power as close to its source as possible.	offensive counter air operation / ofensivă împotriva potențialului aerian inamic O operațiune menită să distrugă, să scindeze sau să limiteze puterea aeriană a inamicului cât mai aproape posibil de sursele acestuia.

offensive mine countermeasures / mesures offensives antimines Measures intended to prevent the enemy from successfully laying mines.	offensive mine countermeasures / măsuri ofensive antiminare Măsuri destinate să împiedice inamicul în plantarea cu succes a minelor.
offensive minefield / champ de mines offensif In naval mine warfare, a minefield laid in enemy territorial water or waters under enemy control. <i>See also minefield.</i>	offensive minefield / câmp de mine ofensiv În războiul naval de mine, un câmp de mine instalat în apele teritoriale ale inamicului sau în cele aflate sub controlul acestuia. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
officer conducting the exercise / officier directeur de l'exercice The officer responsible for the conduct of an allocated part of the exercise from the Blue, Orange and Purple aspects. He will issue necessary supplementary instructions. In addition, he may be an exercise commander.	officer conducting the exercise / ofițerul conducător al exercițiului Ofițer responsabil cu conducerea unei părți alocate din exercițiu din pozițiile Albastru, Oranj sau Purpuriu. Acesta va emite instrucțiuni suplimentare necesare. Mai mult, el poate fi un comandant al exercițiului.
officer conducting the serial / officier responsable d'une phase de l'exercice The officer designated to exercise tactical control over assigned forces for a specific exercise serial.	officer conducting the serial / ofițerul responsabil pentru o fază a exercițiului Ofițerul desemnat să exercite control tactic asupra forțelor atribuite unei faze specifice a exercițiului.
officer in tactical command / officier assurant le commandement tactique In maritime usage, the senior officer present eligible to assume command, or the officer to whom	officer in tactical command / comandantul marii unități/grupării navale (ofițer care asigură comanda tactică) În uzaj maritim, ofițerul superior potrivit pentru a-și asuma comanda, sau ofițerul căruia i s-a

he has delegated tactical command.	delegat comanda tactică.
officer scheduling the exercise / officier chargé de la mise sur pied d'un exercice The officer who originates the exercise and the orders it to take place. He will issue basic instructions which will include the designation of exercise areas, the allocation of forces, and the necessary coordinating instructions. He will also designate the officers conducting the exercise.	officer scheduling the exercise / ofițer însărcinat cu programarea exercițiului Ofițerul care generează exercițiul și care ordonă ca acesta să aibă loc. Acesta va emite instrucțiunile de bază care vor include desemnarea zonelor exercițiului, alocarea forțelor și instrucțiunile de coordonare necesare. Va desemna de asemenea, ofițerii care vor conduce exercițiul.
offset bombing / bombardement en déport Any bombing procedure which employs a reference or aiming point other than the actual target.	offset bombing / bombardament deviat (cu ochire asupra unui punct ajutător) Orice procedură de bombardare care folosește un punct de referință sau o ochire pe alt punct decât ținta reală.
offset distance / distance de décentrement In nuclear warfare, the distance the desired ground zero or actual ground zero is offset from the centre of an area target or from a point target.	offset distance / distanță de deviere În războiul nuclear, distanța cu care punctul de impact dorit sau punctul zero real este deplasat față de centrul unei zone țintă sau față de un punct țintă.

offset point / point futur In air interception, a point in space relative to a target's flight path toward which an interceptor is vectored and from which the final or a preliminary turn to attack heading is made.	offset point / punct viitor În interceptarea aeriană, un punct în spațiu raportat la traiectoria de zbor a unei ținte către care este vectorizat un interceptor și de la care este executată o dirijare finală sau preliminară către direcția de atac.
offset post / poste à reporter A post identified for elimination or disestablishment when establishing a newly authorized post. The disestablished post may be within or outside the organization receiving the new post.	offset post / post de raportare Un post stabilit în vederea eliminării sau desființări atunci când s-a organizat un nou post recent autorizat. Postul desființat poate fi în cadrul sau în afara organizației care primește noul post.
offshore patrol / patrouille du large A naval defence patrol operating in the outer area of navigable coastal waters. It is a part of the naval local defence forces consisting of naval ships and aircraft and operates outside those areas assigned to the inshore patrol. <i>See also patrol.</i>	offshore patrol / patrulă de coastă (în apele costiere) O patrulă de apărare navală ce operează în afara apelor navigabile de coastă. Este o parte a forțelor de apărare navală locală, constând din nave militare și avioane și operează în afara acelor zone atribuite patrulelor din vecinătatea țărmului. <i>Vezi de asemenea, patrol.</i>
oiler / pétrolier A naval or merchant tanker specially equipped and rigged for replenishing other ships at sea.	oiler / petrolier Un tanc militar sau comercial special echipat și aranjat pentru alimentarea altor nave în largul mării.

on call / à la demande A term used to signify that a prearranged concentration, air strike, or final protective fire may be called for. <i>See also call for fire; call mission.</i>	on call / la cerere Un termen folosit, care arată că se poate executa o concentrare a focului prestabilită, o lovitură aeriană sau un tir final de protecție, dacă se solicită aceasta. <i>Vezi de asemenea, call for fire; call mission.</i>
on-call mission / mission sur demande - mission sur appel A type of air support mission which is not requested sufficiently in advance of the desired time of execution to permit detailed planning and briefing of pilots prior to take-off. Aircraft scheduled for this type of mission are on air, ground, or carrier alert, and are armed with a prescribed load. <i>See also air support.</i>	on-call mission / misiune la cerere Un tip de misiune aeriană de sprijin care nu este cerută cu suficient timp înainte de momentul de execuție dorit pentru a permite planificarea și instruirea amănunțită a piloților înainte de decolare. Avioanele planificate pentru acest tip de misiune sunt în alertă în aer, pe sol sau pe portavion. <i>Vezi de asemenea, air support.</i>
on-call target / tir à la demande -objectif à la demande In artillery and naval fire support, a planned target other than a scheduled target on which fire is delivered when requested.	on-call target / țintă la cerere (tragere la cerere) În asigurarea cu foc de artilerie terestră sau navală, o țintă planificată, alta decât o țintă programată, asupra căreia se deschide foc atunci când se cere.
on-call wave / vague sur demande <i>See wave.</i>	on-call wave / undă la cerere <i>Vezi wave.</i>

one day's supply / jour de ravitaillement A unit or quantity of supplies adopted as a standard of measurement, used in estimating the average daily expenditure under stated conditions. It may also be expressed in terms of a factor, e.g., rounds of ammunition per weapon per day. <i>See also combat day of supply; standard day of supply.</i>	one day's supply / provizii necesare pe o zi O unitate sau o cantitate de provizii adoptată ca măsură standard, folosită în estimarea mediei zilnice de consum în anumite condiții. Poate fi de asemenea, exprimată în funcție de un factor ca de ex. lovituri de muniție per armă per zi. <i>Vezi de asemenea, standard day of supply; combat day of supply.</i>
one-look circuit / mise de feu à impulsion unique A mine circuit which requires actuation by a given influence once only.	one-look circuit / circuit de dare a focului cu impuls unic Circuitul unei mine care necesită punerea în funcție numai printr-o singură influență dată.
open route / itinéraire libre A route not subject to traffic or movement control restrictions. <i>See also route.</i>	open route / rută liberă (deschisă) Un traseu care nu este supus restricțiilor privind controlul traficului sau al mișcării. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
open source intelligence /renseignement de sources ouvertes Intelligence derived from publicly available information, as well as other unclassified information that has limited public distribution or access.	open source intelligence / informații din sursă deschisă Informații rezultate din procesarea datelor și informațiilor publice sau a celor neclasificate cu acces public limitat (OSINT).

operation / opération A military action or the carrying out of a strategic, tactical, service, training, or administrative military mission; the process of carrying on combat, including movement, supply, attack, defence and manoeuvres needed to gain the objectives of any battle or campaign.	operation / operație O acțiune militară sau realizarea unei misiuni militare strategice, tactice, de asigurare, de antrenament sau administrativă; procesul de a continua lupta incluzând deplasarea, aprovizionarea, atacul, apărarea și manevrele necesare pentru a atinge obiectivele oricărei bătălii sau campanii.
operational aircraft cross-servicing requirement / besoin opérationnel de services mutuels pour aéronefs A military requirement, established by a NATO commander, for a designated airfield or ship to provide stage A or stage B cross-servicing to aircraft not assigned to that airfield or ship. <i>See also aircraft cross-servicing.</i>	operational aircraft cross-servicing requirement / nevoie operațională de servicii mutuale pentru avioane O cerință militară, stabilită de un comandant NATO, privind un aerodrom sau navă desemnat(ă) să asigure stadiul A sau stadiul B de întreținerea unui avion care nu este atribuit celui aeroport sau acelei nave. <i>Vezi de asemenea, aircraft cross-servicing.</i>
operational chain of command / chaîne de commandement opérationnel The chain of command established for a particular operation or series of continuing operations. <i>See also administrative chain of command; chain of command.</i>	operational chain of command / lanț de comandă operațional Lanțul de comandă stabilit pentru o anumită operațiune sau serie de operațiuni continue. <i>Vezi de asemenea, administrative chain of command; chain of command.</i>

operational characteristics / caractéristiques opérationnelles The specific military qualities required of an item of equipment to enable it to meet an agreed operational need. <i>See also technical specification.</i>	operational characteristics / caracteristici operaționale Calitățile militare specifice cerute pentru un articol de echipament care să-i permită să satisfacă o nevoie operațională agreată. <i>Vezi de asemenea, technical specification.</i>
operational command / commandement opérationnel The authority granted to a commander to assign missions or tasks to subordinate commanders, to deploy units, to reassign forces, and to retain or delegate operational and/or tactical control as the commander deems necessary. Note: it does not include responsibility for administration. <i>See also administrative control; command; operational control; tactical control.</i>	operational command / comandament operațional Autoritate acordată unui comandant de a atribui misiuni sau sarcini comandanților aflați în subordine, de a desfășura unități, de a reatribui forțe și de a reține sau a delega controlul operațional și/sau tactic după cum consideră necesar comandantul. Notă: aceasta nu include responsabilitatea pentru administrație. <i>Vezi de asemenea, administrative control; command.</i>

operational control / contrôle opérationnel The authority delegated to a commander to direct forces assigned so that the commander may accomplish specific missions or tasks which are usually limited by function, time, or location; to deploy units concerned, and to retain or assign tactical control of those units. It does not include authority to assign separate employment of components of the units concerned. Neither does it, of itself, include administrative or logistic control. <i>See also administrative control; operational command.</i>	operational control / control operațional Autoritatea delegată unui comandant de a dirija forțele atribuite în așa fel încât comandantul să poată îndeplini misiuni sau sarcini specifice care sunt de obicei limitate de funcție, timp sau dispunere; de a desfășura unitățile implicate și de a reține sau alocă controlul tactic al acelor unități. Nu include autoritatea de a atribui folosirea separată a componentelor unităților. Nu include controlul administrativ sau logistic. <i>Vezi de asemenea, administrative control; operational command.</i>
operational control authority / autorité de contrôle opérationnel The naval commander responsible within a specified geographical area for the naval control of all merchant shipping under Allied naval control.	operational control authority / autoritate de control operațional Comandantul naval responsabil în interiorul unei arii geografice pentru controlul naval al tuturor navelor comerciale aflate sub controlul naval al Forțelor Aliate.

operational decontamination / décontamination opérationnelle Decontamination carried out by an individual and/or a unit, restricted to specific parts of operationally essential equipment, matériel and/or working areas, in order to minimize contact and transfer hazards and to sustain operations. This may include decontamination of the individual beyond the scope of immediate decontamination, as well as decontamination of mission-essential spares and limited terrain decontamination. <i>See also decontamination; immediate decontamination; thorough decontamination.</i>	operational decontamination / decontaminare operațională Decontaminare îndeplinită de către o persoană și/sau o unitate, restricționată la părți specifice ale echipamentului esențial operațional, materiale și/sau zone de lucru, cu scopul de a minimiza riscurile de contact și transfer și de a sprijini operațiunile. Poate să includă decontaminarea de persoane dincolo de sfera decontaminării imediate, precum și decontaminarea rezervelor esențiale misiunii împreună cu decontaminarea unui teren limitat. <i>Vezi de asemenea, decontaminare; imediate decontaminare; thorough decontaminare.</i>
operational intelligence / renseignement opérationnel Intelligence required for the planning and conduct of campaigns at the operational level. <i>See also operational level of war; strategic intelligence; tactical intelligence.</i>	operational intelligence / informații (prelucrate) la nivel operativ Informații necesare în procesul de planificare și desfășurare a campaniilor la nivel operațional. <i>Vezi de asemenea, operational level of war. strategic intelligence; tactical intelligence.</i>
operational interchangeability / interchangeabilité opérationnelle Ability to substitute one item for another of different composition or origin without loss in effectiveness, accuracy, and safety of performance.	operational interchangeability / interschimbabilitate operațională Capacitatea de a substitui un articol prin altul de o compoziție sau origine diferită fără pierdere în acuratețe, eficiență și siguranța execuției.

operational level of war / niveau opérationnel de la guerre – niveau opératif The level of war at which campaigns and major operations are planned, conducted and sustained to accomplish strategic objectives within theatres or areas of operations.	operational level of war / nivelul operativ al războiului Nivelul războiului la care sunt planificate, conduse și susținute campaniile și operațiile majore pentru îndeplinirea obiectivelor strategice în interiorul zonelor sau teatrelor de operațiuni.
operational procedures / procédures opérationnelles The detailed methods by which headquarters and units carry out their operational tasks.	operational procedures / proceduri operaționale Metode detaliate prin care comandamentele generale și unitățile își realizează sarcinile operaționale.
operational readiness / état de préparation opérationnelle The capability of a unit/formation, ship, weapon system or equipment to perform the missions or functions for which it is organized or designed. May be used in a general sense or to express a level or degree of readiness.	operational readiness / stare de pregătire operațională Capacitatea unei unități sau formații, navă, sistem de armă sau echipament de a îndeplini misiunile sau funcțiile pentru care au fost organizate sau destinate. Poate fi folosită în sens general sau pentru a exprima nivelul sau gradul promptitudinii.
operational readiness evaluation / évaluation de l'état de préparation opérationnelle An evaluation of the operational capability and effectiveness of a unit or any portion thereof.	operational readiness evaluation / evaluarea gradului de pregătire operațională O evaluare a capacității și eficienței operaționale a unei unități sau a oricărei părți a acesteia.
operational requirement / besoin opérationnel An established need justifying the timely allocation of resources to achieve a capability to accomplish approved military or civil	operational requirement / nevoie operațională O nevoie stabilită ce justifică alocarea oportună a resurselor pentru a dobândi capacitatea de a îndeplini obiectivele militare sau

objectives, operations, missions or actions.	civile, operațiunile, misiunile sau acțiunile.
operational route / itinéraire opérationnel Land route allocated to a command for the conduct of a specific operation, derived from the corresponding basic military route network. <i>See also route.</i>	operational route / rută operațională Rută terestră alocată unui comandament pentru purtarea unei operațiuni specifice, derivată din rețeaua de rute militare fundamentale corespunzătoare. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
operational stocks / stocks opérationnels Level of stock necessary to meet possible operational requirements over and above holdings/allowances. <i>See also stock; theatre operational stocks; war reserves.</i>	operational stocks / stocuri operaționale Nivel de stoc necesar pentru a satisface cerințele operaționale posibile în plus față de rațiile cuvenite. <i>Vezi de asemenea, stock; theatre operational stocks; war reserves.</i>
operational training / entraînement opérationnel Training that develops, maintains or improves the operational readiness of individuals or units.	operational training / antrenament operațional Antrenament care dezvoltă, menține sau îmbunătățește starea de pregătire operațională a persoanelor sau unităților.
operation order / ordre d'opération A directive, usually formal, issued by a commander to subordinate commanders for the purpose of effecting the coordinated execution of an operation. <i>See also operation plan.</i>	operation order / ordin de operații O directivă, de obicei formală, emisă de un comandant către comandanții din subordine în scopul realizării execuției coordonate a unei operațiuni. <i>Vezi de asemenea, operation plan.</i>

operation plan / plan d'opération A plan for a single or series of connected operations to be carried out simultaneously or in succession. It is usually based upon stated assumptions and is the form of directive employed by higher authority to permit subordinate commanders to prepare supporting plans and orders. The designation "plan" is usually used instead of "order" in preparing for operations well in advance. An operation plan may be put into effect at a prescribed time, or on signal, and then becomes the operation order. <i>See also coordinated draft plan; draft plan; final plan; initial draft plan; operation order.</i>	operation plan / plan de operații Un plan pentru o singură /serii de operațiuni coerente de executat simultan sau în succesiune. Se bazează de obicei pe ipoteze enunțate și reprezintă forma directivei folosite de o autoritate superioară pentru a permite comandanților în subordine să pregătească planuri și ordine de sprijin. Denumirea de "plan" este de obicei folosită în loc de "ordin" în pregătirea în avans a operațiunilor pe termen lung. Un plan de operațiune poate deveni efectiv la momentul prescris sau la semnal, atunci devenind "ordin de operațiune". <i>Vezi de asemenea, coordinated draft plan; draft plan; final plan; initial draft plan; operation order.</i>
operations security / sécurité des opérations The process which gives a military operation or exercise appropriate security, using passive or active means, to deny the enemy knowledge of the dispositions, capabilities and intentions of friendly forces. <i>See also counterintelligence; countersurveillance; electronic warfare; physical security; protective security.</i>	operations security / securitatea operațiunilor Un proces care dă unei operațiuni sau exercițiu militar securitatea adecvată, folosind mijloace active sau pasive, pentru a nu permite inamicului să cunoască amplasamentele, capacitățile și intențiile forțelor proprii. <i>Vezi de asemenea, counter-intelligence; countersurveillance; electronic warfare; physical security; protective security.</i>
opportunity target / objectif inopiné <i>See target of opportunity.</i>	opportunity target / țintă inopinată <i>Vezi target of opportunity.</i>

opposing forces / forces d'opposition Those forces used in an enemy role during NATO exercises. <i>See also force(s).</i>	opposing forces / forțe adverse (în exerciții) Acele forțe folosite în rolul inamicului în timpul exercițiilor NATO. <i>Vezi de asemenea force(s).</i>
opposing forces commander / commandant des forces d'opposition The officer designated to exercise operational control over opposing forces for a specific period during NATO exercises.	opposing forces commander / comandant al forțelor adverse Ofițerul desemnat să exercite control operațional asupra forțelor opuse pentru o perioadă specifică, în timpul exercițiilor NATO.
optical axis / axe optique In a lens element, the straight line which passes through the centres of curvature of the lens surfaces. In an optical system, the line formed by the coinciding principal axes of the series of optical elements.	optical axis / axă optică Într-o lentilă, linia dreaptă care trece prin centrele de curbură ale suprafețelor lentilei. Într-un sistem optic, linia formată prin coincidența axelor principale ale seriilor de elemente optice.
optical minehunting / chasse aux mines à vue The use of an optical system (e.g. television or towed diver) to detect and classify mines or mine-like objects on or protruding from the sea-bed.	optical minehunting / deminare cu ajutorul opticii (descoperirea și dezamorsarea optică a minelor) Folosirea unui sistem optic (de ex. televiziune sau scafandru) pentru a detecta și clasifica mine sau obiecte asemănătoare minelor pe fundul mării sau semi îngropate pe fundul mării.
optimum height / hauteur type The height of an explosion which will produce the maximum effect against a given target.	optimum height / înălțime optimă Înălțimea optimă a unei explozii pentru a produce efect maxim asupra unei ținte date.

optimum height of burst / hauteur type d'explosion For nuclear weapons and for a particular target (or area), the height at which it is estimated a weapon of a specified energy yield will produce a certain desired effect over the maximum possible area. <i>See also height of burst.</i>	optimum height of burst / înălțime optimă de explozie Pentru armele nucleare și pentru o țintă (sau zonă) anume, înălțimea la care se estimează că o armă cu cantitate de energie specificată va produce un anumit efect așteptat deasupra unei suprafețe maxim posibilă. <i>Vezi de asemenea, height of burst.</i>
orbit point / point d'orbite A geographically or electronically defined location used in stationing aircraft in flight during tactical operations when a predetermined pattern is not established. <i>See also holding point.</i>	orbit point / punct pe orbită O poziție definită geografic sau electronic folosită în poziționarea unui avion în zbor în timpul operațiunilor tactice atunci când nu este stabilit un model predeterminat. <i>Vezi de asemenea, holding point.</i>
order / ordre A communication, written, oral, or by signal, which conveys instructions from a superior to a subordinate.	order / ordin O comunicare scrisă, verbală sau prin semnal, prin care se transmit instrucțiuni de la un superior la un subordonat.
order of battle / ordre de bataille The identification, strength, command structure, and disposition of the personnel, units, and equipment of any military force.	order of battle / ordin de luptă Identificarea, forța, structura de comandă și dispunerea efectivelor, unităților și echipamentului oricărei forțe militare.
ordinary transport / transport ordinaire In railway terminology, transport of a load whose size, weight or preparation does not entail special difficulties vis-à-vis the facilities or equipment of the railway systems to be used. <i>See also</i>	ordinary transport / transport ordinar În terminologia căilor ferate, transportul unei încărcături ale cărei dimensiuni, greutate sau pregătire nu produc dificultăți speciale vis-a-vis de instalațiile sau echipamentul sistemelor de

<i>exceptional transport.</i>	cale ferată folosite. <i>Vezi de asemenea, exceptional transport.</i>
organic / organique Forming an integral part of a military organization.	organic / organic Formând o parte integrală a unei organizații militare.
organization of the ground /organisation du terrain The development of a defensive position by strengthening the natural defences of the terrain and by assignment of the occupying troops to specific localities.	organization of the ground / organizarea terenului Dezvoltarea unei poziții de apărare prin fortificarea caracteristicilor naturale ale terenului și prin alocarea de trupe de ocupație către localitățile specifice.
original destination / destination initiale In naval control of shipping, the original final destination of a convoy or an individual ship (whether in convoy or independent). This is particularly applicable to the original destination of a voyage begun in peacetime. <i>See also final destination; immediate destination.</i>	original destination / destinație inițială În dirijarea transporturilor maritime de către marina militară, destinația finală primă a unui convoi sau a unei nave individuale (fie în cadrul convoiului sau independentă). Este aplicabilă în special destinației prime a unui voiaj început pe timp de pace. <i>Vezi de asemenea, final destination; immediate destination.</i>
originating medical facility / échelon sanitaire initial A medical facility that initially transfers a patient to another medical facility.	originating medical facility / facilitate medicală inițială (eșalon sanitar inițial) O facilitate medicală care, în primul rând, transferă pacientul unei alte organizații /unități medicale.

oropesa sweep / drague mécanique divergente In naval mine warfare, a form of sweep in which a length of sweep wire is towed by a single ship, lateral displacement being caused by an otter and depth being controlled at the ship end by a kite and at the other end by a float and float wire.	oropesa sweep / dragă mecanică divergentă În războiul naval de mine, o formă de dragare în care o lungime de cablu de dragare este tractată de către o singură navă, deplasarea laterală fiind produsă de un năvod, iar adâncimea fiind controlată la capătul dinspre navă de o ancoră plutitoare, iar la celălalt capăt de un flotor și cablu plutitor.
orthomorphic projection / projection orthomorphique – projection conforme A projection in which the scale, although varying throughout the map, is the same in all directions at any point, so that very small areas are represented by correct shape and bearings are correct.	orthomorphic projection / proiecție ortomorfică O proiecție în care scara, cu toate că variază în cuprinsul hărții, este aceeași în toate direcțiile, în orice punct, astfel încât zone foarte mici sunt reprezentate în forma corectă, iar relevmentele sunt corecte.
orthorectification / orthorectification In photogrammetry, the process of removing geometric distortions in an image caused by sensor tilt and terrain relief, and projecting the resulting image onto a map projection system. <i>See also projection; rectification.</i>	orthorectification / orthorectificate În fotogrammetrie, procesul de înlăturare a distorsiunilor geometrice dintr-o imagine cauzate de înclinația senzorului și de relieful terenului și proiectarea imaginii rezultate pe un sistem de proiecție cartografic. <i>Vezi și projection; rectification.</i>

oscillating mine / mine ludion A mine, hydrostatically controlled, which maintains a pre-set depth below the surface of the water independently of the rise and fall of the tide. <i>See also mine.</i>	oscillating mine / mină oscilantă O mină, controlată hidrostatic, care menține o adâncime presetată sub suprafața apei independent de creșterea sau descreșterea mării. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
other forces for NATO / autres forces pour l'OTAN Forces not assigned or earmarked for a NATO command, but which might cooperate with NATO forces or be placed under the operational command or operational control of a NATO commander in certain circumstances which should be specified. <i>See also force(s).</i>	other forces for NATO / alte forțe pentru NATO Forțe neatribuite sau nerezervate pentru o comandă NATO, dar care pot coopera cu forțele NATO sau pot fi plasate sub comanda operațională sau controlul operațional al unui comandant NATO în anumite circumstanțe care ar trebui să fie specificate. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
otter / divergent In naval mine warfare, a device which, when towed, displaces itself sideways to a predetermined distance.	otter / flotor (plutitor) divergent În războiul naval de mine, un dispozitiv care, atunci când este tractat, se deplasează lateral pe o distanță predeterminată.
outline map / carte à grandes lignes A map which represents just sufficient geographic information to permit the correlation of additional data placed upon it.	outline map / hartă generală (în linii mari) O hartă care reprezintă doar informații geografice suficiente pentru a permite corelarea datelor adiționale plasate pe ea.
outline plan / avant-projet A preliminary plan which outlines the salient features or principles of a course of action prior to the initiation of detailed planning.	outline plan / plan preliminar Un anteproiect care schițează caracteristicile proeminente sau principiile cursului unei acțiuni înainte de inițierea planificării detaliate.

over / long - plus In artillery and naval fire support, a spotting, or an observation, used by a spotter or an observer to indicate that a burst(s) occurred beyond the target in relation to the spotting line.	over / peste plus (lovitură lungă) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o corecție sau observație folosită de un corector de tir sau un observator pentru a arăta că explozia /exploziile s-a(u) produs dincolo de țintă în raport cu linia de observare.
overhead clearance / hauteur libre The minimum vertical distance between a ground or water surface and any obstruction above it. <i>See also air draught.</i>	overhead clearance / înălțime liberă Distanța verticală minimă între o suprafață terestră sau suprafața unei ape și orice obiect de deasupra ei. <i>Vezi de asemenea, air draught.</i>

overlap / recouvrement 1. In photography, the amount by which one photograph includes the same area covered by another, customarily expressed as a percentage. The overlap between successive air photographs on a track is called forward overlap. The overlap between photographs in adjacent parallel flight lines is called side overlap. The overlap of successive lines of a linescan is called line overlap. 2. In cartography, that portion of a map or chart which overlaps the area covered by another of the same series. 3. In naval mine warfare, the width of that part of the swept path of a ship or formation which is also swept by an adjacent sweeper or formation or is reswept on the next adjacent lap.	overlap / suprapunere 1.În fotografie, gradul în care o fotografie include aceeași zonă acoperită de o alta, în mod obișnuit exprimată ca procent. Suprapunerea între fotografii aeriene succesive pe un parcurs este numită suprapunere directă. Suprapunerea între fotografiile pe liniile de zbor paralele adiacente este numită suprapunere laterală. Suprapunerea de linii succesive ale unui baleiaj pe orizontală este numită suprapunere lineară. 2.În cartografie, porțiunea unei hărți sau grafic care se suprapune peste aria acoperită de către o altă hartă /diagramă din aceeași serie. 3.În războiul naval de mine, lățimea acelei părți din banda dragată de o navă sau o formație care este de asemenea, acoperită de un dragor sau o formație adiacentă ori este re-dragată atunci când se trece pe o bandă vecină.
overlap tell / transfert de recouement <i>See track telling.</i>	overlap tell / suprapunere de verificare <i>Vezi track telling.</i>

overpressure / surpression The pressure resulting from the blast wave of an explosion. It is referred to as positive when it exceeds atmospheric pressure and negative during the passage of the wave when resulting pressures are less than atmospheric pressure.	overpressure / suprapresiune Presiunea ce rezultă din unda de șoc a unei explozii. Este denumită ca pozitivă când depășește presiunea atmosferică și negativă în timpul trecerii undei când presiunea rezultantă este mai mică decât presiunea atmosferică.
overprint / surimpression Information printed or stamped upon a map or chart, in addition to that originally printed, to show data of importance or special use.	overprint / supratipărire Informații tipărite sau imprimate pe o hartă sau pe un grafic, suplimentar la cea tipărită inițial, pentru a indica date de importanță sau de uz special.
overrun control / commande de prolongation de fonctionnement Equipment enabling a camera to continue operating for a predetermined number of frames or seconds after normal cut-off.	overrun control / control de prelungire a funcționării Echipament care permite unui aparat de fotografiat să continue să opereze pentru un număr suplimentar predeterminat de clișee ori să funcționeze un timp suplimentar determinat după sfârșitul acțiunii dispozitivului normal de comandă.
overshoot / remise de gaz A phase of flight wherein a landing approach of an aircraft is not continued to touchdown. <i>Also called "go around".</i>	overshoot / a rata aterizarea O fază a unui zbor în care o apropiere în vederea aterizării unui avion nu este continuată cu aterizarea. <i>Numită și „go around”.</i>

P	
pace / vitesse de marche For ground forces, the speed of a column or element regulated to maintain a prescribed average speed. <i>See also pace setter; rate of march; speed.</i>	pace / viteză de marș Pentru forțele terestre, viteza unei coloane sau a unui element adaptată pentru a menține o viteză medie prescrisă. <i>Vezi de asemenea, pace setter; rate of march; speed.</i>
pace setter / guide An individual, selected by the column commander, who travels in the lead vehicle or element to regulate the column speed and establish the pace necessary to meet the required movement order. <i>See also pace.</i>	pace setter / cap de coloană O persoană, aleasă de comandantul de coloană, care călătorește în primul vehicul sau element de conducere pentru a regla viteza coloanei, a stabili ritmul de mers necesar pentru a îndeplini ordinul de deplasare. <i>Vezi de asemenea, pace.</i>
packaged petroleum product / produit pétrolier conditionné A petroleum product, generally a lubricant, oil, grease or speciality item, normally packaged by the manufacturer and subsequently stored, transported, and issued in containers having an individual fill capacity of 250 litres or less.	packaged petroleum product / produs petrolier ambalat Un produs petrolier, de regulă lubrifiant, ulei, unsoare sau un articol de specialitate, în mod normal ambalat de fabricant și depozitat ulterior, transportat și livrat în containere ce au o capacitate de umplere individuală de 250 litri sau mai puțin.
pallet / palette A flat base for combining stores or carrying a single item to form a unit load for handling, transportation, and storage by materials handling equipment.	pallet / palet O placă de bază plată pentru susținere de mărfuri combinate sau articol singular pentru a forma o sarcină unitară, în vederea manevrării, transportului și înmagazinării cu ajutorul echipamentului de manipulare a materialelor.

palletized unit load / charge palettisée Quantity of any item, packaged or unpackaged, which is arranged on a pallet in a specified manner and securely strapped or fastened thereto so that the whole is handled as a unit. <i>See also aircraft flat pallet; binding.</i>	palletized unit load / încărcare paletizată Cantitate din orice articol, ambalat sau neambalat, care este dispusă pe o paletă într-o manieră specifică, în plus, legată sau fixată în mod sigur, în așa fel încât ansamblul să fie manevrat ca o unitate. <i>Vezi de asemenea, aircraft flat pallet; binding.</i>
panel code / code de panneaux – code de transmission sol-air A prearranged code designed for visual communications, usually between friendly units, by making use of marking panels. <i>Also called "surface code". See also marking panel.</i>	panel code / cod de legătură vizuală (cu ajutorul panourilor) Un cod prestabilit destinat comunicațiilor vizuale, de obicei între unități aliate, făcând uz de panouri marcate. <i>Numit și "surface code". Vezi de asemenea, marking panel.</i>
panoramic camera / appareil photographique panoramique 1. In aerial photography, a camera which, through a system of moving optics or mirrors, scans a wide area of the terrain, usually from horizon to horizon. The camera may be mounted vertically or obliquely within the aircraft, to scan across or along the line of flight. 2. In ground photography, a camera which photographs a wide expanse of terrain by rotating horizontally about the vertical axis through the centre of the camera lens.	panoramic camera / aparat de fotografiat panoramic 1. În fotografierea aeriană, o cameră care printr-un sistem de lentile sau oglinzi mobile scanează o arie largă de teren de obicei de la orizont la orizont. Aparatul poate fi ridicat vertical sau oblic în interiorul avionului pentru a scana transversal sau de-a lungul liniei de zbor. 2. În fotografiere terestră, un aparat care fotografiază un spațiu terestru vast prin rotirea orizontală în jurul axei verticale prin centrul obiectivului aparatului.

parachute deployment height / hauteur d'ouverture de parachute The height above the intended impact point at which the parachute or parachutes are fully deployed.	parachute deployment height / înălțimea de deschidere a parașutei Înălțimea deasupra punctului de impact desemnat la care parașuta sau parașutele sunt deschise în totalitate.
paradrop / parachutage Delivery by parachute of personnel or cargo from an aircraft in flight.	paradrop / parașutarea desantului Distribuirea prin parașutare a efectivelor sau a încărcăturii dintr-un avion în zbor.
parallactic angle / angle parallactique Angle formed by the optical axes of two instruments, for example, a telescope and its viewfinder seeing the same object.	parallactic angle / unghi paralactic Unghi format de axele optice a două instrumente, de exemplu un telescop și dispozitivul de vizare observând același obiect.
parallax / parallaxe In photography, the apparent displacement of the position of an object in relation to a reference point, due to a change in the point of observation.	parallax / paralaxă În domeniul fotografiei, deplasarea aparentă a poziției unui obiect în raport cu un punct de referință prin schimbarea locului în punctul de observație.
parallax difference / différence de parallaxe The difference in displacement of the top of an object in relation to its base, as measured on the two images of the object on a stereo pair of photographs.	parallax difference / diferență de paralaxă Diferența în deplasarea vârfului unui obiect în raport cu baza proprie așa cum este măsurată pe două imagini ale unui obiect, pe o pereche de fotografii stereo.

parallel classification / classification parallèle In railway terminology, the classification of ordinary transport military vehicles and equipment, based on a comparative study of the main characteristics of those vehicles and equipment and of those of the ordinary flat wagons of a corresponding category onto which they can be loaded.	parallel classification / clasificare paralelă În terminologia căilor ferate, clasificarea vehiculelor și echipamentului militar de transport ordinar, bazată pe un studiu comparativ asupra principalelor caracteristici ale acelor vehicule și echipamente și ale platformelor vagoanelor obișnuite ce corespund categoriei în limitele căreia pot fi încărcate.
parallel staff / état-major parallèle A staff in which one officer from each nation, or service, working in parallel is appointed to each post. <i>See also integrated staff; joint staff; staff.</i>	parallel staff / stat major paralel Un stat major în care un ofițer din fiecare națiune sau categorie de forțe este numit în fiecare post, lucrând în paralel. <i>Vezi de asemenea, integrated staff; joint staff; staff.</i>
part / pièce In logistics, an item of an assembly or sub-assembly, which is not normally further broken down. <i>Also called "piece part". See also assembly; component; equipment; sub-assembly.</i>	part / piesă În logistică, un element al unui ansamblu sau subansamblu, care în mod normal este indisociabil. <i>Numit și "piece part". Vezi de asemenea, assembly; component; equipment; sub-assembly.</i>

partially planned movement / mouvement partiellement planifié A movement which is prepared as far as possible or as appropriate, based on data available and for which provision of movement and transport support has been arranged, adequate to the information available. Prior to the execution, this movement will be fully planned as soon as all necessary complementary information has been provided. <i>See also ad hoc movement; fully planned movement.</i>	partially planned movement / mișcare parțial planificată O deplasare care este pregătită cât mai departe sau adecvat posibil, pe baza datelor disponibile și pentru care au fost reglementate dispozițiile privind susținerea deplasării și transportului, corespunzător informației disponibile. Înaintea executării, această mișcare va fi pe deplin planificată de îndată ce informațiile complementare necesare au fost asigurate. <i>Vezi de asemenea, ad hoc movement; fully planned movement.</i>
pass time / durée d'écoulement In road transport, the time that elapses between the moment when the leading vehicle of a column passes a given point and the moment when the last vehicle passes the same point.	pass time / timp de trecere În transporturile rutiere, timpul scurs între momentul în care vehiculul conducător al unei coloane trece printr-un punct dat și momentul când ultimul vehicul al coloanei trece prin același punct.
passage of lines / passage de lignes An operation in which a force moves forward or rearward through another force's combat positions with the intention of moving into or out of contact with the enemy.	passage of lines / trecere prin dispozitivul de luptă al unei unități proprii (amice) O operațiune în care o forță înaintează sau se retrage prin pozițiile de luptă ale unei alte forțe de luptă cu intenția de a intra în contact cu, sau de a se desprinde de inamic.

passive / passif In surveillance, an adjective applied to actions or equipments which emit no energy capable of being detected.	passive - pasiv În supraveghere, un adjectiv aplicat acțiunilor sau echipamentelor care nu emit energia necesară detectării.
passive air defence / défense aérienne passive Passive measures taken for the physical defence and protection of personnel, essential installations and equipment in order to minimize the effectiveness of air and/or missile attack. <i>Related terms: active air defence; air defence; air superiority; air supremacy; counter-air operation; defensive counter-air operation; offensive counter-air operation.</i> 20 Jun 2006	passive air defence / apărare aeriană pasivă Măsurile pasive luate pentru a asigura apărarea fizică și protecția personalului, a instalațiilor și a echipamentelor esențiale în scopul de a reduce la maximum eficiența atacurilor aeriene sau a rachetelor. <i>Termeni conecși: apărare aeriană activă; apărare aeriană; supremația aerului; operație defensivă contra potențialului aerian; operație de superioritate aeriană; operație ofensivă contra potențialului aerian; superioritate aeriană.</i> 20 iunie 2006
passive electronic protective measures / mesures de protection électronique passives Undetectable measures, such as those in operating procedures and technical features of equipment, to ensure effective friendly use of the electromagnetic spectrum. <i>See also active electronic protective measures; electronic protective measures.</i>	passive electronic protective measures / măsurile de protecție electronică pasive Măsurile nedetectabile, precum proceduri operaționale și caracteristici tehnice ale echipamentului, pentru a asigura și utiliza eficient spectrul electromagnetic în folos propriu. <i>Vezi de asemenea, electronic protective measures; active electronic protective measures.</i>

passive homing guidance / guidage passif A system of homing guidance wherein the receiver in the missile utilizes radiation from the target. <i>See also homing guidance.</i>	passive homing guidance / sistem pasiv de autoghidare Un sistem de autoghidare în care receptorii din rachetă utilizează radiațiile emise de țintă. <i>Vezi de asemenea, homing guidance.</i>
passive mine / mine passive 1. A mine whose anticountermining device has been operated preventing the firing mechanism from being actuated. The mine will usually remain passive for a comparatively short time. 2. A mine which does not emit a signal to detect the presence of a target. <i>See also active mine.</i>	passive mine / mină pasivă 1. O mină al cărei dispozitiv antideminare a fost dezactivat cu scopul de a preveni ca mecanismul de declanșare să fie activat. Mina va rămâne, de regulă, pasivă pe o perioadă de timp relativ scurtă. 2. O mină care nu a emis un semnal de detectare a prezenței unei ținte. <i>Vezi de asemenea, active mine.</i>
passive public information policy / attitude passive en matière d'information publique A policy which dictates that no attempts will be made to generate media/public interest in an issue or activity. However, when the passive policy is in effect, authorities must be prepared to respond to media queries about the issue or activity, or to make brief statements to avoid confusion, speculation, misunderstanding or false information that may prevail if media queries go unanswered. <i>See also active public information policy.</i>	passive public information policy / politică pasivă de informare publică O politică ce impune să nu se facă încercări pentru a genera interesul public /media privind o problemă sau activitate. Cu toate acestea, atunci când acționează acest tip de politică, autoritățile trebuie să fie pregătite să răspundă întrebărilor media despre aceste probleme sau activități, sau să facă scurte declarații pentru a evita confuzia, speculația, neînțelegerea sau falsa informare care poate să predomină dacă întrebările media rămân fără răspuns. <i>Vezi de asemenea, active public</i>

	<i>information policy.</i>
password / mot de passe A secret word or distinctive sound used to reply to a challenge. <i>See also challenge; countersign; reply.</i>	password / parolă Un cuvânt secret sau un sunet distinctiv folosit pentru a răspunde la un semnal de recunoaștere /cerere a parolei. <i>Vezi de asemenea, challenge; countersign; reply.</i>
pathfinder aircraft / aéronef marqueur An aircraft with a specially trained crew carrying drop zone/landing zone marking teams, target markers, or navigational aids, which precedes the main force to the drop zone/landing zone or target. <i>See also marking team.</i>	pathfinder aircraft / aeronavă de dirijare Un avion cu un echipaj special antrenat, transportând echipe de marcarea a zonei de parașutare /zonei de aterizare, marcatori de ținte sau mijloace pentru asigurarea navigației care preced forțele principale în zona de parașutare /aterizare sau în zona țintei. <i>Vezi de asemenea, marking team.</i>
pathfinder team / équipe d'orienteursmarqueurs A team dropped or air landed at an objective to establish and operate navigational aids for the purpose of guiding aircraft to drop and landing zones.	pathfinder team / echipă de dirijare (echipă de orientare-marcare) O echipă parașutată sau debarcată la un obiectiv pentru a stabili și a opera mijloace de asigurare a navigației în vederea dirijării avioanelor către zonele de parașutare sau aterizare.

patrol / patrouille A detachment of ground, sea, or air forces sent out for the purpose of gathering information or carrying out a destructive, harassing, mopping up, or security mission. <i>See also combat air patrol, combat patrol; offshore patrol; reconnaissance patrol; standing patrol.</i>	patrol / patrulă Detașament al forțelor terestre, maritime sau aeriene trimis în misiune cu scopul strângerii de informații sau executării unei misiuni de distrugere, hărțuire, curățare de inamici sau de securitate. <i>Vezi de asemenea, combat air patrol, combat patrol; offshore patrol; reconnaissance patrol; standing patrol.</i>
pattern laying / pose de mines suivant schéma In land mine warfare, the laying of mines in a fixed relationship to each other.	pattern laying / model de plantare În războiul terestru de mine, plantarea minelor într-o relație fixă una față de cealaltă.
payload / 1. charge; 2. 3. 4. charge utile 1. The sum of the weight of passengers and cargo that an aircraft can carry. <i>See also aircraft store; combat load; load.</i> 2. The warhead, its container, and activating devices in a military missile. <i>See also transport capacity.</i> 3. The satellite or research vehicle of a space probe or research missile. <i>See also transport capacity.</i> 4. The load (expressed in tons of cargo or equipment, gallons of liquid, or number of passengers) which the vehicle is designed to transport under specified conditions of operation, in addition to its unladen weight. <i>See</i>	payload / încărcătură utilă 1. Suma greutateii pasagerilor și încărcăturii pe care un avion o poate purta. <i>Vezi de asemenea, aircraft store; combat load; load.</i> 2. Focusul, containerul și dispozitivele de activare în cazul unei rachete militare. <i>Vezi de asemenea, transport capacity.</i> 3. Satelitul sau vehiculul de cercetare al unei sonde spațiale sau rachete de cercetare. <i>Vezi de asemenea, transport capacity.</i> 4. Încărcătura (exprimată în tone de marfă sau echipament, galoane de lichid sau număr de pasageri) pe care vehiculul este proiectat să o transporte în condiții de operare specifice, adăugată propriei lui greutate. <i>Vezi de asemenea,</i>

<i>also transport capacity.</i>	<i>transport capacity.</i>
peacebuilding / consolidation de la paix A peace support operation employing complementary diplomatic, civil and - when necessary - military means, to address the underlying causes of conflict and the longer-term needs of the people. It requires a commitment to a long-term process and may run concurrently with other types of peace support operations. <i>See also conflict prevention; peacekeeping; peacemaking; peace support operation.</i>	peacebuilding / consolidată păcii O operație în sprijinul păcii angajând mijloace complementare diplomatice, civile și militare, dacă este necesar, pentru a rezolva cauzele principale ale conflictului, și nevoile pe termen lung ale oamenilor. Operația necesită o înțelegere pentru un proces pe termen lung, și se poate desfășura concomitent cu alte tipuri de operații în sprijinul păcii. <i>See also conflict prevention; peacekeeping; peacemaking; peace support operation.</i>
peace support psychological activities / activités psychologiques de soutien de la paix Planned psychological activities conducted as an integral part of peace support operations, designed to create a supportive atmosphere and a willingness to cooperate among the parties in conflict and the civilian population in the area of operations, to protect the peace support force and to assist in the achievement of mission objectives.	peace support psychological activities / activități psihologice de susținere a păcii Activități psihologice planificate și conduse ca o parte integrantă a operațiunilor de susținere a păcii, destinate să creeze o atmosferă de susținere și o dorință de cooperare între părțile în conflict și populația civilă în zona operațiunilor, pentru a proteja forța de susținere a păcii și a asista în îndeplinirea obiectivelor misiunii.

peacekeeping / maintien de la paix A peace support operation following an agreement or ceasefire that has established a permissive environment where the level of consent and compliance is high, and the threat of disruption is low. The use of force by peacekeepers is normally limited to selfdefence. <i>See also conflict prevention; peacebuilding; peacemaking; peace support operation.</i>	peacekeeping / menținerea păcii O operație de sprijin al păcii care urmează unui acord de încetare a focului prin care s-a stabilit un mediu de activitate permisiv, unde nivelul de consens și respectare este ridicat, iar amenințarea reizbucnirii conflictului este mică. Utilizarea forței de către peacekeeperi este limitată, de regulă, la autoapărare. <i>See also conflict prevention; peacebuilding; peacemaking; peace support operation.</i>
peacetime complement / tableau d'effectifs du temps de paix <i>See peacetime establishment.</i>	peacetime complement / statul de organizare la pace <i>Vezi peace time establishment.</i>
peacemaking / rétablissement de la paix A peace support operation, conducted after the initiation of a conflict to secure a ceasefire or peaceful settlement, that involves primarily diplomatic action supported, when necessary, by direct or indirect use of military assets. <i>See also conflict prevention; peacebuilding; peacekeeping; peace support operation.</i>	peacemaking / restabilirea păcii O operație de sprijin al păcii, condusă după declanșarea unui conflict, pentru a încheia un acord de încetare a focului sau un acord de pace, și implică primordial o acțiune diplomatică, sprijinită, atunci când este necesar, de mijloace militare directe sau indirecte. <i>See also conflict prevention; peacebuilding; peacekeeping; peace support operation.</i>

peacetime establishment / tableau d'effectifs du temps de paix A table setting out the authorized peacetime manpower requirement for a unit, formation or headquarters. <i>Also called "peacetime complement".</i>	peacetime establishment / tabloul efectivelor pe timp de pace Un tabel care precizează necesarul de efective autorizat pe timp de pace pentru o unitate, formațiune sau stat major. <i>Numită și "peace time complement".</i>
peace support operation / opération de soutien de la paix An operation that impartially makes use of diplomatic, civil and military means, normally in pursuit of United Nations Charter purposes and principles, to restore or maintain peace. Such operations may include conflict prevention, peacemaking, peace enforcement, peacekeeping, peacebuilding and/or humanitarian operations. <i>See also conflict prevention; peacebuilding; peacekeeping; peacemaking.</i>	peace support operation / operație în sprijinul păcii O operație care folosește, în mod imparțial, mijloace diplomatice, civile și militare, urmărind principiile și scopurile Cartei Națiunilor Unite, pentru a restaura și menține pacea. Astfel de operații pot include: prevenirea conflictului, restabilirea păcii, menținerea păcii, impunerea păcii, construcția păcii și/sau operații umanitare. <i>See also conflict prevention; peacebuilding; peacekeeping; peacemaking.</i>
peak overpressure / surpression de crête The maximum value of overpressure at a given location which is generally experienced at the instant the shock (or blast) wave reaches that location.	peak overpressure / suprapresiune de vârf Valoarea maximă a suprapresiunii la o poziție dată care este în general suportată în momentul în care unda de șoc (sau de explozie) atinge acea localizare.
pecked line / tiretés A symbol consisting of a line broken at regular intervals.	pecked line / linie întreruptă Un simbol ce constă într-o linie întreruptă la intervale regulate.
pencil beam / pinceau lumineux A searchlight beam reduced to, or	pencil beam / fascicul îngust (filiform) O rază de proiector redusă la /ori

set at, its minimum width.	stabilită la lăţimea ei minimă.
penetration / attaque de rupture In land operations, a form of offensive which seeks to break through the enemy's defence and disrupt the defensive system.	penetration / penetrare În operaţiunile terestre, o formă de ofensivă care caută să treacă prin apărarea inamică şi să întrerupă sistemul de apărare inamic.
percentage clearance / pourcentage de déblaiement In mine warfare, the estimated percentage of mines of specified characteristics which have been cleared from an area or channel.	percentage clearance / procentaj de curăţare În războiul naval de mine, procentajul estimat de mine cu caracteristici speciale care au fost dezamorsate într-o zonă sau într-un canal.
permanent echo / écho permanent Any dense and fixed radar return caused by reflection of energy from the earth's surface. Distinguished from ground clutter by being from definable locations rather than large areas.	permanent echo / ecou permanent Orice revenire radar compactă şi fixă produsă de reflexia energiei de pe suprafaţa pământului. Se diferenţiază de zgomotul terestru mai ales în cazul poziţiilor determinate şi mai puţin pentru suprafeţe mari.
persistence / persistance In biological or chemical warfare, the characteristic of an agent which pertains to the duration of its effectiveness under determined conditions after its dispersal.	persistence / persistenţă În războiul biologic sau chimic caracteristica unui agent care ţine de durata eficienţei acestuia în condiţii determinate după împrăştierea sa.
personal locator beacon / radiobalise individuelle de repérage An emergency radio locator beacon with a two-way speech	personal locator beacon / radiobaliză individuală de reperare O radiobaliză de reperare de urgenţă cu instalaţie de

facility carried by crew members, either on their person or in their survival equipment, and capable of providing homing signals to assist search and rescue operations. <i>See also beacon; crash locator beacon; emergency locator beacon.</i>	comunicare pe două canale purtată de membrii unui echipaj, fie asupra lor, fie în echipamentul de supraviețuire, și capabilă să asigure semnale de ghidare pentru a asista operațiunile de căutare și salvare. <i>Vezi de asemenea, beacon; crash locator beacon; emergency locator beacon.</i>
personnel reaction time / temps de réaction du personnel The time required by personnel to take prescribed protective measures after receipt of a nuclear strike warning.	personnel reaction time / timp de reacție al personalului Timpul necesar personalului pentru a lua măsurile de protecție prescrise după ce au recepționat un avertisment de atac nuclear.
perspective grid / réseau perspectif A network of lines, drawn or superimposed on a photograph, to represent the perspective of a systematic network of lines on the ground or datum plane.	perspective grid / rețea de coordonate de perspectivă O rețea de linii trasată sau suprainprimată pe o fotografie pentru reprezentarea perspectivei unei rețele sistematice de linii pe sol sau pe un plan reper.
petroleum intersectional service / direction des essences inter-sections - direction des essences inter-zones An intersectional or interzonal service in a theatre of operations that operates pipelines and related facilities for the supply of bulk petroleum products to theatre Army elements and other forces as directed.	petroleum intersectional service / serviciu petrolier interzonal Un serviciu intersectorial sau interzonal într-un teatru de operațiuni care operează conductele și instalațiile asociate pentru aprovizionarea cu cantitățile de produse petroliere necesare forțelor armate de pe teatrul de luptă sau altor forțe după cum s-a ordonat.

petroleum, oils, and lubricants / carburants et lubrifiants A broad term which includes all petroleum and associated products used by the armed forces.	petroleum, oils, and lubricants / carburanți și lubrifianți Un termen larg care include toate produsele petroliere și derivatele acestora folosite de forțele armate.
phase line / ligne d'objectifs intermédiaires A line utilized for control and coordination of military operations, usually a terrain feature extending across the zone of action. <i>See also report line.</i>	phase line / linie de fază (linia obiectivelor intermediare) O linie folosită pentru controlul și coordonarea operațiunilor militare, de obicei o formă de relief care se întinde perpendicular pe zona de acțiune folosită. <i>Vezi de asemenea, report line.</i>
phoney minefield / faux champ de mines An area free of live mines used to simulate a minefield, or section of a minefield, with the object of deceiving the enemy. <i>See also gap; minefield.</i>	phony minefield / câmp de mine fals O zonă fără mine active folosită pentru a simula un câmp de mine sau o secțiune a unui câmp de mine cu scopul de a induce în eroare inamicul. <i>Vezi de asemenea, gap; minefield.</i>
photoflash bomb / bombe photo-éclair A bomb designed to produce a brief and intense illumination for medium altitude night photography.	photoflash bomb / bombă pentru iluminare foto O bombă destinată să producă o iluminare scurtă și intensă pentru fotografiere pe timp de noapte la altitudine medie.
photoflash cartridge / cartouche photo-éclair A pyrotechnic cartridge designed to produce a brief and intense illumination for low altitude night photography.	photoflash cartridge / cartuş pentru iluminare foto Un cartuş pirotehnic destinat să producă o iluminare scurtă și intensă pentru fotografiere la altitudine joasă.

photogrammetric control /cheminement photogrammétrique Control established by photogrammetric methods as distinguished from control established by ground methods. Sometimes called minor control.	photogrammetric control / control fotogrammetric Control stabilit prin metode fotogrammetrice ca formă distinctă față de controlul stabilit prin mijloace terestre. <i>Numit uneori “ control minor/minor control “.</i>
photogrammetry / photogrammétric The science or art of obtaining reliable measurements from photographic images.	photogrammetry / fotogrammetrie Știința sau arta de a obține măsurători fiabile din imagini fotografice.
photographic filter / filtre photographique A layer of glass, gelatine, or other material used to modify the spectrum of the incidental light.	photographic filter / filtru fotografic Un strat de sticlă, gelatină sau alt material folosit pentru modificarea spectrului luminii incidente.
photographic interpretation / interprétation photographique <i>See imagery interpretation.</i>	photographic interpretation / interpretare fotografică <i>Vezi imagery interpretation.</i>
photographic reading / lecture photographique The simple recognition of natural or man-made features from photographs not involving imagery interpretation techniques.	photographic reading / citire fotografică Recunoașterea simplă a formelor de relief naturale sau făcute de mâna omului din fotografii neimplicând tehnici de interpretare a imaginilor.

photographic scale / échelle photographique The ratio of a distance measured on a photograph or mosaic to the corresponding distance on the ground, classified as follows: a. very large scale 1:4.999 and larger; b. large scale 1:5,000 to 1:9.999; c. medium scale 1:10.000 to 1:24.999; d. small scale 1:25.000 to 1:49.999; e. very small scale 1:50.000 and smaller. <i>See also scale.</i>	photographic scale scară fotografică Raportul dintre o distanță măsurată pe o fotografie sau mozaic și distanța corespunzătoare pe pământ, clasificată după cum urmează: scară foarte mare 1:4.999 și mai mare scară mare de la 1:5.000 la 1:9.999 scară medie de la 1:10.000 la 1:24.999 scară mică de la 1:25.000 la 49.999 scară foarte mică 1:50.000 și mai mică. <i>Vezi de asemenea, scale.</i>
photographic sortie / sortie de reconnaissance photographique -sortie photographique <i>See imagery sortie.</i>	photographic sortie / ieșire de recunoaștere fotografică <i>Vezi imagery sortie.</i>
photographic strip / bande de photographies Series of successive overlapping photographs taken along a selected course or direction.	photographic strip / asamblaj de fotografii în bandă Serii de fotografii succesive care se suprapun, luate de-a lungul unei curse sau direcții selectate.
photo interpretation key / clé d'interprétation <i>See imagery interpretation key.</i>	photo interpretation key / cheie de interpretare foto <i>Vezi imagery interpretation key.</i>
photomap / photocarte A reproduction of a photograph or photomosaic upon which the grid lines, marginal data, contours, place names, boundaries, and other data may be added. <i>See also</i>	photomap / hartă foto O reproducere a unei fotografii sau fotomozaic peste care pot fi adăugate linii de grilă, date marginale, contururi, nume de locuri, hotare și alte date.

<i>image map.</i>	
photo nadir / nadir de la photographie - nadir de l'appareil de prise de vue The point at which a vertical line through the perspective centre of the camera lens intersects the photo plane. <i>Also called "camera nadir".</i>	photo nadir / foto nadir (nadirul fotografiei) Punctul la care o linie verticală dusă prin centrul de perspectivă al lentilelor aparatului de fotografiat intersectează planul fotografic. <i>Numit și "camera nadir".</i>
physical security / sécurité physique That part of security concerned with physical measures designed to safeguard personnel, to prevent unauthorized access to equipment, installations, material and documents, and to safeguard them against espionage, sabotage, damage, and theft. <i>See also port security; protective security; security; tactical security.</i>	physical security / securitate fizică Acea parte a securității care are în vedere măsuri fizice destinate să protejeze personalul, să prevină accesul neautorizat la echipamente, instalații, materiale și documente și să le protejeze împotriva spionajului, sabotajului, distrugerii sau stricării și a furtului. <i>Vezi de asemenea, port security; protective security; security; tactical security.</i>
pictorial symbolization / représentation conventionnelle The use of symbols which convey the visual character of the features they represent.	pictorial symbolization / simbolizare pictorială (convențională) Folosirea simbolurilor care transmit caracter vizual formelor / trăsăturilor pe care le reprezintă.
piece part / pièce <i>See part.</i>	piece part / piesă parte <i>Vezi part</i>
pillbox / emplacement de tir abrité A small, low fortification that houses machine guns, antitank weapons, etc. A pillbox is usually made of concrete, steel, or filled	pillbox / cazemată O fortificație mică, joasă, care adăpostește tunuri, arme antitanc, etc. O cazemată este de obicei făcută din beton, oțel sau saci

sandbags.	umpluți cu nisip.
pilot's trace / tracé du pilote A rough overlay to a map made by the pilot of a photographic reconnaissance aircraft during or immediately after a sortie. It shows the location, direction, number, and order of photographic runs made, together with the camera(s) used on each run.	pilot's trace / traseul pilotului O suprapunere neprelucrată pe o hartă făcută de pilotul unui avion de cercetare aeriană, prin fotocopiere, în timpul sau imediat după o ieșire a avionului. Prezintă poziția, direcția, numărul și ordinea trecerilor de fotografiere făcute, împreună cu caracteristicile aparaturii foto folosit la fiecare serie.
pinpoint / repère - point par rapport à un repère au sol 1. A precisely identified point, especially on the ground, that locates a very small target, a reference point for rendezvous or for other purposes; the coordinates that define this point. 2. The ground position of aircraft determined by direct observation of the ground. <i>See also datum point.</i>	pinpoint / reper punctual 1. Un punct precis identificat, în special pe sol, care localizează o țintă foarte mică, un punct de referință pentru rendez-vous sau pentru alte scopuri; coordonatele care definesc acest punct. 2. Poziția la sol a unui avion determinată prin directă observare a solului. <i>Vezi de asemenea, datum point.</i>
pinpoint photograph / photographie d'un objectif ponctuel A single photograph or a stereo pair of a specific object or target.	pinpoint photograph / fotografia unui obiectiv punctual O singură fotografie sau o pereche stereo a unui obiectiv sau țintă specifică.
pipeline / ligne de ravitaillement In logistics, the channel of support or a specific portion thereof by means of which materiel or	pipeline / conductă de aprovizionare (linie de aprovizionare) În logistică, canalul de sprijin sau o porțiune specifică din acesta prin intermediul căruia circulă

personnel flow from sources of procurement to their point of use.	material sau efective de la sursele de procurare către punctul de întrebuințare.
pitch / 1. tangage; 2. inclinaison 1. The movement of an aircraft or ship about its transverse axis. 2. In air photography, the camera rotation about the transverse axis of the aircraft. Commonly called "tip".	pitch / tangaj 1. Mișcarea unui avion sau navă în jurul axei sale transversale. 2. În fotografiere aeriană, rotația camerei în jurul axei transversale a avionului. Numit și „tip”.
pitch angle / assiette longitudinale The angle between the aircraft's longitudinal axis and the horizontal plane. <i>Also called "inclination angle".</i>	pitch angle / unghi de tangaj Unghiul dintre axa longitudinală a avionului și planul orizontal. <i>Numit și "inclination angle".</i>
plan for landing / plan général de débarquement In amphibious operations, a collective term referring to all individually prepared naval and landing force documents which, taken together, present in detail all instructions for execution of the ship-to-shore movement. <i>See also landing diagram; ship-to-shore movement.</i>	plan for landing / plan de debarcare În operațiile de desant maritim, un termen colectiv ce se referă la toate documentele privind unitățile navale sau trupele de desant maritim pregătite în mod individual, care, luate împreună, prezintă în detaliu toate instrucțiunile de executare a mișcării de debarcare a desantului. <i>Vezi de asemenea, landing diagram; ship-to-shore movement.</i>

planned maintenance / maintenance périodique Preventive maintenance carried out systematically according to the degree of use of the equipment. <i>See also preventive maintenance.</i>	planned maintenance / întreținere planificată (periodică) Întreținerea preventivă executată sistematic în funcție de gradul de folosire a echipamentului. <i>Vezi de asemenea, întreținere preventivă.</i>
planned resupply / ravitaillement préorganisé The shipping of supplies in a regular flow as envisaged by existing preplanned schedules and organizations, which will usually include some form of planned procurement. <i>See also element of resupply.</i>	planned resupply / realimentare planificată Transportul proviziilor într-un flux regulat după cum a fost prevăzut de către organisme și orarele preexistente, care de regulă includ unele forme de achiziționare planificate. <i>Vezi de asemenea, element of resupply.</i>
planned target / objectif prévu In artillery and naval fire support, a target on which fire is prearranged.	planned target / țintă planificată În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o țintă pe care tragerea este prereglementată.
planning factor / facteur de planification A multiplier used in planning to estimate the amount and type of effort involved in a contemplated operation. Planning factors are often expressed as rates, ratios, or lengths of time.	planning factor / factor de planificare / Un coeficient de multiplicare folosit în planificare pentru a estima cantitatea și tipul de efort implicat într-o operațiune studiată. Factorii de planificare sunt deseori exprimați ca norme, rapoarte sau intervale de timp.
planning staff / état-major de planification <i>See central planning team.</i>	planning staff / personal de analiză (stat major de planificare) <i>Vezi central planning team.</i>

plan position indicator / écran radar panoramique A cathode ray tube on which radar returns are so displayed as to bear the same relationship to the transmitter as the objects giving rise to them.	plan position indicator / indicator de poziție plană (ecran radar panoramic) Tub catodic pe care ecourile radar sunt afișate astfel încât să transporte aceeași dependență în raport cu un transmițător ca și obiectele care le provoacă.
plan range / distance horizontale In air photographic reconnaissance, the horizontal distance from the point below the aircraft to an object on the ground.	plan range / distanță orizontală În fotografiere aeriană, distanța orizontală de la punctul de sub avion la un obiect pe sol.
plastic explosive / explosif plastique Explosive which is malleable at normal temperatures.	plastic explosive / exploziv plastic Exploziv care este maleabil la temperaturi normale.
plastic range / champ d'élasticité The stress range in which a material will not fail when subjected to the action of a force, but will not recover completely so that a permanent deformation results when the force is removed.	plastic range / domeniu de plasticitate Domeniul de solicitare în care un material nu va ceda atunci când este supus acțiunii unei forțe, dar nu își va reveni în mod complet, astfel încât rezultă o deformare permanentă atunci când forța este înlăturată.
plastic spray packaging / emballage par pulvérisation de matière plastique <i>See cocooning.</i>	plastic spray packaging / ambalaj prin pulverizare de material plastic <i>Vezi cocooning.</i>

plastic zone / zone plastique The region beyond the rupture zone associated with crater formation resulting from an explosion in which there is no visible rupture, but in which the soil is permanently deformed and compressed to a high density. <i>See also rupture zone.</i>	plastic zone / zonă plastică Regiunea dincolo de zona de ruptură asociată cu formarea de crater, rezultând dintr-o explozie în care nu există ruptură vizibilă, dar în care solul este deformat și comprimat în mod permanent la o densitate ridicată. <i>Vezi de asemenea, rupture zone.</i>
plate / 1. planche; 2. plaque 1. In cartography: a. a printing plate of zinc, aluminium, or engraved copper; b. collective term for all "states" of an engraved map reproduced from the same engraved printing plate; c. all details to appear on a map or chart which will be reproduced from a single printing plate (e.g. the "blue plate" or the "contour plate"). 2. In photography, a transparent medium, usually glass, coated with a photographic emulsion. <i>See also diapositive; transparency.</i>	plate / planșă (placă) În cartografie: a. o placă de imprimare din zinc, aluminiu sau cupru gravat. b. termen colectiv pentru toate „stările” unei hărți imprimate reproduse de pe acea placă de imprimare gravată. c. toate detaliile ce urmează să apară pe o hartă sau schiță care vor fi reproduse de pe o singură placă de imprimare (de ex. “placă albastră” sau “placă de contur”). 2. În fotografie, un mediu transparent, de obicei sticlă, acoperit cu o emulsie fotografică. <i>Vezi de asemenea, diapositive; transparency.</i>
platform drop / largage lourde The airdrop of loaded platforms from rear loading aircraft with roller conveyors. <i>See also airdrop; airdrop platform.</i>	platform drop / lansare platformă Desantarea din avion pe la partea din spate, a platformelor încărcate, utilizând conveiere cu role. <i>Vezi de asemenea, airdrop; airdrop platform.</i>

plot / 1. schéma; 2. position graphique; 3. position visualisée 1. Map, chart, or graph representing data of any sort. 2. Representation on a diagram or chart of the position or course of a target in terms of angles and distances from positions; location of a position on a map or a chart. 3. The visual display of a single location of an airborne object at a particular instant of time.	plot / schemă (poziție geografică) 1. Hartă, schemă sau grafic reprezentând date de orice fel. 2. Reprezentarea pe o diagramă sau o schemă a poziției sau cursului unei ținte în funcție de unghiuri și distanțe de la poziții de referință; localizarea unei poziții pe o hartă sau pe o schemă. 3. Afișarea vizuală a unei singure poziții a unui obiect aeropurtat la un moment de timp anume.
point designation grid / grille de désignation des points A system of lines, having no relation to the actual scale, or orientation, drawn on a map, chart, or air photograph dividing it into squares so that points can be more readily located.	point designation grid / grilă de desemnare a punctelor Un sistem de linii care nu are nici o relație cu scara sau orientarea reală, trasat pe o hartă, diagramă sau fotografie aeriană care o împarte în pătrate astfel încât punctele pot fi mai ușor localizate.
point of impact / 1. point d'atterrissage; 2. point d'impact 1. The point on the drop zone where the first parachutist or air dropped cargo item lands or is expected to land. 2. The point at which a projectile, bomb, or re-entry vehicle impacts or is expected to impact. <i>Also called "impact point".</i>	point of impact / punct de impact 1. Punctul din zona de lansare unde primul parașutist sau un articol de încărcătură lansat din aer aterizează sau este așteptat să aterizeze. 2. Punctul la care un proiectil, bombă sau un vehicul de reintrare lovește sau se anticipează că va lovi solul sau suprafața apei. <i>Numit și "impact point".</i>

point of no return / point de nonretour A point along an aircraft track beyond which its endurance will not permit return to its own or some other associated base on its own fuel supply.	point of no return / punct critic Un punct de-a lungul traseului unui avion, dincolo de care raza sa de acțiune (capacitatea rezervorului de combustibil propriu) nu-i va permite să se întoarcă la baza sa sau la o altă bază asociată, cu rezerva de combustibil de care dispune.
point target / objectif ponctuel A target which requires the accurate placement of bombs or fire.	point target / țintă punctuală O țintă care necesită plasarea cu acuratețe a bombelor sau a tirului.
poised mine / mine mûre A mine in which the ship counter setting has been run down to "one" and which is ready to detonate at the next actuation. <i>See also mine.</i>	poised mine / mină echilibrată O mină al cărei dispozitiv de sesizare a navelor a fost setat pe poziția "one" și care este gata să explodeze la următoarea acționare. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>
polar coordinates / coordonnées polaires 1. Coordinates derived from the distance and angular measurements from a fixed point (pole). 2. In artillery and naval fire support, the direction, distance, and vertical correction from the observer/spotter position to the target.	polar coordinates / coordonate polare 1. Coordonate rezultate din măsurători de distanță și de unghiuri în raport cu un punct fix de coordonate cunoscute. 2. În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, direcția, distanța și corecția verticală în raport cu poziția observatorului față de țintă.

polar plot / désignation en coordonnées polaires The method of locating a target or point on the map by means of polar coordinates.	polar plot / reprezentare polară Metoda de localizare a unei ținte sau unui punct pe hartă cu ajutorul coordonatelor polare (unghi și distanță).
port / port <i>See major port; minor port; secondary port; water terminal.</i>	port / port Vezi port; minor port; secondary port; water terminal.
port capacity / capacité portuaire The estimated capacity of a port or an anchorage to clear cargo in 24 hours usually expressed in tons. <i>See also beach capacity.</i>	port capacity / capacitate portuară Capacitatea estimată a unui port sau doc de a evacua /încărca sau descărca mărfuri în 24 ore, de regulă, exprimată în tone. <i>Vezi de asemenea, beach capacity.</i>
port complex / complexe portuaire A port complex comprises one or more port areas of varying importance whose activities are geographically linked either because these areas are dependent on a common inland transport system or because they constitute a common initial destination for convoys.	port complex / complex portuar Un complex portuar cuprinde una sau mai multe zone portuare de importanță variată, ale căror activități sunt legate geografic fie pentru că aceste zone depind de un sistem de transport interior comun sau pentru că reprezintă o destinație inițială comună pentru convoaie.
port designator / repère de port A group of letters identifying ports in convoy titles or messages.	port designator / indicator de port (reper portuar) Un grup de litere care identifică porturile în titlurile convoiului sau în mesaje.
port evacuation of cargoes / évacuation portuaire des cargaisons The removal of cargoes from a threatened port to alternative	port evacuation of cargoes / evacuare din port a încărcăturii Deplasarea încărcăturilor dintr-un port amenințat în locuri alternative de stocare.

storage sites.	
port evacuation of shipping / évacuation de port par des navires marchands The movement of merchant ships from a threatened port for their own protection.	port evacuation of shipping / evacuare din port a navelor comerciale Deplasarea navelor comerciale dintr-un port amenințat, pentru propria lor protecție.
port security / sécurité portuaire The safeguarding of vessels, harbours, ports, waterfront facilities and cargo from internal threats such as: destruction, loss, or injury from sabotage or other subversive acts; accidents; thefts; or other causes of similar nature. <i>See also harbour defence; physical security; security.</i>	port security / securitate portuară Protejarea vaselor, porturilor, instalațiilor de dană și încărcăturilor împotriva amenințărilor interne, precum distrugerea, pierderea, vătămarea prin sabotaj sau alte acțiuni subversive, accidente, hoții sau alte cauze de natură similară. <i>Vezi de asemenea, harbour defence; physical security; security.</i>
positional defence / défense ferme <i>See position defence.</i>	positional defence / apărare pozițională <i>Vezi position defence.</i>

position defence / défense ferme The type of defence in which the bulk of the defending force is disposed in selected tactical localities where the decisive battle is to be fought. Principal reliance is placed on the ability of the forces in the defended localities to maintain their positions and to control the terrain between them. The reserve is used to add depth, to block, or restore the battle position by counterattack. <i>Also called "positional defence".</i>	position defence / poziție de apărare Tipul de apărare în care grosul forței de apărare este repartizat în poziții tactice alese unde urmează să aibă loc bătălia decisivă. Încrederea principală se pune pe capacitatea forțelor din pozițiile apărute de a-și menține pozițiile și de a controla terenul dintre ele. Rezerva este folosită pentru a înainta din adâncime, a bloca sau a restabili poziția de luptă prin contraatac. <i>Numită și "positional defence".</i>
positive control / contrôle intégral In air traffic control within NATO, a method of regulation of all identified air traffic within a designated airspace, conducted with electronic means by an air traffic control agency having the authority and responsibility therein.	pozitive control / control pozitiv În controlul traficului aerian în cadrul NATO, o metodă de reglementare a întregului trafic aerian identificat într-un spațiu aerian desemnat, dirijat cu mijloace electronice de către o agenție de control și dirijare a traficului aerian care are autoritate și responsabilitate în această privință.
post-flight inspection / vérification après le vol <i>See after-flight inspection.</i>	post-flight inspection / inspecție după zbor <i>Vezi after-flight inspection.</i>

post-strike damage estimation / estimation indirecte des dommages A revised target analysis based on new data such as actual weapon yield, burst height, and ground zero obtained by means other than direct assessment.	post strike damage estimation / estimarea pagubelor după lovitură (estimarea indirectă a pagubelor) O analiză revizuită a țintei bazată pe date noi, cum ar fi eficiența reală a armelor, înălțimea exploziei și epicentrul exploziei nucleare, obținută prin alte mijloace decât evaluarea directă.
pouncer operation / opération de renforcement de l'écran anti-sousmarin <i>See antisubmarine warfare pouncer operation.</i>	pouncer operation / operație de întărire a ecranului antisubmarin <i>Vezi antisubmarine warfare pouncer operation.</i>
pouncer procedure / procédure de parachèvement du déminage <i>See mine countermeasures pouncer procedure.</i>	pouncer procedure / procedură de întărire a ecranului antisubmarin <i>Vezi mine countermeasures pouncer procedure.</i>
PPI gauge / gabarit PPI <i>See international loading gauge.</i>	PPI gauge / gabarit PPI <i>Vezi international loading gauge.</i>
practice mine / 1. mine d'entraînement; 2. mine d'instruction 1. In land mine warfare, an inert mine to which is fitted a fuze and a device to indicate, in a non-lethal fashion, that the fuze has been activated. <i>See also instructional mine; mine.</i> 2. In naval mine warfare, an inert-filled mine but complete with assembly, suitable for instruction and for practice in preparation. <i>See also drill mine; exercise</i>	practice mine / mină de antrenament 1. În războiul terestru de mine, o mină inertă la care este atașat un focos și un dispozitiv pentru a indica, într-o manieră neletală, că focosul a fost activat. <i>Vezi de asemenea, instructional mine; mine.</i> 2. În războiul naval de mine, o mină cu material de umplutură inert dar cu ansamblu complet, corespunzătoare pentru instrucția și practica de pregătire. <i>Vezi de</i>

<i>mine; inert mine; instructional mine.</i>	<i>asemenea, drill mine; exercise mine; inert mine; instructional mine.</i>
prearranged fire / tir préparé Fire that is formally planned and executed against targets or target areas of known location. Such fire is usually planned well in advance and is executed at a predetermined time or during a predetermined period of time.	prearranget fire / tir planificat Tir care este formal pregătit și executat împotriva țințelor sau zonelor țință de poziție cunoscută. Astfel de tir este de obicei planificat mult în avans și este executat la un moment predeterminat sau în timpul unei perioade de timp determinate.
pre-assault operation / opération avant l'assaut In amphibious operations, an operation conducted prior to the assault, which includes amongst others: econnaissance, mine countermeasures operations, naval fire support, bombing, underwater demolition and destruction of beach obstacles.	pre-assault operation / pregătirea operațiunii de atac În operațiunile de desant maritim, o operațiune executată înaintea atacului, care include printre altele recunoașterea, operațiuni de combatere a minelor, sprijin cu foc naval, bombardarea subacvatică și distrugerea obstacolelor de pe plajă.
precedence / priorité A designation assigned to a message by the originator to indicate to communication personnel the relative order of handling and to the addressee the order in which the message is to be noted.	precedence / prioritate O specificare atribuită unui mesaj de către emițător pentru a indica personalului din comunicații ordinea relativă în care trebuie să fie manipulat mesajul, iar destinatarului ordinea în care trebuie să fie consemnat.
precession / précession <i>See apparent precession; induced precession; real precession.</i>	precession / precesiu <i>Vezi apparent precession; induced precession; real precession.</i>

precursor front / front de pression précurseur An air pressure wave which moves ahead of the main blast wave for some distance as a result of a nuclear explosion of appropriate yield and low burst height over a heat-absorbing (or dusty) surface. The pressure at the precursor front increases more gradually than in a true (or ideal) shock wave, so that the behaviour in the precursor region is said to be non-ideal.	precursor front / front precursor O undă de presiune aeriană ce înaintează în fața unei de explozie la o oarecare distanță ca un rezultat al unei explozii nucleare de mărime corespunzătoare și înălțime de explozie joasă, deasupra unei suprafețe care absoarbe căldură (sau praf). Presiunea frontului precursor crește mai gradual decât într-o undă de șoc reală (sau ideală), astfel încât regimul în regiunea precursorului se spune că este non ideal.
precursor sweeping / dragage précurseur The sweeping of an area by relatively safe means in order to reduce the risk to mine countermeasures vessels in subsequent operations. <i>See also initial path sweeping.</i>	precursor sweeping / dragaj precursor Dragarea unei zone prin mijloace relativ sigure cu scopul de a reduce riscul navelor de deminare în operațiuni ulterioare. <i>Vezi de asemenea, initial path sweeping.</i>
predicted fire / tir d'efficacité d'émblée Fire that is delivered without adjustment.	predicted fire / tragere prin pregătire completă Tragere în care tirul este lansat fără reglare.
predominant height / hauteur prédominante In air reconnaissance, the height of 51 % or more of the structures within an area of similar surface material.	predominant height / înălțime predominantă În recunoașterea aeriană, înălțimea de 51 p.c. sau mai mare a structurilor din cadrul unei zone cu material de suprafață similar.

preliminary demolition target / ouvrage à destruction préliminaire A target, other than a reserved demolition target, which is earmarked for demolition and which can be executed immediately after preparation, provided that prior authority has been granted. <i>See also reserved demolition target.</i>	preliminary demolition target / țintă cu distrugere preliminară O țintă, alta decât o țintă cu distrugere rezervată, a cărei demolare este prevăzută și poate fi îndeplinită imediat după efectuarea pregătirilor cu condiția să fie obținută aprobarea. <i>Vezi de asemenea, reserved demolition target.</i>
preload loading / chargement précurseur The loading of selected items aboard ship at one port prior to the main loading of the ship at another. <i>See also loading.</i>	preload loading / preîncărcare Încărcarea de articole selectate la bordul navei într-un port înaintea încărcăturii principale a navei dispusă în alt port. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
preparation fire / tir de préparation Fire delivered before an attack to weaken the enemy position.	preparation fire / pregătire de artilerie Tir executat înaintea unui atac pentru a slăbi pozițiile inamice.
preplanned air support / appui aérien à temps Air support in accordance with a programme, planned in advance of operations. <i>See also air support.</i>	preplanned air support / sprijin de aviație programat (înainte de începerea operației) Sprijin de aviație în concordanță cu un program planificat înaintea operațiunilor. <i>Vezi de asemenea, air support.</i>

pre-position / prépositionner To place military units, equipment, or supplies at or near the point of planned use or at a designated location to reduce reaction time, and to ensure timely support of a specific force during initial phases of an operation.	pre-position / prepoziționare Plasarea unităților, echipamentului sau proviziilor militare la sau în apropierea punctului de utilizare planificat sau la o poziție desemnată pentru a reduce timpul de reacție și a asigura susținerea oportună a unei forțe speciale în timpul fazelor inițiale ale unei operațiuni.
prescribed nuclear load / charge nucléaire prescrite – dotation nucléaire A specified quantity of nuclear weapons to be carried by a delivery unit. The establishment and replenishment of this load after each expenditure is a command decision and is dependent upon the tactical situation, the nuclear logistical situation, and the capability of the unit to transport and utilize the load. It may vary from day to day among similar delivery units.	prescribed nuclear load / încărcătură nucleară prestabilită O cantitate specificată de arme nucleare ce urmează să fie obținute de o unitate care întrebuințează armament nuclear. Autorizarea și completarea acestei încărcături după fiecare consum este o decizie de comandă și este dependentă de situația tactică, de situația logistică nucleară și de capacitatea unității de a transporta și utiliza încărcătura. Ea poate varia de la o zi la alta între unități utilizatoare similare.

prescribed nuclear stockage / stockage nucléaire prescrit A specified quantity of nuclear weapons, components of nuclear weapons, and warhead test equipment to be stocked in special ammunition supply points or other logistical installations. The establishment and replenishment of this stockage is a command decision and is dependent upon the tactical situation, the allocation, the capability of the logistical support unit to store and maintain the nuclear weapons, and the nuclear logistical situation. The prescribed stockage may vary from time to time and among similar logistical support units.	prescribed nuclear stockage / stocare nucleară prestabilită O cantitate specificată de arme nucleare, componente de arme nucleare și echipamente de testare a focoadelor ce trebuie stocată în puncte speciale de aprovizionare pentru muniția sau în alte instalații logistice. Autorizarea și completarea acestui stoc este o decizie de comandă și este dependentă de situația tactică, de alocare, de capacitatea unității de susținere logistică de a depozita și păstra armele nucleare și de situația logistică nucleară. Depozitarea prescrisă poate varia de la un moment la altul și între unități similare de suport logistic.
pre-set vector / viseur à préaffichage <i>See bomb sighting systems.</i>	pre-set vector / vector prestat (sistem de vizare cu preafișare) <i>Vezi bomb sighting system.</i>
press information centre / centre d'information de la presse A facility established by national headquarters/organizations to provide the media with timely and accurate information on national and Allied issues, events and operations, and to provide other support, advice and assistance including escorts for war correspondents. <i>See also Allied press information centre.</i>	press information centre / centru de informare a presei O amenajare stabilită de statele majore /organizațiile naționale pentru a asigura media cu informații corecte și oportune asupra problemelor, evenimentelor și operațiunilor naționale sau ale aliaților, ca și pentru a asigura alt sprijin, consultații și asistență ce include escorte pentru corespondenții de război. <i>Vezi de asemenea, Allied</i>

	<i>press information centre.</i>
pressure-altitude / altitude-pressure An atmospheric pressure expressed in terms of altitude which corresponds to that pressure in the standard atmosphere. <i>See also altitude.</i>	pressure-altitude / presiune – altitudine O presiune atmosferică exprimată în funcție de altitudinea ce corespunde acelei presiuni existente în atmosfera standard. <i>Vezi de asemenea, altitudine.</i>
pressure breathing / alimentation en oxygène sous pression The technique of breathing which is required when oxygen is supplied direct to an individual at a pressure higher than the ambient barometric pressure.	pressure breathing / respirație sub presiune Tehnică de respirație care este necesară când oxigenul este alimentat direct unei persoane la o presiune mai mare decât presiunea barometrică din mediul ambiant.
pressure front / front de choc – front de l'onde de surpression <i>See shock front.</i>	pressure front / presiune în frontul undei de șoc <i>Vezi shock front.</i>
pressure mine / 1. mine à pression; 2. circuit de mise de feu à dépression - mine à dépression 1. In land mine warfare, a mine whose fuze responds to the direct pressure of a target. <i>See also mine.</i> 2. In naval mine warfare, a mine whose circuit responds to the hydrodynamic pressure field of a target. <i>Also called "pressure mine circuit". See also mine.</i>	pressure mine / mină cu acțiune la apăsare 1. În războiul terestru de mine, o mină al cărei focos răspunde la apăsarea directă din partea țintei. <i>Vezi de asemenea, mine.</i> 2. În războiul naval de mine, o mină al cărei circuit răspunde la câmpul presiunii hidrodinamice al unei ținte. <i>Numită și "pressure mine circuit". Vezi de asemenea, mine.</i>

pressure mine circuit / circuit de mise de feu à dépression - mine à dépression <i>See pressure mine.</i>	pressure mine circuit / circuitul de dare a focului cu acțiune la apăsare <i>Vezi pressure mine.</i>
pressure suit / vêtement de pressurisation a. Partial - A skin tight suit which does not completely enclose the body but which is capable of exerting pressure on the major portion of the body in order to counteract an increased intrapulmonary oxygen pressure. b. Full - A suit which completely encloses the body and in which a gas pressure, sufficiently above ambient pressure for maintenance of function may be sustained.	pressure suit / costum de presurizare a. Parțial. - Un costum strâns pe piele care nu înconjoară corpul în mod complet, dar care este capabil să exercite presiune asupra părților majore ale corpului cu scopul de a contracara o presiune crescută a oxigenului intrapulmonar. b. Complet. - Un costum care închide complet corpul și în care poate fi menținută presiunea unui gaz superioară presiunii mediului ambiant, suficientă pentru a menține funcția care trebuie să fie sprijinită.

prevention of mutual interference / mesures pour éviter une interférence mutuelle 1. Procedures to prevent interferences between active or between active and passive electromagnetic or acoustic sensors of friendly forces. 2. In submarine operations, a system of procedures to prevent, on the one hand, submerged collisions between friendly submarines, between submerged submarines and friendly ship towed bodies or between submerged submarines and any other underwater object, and, on the other hand, interferences with any underwater event.	prevention of mutual interference / prevenirea interferenței mutuale 1. Proceduri pentru prevenirea interferențelor între senzorii electromagnetici sau acustici activi sau între cei activi și cei pasivi ai forțelor proprii. 2. În operațiunile submarine, un sistem de proceduri de prevenire, pe de o parte, a coliziunilor în submersie între submarine proprii, între submarine aflate în submersie și corpuri remorcate de nave proprii sau între submarine în submersie și orice alt obiect subacvatic, iar pe de altă parte, interferențelor cu oricare eveniment subacvatic.
prevention of stripping equipment / dispositif antidémontage <i>See antirecovery device.</i>	prevention of stripping equipment / dispozitiv antidemontare <i>Vezi antirecovery device.</i>
preventive maintenance / maintenance préventive Systematic and/or prescribed maintenance intended to reduce the probability of failure. <i>See also corrective maintenance; planned maintenance.</i>	preventive maintenance / întreținere preventivă Întreținerea sistematică și/sau prescrisă destinată să reducă probabilitatea de defectare. <i>Vezi de asemenea, corrective maintenance.</i>
primed charge / charge amorcée A charge ready in all aspects for ignition. <i>See also charge.</i>	primed charge / încărcătură amorsată O încărcătură pregătită sub toate aspectele pentru detonare. <i>Vezi de asemenea, charge.</i>

priming charge / charge d'amorçage An initial charge which transmits the detonation wave to the whole of the charge. <i>See also charge</i>	priming charge / încărcătură de amorsare (de inițiere) O încărcătură inițială care transmite unda de detonație încărcăturii în totalitate. <i>Vezi de asemenea, charge.</i>
principal parallel / horizontale principale On an oblique photograph, a line parallel to the true horizon and passing through the principal point.	principal parallel / paralelă principală Pe o fotografie oblică, o linie paralelă la orizontul real și care trece prin punctul principal.
principal plane / plan principal A vertical plane which contains the principal point of an oblique photograph, the perspective centre of the lens and the ground nadir.	principal plane / plan principal Un plan vertical care conține punctul principal al unei fotografii oblice, centrul perspectivei lentilelor și nadirul terenului.
principal point / point principal The foot of the perpendicular to the photo plane through the perspective centre. Generally determined by intersection of the lines joining opposite collimating or fiducial marks.	principal point / punct principal Piciorul perpendicularei lăsate din centrul obiectivului pe planul fotografiei. În general determinat cu ajutorul reperelor de fond de cameră sau reperelor de clișeu.
principal scale / échelle principale -échelle nominale In cartography, the scale of a reduced or generating globe representing the sphere or spheroid, defined by the fractional relation of their respective radii. <i>Also called "nominal scale". See also scale.</i>	principal scale / scară principală În cartografie, scara unui glob redus sau generator care reprezintă sfera sau sferoidul, definit prin relația fracțională a razelor lor corespunzătoare. <i>Numită și " nominal scale ".</i>

principal vertical / ligne de plus grande pente On an oblique photograph, a line perpendicular to the true horizon and passing through the principal point.	principal vertical / verticală principală Pe o fotografie optică, o linie perpendiculară pe orizontul adevărat și care trece prin punctul principal.
printing size of a map or chart /format de carte The dimensions of the smallest rectangle which will contain a map or chart including all the printed material in its margin.	printing size of a map or chart / dimensiunea de tipărire a unei hărți sau schițe (formatul hărții) Dimensiunile dreptunghiului cel mai mic care va conține o hartă sau o schiță ce include toate materialele tipărite pe marginea acesteia.
print reference / référence d'une épreuve A reference to an individual print in an air photographic sortie.	print reference / tipăritură de referință O referință la o tipăritură individuală într-o ieșire aeriană fotografică.
priority intelligence requirements / besoins prioritaires en renseignement Those intelligence requirements for which a commander has an anticipated and stated priority in his task of planning and decision making. <i>See also information requirements; intelligence cycle.</i>	priority intelligence requirements / nevoi prioritare de informații Acele nevoi de informații pentru care un comandant are o prioritate anticipată și declarată în sarcina sa de planificare și luare a deciziei. <i>Vezi de asemenea, information requirements; intelligence cycle.</i>
prior permission / autorisation préalable Permission granted by the appropriate authority prior to the commencement of a flight or a series of flights landing in or	prior permission / autorizare prealabilă Autorizare acordată de către autoritatea corespunzătoare înainte de începerea unui zbor sau a unei serii de zboruri în vederea

flying over the territory of the nation concerned.	aterizării în, sau survolării teritoriului națiunii interesate.
prisoner of war branch camp / dépôt auxiliaire de prisonniers de guerre A subsidiary camp under the supervision and administration of a prisoner of war camp.	prisoner of war branch camp / lagăr secundar de prizonieri de război O tabără auxiliară sub supravegherea și administrarea unui lagăr de prizonierii de război.
prisoner of war camp / camp de prisonniers de guerre A camp of a semi-permanent nature established in the communication zone or zone of interior (home country) for the internment and complete administration of prisoners of war. It may be located on, or independent of, other military installations.	prisoner of war camp / lagăr de prizonieri de război Un lagăr de natură semipermanentă stabilit în zona de comunicație sau în zona interioară (țara de baștină) pentru internarea și administrarea completă a prizonierilor de război. Poate fi localizat pe, sau independent de, alte instalații militare.
prisoner of war collecting point / point de rassemblement pour prisonniers de guerre A designated locality in a forward battle area where prisoners are assembled pending local examination for information of immediate tactical value and subsequent evacuation.	prisoner of war collecting point / punct de adunare a prizonierilor de război O localitate desemnată într-o zonă de luptă înaintată unde prizonierii sunt adunați în așteptarea examinării la fața locului în vederea obținerii de informații cu valoare tactică imediată și evacuare ulterioară.
prisoner of a war compound / bloc de prisonniers de guerre A subdivision of a prisoner of war enclosure.	prisoner of war compound / baracamente pentru prizonierii de război O subdiviziune a unei împrejurimi pentru prizonierii de război.

prisoner of war enclosure / enclos de prisonniers de guerre A subdivision of a prisoner of war camp.	prisoner of war enclosure / împrejmuire pentru prizonierii de război O subdiviziune a unui lagăr de prizonieri de război.
prisoner of war personnel record /fiche d'identité de prisonniers de guerre A form for recording photograph, fingerprints, and other pertinent personal data concerning the prisoner of war, including that required by the Geneva Convention.	prisoner of war personnel record / fișă de identitate pentru prizonierii de război Un formular pentru înregistrarea fotografiei, a amprentelor digitale și altor date personale pertinente privind prizonierul de război, incluzând cerințele Convenției de la Geneva.
probability of damage / dégâts probables The probability that damage will occur to a target expressed as a percentage or as a decimal.	probability of damage / probabilitate de avarie Probabilitatea ca o avarie să survină asupra unei ținte exprimată ca un procentaj sau ca număr zecimal.
probable error / écart probable – écart probable horizontal <i>See horizontal error.</i>	probable error / eroare probabilă <i>Vezi horizontal error.</i>
probably destroyed / probablement détruit In air operations, a damage assessment on an enemy aircraft seen to break off combat in circumstances which lead to the conclusion that it must be a loss although it is not actually seen to crash.	probably destroyed / probabilitatea de distrugere În operațiunile aeriene, o evaluare a avariei cu privire la un avion inamic văzut ieșit din luptă în circumstanțe care conduc la concluzia că trebuie să fie o pierdere deși acesta nu a fost văzut în realitate prăbușindu-se.

procedural control / contrôle aux procédures A method of airspace control which relies on a combination of previously agreed and promulgated orders and procedures.	procedural control / control procedural O metodă de control aerian care se bazează pe o combinație de ordine și proceduri agreeate și promulgate anterior.
procedure turn / virage conventionnel An aircraft manoeuvre in which a turn is made away from a designated track followed by a turn in the opposite direction, both turns being executed at a constant rate so as to permit the aircraft to intercept and proceed along the reciprocal of the designated track.	procedure turn / viraj de corecție; viraj de coordonare Viraje executate de o aeronavă pe o parte și apoi pe cealaltă, în sensul de zbor, în scopul intrării pe traiectoria stabilită.
processing / 1. traitement; 2. exploitation 1. In photography, the operations necessary to produce negatives, diapositives, or prints from exposed films, plates or paper. 2. <i>See intelligence cycle.</i>	processing / prelucrarea datelor 1. În fotografiere, operațiunile necesare pentru a produce negative, diapozitive sau tipărituri după un film expus, plăci sau hârtie expuse. 2. <i>Vezi intelligence cycle.</i>
proforma / formulaire A standard form. <i>See also standard NATO data message.</i>	proforma / proformă O formă standard. <i>Vezi de asemenea, standard NATO data message.</i>

programme of nuclear cooperation / programme de coopération nucléaire Presidentially approved bilateral proposals for the United States to provide nuclear weapons, and specified support to user nations who desire to commit delivery units to NATO in nuclear only or dual capable roles. After presidential approval in principle, negotiations will be initiated with the user nation to develop detailed support arrangements.	programme of nuclear cooperation / program de cooperare nucleară Propuneri bilaterale aprobate de Președintele Satelelor Unite pentru a asigura arme nucleare, și suport specificat națiunilor utilizatoare care doresc să angajeze unități de livrare Statelor Unite. După aprobarea prezidențială de principiu, negocierile vor fi inițiate cu națiunea utilizatoare pentru dezvoltarea înțelegerilor de sprijin detaliate.
prohibited area / zone interdite 1. An airspace of defined dimensions, above the land area or territorial waters of a state, within which the flight of aircraft is prohibited. 2. An area shown on charts within which navigation and/or anchoring is prohibited except as authorized by appropriate authority. <i>See also closed rea; danger area; restricted area.</i>	prohibited area / zonă interzisă 1. Un spațiu aerian de dimensiuni definite, deasupra unei zone terestre sau apelor teritoriale ale unui stat, în interiorul căruia zborul avioanelor este interzis. 2. O zonă indicată pe hărți, în interiorul căreia navigația și/sau ancorarea este interzisă cu excepția cazurilor autorizate de autoritatea corespunzătoare. <i>Vezi de asemenea, closed area; danger area; restricted area.</i>
projected map display / carte projetée The displayed image of a map or chart projected through an optical or electrooptical system on to a viewing surface. <i>See also moving map display.</i>	projected map display / vizualizarea hărții proiectate Imaginea afișată a unei hărți sau diagrame proiectată printr-un sistem optic sau electrooptic pe o suprafață de observare. <i>Vezi de asemenea, moving map display.</i>

projectile / projectile An object capable of being propelled by a force normally from a gun, and continuing in motion by virtue of its kinetic energy.	projectile / proiectil Un obiect capabil să fie propulsat de o forță în mod normal de la o armă și care își continuă mișcarea în virtutea energiei sale cinetice.
projection / projection In cartography, any systematic arrangement of meridians and parallels portraying the curved surface of the sphere or spheroid upon a plane. <i>See also georeferenced image; orthorectification.</i>	projection / proiectie În cartografie, orice dispunere sistematică de meridiane și paralele înfățișând suprafața curbă a sferei sau sferoidului pe un plan. <i>See also georeferenced image; orthorectification.</i>
projection print / épreuve par projection A photographic print obtained by projection of the image of a negative or a transparency on to a sensitized surface.	projection print / imprimare prin proiectie O imprimare fotografică obținută prin proiectarea imaginii unui negativ sau transparent pe o suprafață sensibilizată.
proofing / vérification de dépollution In land operations, the process following breaching, route or area clearance to further reduce the risk from mines or other explosive ordnance, improvised explosive devices and booby traps in a defined area. <i>See also area clearance; booby trap; countermine operation; explosive ordnance; improvised explosive device; mine clearance.</i>	proofing / verificare În operațiile terestre, procesul care urmează după curățarea unei breșe, unui drum sau raion/zone pentru a reduce mai mult riscul pe care-l reprezintă minele sau altă muniție explozivă, dispozitivele explozive improvizate și capcanele într-o anumită zonă. <i>Vezi și area clearance; booby trap; countermine operation; explosive ordnance; improvised explosive device; mine clearance.</i>

propaganda / propagande Any information, ideas, doctrines, or special appeals disseminated to influence the opinion, emotions, attitudes, or behaviour of any specified group in order to benefit the sponsor either directly or indirectly. a. Black - Propaganda which purports to emanate from a source other than the true one. b. Grey - Propaganda which does not specifically identify any source. c. White - Propaganda disseminated and acknowledged by the sponsor or by an accredited agency thereof.	propaganda / propagandă Orice informații, idei, doctrine sau chemări speciale diseminate pentru a influența opinia, emoțiile, atitudinile sau comportamentul oricărui grup specificat cu scopul de a beneficia de susținere, fie direct, fie indirect. a. Neagră. Propaganda care dă impresia că emană dintr-o sursă altă decât cea reală. b. Gri. Propaganda care scapă oricărui fel de identificare. c. Albă. Propaganda diseminată și recunoscută de către emitent sau de către o agenție acreditată.
propelled mine / mine autopropulsée <i>See mobile mine.</i>	propelled mine / mină autopropulsată <i>Vezi mobile mine.</i>
protected frequency / fréquence protégée A friendly frequency on which interference must be minimized.	protected frequency / frecvență protejată O frecvență proprie asupra căreia interferența trebuie minimizată.
protected site / site protégé A facility which is protected by the use of camouflage or concealment, selective siting, construction of facilities designed to prevent damage from fragments caused by conventional weapons, or a combination of such measures.	protected site / amplasament protejat O amenajare ce este protejată prin folosirea camuflajului sau de ascunzători, a amenajărilor selective, construirea de instalații proiectate să prevină avarierea prin fragmente produse de arme convenționale sau o combinație de astfel de măsuri.

protective clothing / vêtement protecteur Clothing especially designed, fabricated, or treated to protect personnel against hazards caused by extreme changes in physical environment, dangerous working conditions, or enemy action.	protective clothing / echipament de protecție Îmbrăcăminte special proiectată, fabricată sau tratată pentru a proteja personalul împotriva pericolelor cauzate de modificări extreme în mediul înconjurător fizic, condiții de lucru periculoase sau de acțiuni inamice.
protective minefield / champ de mines de protection 1. In land mine warfare, a minefield employed to assist a unit in its local, close-in protection. 2. In naval mine warfare, a minefield laid in friendly territorial waters to protect ports, harbours, anchorages, coasts and coastal routes. <i>See also minefield.</i>	protective minefield / câmp de mine de protecție 1. În războiul terestru de mine, un câmp de mine folosit în asistarea unei unități în ceea ce privește protecția directă sau apropiată. 2. În războiul naval de mine, un câmp de mine plantat în apele teritoriale proprii pentru a proteja porturile, danele, ancorajele, țărmurile și rutele costale. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
protective security / sûreté The organized system of defensive measures instituted and maintained at all levels of command with the aim of achieving and maintaining security. <i>See also physical security; security; tactical security.</i>	protective security / securitate de protecție Sistemul organizat de măsuri de apărare instituit și menținut la toate nivelurile de comandă cu scopul de a dobândi și menține securitatea. <i>Vezi de asemenea physical security; security; tactical security.</i>
provisional unit / unité temporaire An assemblage of personnel and equipment temporarily organized for a limited period of time for the accomplishment of a specific mission.	provisional unit / unitate provizorie Un ansamblu de efective și echipamente organizat temporar pentru o perioadă limitată de timp în vederea îndeplinirii unei misiuni specifice.

proximity fuze / fusée de proximité A fuze wherein primary initiation occurs by remotely sensing the presence, distance, and/or direction of a target or its associated environment by means of a signal generated by the fuze or emitted by the target, or by detecting a disturbance of a natural field surrounding the target. <i>See also fuze.</i>	proximity fuze / focus de proximitate Focos a cărui inițiere primară survine prin sesizarea de la distanță a prezenței, distanței și/sau direcției unei ținte sau mediului său, asociat prin intermediul unui semnal generat de focus sau emis de țintă, ori prin detectarea perturbațiilor unui câmp natural ce înconjoară ținta. <i>Vezi de asemenea, fuze.</i>
prudent limit of endurance / limite de sécurité du temps de vol The time during which an aircraft can remain airborne and still retain a given safety margin of fuel.	prudent limit of endurance / rezerva de navigație Timpul pe durata căruia un avion poate să rămână în aer și să păstreze încă o marjă de siguranță în ceea ce privește combustibilul.
prudent limit of patrol / heure-limite de sécurité sur zone The time at which an aircraft must depart from its operational area in order to return to its base and arrive there with a given safety margin (usually 20 %) of fuel reserve for bad weather diversions.	prudent limit of patrol / limită de previziune în patrulare Momentul la care un avion trebuie să plece din zona sa operațională cu scopul de a se reîntoarce la baza proprie și să ajungă acolo cu o marjă de siguranță dată (de obicei 20 p.c.) privind rezerva de combustibil în cazul înrăutățirii condițiilor atmosferice.

psychological consolidation activities / activités psychologiques de consolidation Planned psychological activities in crisis and war directed at the civilian population located in areas under friendly control in order to achieve a desired behaviour which supports the military objectives and the operational freedom of the supported commanders.	psychological consolidation activities / activități psihologice de consolidare Activități psihologice planificate în caz de criză și război dirijate către populația civilă localizată în zonele de sub control propriu cu scopul de a obține un comportament dorit de susținere a obiectivelor militare și libertății operaționale a comandanților.
psychological media / moyens psychologiques The media, technical or non-technical, which establish any kind of communication with a target audience.	psychological media / mijloace psihologice Media, mijloace tehnice sau netehnice, care stabilesc orice fel de comunicare cu o audiență țintă.
psychological operation / opération psychologique Planned psychological activities designed to influence attitudes and behaviour affecting the achievement of political and military objectives. <i>See also battlefield psychological activities; peace support psychological activities; psychological consolidation activities; strategic psychological activities.</i>	psychological operation / operațiune psihologică Activități psihologice planificate destinate să influențeze atitudini și comportament ce afectează realizarea obiectivelor politice sau militare. <i>Vezi de asemenea, psychological activities; peace support psychological activities; psychological consolidation activities; strategic psychological activities.</i>
psychological operations approach / forme d'opérations psychologiques The technique adopted to induce a desired reaction on the part of the target audience.	psychological operations approach / apropiere prin operațiuni psihologice Tehnică adoptată pentru inducerea unei reacții dorite asupra unei părți a audienței țintă.

psychological situation / situation psychologique The current emotional state, mental disposition or other behavioral motivation of a target audience, basically founded on its national political, social, economic, and psychological peculiarities but also subject to the influence of circumstances and events.	psychological situation / situație psihologică Starea emoțională curentă, dispoziția mentală sau alte motivații comportamentale ale unei audiențe țintă, fundamentate pe specificul național, politic, social, economic și psihologic propriu, dar de asemenea supusă influenței circumstanțelor și evenimentelor.
psychological theme / thème psychologique An idea or topic on which a psychological operation is based.	psychological theme / temă psihologică O idee sau un subiect pe care se bazează o operațiune psihologică.
public information / information publique Information which is released or published for the primary purpose of keeping the public fully informed, thereby gaining their understanding and support.	public information / informație publică Informație care este pusă în circulație sau publicată cu scopul primar de a menține publicul pe deplin informat, prin aceasta câștigându-i-se înțelegerea și susținerea.
pull-up point / point de cabré The point at which an aircraft must start to climb from a low-level approach in order to gain sufficient height from which to execute the attack or retirement. <i>See also contact point; turnin point.</i>	pull-up point / punct de cabraj Punctul la care un avion trebuie să înceapă să urce, de la un nivel scăzut de apropiere, cu scopul de a obține suficientă înălțime de la care să execute atacul sau retragerea. <i>Vezi de asemenea, contact point; turn-in point.</i>

pulsejet / pulsoréacteur A jet-propulsion engine containing neither compressor nor turbine. Equipped with valves in the front which open and shut, it takes in air to create thrust in rapid periodic bursts rather than continuously.	pulsejet / pulsoreactor Un rector ce nu conține nici compresor și nici turbină. Echipat în față cu servovalve care se deschid și se închid alternativ, aspiră aerul pentru a crea un șoc în cursul exploziilor scurte și periodice și nu în mod continuu.
pulsing / impulsion In naval mine warfare, a method of operating magnetic and acoustic sweeps in which the sweep is energized by current which varies or is intermittent in accordance with a predetermined schedule.	pulsing / pulsare (generare de impulsuri) În războiul naval de mine, o metodă de a opera dragări magnetice și acustice în care draga este energizată printr-un curent ce variază sau este intermitent în acord cu un orar predeterminat.
purple commander / commandant pourpre The officer designated to exercise operational control over purple forces for a specific period during an exercise.	purple commander / comandant roșu Ofițerul desemnat să exercite control operațional asupra forțelor roșii pentru o perioadă specifică în timpul unui exercițiu.
purple forces / forces pourpres In NATO exercises, forces used to oppose both blue and opposing forces. This term is most usually applicable to submarines and aircraft. <i>See also force(s)</i>	purple forces / forțe roșii În exercițiile NATO, forțe folosite să se opună atât celor albastre, cât și forțelor de opoziție. Acest termen este cel mai des aplicabil submarinelor și avioanelor. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
pursuit / poursuite An offensive operation designed to catch or cut off a hostile force attempting to escape, with the aim of destroying it.	pursuit / urmărire O operațiune ofensivă destinată să prindă sau să stopeze încercările unei forțe ostile de a se retrage, cu scopul de a o distruge.

pyrotechnic delay / retard pyrotechnique A pyrotechnic device added to a firing system which transmits the ignition flame after a predetermined delay.	pyrotechnic delay / întârziere pirotehnică Dispozitiv pirotehnic adăugat sistemului de dare a focului care transmite flacăra de aprindere după o întârziere determinată.
pyrotechnics / composition pyrotechnique A mixture of chemicals which, when ignited, is capable of reacting exothermically to produce light, heat, smoke, sound or gas, and may be used to introduce a delay into a firing system because of its known burning time. The term excludes propellants and explosives.	pyrotechnics / compoziție pirotehnică O mixtură de substanțe chimice care, când este aprinsă, este capabilă să reacționeze exotermic pentru a produce lumină, căldură, fum, sunet sau gaz și poate fi folosită pentru introducerea unei întârzieri într-un sistem de tragere din cauza timpului ei cunoscut de ardere. Termenul exclude propelanții și explozivii.

Q	
q-message / message q A classified message relating to navigational dangers, navigational aids, mined areas, and searched or swept channels.	q- message / mesaj –q Un mesaj clasificat asociat cu pericole navale, mijloace pentru asigurarea navigației, sectoare minate și canalele cercetate sau dragate.
Q-ship / navire-piège <i>See decoy ship.</i>	Q- ship / navă - Q <i>Vezi decoy ship.</i>
quadrant elevation / angle au niveau The angle between the horizontal plane and the axis of the bore when the weapon is laid.	quadrant elevation / unghi de înălțare Unghiul între planul orizontal și axa gurii de foc atunci când aceasta este gata de tragere (ochirea terminată).
quick search procedure / méthode de recherche rapide A method of search done as quickly as possible by searching the entire area on the outbound leg and by using twice as many aircraft as are normally used.	quick search procedure / procedură de căutare rapidă O metodă de căutare făcută cât mai rapid posibil prin cercetarea întregii arii folosind de două ori mai multe avioane decât s-ar folosi în mod normal.
quota post / poste permanent An international post which a particular nation has accepted to fill indefinitely.	quota post / post permanent Un post internațional pe care o națiune anume a acceptat să-l ocupe pe o perioadă nedefinită.

R	
radar altimeter / altimètre radar A type of absolute altimeter which measures vertical distance to the surface below using radar technology. <i>See also absolute altimeter.</i>	radar altimeter / radioaltimetru Un tip de altimetru absolut care măsoară distanța verticală până la suprafața de dedesubt folosind tehnologie radar. <i>Vezi de asemenea, absolute altimeter.</i>
radar altimetry area / zone de référence altimétrique radar A large and comparatively level terrain area with a defined elevation which can be used in determining the altitude of airborne equipment by the use of radar.	radar altimetry area / zonă de referință a radioaltimetruului O zonă de teren plană și relativ extinsă cu o elevație definită care poate fi folosită în determinarea altitudinii echipamentului aeropurtat prin utilizarea unui radar.
radar camouflage / camouflage radar The use of radar absorbent or reflecting materials to change the radar echoing properties of a surface of an object.	radar camouflage / camuflaj radar Folosirea unui absorbant radar sau a materialelor reflectante pentru a schimba proprietățile de ecou radar ale suprafeței sau ale unui obiect.
radar clutter / interférence radar -interférence Unwanted signals, echoes, or images on the face of the display tube, which interfere with observation of desired signals. <i>Also called "clutter".</i>	radar clutter / interferență radar Semnale nedorite, ecouri sau imagini pe ecranul unui radiolocator, care se interferează cu observarea semnalelor dorite. <i>Numit și "clutter"</i>
radar countermeasures / contremesures radar <i>See electronic warfare; chaff.</i>	radar countermeasures / contramăsuri radar <i>Vezi electronic warfare; chaff.</i>
radar coverage / couverture radar The limits within which objects can be detected by one or more	radar coverage / acoperire radar Limitele în interiorul cărora obiecte pot fi detectate de una sau

radar stations.	mai multe stații radar.
radar danning / navigation radar sur bouée dan In naval mine warfare, a method of navigating by using radar to keep the required distance from a line of dan buoys.	radar danning / balizaj radar În războiul naval de mine, o metodă de navigație ce folosește radarul pentru a păstra distanța necesară față de o linie de geamanduri.
radar echo / écho radar 1. The electromagnetic energy received after reflection from an object. 2. The deflection or change of intensity on a cathode ray tube display produced by a radar echo. <i>Also called "radar return".</i>	radar echo / ecou radar 1. Energia electromagnetică primită după reflectarea undei de la un obiect. 2. Deflecția sau schimbarea intensității pe un tub cu raze catodice produse de un ecou radar. <i>Numit și "radar return".</i>
radar fire / tir au radar Gun-fire aimed at a target which is tracked by radar. <i>See also fire.</i>	radar fire / foc (tir, tragere) condus prin radiolocație Tir de artilerie dirijat asupra unui obiectiv care este urmărit de radar. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
radar guard-ship / bâtiment de veille radar Any ship which has been assigned the task by the officer in tactical command of maintaining the radar watch.	radar-guard ship / navă de pază de radiolocație Orice navă căreia i-a fost atribuită de către comandantul grupării navale sarcina menținerii supravegherii radar.
radar horizon / horizon radar The locus of points at which the rays from a radar antenna become tangential to the earth's surface. On the open sea this locus is horizontal but on land it varies according to the topographical features of the terrain.	radar horizon / orizont radar Locul geometric al punctelor la care razele de la o antenă radar devin tangențiale la suprafața pământului. Pe mare deschisă acest loc este orizontal, dar pe sol, variază în raport cu obiectele (naturale) din teren.

radar netting / réseau radar The linking of several radars to a single centre to provide integrated target information. <i>See also radar netting station.</i>	radar netting / rețea de stații de radiolocație Legarea câtorva radare la un singur centru pentru a asigura informații integrate asupra țintei. <i>Vezi de asemenea, radar netting station.</i>
radar netting station / centre de réseau radar A centre which can receive data from radar tracking stations and exchange this data among other radar tracking stations, thus forming a radar netting system. <i>See also radar netting.</i>	radar netting station / centrul rețelei de stații de radiolocație Un centru care poate primi date de la stațiile de radiolocație de urmărire și schimbă aceste date cu alte stații radar de urmărire, formând astfel un sistem de rețele radar. <i>Vezi de asemenea, radar netting.</i>
radar picket / piquet radar Any ship, aircraft, or vehicle, stationed at a distance from the force protected, for the purpose of increasing the radar detection range.	radar picket / patrulă de radiolocație Orice navă, aeronavă sau vehicul, staționat la o distanță de forța protejată, cu scopul de a crește raza de acțiune a supravegherii de radiolocație.
radar return / écho radar <i>See radar echo.</i>	radar return / ecou radar <i>Vezi radar echo.</i>
radarscope overlay / calque pour écran radar A transparent overlay for placing on the radarscope for comparison and identification of radar returns.	radarscope overlay / calc pentru ecranul radar Un strat transparent ce se plasează pe ecranul radarului pentru compararea și identificarea ecourilor radar.
radarscope photography / photographie d'écran radar A film record of the returns shown by a radar screen.	radarscope photography / fotografia ecranului radar Înregistrare fotografică a ecourilor ce apar pe un ecran radar.

radar silence / silence radar An imposed discipline prohibiting the transmission by radar of electromagnetic signals on some or all frequencies.	radar silence / tăcere radar O disciplină impusă care interzice transmiterea prin radar a semnalelor electromagnetice pe anumite sau pe toate frecvențele.
radiac / radiac An acronym derived from the words "radioactivity, detection, indication and computation" and used as an all-encompassing term to designate various types of radiological measuring instruments or equipment. (This word is normally used as an adjective).	radiac / aparat dozimetric (radiac) Un acronim (radiac) derivat din cuvântul "radioactivitate, detectare, indicație, și calcul" și folosit ca un termen atotcuprinzător pentru desemnarea tipurilor variate de instrumente și echipamente de măsurare radiologică. (Acest cuvânt este folosit în mod normal ca adjectiv).
radial displacement / déformation radiale On vertical photographs, the apparent "leaning out", or the apparent displacement of the top of any object having height in relation to its base. The direction of displacement is radial from the principal point on a true vertical, or from the isocentre on a vertical photograph distorted by tip or tilt.	radial displacement / deplasare radială Pe fotografiile verticale, aparenta "îclinare" sau deplasarea aparentă a vârfului oricărui obiect care are înălțimea în dependență cu baza sa. Direcția deplasării este radială față de punctul principal al unei verticale reale, sau față de isocentrul pe o fotografie verticală distorsionată de înclinația transversală sau longitudinală.
radiation dose / dose d'irradiation The total amount of ionizing radiation absorbed by material or tissues, expressed in centigrays. <i>See also chronic radiation dose.</i>	radiation dose / doză de radiații (doză de iradiere) Cantitatea totală de radiații de ionizare absorbită de un material sau un țesut, exprimată în centigray. <i>Vezi de asemenea, chronic radiation dose.</i>

radiation dose rate / débit de dose de rayonnement The radiation dose (dosage) absorbed per unit of time. <i>See also chronic radiation dose.</i>	radiation dose rate / rata dozei de iradiere Doza de radiații absorbită pe unitatea de timp. <i>Vezi de asemenea, chronic radiation dose.</i>
radiation exposure state / condition d'exposition aux radiations The condition of a unit, or exceptionally an individual, deduced from the cumulative whole body radiation dose(s) received. It is expressed as a symbol which indicates the potential for future operations and the degree of risk if exposed to additional nuclear radiation.	radiation exposure state / condiția de expunere la radiații Starea unei unități sau în mod excepțional a unei persoane, dedusă din doza(ele) cumulativă(e) de radiații primite de întregul corp. Este exprimată ca un simbol care indică potențialul pentru operațiuni viitoare și gradul de risc în cazul expunerii ulterioare la radiații nucleare.
radiation intensity / intensité d'irradiation The radiation dose rate at a given time and place. It may be used, coupled with a figure, to denote the radiation intensity at a given number of hours after a nuclear burst, e.g., RI-3 is the radiation intensity 3 hours after the time of burst.	radiation intensity / intensitatea radiației (nivelul radiației) Rata dozei de iradiere la un moment și într-un loc dat. Poate fi folosită, asociată cu o cifră, pentru a desemna intensitatea radiației la un număr dat de ore după o explozie nucleară, de ex. R 1-3 este intensitatea radiației la 3 ore după explozie.

radiation scattering / diffusion du rayonnement The diversion of radiation (thermal, electromagnetic, or nuclear) from its original path as a result of interaction or collisions with atoms, molecules, or larger particles in the atmosphere or other media between the source of the radiation (e.g., a nuclear explosion) and a point at some distance away. As a result of scattering, radiation (especially gamma rays and neutrons) will be received at such a point from many directions instead of only from the direction of the source.	radiation scattering / dispersarea radiației Abaterea radiației (termală, electromagnetică sau nucleară) de la traseul ei original ca rezultat al interacțiunii sau coliziunii cu atomi, molecule sau particule mai mari, din atmosferă sau alte medii între sursa radiației (ex. o explozie nucleară) și un punct la o oarecare distanță. Ca rezultat al difuziunii, radiațiile (în special radiațiile gamma și neutronii) vor fi primite în același punct din mai multe direcții în loc de una singură, din direcția sursei.
radiation sickness / maladie des rayons An illness resulting from excessive exposure to ionizing radiation. The earliest symptoms are nausea, vomiting, and diarrhoea, which may be followed by loss of hair, haemorrhage, inflammation of the mouth and throat, and general loss of energy.	radiation sickness / boală de iradiere O boală rezultată din expunerea excesivă la radiațiile ionizante. Simptomele precoce sunt greața, vărsăturile și diareea, care pot fi urmate de pierderea părului, hemoragii, inflamațiile gurii și gâtului și pierderea generală a energiei.
radiation situation map / carte de situation du rayonnement nucléaire - carte de situation radiologique A map showing the actual and/or predicted radiation situation in the area of interest.	radiation situation map / hartă situațională a radiațiilor O hartă ce înfățișează situația de radiații actuală și/sau prezisă în zona de interes.

radioactive decay / décroissance de la radioactivité The decrease in the radiation intensity of any radioactive material with respect to time.	radioactive decay / reducerea radioactivității Scăderea intensității radiațiilor oricărui material radioactiv în funcție de timp.
radioactive decay curve / courbe de décroissance de la radioactivité A graph line representing the decrease of radioactivity with the passage of time.	radioactive decay curve / curba de reducere a radioactivității Curbă care reprezintă scăderea radioactivității o dată cu trecerea timpului.
radioactive decay rate / taux de décroissance de la radioactivité The rate of disintegration of radioactive material with respect to time.	radioactive decay rate / rata scăderii radioactivității Rata de dezintegrare a unui material radioactiv în funcție de timp.
radioactive fallout / retombées radioactives 1. The return to the lower atmospheric layers and to earth of radioactive substances projected to high altitude. 2. Contaminated particulate matter and debris absorbed into the cloud of a nuclear burst.	radioactive fallout / depunere radioactivă 1. Revenirea în straturile atmosferice joase și pe sol a substanțelor radioactive proiectate (aruncate) la altitudine înaltă de explozie. 2. Particule de materie contaminate și reziduuri absorbite în interiorul norului unei explozii nucleare și care revin pe sol.

radioactivity concentration guide / barème de radioconcentration - concentration maximale admissible The amount of any specified radioisotope that is acceptable in air and water for continuous consumption. <i>Also called "maximum permissible concentration".</i>	radioactivity concentration guide / barem maxim admis de radioconcentrație Cantitatea din oricare radioizotop specificat care este acceptabilă în aer și în apă pentru consum continuu. <i>Numită și "maximum permissible concentration".</i>
radio approach aids / aides radio d'approche Equipment making use of radio to determine the position of an aircraft with considerable accuracy from the time it is in the vicinity of an aerodrome or carrier until it reaches a position from which landing can be carried out.	radio approach aids / mijloace radio de apropiere Echipament ce face uz de radio pentru a determina cu precizie considerabilă poziția unei aeronave din momentul în care aceasta este în vecinătatea unui aerodrom sau portavion până în momentul când atinge o poziție din care se poate efectua aterizarea.
radio beacon / radiophare A radio transmitter which emits a distinctive, or characteristic, signal used for the determination of bearings, courses, or location. <i>See also beacon; fan marker beacon; localizer; z-marker beacon.</i>	radio beacon / radiofar Un transmițător care emite un semnal sau o caracteristică distinctiv(ă) folosit de aeronave pentru determinarea relevmentelor, traseelor, sau poziției. <i>Vezi de asemenea, beacon; fan marker beacon; localizer; z-marker beacon</i>
radio detection / détection radioélectrique The detection of the presence of an object by radiolocation without precise determination of its position.	radio detection / detecție radiotehnică Detectarea prezenței unui obiect prin radiolocație fără determinarea precisă a poziției acestuia.

radio direction finding / radiogoniométrie Radiolocation in which only the direction of a station is determined by means of its emissions.	radio direction finding / radiogoniometrie Radiolocație în care este determinată numai direcția unei stații cu ajutorul emisiei proprii.
radio fix / 1. localisation radiogoniométrique; 2. point radio 1. The locating of a radio transmitter by bearings taken from two or more direction finding stations, the site of the transmitter being at the point of intersection. 2. The location of a ship or aircraft by determining the direction of radio signals coming to the ship or aircraft from two or more sending stations, the locations of which are known.	radio fix / localizare radiogoniometrică 1. Localizarea unui transmițător radio prin relevmentele luate de la două sau mai multe stații de radiogoniometrare, poziția transmițătorului fiind la punctul lor de intersecție. 2. Localizarea poziției unei nave sau a unui avion prin determinarea direcției semnalelor radio ce vin la navă sau aeronavă din două sau mai multe stații de emisie, ale căror poziții sunt cunoscute.
radio listening silence / The situation when the radio stations are started and permanent surveillance after strict criterions for to find when a station out of radio net can interrupt the radio interdiction.	radio listening silence / ascultarea stațiilor cu interdicție Situția în care stațiile radio sunt pornite și monitorizate continuu după criterii stricte, pentru a afla când o stație din rețeaua radio întrerupe interdicția radio.
radiological defence / défense radiologique Defensive measures taken against the radiation hazards resulting from the employment of nuclear and radiological weapons. <i>See also nuclear defense.</i>	radiological defence / apărare radiologică Măsuri de apărare luate împotriva riscurilor radioactive rezultate din folosirea unor arme nucleare și radiologice. <i>Vezi de asemenea, nuclear defense.</i>

radiological environment / environnement radiologique Conditions found in an area resulting from the presence of a radiological hazard.	radiological environnement / mediu radiologic Condiții întâlnite într-o zonă, rezultate din prezența unui risc radiologic.
radiological monitoring / contrôle de radioactivité <i>See monitoring.</i>	radiological monitoring / monitorizare radiologică <i>Vezi monitoring.</i>
radiological operation / opération radiologique The employment of radioactive materials or radiation producing devices to cause casualties or restrict the use of terrain. It includes the intentional employment of fall-out from nuclear weapons.	radiological operation / operațiune radiologică Folosirea de materiale radioactive sau dispozitive care produc radiații pentru a cauza pierderi umane/materiale sau pentru a limita utilizarea terenului. Include folosirea intenționată a pulberilor radioactive din armele nucleare.
radiological survey / reconnaissance radiologique The directed effort to determine the distribution and dose rates of radiation in an area.	radiological survey / supraveghere (recunoaștere) radiologică Efortul dirijat în vederea determinării distribuției și ratelor dozei de radiație într-o zonă.
radio magnetic indicator / indicateur radio magnétique An instrument which displays aircraft heading and bearing to selected radio navigation aids.	radio magnetic indicator / indicator radiomagnetic Un instrument care afișează cap- compasul unui avion și relevmentul către mijloacele de radionavigație selectate.
radio navigation / radionavigation Radio location intended for the determination of position or direction or for obstruction warning in navigation.	radio navigation / radionavigație Radiolocație destinată determinării poziției sau direcției sau pentru obstrucționarea avertizării în navigația aeriană și maritimă.

radio range finding / radiotélémétrie Radiolocation in which the distance of an object is determined by means of its radio emissions, whether independent, reflected, or retransmitted on the same or other wavelength.	radio range finding / radiotelemetrie Radiolocație în care distanța unui obiect este determinată cu ajutorul emisiilor radio proprii, independente, reflectate sau retransmise pe aceeași sau pe o altă lungime de undă.
radio range station / station radiophare A radio navigation land station in the aeronautical radio navigation service providing radio equi-signal zones. (In certain instances a radio range station may be placed on board a ship.)	radio range station / stație radiofar (stație de navigație radio) O stație terestră de radionavigație din serviciul aeronautic de radionavigație care asigură zone de semnal radio egal. (În anumite momente o stație radiofar poate fi plasată la bordul unei nave).
radio recognition / identification radioélectrique The determination by radio means of the friendly or enemy character, or the individuality, of another.	radio recognition / identificare radioelectronică Determinarea prin mijloace radio a caracterului amical sau inamic, sau individualitatea altui mijloc radio, a unei aeronave sau nave.
radio silence / silence radio A condition in which all or certain radio equipment capable of radiation is kept inoperative.	radio silence / tăcere radio Situație, în dinamica desfășurării zborului, în care se interzice utilizatorilor (piloți sau organe de dirijare) efectuarea convorbirilor radio.
radio sonobuoy / bouée acoustique -bouée radioacoustique <i>See sonobuoy.</i>	radio sonobuoy / baliză radio acustică <i>Vezi beacon.</i>
Radio telephony / radiotéléphonie The transmission of speech by means of modulated radio waves.	radio telephony / radiotelefonie Transmiterea de voci prin mijloace radio.

radius of action / rayon d'action The maximum distance a ship, aircraft, or vehicle can travel away from its base along a given course with normal combat load and return without refuelling, allowing for all safety and operating factors.	radius of action / rază de acțiune Distanța maximă la care o navă, un avion sau un vehicul poate să ajungă față de propria bază, de-a lungul unui curs dat, cu încărcătură normală de luptă și să revină fără să realimenteze, asigurând toți factorii de securitate și de operare.
radius of safety / rayon de sécurité The horizontal distance from ground zero beyond which the weapon effects on friendly troops are acceptable.	radius of safety / rază de siguranță Distanța orizontală de la punctul zero (reper) dincolo de care efectele armelor asupra trupelor proprii sunt acceptabile.
raid / raid An operation, usually small scale, involving a swift penetration of hostile territory to secure information, confuse the enemy, or destroy his installations. It ends with a planned withdrawal upon completion of the assigned mission.	raid / raid O operațiune, de obicei la scară mică, ce implică o pătrundere rapidă în teritoriul ostil pentru a consolida informațiile, a deconcerta inamicul sau a-i distruge instalațiile. Sfârșește cu o retragere planificată după îndeplinirea misiunii atribuite.
raid report / compte rendu de raid In air defence, one of a series of related reports that are made for the purpose of developing a plot to assist in the rapid evaluation of a tactical situation.	raid report / raport de raid În apărarea antiaeriană, unul dintr-o serie de rapoarte asociate care sunt făcute cu scopul de a dezvolta o reprezentare grafică care să asiste evaluarea rapidă a unei situații tactice.
railhead / terminal ferroviaire A point on a railway where loads are transferred between trains and other means of transport. <i>See also navigation head.</i>	railhead / terminal feroviar Un punct pe o cale ferată unde încărcăturile sunt transferate între trenuri și alte mijloace de transport. <i>Vezi de asemenea,</i>

	<i>navigation head.</i>
railway line capacity / capacité d'une ligne de chemin de fer The maximum number of trains which can be moved in each direction over a specified section of track in a 24 hour period. <i>See also route capacity.</i>	railway line capacity / capacitatea liniei feroviare Numărul maxim de trenuri care pot circula în fiecare direcție într-o secțiune specifică a traseului într-o perioadă de 24 ore. <i>Vezi de asemenea, route capacity.</i>
railway loading ramp / rampe de chargement A sloping platform situated at the end or beside a track and rising to the level of the floor of the rail cars or wagons.	railway loading ramp / rampă de încărcare O platformă oblică situată la sfârșitul sau lângă o cale ferată și ridicată la nivelul planșeului automotoarelor sau vagoanelor.
rainout / pluie radioactive Radioactive material in the atmosphere brought down by precipitation.	rainout / ploaie radioactivă Material radioactiv din atmosferă adus pe pământ prin precipitații.
ramjet / statoréacteur A jet-propulsion engine containing neither compressor nor turbine which depends for its operation on the air compression accomplished by the forward motion of the engine.	ramjet / motor statoreactor Un motor cu propulsie cu jet ce nu conține nici compresor și nici turbină și a cărei funcționare depinde de comprimarea aerului realizată prin mișcarea de înaintare a motorului.
random minelaying / pose de mines sans schéma In land mine warfare, the laying of mines without regard to pattern.	random minelaying / minare aleatoare În războiul terestru de mine, plantarea minelor fără a avea în vedere o schemă.

range / 1. distance; 2. distance-limite; 3. champ de tir - polygone - stand de tir; 4. autonomie 1. The distance between any given point and an object or target. 2. Extent or distance limiting the operation or action of something, such as the range of an aircraft, ship, or gun. 3. An area reserved and normally equipped for practice in weapons delivery and/or shooting at targets. <i>Also called "target range".</i> 4. The distance which can be covered over a hard surface by a ground vehicle, with its rated payload, using the fuel in its tank and in cans normally carried as part of the ground vehicle equipment.	range / 1. distanță; 2. distanță limită; 3. poligon; 4. autonomie; 1. Distanța dintre orice punct dat și un obiect sau o țintă. 2. Extinderea sau distanța care limitează funcționarea sau acțiunea a ceva, cum ar fi raza de acțiune a unui avion, navă sau armă. 3. O zonă rezervată și echipată normal pentru antrenament în transportul /livrarea de arme și/sau în tragerea asupra țintelor. <i>Numită și "distanța țintei".</i> 4. Distanța care poate fi acoperită peste o suprafață dură de un vehicul de teren, cu sarcină utilă nominală, folosind combustibilul din rezervor și canistre, în mod normal purtat ca o parte a echipamentului vehiculului de teren.
range marker / marqueur de distance A single calibration blip fed on to the time base of a radial display. The rotation of the time base shows the single blips as a circle on the plan position indicator scope. It may be used to measure range.	range marker / marcator de distanță Un singur impuls scurt de calibrare alimentat în baza timp a unui display radial. Rotirea bazei de timp are ca efect transformarea pe ecranul panoramic a semnalului scurt într-un cerc. Poate fi folosit pentru măsurarea distanței.

range resolution / pouvoir séparateur en portée The ability of the radar equipment to separate two reflecting objects on a similar bearing, but at different ranges from the antenna. The ability is determined primarily by the pulse length in use.	range resolution / rezoluție în distanță Capacitatea unui echipament radar de a separa două obiecte reflectante pe un relevment similar, dar la distanțe diferite de antenă. Capacitatea este determinată în principal de lungimea impulsului folosit.
ranging / télémétrie The process of establishing target distance. Types of ranging include echo, intermittent, manual, navigational, explosive echo, optical, radar, etc. <i>See also spot.</i>	ranging / telemetrie Procesul de stabilire a distanței țintei. Tipuri de telemetrare includ ecoul, intermitent (periodic), manual, navigațional, ecoul exploziv, optic, radar etc. <i>Vezi de asemenea, spot.</i>
rated load / charge nominale The designed safe operating load for the equipment under prescribed conditions.	rated load / încărcătură nominală Încărcătura operațională desemnată ca sigură pentru echipament în anumite condiții prescrise.
rate of fire / cadence de tir The number of rounds fired per weapon per minute.	rate of fire / cadență de tragere Numărul de lovituri trase de o armă pe minut sau într-o altă unitate de timp.
rate of march / vitesse de progression The average number of miles or kilometres to be travelled in a given period of time, including all ordered halts. It is expressed in miles or kilometres in the hour. <i>See also pace; speed of advance.</i>	rate of march / viteză de marș Media numărului de mile sau de kilometri ce trebuie străbătute(ți) într-o perioadă de timp dată, inclusiv toate haltele ordonate. Se exprimă în mile sau kilometri pe oră. <i>Vezi de asemenea, pace; speed of advance.</i>

ratification / ratification In NATO standardization, the declaration by which a member nation formally accepts, with or without reservation, the content of a standardization agreement. <i>See also implementation; NATO standardization agreement; reservation.</i>	ratification / ratificare În standardizarea NATO, declarația prin care o națiune membră acceptă formal, cu sau fără rezervă, conținutul unui acord de standardizare. <i>Vezi de asemenea, implementation; NATO standardization agreement; reservation.</i>
readiness / préparation Note: in English, "readiness" is a generic term covering "readiness state" and "readiness time". <i>See readiness state; readiness time.</i>	readiness / pregătire Notă: în limba engleză "readiness" este un termen generic care acoperă „starea de pregătire” și „timpul de pregătire”. <i>Vezi de asemenea, readiness state; readiness time.</i>
readiness state / état de préparation The measure of the capability of forces at a given point in time to execute their assigned missions. <i>See also operational readiness; readiness; readiness time.</i>	readiness state / stare de pregătire Măsura capacității forțelor la un anumit moment în timp de a executa misiunile care le-au fost atribuite. <i>Vezi de asemenea, operational readiness; readiness; readiness time.</i>
readiness time / délai de préparation The time within which a unit can be made ready to perform the tasks for which it has been organized, equipped and trained. This time is amplified or measured by indicators of the unit's current personnel, materiel and training state. It does not include transit time. <i>See also operational readiness; readiness;</i>	readiness time / promptitudine, timpul de pregătire Intervalul de timp în care o unitate poate să fie adusă la starea de "gata" pentru ca să-și îndeplinească sarcinile pentru care a fost organizată, echipată și antrenată. Timpul este amplificat sau măsurat prin indicatori de stare ai unității privind efectivul, materialul și gradul de pregătire. Nu include timpul de tranzit. <i>Vezi</i>

<i>readiness state.</i>	<i>de asemenea, operational readiness; readiness state; readiness.</i>
ready / prêt The term used to indicate that a weapon(s) is loaded, aimed and prepared to fire.	ready / pregătit / gata de tragere Termen folosit pentru a arăta că o armă /armele este/sunt încărcată(e), îndreptată(e) spre obiectiv și pregătită(e) pentru tragere.
ready position / position d'attente In helicopter operations, a designated place where a helicopter load of troops and/or equipment waits for pick-up.	ready position / poziție de așteptare În operațiuni cu elicoptere, un loc desemnat unde un elicopter încarcă trupe și/sau echipament și așteaptă pentru ridicare.
reallocation authority / pouvoirs de réaffectation The authority given to NATO commanders and normally negotiated in peacetime, to reallocate in an "emergency in war" national logistic resources controlled by the combat forces under their command, and made available by nations, in order to influence the battle logistically. <i>See also reallocation of resources.</i>	reallocation authority / autoritate de realocare Autoritatea dată comandanților NATO și în mod normal negociată în timp de pace, de a realoca într-o "urgență în război" resursele naționale de logistică controlate de forțele de luptă sub propria comandă, și puse la dispoziție de națiuni, cu scopul de a influența logistic bătălia. <i>Vezi de asemenea, reallocation of resources.</i>

reallocation of resources / réallocation de ressources The provision of logistic resources by the military forces of one nation from those deemed "made available" under the terms incorporated in appropriate NATO documents, to the military forces of another nation or nations as directed by the appropriate military authority. <i>See also combined logistic support; logistic assistance; mutual aid; reallocation authority.</i>	reallocation of resources / realocarea resurselor Asigurarea resurselor logistice de către forțele militare ale unei națiuni din cele considerate "menținute disponibile" în termenii incluși în documente NATO corespunzătoare, pentru forțele armate ale altei/altor națiuni, întocmai cum s-a comandat de către autoritatea militară corespunzătoare. <i>Vezi de asemenea, combined logistic support; logistic assistance; mutual aid; reallocation authority.</i>
real precession / précession vraie -dérive vraie Precession resulting from an applied torque such as friction and dynamic imbalance. <i>Also called "real wander". See also precession.</i>	real precession / precesie reală Precesie ce rezultă prin aplicarea unui moment de torsiune, precum momentul dat de frecare și de inerția corpurilor în mișcarea de rotație. <i>Numită și "real wander". Vezi de asemenea, precession.</i>
real wander / dérive vraie – précession vraie <i>See real precession.</i>	real wander / abatere reală <i>Vezi real precesion.</i>
rear area / zone arrière For any particular command, the area extending forward from its rear boundary to the rear of the area of responsibility of the next lower level of command. This area is provided primarily for the performance of combat service support functions.	rear area / zona din spate Pentru oricare comandament distinct, zona ce se întinde dincolo de linia ariergărzii sau până în spatele unei zone de responsabilitate ce revine nivelului de comandă imediat inferior. Această zonă este prevăzută, în principal, în vederea realizării funcțiilor de asigurare de servicii a trupelor de luptă.

rear echelon / échelon arrière Elements of a force which are not required in the objective area.	rear echelon / forțe dispuse în spatele dispozitivului de luptă Elemente ale unei forțe care nu sunt cerute în zona obiectivului.
rear guard / arrière-garde 1. The rearmost elements of an advancing or withdrawing force. It has the following functions: a. to protect the rear of a column from hostile forces; b. during the withdrawal, to delay the enemy; c. during the advance, to keep supply routes open. 2. Security detachment which a moving ground force details to the rear to keep it informed and covered.	rear guard / ariergardă 1. Ultimele elemente ale unei forțe în înaintare sau în retragere. Are următoarele funcții: a. Să protejeze spatele unei coloane împotriva forțelor ostile; b. În timpul retragerii, să întârzie inamicul care îi urmărește; c. În timpul înaintării, să păstreze deschise căile de aprovizionare. 2. Detașament de securitate pe care o forță terestră în mișcare îl trimite în spate pentru a-i asigura informare și acoperire.
receiving ship / bâtiment ravitaillé In replenishment at sea, the ship that receives the rig(s). <i>See also delivering ship.</i>	receiving ship / navă care se alimentează În realimentarea pe mare, nava care primește echipament (e). <i>Vezi de asemenea, delivering ship.</i>
receptivity / réceptivité The vulnerability of a target audience to articular psychological operations media.	receptivity / receptivitate Vulnerabilitatea unui auditoriu țintă în fața operațiunilor media psihologice speciale.
recognition / reconnaissance The determination of the nature or a detected person, object or phenomenon, and possibly its class or type. This may include the determination of an individual within a particular class or type. <i>See also detection; identification; identification friend or foe.</i>	recognition / recunoaștere Determinarea naturii unui obiect sau fenomen, și posibil clasa sau tipul ori precizarea unei persoane detectate. Poate include precizarea unei persoane în cadrul unui grup sau clase anume. <i>Vezi de asemenea, detection; identification; identification friend or foe.</i>

recompression chamber / caisson de compression - caisson de plongée -caisson de recompression – caisson hyperbare <i>See hyperbaric chamber.</i>	recompression chamber / cameră de recompresie <i>Vezi hyperbaric chamber.</i>
reconnaissance / reconnaissance A mission undertaken to obtain, by visual observation or other detection methods, information about the activities and resources of an enemy or potential enemy, or to secure data concerning the meteorological, hydrographic, or geographic characteristics of a particular area. <i>See also air reconnaissance.</i>	reconnaissance / recunoaștere (cercetare) O misiune întreprinsă pentru a obține prin observare vizuală sau alte metode de detectare, informații despre activitățile și resursele unui inamic sau potențial inamic, sau pentru a securiza date ce privesc caracteristicile meteorologice, hidrografice sau geografice ale unei zone anume. <i>Vezi de asemenea, air reconnaissance.</i>
reconnaissance by fire /reconnaissance par le feu A method of reconnaissance in which fire is placed on a suspected enemy position to cause the enemy to disclose his presence by movement or return of fire.	reconnaissance by fire / recunoaștere (cercetare) prin trageri O metodă de recunoaștere (cercetare) în care tirul este plasat asupra unei poziții inamice suspectate pentru a provoca inamicul să-și dezvăluie prezența prin deplasare sau trageri de răspuns.

reconnaissance exploitation report /compte rendu d'exploitation de reconnaissance A standard message format used to report the results of a tactical air reconnaissance mission. Whenever possible the report should include the interpretation of sensor imagery. <i>Commonly called "RECCEXREP".</i>	reconnaissance exploitatation report / raport de exploatare recunoașterii (cercetării) Un format de mesaj standard folosit pentru a raporta rezultatele unei misiuni tactice de recunoaștere aeriană. Atunci când este posibil raportul ar trebui să includă interpretarea imaginilor de la senzori. <i>Numită comun "RECCEXREP".</i>
reconnaissance in force /reconnaissance en force - reconnaissance offensive An offensive operation designed to discover and/or test the enemy's strength or to obtain other information.	reconnaissance in force / recunoaștere (cercetare) în forță O operațiune ofensivă desemnată să descopere și/sau să testeze forța inamicului sau să obțină o altă informație.
reconnaissance patrol / patrouille de reconnaissance For ground forces, a patrol used to gain tactical information preferably without the knowledge of the enemy. <i>See also combat air patrol; combat patrol; patrol.</i>	reconnaissance patrol / patrulă de recunoaștere (cercetare) Pentru forțele terestre, o patrulă folosită pentru a obține informații tactice de preferat fără știința inamicului. <i>Vezi de asemenea, combat air patrol; combat patrol; patrol.</i>
record as target / enregistrer comme objectif In artillery and naval fire support, the order used to denote that the target is to be recorded for future engagement or reference.	record as target / înregistrare ca țintă În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, ordinul folosit pentru a desemna că ținta va fi înregistrată pentru un angajament sau referință ulterioară.

recorded / enregistré In artillery and naval fire support, the response used to indicate that the action to "record as target" has been completed.	recorded / înregistrată În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, răspunsul folosit pentru a arăta că acțiunea de "înregistrare ca țintă" a fost terminată.
recovery / 1. 3. récupération; 2. retour; 1. In operations, contacting, protecting and extracting personnel, small groups or units, or matériel. <i>See also extraction.</i> 2. In air operations, that phase of a mission which involves the return of an aircraft to a base. 3. In naval mine warfare, salvage of a mine as nearly intact as possible to permit further investigation for intelligence and/or evaluation purposes. <i>See also salvage procedure.</i>	recovery / 1.3. recuperare 2. revenire (întoarcere) 1.În operațiuni, contactare, protejare și extragere de personal, grupuri sau unități mici ori de materiale. <i>Vezi de asemenea, extraction.</i> 2.În operațiuni aeriene, acea fază a misiunii ce implică întoarcerea unui avion la bază. 3.În războiul naval de mine, salvarea unei mine cât mai intactă posibil pentru a permite investigații ulterioare de spionaj și/sau în scop de evaluare. <i>Vezi de asemenea, salvage procedure.</i>
recovery controller / contrôleur de recueil The air controller responsible for the correct execution of recovering aircraft to the appropriate terminal control agency.	recovery controller / controlor de recuperare Controlorul aerian responsabil pentru executarea corectă a recuperării avionului la terminalul cel mai apropiat al agenției de control.
recovery procedure / procédé d'enlèvement <i>See explosive ordnance disposal procedures.</i>	recovery procedure / procedură de recuperare <i>Vezi explosive ordnance disposal procedures.</i>

rectification / redressement In photogrammetry, the process whereby an image is corrected for distortions caused by sensor tilt and projected onto a map projection system. <i>See also controlled mosaic; orthorectification; semi-controlled mosaic; uncontrolled mosaic.</i>	rectification / rectificare În fotogrammetrie, procesul de proiectare a unei fotografii înclinate sau oblice pe un plan orizontal de referință. <i>Vezi de asemenea, controlled mosaic; semi-controlled mosaic; uncontrolled mosaic.</i>
rectified airspeed / vitesse rectifiée <i>See calibrated airspeed.</i>	rectified air speed / viteză de zbor rectificată <i>Vezi calibrated airspeed.</i>
rectifier / redresseur A device for converting alternating current into direct current. <i>See also inverter.</i>	rectifier / redresor Un dispozitiv de convertire a curentului alternativ în curent continuu. <i>Vezi de asemenea, inverter.</i>
redeployment aerodrome / aérodrome de redéploiement An aerodrome not occupied in its entirety in peacetime, but available immediately upon outbreak of war for use and occupation by units redeployed from their peacetime locations. It must have substantially the same standard of operational facilities as the main aerodrome. <i>See also aerodrome; diversion aerodrome; main aerodrome.</i>	redeployment aerodrome / aerodrom de regroupare Un aerodrom neocupat în întregime în timp de pace dar disponibil imediat după izbucnirea războiului pentru a fi folosit și ocupat de către unitățile redesfășurate din locațiile lor pe timp de pace. Acesta trebuie să aibă în mare măsură același standard de facilități operaționale, precum aerodromul principal. <i>Vezi de asemenea, aerodrome; diversion aerodrome; main aerodrome.</i>

reduction of obstacles / Reduction is the creation of lanes through or over an obstacle to allow an attacking force to pass.	reduction of obstacles / reducerea obstacolelor Reducerea obstacolelor reprezintă crearea culoarelor prin / peste obstacole pentru a permite unei forțe atacatoare să treacă prin / peste acestea.
reduced lighting / éclairage réduit The reduction in brightness of ground vehicle lights by either reducing power or by screening in such a way that any visible light is limited in output. <i>See also normal lighting.</i>	reduced lighting / iluminare redusă Reducerea în intensitate a luminilor vehiculelor de teren prin micșorarea puterii sau prin camuflare în așa fel încât orice lumină vizibilă să fie limitată la ieșire. <i>Vezi de asemenea, normal lighting.</i>
re-entry vehicle / corps de rentrée That part of a space vehicle designed to re-enter the earth's atmosphere in the terminal portion of its trajectory.	re-entry vehicle / vehicul de re-intrare Acea parte a unui vehicul spațial destinată reintrării în atmosfera terestră în porțiunea terminală a traiectoriei acestuia.
reference box / cadre de référence -cartouche de référence The identification box placed in the margin of a map or chart which contains the series designation, sheet number and edition number in a readily identified form. <i>Also called "refer-to box". See also information box.</i>	reference box / cadru de referință Cadru de identificare plasat în marginea unei hărți sau grafic care conține specificarea seriilor, numărul foi și numărul ediției într-o formă ușor de identificat. <i>Numită și "refer- to box". Vezi de asemenea, information box.</i>

reference datum / plan de référence - centrage zéro In aircraft loading, an imaginary vertical plane at or near the nose of the aircraft from which all horizontal distances are measured for balance purposes. <i>Also called "balance station zero". See also moment.</i>	reference datum / dată de referință (plan de referință) La încărcarea unui avion, un plan vertical imaginar la /aproape de bordul anterior al avionului de la care sunt măsurate toate distanțele orizontale în vederea echilibrării. <i>Numite și "balance station zero". Vezi de asemenea, moment.</i>
reference diversion point / point de référence de déroutement One of a number of positions selected by the routing authority on both sides of the route of a convoy or independent to facilitate diversion at sea.	reference diversion point / punct de diversiune de referință Una dintr-un număr de poziții selectate de autoritatea de dirijare pe ambele părți ale traseului unui convoi sau independent pentru a ușura divisiunea pe mare.
reference point / point de référence A prominent, easily located point in the terrain.	reference point / punct de referință Un punct proeminent, ușor de localizat în teren.
refer-to box / cadre de référence -cartouche de référence <i>See reference box.</i>	refer-to box / cadru de referință <i>Vezi reference box.</i>
reflex sight / viseur reflex An optical or computing sight that reflects a reticle image (or images) onto a combining glass for superimposition on the target.	reflex sight / vizor reflex Un aparat de ochire optic sau cu calculator, care reflectă o imagine (sau imagini) de reticul pe un vizor în vederea suprapunerii pe țintă.
refuge area / zone de refuge A coastal area considered safe from enemy attack to which merchant ships may be ordered to proceed when the shipping movement policy is implemented. <i>See also safe anchorage.</i>	refuge area / zonă de refugiu O zonă costală considerată sigură față de atacurile inamice către care li se poate ordona navelor comerciale să se îndrepte atunci când se pun în practică principiile de bază ale organizării mișcării navelor în perioada inițială a

	războiului. <i>Vezi de asemenea, safe anchorage.</i>
refugee / réfugié Any person who, owing to a well-founded fear of being persecuted for reasons of race, religion, nationality, membership of a particular social group or political opinion, is outside the country of his nationality and is unable, or owing to such fear, is unwilling to avail himself of the protection of that country; or who, not having a nationality and being outside the country of his former habitual residence as a result of such events, is unable or, owing to such fear, is unwilling to return to it. (UN) <i>See also asylum seeker; evacuee; internally displaced person.</i>	refugee / refugiat Orice persoană care, având o temere bine fundamentată că va fi persecutată din motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un grup social sau cu opinie politică specifică, se găsește în afara țării a cărei naționalitate o are și este incapabil sau, din cauza acestei frici, nu vrea să reclame protecția din partea acelei țări; ori, care neavând o naționalitate și fiind în afara țării în care se află rezidența sa anterioară ca rezultat al unor asemenea evenimente, este incapabil sau din cauza acestei frici nu este dispus să se întoarcă în țara de rezidență (ONU). <i>Vezi de asemenea, asylum seeker; evacuee; internally displaced person.</i>
regeneration / régénération The timely activation, in full or in part, of existing force structures and infrastructure, including the restoration of manning, equipment and stocks to designated levels. <i>See also activate; mobilization.</i>	regeneration / regenerare Activarea oportună, parțială sau totală, a structurilor militare și infrastructurilor existente, inclusiv regenerarea cu personal și materiale, precum și restabilirea stocurilor la nivelurile operaționale prevăzute. <i>Vezi de asemenea, activate; mobilization.</i>

regional command / commandement régional The command organization at the second level of the NATO military command structure. It contains a combination of appropriate joint capabilities for the planning and execution of all Alliance military activities, including delegated responsibilities, in the region and beyond as directed by the NATO strategic commander. <i>See also area of responsibility; component command; NATO joint subregional commander; NATO regional commander; strategic command; subregional command.</i>	regional command / comandament regional Formațiune de comandă la al doilea nivel al structurii de comandă militară NATO. Conține o combinație de capacități unificate corespunzătoare pentru planificarea și executarea tuturor activităților militare ale Alianței, inclusiv responsabilități delegate, în regiune și în afara acesteia după cum i s-a ordonat de către comandantul strategic NATO. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; joint subregional command; NATO regional commander; strategic command; subregional command.</i>
regional reinforcing force / force de renfort régionale A reinforcing force made available to a strategic commander which is further allocated by him or her to a specific regional commander.	regional reinforcing force / forță de întărire regională O forță de întărire făcută disponibilă de un comandant strategic care este ulterior alocată de către el sau ea, către un comandant regional anume.
register / contrôle de repérage In cartography, the correct position of one component of a composite map image in relation to the other components, at each stage of production.	register / registru de reperare (controlul reperajului) În cartografie, poziția corectă a unei componente dintr-o imagine a unei hărți composite în raport cu celelalte componente, la fiecare stadiu al procesului de realizare.
registered matter / question enregistrée Any classified matter registered,	registered matter / material înregistrat Orice material clasificat

usually by number, and accounted for periodically.	înregistrat, de obicei printr-un număr, și justificat în mod periodic.
registered publication / publication enregistrée A classified publication bearing a register number as well as a long and short title, and for which periodic accounting is required.	registered publication / publicație înregistrată O publicație clasificată înregistrată care poartă un număr de înregistrare, un titlu și abrevierea lui, și pentru care este cerută justificare periodică.
register glass / glace de repérage In photography, a glass plate at the focal plane against which the film is pressed during exposure.	register glass / sticlă de reglare (reperare) În fotografiere, o sticlă plată în planul focal pe care este presat filmul pe durata expunerii.
register marks / index de repérage In cartography, designated marks, such as small crosses, circles, or other patterns applied to original copy prior to reproduction to facilitate registration of plates and to indicate the relative positions of successive impressions.	register marks / index de reperare În cartografie, marcatori desemnați, cum ar fi cruci, cercuri mici sau alte forme aplicate pe copia originală înainte de reproducere pentru a facilita înregistrarea plăcilor și a indica poziția relativă a impresiunilor succesive.
registration fire / tir de réglage Fire delivered to obtain accurate data for subsequent effective engagement of targets. <i>See also fire.</i>	registration fire / tir de reglaj Foc de reglaj pentru a obține date precise pentru angajarea eficace următor a țintelor. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
registration point / point de réglage Terrain feature or other designated point on which fire is adjusted for the purpose of obtaining corrections to firing data.	registration point / punct de reglaj Reper terestru sau alt punct desemnat pe care este reglat tirul cu scopul de a obține corecții ale datelor de tragere.

regulated item / article contrôlé Any item whose issue to a user is subject to control by an appropriate authority for reasons that may include cost, scarcity, technical or hazardous nature, or operational significance. <i>Also called "controlled item". See also critical supplies and materiel.</i>	regulated item / articol obișnuit (articol controlat) Orice articol a cărei distribuire către un utilizator este supus unui control al unei autorități competente pentru rațiuni care țin de cost, insuficiență, natura tehnică sau de risc, ori semnificație operațională. <i>Numit și "controlled item". Vezi de asemenea, critical supplies and materiel.</i>
regulatory sign / panneau de signalisation A sign used by competent authority to regulate and control traffic.	regulatory sign / semn de reglare (panou de semnalizare) Un semn, o emblemă, folosit (ă) de autoritatea competentă pentru a regulariza și dirija traficul.
reimbursable NATO military personnel / personnel militaire de l'OTAN remboursable A category of military personnel provided by the receiving state to NATO and for which reimbursement to the nation concerned is made from the NATO international budget.	reimbursable NATO military personnel / personal militar decontat de NATO Categoria de personal pusă la dispoziția NATO de către statul gazdă și pentru care cheltuielile efectuate, sunt decontate din bugetul internațional NATO.
reinforcing / renforcement In artillery usage, a tactical mission in which one artillery unit augments the fire of another artillery unit.	reinforcing / întărire În limbaj artileristic, o misiune tactică în care o unitate de artilerie intensifică (sporește efectul) tirul unei alte unități.

reinforcing force / force de renfort In rapid reinforcement planning, a force in being which is made available to a Major NATO Commander by nations to supplement in-place forces. <i>See also augmentation force; mobilizable reinforcing force.</i>	reinforcing force / forță de întărire În planificarea rapidă a întăririi, o forță constituită pusă la dispoziția unui Comandant NATO de către națiuni pentru suplimentarea forțelor existente. <i>Vezi de asemenea, augmentation force; mobilizable reinforcing force.</i>
reinforcing nation / pays fournissant des renforts A NATO nation which will send reinforcing forces to a NATO command.	reinforcing nation / națiune care trimite întăriri O forță NATO care va trimite forțe de întărire unui Comandament NATO.
relateral tell / transfert par tiers interposé <i>See track telling.</i>	relateral tell / transfer prin terți interpuși <i>Vezi track telling.</i>
relative altitude / altitude relative - espacement vertical <i>See vertical separation.</i>	relative altitude / altitudine relativă <i>Vezi vertical separation.</i>
relative bearing / gisement The direction expressed as a horizontal angle normally measured clockwise from the forward point of the longitudinal axis of a vehicle, aircraft or ship to an object or body. <i>See also bearing; grid bearing.</i>	relativ bearing / unghi de drum (gisment) Direcția exprimată ca un unghi orizontal măsurat în mod normal în sensul acelor de ceasornic de la partea din față a axei longitudinale a unui vehicul, avion sau navă până la un obiect sau un corp. <i>Vezi de asemenea, bearing; grid bearing.</i>

relative biological effectiveness / efficacité biologique relative The ratio of the absorbed dose of gamma or X-rays of a certain energy to the absorbed dose of another ionizing radiation which produces the same biological effect.	relative biological effectiveness / eficacitate biologică relativă Raportul dintre doza absorbită, de raze gamma sau de raze X de o anumită energie și doza absorbită dintr-o altă radiație de ionizare care produce același efect biologic.
release / largage In air armament, the intentional separation of a free-fall aircraft store, from its suspension equipment, for purposes of employment of the store. <i>See also air movement; free drop; high velocity drop; low velocity drop.</i>	release / lansare În armamentul aeropurtat, separarea intenționată în cădere liberă a unei rezerve de echipamentul său de suspendare montat pe aeronavă în scopul folosirii proviziilor. <i>Vezi de asemenea, air movement; free drop; high velocity drop; low velocity drop.</i>
released / au repos In air defence, weapons and crews which have been released from commitments and states of readiness. When so released, they are given a time at which a state of readiness will be resumed.	released / în repaus În apărarea antiaeriană, arme și echipaje care au fost eliberate de îndatoriri și de stadiile de pregătire. Când au fost puse în repaus, li s-a ordonat un termen la care stadiul de pregătire va fi reluat.

release point / 1. point de dislocation; 2. point de largage 1. In road movements, a well-defined point on a route at which the elements composing a column return under the authority of their respective commanders, each one of these elements continuing its movement towards its own appropriate destination. 2. In air transport, a point on the ground directly above which the first paratroop or cargo item is airdropped. <i>See also computed air release point.</i>	release point / punct de desprindere (lansare) 1. În deplasările pe drum, un punct bine definit pe un itinerar la care elementele ce compun o coloană revin sub autoritatea comandanților lor respectivi, fiecare dintre aceste elemente continuându-și deplasarea către destinația proprie corespunzătoare. 2. În transportul aerian, un punct pe sol direct deasupra căruia prima trupă de parașutiști sau primul articol de încărcătură este parașutat(ă). <i>Vezi de asemenea, computed air release point.</i>
reliability diagram / carton documentaire In cartography, a diagram showing the dates and quality of the source material from which a map or chart has been compiled. <i>See also compilation diagram; information box.</i>	reliability diagram / diagramă de veridicitate (siguranță) În cartografie, o diagramă care prezintă datele și calitatea materialului sursă de la care o hartă sau un grafic au fost elaborate. <i>Vezi de asemenea, compilation diagram; information box.</i>
relief / relief Inequalities of elevation and the configuration of land features on the surface of the earth which may be represented on maps or charts by contours, hypsometric tints, shading, or spot elevations.	relief / relief Inegalități ale elevației și configurația formelor de teren pe suprafața pământului care pot fi reprezentate prin contururi, nuanțe hipsometrice, hașurare sau cote ale înălțimilor, pe hărți sau grafice.

relief in place / relève sur place An operation in which, by direction of higher authority, all or part of a unit is replaced in an area by the incoming unit. The responsibilities of the replaced elements for the mission and the assigned zone of operations are transferred to the incoming unit. The incoming unit continues the operation as ordered.	relief in place / înlocuire în poziție O operațiune în care, la ordinul unei autorități superioare, toată sau parte a unei unități este înlocuită într-o zonă, de o unitate care intră. Responsabilitățile elementelor înlocuite în ceea ce privește misiunea și zona de operațiuni atribuită sunt transferate unității care sosește. Unitatea care intră continuă operațiunea așa cum s-a ordonat.
remotely delivered mine / mine posée à distance A mine delivered to the target area by air assets, or by indirect fire from a distance of more than 500 metres. Note: the exact position of the mines may not be known. <i>See also scatterable mine.</i>	remotely delivered mine / mină plantată de la distanță O mină lansată în zona țintei prin mijloace aeriene, sau prin tragere indirectă de la o distanță mai mare de 500 metri. Notă: poziția exactă a minelor poate să nu fie cunoscută. <i>Vezi de asemenea, scatterable mine.</i>
remotely piloted vehicle / véhicule téléguidé An unmanned vehicle capable of being controlled from a distant location through a communication link. It is normally designed to be recoverable. <i>See also drone; vehicle.</i>	remotely piloted vehicle / vehicul teleghidat Un vehicul automat (robot) capabil să fie controlat de la distanță printr-o legătură de comunicație. În mod normal, este conceput pentru a fi recuperabil. <i>Vezi de asemenea, rone; vehicle.</i>
render safe procedures / procédé de mise hors d'état de fonctionner <i>See explosive ordnance disposal procedures.</i>	render safe procedure / proceduri sigure de scoatere din funcțiune (neutralizare) <i>Vezi explosive ordnance disposal procedures.</i>

rendezvous / 1. point de rassemblement - point de regroupement - zone de rassemblement - zone de regroupement; 2. rendez-vous 1. A pre-arranged meeting at a given time and location from which to begin an action or phase of an operation, or to which to return after an operation. <i>See also join up.</i> 2. In land warfare, an easily found terrain location at which visitors to units, headquarters or facilities are met by personnel from the element to be visited. <i>See also contact point.</i>	randezvous / întâlnire (punct de adunare/regrupare) 1. O întâlnire prearranjată la un moment și la o poziție dată de la care începe o acțiune sau o fază a unei operațiuni, sau la care se revine după o operație. <i>Vezi de asemenea, join up.</i> 2. În războiul terestru, o locație în teren, ușor de găsit, unde vizitatorii unităților, cartierelor generale sau instalațiilor se întâlnesc cu personalul elementului care trebuie vizitat. <i>Vezi de asemenea, contact point.</i>
repeat / mêmes éléments In artillery and naval fire support, an order or request to fire again the same number of rounds with the same method of fire.	repeat / repetare În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală un ordin sau o cerere de a se trage din nou același număr de lovituri, cu aceleași elemente și cu aceeași metodă de tragere.
repeater-jammer / brouilleur-répéteur A receiver transmitter device which amplifies, multiplies and retransmits the signals received, for purposes of deception or jamming.	repeater-jammer / emițător de bruiaj-repetor Un dispozitiv receptor-emițător care amplifică, multiplică și retransmite semnalele primite, cu scopul de a masca sau de a bruia.

replacement factor / taux de remplacement The estimated percentage of equipment or repair parts in use that will require replacement during a given period due to wearing out beyond repair, enemy action, abandonment, pilferage, and other causes except catastrophes.	replacement factor / factor (coeficient) de compensare Procentajul estimat de echipament sau piese de schimb care necesită înlocuire într-o anumită perioadă de timp din cauza uzurii extreme, acțiunilor inamicului, abandonării, furtului, și altor cauze, cu excepția catastrofelor.
replenishment at sea / ravitaillement à la mer Those operations required to make a transfer of personnel and/or supplies when at sea. <i>Also called "underway replenishment".</i>	replenishment at sea / reaprovizionare pe mare Acele operații cerute pentru a face un transfer de personal și/sau de provizii pe mare. <i>Numită și "underway replenishment".</i>
reply / réponse An answer to a challenge. <i>See also challenge; countersign; password.</i>	reply / răspuns Un răspuns la o provocare. <i>Vezi de asemenea, challenge; countersign; password.</i>
reporting post / poste de détection An element of the control and reporting system used to extend the radar coverage of the control and reporting centre. It does not undertake the control of aircraft.	reporting post / post de detecție Un element al sistemului de control și înștiințare folosit pentru a extinde acoperirea radar a centrului de conducere și înștiințare. Acesta nu preia dirijarea avionului.
report line / ligne de compte rendu A line at which troops, after having reached it, must report to their command echelon. <i>See also phase line.</i>	report line / linie de raport O linie la care trupele, după ce au atins-o, trebuie să raporteze comandantului lor de eșalon. <i>Vezi de asemenea, phase line.</i>

representative downwind direction / direction virtuelle du vent During the forecast period, the mean surface downwind direction in the hazard area towards which the cloud travels. <i>See also representative downwind speed.</i>	representative downwind direction / direcție virtuală a vântului În timpul perioadei de previziune, direcția medie a vântului din pupa la suprafață, în zona de risc către care se deplasează norul. <i>Vezi de asemenea, downwind direction.</i>
representative downwind speed / vitesse virtuelle du vent The mean surface downwind speed in the hazard area during the forecast. <i>See also downwind direction.</i>	representative downwind speed / viteza virtuală a vântului Viteza medie a vântului din pupa, la suprafață, în zona de risc în timpul perioadei de previziune. <i>Vezi de asemenea, representative downwind speed.</i>
representative fraction / échelle -échelle numérique <i>See scale.</i>	representative fraction / fracțiune reprezentativă (scară numerică) <i>Vezi scale.</i>
reproduction material / matériel de reproduction Material, generally in the form of positive or negative copies on film or glass for each colour plate, from which a map or a chart may be directly reproduced.	reproduction material / material de reproducere Material, în general în formă de copii pozitive sau negative pe film sau sticlă pentru fiecare imagine în culori plate, de pe care o hartă sau un grafic poate fi reprodus direct.
request modify / demande de modification In artillery and naval fire support, a request by any person, other than the person authorized to make modifications to a fire plan, for a modification.	request modify / cerere de modificare În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o cerere a oricărei persoane, alta decât persoana autorizată să facă modificări unui plan de tragere, pentru o modificare.

required military force / moyens nécessaires The armed forces necessary to carry out a military mission over a specified period of time.	required military force / forță militară necesară Forțe armate necesare pentru îndeplinirea unei misiuni militare pe o perioadă de timp specificată.
required supply rate / taux de ravitaillement requis The amount of ammunition expressed in rounds per weapon per day for those items fired by weapons, and of all other items of supply expressed in terms of appropriate unit of measure per day, estimated to sustain operations of any designated force without restriction for a specified period.	required supply rate / rată de aprovizionare necesară Cantitatea de muniție exprimată în lovituri per armă pe zi pentru acele muniții trase cu armele, și din toate celelalte articole de aprovizionare exprimată în funcție de unitatea de măsură corespunzătoare pe zi, estimată pentru a asigura operațiile oricărei forțe desemnate, fără restricție, pentru o perioadă specificată.
requisition / réquisition An authoritative demand or request especially for personnel, supplies, or services authorized but not made available without specific request.	requisition / rechiziție Măsura prin care autoritățile împuternicite solicită și obligă persoane juridice și fizice să asigure personal, provizii și prestări de servicii, care au fost prevăzute în cereri specifice întocmite anterior.
rescue ship / navire de sauvetage In shipping control, a ship of a convoy stationed at the rear of a convoy column to rescue survivors.	rescue ship / navă de salvare În dirijarea navigației, o navă a unui convoi staționată în spatele unei coloane pentru a salva supraviețuitori.

rescue strop / sangle de sauvetage A piece of rescue equipment which is placed around a person's chest to secure that person to a rescue line or helicopter hoist cable. <i>Also called "horse collar".</i>	rescue strop / chingă (ham) de salvare O piesă a echipamentului de salvare care este plasată în jurul pieptului unei persoane pentru a asigura persoana respectivă până la o linie de salvare sau până la cablul de ridicare al unui elicopter. <i>Numit și „horse collar".</i>
reseau / réseau A grid system of a standard size in the image plane of a photographic system used for mensuration purposes.	reseau / rețea Un sistem de grilă de o dimensiune standard în planul imagine al unui sistem fotografic folosit pentru scopuri de măsurare.
reservation / réserve In NATO standardization, the stated qualification by a member nation that describes the part of a standardization agreement that it will not implement or will implement only with limitations. <i>See also implementation; NATO standardization agreement; ratification.</i>	reservation / rezervă În standardizare NATO, rezervă stabilită de o națiune membră, prin care descrie partea unui acord de standardizare pe care nu o va pune în aplicare sau o va aplica doar cu restricții. <i>Vezi de asemenea, implementation; NATO standardization agreement; ratification.</i>
reserve / réserve A force held to counter unforeseen situations or to impact on future events.	reserve / rezervă Forță ținută la dispoziție pentru a face față situațiilor neprevăzute sau pentru a influența cursul evenimentelor viitoare.

reserved demolition target / ouvrage à destruction réservée A target for demolition, the destruction of which must be controlled at a specific level of command because it plays a vital part in the tactical or strategical plan, or because of the importance of the structure itself, or because the demolition may be executed in the face of the enemy. <i>See also preliminary demolition target.</i>	reserved demolition target / țintă cu distrugere rezervată O țintă pentru demolare, a cărei distrugere trebuie să fie controlată la un nivel specific de comandă deoarece aceasta joacă un rol vital în planul tactic sau strategic, ori ca urmare a importanței structurii proprii, sau fiindcă dărâmarea ei poate fi executată în fața inamicului. <i>Vezi de asemenea, preliminary demolition target.</i>
reserved route / itinéraire réservé In road traffic, a specific route allocated exclusively to an authority or formation. <i>See also route.</i>	reserved route / traseu rezervat În traficul rutier, o rută specifică alocată în mod exclusiv unei autorități sau formații. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
residual contamination / contamination résiduelle Contamination which remains after steps have been taken to remove it. These steps may consist of nothing more than allowing the contamination to decay normally.	residual contamination / contaminare reziduală Contaminarea care rămâne după ce s-au făcut toți pașii pentru îndepărtarea ei. Acești pași pot consta în simpla lăsare a contaminării să se diminueze în mod normal.
residual radiation / rayonnement résiduel Nuclear radiation caused by fallout, artificial dispersion of radioactive material, or irradiation which results from a nuclear explosion and persists longer than one minute after burst. <i>See</i>	residual radiation / radiație reziduală Radiația nucleară generată secundar prin cădere, dispersia artificială a materialului radioactiv, sau iradiere care rezultă dintr-o explozie nucleară și persistă mai mult de un minut de

<i>also contamination; induced radiation; initial radiation.</i>	la explozie. <i>Vezi de asemenea, contamination; induced radiation; initial radiation.</i>
resolution / pouvoir séparateur A measurement of the smallest detail which can be distinguished by a sensor system under specific conditions.	resolution / rezoluție O măsură a celui mai mic detaliu care poate fi distins de către un sistem de senzori în anumite condiții specifice.
responsor / répondeur An electronic device used to receive an electronic challenge and display a reply thereto. <i>See also transponder.</i>	responsor / dispozitiv de răspuns Un dispozitiv electronic folosit pentru a primi un impuls electronic și a afișa o replică la acesta. <i>Vezi de asemenea, transponder.</i>
rest / repos In artillery, a command that indicates that the unit(s) or gun(s) to which it is addressed shall not follow up fire orders during the time that the order is in force.	rest / repaos În artilerie, o comandă care arată că unitatea (unitățile) sau arma (armele) cărora le este adresată nu vor primi ordin de tragere pe perioada de timp în care această comandă este în vigoare.
restart at ... / continuez sur... In artillery, a term used to restart a fire plan after "dwell at ..." or "check firing" or "cease loading" has been ordered.	restart at / continuați la... În artilerie, termen folosit pentru a reîncepe un plan de tragere după ce "rămâneți pe" sau "verificați tirul" sau "opriți încărcarea" a fost ordonată.
restitution / restitution The process of determining the true planimetric position of objects whose images appear on photographs.	restitution / restituire Procesul de determinare a poziției planimetrice reale a obiectivelor ale căror imagini apar pe o fotografie.
restitution factor / facteur de restitution <i>See correlation factor.</i>	restitution factor / factor de restituire <i>Vezi corelation factor.</i>

restraint factor / coefficient d'arrimage In air transport, a factor, normally expressed in multiples of the force of gravity, which determines the required strength of lashings and tie-downs to secure a particular load.	restraint factor / factor de constrângere În transportul aerian, un factor, în mod normal exprimat în multipli de forță gravitațională, care determină puterea necesară a chingilor și frânghiilor de ancorare cerute în vederea asigurării unei încărcături anume.
restricted area / 1. 2. zone réglementée; 3. zone réservée 1. An airspace of defined dimensions, above the land areas or territorial waters of a state, within which the flight of aircraft is restricted in accordance with certain specified conditions. 2. An area in which there are special restrictive measures employed to prevent or minimize interference between friendly forces. 3. An area under military jurisdiction in which special security measures are employed to prevent unauthorized entry. <i>See also closed area; danger area; prohibited area.</i>	restricted area / zonă limitată (reglementată) 1. Un spațiu aerian de dimensiuni definite, deasupra zonelor terestre sau apelor teritoriale ale unui stat, în interiorul căruia zborul unui avion este restricționat în conformitate cu anumite condiții specificate. 2. O zonă în care există măsuri restrictive speciale folosite pentru a preveni sau minimiza interferențele între forțele aliate. 3. O zonă sub jurisdicție militară în care sunt folosite măsuri speciale de securitate pentru a preveni intrarea neautorizată. <i>Vezi de asemenea, closed area; danger area; prohibited area.</i>
restricted dangerous air cargo / cargaison aérienne dangereuse réglementée Cargo which does not belong to the highly dangerous category but which is hazardous and requires, for transport by cargo or passenger aircraft, extra precautions in packing and	restricted dangerous air cargo / încărcătură aeriană periculoasă reglementată Încărcătură care nu aparține categoriei celor cu pericol ridicat dar care este riscantă și necesită pentru transportul cu avioane cargo sau de pasageri, măsuri suplimentare de precauție în ceea

handling. <i>See also cargo.</i>	ce privește împachetarea și manipularea. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>
restricted operations area / zone d'opérations réglementée Airspace of defined dimensions, designated by the airspace control authority, in response to specific operational situations/requirements within which the operation of one or more airspace users is restricted.	restricted operations area / zonă de operațiuni restricționată Spațiul aerian de dimensiuni definite, desemnat de autoritatea de control al spațiului aerian, ca răspuns la situații / cerințe operaționale specifice în interiorul căruia operarea unuia sau mai multor utilizatori ai spațiului aerian este restricționată.
restrictive fire plan / plan de tir restrictif A safety measure for friendly aircraft which establishes airspace that is reasonably safe from friendly surface delivered non-nuclear fires.	restricitive fire plan / plan de trageri restrictiv O măsură de siguranță pentru avioanele aliate prin care se stabilește pe o zonă aeriană un oarecare grad de siguranță privind tirul non-nuclear declanșat de aliați.
resupply / réapprovisionnement The act of replenishing stocks in order to maintain required levels of supply.	resupply / realimentare Acțiunea de restabilire a stocurilor cu scopul de a menține nivelurile necesare de provizii.
resupply of Europe / ravitaillement de l'Europe The shipping of supplies to Europe during the period from the outbreak of war until the end of such a requirement. These supplies to exclude any material already located upon land in Europe, but to include other supplies irrespective of their origin or location. <i>See also element of resupply.</i>	resupply of Europe / reaprovizionarea Europei Transportul de provizii pentru Europa pe perioada de la izbucnirea războiului până la sfârșitul acestei necesități. Aceste provizii exclud orice material deja alocat pe teritoriul european, dar includ alte rezerve fără a ține seamă de originea sau de amplasamentul acestora. <i>Vezi de asemenea, element of resupply.</i>

reticle / réticule A mark such as a cross or a system of lines lying in the image plane of a viewing apparatus. It may be used singly as a reference mark on certain types of monocular instruments or as one of a pair to form a floating mark as in certain types of stereoscopes. <i>See also graticule.</i>	reticle / reticul Un marcator, cum ar fi o cruce sau un sistem de linii așezate în planul imaginii unui aparat de vizare. Se poate folosi separat ca un reper de referință pe anumite tipuri de instrumente monoculare sau de asemenea singur ori în pereche pentru a forma un reper mobil, precum la anumite tipuri de stereoscoape. <i>Vezi de asemenea, graticule.</i>
retirement / repli An operation in which a force out of contact moves away from the enemy.	retirement / retragere O operațiune în care o forță fără a fi în contact cu inamicul se îndepărtează de acesta.
retrograde shipping / transports maritimes vers l'arrière Shipping used to return personnel, stores and equipment from a theatre of operations.	retrograde shipping / transport maritim de retragere Transport maritim folosit pentru retragerea efectivelor, a depozitelor și echipamentului dintr-un teatru de operațiuni.
return load / chargement de retour Personnel and/or cargo to be transported by a returning carrier.	return load / încărcătură returnată Personal și/sau încărcătură ce trebuie transportat de către un avion de evacuare.
reverse slope / contre-pente Any slope which descends away from the enemy.	reverse slope / contra pantă Orice pantă care coboară în partea dinspre inamic.
right (or left) / droite (ou gauche) - gauche (ou droite) <i>See left (or right).</i>	right (or left) / dreapta (sau stânga) <i>Vezi left (or right).</i>

riding-off / dégage ment The manoeuvre of an escort ship to interpose itself between an escorted unit or units and an opposing force to cause the latter to turn away.	riding-off / degajare Manevra unei nave de escortă de a se interpune între o unitate(ăți) escortată (e) și o forță inamică pentru a o determina pe aceasta din urmă să se retragă.
riot control agent / agent antiémeute A chemical not listed in a schedule of the 1993 Chemical Weapons Convention, which can rapidly produce irritant or disabling physical effects that disappear shortly after termination of exposure. <i>See also incapacitating agent.</i>	riot agent control / grenadă cu gaze lacrimogene O substanță chimică neînregistrată în lista din 1993 a Convenției Armelor Chimice, care poate produce rapid efecte fizice iritante sau de incapacitare dar care dispar în scurt timp după încetarea expunerii. <i>Vezi de asemenea, incapacitating agent.</i>
ripe / réceptive In mine warfare, a word once used to mean "armed". <i>See also armed mine.</i>	ripe / gata de În războiul naval de mine, un cuvânt folosit cândva cu sensul "armat". <i>Vezi de asemenea, armed mine.</i>
rising mine / mine à flotteur largable In naval mine warfare, a mine having positive buoyancy which is released from a sinker by a ship influence or by a timing device. The mine may fire by contact, hydrostatic pressure or other means. <i>See also mine.</i>	rising mine / mină cu flotor În războiul naval de mine, o mină cu flotabilitate pozitivă și care este eliberată de la un lest ca urmare a câmpului de influență al unei nave, sau de un releu de timp. Mina poate exploda prin contact, presiune hidrostatică, sau prin alte mijloace. <i>Vezi de asemenea, mine.</i>

river crossing operations / A combined arms operation to project combat power across a terrain feature, wet or dry, which is too wide to overcome by self – bridging.	river crossing operations / operații de trecere a cursurilor de apă O operație interarme executată în scopul trecerii forțelor luptătoare peste un obstacol gen curs de apă sau vale uscată, care este prea mare ca să fie trecut cu mijloacele proprii acestor forțe.
road block / barrage routier A barrier or obstacle (usually covered by fire) used to block, or limit the movement of, hostile vehicles along a route.	road block / baraj rutier O barieră sau un obstacol (de obicei acoperit prin trageri), folosit pentru a bloca sau a limita mișcarea vehiculelor ostile de-a lungul drumului.
road clearance time / durée d'encombrement The total time a column requires to travel over and clear a section of the road.	road clearance time / timp de eliberare a drumului Timpul total necesar unei coloane pentru a traversa și face liberă o secțiune a căii rutiere.
road hazard sign / signal de danger routier A sign used to indicate traffic hazards. Military hazard signs should be used in a communication zone area only in accordance with existing agreements with national authorities.	road hazard sign / semnal de pericol rutier Un semnal folosit pentru a indica riscuri asociate traficului. Semnalele militare de pericol vor fi folosite într-o arie a zonei de comunicație doar în concordanță cu înțelegerile existente cu autoritățile naționale.
road space / longueur de colonne The length of roadway allocated to, and/or actually occupied by, a column on a route, expressed in miles or kilometres. <i>See also column length.</i>	road space / lungimea coloanei Lungimea șoselei alocate unei, și/sau actualmente ocupată de, o coloană aflată pe un drum, exprimată în kilometri sau mile. <i>Vezi de asemenea, column length.</i>

roamer / rapporteur de coordonnées Grids constructed to common map scales used for determination of map coordinates.	roamer / raportor de coordonate Cadru de bare construite pe scările hărților comune folosit pentru determinarea coordonatelor hărții.
rocket / roquette A self-propelled vehicle whose trajectory or course, while in flight, cannot be controlled.	rocket / rachetă Un vehicul autopropulsat a cărui traiectorie sau curs, în timpul zborului, nu poate fi controlată.
roentgen / roentgen A unit of exposure dose of gamma (or X-) radiation. In field dosimetry, one roentgen is essentially equal to one rad.	roentgen / roentgen O unitate specială folosită pentru a exprima expunerea la radiații gamma sau X. În domeniul dozimetriei, un roentgen este în esență egal cu un rad. Radul este o unitate specială folosită pentru a exprima doza absorbită de radiații ionizante.
role number / numéro caractéristique In the medical field, the classification of treatment facilities according to their different capabilities.	role number / număr caracteristic În domeniul medical, clasificarea facilităților de tratament în baza diferitelor lor capacități.
roll / 1. roulis; 2. inclinaison latérale 1. The rotation of an aircraft or ship about its longitudinal axis. 2. In air photography, the camera rotation about the longitudinal axis of the aircraft. <i>Commonly called "tilt". See also tilt angle.</i>	roll / ruliu 1. Rotirea unui avion sau nave în jurul axei sale longitudinale. 2. În fotografierea aeriană, rotirea aparatului de fotografiat în jurul axei longitudinale a avionului. <i>Numită și " tilt angle ". Vezi de asemenea, tilt angle.</i>

roller conveyor / chemin de roulement A material handling aid containing rollers over which cargo is moved.	roller conveyor / transportor cu role Un mijloc pentru manipularea materialelor, ce conține role pe care este deplasată încărcătura.
romper / lâcheur A ship which has moved more than 10 nautical miles ahead of its convoy, and is unable to rejoin it. <i>See also straggler.</i>	romper / romper O navă care s-a deplasat mai mult de 10 mile nautice în fața propriului convoi și este incapabilă să se reunească cu acesta. <i>Vezi de asemenea, straggler.</i>
rope / ruban accordé An element of chaff consisting of a long roll of metallic foil or wire which is designed for broad, low-frequency responses. <i>See also chaff; rope-chaff.</i>	rope / panglică reflectorizantă Panglică reflectorizantă, fir metalic sau ac de o lungime corespunzătoare unei frecvențe de rezonanță determinată, de obicei lansată de un avion sau proiectată de o rachetă sau proiectil și utilizată ca o contramăsură radar. <i>Vezi de asemenea, chaff; rope-chaff.</i>
rope-chaff / ruban accordé Chaff which contains one or more rope elements. <i>See also chaff.</i>	rope-chaff / frânghie reflectorizantă (acordată) Panglică reflectoare metalizată pentru interferență în radiolocații, care conține una sau mai multe elemente de frânghie. <i>Vezi de asemenea, chaff.</i>
rotational post / poste tournant A manpower post filled on a rotational basis. Within NATO, it may be confined to specified nations.	rotational post / post turnant Post ocupat de personal prin rotație. În cadrul NATO postul poate fi încredințat unor națiuni desemnate.

rotor governing mode / contrôle automatique de la vitesse de rotor A control mode in which helicopter rotor speed is maintained automatically.	rotor governing mode / controlul automat al vitezei elicei Un mod de control în care viteza elicei elicopterului este menținută în mod automat.
roundout / arrondi <i>See flare.</i>	roundout / rotunjit <i>Vezi flare.</i>
rounds complete / tir terminé In artillery and naval fire support, the procedural term used to indicate that all the rounds ordered at "fire for effect" have been fired. <i>See also shot.</i>	rounds complete / tragere terminată În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, termen procedural folosit pentru a arăta că au fost executate toate loviturile ordonate la "foc de distrugere". <i>Vezi de asemenea, shot.</i>
route / itinéraire The prescribed course to be travelled from a specific point of origin to a specific destination. <i>See also axial route; connecting route; controlled route; despatch route; diversion; double flow route; lateral route; limited access route; main supply route; open route; reserved route; route classification; single flow route; supervised route.</i>	route / rută Drumul prescris pentru a ajunge de la un anumit punct de origine la o destinație anume. <i>Vezi de asemenea, axial route; connecting route; controlled route; despatch route; diversion; double flow route; lateral route; limited access route; main supply route; open route; reserved route; route classification; single flow route; supervised route.</i>

route capacity / capacité d'itinéraire 1. The maximum traffic flow of vehicles in one direction at the most restricted point on the route. 2. The maximum number of metric tons which can be moved in one direction over a particular route in one hour. It is the product of the maximum traffic flow and the average payload of the vehicles using the route. <i>See also railway line capacity.</i>	route capacity / capacitate rutieră 1. Fluxul maxim de trafic al vehiculelor într-o direcție în punctul cel mai restricționat al rutei. 2. Numărul maxim de tone metrice care pot fi deplasate într-o direcție pe o anumită rută într-o oră. Este produsul între fluxul maxim de trafic și media sarcinii utile al vehiculelor ce folosesc această rută. <i>Vezi de asemenea, railway line capacity.</i>
route classification / classification d'un itinéraire Classification assigned to a route using factors of minimum width, worst route type, least bridge, raft or culvert military load classification, and obstructions to traffic flow. <i>See also military load classification; route.</i>	route classification / clasificarea rutei Clasificare atribuită unei rute folosind factorii: lățime minimă, cel mai rău tip de drum, cel mai slab pod, clasificarea încărcăturii militare pentru un bac sau pod plutitor, și obstacole privind traficul. <i>Vezi de asemenea, also military load classification; route.</i>
route clearance / A combined arms operation conducted to remove mines and other obstacles along preexisting roads and trails.	route clearance / înlăturarea sau neutralizarea obstacolelor de pe rutele de comunicații O operație interarme executată pentru înlăturarea barajelor de mine și a altor obstacole de pe căile de comunicații existente (drumuri, căi ferate).
route lanes / râteau de routes A series of parallel tracks for the routing of independently sailed ships.	route lanes / rute oceanice O serie de trasee paralele pentru dirijarea vaselor care navighează independent.

route reconnaissance / reconnaissance d'itinéraire Reconnaissance along a specific line of communications, such as road, railway or waterway, to provide new or updated information on route conditions and activities along the route.	route reconnaissance / recunoașterea traseului Recunoaștere de-a lungul unei căi specifice de comunicații, cum ar fi un drum, cale ferată sau un drum pe apă /canal navigabil, pentru a asigura informații noi sau actualizate asupra condițiilor de drum și activităților de-a lungul acestui traseu.
row marker / repère d'extrémité de rangée In land mine warfare, a natural, artificial, or specially installed marker, located at the start or finish of a mine row where mines are laid by individual rows. <i>See also marker.</i>	row marker / marcator de rând (reper pentru extremitățile unui șir /coloane) În războiul naval de mine, un marcator natural, artificial sau special instalat, localizat la începutul sau la sfârșitul unui rând de mine, unde minele sunt plantate în rânduri individuale. <i>Vezi de asemenea, marker.</i>
rules of engagement / règles d'engagement Directives issued by competent military authority which specify the circumstances and limitations under which forces will initiate and/or continue combat engagement with other forces encountered.	rules of engagement / reguli de angajare Directive emise de o autoritate militară competentă în care se specifică circumstanțele și limitările sub care forțele vor iniția și/sau vor continua angajarea în luptă cu forțele întâlnite.
rules of engagement profile / profil de règles d'engagement A list of rules of engagement selected for a force assigned to a particular role or operation within defined time and space boundaries.	rules of engagement profile / profilul regulilor de angajare O listă de reguli asupra angajării, selectate pentru o forță căreia i-a fost repartizat un rol sau o acțiune anume în limite de timp și spațiu definite.

run / 1. passage de prise de vues; 2. passage 1. That part of a flight of one reconnaissance aircraft during which sensor imagery is taken. 2. The transit of a sweeper-sweep combination or of a minehunter operating its equipment through a lap. This term may also be applied to a transit of any formation of sweepers.	run / trecere (pasaj) 1. Acea parte a unui zbor efectuat de un avion de recunoaștere în timpul căreia sunt preluate imagini de la senzor. 2. Trecerea unui sistem care realizează combinația căutare-deminare sau a unui dragor detector de mine cu echipamentul în funcțiune de-a lungul unei runde. Termenul se poate aplica oricărei formații de dragoare.
running fix / point par transport de lieux géométriques The intersection of two or more position lines, not obtained simultaneously, adjusted to a common time.	running fix / punct cu relevante succesive Intersecția a două sau mai multe linii de poziție, obținute nesimultan, ajustate la un timp comun.
run-up area / zone de point fixe A zone within the manoeuvring area reserved for testing aircraft engines prior to take-off.	run-up area / zonă de testare la punct fix O zonă în interiorul unei arii de manevră rezervată testării motoarelor avioanelor înainte de decolare.
runway / piste A defined rectangular area on an aerodrome, prepared for the landing and take-off run of aircraft along its length.	runaway / pistă O arie rectangulară definită pe un aerodrom, pregătită pe toată lungimea ei pentru aterizarea sau decolarea avionului.

runway visual range / portée visuelle de piste The maximum distance in the direction of take-off or landing at which the runway, or specified lights or markers delineating it, can be seen from a position above a specified point on its centre line at a height corresponding to the average eye level of pilots at touchdown.	runaway visual range / distanță de vizibilitate a pistei Distanța maximă în direcția decolării sau aterizării la care o pistă, luminile speciale sau marcatori ce o delimitează poate fi văzută dintr-o poziție situată deasupra unui punct specificat în centrul liniei lui la înălțimea corespunzătoare mediei dintre nivelul ochilor piloților care vin la aterizare.
rupture zone / zone de rupture The region immediately adjacent to the crater boundary in which the stresses produced by the explosion have exceeded the ultimate strength of the medium. It is characterized by the appearance of numerous radial cracks of various sizes. <i>See also plastic zone.</i>	rupture zone / zonă de ruptură Regiunea imediat adiacentă marginilor craterului în care tensiunile produse de explozie au depășit limita rezistenței de rupere a terenului. Se caracterizează prin apariția numeroaselor fisuri radiale de mărimi diferite. <i>Vezi de asemenea, plastic zone.</i>

S	
sabot / sabot Lightweight carrier in which a subcalibre projectile is centred to permit firing the projectile in the larger calibre weapon. The carrier fills the bore of the weapon from which the projectile is fired; it is normally discarded a short distance from the muzzle.	sabot / sabot Suport ușor în care un proiectil subcalibru este centrat pentru a permite tragerea sa cu o armă de calibru mai mare. Suportul respectă calibrul țevei din care proiectilul este tras; acesta este în mod normal aruncat la o distanță scurtă de la gura țevei.
safe anchorage / mouillage sûr An anchorage considered safe from enemy attack to which merchant ships may be ordered to proceed when the shipping movement policy is implemented. <i>See also refuge area.</i>	safe anchorage / ancorare sigură O ancorare considerată sigură față de atacul inamic, către care navelor comerciale li se poate ordona să se îndrepte atunci când principiile de bază ale organizării mișcării navelor în perioada inițială a războiului sunt implementate. <i>Vezi de asemenea, refuge area.</i>
safe area / zone de sécurité In peace support operations, a secure area in which NATO or NATO-led forces protect designated persons and/or property. <i>See also secure area.</i>	safe area / zonă de securitate În misiunile de menținere a păcii, o zonă de protecție în care NATO sau forțele conduse de NATO, asigură securitatea unor persoane desemnate sau a unor proprietăți. <i>See also secure area.</i>
safe burst height / hauteur d'éclatement de sécurité The height of burst at or above which the level of fallout, or damage to ground installations is at a predetermined level acceptable to the military commander. <i>See also height of burst.</i>	safe burst height / înălțime de explozie de siguranță Înălțimea de explozie la sau peste care nivelul depunerilor (de substanțe radioactive) sau de avarie a instalațiilor este la un nivel predeterminat acceptabil din punct de vedere al comandantului militar. <i>Vezi de asemenea, height</i>

	<i>of burst.</i>
safe current / intensité d'autoprotection In naval mine warfare, the maximum current that can be supplied to a sweep in a given waveform and pulse cycle which does not produce a danger area with respect to the mines being swept for.	safe current / curent de siguranță (intensitate de autoprotecție) În războiul naval de mine, curentul maxim cu o formă de undă și o frecvență dată, la care poate fi alimentat un dragor, pentru a nu se crea o zonă periculoasă în ceea ce privește minele adunate.
safe depth / profondeur de sécurité In naval mine warfare, the shallowest depth of water in which a ship will not actuate a bottom mine of the type under consideration. Safe depth is usually quoted for conditions of ship upright, calm sea and a given speed.	safe depth / adâncime de siguranță (protecție) În războiul naval de mine, adâncimea minimă a apei în care nava nu va pune în funcțiune o mină de fund de un tip anumit. Adâncimea de siguranță este de obicei stabilită în condițiile unei nave verticale, mare calmă și pentru o viteză dată.
safe distance / distance de sécurité In naval mine warfare, the horizontal range from the edge of the explosion damage area to the centre of the sweeper.	safe distance / distanță de siguranță În războiul naval de mine, distanța orizontală de la marginea zonei de distrugere a exploziei până la centrul dragorului.
safe separation distance / distance de sécurité au largage The minimum distance between the delivery system and the weapon beyond which the hazards associated with functioning (detonation) are acceptable.	safe separation distance / distanța de separare sigură Distanța minimă între sistemul de alimentare cu muniție și armă dincolo de care riscurile asociate funcționării (detonației) sunt acceptabile.

safe speed / vitesse de sécurité In naval mine warfare, the speed at which a particular ship can proceed without actuating a given influence mine, at the depth under consideration, within the damage area.	safe speed / viteză de siguranță În războiul naval de mine, viteza cu care o navă specifică se poate deplasa fără să activeze o mină de influență, la adâncimea considerată, în interiorul zonei de distrugere.
safe state / état de sécurité The state in which a mine cannot function and in which it is safe to handle and transport.	safe state / stare de siguranță O stare în care o mină nu poate funcționa și în care este sigură în ceea ce privește manipularea și transportul.
safety and arming mechanism / mécanisme de sécurité et d'armement A dual function device which prevents the unintended actuation of a main charge or propulsion unit prior to arming but allows activation thereafter upon receipt of the appropriate stimuli.	safety and arming mechanism / mecanism de protecție și de amorsare Un dispozitiv cu funcție duală care împiedică declanșarea involuntară a unei încărcături principale sau a unei unități propulsoare înainte de armare, dar permite declanșarea ulterioară la primirea impulsurilor corespunzătoare.
safety angle / angle de sécurité <i>See angle of safety.</i>	safety angle / unghi de siguranță <i>Vezi angle of safety.</i>
safety-critical system / système critique sur le plan de la sécurité A system in which a failure or malfunction may cause a direct hazard to persons, the environment and/or materiel.	safety-critical system / sistem critic de siguranță Un sistem la care o defectare sau o funcționare necorespunzătoare poate genera un risc direct pentru persoane, mediu și/sau material.
safety device / dispositif de sécurité A device which prevents unintentional functioning.	safety device / dispozitiv de siguranță Un dispozitiv care împiedică funcționarea neintenționată.

safety distance / distance de sécurité In road transport, the distance between vehicles travelling in column specified by the command in light of safety requirements.	safety distance / distanță de siguranță În transportul rutier, distanța dintre vehicule circulând în coloană, specificată de comandant în funcție de cerințele de siguranță.
safety fuze / mèche lente Pyrotechnics contained in a flexible and weatherproof sheath burning at a constant rate, used to transmit a flame to the detonator with a predetermined delay.	safety fuze / fitil detonant Compoziție pirotehnică conținută într-o teacă flexibilă și rezistentă la intemperii (etanșă) arzând la o viteză constantă, folosită pentru a transmite o flacără unui detonator cu o întârziere determinată.
safety height / altitude de sécurité - altitude minimale de sécurité <i>See minimum safe altitude.</i>	safety height / altitudinea de siguranță <i>Vezi minimum safe altitude.</i>
safety lane / chenal de sécurité Specified sea lane designated for use in transit by submarine and surface ships to prevent attack by friendly forces.	safety lane / canal de siguranță Canal maritim stabilit pentru utilizare în tranzitul de submarine și de nave de suprafață ca să se evite atacul forțelor proprii.
safety line / marquage de sécurité In land mine warfare, demarcation line for trip wire or wire-actuated mines in a minefield. It serves to protect the laying personnel. After the minefield is laid this line is neither marked on the ground nor plotted on the minefield record.	safety line / aliniament de siguranță În războiul terestru de mine, linie de demarcație, pentru minele cu fire capcană sau acționate prin fir, în câmpul de mine. Ajută la protejarea personalului care plantează mine. După ce câmpul de mine a fost plantat, această linie nici nu mai este marcată pe teren și nici înregistrată pe planul de reperare a câmpului de mine.

safety pin / goupille de sécurité <i>See arming pin.</i>	safety pin / cui de siguranță <i>Vezi arming pin.</i>
safety wire / fil de sécurité A cable, wire or lanyard attached to the aircraft and routed to an expendable aircraft store to prevent arming initiation prior to store release. <i>See also arming wire.</i>	safety wire / fir de siguranță Un cablu, fir, sau cordon fixat de aeronavă și legat la un depozit consumabil pentru a împiedica inițierea armării înainte de lansarea acestuia. <i>Vezi de asemenea, arming wire.</i>
safety zone / zone de sécurité An area (land, sea or air) reserved for non-combat operations of friendly aircraft, surface ships, submarines or ground forces.	safety zone / zonă de siguranță O zonă (terestră maritimă sau aeriană) rezervată pentru operațiunile necombatante ale aeronavelor, vaselor de suprafață, submarinelor sau forțelor terestre proprii.
safe working load / charge maximum pratique In sea operations, the maximum load that can be safely applied to a fitting, and normally shown on a label plate adjacent to the fitting. <i>See also static test load.</i>	safe working load / sarcină utilă de siguranță În operațiunile maritime, sarcina maximă care poate fi aplicată, fără riscuri, unei armături, și indicată în mod normal pe o plăcuță etichetă adiacentă acesteia. <i>Vezi de asemenea, static test load.</i>
salted weapon / arme dopée A nuclear weapon which has, in addition to its normal components, certain elements or isotopes which capture neutrons at the time of the explosion and produce radioactive products over and above the usual radioactive weapon debris. <i>See also minimum residual radioactivity weapon.</i>	salted weapon / armă dopată O armă nucleară care are, pe lângă componentele sale normale, anumite elemente sau izotopi ce captează neutronii în momentul exploziei și dau naștere la produși radioactivi afară de reziduurile normale ale armelor radioactive. <i>Vezi de asemenea, minimum residual radioactivity weapon.</i>

salvage / 1. matériel récupéré; 2. récupérer; 3. récupération 1. Damaged, discarded, condemned or abandoned Allied or enemy matériel including ships, craft or floating equipment which is recovered for reuse. 2. To remove assemblies, subassemblies or components from an unrepairable item of equipment for reuse. <i>See also cannibalize.</i> 3. The saving or recovering of materials contained in damaged, discarded, condemned or abandoned allied or enemy equipment for reuse.	salvage / material recuperat (a recupera) 1. Material Aliat sau inamic avariata, aruncat sau abandonat, care include nave, ambarcațiuni, sau echipament plutitor recuperat în vederea refolosirii. 2. A scoate ansambluri, subansambluri sau componente de pe un element ireparabil al echipamentului în vederea recuperării. <i>Vezi de asemenea, cannibalize.</i> 3. Salvarea sau recuperarea materialelor de pe tehnica avariata, părăsită sau abandonată de aliați sau inamic, pentru a fi refolosită.
salvage procedure / 1. procédure de renflouage; 2. déblaiement et renflouage 1. The recovery, evacuation, and reclamation of damaged, discarded, condemned, or abandoned Allied or enemy matériel, ships, craft, and floating equipment for reuse, repair, refabrication, or scrapping. <i>See also recovery; salvage.</i> 2. Naval salvage operations include harbour and channel clearance, diving, hazardous towing and rescue tug services and the recovery of matériel, ships, craft, and floating equipment sunk offshore or elsewhere stranded.	salvage procedure / procedură de recuperare 1. Sortarea, evacuarea și raportarea materialelor, navelor, ambarcațiunilor și echipamentului plutitor avariata, aruncat, confiscat sau abandonat, Aliat sau inamic, în vederea refolosirii, refabricării sau tocării. <i>Vezi de asemenea, recovery; salvage.</i> 2. Operațiuni maritime de recuperare care cuprind curățarea portului și canalului, scufundarea (imersiunea), servicii de degajare și de remorcare periculoasă în vederea salvării, precum și recuperarea de materiale, nave și echipament plutitor scufundate în

	larg ori aruncate în altă parte.
S-bend distortion / distorsion en S <i>See S-curve distortion.</i>	S-bend distortion / distorsiune în S <i>Vezi S-curve distortion.</i>
scale / échelle - échelle numérique The ratio or fraction between the distance on a map, chart, or photograph and the corresponding distance on the surface of the earth. <i>Also called "numerical scale"; "representative fraction". See also bar scale; conversion scale; graphic scale; photographic scale; principal scale.</i>	scale / scară Raportul sau fracția dintre distanța pe o hartă, diagramă (schiță) sau fotografie și distanța corespunzătoare pe suprafața pământului. <i>Numită și "numerical scale"; "representative fraction". Vezi de asemenea, bar scale; conversion scale; graphic scale; photographic scale; principal scale.</i>
scale of an exercise / ampleur d'un d'exercice The size of an exercise in terms of resources required or allocated. It may be categorized as large, medium or small, viewed in the context of NATO as a whole. <i>See also extent of a military exercise.</i>	scale of an exercise / amploarea unui exercițiu Dimensiunea unui exercițiu, definită în funcție de resursele cerute sau acordate. Poate fi categorisită ca mare, medie sau mică, privită în contextul NATO ca un ansamblu. <i>Vezi de asemenea, extent of a military exercise.</i>
scaling law / loi des distances A mathematical relationship which permits the effects of a nuclear explosion of given energy yield to be determined as a function of distance from the explosion (or from ground zero) provided the corresponding effect is known as a function of	scaling law / legea distanțelor (lege de scalare) O relație matematică ce permite ca efectele unei explozii nucleare de o putere dată să fie determinate în funcție de distanța de la explozie (sau de la punctul zero) cu condiția ca efectul corespunzător să fie cunoscut ca o funcție de distanța unei explozii

distance for a reference explosion, e.g., of 1-kiloton energy yield.	de referință (de ex. 1 kilotonă TNT).
scan / balayage In electromagnetic or acoustic search, one complete rotation of the antenna. It may determine a time base.	scan / baleiere (scanare) În cercetarea electromagnetică sau acustică, o rotație completă a antenei. Aceasta poate determina o bază de timp.
scan line / ligne de balayage The line produced on a recording medium frame by a single sweep of a scanner.	scan line / linie de baleiere Linia produsă pe ecranul unui aparat de înregistrare la o singură rotire a antenei.
scan rate / fréquence de balayage The rate at which individual scans are recorded.	scan rate / frecvența de baleiere Frecvența cu care scanările individuale sunt înregistrate.
scatterable mine / mine dispersable In land mine warfare, a mine laid without regard to classical pattern and which is designed to be delivered by aircraft, artillery, missile, ground dispenser or by hand. Once laid, it normally has a limited life. <i>See also mine; remotely delivered mine.</i>	scatterable mine / mină de împrăștiere În războiul terestru de mine, o mină plantată fără a ține seama de modelul clasic și care este proiectată pentru a fi lansată de aeronavă, artilerie, rachete, aruncător terestru sau cu mâna. O dată plantată, are în mod normal o viață limitată. <i>Vezi de aseme-ne-a, mine; remotely delivered mine.</i>
scene of action commander / commandant de la zone de contact In antisubmarine warfare, the commander at the scene of contact. He is usually in a ship, or may be in a fixed wing aircraft, helicopter, or submarine.	scene of action commander / comandant al zonei de contact În lupta antisubmarină, comandantul care se află la locul acțiunii. El este de obicei la bordul unei nave, sau poate fi la bordul unui avion (cu aripi fixe), elicopter sau submarin.

schedule of targets / programme de tir à l'horaire In artillery and naval fire support, individual targets, groups or series of targets to be fired on, in a definite sequence according to a definite programme.	schedule of targets / programarea țințelor (orarul de trageri) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, ținte individuale, grupuri sau serii de ținte ce urmează a fi supuse focului într-o secvență definită în concordanță cu un program dat.
scheduled fire / tir sur horaire A type of prearranged fire executed at a predetermined time.	scheduled fire / foc programat (trageri pe bază de orar) Un tip de trageri prestabilite, executate la un moment predeterminat.
scheduled speed / vitesse type The planned sustained speed of a convoy through the water which determines the speed classification of that convoy. <i>See also convoy speed; critical speed; declared speed; speed.</i>	scheduled speed / viteză programată Viteza planificată de durată a unui convoi în apă care determină clasificarea convoaielor după viteză. <i>Vezi de asemenea, convoy speed; critical speed; declared speed; speed.</i>
scheduled target / tir à l'horaire - objectif à battre à l'horaire In artillery and naval fire support, a planned target on which fire is to be delivered at a specific time.	scheduled target / țință planificată (tragere după orar) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o țință planificată asupra căreia focul este executat la un moment anume.
scheduled wave / vague à l'horaire <i>See wave.</i>	scheduled wave / val programat (val după orar) <i>Vezi wave.</i>
scramble / décollage immediate An order directing take-off of aircraft as quickly as possible, usually followed by mission	scramble / decolare imediată (decolare în caz de alarmă) O comandă, prin care se ordonă decolarea unei aeronave cât mai repede cu putință, de obicei

instructions.	urmată de instrucțiuni privind misiunea.
screen / 1. protection; 2. trame; 3. écran-rideau; 4. écran 1. An arrangement of ships, aircraft and/or submarines to protect a main body or convoy. <i>See also screen coordinator.</i> 2. In cartography, a sheet of transparent film, glass or plastic carrying a "ruling" or other regularly repeated pattern which may be used in conjunction with a mask, either photographically or photomechanically, to produce areas of the pattern. <i>See also half-tone screen.</i> 3. In surveillance, camouflage and concealment, any natural or artificial material, opaque to surveillance sensor(s), interposed between the sensor(s), and the object to be camouflaged or concealed. <i>See also concealment.</i> 4. A security element whose primary task is to observe, identify and report information, and which only fights in self-protection. <i>See also flank-guard; guard.</i>	screen / ecran (protecție) 1. O dispunere de nave, aeronave și/sau submarine pentru a proteja unitatea sau convoiul principal. <i>Vezi de asemenea, screen coordinator.</i> 2. În cartografie, o foaie transparentă de film, sticlă sau plastic purtând o „liniatură” sau alt model care se repetă în mod regulat, ce se poate folosi în asociere cu o mască, fie cu mijloace fotografice fie fotomecanice, pentru a prezenta zone ale modelului. <i>Vezi de asemenea, half-tone screen.</i> 3. În supraveghere, camuflaj și mascare, orice material natural sau artificial, opac pentru senzor (i) de supraveghere, interpus între senzor (i) și obiect pentru a fi camuflat sau mascat. <i>Vezi de asemenea, concealment.</i> 4. Un element de siguranță a cărei sarcină principală este să observe, să identifice și să transmită informațiile și care luptă numai în autoapărare. <i>Vezi de asemenea, flank-guard; guard.</i>

screen coordinator / coordonnateur d'écran In naval usage, an officer appointed by the officer in tactical command to exercise specific command functions relating to the screen. <i>See also screen.</i>	screen coordinator / coordonatorul ecranului În terminologia navală, un ofițer desemnat de comandantul mării unități /grupării navale, pentru a exercita funcții de comandă specifice asociate cu ecranul (panoul). <i>Vezi de asemenea, screen.</i>
scribing / tracé In cartography, a method of preparing a map or chart by cutting the lines into a prepared coating.	scribing / trasare În cartografie, o metodă de pregătire a unei hărți sau diagrame (schemă) prin gravarea de linii pe suportul pregătit.
S-curve distortion / distorsion en S The distortion in the image produced by a scanning sensor which results from the forward displacement of the sensor during the time of lateral scan. <i>Also called "S-bend distortion".</i>	S-curbe distortion / distorsiune în S Deformarea în imagine produsă de un senzor cu baleiere care rezultă de la deplasarea înainte a senzorului în timpul unei baleieri laterale. <i>Numită și "S-blend distortion".</i>
sea control / contrôle de l'espace maritime The condition that exists when one has freedom of action within an area of the sea for one's own purposes for a period of time in the subsurface, surface and above water environments. <i>See also command of the sea; sea denial.</i>	sea control / controlul spațiului maritim Starea care există când o parte are libertatea de acțiune într-o zonă a mării pentru propriile scopuri o anumită perioadă de timp, în mediu submarin, de suprafață și în aer. <i>Vezi de asemenea, command of the sea; sea denial.</i>

sea denial / interdiction de l'espace maritime Preventing an adversary from controlling a maritime area without being able to control that area oneself. <i>See also command of the sea; sea control.</i>	sea denial / interzicerea spațiului maritim Împiedicarea adversarului de a controla o zonă maritimă fără a fi capabil de a controla acea zonă singur. <i>Vezi de asemenea, command of the sea; sea control.</i>
sea echelon / échelon maritime A portion of the assault shipping which withdraws from, or remains out of, the transport area during an amphibious landing and operates in designated areas to seaward in an on-call or unscheduled status.	sea echelon / eşalon maritim O parte a navelor de asalt care se retrag sau rămân în afara zonei de transport în timpul debarcării desantului maritim și operează în zone specificate în largul mării în condiția la cerere sau neplanificat.
sealed cabin / cabine étanche The occupied space of an aircraft characterized by walls which do not allow any gaseous exchange between the ambient atmosphere and the inside atmosphere and containing its own ways of regenerating the inside atmosphere.	sealed cabin / cabină etanșă Spațiul ocupat al unei aeronave caracterizat de pereți care nu permit nici un schimb de gaze între atmosfera ambiantă și atmosfera interioară și conținând mijloace proprii de regenerare a atmosferei interioare.
search and rescue / recherche et sauvetage The use of aircraft, surface craft, submarines, specialized rescue teams and equipment to search for and rescue personnel in distress on land or at sea.	search and rescue / căutare și salvare Folosirea de avioane, ambarcațiuni de suprafață, submarine, echipe și echipament de salvare specializate pentru a căuta și salva personal în zone terestre calamitate sau pe mare.

searched channel / chenal exploré In naval mine warfare, the whole or part of a route or a path which has been searched, swept or hunted, the width of the channel being specified.	searched channel / canal explorat În războiul naval de mine, toată sau o parte a unei rute sau a unei piste care a fost inspectată, dragată sau cercetată, lăţimea canalului fiind specificată.
searching fire / tir de recherche – tir sur hausses échelonnées Fire distributed in depth by successive changes in the elevation of the gun. <i>See also fire.</i>	searching fire / tir de cercetare Foc distribuit în adâncime prin schimbările succesive în înălţarea tunului. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
search jammer / brouilleur chercheur <i>See automatic search jammer.</i>	search jammer / bruiaj de căutare <i>Vezi de asemenea, automatic search jammer.</i>
search mission / mission de recherché In air operations, an air reconnaissance by one or more aircraft dispatched to locate an object or objects known or suspected to be in a specific area.	search mission / misiune de căutare (cercetare) În operaţiunile aeriene, o recunoaştere aeriană efectuată de unul sau mai multe aeronave trimise pentru a localiza un obiectiv sau obiective cunoscute sau presupuse a fi într-o zonă determinată.
search sweeping / dragage d'exploration In naval mine warfare, the operation of sweeping a sample of route or area to determine whether poised mines are present.	search sweeping / dragare de căutare (explorare) În războiul naval de mine, operaţiunea de dragare a unei porţiuni dintr-o rută sau zonă pentru a determina dacă sunt prezente mine de poziţie.

sea skimmer / missile à trajectoire rasante A missile designed to transit at less than 50 feet (or 15 metres) above the surface of the sea. <i>See also guided missile.</i>	sea skimmer / rachetă cu traiectorie razantă O rachetă proiectată pentru a survola la mai puțin de 50 picioare (sau 15m) suprafața mării. <i>Vezi de asemenea, guided missile.</i>
sea surveillance / surveillance maritime The systematic observation of surface and sub-surface sea areas by all available and practicable means primarily for the purpose of locating, identifying and determining the movements of ships, submarines, and other vehicles, friendly and enemy, proceeding on or under the surface of the world's seas and oceans. <i>See also sea surveillance system; surveillance.</i>	sea surveillance / supraveghere maritimă Observarea sistematică a zonelor marine de suprafață sau adâncime prin toate mijloacele disponibile și practicabile cu scopul primar de a localiza, identifica și determina deplasarea navelor, submarinelor și a altor vehicule, proprii sau inamice, care acționează pe suprafața sau în adâncimea mărilor sau oceanelor. <i>Vezi de asemenea, sea surveillance system; surveillance.</i>
sea surveillance system / système de surveillance maritime A system for collecting, reporting, correlating and presenting information supporting and derived from the task of sea surveillance. <i>See also sea surveillance.</i>	sea surveillance system / sistem de supraveghere maritimă Un sistem de strângere, difuzare, corelare și prezentare a informațiilor care susțin și rezultă din acțiunea de supraveghere a mării. <i>Vezi de asemenea, sea surveillance.</i>
secondary port / port secondaire A port with one or more berths, normally at quays, which can accommodate ocean-going ships for discharge. <i>See also port.</i>	secondary port / port secundar Un port cu una sa mai multe dane, cu cheiuri normale, care poate primi nave oceanice pentru descărcare. <i>Vezi de asemenea port.</i>

secondary water terminal / terminus maritime secondaire A coastal area with no facility for placing deep draft ships alongside a wharf. Secondary water terminals are established on beaches that desirably are adjacent to rail lines and/or good coastal highways. At secondary water terminals, shipping is unloaded at anchorages located from one to five miles offshore, and the cargo and personnel unloaded are landed in the terminal area by ship-to-shore lighters. The scope of operation is so limited that it is not designated as a probable primary nuclear target. <i>See also water terminal.</i>	secondary water terminal / terminal maritim secundar O zonă de coastă fără instalații de plasare la cheu a navelor cu pescaje mare. Terminalele maritime secundare sunt stabilite pe plaje, care de preferință sunt în vecinătatea căilor ferate și /sau drumurilor naționale de coastă, bune. La terminalele maritime secundare, navele sunt descărcate la locuri de ancorare situate de la una la cinci mile de coastă iar încărcătura și personalul nedescărcate sunt debarcate în zona terminalului de către șlepuri. Volumul operațiilor este atât de limitat încât terminalul nu este considerat ca obiectiv nuclear principal. <i>Vezi de asemenea, water terminal.</i>
second strike capability / capacité de deuxième frappe The ability to survive a first strike with sufficient resources to deliver an effective counterblow (generally associated with nuclear weapons).	second strike capability / capacitatea de a lansa lovitura de răspuns Capacitatea de a supraviețui după prima lovitură cu suficiente resurse pentru a riposta cu o contralovitură eficientă (asociată în general armelor nucleare).
section / section Part of a NATO headquarters branch which deals with specific assigned tasks within a major functional area. <i>See also branch; cell; division.</i>	section / secție Parte a unui stat major de armă NATO care se ocupă cu sarcini specifice atribuite în cadrul unei zone funcționale importante. <i>Vezi de asemenea, branch; cell; division.</i>

sector / secteur An area designated by boundaries within which a unit operates, and for which it is responsible. <i>See also area of influence; zone of action.</i>	sector / sector O zonă desemnată de granițe în interiorul căreia o unitate operează și pentru care este răspunzătoare. <i>Vezi de asemenea, zone of action; area of influence.</i>
sector commander / commandant de secteur An officer responsible for the tactical control of air defence forces and the operations of facilities within a specified sector of an air defence area.	sector commander / comandant de sector Un ofițer responsabil cu controlul tactic al forțelor de apărare antiaeriană și cu acționarea instalațiilor într-un sector specificat al unei zone de apărare antiaeriană.
sector controller / contrôleur de secteur An officer appointed to act on behalf of a sector commander in a sector operations centre. He is responsible for operational control of all active air defences in the sector area in coordination with those of adjacent sectors. In these tasks he is subject to overall direction by the group or command controller.	sector controller / controlor de sector Un ofițer desemnat să acționeze în numele comandantului sectorului într-un centru operativ al sectorului de apărare antiaeriană. El este responsabil pentru controlul operativ al apărării antiaeriene active în totalitate în zona sectorului coordonat cu sectoarele adiacente. În aceste funcții el este supus dirijării globale prin inspectorul grupării sau inspectorul regiunii militare.
sector of fire / secteur de tir A defined area which is required to be covered by the fire of individual or crew served weapons or the weapons of a unit.	sector of fire / sector de tragere O zonă definită care se cere a fi acoperită prin trageri cu armele unei unități, prin foc individual sau de echipa de servanți.
sector scan / balayage sectorielle Scan in which the antenna oscillates through a selected angle.	sector scan / baleiere sectorială Baleiere în care antena oscilează în interiorul unui sector determinat.

secure / s'assurer de In an operational context, to gain possession of a position or terrain feature, with or without force, and to make such disposition as will prevent, as far as possible, its destruction or loss by enemy action. <i>See also denial measure.</i>	secure / asigurare a securității Într-un context operativ, a obține posesia unei poziții sau a unui reper terestru, cu sau fără forță armată, și a realiza o asemenea pregătire încât să se prevină, atât cât este posibil, distrugerea sa sau pierderea acesteia printr-o acțiune inamică. <i>Vezi de asemenea, denial measure.</i>
secure area / zone protégée A designated location or area within which NATO or NATO-led forces accept a specified degree of responsibility for persons or property and may impose restrictions on movement. Note: the use of force may be authorized to establish and protect a secure area. <i>See also safearea.</i>	secure area / zonă asigurată (protejată) O poziție sau o zonă desemnată în interiorul căreia forțele NATO sau conduse de NATO acceptă un grad de responsabilitate specificat pentru persoane sau proprietate și pot impune restricții asupra deplasării. Notă: folosirea forței poate fi autorizată pentru a stabili și proteja o zonă de securitate.
security / sécurité 1. The condition achieved when designated information, materiel, personnel, activities and installations are protected against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure. 2. The measures necessary to achieve protection against espionage, sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure. 3. The organizations responsible for protecting against espionage,	security / securitate 1. Stare dobândită atunci când informații, materiale, efective, activități și instalații sunt protejate împotriva spionajului, sabotajului, subversiunii și terorismului, precum și împotriva pierderilor sau divulgărilor neautorizate. 2. Măsurile necesare pentru a realiza protecția împotriva spionajului, sabotajului, subversiunii și terorismului, precum și împotriva pierderilor sau divulgărilor neautorizate. 3. Organizațiile responsabile pentru protecția împotriva spiona-

sabotage, subversion and terrorism, as well as against loss or unauthorized disclosure. <i>See also communication security; counter-intelligence; operations security; physical security; port security; protective security; security intelligence; subversion; tactical security.</i>	jului, sabotajului, subversiunii și terorismului, precum și împotriva pierderilor sau divulgărilor neautorizate. <i>Vezi de asemenea, communications security; counter-intelligence; operations security; physical security; port security; protective security; security intelligence; subversion; tactical security.</i>
security certification / certificat de sécurité A certification issued by competent national authority to indicate that a person has been investigated and is eligible for access to classified matter to the extent stated in the certification.	security certification / certificat de securitate Un certificat eliberat de autoritatea națională competentă pentru a arăta că o persoană a fost investigată și este acceptabilă pentru a avea acces la subiecte clasificate în măsura afirmată în certificat.
security classification / classification de sécurité A category or grade assigned to defence information or material to indicate the degree of danger to NATO/national security that would result from its unauthorized disclosure and the standard of protection required to guard against unauthorized disclosure.	security classification / clasificarea securității O categorie sau un grad atribuit(ă) informațiilor sau materialelor de apărare, pentru a indica gradul pericolului pentru securitatea NATO/ națională, ce va rezulta din divulgarea neautorizată a acestora precum și standardul de protecție cerut în vederea apărării împotriva divulgării neautorizate.
security clearance / habilitation de sécurité An administrative determination by competent national authority that an individual is eligible, from a security standpoint, for access to classified information.	security clearance / autorizație de securitate O concluzie administrativă conform autorității naționale competente că o persoană este eligibilă, din punctul de vedere al securității, pentru acces la

	informații clasificate.
security intelligence / renseignement de sécurité Intelligence on the identity, capabilities and intentions of hostile organizations or individuals who are or may be engaged in espionage, sabotage, subversion or terrorism. <i>See also counter-intelligence; intelligence; security.</i>	security intelligence / informații de securitate Informații privind identitatea, capacitățile, și intențiile organizațiilor sau persoanelor ostile care sunt sau pot fi angajate în activități de spionaj, sabotaj, subversiune sau terorism. <i>Vezi de asemenea, counter-intelligence; intelligence; security.</i>
selective identification feature / équipement d'identification sélective Airborne pulse-type transponder which provides automatic selective identification of aircraft in which it is installed, to friend-or-foe identification installations, whether ground, shipboard, or airborne.	selective identification feature / echipament de identificare selectivă Emitător - receptor (transponder) aeropurtat tip impuls care asigură identificarea selectivă automată a aeronavei în care este instalat, pentru instalațiile amic-inamic, fie terestre, îmbarcate pe navă sau aeropurtate.
selective jamming / brouillage sélectif <i>See spot jamming.</i>	selective jamming / bruiaj selectiv <i>Vezi spot jamming.</i>
selective loading / chargement sélectif The arrangement and stowage of equipment and supplies aboard ship in a manner designed to facilitate issues to units. <i>See also loading; selective unloading.</i>	selective loading / încărcare selectivă Disponerea și încărcarea echipamentului și proviziilor la bordul navei într-un mod proiectat pentru a facilita distribuirea către unități. <i>Vezi de asemenea, loading; selective unloading.</i>

selective unloading / déchargement sélectif In an amphibious operation, the controlled unloading from assault shipping, and movement ashore, of specific items of cargo at the request of the landing force commander. <i>See also combat loading; loading; selective loading.</i>	selective unloading / descărcare selectivă Într-o operație de desant maritim, descărcarea controlată din navele de asalt ale desantului și transportul la mal al elementelor specifice ale încărcăturii, la cererea comandantului forțelor de desant. <i>Vezi de asemenea, combat loading; loading; selective loading.</i>
self-destroying fuze / fusée autodestructrice A fuze designed to burst a projectile before the end of its flight. <i>See also fuze.</i>	self-destroyng fuze / focos de autodistrugere Un focos proiectat pentru a exploda un proiectil înainte de sfârșitul zborului acestuia, dacă a ratat ținta. <i>Vezi de asemenea, fuze.</i>
self-neutralization / autoneutralisation Action generated by means of a device integral to a mine, which renders the mine inoperative, but not necessarily safe to handle. In land mines, this process may be reversible.	self-neutralization / auto neutralizare Acțiune provocată cu ajutorul unui dispozitiv integrat într-o mină, care face mina inoperantă, dar nu neapărat sigură pentru a fi manevrată. Pentru minele terestre, acest proces poate fi reversibil.
self-protection depth / profondeur d'autoprotection The depth of water where the aggregate danger width relative to mines affected by a mine-sweeping technique is zero. Safe depth is a particular self-protection depth.	self-protection depth / adâncime de autoprotecție Adâncimea apei la care minele nu sunt afectate de tehnicile de deminare. Adâncimea de siguranță este o adâncime de autoprotecție specifică.

semi-active homing guidance / guidage semi-actif A system of homing distance wherein the receiver in the missile utilizes radiations from the target which has been illuminated by an outside source. <i>See also homing guidance.</i>	semi-active homing guidance / autoghidare semiactivă Un sistem de dirijare la distanță în care receptorul încorporat în rachetă folosește radiațiile emise de ținta care este iluminată de o sursă externă. <i>Vezi de asemenea, homing guidance.</i>
semi-controlled mosaic / mosaïque semi-contrôlée A mosaic composed of corrected or uncorrected prints laid so that major ground features match their geographical coordinates. <i>See also mosaic; rectification.</i>	semi-controlled mosaic / mozaic semicontrolat Un mozaic compus din imprimare corectate sau necorectate, așezate în așa fel încât principalele repere terestre să corespundă cu coordonatele lor geografice. <i>Vezi de asemenea, mosaic; rectification.</i>
semi-fixed ammunition / munition à douille séparée - munition semiencartouchée Ammunition in which the cartridge case is not permanently attached to the projectile. <i>See also munition.</i>	semi-fixed ammunition / muniție neacuplată cu încărcătură variabilă Muniție în care tubul cartuș nu este în mod permanent atașat proiectilului. <i>Vezi de asemenea, munition.</i>
sensor / capteur An equipment which detects, and may indicate, and/or record objects and activities by means of energy or particles emitted, reflected, or modified by objects.	sensor / senzor Un echipament care detectează, și poate indica, și/sau înregistra obiecte și activități datorită energiei sau particulelor emise, reflectate sau modificate de obiecte.
separate loading ammunition / munition à charge séparée Ammunition in which the projectile and charge are loaded into a gun separately. <i>See also ammunition.</i>	separate loading ammunition / muniție cu încărcare separată Muniție în care proiectilul și încărcătura de azvârlire sunt introduse separat în armă. <i>Vezi de asemenea, ammunition.</i>

separation zone / zone de séparation An area between two adjacent horizontal or vertical areas into which units are not to proceed unless certain safety measures can be fulfilled.	separation zone / zonă de separare O regiune situată între două zone adiacente verticale sau orizontale în care unitățile nu pot acționa dacă nu sunt îndeplinite măsuri precise de siguranță.
sequence circuit / mise de feu à séquence In mine warfare, a circuit which requires actuation by a predetermined sequence of influences of predetermined magnitudes.	sequence circuit / circuit secvențial În războiul de mine, un circuit care necesită activarea printr-o succesiune prestabilită a influențelor de amplitudini determinate.
sequenced ejection system / système d'éjection séquentielle <i>See ejection systems.</i>	sequenced ejection system / sistem de ejecție secvențială <i>Vezi ejection systems.</i>
serial / numéro d'ordre An element or a group of elements within a series which is given a numerical or alphabetical designation for convenience in planning, scheduling, and control.	serial / număr de ordine Un element sau un grup de elemente în interiorul unei serii căruia îi este dată o semnificație numerică sau alfabetică pentru comoditate, în planificare, programare și control.
series of targets / série d'objectifs In artillery and naval fire support, a number of targets and/or group(s) of targets planned to support a manoeuvre phase. A series of targets may be indicated by a nickname.	series of targets / seria de ținte În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un număr de ținte și/sau grup de ținte propuse pentru a sprijini o fază a manevrei. O serie de ținte poate fi indicată printr-un nume convențional (parolă).

service environment / environnement d'exploitation All external conditions, whether natural or induced, to which items of materiel are likely to be subjected throughout their life cycle.	service environment / mediu de exploatare Totalitatea condițiilor externe, naturale sau induse, la care elementele unui echipament vor fi supuse pe durata întregului ciclu de viață.
service mine / mine réelle A mine capable of a destructive explosion.	service mine / mină reală O mină capabilă de o explozie distructivă.
servicing / entretien courant Cleaning, lubrication, replenishment, examination and minor repairs to keep equipment in operational condition. In some cases, servicing may include rearming.	servicing / întreținere curentă Curățire, gresare, completare, inspecție și reparații minore pentru a menține echipamentul în condiții operaționale. În unele cazuri, întreținerea curentă poate include rearmarea.
severe damage / dégât grave <i>See nuclear damage.</i>	severe damage / pierdere gravă <i>Vezi nuclear damage.</i>
severely threatened coastline / littoral gravement menacé A coastline already specified within the NATO area which should be evacuated under threat of nuclear attack. <i>See also dangerously exposed waters; evacuation of dangerously exposed waters.</i>	severely threatened coastline / litoral puternic amenințat Un litoral deja specificat în interiorul zonei NATO care trebuie evacuat în cazul amenințării unui atac nuclear. <i>Vezi de asemenea, dangerously exposed waters; evacuation of dangerously exposed waters.</i>

shaded relief / relief par ombres portées A cartographic technique that provides an apparent three-dimensional configuration of the terrain on maps and charts by the use of graded shadows that would be cast by high ground if light were shining from the northwest. Shaded relief is usually used in combination with contours. <i>See also hill shading.</i>	shaded relief / relief prin umbre create Un procedeu cartografic care asigură o configurare tridimensională aparentă a terenului pe hărți și schițe prin utilizarea de umbre gradate care vor fi aruncate de terenul înalt dacă este iluminat din nord-est. Relieful cu umbre este de obicei folosit în combinație cu liniile de nivel. <i>Vezi de asemenea, hill shading.</i>
shadow / avion suiveur <i>See trailer aircraft.</i>	shadow / umbră <i>Vezi trailer aircraft.</i>
shadower / navire suiveur A maritime unit observing and (not necessarily continuously) maintaining contact with an object; shadowing may be carried out either overtly or covertly. <i>See also trailer aircraft; marker.</i>	shadower / navă umbră O unitate maritimă care urmărește și (nu neapărat în mod continuu) menține contactul cu un obiectiv; urmărirea poate fi pe față sau în secret. <i>Vezi de asemenea, trailer aircraft; marker.</i>
shadow factor / facteur d'ombre - tangente h A multiplication factor derived from the sun's declination, the latitude of the target and the time of photography, used in determining the heights of objects from shadow length. <i>Also called "tangent altitude (tan alt)".</i>	shadow factor / factor de umbrire Un coeficient de multiplicare derivat din declinația solară, de latitudinea țintei și momentul fotografierii, folosit pentru a determina înălțimea obiectelor plecând de la lungimea umbrelor. <i>Numită și „tangent altitude (tan alt) “.</i>

shallow fording capability / aptitude à franchir un gué peu profond The characteristic of a self-propelled gun or ground vehicle equipped with built-in waterproofing, with its wheels or tracks in contact with the ground, to negotiate a water obstacle without the use of a special waterproofing kit.	shallow fording capability / capacitatea de trecere peste cursuri de apă mici Caracteristica unui tun autopropulsat sau a unui vehicul de uscat, echipat cu sisteme de etanșare încorporate pentru a trece un obstacol acvatic cu roțile sau șenilele sale în contact cu fundul apei, fără ajutorul unui kit special de ermetizare.
shaped charge / charge formée A charge shaped so as to concentrate its explosive force in a particular direction. <i>See also charge-2.</i>	shaped charge / încărcătură cumulativă O încărcătură perforantă formată astfel încât să concentreze forța sa explozivă într-o anumită direcție. <i>Vezi de asemenea, charge-2.</i>
shallow water / petits fonds Water having a depth between 10 metres and 200 metres.	shallow water / apă puțin adâncă O apă care are o adâncime între 10m și 200m.
shear link assembly / lien à casser A device designed to break at a specified mechanical load.	shear link assembly / dispozitiv de rupere Un dispozitiv proiectat să se rupă la o solicitare mecanică dată.
sheet explosive / explosif en feuille Plastic explosive provided in a sheet form.	sheet explosive / exploziv în foaie Exploziv plastic furnizat sub forma unei foi.
shelf life / durée de conservation The length of time during which an item of supply, subject to deterioration or having a limited life which cannot be renewed, is considered serviceable while stored. <i>See also storage life.</i>	shelf life / durata de conservare Perioada de timp în care un articol de aprovizionare, supus deteriorării sau având o viață limitată, care nu poate fi reînnoit, este considerat ca utilizabil după stocare. <i>Vezi de asemenea, storage life.</i>

shell (specify) / à obus A command or request indicating the type of projectile to be used.	shell (specify) / obuz (proiectil) O comandă sau cerere indicând tipul proiectilului ce urmează a fi utilizat.
shelling report / compte rendu de bombardement Any report of enemy shelling containing information on calibre, direction, time, density and area shelled.	shelling report / raport asupra acțiunilor artileriei inamicului Orice raport asupra bombardamentului de artilerie inamic conținând informații despre calibru, direcție, timp, densitate și zona bombardată.
shielding / écran de protection 1. Material of suitable thickness and physical characteristics used to protect personnel from radiation during the manufacture, handling, and transportation of fissionable and radioactive materials. 2. Obstructions which tend to protect personnel or materials from the effects of a nuclear explosion	shielding / ecran de protecție 1. Material de grosimi și caracteristici fizice corespunzătoare folosit pentru a proteja personalul de radiații pe durata fabricării, manipulării, și transportului materialelor fisionabile și radioactive. 2. Obstacole care slujesc la protejarea personalului sau materialelor de efectele unei explozii nucleare.
ship counter / compteur de navires In naval mine warfare, a device in a mine which prevents the mine from detonating until a preset number of actuations has taken place.	ship counter / contor de nave În războiul naval de mine, un dispozitiv într-o mină, care protejează minele împotriva detonării până când nu s-a produs un număr prestabilit de acționări.
ship influence / influence de navire In naval mine warfare, the magnetic, acoustic and pressure effects of a ship, or a minesweep simulating a ship, which is detectable by a mine or other	ship influence / influența navelor În războiul naval de mine, efectele magnetice, acustice sau de presiune ale unei nave, sau ale unui dragor care imită o navă, detectabile de o mină sau alte

sensing devices.	dispozitive de detectare.
shipping lane / route maritime A term used to indicate the general flow of merchant shipping between two departure/terminal areas.	shipping lane / rută maritimă Un termen folosit pentru a arăta cursul general al transportului comercial între două zone de plecare /terminale.
shipping movement policy / plan de sauvegarde de la navigation commerciale The policy for the movement of merchant ships in the early days of war laid down in Military Committee documents.	shipping movement policy / politică de organizare a mișcării navele (plan de protecție a navigației comerciale) Politica pentru mișcarea navelor comerciale în cursul primelor zile ale războiului trasată în documentele Comitetului Militar.
ship-to-shore movement / mouvement navire-rivage That portion of the assault phase of an amphibious operation which includes the deployment of the landing force from the assault shipping to designated landing areas. <i>See also plan for landing.</i>	ship-to shore movement / deplasare în vederea debarcării desantului Acea parte a fazei de atac a unei operații de desant maritim care include desfășurarea trupelor de desant din navele de asalt către zonele de debarcare prevăzute. <i>Vezi de asemenea, plan for landing.</i>
shock front / front de choc - front de l'onde de surpression The boundary between the pressure disturbance created by an explosion (in air, water, or earth) and the ambient atmosphere, water, or earth. <i>Also called "pressure front".</i>	shock front / frontul șocului (frontul undei de suprapunere) Limita dintre perturbația de presiune creată de o explozie (în aer, apă sau pe pământ) și mediul înconjurător. <i>Numit și "pressure front".</i>

shock wave / onde de choc The continuously propagated pressure pulse formed by the blast from an explosion in air, underwater or underground. <i>See also blast wave.</i>	shock wave / unda de șoc Impulsul de presiune propagat în mod continuu format de suflul de la o explozie în aer, sub apă sau sub pământ. <i>Vezi de asemenea, blast wave.</i>
shore bombardment line / ligne de tir contre la terre A ground line established to delimit bombardment by friendly surface ships.	shore bombardment line / aliniament de siguranță O linie terestră stabilită pentru a delimita bombardamentul de către navele de suprafață proprii.
shore line effect / effet de côte <i>See coastal refraction.</i>	shore line effect / efect de coastă (țârm) <i>Vezi coastal refraction.</i>
shore party / élément de plage - groupe de plage A task organization of the landing force, formed for the purpose of facilitating the landing and movement off the beaches of troops, equipment, and supplies; for the evacuation from the beaches of casualties and prisoners of war; and for facilitating the beaching, retraction and salvaging of landing ships and craft. It comprises elements of both the naval and landing forces. <i>Also called "beach group". See also naval beach group.</i>	shore party / detașament de coastă O grupare operativă a forțelor de debarcare constituită cu scopul facilitării debarcării și deplasării trupelor, echipamentului și proviziilor dincolo de plaje; pentru evacuarea de pe plajă a răniților și prizonierilor de război, cât și pentru a ușura apropierea în vederea debarcării, retragerea și salvarea navelor și ambarcațiunilor de debarcare. Include elemente atât ale forțelor navale, cât și de desant aerian. <i>Numit și "beach group". Vezi de asemenea, naval beach group.</i>
short / court In artillery and naval fire support, a spotting, or an observation, used by an observer to indicate that a burst(s) occurred short of the	short / scurt (lovitură scurtă) În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, o indicație sau o observație folosită de un observator pentru a indica faptul

target in relation to the spotting line.	că o explozie /exploziile s-a(u) produs în fața țintei (scurtă) pe linia de observare.
short distance navigational aid / aide à la navigation à courte distance An equipment or system which provides navigational assistance to a range not exceeding 200 statute miles/320 kilometres.	short distance navigational aid / mijloc pentru asigurarea navigației pe distanță scurtă Un echipament sau sistem care asigură asistență de navigație pentru distanțe ce nu depășesc 200 mile engleze / 320 kilometri.
short-range air defence engagement zone / zone d'engagement des systèmes à courte portée <i>See weapon engagement zone.</i>	short-range air defence engagement zone / zonă de angajare a apărării atiaeriene cu rază mică de acțiune <i>Vezi weapon engagement zone.</i>
short-range transport aircraft / aéronef de transport à court rayon d'action <i>See transport aircraft.</i>	short-range transport aircraft / aeronavă de transport cu rază scurtă de acțiune <i>Vezi transport aircraft.</i>
short scope buoy / bouée sans dérive A buoy used as a navigational reference which remains nearly vertical over its sinker.	short scope buoy / baliză fără derivă O baliză folosită ca referință de navigație care rămâne aproape la verticală deasupra ancorei sale.
short take-off and landing / décollage et atterrissage courts The ability of an aircraft to clear a 15 metres (50-foot) obstacle within 450 metres (1,500 feet) of commencing take-off or, in landing, to stop within 450 metres (1,500 feet) after passing over a 15 metres (50-foot) obstacle. <i>See also short take-off and vertical landing; vertical/short take-off and landing aircraft; vertical take-off and</i>	short take-off and landing / aterizare și decolare scurte Capacitatea unei aeronave de a depăși un obstacol de 15m (50 picioare) până în 450 m (1500 picioare) de la începerea decolării sau, în cazul aterizării, să se oprească la 450m (1500 picioare) după trecerea unui obstacol de 15 m (50 picioare). <i>Vezi de asemenea, short take-off and vertical landing; vertical/short take-off and landing aircraft;</i>

<i>landing.</i>	<i>vertical take-off and landing.</i>
short take-off and vertical landing aircraft / aéronef à décollage court et atterrissage vertical Fixed-wing aircraft capable of clearing a 15 metres (50-foot) obstacle within 450 metres (1500 feet) of commencing take-off run, and capable of landing vertically. Commonly called "STOVL". <i>See also short take-off and landing; vertical/short take-off and landing aircraft; vertical take-off and landing.</i>	short take-off and vertical landing aircraft / aeronavă cu decolare scurtă și aterizare verticală Aeronavă cu aripi fixe capabilă de a depăși un obstacol de 15m (50 picioare) până în 450 m (1500 picioare) de la începerea rulării de decolare, și capabilă de a ateriza vertical. Numită comun și „STOVL”. <i>Vezi de asemenea, short take-off and landing; vertical/short take-off and landing aircraft; vertical take-off and landing.</i>
short title / titre abrégé A short, identifying combination of letters, and/or numbers assigned to a document or device for purposes of brevity and/or security.	short title / titlu scurt O combinație de identificare, scurtă, de litere și/sau numere atribuită unui document sau dispozitiv din motive de concizie și/sau de protecție.
shot / coup parti In artillery and naval fire support, a report that indicates that a gun, or guns, have been fired. <i>See also rounds complete.</i>	shot / lovitură În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un raport care indică faptul că un tun sau tunuri au fost descărcate (au tras). <i>Vezi de asemenea, rounds complete.</i>
shuttered fuze / fusée à obturateur A fuze in which inadvertent initiation of the detonator will not initiate either the booster or the burst charge. <i>See also fuze.</i>	shuttered fuze / focos cu obturator Un focos în care inițierea neprevăzută a detonatorului nu va iniția nici capsă de inițiere nici explozia încărcăturii. <i>Vezi de asemenea, fuze.</i>

sidelay / dispositif d'alignement de marge Device on the feed board of a printing machine for controlling the lateral alignment of the printing paper.	sidelay / dispozitiv de aliniere a marginii Dispozitiv pe masa de alimentare cu hârtie a mașinii de tipărit care controlează alinierea laterală a hârtiei tipărite.
side-looking airborne radar / radar aéroporté à antenne latérale An airborne radar, viewing at right angles to the axis of the vehicle, which produces a presentation of terrain or moving targets.	side-looking airborne radar / radar aeropurtat cu antenă laterală Un radar aeropurtat, vizualizând în unghiuri drepte față de axa vehiculului, care realizează o reprezentare a terenului sau mișcarea țintelor.
side overlap / recouvrement latéral <i>See overlap.</i>	side overlap / acoperire laterală <i>Vezi overlap.</i>
sighting angle / angle de visée In bombing, the angle between the line of sight to the aiming point and the vertical.	sighting angle / unghi de vizare În bombardament, unghiul dintre linia de vizare către punctul de ochire și verticală.
signal / 1. signal; 2. message conventionnel 1. As applied to electronics, any transmitted electrical impulse. 2. Operationally, a type of message, the text of which consists of one or more letters, words, characters, signal flags, visual displays, or special sounds, with prearranged meaning and which is conveyed or transmitted by visual, acoustical, or electrical means.	signal / semnal (mesaj convențional) 1. În electronică, orice impuls transmis electronic. 2. Operațional, un tip de mesaj, al cărui text constă în una sau mai multe litere, cuvinte, numere, fanioane de semnalizare, semnale vizuale, sau sunete speciale, cu un sens preconvenit și care este transmis prin mijloace vizuale, acustice sau electronice.

signal area / aire à signaux An area on an aerodrome used for the display of ground signals. <i>See also ground signals.</i>	signal area / zonă de semnalizare O zonă pe un aerodrom folosită pentru afișarea semnalelor terestre. <i>Vezi de asemenea, ground signals.</i>
signal letters / indicatif d'appel international - signe distinctif <i>See international call sign.</i>	signal letters / semnal de apel (indicator de semnal internațional) <i>Vezi international call sign.</i>
signals centre/centre des transmissions <i>See communication centre.</i>	signals centre / centru de transmisiuni <i>Vezi communications centre.</i>
signals intelligence / renseignement d'origine électromagnétique The generic term used to describe communications intelligence and electronic intelligence when there is no requirement to differentiate between these two types of intelligence, or to represent fusion of the two.	signals intelligence / cercetarea semnalelor electromagnetice Termen generic pentru a descrie informații rezultate din ascultarea comunicațiilor sau a mesajelor electronice; termenul este utilizat când nu este necesară diferențierea acestor tipuri de informații sau când se descrie fuziunea celor două tipuri (SIGINT).
signal security (SIGSEC) / Credits term who include both the ensuring of masked proceedings of working transmission devices and the against radiolocation masked measures. Undertaking measures for hobbling enemy own electronic emissions.	signal security (SIGSEC) /secretizarea lucrului mijloacelor de transmisiuni Termen generic care include atât asigurarea procedeele de mascare a lucrului mijloacelor de transmisiuni, cât și măsurile de mascare antiradiolație. Măsurile întreprinse pentru împiedicarea inamicului de a exploata emisiile electronice proprii.

signals support / renfort de transmissions The provision of personnel and equipment from other forces for the establishment of a special or supplementary communication system.	signals support / asigurare cu tehnică de transmisiuni Asigurare de personal și echipament de la alte forțe armate pentru stabilirea unui sistem de transmisiuni special sau suplimentar.
signature equipment / équipement caractéristique Any item of equipment which reveals the type and nature of the unit or formation to which it belongs.	signature equipment / echipament caracteristic Orice element al echipamentului care dezvăluie tipul și natura unității sau formațiunii căreia îi aparține.
significant track / piste significative In air defence, tracks of aircraft or missiles which behave in an unusual manner which warrants attention and could pose a threat to a defended area.	significant track / pistă semnificativă În apărarea antiaeriană, traiectoria unei aeronave sau rachete care se comportă într-o manieră neobișnuită care necesită atenție și poate constitui o amenințare pentru zona apărată.
simulative electromagnetic deception / Undertaking actions for to feign the present of own facilities, imaginary or real, in scope of introducing in error of enemy forces.	simulative electromagnetic deception / inducere în eroare prin simulare electromagnetică Acțiuni întreprinse pentru a simula prezența unor facilități proprii, imaginare sau reale, în scopul inducerii în eroare a forțelor inamice.
single flow route / itinéraire à simple courant A route at least one and a half lanes wide allowing the passage of a column of vehicles, and permitting isolated vehicles to pass or travel in the opposite direction at predetermined points.	single flow route / rută cu un singur fir (de circulație) O rută lată de cel puțin un culoar și jumătate permițând trecerea unei coloane de autovehicule și permițând vehiculelor izolate să depășească sau să circule în sens opus în puncte determinate.

<i>See also double flow route; limited access route; route.</i>	<i>Vezi de asemenea, double flow route; limited access route; route.</i>
sinker / crapaud In naval mine warfare, a heavy weight to which a buoyant mine is moored. The sinker generally houses the mooring rope drum and depth setting mechanism and for mines laid by ships, it also serves as a launching trolley. <i>Also called "anchor".</i>	sinker / ancoră de mină marină În războiul naval de mine, o greutate de care este ancorată o mină plutitoare. Ancora conține în general o legătură și mecanismul de reglare a adâncimii, iar pentru minele plantate de nave, se folosește ca un troliu de lansare. <i>Numită și "anchor".</i>
situation map / carte de situation A map showing the tactical or the administrative situation at a particular time.	situation map / hartă cu situația de luptă O hartă prezentând situația tactică sau administrativă la un moment dat.
situation report / compte rendu de situation A report giving the situation in the area of a reporting unit or formation.	situation report / raport asupra situației de luptă Un raport prezentând situația în zona unei unități sau formațiuni de raportare.
skim sweeping / dragage de contrôle d'immersion In naval mine warfare, the technique of wire sweeping to a fixed depth over deep laid moored mines to cut any shallow enough to endanger surface shipping.	skim sweeping / dragaj de control În războiul naval de mine, tehnică de dragare cu fir de baleiere la o adâncime fixată deasupra minelor ancorate plantate în adâncime, pentru a mătura orice loc puțin adânc astfel încât să nu fie pusă în pericol navigația de suprafață.
slant range / distance oblique The line of sight distance between two points, not at the same level relative to a specific datum.	slant range / distanță oblică Distanța între două puncte situate la niveluri diferite în raport cu un plan de referință.
small ship / petit navire A ship of 137 metres (or 450 feet) or less in length. <i>See also large</i>	small ship / navă mică O navă cu lungime de până la 137 metri (sau 450 picioare). <i>Vezi de</i>

<i>ship.</i>	<i>asemenea, large ship.</i>
smoke screen / écran de fumée - rideau de fumée Cloud of smoke used to mask either friendly or enemy installations or manoeuvres.	smoke screen / ecran de fum <i>Nor de fum folosit pentru a masca fie instalații, fie manevre proprii sau inamice.</i>
snagline mine / mine à ligne flottante A contact mine with a buoyant line attached to one of the horns or switches which may be caught and pulled by the hull or propellers of a ship. <i>See also mine.</i>	snagline mine / mină cu coardă (funie) flotantă <i>O mină de contact cu o coardă de plutire atașată la unul dintre coar-ne sau comutatoare, care poate fi prinsă și trasă de corpul sau elicea navei. Vezi se asemenea, mine.</i>
snake mode / contrôle de manoeuvre d'identification A control mode in which the pursuing aircraft files a programmed weaving flight path to allow time to accomplish identification functions.	snake mode / controlul manevrei de identificare <i>Un mod de verificare în care avionul care urmărește, execută o traiectorie de zbor sinuoasă pentru a permite să se realizeze funcțiile de identificare.</i>
soft missile base / base de lancement pour missile non protégée A launching base that is not protected against a nuclear explosion.	soft missile base / bază de lansare a rachetelor neprotejată <i>O bază de lansare care nu este protejată împotriva exploziei nucleare.</i>
solenoid sweep / drague à solénoïde In naval mine warfare, a magnetic sweep consisting of a horizontal axis coil wound on a floating iron tube.	solenoid sweep / dragă cu solenoid <i>În războiul naval de mine, o dragă magnetică compunându-se dintr-o spirală cu axă orizontală înfășu-rată pe un tub plutitor din fier.</i>

sonobuoy / bouée acoustique – bouée radioacoustique An acoustic device, used mainly for the detection of submarines which, when activated, transmits information by radio. <i>Also called "radio sonobuoy".</i>	sonobuoy / geamandură acustică (sonoră) <i>Un dispozitiv acustic, folosit în principal pentru a detecta submarine, care, transmite informații prin radio când este activat. Numită și “radio sonobuoy”.</i>
sortie / sortie In air operations, an operational flight by one aircraft.	sortie / misiune de luptă (ieșire) <i>În operațiunile aeriene, un zbor operațional efectuat de o aeronavă.</i>
sortie number / numéro de sortie - référence de sortie A reference used to identify the images taken by all the sensors during one air reconnaissance sortie. <i>Also called "sortie reference".</i>	sortie number / numărul misiunii de luptă <i>O referire folosită pentru a identifica imaginile luate de toți senzorii în timpul unei misiuni de recunoaștere aeriană. Numită și “sortie reference”.</i>
sortie plot / schéma de surface couverte <i>See master plot.</i>	sortie plot / schema suprafeței acoperite Vezi master plot.
sortie reference / numéro de sortie - référence de sortie <i>See sortie number.</i>	sortie reference / referința misiunii de luptă Vezi sortie number.
sorting / triage - tri <i>See triage.</i>	sorting / sortare Vezi triage.
source / source In intelligence usage, a person from whom or thing from which information can be obtained. <i>See also agency; agent.</i>	source / sursă <i>În domeniul informațiilor, o persoană sau obiect de la care se poate obține informații. Vezi de asemenea, agency; agent</i>
space defence / All defence actions undertaking for destroy the enemy offensive vehicles (inclusively controlled rockets) in the time of flying or	space defense / apărare spațială <i>Toate acțiunile defensive întreprinse pentru distrugerea vehiculelor ofensive inamice (inclusiv rachetelor dirijate) în</i>

for annulling or reducing of efficiency enemy attacks.	<i> timp ce se află în spațiu sau pentru anularea sau reducerea eficienței atacurilor inamice.</i>
spare / pièce de rechange An individual part, sub-assembly or assembly supplied for the maintenance or repair of systems or equipment.	<i>spare / piesă de rezervă (de schimb)</i> <i>Componentă, subansamblu sau ansamblu furnizat pentru întreținerea sau repararea sistemelor ori echipamentelor.</i>
special air operation / opération aérienne spéciale An operation, conducted at any level of conflict, in support of unconventional warfare and clandestine, covert and psychological activities.	<i>special air operation / operațiune aeriană specială</i> <i>O operație, condusă la orice nivel al conflictului, în susținerea războiului neconvențional și activităților clandestine, acoperite și psihologice.</i>
special flight / transport aérien à la demande An air transport flight, other than a scheduled service, set up to move a specific load.	<i>special flight / zbor special (transport aerian la cerere)</i> <i>Un zbor de transport aerian, neplanificat, stabilit pentru a deplasa o încărcătură specială.</i>
special hazard / risque particulier In aircraft crash rescue and fire-fighting activities: fuels, materials, components or situations that could increase the risks normally associated with military aircraft accidents and could require special procedures, equipment or extinguishing agents.	<i>special hazard / risc specific</i> <i>În activități de salvare în caz de accident aviatic și de combatere a incendiilor: carburanți, materiale, componente sau situații care ar putea mări riscurile asociate în mod normal cu accidentele aeronavelor militare și care pot necesita proceduri, echipament sau agenți de stingere speciale</i>

special job cover map / carte d'avancement des travaux photographiques A small-scale map used to record progress on photographic reconnaissance tasks covering very large areas. As each portion of the task is completed, the area covered is outlined on the map.	<i>special job cover map / hartă de acoperire a sarcinilor speciale</i> <i>O hartă la scară mică folosită pentru a înregistra cursul misiunilor de recunoaștere fotografică în cazul suprafețelor foarte întinse. Pe măsură ce fiecare cotă-parte a misiunii este completată, zona acoperită este conturată pe hartă.</i>
special operations / opérations spéciales Military activities conducted by specially designated, organized, trained and equipped forces using operational techniques and modes of employment not standard to conventional forces. These activities are conducted across the full range of military operations independently or in coordination with operations of conventional forces to achieve political, military, psychological and economic objectives. Politicomilitary considerations may require clandestine, covert or discreet techniques and the acceptance of a degree of physical and political risk not associated with conventional operations.	<i>special operations / operațiuni speciale</i> <i>Activități militare conduse de forțe desemnate, organizate, antrenate și echipate în mod special, folosind tehnici operaționale și moduri de acțiune non standard în comparație cu forțele convenționale. Aceste activități sunt conduse pe întreg domeniul operațiunilor militare, independent sau în coordonare cu operațiunile forțelor convenționale pentru a realiza obiective politice, militare, psihologice și economice. Considerații politco-militare pot impune tehnici clandestine, acoperite sau discrete, precum și acceptarea unui nivel de risc fizic și politic compatibil cu operațiunile convenționale.</i>

special reconnaissance and surveillance / reconnaissance et surveillance spéciales Reconnaissance and surveillance activities conducted by special operations forces, which complement theatre intelligence assets and systems by obtaining strategic and/or operational information. These are human intelligence operations, conducted independently or in support of conventional operations, which may use special techniques, equipment, methods or indigenous assets.	<i>special reconnaissance and surveillance / recunoaștere și supraveghere speciale</i> <i>Activități de recunoaștere și supraveghere conduse de forțe operaționale speciale, care completează inventarul informațiilor și sistemele de informații privind teatrul acțiunilor militare prin obținerea de informații strategice și/sau operaționale. Acestea sunt operațiuni de informații de natură umană purtate independent sau în sprijinul operațiunilor convenționale, care pot folosi tehnici, echipament, metode speciale sau mijloace locale.</i>
spectrozoal photography / photographie par bandes spectrales A photographic technique whereby the natural spectral emissions of all objects are selectively filtered in order to image only those objects within a particular spectral band or zone and eliminate the unwanted background.	<i>spectrozoal photography / fotografie spectrozonală</i> <i>O tehnică fotografică în care emisiile spectrale naturale ale tuturor obiectelor sunt filtrate selectiv pentru a apărea numai acele obiecte în interiorul unei benzi sau zone spectrale anume și a elimina fondul parazit.</i>
speed / vitesse <i>See convoy speed; critical speed; declared speed; endurance speed; maximum sustained speed; scheduled speed; speed of advance; speed of sound.</i>	<i>speed / viteză</i> <i>Vezi convoy speed; critical speed; declared speed; endurance speed; maximum sustained speed; scheduled speed; speed of advance; speed of sound.</i>

speed of advance / vitesse de progression In naval usage, the speed expected to be made good over the ground. <i>See also pace; rate of march; speed.</i>	<i>speed of advance / viteză de înaintare</i> <i>În domeniul naval, viteza prevăzută pentru un itinerar. Vezi de asemenea pace; rate of march; speed.</i>
speed of sound / vitesse du son The speed at which sound travels in a given medium under specified conditions. The speed of sound at sea level in the International Standard Atmosphere is 1108 ft/second, 658 knots, 1215 km/hour. <i>See also hypersonic; speed; transonic.</i>	<i>speed of sound / viteza sunetului</i> <i>Viteza la care sunetul se deplasează într-un mediu dat în condiții specificate. Viteza sunetului la nivelul mării, în Atmosfera Standard Internațională este 1108 ft/secundă, 658 noduri sau 1215 km/oră. Vezi de asemenea, hypersonic; speed; transonic.</i>
spigot / tenon <i>See sprag.</i>	<i>spigot / cep (cana)</i> <i>Vezi sprag.</i>
splash / 1. arrivée; 2. destruction 1. In artillery and naval fire support, word transmitted to an observer or spotter five seconds before the estimated time of the impact of a salvo or round. 2. In air interception, target destruction verified by visual or radar means.	<i>splash / 1. sosirea loviturilor; 2. distrugere</i> <i>1.În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, cuvânt transmis unui observator sau avion de corectare a tragerii cu cinci secunde înaintea timpului estimat al impactului unei salve sau unei lovituri.</i> <i>2.În interceptarea aeriană, verificarea distrugerii țintei cu metode vizuale sau radar.</i>
split cameras / appareils photographiques jumelés An assembly of two cameras disposed at a fixed overlapping	<i>split cameras / aparate fotografice jumelate</i> <i>Un ansamblu de două camere dispuse la un unghi de</i>

angle relative to each other.	<i>suprapunere determinat una în raport cu alta.</i>
split pair / couple de photographies à décalage latéral - verticales divisées <i>See split vertical photography.</i>	<i>split pair / cuplu separat</i> <i>Vezi split vertical photography.</i>
split-up / éclatement <i>See break-up.</i>	<i>split-up / despicare</i> <i>Vezi break-up.</i>
split vertical photography / verticales divisées - couple de photographies à décalage latéral Photographs taken simultaneously by two cameras mounted at an angle from the vertical, one tilted to the left and one to the right, to obtain a small sidelap. <i>Also called "split pair".</i>	split vertical photography / separare verticală a fotografiei (cuplu de fotografii decalate lateral) Fotografii luate simultan cu două aparate fotografice montate în unghi față de axa verticală, una înclinată spre stânga și cealaltă spre dreapta, pentru a obține o mică suprapunere laterală. <i>Numită și „split pair”.</i>
spoiling attack / attaque préventive de harcèlement A tactical manoeuvre employed to impair seriously a hostile attack while the enemy is in the process of forming up or assembling for an attack.	spoiling attack / atac distrugător (lovitură de devansare) <i>O manevră tactică angajată pentru a diminua în mod serios un atac ostil în timp ce inamicul este în proces de constituire sau adunare pentru un atac.</i>
spot / 1. observer; 2. situer 1. To determine by observation, deviations of ordnance from the target for the purpose of supplying necessary information for the adjustment of fire. <i>See also adjustment of fire; ranging.</i> 2. To place in a proper location.	spot / a observa (a situa) 1.A determina prin observare abaterile tirului de artilerie de la țintă în scopul obținerii de informații necesare reglării tragerilor. <i>Vezi de asemenea, adjustment of fire; ranging.</i> 2.A plasa într-o poziție potrivită.

spot elevation / point coté A point on a map or chart whose elevation is noted.	spot elevation / cota unei înălțimi (punct cotat) Un punct pe o hartă sau schiță a cărui înălțime este consemnată.
spot jamming / brouillage sélectif The jamming of a specific channel or frequency. <i>Also called "selective jamming". See also jamming</i>	spot jamming / bruijaj selectiv Bruiajul unui canal sau frecvențe specifice. <i>Numit și „selective jamming”. Vezi de asemenea, jamming.</i>
spot size / dimensions du spot The size of the electron spot on the face of the cathode ray tube.	spot size / dimensiunea spotului Dimensiunea unui spot de electroni pe ecranul tubului cu radiații catodice.
spotting / observation du tir A process of determining by visual or electronic observation, deviations of artillery or naval fire from the target in relation to a spotting line for the purpose of supplying necessary information for the adjustment or analysis of fire.	spotting / observarea tragerii Un proces de determinare prin observare vizuală sau electronică a abaterilor tragerilor de artilerie terestră sau navală față de țintă în raport cu linia de observare a țintelor cu scopul asigurării datelor necesare pentru a analiza reglarea focului.
spotting line / axe d'observation Any straight line to which the fall of shot of projectiles is related or fire is adjusted by an observer or a spotter. <i>See also gun target line; observer-target line.</i>	spotting line / linia de observare Orice linie care unește punctul de observare cu ținta și la care, loviturile proiectilelor sunt raportate sau în raport cu care tragerile sunt reglate de către un observator sau corector de tir. <i>Vezi de asemenea, gun target line; observer-target line.</i>

sprag / tenon A projection preventing the movement of platforms or pallets in the side guidance rails in an aircraft cabin. <i>Also called "spigot".</i>	sprag / pană (sabot) O proeminență (un prag) care împiedică deplasarea platformelor sau paletilor pe șinele de ghidare în cabina unui avion. <i>Numită și „spigot”.</i>
spray dome / dôme d'écume - dôme The mound of water spray thrown up into the air when the shock wave from an underwater detonation of a nuclear weapon reaches the surface. <i>Also called "dome".</i>	spray dome / cupolă de apă Coloană formată din picături fine de apă aruncate în sus, în aer, atunci când unda de șoc de la detonarea unei arme nucleare subacvatice ajunge la suprafață. <i>Numită și „dome”.</i>
sprocket / roue à rochets In naval mine warfare, an antisweep device included in a mine mooring to allow a sweep wire to pass through the mooring without parting the mine from its sinker.	sprocket / mecanism de ridicat În războiul naval de mine, un dispozitiv antidragoare încorporat în ancora minei pentru a lăsa un cablu de dragare să treacă peste ancoră fără a separa mina de ancora sa.
squirt / jet de repérage In air-to-air refuelling, a means of providing visual detection of a nearby aircraft. In practice this is achieved by the donor aircraft dumping fuel and/or the receiver aircraft selecting afterburners, if so equipped.	squirt / jet de reperaj În operațiunile de realimentare în zbor, o metodă de asigurare a detecției vizuale a unei aeronave apropiate. În practică, aceasta se realizează cu ajutorul injectoarelor din spate ale avionului donor care descarcă fluidul combustibil și/sau ale avionului receptor, dacă sunt astfel echipate.

stability augmentation feature / amortisseur d'instabilité In a flight control system, an automatic device which operates to augment the short term stability characteristics of an aircraft.	stability augmentation feature / element de amplificare a stabilității (amortizor de instabilitate) Într-un sistem de control al zborului, un dispozitiv automat care funcționează în vederea creșterii caracteristicii de stabilitate a avionului.
stable base film / film à faible retrait A particular type of film having a high stability in regard to shrinkage and stretching.	stable base film / film de bază stabil (film cu contracție redusă) Un tip special de film având o stabilitate ridicată în ceea ce privește contracția și alungirea.
staff / état-major <i>See integrated staff; joint staff; parallel staff.</i>	staff / stat major <i>Vezi integrated staff; joint staff; parallel staff.</i>
stage / 1. étage; 2. 3. étape 1. An element of the missile or propulsion system that generally separates from the missile at burnout or cut-off. Stages are numbered chronologically in order of burning. <i>See also staging area.</i> 2. To process, in a specified area, troops which are in transit from one locality to another. <i>See also marshalling.</i> 3. The part of an air route from one air staging unit to the next.	stage / etaj (etapă, treaptă) 1. Un element al rachetei sau al sistemului de propulsie care în general se separă de rachetă după arderea completă prin deconectare. Etajele (treptele) sunt numerotate cronologic în ordinea arderii. <i>Vezi de asemenea, staging area.</i> 2. Desfășurarea, într-o zonă specificată, a trupelor aflate în tranzit de la o localitate la alta. <i>Vezi de asemenea, marshalling.</i> 3. Partea unei rute aeriene de la o zonă de așteptare la următoarea.

staged crew / équipage de relève Aircraft prepositioned at specific points along an air route to allow the continuous operation of the aircraft.	staged crew / echipaj de schimb Un echipaj aerian poziționat în puncte distincte de-a lungul unei rute aeriene pentru a permite utilizarea continuă a aeronavei.
staging area / zone d'étape 1. An area located between the mounting area and the objective area through which all or part of the forces pass after mounting, for the purpose of refuelling, regrouping, training, inspection and distribution of troops and matériel. <i>See also marshalling; mounting; objective area.</i> 2. A general locality established for the concentration of troop units and transient personnel between movements over lines of communications. <i>See also marshalling; stage.</i>	staging area / zonă de așteptare (etapă) 1. O zonă localizată între raionul de concentrare și de pregătire a trupelor și zona obiectivului prin care toate sau o parte a forțelor trec după pregătire, în scopul reaprovizionării cu carburanți, regrupării, instruirii, inspecției și repartizării trupelor și materialului. Vezi de asemenea, marshalling; mounting; objective area. 2. O așezare (localitate) obișnuită, stabilită pentru concentrarea trupelor unităților și efectivelor în tranzit între mișcările peste liniile de comunicație. Vezi de asemenea, marshalling; stage.
STANAG / accord de normalisation OTAN - STANAG The NATO term derived from standardization agreement. <i>See NATO standardization agreement.</i>	STANAG / STANAG <i>Un termen NATO derivat din acord de standardizare. Vezi de asemenea, NATO standardization agreement.</i>
standard / norme An exact value, a physical entity, or an abstract concept, established and defined by authority, custom, or common consent to serve as a reference, model, or rule in	standard / standard (normă) <i>O valoare exactă, o entitate fizică, sau un concept abstract, stabilite și definite de către o autoritate, prin datină sau prin bun simț pentru a servi ca referință, model</i>

measuring quantities or qualities, establishing practices or procedures, or evaluating results. A fixed quantity or quality.	<i>sau regulă în măsurători cantitative și calitative, în stabilirea de practici și proceduri sau în evaluarea rezultatelor. O cantitate sau calitate fixate.</i>
standard day of supply / jour standard d'approvisionnement The total amount of supplies required for an average day based on Standing Group NATO rates and/or on national rates as appropriate. <i>See also one day's supply.</i>	<i>standard day of supply / zi standard de aprovizionare</i> Cantitatea totală a proviziilor necesare pentru o zi medie, bazată pe norma Standing Group NATO și/sau pe norme naționale adecvate. <i>Vezi de asemenea, one day's supply.</i>
standardization / normalisation The development and implementation of concepts, doctrines, procedures and designs to achieve and maintain the required levels of compatibility, interchangeability or commonality in the operational, procedural, materiel, technical and administrative fields to attain interoperability. Note: the three levels of standardization in ascending order are: compatibility, interchangeability and commonality. <i>See also commonality; compatibility; interchangeability; interoperability.</i>	<i>standardization / standardizare</i> <i>Dezvoltarea și implementarea de concepte, doctrine, proceduri și modele pentru a atinge și menține nivelurile cerute de compatibilitate, interschimbabilitate sau de caracteristici comune în domeniile operațional, procedural, material, tehnic și administrativ pentru a obține interoperativitatea. Notă: cele trei niveluri de standardizare în ordine crescătoare sunt: compatibilitate, interschimbabilitate și caracteristici comune. Vezi de asemenea, commonality; compatibility; interchangeability; interoperability.</i>

standardization objective / objectif de normalisation Within NATO, a precise statement of objectives to be achieved within a standardization requirement.	standardization objective / obiective de standardizare <i>În cadrul NATO, o formulare precisă de obiective ce urmează a fi realizate în cadrul unei nevoi de standardizare.</i>
standardization requirement / 1. besoin de normalisation; 2. spécification de normalisation 1. Within NATO, a detailed statement, provided by a strategic command, a nation or a NATO body, that identifies what should be standardized and the level of standardization to be achieved in the operational, procedural, materiel, technical and administrative fields. 2. Within NATO, a broad statement identifying the levels of standardization that should be achieved within specific areas of operations, materiel, administration and the related procedures.	standardization requirement / cerință (nevoie) de standardizare <i>1. În cadrul NATO, o formulare detaliată, pregătită de un comandament strategic, o națiune sau o unitate NATO, care stabilește ce trebuie standardizat și nivelurile de standardizare ce urmează a fi realizate în domeniile operațional, procedural, material, tehnic și administrativ.</i>
standardized product / produit normalisé A product that conforms to specifications resulting from the same or equivalent technical requirements. NATO standardized products are identified by a NATO code number. <i>See also acceptable product; emergency substitute.</i>	standardization product / produs standardizat <i>Un produs care se conformează specificațiilor rezultate din exigențe tehnice identice sau echivalente. Produsele standardizate NATO sunt identificate printr-un număr de cod NATO. Vezi de asemenea, acceptable product; emergency substitute.</i>

standard load / charge standard - chargement standard A load conforming to predetermined dimensions, weight and balance and designated by a number or code.	standard load / încărcare standard <i>O încărcare în conformitate cu dimensiunile, greutatea și echilibrul determinată și marcată printr-un număr sau cod.</i>
standard operating procedure / instructions permanents <i>See standing operating procedure.</i>	standard operating procedure / procedură operațională standard (instrucțiuni permanente) <i>Vezi standing operating procedure.</i>
standard parallel / parallèle de référence A parallel on a map or chart along which the scale is as stated for that map or chart.	standard parallel / paralelă de referință <i>O paralelă pe o hartă sau schiță de-a lungul căreia scara este cea indicată pentru acea hartă sau schiță.</i>
standard pattern / plan de pose réglementaire In land mine warfare, the agreed pattern to which mines are normally laid.	standard pattern / schemă standard <i>În războiul terestru de mine, o schemă convenită după care sunt plantate minele.</i>
standard route / route standard In naval control of shipping, a preplanned single track, assigned a code name, connecting positions within the main shipping lanes.	standard route / rută standard <i>În dirijarea transporturilor navale, un parcurs unic determinat, asociat cu un număr de cod, care unește poziții în cadrul comunica-țiilor maritime principale.</i>
standby state / état de veille The state of a land mine when all safety and arming delay devices have operated and the mine is awaiting an arming signal. <i>See also arming delay device; safety device.</i>	standby state / stare de veghe <i>Starea unei mine terestre când toate dispozitivele de siguranță și de temporizare a armării au fost acționate iar mina este în așteptarea unui semnal de armare. Vezi de asemenea, arming delay device; safety</i>

	device.
stand fast / halte In artillery, the order at which all action on the position ceases immediately.	<i>stand fast / oprire rapidă (stai)</i> <i>În artilerie, ordinul la care întreaga acțiune pe o poziție încetează imediat.</i>
standing operating procedure / instructions permanentes A set of instructions covering those features of operations which lend themselves to a definite or standardized procedure without loss of effectiveness. The procedure is applicable unless ordered otherwise. <i>Also called "standard operating procedure".</i>	<i>standing operating procedure / proceduri standard de operare</i> <i>Un set de instrucțiuni care acoperă acele aspecte ale operațiunilor care se pretează pentru o procedură precisă sau standardizată fără pierderea eficacității. Procedura este aplicabilă numai dacă nu s-a ordonat altfel. Numită și "standard operating procedure".</i>
standing order / ordre permanent A promulgated order which remains in force until amended or cancelled.	<i>standing order / ordin permanent</i> <i>Un ordin emis care rămâne în vigoare până când este modificat sau abrogat.</i>
standing patrol / patrouille en attente A patrol which will be of a strength decided by the commander allotting the task. Its task maybe recce, listening, fighting, or a combination of these. It differs from a recce, fighting, or listening patrol, in that, having taken up its allotted position, it is not free to manoeuvre in the	<i>standing patrol / patrulă permanentă (fixă)</i> <i>O patrulă a cărei forță va fi decisă de comandantul care îi încredințează misiunea. Misiunea ei poate fi recunoaștere, interceptare, luptă sau o combinație a acestora. Diferă de o patrulă de recunoaștere, de luptă sau de ascultare (interceptare) prin aceea că, ocupând poziția încredințată nu</i>

performance of its task without permission. <i>See also patrol.</i>	<i>poate manevra fără permisiune în vederea îndeplinirii misiunii sale. Vezi de asemenea, patrol.</i>
start point / point initial A well defined point on a route at which a movement of vehicles begins to be under the control of the commander of this movement. It is at this point that the column is formed by the successive passing, at an appointed time, of each of the elements composing the column. In addition to the principal start point of a column there may be secondary start points for its different elements.	<i>start point / punct inițial</i> <i>Un punct determinat pe o rută de la care o deplasare a vehiculelor începe să fie sub controlul comandantului acestei deplasări. La acest punct coloana este formată prin trecerea succesivă, la un moment determinat, a fiecărui element constituent al coloanei. Pe lângă punctul inițial principal al unei coloane pot să existe puncte inițiale secundare pentru diferite elemente ale acesteia.</i>
state of readiness / état de préparation <i>See defence readiness condition.</i>	<i>state of readiness / stare de pregătire</i> <i>Vezi defence readiness condition.</i>
state of readiness - state 1 - safe / état de préparation non amorcé (stade 1) The state of a demolition target in which charges are in place. The firing circuit may be in place, but the detonators are not installed and the means of firing are not connected. <i>See also charged demolition target; state of readiness - state 2-armed.</i>	<i>state of readiness – stade 1 - safe / stare de pregătire -stadiul 1- de siguranță</i> <i>Condiția unei ținte de distrugere în care încărcăturile explozive de detonare sunt amplasate. Circuitul de dare a focului poate fi introdus, dar detonatoarele nu sunt instalate iar mijloacele de declanșare nu sunt conectate. Vezi de asemenea, charged demolition target; state of readiness -state 2-armed.</i>

state of readiness - state 2 - armed / état de préparation amorcé (stade 2) The state of a demolition target in which the demolition charges are in place, the firing and priming circuits are installed and complete, ready for immediate firing. <i>See also charged demolition target; state of readiness - state 1 - safe.</i>	state of readiness –stade 2 - armed / stare de pregătire - stadiul 2 – de armare <i>Condiția unei ținte de distrugere în care încărcăturile explozive de detonare sunt amplasate: circuitele de dare a focului și amorsare sunt instalate și complete, gata de declanșare imediată. Vezi de asemenea, charged demolition target; state of readiness - state 1 - safe.</i>
static air temperature / température de l'air statique The temperature at a point at rest relative to the ambient air.	static air temperature / temperatura aerului staționar <i>Temperatura aerului la un punct în repaus, în raport cu aerul ambiant.</i>
static marking / interférence due à l'électricité statique Marks on photographic negatives and other imagery caused by unwanted discharges of static electricity.	static marking / marcare statică (interferență datorată electricității statice) <i>Semne pe negativele fotografice și pe alte imagini cauzate de descărcări nedorite ale electricității statice parazite.</i>
static test load / charge d'épreuve statique In sea operations, twice the safe working load. <i>See also safe working load.</i>	static test load / sarcină pentru încercare statică În operațiunile maritime, dublul sarcinii admisibile de lucru. Vezi de asemenea, safe working load.
station time / heure de fin de chargement In air transport operations, the time at which crews, passengers, and cargo are to be on board and ready for the flight.	station time / momentul terminării încărcării <i>În operațiunile de transport aerian, momentul la care echipajul, pasagerii și încărcătura trebuie să fie la bord și gata pentru zbor.</i>

stay behind force / détachement de sûreté A force which is left in position to conduct a specified mission when the remainder of the force withdraws or retires from the area.	stay behind force / forță organizată în spatele inamicului <i>O forță care este lăsată în poziție pentru a conduce o misiune specificată atunci când restul forței prezente se retrage sau se repliază din zonă.</i>
stepped-up separation / séparation verticale The vertical separation in a formation of aircraft measured from an aircraft ahead upward to the next aircraft behind or in echelon.	stepped-up separation / separare verticală <i>Separarea verticală într-o formațiune sau eșalon de aeronave, măsurată în sus, de la partea din față a unei aeronave până la următoarea aeronavă din spate.</i>
step-up / 1. bascule; 2. détachement de bascule 1. In land operations, a procedure by which control is passed from an organization to an element of that organization which has been sent to a new location in order to maintain continuity of control during relocation(s) of that organization. 2. In land operations, the element of an organization which is sent to carry out a step-up procedure.	step-up / schimbarea punctului de comandă <i>1. În operațiunile terestre, o procedură prin care controlul este transmis de la o organizație la un element al acelei organizații care a fost detașat la o nouă locație, în vederea menținerii continuității controlului pe durata realocării (lor) acestei organizații.</i> <i>2. În operațiunile terestre, elementul unei organizații care este trimis să realizeze o procedură de promovare.</i>
stereogram / stéréogramme A stereoscopic set of photographs or drawings correctly oriented and mounted for stereoscopic viewing.	stereogram / stereogramă <i>Un set stereoscopic de fotografii sau desene corect orientate și montate în vederea unei vizionări stereoscopice.</i>

stereoscopic cover / couverture stéréoscopique Photographs taken with sufficient overlap to permit complete stereoscopic examinations.	stereoscopic cover / acoperire stereoscopică <i>Fotografii luate cu suprapunere suficientă pentru a permite examinări stereoscopice complete.</i>
stereoscopic model / représentation stéréoscopique The mental impression of an area or object seen as being in three dimensions when viewed stereoscopically on photographs.	stereoscopic model / reprezentare stereoscopică <i>Impresie mentală a unei zone sau obiect văzut(ă) ca existând în trei dimensiuni atunci când este observată în mod stereoscopic pe fotografii.</i>
stereoscopic pair/couple stéréoscopique Two photographs with sufficient overlap of detail to make possible stereoscopic examination of an object or an area common to both.	stereoscopic pair / pereche stereoscopică <i>Două fotografii cu suprapunerea suficientă a detaliilor pentru a face posibilă examinarea stereoscopică a unui obiect sau unei zone comun(ă) celor două.</i>
sterilize / stérilisation In naval mine warfare, to permanently render a mine incapable of firing, by means of a device (e.g. sterilizer) within the mine.	sterilize / sterilizare <i>În războiul naval de mine, acțiune având scopul de a face în mod permanent o mină incapabilă de declanșare, prin intermediul unui dispozitiv (ex. sterilizator) din cadrul minei.</i>
sterilizer / dispositif de stérilisation In mine warfare, a device included in mines to render the mine permanently inoperative on expiration of a predetermined time after laying.	sterilizer / sterilizator <i>În războiul naval de mine, un dispozitiv inclus în mină pentru a face mina permanent inoperabilă la expirarea perioadei reglate după plantare.</i>

stick / groupe de saut A number of paratroopers who jump from one aperture or door of an aircraft during one run over a drop zone.	stick / grup de parașutiști Un număr de parașutiști care sar printr-o deschidere sau prin ușa unei aeronave în timpul unei treceri peste o zonă de lansare.
stock control / contrôle de stock Process of maintaining inventory data on the quantity, location, and condition of supplies and equipment due-in, on-hand and due out, to determine quantities of material and equipment available and/or required for issue and to facilitate distribution and management of material. <i>See also inventory control.</i>	stock control / controlul stocului Procesul de menținere a informațiilor de inventar asupra cantității, poziției și stării proviziilor așteptate, existente și de livrare, pentru a determina cantitățile de material și echipament disponibile și/sau necesare pentru livrare și pentru a facilita distribuția și gestionarea materialului . <i>Vezi de asemenea, inventory control.</i>
stockpile to target sequence / successions des opérations depuis le dépôt jusqu'à l'objectif The order and permutations of events involved in removing a nuclear weapon from storage and assembling, testing, transporting, and delivering it on the target.	stockpile to target sequence / succesiunea operațiilor după stocare până la țintă Ordinea și permutațiile de evenimente implicate în transferul unei arme nucleare de la înmagazinare și asamblare, testare, transportare, și lansare asupra țintei.
stocks / stock The quantity of supplies and material on hand ready for use. <i>See also basic stocks; operational stocks; sustaining stocks; theatre operational stocks.</i>	stocks / stocuri <i>Cantitatea de provizii și materiale existente, gata pentru utilizare. Vezi de asemenea, basic stocks; operational stocks; sustaining stocks; theatre operational stocks.</i>

stopway / prolongement d'arrêt A defined rectangular area on the ground at the end of a runway in the direction of take-off designated and prepared by the competent authority as a suitable area in which an aircraft can be stopped in the case of an interrupted take-off. It must be capable of supporting aircraft of approximately 23 000 kilogrammes (50,000 lbs).	stopway / prelungirea pistei de oprire O suprafață dreptunghiulară definită pe suprafața pământului, la extremitatea unei piste în sensul decolării destinată și pregătită de autoritatea competentă ca o zonă convenabilă pe care o aeronavă poate fi oprită în cazul unei decolări întrerupte. Trebuie să fie capabilă să suporte o aeronavă de aproximativ 2300 kilograme (50 000 lbs.)
storage life / durée limite de stockage The length of time for which an item of supply including explosives, given specific storage conditions, may be expected to remain serviceable and, if relevant, safe. <i>See also shelf life.</i>	storage life / durata limită de stocare Durata de timp în care un articol din stoc inclusiv explozivi, în condiții de stocare specifice date, poate fi considerat utilizabil și, dacă este cazul, foarte sigur. <i>Vezi de asemenea, shelf life.</i>
stowage diagram / plan d'arrimage A scaled drawing included in the loading plan of a vessel for each deck or platform showing the exact location of all cargo.	stowage diagram / diagramă de arimare Un desen la scară inclus în planul de încărcare al unei nave pentru fiecare punte sau platformă prezentând locația exactă a întregii încărcături.

straggler / 1. isolé; 2. traînard 1. Any personnel, vehicles, ships or aircraft which, without apparent purpose or assigned mission, become separated from their unit, column or formation. 2. A ship separated from its convoy by more than 5 nautical miles, through inability to keep up, and unable to rejoin before dark, or over 10 nautical miles from its convoy whether or not it can rejoin before dark.. <i>See also romper.</i>	straggler / izolat 1.Efective, vehicule, nave sau aeronave care, fără scop vădit sau fără misiune atribuită, ajung izolate de unitatea, coloana sau formația lor. 2.O navă despărțită de convoiul său la mai mult de 5 mile marine, prin incapacitatea de a se menține în rând incapabilă de a reveni până la lăsarea întinericului, sau la peste 10 mile nautice de convoi, fie că poate sau nu să se realipească până la căderea serii. <i>Vezi de asemenea, romper.</i>
strategic aeromedical evacuation / évacuation sanitaire aérienne stratégique That phase of evacuation which provides airlift for patients from overseas areas or from theatres of active operations, to the home base, to other NATO countries or to a temporary safe area. <i>Also called "intertheatre aeromedical evacuation". See also tactical aeromedical evacuation.</i>	strategic aeromedical evacuation / evacuare aeromedicală strategică (evacuare sanitară aeriană strategică) Acea fază a evacuării ce presupune transportul aerian al pacienților din regiuni de peste mări sau de pe teatrele de operațiuni active, spre țările de origine, spre alte țări ale NATO sau spre o zonă temporară de securitate. <i>Numită și " intertheatre aeromedical evacuation" . Vezi de asemenea, tactical aeromedical evacuation.</i>

strategic air transport operations / opérations de transport aérien stratégique The carriage of passengers and cargo between theatres by means of: a. scheduled service; b. special flight; c. air logistic support; d. aeromedical evacuation.	strategic air transport operations / operațiuni de transport aerian strategic Transportul pasagerilor sau încărcăturii între teatre de operații prin mijloacele: - servicii programate, - zboruri speciale, - sprijin logistic aerian, - evacuare sanitară aeriană.
strategic air warfare / guerre aérienne stratégique Air operations designed to effect the progressive destruction and disintegration of the enemy's warmaking capacity.	strategic air warfare / război aerian strategic Operațiuni aeriene destinate să realizeze distrugerea și dezintegrarea progresivă a capacităților de luptă ale inamicului.
strategic command / commandement stratégique The command organization at the highest level of the NATO military command structure. It contains a combination of all joint capabilities. It performs the overall functions of command, planning, direction and conduct of all Alliance military matters or activities within its area of responsibility and beyond, as directed by the North Atlantic Council or the Military Committee. <i>See also area of responsibility; joint subregional command; NATO strategic commander; regional command; subregional command.</i>	strategic command / comandament strategic Organizație de comandament la cel mai înalt nivel al structurii de comandă militară NATO. Ea conține o combinație a tuturor capacităților interarme. Asigură funcțiile globale de comandă, planificare, dirijare și conducere a tuturor activităților sau problemelor militare ale Alianței în zona sa de responsabilitate sau în spatele ei urmând directivele Consiliului Nord Atlantic sau ale Comitetul Militar. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; NATO strategic commander; joint subregional command; regional command; subregional command.</i>

strategic concentration / concentration stratégique The assembly of designated forces in areas from which it is intended that operations of the assembled force shall begin so that they are best disposed to initiate the plan of campaign.	strategic concentration / concentrare strategică Ansamblul forțelor desemnate în zonele de la care se intenționează ca operațiile forțelor întrunite să înceapă astfel încât acestea sunt dispuse cel mai bine pentru a iniția planul campaniei.
strategic concept / concept stratégique The course of action accepted as a result of the estimate of the strategic situation. It is a statement of what is to be done in broad terms sufficiently flexible to permit its use in framing the military, diplomatic, economic, psychological and other measures which stem from it.	strategic concept / concepție strategică Cursul acțiunii acceptat ca un rezultat al estimării situației strategice. Este o formulare a ceea ce trebuie făcut în termeni cuprinzători, suficient de flexibilă pentru a permite folosirea sa în elaborarea măsurilor militare, diplomatice, economice, psihologice, și de alt gen care derivă din ea.
strategic intelligence / renseignement stratégique Intelligence required for the formulation of policy, military planning and the provision of indications and warning, at the national and/or international levels. <i>See also operational intelligence; strategic level of war; tactical intelligence.</i>	strategic intelligence / informații strategice Informații necesare ÎN SCOPUL formulării politicilor, planificării militare și furnizării de indicii și avertizări la nivel național și/sau internațional. <i>Vezi intelligence; tactical intelligence.</i>
strategic level of war / niveau stratégique de la guerre The level of war at which a nation or group of nations determines national or multinational security objectives and deploys national, including military, resources to	strategic level of war / nivel strategic al războiului Nivelul războiului la care un stat sau grup de state fixează obiective de securitate națională sau multinațională și desfășoară resurse naționale inclusiv militare

achieve them. <i>See also strategic intelligence.</i>	pentru îndeplinirea lor.
strategic mining / minage stratégique A long term mining campaign designed to deny the enemy the use of specific sea routes or sea areas.	strategic mining / minare strategică O campanie de minare pe termen lung destinată să nu permită inamicului folosirea zonelor sau rutelor maritime specifice.
strategic psychological activities / activités psychologiques stratégiques Planned psychological activities in peace, crisis and war which pursue objectives to gain the support and cooperation of friendly and neutral countries and to reduce the will and the capacity of hostile or potentially hostile countries to wage war.	strategic psychological activities / activități psihologice strategice Activități psihologice planificate în timp de pace, de crize și de război care urmăresc obiective în vederea câștigării susținerii și cooperării țărilor prietene și neutre și de a reduce voința și capacitatea țărilor ostile sau potențial ostile de a purta războiul.
strategic transport aircraft / avion de transport stratégique Aircraft designed primarily for the carriage of personnel and/or cargo over long distances. <i>See also transport aircraft.</i>	strategic transport aircraft / aeronavă de transport strategic Aeronavă destinată în primul rând pentru transportul efectivelor și /sau încărcăturii pe distanțe lungi. <i>Vezi de asemenea, transport aircraft.</i>
strategic warning / alerte stratégique A notification that hostilities may be imminent. This notification may occur at any time prior to the initiation of hostilities. <i>See also tactical warning.</i>	strategic warning / alertă strategică O notificare privind faptul că ostilitățile pot fi iminente. Această notificare poate să apară la orice momemt anterior inițierii ostilităților. <i>Vezi de asemenea, tactical warning.</i>

stream take-off / décollage en série Aircraft taking off in trail/column formation.	stream take-off / decolare în serie Aeronavă ce decolează în formație de urmărire /coloană.
strength / potentiel <i>See economic potential; unit strength.</i>	strenght / forță (putere) <i>Vezi economic potential; unit strength.</i>
strike / action de choc An attack which is intended to inflict damage on, seize, or destroy an objective.	strike / lovitură (acțiune de șoc) Un atac care este destinat să producă avarierea, cucerirea sau distrugerea unui obiectiv.
strike photography / photographie de contrôle d'attaque Air photographs taken during an air strike.	strike photography / fotografie pentru controlul loviturii Fotografii aeriene luate în timpul atacului aerian.
strip marker / repère d'extrémité de rangée double In land mine warfare, a marker, natural, artificial, or specially installed, located at the start and finish of a mine strip. <i>See also marker.</i>	strip marker / marcator de bandă În războiul terestru de mine, un reper natural, artificial sau special instalat, amplasat la începutul și sfârșitul unei benzi minate. <i>Vezi de asemenea marker.</i>
strip plot / plot de bande photo A portion of a map or overlay on which a number of photographs taken along a track is delineated without defining the outlines of individual prints.	strip plot / bandă imprimată O parte a unei hărți sau a unui suport transparent, pe care se schițează un număr de fotografii luate de-a lungul unei traiectorii fără a defini contururile imprimărilor individuale.
strip search / reconnaissance sur axe Reconnaissance along a straight line between two given reference points.	strip search / recunoaștere de-a lungul axei <i>Recunoaștere de-a lungul unei linii drepte între două puncte de referință date.</i>

strong point / centre de résistance A key point in a defensive position, usually strongly fortified and heavily armed with automatic weapons, around which other positions are grouped for its protection. <i>See also key point.</i>	strong point / punct (centru) de rezistență Un punct cheie într-o poziție defensivă, de obicei puternic fortificat și extrem de înarmat, în jurul căruia alte poziții sunt grupate pentru protecția sa. <i>Vezi de asemenea, key point.</i>
structured message text / texte de message structuré A message text composed of paragraphs ordered in a specified sequence, each paragraph characterized by an identifier and containing information in free form. It is designed to facilitate manual handling and processing. <i>See also formatted message text; free form message text.</i>	structured message text / text de mesaj structurat <i>Un text de mesaj compus din paragrafe ordonate într-o secvență specificată, fiecare paragraf caracterizat de un identificator și conținând informații în formă liberă. Este destinat pentru a ușura manevrarea și procesarea manuală. Vezi de asemenea, formatted message text; free form message text.</i>
sub-assembly / sous-ensemble In logistics, a portion of an assembly, consisting of two or more parts, that can be provisioned and replaced as an entity. <i>See also assembly; component; equipment; part.</i>	sub-assembly / subansamblu În logistică, o parte a unui ansamblu constând din două sau mai multe părți care pot fi poziționate sau înlocuite ca o entitate. <i>Vezi de asemenea, assembly; component; equipment; part.</i>
subkiloton weapon / arme subkilotonnique A nuclear weapon producing a yield below one kiloton. <i>See also kiloton weapon; megaton weapon; nominal weapon.</i>	subkiloton weapon / armă subkilotonică <i>O armă nucleară având o putere inferioară unei kilotone. Vezi de asemenea, kiloton weapon; megaton weapon; nominal weapon.</i>

submarine action area / zone d'action de sous-marins In naval warfare, a waterspace management area that contains one or more friendly submarines which are the only units that may use antisubmarine weapons within that area. <i>See also antisubmarine warfare; antisubmarine warfare free area; waterspace management.</i>	submarin action area / zonă de acțiune a submarinelor În acțiunile navale, o zonă de management al spațiului maritim care conține unul sau mai multe submarine proprii care sunt singurele unități ce pot folosi arme antisubmarin în interiorul acestei zone. <i>Vezi de asemenea, antisubmarine warfare free area; antisubmarine warfare; waterspace management.</i>
submarine base / base de sous-marins A base providing logistic support for submarines.	submarine base / bază de submarine O bază care furnizează sprijin logistic pentru submarine.
submarine exercise area coordinator / coordonnateur des secteurs d'exercice pour sous-marins An authority who publishes permanently established national submarine exercise areas and lanes which have been agreed to by the nations concerned.	submarine exercises area coordinator / coordonatorul sectorului de exerciții pentru submarine O autoritate care publică în mod permanent zonele stabilite de exerciții pentru submarine precum și culoarele ce au fost autorizate de națiunile interesate.

submarine haven / zone de sécurité de sous-marins A specified sea area for submarine operations including: a. a submarine sanctuary announced by the area, fleet or equivalent commander; b. an area reserved for submarine operations and training in non-combat zones; and c. a moving area established by a submarine notice surrounding one or more submarines in transit, extending a designated number of nautical miles ahead, astern and on each side of the planned track position of the submarine(s). <i>See also antisubmarine warfare; antisubmarine warfare free area; submarine action area; and waterspace management.</i>	submarine haven / zonă de securitate pentru submarine O zonă determinată pentru operațiunile submarine incluzând: - a.un refugiu pentru submarine anunțat de comandantul zonei, flotei sau echivalent; - b.o zonă situată în afara zonei de luptă, rezervată pentru operațiunile și antrenamentul submarinelor, și - c.o zonă mobilă stabilită printr-o notificare a mișcării submarinelor, care înconjoară unul sau mai multe submarine în tranzit, și care se întinde pe un număr specificat de mile marine înainte, înapoi și de fiecare parte a poziției rutei planificate a submarinului (lor). <i>Vezi de asemenea, antisubmarine warfare; antisubmarine warfare free area; submarine action area; and waterspace management.</i>
submarine locator acoustic beacon / balise acoustique de repérage de sous-marin An electronic device, used by submarines in distress, for emitting a repetitive sonic pulse underwater. <i>See also beacon.</i>	submarine locator acustic beacon / baliză acustică de reperare a submarinelor Un dispozitiv electronic folosit de submarine pentru emiterea unui impuls sonar repetabil subacvatic. <i>Vezi de asemenea, beacon.</i>
submarine movement advisory authority / autorité consultative pour les mouvements des sous-marins The authority who monitors movements of submarines and	submarine movement advisory authority / autoritate consultativă pentru mișcarea submarinelor <i>Autoritate care monitorizează mișcărilor submarinelor și navelor,</i>

ships operating variable depth sonar or towed arrays within his area of responsibility and advises the submarine operating authorities and, if necessary, units concerned, of possible mutual interference.	<i>operând cu sonare sau ansambluri de antene, la adâncime variabilă în interiorul zonei sale de responsabilitate și care informează autoritățile operaționale ale submarinelor și, dacă este necesar, unitățile interesate, asupra posibilelor interferențe mutuale.</i>
submarine notice / avis de mouvement des sous-marins A message report originated by a submarine operating authority providing operational and movement instructions for submarines in peace and war, including transit and patrol area information.	submarine notice / notificare submarină (aviz cu privire la deplasarea submarinelor) <i>Un raport mesaj original, emis de o autoritate care operează submarine furnizând instrucțiunile operaționale și de deplasare, pentru submarine pe timp de pace sau război, inclusiv informații privind zona de tranzit și de patrulare.</i>
submarine operating authority / autorité responsable de la mise en oeuvre des sous-marins The naval commander exercising operational control of submarines.	submarine operating authority / autoritate operațională pentru submarine <i>Comandantul naval exercitând controlul operațional al submarinelor.</i>
submarine patrol area / zone de patrouille de sous-marins A stationary area established to allow submarine operations unimpeded by submerged mutual interference. <i>See also prevention of mutual interference; submarine action area; waterspace management.</i>	submarine patrol area / zonă de patrulare a submarinelor O zonă staționară, stabilită pentru a permite operațiuni submarine neîmpiedicate de interferențele mutuale de submersie. <i>Vezi de asemenea, waterspace management; submarine action area; prevention of mutual interference.</i>

submunition / sous-munition Any munition that, to perform its task, separates from a parent munition.	submunition / submuniție Orice muniție care, pentru a-și îndeplini obiectivul, se separă de o muniție purtătoare.
subordinate-level plan / plan d'échelon subordonné A plan developed by a subordinate command and approved by the next superior level of command once the relevant strategic command-level plan has been approved by the initiating authority.	subordinate-level plan / planul eșalonului subordonat Un plan dezvoltat de un comandament subordonat și aprobat de nivelul de comandă imediat superior de îndată ce planul la nivelul comenzii strategice a fost aprobat de autoritatea care l-a inițiat.
subregional command / commandement sous-régional Term used to designate the two types of commands at the third level of command in Strategic Command Europe, namely the component commands and the joint subregional commands. <i>See also area of responsibility; component command; NATO joint subregional command; NATO regional commander; strategic command.</i>	subregional command / comandament subregional Termen folosit pentru a desemna cele două tipuri de comandamente la al treilea nivel de comandă în Comandamentul Strategic Europa, și anume comandamentele componente și comandamentele subregionale reunite. <i>Vezi de asemenea, area of responsibility; component command; joint subregional command; NATO regional commander; strategic command.</i>
subsidiary landing / débarquement secondaire In an amphibious operation, a landing usually made outside the designated landing area, the purpose of which is to support the main landing.	subsidiary landing / debarcare secundară Într-o operație de desant maritim, o debarcare executată de regulă în afara zonei de debarcare destinată, scopul ei este de a sprijini debarcarea principală.

subversion / subversion Action designed to weaken the military, economic or political strength of a nation by undermining the morale, loyalty or reliability of its citizens. <i>See also counter-subversion; security.</i>	subversion / subversiune Acțiune destinată pentru a slăbi puterea militară, economică sau politică a unei națiuni prin subminarea moralului, loialității sau încrederii cetățenilor. <i>Vezi de asemenea, counter-subversion; security.</i>
superimposed / en superposition A term used in fire planning to indicate that an artillery unit is augmenting fire on a target and its fire may be lifted from that target by the authority implicit in its fire support role.	superimposed / suprapus Un termen folosit în planificarea focului pentru a arăta că o unitate de artilerie intensifică (prin suprapunere) tragerea asupra unei ținte și că tirul acesteia poate fi ridicat de pe acea țintă de autoritatea care coordonează.
supernumerary NATO civilian personnel / personnel civil en surnombre de l'OTAN International civilian personnel, previously assigned to an international civilian post who are on extended sick leave in accordance with article 45.74 of the NATO civilian personnel regulations and who continue to enjoy NATO status.	supernumerary NATO civilian personnel / personal civil NATO supranumerar Personal civil internațional destinat anterior unui post civil internațional, care se află în concediu de boală prelungit în concordanță cu articolul 45.74 din regulamentul personalului civil al NATO și care continuă să se bucure de statutul NATO.
supervised route / itinéraire surveillé In road traffic, a roadway over which limited control is exercised by means of traffic control posts, traffic patrols or both. Movement credit is required for its use by a column of vehicles or a vehicle of	supervised route / rută supravegheată În traficul rutier, o șosea asupra căreia controlul limitat este exercitat prin intermediul posturilor de control al traficului, patrulilor de trafic sau combinat. Este necesară o aprobare pentru

exceptional size or weight. <i>See also route.</i>	folosirea de către o coloană de vehicule sau un vehicul de dimensiuni sau greutate excepționale. <i>Vezi de asemenea, route.</i>
supplement / supplément A separate publication, related to a basic publication and prepared for purposes of promulgating additional information or summaries, and may include extracts from the basic publication.	supplement / supliment O publicație separată, asociată unei publicații de bază și pregătită cu scopul de a promulga informații suplimentare sau rezumate, și poate include extrase din publicația de bază.
supplemental programmed interpretation report / compte rendu supplémentaire d'interprétation A standardized imagery interpretation report providing information, which has not previously been included in other reports, on significant targets covered by the mission; or when supplemental information is required.	supplemental programmed interpretation raport / raport suplimentar de interpretare Un raport standardizat de interpretare a imaginilor furnizând informații care nu au fost incluse în alte rapoarte, despre ținte semnificative acoperite de misiune, sau atunci când sunt cerute informații suplimentare.
supplementary facilities / services supplémentaires Facilities required at a particular location to provide a specified minimum of support for reinforcing forces, which exceed the facilities required to support in-place forces.	supplemental facilities / servicii (facilități) suplimentare Servicii cerute la o locație anume, pentru a asigura un minim specificat de sprijin forțelor de consolidare, care depășesc facilitățile necesare forțelor de la fața locului.
supplies / ravitaillement All matériel and items used in the equipment, support and maintenance of military forces.	supplies / provizii Toate materialele și obiectele folosite în echiparea, sprijinul și întreținerea forțelor militare. <i>Vezi</i>

<i>See also equipment.</i>	<i>de asemenea, equipment.</i>
supplying ship / bâtiment ravitailleur The ship in a replenishment unit that provides the personnel and/or supplies to be transferred.	supplying ship / navă de aprovizionare Navă într-o unitate de aprovizionare care asigură efective şi/sau provizii pentru a fi transferate.
supply point / point de ravitaillement Any point where supplies are issued in detail.	supply point / punct de aprovizionare Orice punct unde proviziile sunt distribuite în detaliu.
support / appui The action of a force, or portion thereof, which aids, protects, complements, or sustains any other force. <i>See also close support; mutual support.</i>	support / sprijin (suport) <i>Acţiunea unei forţe sau părţi a acesteia care ajută, protejează, completează sau susţine orice altă forţă armată. Vezi de asemenea, close support; mutual support.</i>
supported commander / commandant bénéficiaire A commander having primary responsibility for all aspects of a task assigned by a higher NATO military authority and who receives forces or other support from one or more supporting commanders. <i>See also supporting commander.</i>	supported commander / comandant sprijinit (beneficiar) Un comandant având responsabilitatea principală pentru toate aspectele unei misiuni atribuite de o autoritate militară a NATO de nivel superior şi care primeşte forţe sau alte forme de sprijin de la unul sau mai mulţi comandanţi care îl susţin. <i>Vezi de asemenea, comandament de sprijin.</i>
supporting arms coordination centre / centre de coordination des armes d'appui - centre de coordination des feux d'appui <i>See fire support coordination centre.</i>	supporting arms coordination centre / centru de coordonare a acţiunilor mijloacelor de sprijin <i>Vezi fire support coordination centre.</i>

supporting attack / attaque d'appui An offensive operation carried out in conjunction with a main attack and designed to achieve one or more of the following: a. deceive the enemy; b. destroy or pin down enemy forces which could interfere with the main attack; c. control ground whose occupation by the enemy will hinder the main attack; d. force the enemy to commit reserves prematurely or in an indecisive area.	supporting attack / atac de sprijin O operație ofensivă executată în comun cu un atac principal și destinată pentru a atinge unul sau mai multe din obiectivele: - a.inducerea în eroare a inamicului; - b.distrugerea sau imobilizarea forțelor inamice care pot interfera cu atacul principal; - c.controlarea terenului a cărui ocupare de către inamic ar îngreuna atacul principal; - d.forțarea inamicului să angajeze rezerve în mod prematur sau într-o zonă nedecisivă.
supporting commander / commandant en soutien A commander who provides a supported commander with forces or other support and/or who develops a supporting plan. <i>See also supported commander.</i>	supporting commander / comandant în sprijin Un comandant care asigură un comandant beneficiar cu forțe sau alt suport și/sau care dezvoltă un plan de sprijin. <i>Vezi de asemenea supported commander.</i>
supporting fire / tir d'appui Fire delivered by supporting units to assist or protect a unit in combat. <i>See also close supporting fire; deep supporting fire; direct supporting fire; fire.</i>	supporting fire / foc de sprijin Foc executat de unitățile de sprijin pentru a asista sau proteja o unitate în luptă. <i>Vezi de asemenea, close supporting fire; deep supporting fire; direct supporting fire; fire.</i>

supporting operations / opérations d'appui In amphibious operations, those operations conducted by forces other than those assigned to the amphibious task force. They are ordered by higher authority at the request of the amphibious task force commander and normally are conducted outside the area for which the amphibious task force commander is responsible at the time of their execution.	supporting operations / operațiuni de sprijin În operațiunile de desant maritim, acele acțiuni purtate de forțe, altele decât cele atribuite unităților operative de desant maritim. Sunt ordonate de autoritatea superioară, la cererea comandantului unităților operative de desant maritim și în mod normal sunt duse în afara zonei pentru care comandantul beneficiar este responsabil în momentul executării acțiunii de sprijin.
suppression of enemy air defences / mise hors de combat des moyens de défense aérienne ennemis That activity which neutralizes, temporarily degrades or destroys enemy air defences by a destructive and/or disruptive means.	suppression of enemy air defences / suprimarea apărării antiaeriene inamice Acea activitate care neutralizează, dezintegrează sau distruge în mod temporar apărarea antiaeriană inamică printr-un procedeu de nimicire și/sau disruptiv.
surface code / code de panneaux - code de transmission sol-air <i>See panel code.</i>	surface code / cod de semnale pentru marcarea trupelor terestre (cod de transmisie sol-aer) <i>Vezi panel code.</i>
surface-to-air guided missile / missile surface-air A surface-launched guided missile for use against air targets. <i>See also guided missile.</i>	surface-to-air guided missile / rachetă dirijată navă-aer O rachetă dirijată lansată de pe suprafața apei pentru utilizare împotriva țintelor aeriene. <i>Vezi de asemenea, racheta dirijată.</i>

surface-to-surface guided missile / missile surface-surface A surface-launched guided missile for use against surface targets. <i>See also guided missile.</i>	surface-to-surface guided missile / rachetă dirijată navă-navă O rachetă dirijată lansată de la suprafață pentru utilizare împotriva țintelor de suprafață. <i>Vezi de asemenea, guided missile.</i>
surface zero / point zéro - surface zéro <i>See ground zero.</i>	surface zero / epicentrul exploziei <i>Vezi ground zero.</i>
surf zone / zone de déferlement The sea area from where waves start to break up, to the waterline.	surf zone / zona resac Suprafața mării din locul unde încep să se spargă valurile până la linia apei.
surprise dosage attack / attaque à dose surprise A chemical operation which establishes on target a dosage sufficient to produce the desired casualties before the troops can mask or otherwise protect themselves.	surprise dosage attack / atac cu doză surpriză O operațiune chimică ce institue asupra țintei o doză suficientă pentru a produce pierderile de efective dorite, înainte ca trupele să-și pună masca sau să se protejeze în alt mod.
surveillance / surveillance The systematic observation of aerospace, surface or subsurface areas, places, persons, or things, by visual, aural, electronic, photographic, or other means. <i>See also air surveillance; battlefield surveillance; countersurveillance; sea surveillance.</i>	surveillance / supraveghere Observarea sistematică a spațiului aerian, a zonelor terestre sau subterane, a locurilor, persoanelor sau lucrurilor, prin mijloace vizuale, auditive, electronice, fotografice sau prin alte procedee. <i>Vezi de asemenea, air surveillance; battlefield surveillance; countersurveillance; sea surveillance.</i>
survivability / Concept that includes all aspects of protecting personnel, weapons and supplies while simultaneously	survivability / supraviețuirea Concept care include toate aspectele de protecție a personalului, sistemelor de

deceiving the enemy.	armament și a resurselor, simultan cu inducerea în eroare a inamicului.
susceptibility / susceptibilité The vulnerability of a target audience to particular forms of psychological operations approach.	susceptibility / susceptibilitate Vulnerabilitatea unei audiențe țintă la anumite forme de abordare a operațiunilor psihologice.
suspension equipment / système d'empont All aircraft devices such as racks, adapters, missile launchers, pylons, used for carriage, employment and jettison of aircraft stores.	suspension equipment / echipament de suspendare Toate echipamentele aeronavei precum ar fi stelaje, adaptori, lansatoare de rachete, piloni folosite pentru transport, utilizare și parașutare a încărcăturii aeronavei.
suspension strop / raccord d'élingue A length of webbing or wire rope between the helicopters and cargo sling.	suspension strop / cablu suspendat Lungimea unui cordon sau cablu între elicopter și încărcătura suspendată.
sustainability / soutenabilité The ability of a force to maintain the necessary level of combat power for the duration required to achieve its objectives.	sustainability / sustenabilitate Capacitatea unei forțe de a-și menține puterea de luptă la nivelul cerut pe durata necesară îndeplinirii misiunii sale.
sustained attrition minefield / champ de mines d'attrition entretenu In naval mine warfare, a minefield which is replenished to maintain its danger to the enemy in the face of counter-measures. <i>See also minefield.</i>	sustained attrition minefield / câmp de mine de uzură întreținut În războiul naval de mine, un câmp de mine care este completat pentru a-și menține caracterul periculos pentru inamic în fața măsurilor de deminare. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>

sustained rate of fire / cadence normale de tir Actual rate of fire that a weapon can continue to deliver for an indefinite length of time without seriously overheating.	sustained rate of fire / cadența normală de tragere Viteza reală de tragere cu care o armă poate trage continuu o perioadă nedeterminată de timp, fără a se supraîncălzi.
sustaining stocks / stocks d'entretien Stocks to support the execution of approved operational plans beyond the initial predetermined period covered by basic stocks until resupply is available for support of continued operations. <i>See also basic stock; stock.</i>	sustaining stocks / stocuri de susținere Stocurile de susținere a execuției unor planuri operaționale aprobate peste perioada inițială predeterminată acoperită de stocurile de bază până când reaprovizionarea este posibilă pentru a sprijini continuarea operațiunilor. <i>Vezi de asemenea, basic stock; stock.</i>
sweeper track / route du chasseur - route du dragueur <i>See hunter track.</i>	sweeper track / ruta dragorului <i>Vezi hunter track.</i>
sweep jamming / brouillage par balayage A narrow band of jamming that is swept back and forth over a relatively wide operating band of frequencies. <i>See also jamming.</i>	sweep jamming / bruiaj prin baleiere O bandă îngustă de bruiaj care este baleiată înainte și înapoi peste o bandă de frecvențe de operare relativ largă. <i>Vezi de asemenea, jamming.</i>
swept path / intercept mécanique In naval mine warfare, the width of the lane swept by the mechanical sweep at all depths less than the sweep depth.	swept path / interceptare mecanică În războiul naval de mine, lățimea canalului curățat de dragorul mecanic la toate adâncimile mai mici decât cea de dragare.
switch horn / antenne interrupteur In naval mine warfare, a switch in a mine operated by a projecting	switch horn / antenă întrerupător În războiul naval de mine, un întrerupător într-o mină acționat

spike. <i>See also horn.</i>	de un tricon proeminent. <i>Vezi de asemenea, horn.</i>
sympathetic detonation / détonation par influence Detonation of a charge by exploding another charge adjacent to it.	sympathetic detonation / detonare prin simpatie Detonarea unei încărcături prin explozia altei încărcături adiacente acesteia.
synthetic exercise / exercice synthétique An exercise in which enemy and/or friendly forces are generated, displayed and moved by electronic or other means on simulators, radar scopes or other training devices.	synthetic exercise / exerciții artificiale Un exercițiu în care forțele inamice și/sau proprii sunt generate, dispuse și deplasate prin mijloace electronice sau alte mijloace, pe simulatoare, radare sau alte dispozitive de instrucție.

T	
table of organization / tableau d'effectifs - tableau d'effectifs et de dotation - tableau d'organisation et d'équipement. <i>See establishment.</i>	table of organization / tabel de organizare (tabelul efectivelor) <i>Vezi establishment.</i>
table of organization and equipment / tableau d'effectifs et de dotation - tableau d'organisation et d'équipement <i>See establishment.</i>	table of organization and equipment / tabel de organizare și echipament <i>Vezi, establishment.</i>
taboo frequency / fréquence taboue A friendly frequency on which jamming or other intentional interference is prohibited.	taboo frequency / frecvență tabu Frecvență proprie asupra căreia este interzis bruiatul sau orice alte interferențe intenționate.
tacan / tacan An ultra-high frequency electronic air navigation system, able to provide continuous bearing and slant range to a selected station. The term is derived from <i>tactical air navigation</i> .	tacan / tacan Un sistem electronic de navigație aeriană de frecvență ultraînaltă, capabil să asigure continuu relevmentul și distanța înclinată până la o stație aleasă. Termenul este derivat din <i>radio navigație aeriană tactică</i> .
tachometric or synchronous sights / viseur tachymétrique ou synchrone <i>See bomb sighting systems.</i>	tachometric or synchronous sights / vizor tahimetric sau sincron <i>Vezi bomb sighting systems.</i>
tactical aeromedical evacuation / évacuation sanitaire aérienne tactique That phase of evacuation which provides airlift for patients from the combat zone to points outside the combat zone, and between points within the communication zone. <i>Also called "intratheatre</i>	tactical aeromedical evacuation / evacuare sanitară aeriană tactică Fază a evacuării care asigură transportul aerian al pacienților din zona de luptă către puncte din afara acestei zone, precum și între puncte ale zonei de comunicație. <i>Numită și " intratheatre medical</i>

<i>aeromedical evacuation". See also strategic aeromedical evacuation.</i>	<i>evacuation ". Vezi de asemenea, strategic aeromedical evacuation.</i>
tactical air control centre / centre de contrôle aérien tactique The principal air operations installation (land or ship based) from which all aircraft and air warning functions of tactical air operations are controlled. <i>See also air control.</i>	tactical air control centre / centru de dirijare a aviației tactice Principală instalație a acțiunilor de luptă ale aviației (cu bază navală sau terestră) de la care sunt controlate toate aeronavele și funcțiunile de avertizare aeriană ale acțiuni lor de luptă ale aviației. <i>Vezi air control.</i>
tactical air control party / élément de contrôle aérien tactique A subordinate operational component of a tactical air control system designed to provide air liaison to land forces and for the control of aircraft.	tactical air control party / element de dirijare a aviației tactice O componentă operațională subordonată sistemului de dirijare a aviației tactice desemnată să asigure forțelor terestre rețeaua radio de cooperare cu aviația și dirijarea aeronavelor.
tactical air control system / système de contrôle aérien tactique The organization and equipment necessary to plan, direct, and control tactical air operations and to coordinate air operations with other Services. It is composed of control agencies and communications-electronics facilities which provide the means for centralized control and decentralized execution of missions.	tactical air control system / sistem de dirijare a aviației tactice Organizarea și echipamentul necesar pentru a planifica, dirija și controla operațiunile aeriene tactice, precum și pentru coordonarea acțiunilor de luptă ale aviației cu alte categorii de forțe. Se compune din Agenții de control și instalații electronice de comunicație care asigură mijloacele de dirijare centralizată și de executare descentralizată a misiunilor.

tactical air controller / contrôleur aérien tactique The officer in charge of all operations of the tactical air control centre. He is responsible to the tactical air commander for the control of all aircraft and air warning facilities within his area of responsibility. <i>See also air control; air controller.</i>	tactical air controller / şeful centrului de dirijare a aviației tactice Comandantul tuturor operațiunilor centrului de dirijare a aviației tactice. Este responsabil în fața comandantului aviației tactice pentru dirijarea tuturor aeronavelor și instalațiilor de avertizare aeriene din cadrul zonei sale de responsabilitate. <i>Vezi de asemenea, air control; air controller.</i>
tactical air doctrine / doctrine tactique aérienne Fundamental principles designed to provide guidance for the employment of air power in tactical air operations to attain established objectives.	tactical air doctrine / doctrina aviației tactice Principii fundamentale desemnate să asigure conducerea în ceea ce privește utilizarea puterii aeriene în operațiunile aeriene tactice în vederea atingerii obiectivelor stabilite.
tactical air force / force aérienne tactique An air force charged with carrying out tactical air operations in coordination with ground or naval forces.	tactical air force / forță aeriană tactică O forță aeriană însărcinată cu îndeplinirea operațiunilor aeriene tactice în coordonare cu forțele terestre și navale.

tactical air operation / opération aérienne tactique The employment of air power in coordination with ground or naval forces to: a. attain and maintain air superiority; b. prevent movement of enemy forces into and within the combat zone and to seek out and destroy these forces and their supporting installations; and c. assist ground or naval forces in achieving their objectives by combined and/or joint operations.	tactical air operation / operație aeriană tactică Folosirea puterii aeriene în coordonare cu forțele terestre și navale pentru a: a. atinge și menține superioritatea aeriană. b. preveni mișcarea forțelor inamice înspre sau în interiorul zonei de luptă și pentru a căuta și distruge aceste forțe și instalațiile lor de susținere. c. asista forțele terestre și navale în atingerea obiectivelor lor prin operațiuni combinate și/sau reunite.
tactical air support / appui aérien tactique Air operations carried out in coordination with surface force and which directly assist land or maritime operations. <i>See also air support.</i>	tactical air support / sprijin al aviației tactice Operațiuni aeriene îndeplinite în coordonare cu forțele de suprafață și care asistă în mod direct operațiunile terestre și maritime. <i>Vezi de asemenea, air support.</i>
tactical air transport operations / opérations de transport aérien tactique The carriage of passengers and cargo within a theatre by means of: a. airborne operations; parachute assault, helicopterborne assault, air landing; b. air logistic support; c. special missions; d. aeromedical evacuation missions.	tactical air transport operations / operațiuni de transport aerian tactic Transportul pasagerilor și încărcăturii în interiorul teatrului de operații prin: a. operațiuni aeropurtate, desant parașutat, desant aeropurtat pe elicoptere, aterizare desant aerian. b. suport logistic pe calea aerului. c. misiuni speciale. d. misiuni de evacuare sanitară aeriană.

tactical call sign / indicatif d'appel tactique A call sign which identifies a tactical command or tactical communication facility. <i>See also call sign.</i>	tactical call sign / indicativul unității tactice Un indicativ de apel care identifică un comandament tactic sau o facilitate de comunicații tactice. <i>See also call sign.</i>
tactical command / commandement tactique The authority delegated to a commander to assign tasks to forces under his command for the accomplishment of the mission assigned by higher authority.	tactical command / comandă tactică Autoritatea delegată unui comandant de a atribui misiuni forțelor aflate sub comanda sa pentru îndeplinirea misiunilor repartizate de autoritatea mai înaltă.
tactical concept / concept tactique A statement, in broad outline, which provides a common basis for future development of tactical doctrine.	tactical concept / concepție tactică O formulare, în linii largi, care asigură o bază comună pentru dezvoltarea ulterioară a doctrinei tactice.
tactical control / contrôle tactique The detailed and, usually, local direction and control of movements or manoeuvres necessary to accomplish missions or tasks assigned. <i>See also operational command.</i>	tactical control / control tactic Conducerea detaliată și, de regulă, locală, precum și controlul deplasărilor sau manevrelor necesare pentru îndeplinirea misiunilor sau sarcinilor atribuite. <i>Vezi de asemenea, operational command.</i>

tactical intelligence / renseignement tactique Intelligence required for the planning and execution of operations at the tactical level. <i>See also combat intelligence; intelligence; operational intelligence; strategic intelligence;</i>	tactical intelligence / cercetare tactică Informații necesare pentru planificarea și executarea operațiunilor la nivel tactic. <i>Vezi de asemenea, combat intelligence; intelligence; strategic intelligence. tactical level of war.</i>
tactical level of war / niveau tactique de la guerre The level of war at which battles and engagements are planned and executed to accomplish military objectives assigned to tactical formations and units. <i>See also tactical intelligence.</i>	tactical level of war / nivel tactic al războiului Nivel al războiului la care luptele sau angajamentele sunt planificate și executate pentru a îndeplini obiectivele militare atribuite formațiunilor și unităților tactice. <i>Vezi de asemenea, tactical intelligence.</i>
tactical loading / chargement par unité constituée - chargement tactique <i>See unit loading.</i>	tactical loading / îmbarcare tactică <i>Vezi unit loading.</i>
tactical locality / zone d'intérêt tactique An area of terrain which, because of its location or features, possesses a tactical significance in the particular circumstances existing at a particular time.	tactical locality / localitate de importanță tactică (zonă de interes tactic) Zonă de teren care, datorită poziției sau caracteristicilor sale de teren, posedă o semnificație tactică în anumite circumstanțe care există într-un anumit moment.

tactical minefield / champ de mines de manoeuvre - champ de mines tactique A minefield which is part of a formation obstacle plan and is laid to delay, channel or break up an enemy advance. <i>See also minefield.</i>	tactical minefield / câmp de mine tactic Un câmp de mine care face parte dintr-un plan de obstacole al unei formațiuni și care este plantat ca să întârzie, să canalizeze sau să dezmembreze avansarea inamică. <i>Vezi de asemenea, minefield.</i>
tactical mining / mouillage tactique de mines In naval mine warfare, mining designed to influence a specific operation or to counter a known or presumed tactical aim of the enemy. Implicit in tactical mining is a limited period of effectiveness of the minefield.	tactical mining / minare tactică În războiul naval de mine, minare destinată să influențeze o operațiune specifică sau să se opună unui scop tactic cunoscut sau presupus al inamicului. Implicit, în minarea tactică există o perioadă limită de eficacitate a câmpului de mine.
tactical range / champ de tir tactique A range in which realistic targets are in use and a certain freedom of manoeuvre is allowed.	tactical range / distanța tactică de acțiune (câmp de tir tactic) O distanță în care sunt folosite ținte reale și în care este permisă o oarecare libertate de manevră.
tactical security / sûreté In operations, the measures necessary to deny information to the enemy and to ensure that a force retains its freedom of action and is warned or protected against an unexpected encounter with the enemy or an attack. <i>See also physical security; protective security; security.</i>	tactical security / asigurare tactică (asigurare de luptă) În acțiuni de luptă, măsuri necesare pentru a împiedica inamicul să obțină informații de natură să prejudicieze misiunea; pentru a ajuta o forță armată să-și păstreze libertatea de acțiune, prevenind-o și protejând-o împotriva unei ciocniri neașteptate cu inamicul sau contra unui atac. <i>Vezi de asemenea, physical security; protective security; security.</i>

tactical sub-concept / sous-concept tactique A statement, in broad outline, for a specific field of military capability within a tactical concept which provides a common basis both for equipment and weapon system development and for future development of tactical doctrine.	tactical sub-concept / subconcepție tactică O formulare, în linii generale, pentru un domeniu specific al capacității militare în cadrul unei concepții tactice care asigură o bază comună pentru dezvoltarea de echipamente și sisteme de arme pentru dezvoltarea ulterioară a doctrinei tactice.
tactical track / piste tactique The representation of a moving object in terms of its position, course, velocity and general characteristics. The information is usually correlated from different sources.	tactical track / pistă tactică Reprezentarea unui obiect în mișcare în funcție de poziție, curs, viteză sau de caracteristicile sale generale. Informația este de obicei corelată din surse diferite.
tactical transport aircraft / aéronef de transport tactique Aircraft designed primarily for the carriage of personnel and/or cargo over short or medium distances. <i>See also transport aircraft.</i>	tactical transport aircraft / aeronavă de transport tactic Aeronavă destinată în principal transportului de efective și/sau încărcătură pe distanțe scurte sau medii. <i>Vezi de asemenea, transport aircraft.</i>
tactical warning / alerte tactique A notification that a local enemy attack is imminent. This notification may occur at any time from the indication of a probable attack until just prior to the target being struck or engaged. <i>See also strategic warning.</i>	tactical warning / avertisment tactic O notificare că atacul inamic local este iminent. Această notificare poate surveni în orice moment de la indicația unui atac probabil până în momentul imediat înainte ca ținta să fie lovită sau angajată. <i>Vezi de asemenea, strategic warning.</i>

tail hook / crosse d'aéronef – crosse d'appontage - crosse d'arrêt - crosse d'arrêt d'aéronef <i>See also aircraft arresting hook.</i>	tail hook / cârlig de apunare <i>Vezi aircraft arresting hook.</i>
takedown / abordage The insertion of specially trained forces onto a vessel to compel the master to submit to a search by a boarding party.	takedown / abordaj Introducerea unor forțe special instruite pe o navă pentru a obliga comandantul să se supună unei căutări/scotociri de către un grup de abordaj.
tan alt / tangente h <i>See shadow factor.</i>	tan alt / tangentă h <i>Vezi shadow factor.</i>
target / 1. 2. 3. objectif; 4. coup au but 1. A geographical area, complex, installation or specified unit(s) planned for capture, neutralization or destruction by military forces. <i>See also objective area.</i> 2. In intelligence usage, a country, area, installation, agency or person against which intelligence activities are directed. 3. In artillery, an area designated and numbered for future firing. 4. In artillery and naval fire support, a term indicating that the target has been hit.	target / țintă, obiectiv (lovit) 1. O zonă geografică, un complex, o instalație sau unitate(ăți) specificate planificate pentru capturare, neutralizare sau distrugere de către forțele militare. <i>Vezi de asemenea, objective area.</i> 2. În domeniul informațiilor, o țară, o zonă, o instalație, o agenție sau o persoană împotriva căreia sunt dirijate activități de informații. 3. În artilerie, o zonă desemnată și numerotată pentru tragere ulterioară. 4. În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, un termen care denotă că ținta a fost atinsă.

target acquisition / acquisition d'objectif The detection, identification, and location of a target in sufficient detail to permit the effective employment of weapons. <i>See also target analysis.</i>	target acquisition / achiziția țintei Detectarea, identificarea și localizarea țintei suficient de detaliat pentru a permite folosirea eficientă a armelor. <i>Vezi de asemenea, target analysis.</i>
target allocation / affectation des objectifs In air defence, the process, following weapon assignment, of allocating a particular target or area to a specific surface-to-air missile unit or interceptor aircraft.	target allocation / alocarea țintei În apărarea antiaeriană, procesul care urmează atribuirii armelor, de alocare a unei ținte sau zone anumite către o rachetă sol-aer sau unui avion de interceptare.
target analysis / analyse d'objectifs An examination of potential targets to determine military importance, priority of attack, and weapons required to obtain a desired level of damage or casualties. <i>See also target acquisition.</i>	target analysis / analiza țintei Examinarea țăntelor posibile pentru determinarea importanței militare, priorității atacului și armelor necesare în vederea obținerii nivelului dorit de distrugerii sau pierderi de efective. <i>Vezi de asemenea, target acquisition.</i>
target approach point / point d'orientation (air) In air transport operations, a navigational check-point over which the final turn into the drop zone/landing zone is made. <i>See also initial point.</i>	target approach point / punct de orientare aeriană (reper pentru intrarea în raionul desantării) În operațiunile de transport aerian, un punct de control (reper) navigațional deasupra căruia este făcut virajul final de intrare în zona de parașutare/aterizare. <i>Vezi initial p.</i>

target audience / audience-cible An individual or group selected for influence or attack by means of psychological operations.	target audience / audiență țintă Un grup sau o persoană selecționat(ă) pentru influențare sau atac prin intermediul operațiunilor psihologice.
target complex / complexe d'objectifs A geographically integrated series of target concentrations. <i>See also target concentration.</i>	target complex / complex de ținte O serie integrată geografic de concentrări de ținte. <i>Vezi de asemenea, target concentration.</i>
target concentration / concentration d'objectifs A grouping of geographically proximate targets. <i>See also target complex.</i>	target concentration / concentrare de ținte O grupare de ținte apropiate geografic. <i>Vezi de asemenea, target complex.</i>
target date / date d'exécution The date on which it is desired that an action be accomplished or initiated.	target date / dată de executare Dată la care este de dorit ca o acțiune să fie inițiată sau îndeplinită.
target description / description de l'objectif <i>See description of target.</i>	target description / descrierea țintei <i>Vezi description of target.</i>
target designation / désignation d'objectif The act of assigning a target to a weapon system.	target designation / repartizarea țintei Actul de repartizare a unei ținte unui sistem de arme.
target discrimination / discrimination des objectifs The ability of a surveillance or guidance system to identify or engage any one target when multiple targets are present.	target discrimination / discriminarea țintelor Capacitatea unui sistem de dirijare sau de supraveghere de a identifica sau angaja orice țintă dintr-o multitudine de puncte prezente.
target dossier / dossier d'objectifs	target dossier / dosarul țintei O fișă de informații asamblate

A file of assembled target intelligence about a specific geographic area.	despre țintă cu privire la o zonă geografică specifică.
target folder / carnet d'objectifs - dossier d'objectifs A folder containing target intelligence and related materials prepared for planning and executing action against a specific target.	target folder / mapa țintei O mapă care conține informații despre țintă sau materiale legate de aceasta pregătită pentru planificarea și executarea acțiunilor contra unei ținte specifice.
target grid / grille d'objectif Device for converting the observer's target locations and corrections with respect to the observer target line to target locations and corrections with respect to the gun target line.	target grid / caroiaj pentru localizarea țintei Dispozitivul pentru convertirea pozițiilor și corecțiilor observatorului privind ținta în raport cu linia țintă-observator în distanțe și corecții raportate la linia țintă-armă.
target illustration print / photographie d'objectif A single contact print or enlarged portion of a selected area from a single print, providing the best available illustration of a specific installation or pin-point target.	target illustration point / fotografie a țintei O fotografie unică sau porțiune extinsă a unei zone selectate din fotografia unică, care asigură cea mai bună ilustrare disponibilă a unei instalații sau a unei ținte punctiforme.
target information sheet / fiche de renseignements sur l'objectif Brief description of the target, completing the "descriptive target data". It should include technical and physical characteristics, details on exact location, disposition, importance, and possible obstacles for an aircraft flying at low altitudes.	target information sheet / fișă cu informații despre țintă Scurtă descriere a țintei, care completează “ datele descriptive ale țintei “. Aceasta trebuie să cuprindă caracteristicile fizice și tehnice, detaliile asupra poziției exacte, naturii, importanței și posibilelor obstacole pentru un avion care zboară la joasă

	altitudine.
targeting / choix des objectifs et des moyens de traitement The process of selecting targets and matching the appropriate response to them taking account of operational requirements and capabilities.	targeting / targeting (alegerea obiectivelor și a mijloacelor de lovire) Procesul selectării țintelor și adaptării răspunsului potrivit acestora ținând cont de cerințele și capacitățile operaționale.
target intelligence / renseignement sur l'objectif Intelligence which portrays and locates the components of a target or target complex and indicates its vulnerability and relative importance. <i>See also intelligence.</i>	target intelligence / informații de cercetare asupra țintei Informații care reproduc și localizează componentele unei ținte sau complex de ținte și indică vulnerabilitatea și importanța relativă a acesteia. <i>Vezi de asemenea, intelligence.</i>
target list / liste d'objectifs - répertoire des objectifs A tabulation of confirmed or suspected targets maintained by any echelon for information and fire support planning purposes. <i>Also called "list of targets".</i>	target list / listă de ținte Un repertoriu al țăintelor confirmate sau suspectate păstrat de orice eșalon în scopuri de informare și de planificare a sprijinului cu foc. <i>Numit și "list of targets".</i>
target number / numéro de référence de l'objectif The reference number given to the target by the fire control unit.	target number / numărul țintei (număr de referință al obiectivului) Numărul de referință dat țintei de către unitatea de dirijare a tragerilor.
target of opportunity / objectif inopiné A target which appears during combat and which can be reached by ground fire, naval fire, or aircraft fire, and against which fire has not been scheduled. <i>Also</i>	target of opportunity / țintă neplanificată O țintă care apare în timpul luptei și care poate fi atinsă prin trageri terestre, navale sau aeriene, și împotriva căreia nu au fost planificate trageri. <i>Numită si</i>

<i>called "opportunity target".</i>	<i>"opportunity target ".</i>
target overlay / calque d'objectifs A transparent sheet which, when superimposed on a particular chart, map, drawing, tracing or other representation, depicts target locations and designations. The target overlay may also show boundaries between manoeuvre elements, objectives and friendly forward dispositions.	target overlay / calcul țintei O coală transparentă care, atunci când este suprapusă pe o hartă, tabel, schiță sau altă reprezentare distinctă, descrie pozițiile și denumirea țăintelor. Calculul țintei poate arăta, de asemenea, limitele între elementele de manevră, obiective și dispozitivele de luptă ale eșalonului întâi.
target range / polygone - stand de tir <i>See range.</i>	target range / distanța până la țintă <i>Vezi range.</i>
target signature / signature d'un objectif 1. The characteristic pattern of a target displayed by detection and identification equipment. 2. In naval mine warfare, the variation in the influence field produced by the passage of a ship or sweep.	target signature / amprenta (caracteristica) țintei 1. Forma caracteristică a unei ținte evidențiată de echipamentul de detectare și identificare. 2. În războiul naval de mine, variația în câmpul de influență produsă de trecerea unei nave sau a unui dragor.
target status board / tableau de situation d'objectifs A wall chart maintained by the air intelligence division of the joint operations centre. It includes target lists, locations, priority, and status of action taken. It may also include recommended armament and fusing for destruction.	target situation board / tabloul situației obiectivelor O hartă pe perete menținută de către divizia de cercetare aeriană a centrului operațiilor întrunite. Include liste de ținte, poziții, priorități și date privind starea acțiunii întreprinse. Poate include, de asemenea, armamentul și mijloacele explozive recomandate.

target system / système d'objectifs All the targets situated in a particular geographic area and functionally related.	target system / sistem de ținte Toate țintele situate într-o zonă geografică specifică asociate funcțional.
task force / force opérationnelle 1. A temporary grouping of units, under one commander, formed for the purpose of carrying out a specific operation or mission. 2. A semi-permanent organization of units, under one commander, formed for the purpose of carrying out a continuing specific task. 3. A component of a fleet organized by the commander of a task fleet or higher authority for the accomplishment of a specific task or tasks. <i>See also force(s).</i>	task force / grupare de forțe operaționale 1.O grupare temporară de unități, sub un comandant, formată cu scopul de a executa o operațiune sau misiune specifică. 2.O organizație semipermanentă de unități, sub un comandant, formată cu scopul de a îndeplini o sarcină specifică care continuă. 3.O componentă a unei flote organizate de către comandantul unei flote operaționale sau o autoritate mai înaltă pentru îndeplinirea unei misiuni specifice.
tasking / attribution des missions The process of translating the allocation into orders, and passing these orders to the units involved. Each order normally contains sufficient detailed instructions to enable the executing agency to accomplish the mission successfully.	tasking / atribuire de sarcini misiuni Procesul de transformare a alocărilor în ordine, și transmiterea acestor ordine la unitățile implicate. Fiecare ordin, în mod normal, conține instrucțiuni suficient de detaliate care să permită unității executante îndeplinirea cu succes a misiunii.

tattletale / commère In naval operations, a unit maintaining contact with a target from a position which enables it to pass targeting information to other units.	tattletale / conversație În operațiunile navale, o unitate ce menține contactul cu o țintă dintr-o poziție care îi permite să transmită unei alte unități informații despre țintă.
taxiway / voie de circulation A specially prepared or designated path on an aerodrome for the use of taxiing aircraft.	taxiway / cale de circulație (pistă) O cale special pregătită sau desemnată pe un aerodrom pentru uzul avioanelor.
technical analysis / analyse technique In imagery interpretation, the precise description of details appearing on imagery.	technical analysis / analiză tehnică În interpretarea imagistică, descrierea precisă a detaliilor care apar pe imagini.
technical intelligence / renseignement technique Intelligence concerning foreign technological developments, and the performance and operational capabilities of foreign materiel, which have or may eventually have a practical application for military purposes. <i>See also intelligence.</i>	technical intelligence / cercetare-informare tehnică Informații de spionaj privind dezvoltările tehnologice străine și performanța și capacitățile operaționale ale materialului străin, care au sau ar putea avea eventuală aplicație practică în scopuri militare. <i>Vezi de asemenea, intelligence.</i>
technical material / matériel technique 1. In intelligence, equipment, matériel, systems and procedures, technical developments and capabilities intended for operational activities, from which intelligence may be derived. 2. In signals intelligence, data concerning cryptographic systems, communication	technical material / material tehnic 1. În informații, echipament, material, sisteme și proceduri, amenajări și capacități tehnice destinate activităților operaționale, din care se pot obține informații de interes. 2. În domeniul informațiilor din observarea comunicațiilor, date privind sistemele criptografice,

systems, procedures and methods, signal characteristics, equipment and procedures.	sistemele de comunicare, proceduri și metode, caracteristici de semnalizare (comunicare), echipamente și proceduri.
technical neutralization / neutralisation technique A technical operation to render equipment temporarily unusable. <i>See also destruction.</i>	technical neutralization / neutralizare tehnică O operațiune tehnică pentru a face echipamentul temporar inutilizabil. <i>Vezi de asemenea, destruction.</i>
technical specification / spécification technique A detailed description of technical requirements stated in terms suitable to form the basis for the actual design development and production processes of an item having the qualities specified in the operational characteristics. <i>See also operational characteristics.</i>	technical specification / specificație tehnică O descriere detaliată a cerințelor tehnice formulate în termeni corespunzători pentru a forma baza proceselor reale de proiectare, dezvoltare și producție privind un articol care are proprietățile specificate în caracteristicile operaționale. <i>Vezi de asemenea, operational characteristics.</i>
telebrief / transmetteur d'ordres Direct telephone communications between an air controller and the crews in their aircraft on the ground.	telebrief / transmițător de ordine Comunicații telefonice directe între un controlor aerian și echipajele din aeronavele lor pe sol.
telecommunication / télécommunication Any transmission, emission, or reception of signs, signals, writings, images, and sounds or information of any nature by wire, radio, visual, or other electromagnetic systems.	telecommunication / telecomunicații Orice transmisie, emisie, sau recepție de semne, semnale, scrieri, imagini și sunete sau informații de orice natură prin fir, radio, vizual, sau alte sisteme electromagnetice.

teleconference / téléconférence A conference between persons remote from one another but linked by a telecommunication system.	teleconference / teleconferință Conferință între persoane la distanță una față de cealaltă, dar unite printr-un sistem de comunicație.
temporarily filled military post / poste militaire temporaire A nationally undetermined post which a nation has agreed to fill for one tour of duty only.	temporarily filled military post / post militar temporar Un post nedeterminat din punct de vedere național pe care o națiune a fost de acord să-l ocupe numai pentru o tură de serviciu.
temporary cemetery / cimetière temporaire A cemetery for the purpose of: 1. The initial burial of the remains if the circumstances permit; or 2. The re-burial of remains exhumed from an emergency burial.	temporary cemetery / cimitir temporar Un cimitir destinat: 1. Înhumării temporare a rămășițelor, dacă circumstanțele o permit; 2. Reînhumării rămășițelor exhumate după o înmormântare de urgență.
temporary civilian personnel / personnel civil temporaire Civilians engaged either to replace members of the staff who are temporarily absent or to undertake tasks, temporarily in excess of the national or international manpower ceiling.	temporary civilian personnel / personal civil temporar Civili angajați fie pentru a înlocui membrii personalului care sunt temporar absenți sau pentru a prelua sarcinile care depășesc temporar plafonul efectivelor naționale sau internaționale.
terminal control area / zone de contrôle terminale A control area normally established at the confluence of Air Traffic Service routes in the vicinity of one or more major aerodromes. <i>See also airway; controlled airspace; control area; control zone.</i>	terminal control area / zonă de control terminal O zonă de control stabilită de obicei la confluența rutelor Serviciului de Control și Dirijare a traficului aerian în apropierea unui sau mai multor aerodromuri majore. <i>Vezi de asemenea, airway; controlled airspace;</i>

	<i>control area; control zone.</i>
terminal guidance / guidage de fin de trajectoire The guidance applied to a missile between midcourse guidance and its arrival in the vicinity of the target.	terminal guidance / dirijare finală Ghidare aplicată unei rachete între dirijarea pe porțiunea medie a traiectoriei și aterizarea ei în vecinătatea țintei.
terminal velocity / 1. vitesse limite; 2. vitesse terminale 1. Hypothetical maximum speed a body could attain along a specified flight path under given conditions of weight and thrust if diving through an unlimited distance in air of specified uniform density. 2. Remaining speed of a projectile at the point in its downward path where it is level with the muzzle of the weapon.	terminal velocity / viteză finală 1. Viteza maximă ipotetică pe care un corp o poate atinge de-a lungul unei traiectorii de zbor specificate în anumite condiții de greutate și tracțiune în aer, de densitate uniformă specificată, pe o distanță nelimitată. 2. Viteza remanentă a unui proiectil în punctul traiectoriei sale descendente situat la același nivel cu gura țeavii.
terrain analysis / analyse du terrain The collection, analysis, evaluation and interpretation of geographic information on the natural and man-made features of the terrain, combined with other relevant factors, to predict the effect of the terrain on military operations.	terrain analysis / analiza terenului ulegerea, analiza, evaluarea și interpretarea informațiilor geografice asupra caracteristicilor naturale sau artificiale ale terenului, combinate cu alți factori relevanți, pentru a predicționa efectul terenului asupra operațiunilor militare.

terrain avoidance system / fonction "évitement du sol" A system which provides the pilot or navigator of an aircraft with a situation display of the ground or obstacles which project above either a horizontal plane through the aircraft or a plane parallel to it, so that the pilot can manoeuvre the aircraft to avoid the obstruction.	terrain avoidance system / sistem de „evitare a terenului“ Sistem care asigură pilotul sau navigatorul unui avion cu o reprezentare a solului sau a obstacolelor care se proiectează fie peste planul orizontal al avionului fie pe un plan paralel cu acesta, astfel încât pilotul să poată manevra avionul pentru evitarea obstacolelor.
terrain clearance system / fonction "découpe" A system which provides the pilot, or autopilot, of an aircraft with climb or dive signals such that the aircraft will maintain a selected height over flat ground and clear the peaks of undulating ground within the selected height in a vertical plane through the flight vector. This system differs from terrain following in that the aircraft need not descend into a valley to follow the ground contour.	terrain clearance system / sistem de separare a terenului Sistem care asigură pilotul sau pilotul automat al unui avion cu semnale de urcare sau coborâre, astfel încât avionul va menține o înălțime anume deasupra terenului plat și va evita vârfurile de munte sau terenul ondulat în cadrul unor înălțimi selecționate în planul vertical prin vectorul de zbor. Acest sistem diferă de acela care urmează terenul prin aceea că avionul nu trebuie să coboare pentru a urma contururile solului.
terrain flight / vol tactique Flight close to the earth's surface during which airspeed, height and/or altitude are adapted to the contours and cover of the ground in order to avoid enemy detection and fire.	terrain flight / zbor cu orientare după repere terestre (zbor tactic) Zbor apropiat de suprafața terestră în timpul căruia viteza de zbor, înălțimea și/sau altitudinea sunt adaptate configurației terenului pentru a evita detectarea și tirul inamic.

terrain following system / fonction "suivi du terrain" A system which provides the pilot or autopilot of an aircraft with climb or dive signals such that the aircraft will maintain as closely as possible, a selected height above a ground contour in a vertical plane through the flight vector.	terrain following system / sistem de urmărire a terenului Sistem care asigură pilotul sau pilotul automat al unui avion cu semnale de ridicare sau coborâre, în așa fel încât avionul va menține cât mai aproape posibil, o înălțime selectată deasupra unei configurații de teren într-un plan vertical al vectorului de zbor.
terrorism / terrorisme The unlawful use or threatened use of force or violence against individuals or property in an attempt to coerce or intimidate governments or societies to achieve political, religious or ideological objectives.	terrorism / terorism Folosirea ilegală sau folosirea amenințării cu forța sau violența împotriva persoanelor sau proprietății într-o încercare de a constrânge sau intimida guverne sau societăți să îndeplinească obiective politice, religioase sau ideologice.
test depth / immersion d'épreuve The depth of which the submarine is tested by actual or simulated submergence.	test depth / imersiune de probă Adâncimea la care submarinul este testat prin submersie reală sau simulată.
theatre operational stocks / stocks opérationnels du théâtre Operational stocks normally held in a theatre to support that theatre. <i>See also operational stocks; stocks; war reserves.</i>	theatre operational stocks / stocuri operaționale ale teatrului de luptă Stocuri operaționale ținute în mod normal în interiorul unui teatru de luptă pentru a susține acel teatru de luptă. <i>Vezi de asemenea, operational stocks; stocks; war reserves.</i>

thermal exposure / effet thermique The total normal component of thermal radiation striking a given surface throughout the course of a detonation; expressed in calories per square centimetre and/or megajoules per square metre.	thermal exposure / expunere termică (efect termic) Componenta normală totală a radiației termice care lovește o suprafață dată în cursul unei explozii, exprimată în calorii pe centimetrul pătrat și/sau megajoules pe metru pătrat.
thermal imagery / imagerie thermique Imagery produced by sensing and recording the thermal energy emitted or reflected from the objects which are imaged.	thermal imagery / imagini termice Imagini produse prin detectarea și înregistrarea energiei termice emise sau reflectate de obiectele care sunt examinate.
thermal radiation / rayonnement thermique The heat and light produced by a nuclear explosion.	thermal radiation / radiație termică Căldura și lumina produse de o explozie nucleară.
thermal shadow / ombre thermique The tone contrast difference of infrared linescan imagery which is caused by a thermal gradient which persists as a result of a shadow of an object which has been moved.	thermal shadow / umbră termică Diferența de contrast în nuanță a imaginilor în infraroșu prin baleiaj pe orizontală, care este produsă de un gradient termic ce persistă, ca un rezultat al umbrei unui obiect ce a fost mișcat.
thermal X-rays / rayonnement thermique The electromagnetic radiation, mainly in the soft (low-energy) X-ray region, emitted by the debris of a nuclear weapon by virtue of its extremely high temperature.	thermal X-rays / raze X – termice (radiație termică) Radiație electromagnetică, situată în principal în banda de raze X moi (energie joasă), emise de reziduurile unei arme nucleare în virtutea temperaturii acesteia extrem de înalte.

thermonuclear / thermonucléaire An adjective referring to the process (or processes) in which very high temperatures are used to bring about the fusion of light nuclei, with the accompanying liberation of energy.	thermonuclear / termonuclear Un adjectiv care se referă la procesul (sau procesele) în care temperaturi foarte ridicate sunt folosite pentru fuziunea nucleelor ușoare, concomitent cu eliberarea de energie.
thermonuclear weapon / arme thermonucléaire A weapon in which very high temperatures are used to bring about the fusion of light nuclei such as those of hydrogen isotopes (e.g., deuterium and tritium) with the accompanying release of energy. The high temperatures required are obtained by means of fission.	thermonuclear weapon / armă termonucleară O armă în care temperaturi foarte mari sunt folosite pentru a produce fuziunea nucleelor ușoare precum izotopii de hidrogen (deuterium și tritium) concomitent cu eliberarea de energie. Temperaturile ridicate necesare sunt obținute cu ajutorul fisiunii.
threat-oriented munitions / stocks de munitions proportionnels à la menace In stockpile planning, munitions intended to neutralize a finite assessed threat and for which the total requirement is determined by an agreed mathematical model. <i>See also level-of-effort munitions.</i>	threat-oriented munition / stocuri de muniții proporționale cu amenințarea În planificarea depozitelor de materiale, munițiile destinate să neutralizeze o amenințare directă, limitată, și pentru care necesarul total este determinat printr-un model matematic acceptat. <i>Vezi de asemenea, level-of-effort munitions.</i>
threshold / seuil The beginning of that portion of the runway usable for landing.	threshold / prag Începutul acelei porțiuni din pista de rulare folosită pentru aterizare.

tie down / arrimage The fastening or securing of a load to its carrier by use of ropes, cables or other means to prevent shifting during transport. Also used (as a noun) to describe the material employed to secure a load. <i>Also called "lashing".</i>	tie down / ancorare Legarea sau securizarea unei încărcături la purtătorul ei prin folosirea de frânghii, cabluri sau alte mijloace pentru a preveni alunecarea pe durata transportului. Folosit de asemenea (ca un substantiv) pentru a descrie materialul folosit pentru securizarea încărcăturii. <i>Numiât și "lashing".</i>
tie down diagram / schéma d'arrimage A drawing indicating the prescribed method of securing a particular item of cargo within a specific type of vehicle.	tie down diagram / diagramă de ancorare O schemă care indică metoda prescrisă de securizare a unui articol anume de încărcătură în interiorul unui tip distinct de vehicul.
tie down point / point d'arrimage An attachment point provided on or within a vehicle for securing cargo. <i>Also called "lashing point".</i>	tie down point / punct de ancorare Un punct de fixare distinct, asigurat pe, sau în interiorul unui vehicul pentru securizarea încărcăturii. <i>Numit și "lashing point".</i>
tie down point pattern / plan de soute The pattern of tie down points within a vehicle.	tie down point pattern / modelul punctelor de ancorare Modelul punctelor de ancorare în interiorul unui vehicul.
tilt angle / angle d'inclinaison The angle between the optical axis of an air camera and the vertical at the time of exposure. <i>See also angle of depression; roll.</i>	tilt angle / unghi de înclinare Unghiul între axa optică a unui aparat de fotografiere aeriană și planul vertical în momentul expunerii. <i>Vezi de asemenea, angle of depression; roll.</i>

time fuze / fusée à temps A fuze which contains a graduated time element to regulate the time interval after which the fuze will function. <i>See also fuze.</i>	time fuze / focos fuzant de timp Un focos care conține un element gradat în funcție de timp pentru a regla intervalul de timp după care va funcționa focosul. <i>Vezi de asemenea, fuze.</i>
time of flight / durée de trajet In artillery and naval fire support, the time in seconds from the instant a weapon is fired, launched, or released from the delivery vehicle or weapons system to the instant it strikes or detonates.	time of flight / durată de traiect În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, timpul în secunde din momentul când o armă este declanșată, lansată sau decuplată de la un mijloc de transport sau sistemele de arme până în momentul în care lovește țintă sau explodează.
time on target / heure sur l'objectif 1. Time at which aircraft are scheduled to attack or photograph a target. 2. In other than air operations, the time of the first weapons effect on the target groups. 3. In coordinated maritime operations, the time of arrival of the first warhead in a specified target area.	time on target / momentul sosirii la țintă 1. Momentul la care un avion este programat să atace sau să fotografieze o țintă. 2. În alte operațiuni decât cele aeriene, momentul primei acțiuni a armelor asupra grupurilor de ținte. 3. În operațiunile maritime coordonate, momentul sosirii primei componente de luptă în zona țintei planificate.
time slot / créneau de temps Period of time during which certain activities are governed by specific regulations.	time slot / profil de timp Perioada de timp în care anumite activități sunt guvernate de reglementări specifice.

titling strip / donnée de marquage - donnée de titrage The information added to negatives and/or positives, in accordance with regulations to identify and provide reference information.	titling strip / date de marcare Informație adăugată pe negative și/sau pe pozitive, în acord cu reglementările de identificare și care asigură informații de referință.
TNT equivalent / équivalence TNT A measure of the energy released from the detonation of a nuclear weapon, or from the explosion of a given quantity of fissionable material, in terms of the amount of TNT (Trinitrotoluene) which could release the same amount of energy when exploded.	TNT equivalent / echivalent TNT O măsură a energiei eliberate prin explozia unei arme nucleare, sau dintr-o explozie cu o cantitate dată de material fisibil, în funcție de cantitatea de TNT (trinitrotoluen) care poate elibera aceeași cantitate de energie atunci când explodează.
tone / ton Each distinguishable shade variation from black to white on imagery.	tone / ton (de culoare) Orice variație de nuanță care se poate distinge de la negru la alb pe o imagine.
tonedown / atténuation <i>See attenuation.</i>	tonedown / atenuare <i>Vezi attenuation.</i>
topographic base / base topographique <i>See chart base.</i>	topographic base / bază topografică <i>Vezi chart base.</i>
torpedo defence net / filet paretorpille A net employed to close an inner harbour to torpedoes fired from seaward or to protect an individual ship at anchor or underway.	torpedo defence net / plasă de apărare anti-torpilă O plasă folosită pentru a închide un port interior pentru torpilele trase din largul mării sau pentru a proteja o navă individuală la ancoră sau în mers.

total dosage attack / attaque à dose totale A chemical operation which does not involve time limit within which to produce the required toxic level.	total dosage attack / atac cu doză totală O operație chimică ce nu presupune limită de timp în care să se producă nivelul toxic cerut.
total pressure / pression totale The sum of dynamic and static pressures.	total pressure / presiune totală Suma presiunilor dinamică și statică.
touchdown / posé The contact, or moment of contact, of an aircraft or spacecraft with the landing surface.	touchdown / contact la aterizare Contactul sau momentul contactului unui avion sau nave spațiale cu suprafața de aterizare.
touchdown zone / zone de posé 1. For fixed wing aircraft - The first 3,000 feet or 1,000 metres of runway beginning at the threshold. 2. For rotary wings and vectored thrust aircraft - That portion of the helicopter landing area or runway used for landing.	touchdown zone / zonă de contact la aterizare 1. Pentru avion cu aripi fixe – primele 3000 picioare sau primii 1000 metri de pistă începând de la prag. 2. Pentru elicoptere și avioane cu decolare verticală – acea porțiune a zonei de aterizare a elicopterului sau de rulare folosită pentru aterizare.
track (to) / 1. suivre - 2. acquérir - 3. poursuivre 1. To display or record the successive positions of a moving object. 2. To lock on to a point of radiation and obtain guidance therefrom. <i>See also lock on.</i> 3. To keep a gun properly aimed, or to point continuously a target-locating instrument at a moving target.	track (to) / urmărire (la), a ține în vizor 1. A afișa sau înregistra pozițiile succesive ale unui obiect în mișcare. 2. Prinderea unui punct de radiație și, de aici, obținerea dirijării necesare. <i>Vezi de asemenea, lock on.</i> 3. A menține o armă corect orientată sau a îndrepta în mod continuu un instrument de localizare a țintei către o țintă în

	mișcare.
track / 1. axe de passage; 2. trace; 3. chenille; 4. route; 5. chemin de guidage 1. In air photographic reconnaissance, the prescribed ground path over which an air vehicle moves during the execution of its mission. 2. A mark left on the ground by the passage or presence of a person or object. 3. One of two endless belts on which a full-track or half-track vehicle runs. 4. The projection on the surface of the earth of the path of a spacecraft, aircraft or ship, the direction of which path at any point is usually expressed in degrees from North (true, magnetic, or grid). 5. A metal part forming a path for a moving object.	track / pistă, urmă de trecere 1. În cercetarea aeriană fotografică, traseul terestru stabilit deasupra căruia un vehicul aerian se mișcă pe durata executării misiunii lui. 2. O urmă lăsată pe sol de trecerea sau prezența unei persoane sau a unui obiect. 3. Una din cele două benzi fără sfârșit pe care se deplasează un vehicul șenilat sau semișenilat. 4. Proiecția pe suprafața pământului a traiectoriei unei nave spațiale, avion sau navă, traiectorie a cărei direcție în orice punct este, de regulă, exprimată în grade față de Nord (adevărat, magnetic sau de rețea). 5. O parte metalică care formează o urmă pentru un obiect în mișcare.
track handover / transfert de piste In air defence, the process of transferring the responsibility for production of a track from one track production area to another.	track handover / transfer de pistă În apărarea antiaeriană, procesul de transferare a responsabilității pentru formarea unei traiectorii de la o zonă de generare de traiectorii la o alta.

tracking / poursuite Precise and continuous position-finding of targets by radar, optical, or other means.	tracking / urmărire Determinarea precisă și continuă a poziției țintelor cu ajutorul radarului, a sistemelor optice sau prin alte mijloace.
track production / production des pistes A function of a surveillance organization in which the active and passive radar inputs are correlated into coherent position reports, together with historical positions, identity, height, strength and direction.	track production / producere (generare) de piste O funcție a unei organizații de supraveghere în care intrările radar active și pasive sunt corelate în rapoarte coerente de poziție, împreună cu poziții istorice, identitate, înălțime, forță și direcție.
track production area / zone de production des pistes. An area in which tracks are produced by one radar station.	track production area / zonă de producere (generare) de piste O zonă în care pistelesunt produse de o stație radar.
track symbology / symboles de piste Symbols used to display tracks on a data display console or other display device.	track symbology / simboluri pentru pistă Simboluri folosite pentru a afișa pisteles pe ecrane de reprezentare a datelor sau pe alte dispozitive de afișare.

track telling / transfert de pistes The process of communicating air surveillance and tactical data information between command and control systems or between facilities within the systems. Telling may be classified into the following types: a. Back tell - The transfer of information from a higher to a lower echelon of command. b. Cross tell - The transfer of information between facilities at the same operational level. c. Forward tell - The transfer of information to a higher level of command. d. Overlap tell - The transfer of information to an adjacent facility concerning tracks detected in the adjacent facility's area of responsibility. e. Relateral tell - The relay of information between facilities through the use of a third facility. This type of telling is appropriate between automated facilities in a degraded communication environment.	track telling / transfer de piste Procesul de comunicare a datelor de cercetare/supraveghere aeriană și a informațiilor tactice între sisteme de comandă și control sau între facilități din cadrul sistemelor. Transferul poate fi clasificat astfel: a. Transfer invers – Transfer de informații de la un eșalon de comandă superior la unul inferior. b. Transfer încrucișat – Transferul de informații între facilități de același nivel operațional. c. Transfer direct – Transferul de informații către un nivel de comandă superior. d. Transfer suprapus – Transfer de informații către o facilitate adiacentă cu privire la piste detectate în zona de responsabilitate a facilității respective. e. Transfer indirect – Schimbul de informații între facilități prin intermediul unei a treia organizații. Acest fel de transfer este oportun între facilități automate într-un mediu de comunicație degradat.
trafficability / aptitude à la circulation Capability of terrain to bear traffic. It refers to the extent to which the terrain will permit continued movement of any	trafficability / capacitate de deplasare Capacitatea unui teren de a suporta traficul. Se referă la măsura în care terenul va permite deplasarea continuă pentru orice

and/or all types of traffic.	și/sau toate tipurile de trafic.
traffic control police / police de la circulation Any personnel ordered by a military commander and/or by a civil authority to facilitate the movement of traffic and to prevent and/or report any breach of road traffic regulations.	traffic control police / poliție de control al circulației Orice persoană sub ordinele unui comandant militar și/sau ale unei autorități civile pentru a facilita desfășurarea traficului, a preveni și/sau raporta orice încălcare a reglementărilor de circulație.
traffic density / densité du trafic The average number of vehicles that occupy one mile or one kilometre of road space, expressed in vehicles per mile or per kilometre.	traffic density / densitatea traficului Media numărului de vehicule care ocupă o milă sau un kilometru de spațiu rutier, exprimată în vehicule pe milă sau pe kilometru.
traffic flow / débit d'itinéraire The total number of vehicles passing a given point in a given time. Traffic flow is expressed as vehicles per hour.	traffic flow / debit de trafic Numărul total de vehicule ce trec printr-un punct dat într-o perioadă de timp dată. Este exprimat în vehicule pe oră.
trail / traînée de bombardement The manner in which a bomb trails behind the aircraft from which it has been released, assuming the aircraft does not change its velocity after the release of the bomb.	trail / rămânere în urmă Modul în care o bombă rămâne în urmă față de avionul din care a fost lansată, presupunând că avionul nu își modifică viteza după lansarea bombei.
trailer aircraft / avion suiveur Aircraft which are following and keeping under surveillance a designated airborne contact. <i>Also called "shadow". See also shadower.</i>	trailer aircraft / avion urmăritor Avion care urmărește și ține sub observație un contact aeropurtat desemnat. <i>Numit și "shadow". Vezi de asemenea, shadower.</i>

trail formation / formation en ligne A formation in which all aircraft are in single file, each directly behind the other. <i>Also called "line astern". See also column formation; transport stream.</i>	trail formation / formație în coloană O formație în care toate avioanele sunt într-un singur rând, fiecare exact în spatele celui lalt. <i>Numit și "line astern". Vezi de asemenea, column formation; transport stream.</i>
train path / marche In railway terminology, the timing of a possible movement of a train along a given route. All the train paths on a given route constitute a time table.	train path / parcurs de tren În terminologia căilor ferate, alegerea timpului pentru executarea unei posibile mișcări a trenului de-a lungul unei rute date. Toate parcursurile trenurilor pe o rută dată constituie orar de timp (mersul trenurilor).
transfer loader / chariot de transbordement A wheeled or tracked vehicle with a platform capable of vertical and horizontal adjustment used in the loading and unloading of aircraft, ships, or other vehicles.	transfer loader / încărcător de transfer Un vehicul pe roți sau tractat cu o platformă capabilă de reglare verticală sau orizontală folosit în încărcarea și descărcarea avioanelor, navelor sau a altor vehicule.
transfer of authority / transfert d'autorité Within NATO, an action by which a member nation or NATO Command gives operational command or control of designated forces to a NATO Command.	transfer of authority / transfer de autoritate În cadrul NATO, o acțiune prin care o națiune membră sau un Comandament NATO predă comanda sau controlul operațional al forțelor specificate către un Comandament NATO.

transient / isolé - maintenu en attente An individual awaiting orders, transport, eat., at a post or station to which he is not attached or assigned. <i>Also called "draftee; holdee".</i>	transient / tranzitoriu (trecător, în trecere) O persoană ce așteaptă ordine, transport, mâncare, la postul sau stația la care nu este atașată sau atribuită. <i>Numit și "draftee; holdee".</i>
transit bearing / relèvement en transit A bearing determined by nothing the time at which two features on the earth's surface have the same relative bearing.	transit bearing / relevment în tranzit Relevment obținut notând momentul la care două detalii de relief de pe suprafața pământului au același relevment relativ.
transition altitude / altitude de transition The altitude at or below which the vertical position of an aircraft is controlled by reference to altitude. <i>See also altitude; transition level.</i>	transition altitude / altitudine de tranziție Altitudinea la sau sub care poziția verticală a unui avion este controlată prin referință la altitudine. <i>Vezi de asemenea, altitude; transition level.</i>
transition layer / couche de transition The airspace between the transition altitude and the transition level.	transition layer / strat de tranziție Spațiu aerian între altitudinea de tranziție și nivelul de tranziție.
transition level / niveau de transition The lowest flight level available for use above the transition altitude. <i>See also altitude; transition altitude.</i>	transition level / nivel de tranziție Nivelul de zbor cel mai coborât disponibil pentru utilizare deasupra altitudinii de tranziție. <i>Vezi de asemenea, altitude; transition altitude.</i>
transit route / route du large A sea route which crosses open waters normally joining two coastal routes.	transit route / rută de tranzit Rută în largul mării care leagă în mod normal două rute de coastă.

transonic / transsonique Of or pertaining to the speed of a body in a surrounding fluid when the relative speed of the fluid is subsonic in some places and supersonic in others. This is encountered when passing from subsonic to supersonic speed and vice versa. <i>See also speed of sound.</i>	transonic / transsonic Se raportează la viteza unui corp în fluidul înconjurător atunci când viteza relativă a corpului este subsonică în anumite locuri și supersonică în altele. Acest caz se întâlnește când se trece de la o viteză subsonică la una supersonică sau viceversa. <i>Vezi de asemenea, speed of sound.</i>
transparency / épreuve transparente An image fixed on a clear base by means of a photographic, printing, chemical or other process, especially adaptable for viewing by transmitted light. <i>See also diapositive; plate.</i>	transparency / transparență O imagine fixată pe o bază clară cu ajutorul unui proces fotografic, de tipărire, chimic sau de altă natură, în mod special adaptabil pentru vizionare cu ajutorul luminii transmise. <i>Vezi de asemenea, diapositive; plate.</i>
transponder / transpondeur A receiver-transmitter which will generate a reply signal upon proper interrogation. <i>See also responsor.</i>	transponder / transponder Emitător –receptor care generează un semnal de răspuns la o solicitare a unui dispozitiv similar de la sol.

transport aircraft / aéronef de transport Aircraft designed primarily for the carriage of personnel and/or cargo. Transport aircraft may be classed according to range, as follows: a. Short-range - Not to exceed 1 200 nautical miles at normal cruising conditions (2222 km). b. Medium-range - Between 1 200 and 3 500 nautical miles at normal cruising conditions (2222 and 6482 km). c. Long-range - Exceeds 3 500 nautical miles at normal cruising conditions (6482 km). <i>See also strategic transport aircraft; tactical transport aircraft.</i>	transport aircraft / aeronavă de transport Aeronavă destinată în special pentru transportul de personal sau mărfuri. Pot fi clasificate după raza de acțiune, după cum urmează : a. scurt curier – rază ascurtă de acțiune, până la 1200 mile (2222 km); b. raza medie de acțiune, 1200 – 3500 mile, (2222 – 6482 km); c. rază lungă de acțiune, peste 3500 mile (6482 km).
transport capacity / capacitate de transport The number of persons, weight or volume of the load which can be carried by means of transport under given conditions. <i>See also payload.</i>	transport capacity / capacitate de transport Numărul de persoane, greutatea sau volumul de încărcătură, care poate fi transportat în diferite condiții.
transport stream / courant aérien Transport aircraft flying in single file, either in formation or singly, at defined intervals. <i>See also column formation; trail formation.</i>	transport stream / transport aerian curent Avion de transport care zboară într-o singură direcție, atât în formație, cât și singur, la intervale definite. <i>Vezi de asemenea, column formation; trail formation.</i>

trans-shipment point / point de transbordement A location where material is transferred between vehicles. <i>See also navigation head; railhead.</i>	trans-shipment point / punct de transbordare Un amplasament unde materialul transportat este transferat între vehicule. <i>Vezi de asemenea, navigational head; railhead.</i>
traverse / 1. pointer en direction; 2. cheminement graphique 1. To turn a weapon to the right or left on its mount. 2. A method of surveying in which lengths and directions of lines between points on the earth are obtained or from field measurements, and used in determining positions of the points.	traverse / ochire orizontală (câmp de tragere) 1. A roti o armă la stânga sau la dreapta piesei. 2. O metodă de supraveghere în care lungimile și direcțiile liniilor între punctele de pe suprafața pământului sunt obținute din măsurători de teren, și folosite în determinarea pozițiilor punctelor.
traverse level / altitude de transit That vertical displacement above low level air defence systems, expressed both as height and altitude, at which aircraft can cross the area.	traverse level / nivel de traversare (altitudine de tranzit) Deplasarea verticală deasupra sistemelor de apărare antiaeriană de joasă înălțime, exprimată atât ca înălțime, cât și ca altitudine, la care avionul poate traversa zona.

triage / triage - tri 1. The evaluation and classification of wounded for purposes of treatment and evacuation. It consists of the immediate sorting of patients according to type and seriousness of injury, and likelihood of survival, and the establishment of priority for treatment and evacuation to assure medical care of the greatest benefit to the largest number. <i>Also called "sorting".</i> 2. In battlefield maintenance, the evaluation and classification of equipment by a maintenance unit for further action. <i>Also called "sorting".</i>	triage / triere, sortare 1. Evaluarea și clasificarea răniților în vederea tratamentului și evacuării. Constă din imediata triere a pacienților în funcție de tipul și gravitatea rănilor, de șansele de supraviețuire, precum și stabilirea priorităților pentru tratament și evacuare în vederea asigurării îngrijirilor medicale cu cel mai mare beneficiu în folosul celui mai mare număr de îngrijiți. <i>Numit și "sorting".</i> 2. Întreținerea pe câmpul de luptă, evaluarea și clasificarea echipamentului cu ajutorul unei unități de întreținere, în vederea acțiunilor viitoare. <i>Numit și "sorting".</i>
triangulation station / station de triangulation A point on the earth, the position of which is determined by triangulation. <i>Commonly called "trig point".</i>	triangulation station / punct geodezic (stație de triangulație) Un punct pe pământ, a cărui poziție este determinată prin triangulație. <i>Numit și „trig point”.</i>
tri-camera photography / faisceau de trois photographies Photography obtained by simultaneous exposure of three cameras systematically disposed in the air vehicle at fixed overlapping angles relative to each other in order to cover a wide field. <i>See also fan camera photography; fan cameras.</i>	tri-camera photography / fascicul de trei fotografii Fotografie obținută prin expunerea simultană a trei camere dispuse sistematic în vehiculul aerian la unghiuri de suprapunere fixe unul față de celălalt cu scopul de a acoperi un câmp cât mai larg. <i>Vezi de asemenea, fan camera photography; fan cameras.</i>

trim size / format massicoté The size of a map or chart sheet when the excess paper outside the margin has been trimmed off after printing.	trim size / format finisat Dimensiunea unei foi de hartă, diagramă / schiță după ce excesul de hârtie de pe margini a fost îndepărtat după tipărire.
tropopause / tropopause The transition zone between the stratosphere and the troposphere. The tropopause normally occurs at an altitude of about 25.000 to 45.000 feet (8 to 15 kilometres) in polar and temperate zones, and at 55.000 feet (20 kilometres) in the tropics.	tropopause / tropopauză Tranzitarea unei zone între stratosferă și troposferă. Tropopauza survine în mod normal la o altitudine între circa 25000 la 45000 feet (8-10 km) în zonele polare și temperate, și la 55000 feet (20 km) la tropice.
troposphere / troposphère The lower layers of atmosphere, in which the change of temperature with height is relatively large. It is the region where clouds form, convection is active, and mixing is continuous and more or less complete.	troposfere / troposferă Păturile joase ale atmosferei, în care schimbarea temperaturii în funcție de înălțime este relativ mare. Este regiunea în care se formează norii, convecția este activă și amestecul este continuu și mai mult sau mai puțin complet.
true bearing / azimuth géographique - relèvement géographique - relèvement vrai - azimuth vrai Bearing measured with reference to true north. <i>Commonly called "bearing". See also bearing; grid bearing; magnetic bearing; relative bearing.</i>	true bearing / relevment real (geografic) Relevment măsurat cu referință la Nordul adevărat. <i>Numit obișnuit și "bearing". Vezi de asemenea, bearing; grid bearing; magnetic bearing; relative bearing.</i>

true convergence / convergence des méridiens sur le sphéroïde A change in the azimuth of a great circle from one meridian to another. <i>See also convergence.</i>	true convergence / convergență reală O schimbare în azimutul unui cerc mare de la un meridian la altul. <i>Vezi de asemenea, convergence.</i>
true horizon / 1. horizon vrai; 2. orizon théorique 1. The boundary of a horizontal plane passing through a point of vision. 2. In photogrammetry, the boundary of a horizontal plane passing through the perspective centre of a lens system.	true horizon / orizont real 1. Limita unui plan orizontal care trece printr-un punct de vizare. 2. În fotogrammetrie, limita unui plan orizontal care trece prin centrul de perspectivă al unui sistem de lentile.
true north / nord vrai ou géographique The direction from an observer's position to the geographic North Pole. The north direction of any geographic meridian.	true north / nordul real Direcția de la poziția unui observator până la Polul Nord geografic. Direcția nord a oricărui meridian geografic.
trunk air route / route aérienne principale An air route established for the strategic movement of military forces.	trunk air route / rută aeriană principală O rută aeriană stabilită pentru deplasarea strategică a forțelor militare.
turn and slip indicator / indicateur combiné de virage et dérapage An instrument which combines the functions of a turn and a slip indicator.	turn and slip indicator / indicator viraj-glisadă (indicator combinat de viraj și derapaj) Un instrument care combină funcțiunile unui indicator de viraj - derapaj.

turnaround / rotation The length of time between arriving at a point and being ready to depart from that point. It is used in this sense for the loading, unloading, refuelling and rearming, where appropriate, of vehicles, aircraft and ships. <i>See also turnaround cycle.</i>	turnaround / rotație Perioada de timp între sosirea la un punct și momentul „gata” de plecare din acel punct. Se folosește în acest sens pentru încărcarea, descărcarea, alimentarea sau rearmarea, atunci când este potrivit vehiculelor, avioanelor sau navelor. <i>Vezi de asemenea, turnaround cycle.</i>
turnaround cycle / temps de rotation A term used in conjunction with vehicles, ships and aircraft, and comprising the following: loading time at departure point; time to and from destination, unloading and loading time at destination; unloading time at returning point, planned maintenance time, and where applicable, time awaiting facilities. <i>See also turnaround.</i>	turnaround cycle / ciclul de rotație Un termen folosit pentru vehicule, nave și aeronave și care cuprinde următoarele: durata de încărcare la punctul de plecare, timpul la/de la destinație, timpul de descărcare la destinație, timpul de descărcare la punctul de întoarcere, timpul planificat al mentenanței și, când este cazul, timpul de așteptare. <i>Vezi de asemenea, turnaround.</i>
turning movement / mouvement tournant A variation of the envelopment in which the attacking force passes around or over the enemy's principal defensive positions to secure objectives deep in the enemy's rear to force the enemy to abandon his position or divert major forces to meet the threat. <i>See also envelopment.</i>	turning movement / manevră de întoarcere O variație a învăluirii /încercuirii, în care forța de atac trece pe lângă sau peste pozițiile defensive principale ale inamicului pentru a securiza obiective adânc în spatele inamicului, pentru a forța inamicul să-și abandoneze poziția ori ca să distragă atenția forțelor principale de la atacul principal. <i>Vezi de asemenea, envelopment.</i>

turning point / point d'inflexion In land mine warfare, a point on the centreline of a mine strip or row where it changes direction.	turning point / punct de întoarcere În războiul terestru de mine, un punct situat pe linia mediană a unei fâșii minate sau unui rând de mine unde se schimbă direcția.
turn-in point / point de début d'attaque The point at which an aircraft starts to turn from the approach direction to the line of attack. <i>See also contact point; pull-up point.</i>	turn-in point / punct de începere a atacului Punctul la care un avion începe să vireze din direcția de apropiere către linia de atac. <i>Vezi de asemenea, contact point; pull-up point.</i>
twilight / crépuscule The periods of incomplete darkness following sunset and preceding sunrise. Twilight is designated as civil, nautical or astronomical, as the darker limit occurs when the centre of the sun is 6 , 12 or 18 , respectively, below the celestial horizon.	twilight / crepuscul Perioadele de întuneric incomplet ce urmează apusului și preced răsăritul. Crepusculul este specificat ca civil, nautic sau astronomic după cum limita de întuneric survine când centrul soarelui este la 6,12 sau respectiv 18 sub orizontul ceresc.
two-up / par deux A formation with two elements disposed abreast; the remaining element(s) in rear.	two-up / dispozitiv de luptă cu două unități O formație cu două elemente la aceeași înălțime; elementul(ele) rămas(e) în spate.
type of burst / type d'explosion <i>See airburst; high altitude burst; low airburst; nuclear airburst; nuclear surface burst; nuclear underground burst; nuclear underwater burst.</i>	type of burst / tip de explozie <i>Vezi airburst; high altitude burst; low airburst; nuclear airburst; nuclear surface burst; nuclear underground burst; nuclear underwater burst.</i>

U	
uncharged demolition target / ouvrage à destruction préparée A demolition target for which charges have been calculated, prepared, and stored in a safe place, and for which execution procedures have been established. <i>See also demolition.</i>	uncharged demolition target / țintă de distrugere pregătită O țintă de demolare pentru care încărcăturile au fost calculate, pregătite și stocate într-un loc sigur, și pentru care au fost stabilite proceduri de execuție. <i>Vezi de asemenea, demolition.</i>
uncharged weapon / arme déchargée A previously charged weapon which has been returned to a loaded state. <i>See also charged weapon; loaded weapon; unloaded weapon.</i>	uncharged weapon / armă descărcată O armă încărcată anterior care a fost readusă la o stare de a fi încărcată. <i>Vezi de asemenea, charged weapon; loaded weapon; unloaded weapon.</i>
unclassified matter / texte non classifié Official matter which does not require the application of security safeguards but the disclosure of which may be subject to control for other reasons. <i>See also classified matter.</i>	unclassified matter / material (subiect) neclasificat Material (subiect) oficial care nu necesită aplicarea măsurilor de securitate, dar a cărei dezvăluire poate fi controlată din alte rațiuni. <i>Vezi de asemenea, classified matter.</i>
uncontrolled mosaic / mosaïque sommaire A mosaic composed of uncorrected photographs, the details of which have been matched from print to print without ground control or other orientation. Accurate measurement and direction cannot be accomplished. <i>See also mosaic; rectification.</i>	uncontrolled mosaic / mozaic necontrolat Un mozaic compus din fotografii necorectate, ale căror detalii au fost ajustate de la fotografie la fotografie fără dirijare de la sol sau altă orientare. Măsurătorile și direcțiile precise nu pot fi realizate. <i>Vezi de asemenea, mosaic; rectification.</i>

unconventional warfare / guerre non conventionnelle General term used to describe operations conducted for military, political or economic purposes within an area occupied by the enemy and making use of the local inhabitants and resources.	unconventional warfare / război neconvențional Termen general folosit pentru a descrie operațiuni conduse în scopuri militare, politice sau economice în interiorul unei zone ocupate de inamic folosindu-se locuitorii și resursele locale.
underslung load / charge sous élingue In helicopter transport operations, any external load hanging under the helicopter fuselage. <i>See also hook operation.</i>	underslung load / încărcătură suspendată În operațiunile de transport cu elicopterul, orice încărcătură externă suspendată sub fuzelajul elicopterului. <i>Vezi de asemenea, hook operation.</i>
underwater demolition / démolition sous-marine The destruction or neutralization of underwater obstacles; this is normally accomplished by underwater demolition teams.	underwater demolition / distrugere submarină Distrugerea sau neutralizarea obstacolelor submarine; este de obicei îndeplinită de echipe de demolare submarină.
underway replenishment / ravitaillement à la mer <i>See replenishment at sea.</i>	underway replenishment / realimentare în marș pe mare <i>Vezi replenishment at sea.</i>
underway replenishment force / force de ravitaillement à la mer A task force of fleet auxiliaries (consisting of oilers, ammunition ships, stores issue ships, etc.) adequately protected by escorts furnished by the responsible operational commander. The function of this force is to provide underway logistic support for naval forces. <i>See also force(s).</i>	underway replenishment force / forță de reprovizionare pe mare O grupare operativă de vase auxiliare ale flotei (constând din petroliere, transportoare de muniții, nave furnizoare de provizii etc.) protejate în mod adecvat de escorte furnizate de comandantul operațional responsabil. Funcția acestei forțe este da a asigura pe durata călătoriei pe mare suport logistic

	pentru forțele navale. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
unexploded explosive ordnance / munition explosive non explosée Explosive ordnance which has been primed, fused, armed or otherwise prepared for action, and which has been fired, dropped, launched, projected or placed in such a manner as to constitute a hazard to operations, installations, personnel or material and remains unexploded either by malfunction or design or for any other cause. <i>See also demining.</i>	unexploded explosive ordnance / muniție explozivă neexplodată Muniție explozivă care a fost amorsată, echipată cu focos/amorsă, armată sau pregătită în alt mod pentru intrare în acțiune, și care a fost trasă, lansată, aruncată, proiectată sau plasată în așa fel încât să constituie un pericol pentru operațiuni, instalații, personal sau material și a rămas neexplodată fie prin funcționare sau proiectare defectuoasă, fie din altă cauză.
unit / 1. unité; 2. unité de dotation 1. A military element whose structure is prescribed by a competent authority. <i>See also task force.</i> 2. A standard or basic quantity into which an item of supply is divided, issued, or used. <i>Also called "unit of issue".</i>	unit / unitate 1. Un element militar a cărui structură este prescrisă de o autoritate competentă. <i>Vezi de asemenea, task force.</i> 2. O cantitate standard sau de bază în care este divizat, furnizat sau folosit un articol de aprovizionare. <i>Numită și "unit of issue,,.</i>
unit commitment status / état d'engagement d'unité The degree of commitment of any unit designated and categorized as a force allocated to NATO.	unit commitment status / stare de angajare a unei unități Gradul de angajare a oricărei unități desemnată și catalogată ca forță atribuită NATO.

unit emplaning officer / officier d'embarquement de l'unité In air transport, a representative of the transported unit responsible for organizing the movement of that unit.	unit emplaning officer / ofițer pentru îmbarcarea unității În transportul aerian, un reprezentant al unității de transportat, responsabil cu organizarea deplasării acelei unități.
unit equipment / dotation The equipment prescribed by the table of organization and equipment, or national equivalents pertaining to that unit. <i>See also establishment.</i>	unit equipment / complet de materiale (dotare) Echipamentul prescris prin tabelul de organizare și echipare, sau echivalentele naționale, corespunzător acelei unități. <i>Vezi de asemenea, establishment.</i>
unit loading / chargement par unité constituée - chargement tactique The loading of troop units with their equipment and supplies in the same vessels, ships, aircraft, or land vehicles. <i>Also called "tactical loading". See also loading.</i>	unit loading / îmbarcarea unității Încărcarea unităților de trupe, a echipamentului lor și a proviziilor în aceleași vase, nave, avioane, sau vehicule de teren. <i>Numită și "tactical loading". Vezi de asemenea, loading.</i>
unit strength / potentiel d'une unité As applied to a friendly or enemy unit, relates to the number of personnel, amount of supplies, armament equipment and vehicles and the total logistic capabilities. <i>See also strength.</i>	unit strength / potențialul unei unități Se aplică atât unității proprii, cât și celei inamice, și se referă la numărul personalului, cantitatea de provizii, de armament, vehicule, precum și la capacitatea logistică totală. <i>Vezi de asemenea, strength.</i>

universal transverse Mercator grid / grille de Mercator transverse universelle A grid coordinate system based on the transverse Mercator projection, applied to maps of the earth's surface extending to 84 N and 80 S latitudes.	universal transverse Mercator grid / grilă Mercator transversală universală Un sistem de coordonate grilă bazat pe proiecția Mercator transversală și utilizată pentru reprezentarea zonelor terestre situate în interiorul zonei cuprinse între 84grade latitudine nordică și 80 grade latitudine sudică.
unloaded weapon / arme non approvisionnée A weapon separated from its ammunition. <i>See also charged weapon; loaded weapon; uncharged weapon.</i>	unloaded weapon / armă neîncărcată O armă separată de muniția ei. <i>Vezi de asemenea charged weapon, loaded weapon, uncharged weapon.</i>
unobserved fire / tir non contrôlé - tir non observé Fire for which points of impact or burst are not observed. <i>See also fire.</i>	unobserved fire / tir neobservat Tir ale cărui puncte de impact sau explozie nu sunt observate. <i>Vezi de asemenea, fire.</i>
unscheduled convoy phase / phase des convois non planifiés The period in the early days of war when convoys are instituted on an ad hoc basis before the introduction of convoy schedules in the regular convoy phase.	unscheduled convoy phase / fază de convoi neplanificat Perioada din faza timpurie a războiului când convoaiele sunt instituite pe baze ad-hoc înainte de introducerea orarelor de convoi în faza convoiului reglementat.

unsurveyed area / zone non levée An area on a map or chart where both relief and planimetric data are unavailable. Such an area is usually labelled "unsurveyed". Or an area on a map or chart which shows little or no charted data because accurate information is limited or not available.	unsurveyed area / zonă nesupravegheată O zonă pe o hartă sau schiță (diagramă) pe care atât datele de relief, cât și datele planimetrice nu sunt disponibile. O astfel de zonă este de obicei etichetată "nesupravegheată". Sau o zonă pe o hartă sau o schiță (diagramă) care are puține date înregistrate sau deloc deoarece informația corectă este limitată sau nu este disponibilă.
unwanted cargo / cargaison non requise A cargo loaded in peacetime which is not required by the consignee country in wartime. <i>See also cargo.</i>	unwanted cargo / încărcătură nedorită O încărcătură imbarcată în timp de pace care nu este cerută de țara destinatară în vreme de război. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>
unwarned exposed / exposé et non alerté The vulnerability of friendly forces to nuclear weapon effects. In this condition, personnel are assumed to be standing in the open at burst time, but have dropped to a prone position by the time the blast wave arrives. They are expected to have areas of bare skin exposed to direct thermal radiation, and some personnel may suffer dazzle. <i>See also warned exposed; warned protected.</i>	unwarned exposed / neînștiințat despre atacul nuclear (expus și nealertat) Vulnerabilitatea forțelor proprii la efectele armelor nucleare. În această condiție, personalul se presupune că este descoperit în momentul exploziei, dar că s-a culcat la pământ până în momentul în care îl atinge unda de șoc. Este de așteptat că are zonele de piele expuse la radiația termică, iar o parte din personal poate suferi fenomene de orbire. <i>Vezi de asemenea, warned exposed; warned protected.</i>

up / plus haut In artillery and naval fire support: a. a term used in a call for fire to indicate that the target is higher in altitude than the point which has been used as a reference point for the target location; b. a correction used by an observer or a spotter in time fire to indicate that an increase in height of burst is desired.	up / mai sus În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală: a. Un termen folosit în cererea de foc pentru a arăta că ținta este mai sus ca altitudine decât punctul care a fost folosit ca punct de referință pentru localizarea țintei. b. O corecție folosită de un observator în timpul tragerii pentru a indica că o creștere a înălțimii exploziei este necesară.
urgent mining / mouillage des mines d'urgence In naval mine warfare, the laying of mines with correct spacing but not in the ordered or planned positions. The mines may be laid either inside or outside the allowed area in such positions that they will hamper the movements of the enemy more than those of our own forces.	urgent mining / minare urgentă În războiul naval de mine, plantarea minelor cu spațiere corectă dar nu în pozițiile ordonate sau planificate. Minele pot fi așezate fie în interiorul, fie în exteriorul suprafeței permise în asemenea poziții încât acestea vor stânjeni mișcările inamicului mai mult decât pe cele ale forțelor proprii.
utility helicopter / hélicoptère de manoeuvre Multi-purpose helicopter capable of lifting troops but may be used in command and control, logistics, casualty evacuation or armed helicopter role.	utility helicopter / elicopter utilitar (de manevră) Un elicopter cu destinație multiplă, capabil să transporte trupe, dar care poate fi folosit în operații de comandă și control, logistică, evacuări de răniți în accidente, dar și pe post de elicopter înarmat.

V	
valuable cargo / cargaison de valeur Cargo which may be of value during a later stage of war. <i>See also cargo.</i>	valuable cargo / încărcătură de valoare Încărcătură care poate fi de valoare pe durata unei perioade ulterioare războiului. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>
variability / variabilité The manner in which the probability of damage to a specific target decreases with the distance from ground zero; or, in damage assessment, a mathematical factor introduced to average the effects of orientation, minor shielding and uncertainty of target response to the effects considered.	variability / variabilitate Modul în care probabilitatea de avariere a unei ținte specifice scade cu distanța de la epicentrul exploziei; sau, în evaluarea pagubelor, un factor matematic introdus pentru a calcula media efectelor orientării, ecranării secundare și incertitudinii răspunsului țintei la efectele considerate.
vectored attack / attaque sur vecteur - attaque téléguidée Attack in which a weapon carrier (air, surface, or subsurface) not holding contact on the target, is vectored to the weapon delivery point by a unit (air, surface or subsurface) which holds contact on the target.	vectored attack / atac dirijat Atac în care un purtător de armament (aerian, de suprafață sau subteran /sub apă) nu menține contactul cu ținta, este dirijat spre punctul de lansare de către o unitate (aeriană, de suprafață sau subterană) care păstrează contactul pe țintă.
vector sights / viseur vectoriel <i>See bomb sighting systems.</i>	vector sights / înălțător vectorial <i>Vezi bomb sighting systems.</i>

vehicle / véhicule A self-propelled, boosted, or towed conveyance for transporting a burden on land, sea or through air or space. <i>See also amphibious vehicle; ground effect machine; remotely piloted vehicle.</i>	vehicle / vehicul Un mijloc de transport (vehicul) autopropulsat, cu motoare cu reacție sau remorcat pentru a transporta o încărcătură pe pământ, pe mare, prin aer sau în spațiu. <i>Vezi de asemenea, amphibious vehicle; remotely piloted vehicle; ground effect machine.</i>
vehicle distance / distance entre véhicules The clearance between vehicles in a column which is measured from the rear of one vehicle to the front of the following vehicle.	vehicle distance / distanță între vehicule Intervalul între vehiculele dintr-o coloană, măsurat din spatele unui vehicul până în fața următorului vehicul.
verify / vérifier To ensure that the meaning and phraseology of the transmitted message conveys the exact intention of the originator.	verify / a verifica A garanta că înțelesul și frazeologia mesajelor transmise exprimă intenția exactă a expeditorului.
vertex / vertex In artillery and naval fire support, the highest point in the trajectory of a projectile.	vertex / vârful traiectoriei În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, punctul cel mai înalt de pe traiectoria unui proiectil (săgeata traiectoriei).
vertex height / flèche <i>See maximum ordinate.</i>	vertex high / înălțimea maximă În asigurarea cu foc de artilerie terestră și navală, înălțimea corespunzătoare vârfului traiectoriei unui proiectil deasupra planului orizontal ce trece prin origine. <i>Vezi de asemenea, maximum ordinate.</i>

vertical air photograph / photographie aérienne verticale An air photograph taken with the optical axis of the camera perpendicular to the surface of the earth.	vertical air photofraph / fotografie aeriană verticală O fotografie aeriană verticală luată cu axa optică a aparatului de fotografiat perpendiculară pe suprafața pământului.
vertical interval / intervalle vertical Difference in altitude or height between two specified points or locations.	vertical interval / interval vertical Diferența în altitudine sau în înălțime între două puncte sau poziții specificate.
vertical loading / chargement vertical A type of loading whereby items of like character are vertically tiered throughout the holds of a ship, so that selected items are available at any stage of the unloading. <i>See also loading.</i>	vertical loading / încărcare verticală Un tip de încărcare în care articole similare sunt aranjate vertical în cala navei în așa fel încât articolele alese să fie accesibile în orice stadiu al descărcării. <i>Vezi de asemenea, loading.</i>
vertical replenishment / ravitaillement vertical The use of a helicopter for the transfer of materiel to or from a ship.	vertical replenishment / aprovizionare pe calea aerului Folosirea unui elicopter pentru transferul materialului la sau de la un vas.
vertical scale instrument system / système d'instruments à échelles verticales A system of vertical scale indicators which display flight and engine information.	vertical scale instrument system / sistem de instrumente cu scară verticală Un sistem de indicatori de scară verticală care afișează informații despre zbor și despre funcționarea motorului.

vertical separation / espacement vertical - altitude relative – étagement en altitude Separation between aircraft expressed in units of vertical distance. <i>Also called "relative altitude".</i>	vertical separation / separare verticală Separare între avioane exprimată în unități de distanță verticală. <i>Numită și "relative altitude".</i>
vertical/short take-off and landing aircraft / aéronef à décollage et atterrissage verticaux et courts An aircraft capable of executing a vertical take-off and landing, a short take-off and landing or any combination of these modes of operation. <i>Commonly called "V/STOL". See also short take-off and landing; short take-off and vertical landing aircraft; vertical take-off and landing.</i>	vertical /short take-off and landing aircraft / avion cu decolare și aterizare verticală/scurtă Un avion capabil să execute o decolare și o aterizare verticală, o decolare și o aterizare scurtă, sau orice combinație a acestor două moduri de operațiune. <i>Numită comun "V/STOL". Vezi de asemenea, short take-off and landing; short take-off and vertical landing aircraft.</i>
vertical situation display / présentation de situation verticale An electronically generated display on which information on aircraft attitude and heading, flight director commands, weapon aiming and terrain following can be presented, choice of presentation being under the control of the pilot.	vertical situation display / display (ecran) de afișare a elementelor de zbor Reprezentarea electronică pe un ecran a unor informații privind parametrii de zbor, poziția armamentului și imaginea mediului de zbor, alegerea prezentării fiind sub controlul pilotului

vertical speed indicator / indicateur de vitesse verticale An instrument which displays rate of climb or descent. a. Barometric - An instrument which displays the apparent vertical speed of the aircraft as derived from the rate of change of static pressure. b. Instantaneous - An instrument which displays the vertical speed of the aircraft as derived from a combination of accelerometric and barometric sources.	vertical speed indicator / indicator de viteză verticală Un instrument care afișează viteza de urcare sau de coborâre. a.Barometric. Un instrument care afișează viteza verticală aparentă a unui avion așa cum rezultă din viteza de modificare a presiunii statice. b.Instantanee. Un instrument care afișează viteza verticală a unui avion așa cum rezultă din combinația surselor de accelerometrie și barometrice.
vertical take-off and landing / décollage et atterrissage verticaux The capability of an aircraft to take-off and land vertically and to transfer to or from forward motion at heights required to clear surrounding obstacles. <i>See also short take-off and landing; short take-off and vertical landing aircraft; vertical/short take-off and landing aircraft.</i>	vertical take-off and landing / decolare și aterizare verticală Capacitatea unui avion de a decola și ateriza vertical și de a trece la sau de la mișcarea de înaintare la înălțimile necesare cerute pentru a trece peste obstacolele înconjurătoare. <i>Vezi de asemenea, short take-off and landing; short take-off and vertical landing aircraft; vertical/short take-off and landing aircraft.</i>
very deep draught ship / navire à très grand tirant d'eau A ship with a laden draught of 13.72 metres (45 feet) or more.	very deep draught ship / navă cu pescaj foarte mare Navă cu pescaj de 13,72 metri (45 picioare) sau mai mare.
very shallow water / très petits fonds Water having a depth less than 10 metres. <i>See also very shallow water mine countermeasures.</i>	very shallow water / apă foarte puțin adâncă Apă care are o adâncime mai mică de 10 m. <i>Vezi very shallow water mine countermeasure.</i>

very shallow water mine countermeasures/ lutte contre les mines par très petits fonds Searching for, detecting, locating, neutralizing and/or disposing of explosive ordnance and/or obstructions in very shallow water. <i>See also very shallow water.</i>	very shallow water mine countermeasures/contracacarea minelor în ape foarte puțin adânci Căutarea, descoperirea, localizarea, neutralizarea minelor, dispozitivelor explozive și/sau obstacolelor în ape foarte puțin adânci. <i>Vezi și very shallow water.</i>
vesicant agent / agent vésicant <i>See blister agent.</i>	vesicant agent / agent vezicant <i>Vezi blister agent.</i>
vignetting / vignettage A method of producing a band of colour or tone on a map or chart, the density of which is reduced uniformly from edge to edge.	vignetting / vignietă Metodă de producere a unei benzi sau ton de culoare pe o hartă sau pe o schiță/diagramă, a cărei densitate este redusă uniform de la margine la margine.
visual call sign / indicatif d'appel visuel A call sign provided primarily for visual signalling. <i>See also call sign.</i>	visual call sign / semnal vizual de apelare Indicativ de apel asigurat în principal pentru semnalizare vizuală. <i>Vezi de asemenea, call sign.</i>
visual identification / contrôle automatique pour identification à vue In a flight control system, a control mode in which the aircraft follows a radar target and is automatically positioned to allow visual identification.	visual identification / identificare vizuală Într-un sistem de control al zborului, un mod de control în care avionul urmărește o țintă radar și este poziționat automat pentru a permite identificarea vizuală.

visual mine firing indicator / indicateur visuel de mise de feu - bombette A device used with exercise mines to indicate that the mine would have detonated had it been poised.	visual mine firing indicator / indicator vizual de declanșare a minelor Un dispozitiv folosit cu minele de exercițiu pentru a arăta că mina s-ar fi declanșat dacă ar fi fost reală.
vital ground / terrain vital Ground of such importance that it must be retained or controlled for the success of the mission.	vital ground / teren cheie Teren de o asemenea importanță încât trebuie să fie păstrat sau controlat pentru succesul misiunii.
vital zone / zone vitale A designated area or installation to be defended by air defence units. <i>See also area.</i>	vital zone / zonă vitală O zonă sau o instalație desemnată pentru a fi apărată de unitățile de apărare antiaeriană. <i>Vezi de asemenea, area.</i>
voice call sign / indicatif d'appel phonie A call sign provided primarily for voice communications. <i>See also call sign.</i>	voice call sign / semnal de apel vocal Un indicativ de apel asigurat în principal pentru comunicații vocale. <i>Vezi de asemenea, call sign.</i>
VOR / VOR A air navigational radio aid which uses phase comparison of a ground transmitted signal to determine bearing. This term is derived from the words "very high frequency omnidirectional radio range".	VOR / VOR Un mijloc de radio-navigație aeriană care folosește compararea fazelor unui semnal transmis de pe sol pentru a determina relevmentul. Acest termen derivă din cuvintele "radiobaliză omnidirecțională de frecvență foarte înaltă /very high frequency omnidirectional radio range".

W	
wading crossing / passage à gué <i>See deep fording capability; shallow fording capability.</i>	wading crossing / traversarea vadului <i>Vezi deep fording capability; shallow fording capability.</i>
waiting position / position d'attente Any suitable position in which naval units can be kept ready for operations at immediate notice. <i>See also laying-up position.</i>	waiting position / poziție de așteptare Orice poziție adecvată în care unitățile navale pot fi menținute gata pentru operațiuni la notificare imediată. <i>Vezi de asemenea, laying-up position.</i>
walking patient / malade ambulateur A patient not requiring a litter while in transit.	walking patient / pacient ambulator Pacient care nu necesită targă în timpul transportului.
wanted cargo / cargaison requise In naval control of shipping, a cargo which is not immediately required by the consignee country but will be needed later. <i>See also cargo.</i>	wanted cargo / încărcătură necesară (dorită) În dirijarea transporturilor navale, o încărcătură care nu este imediat necesară țării de destinație, dar de care va fi nevoie mai târziu. <i>Vezi de asemenea, cargo.</i>
warble / modulation de fréquence In naval mine warfare, the process of varying the frequency of sound produced by a narrow band noise maker to ensure that the frequency to which the mine will respond is covered.	warble / modulație de frecvență În războiul naval de mine, procesul de modificare a frecvenței sonore cu ajutorul unui generator de zgomot de bandă îngustă, pentru a garanta acoperirea frecvenței la care mina va răspunde.
war game / jeu de guerre A simulation of a military operation, by whatever means, using specific rules, data, methods and procedures.	war game / joc de război Simulare a unei operațiuni militare, prin orice mijloace, folosind reguli, date, metode și proceduri specifice.

warhead / charge militaire That part of a missile, projectile, torpedo or any other munition, intended to inflict damage.	warhead /încărcătură pentru rachete (ogivă) Parte a unei rachete, proiectil, torpilă sau a oricărei alte muniții, destinată să producă pagube (avarii).
warhead section / section du cône de charge A completely assembled warhead including appropriate skin sections and related components.	warhead section / secțiune a componentei de luptă Un ansamblu complet al ogivei ce include secțiuni de înveliș precum și componentele asociate adecvate.
warned exposed / exposé et alerté The vulnerability of friendly forces to nuclear weapon effects. In this condition, personnel are assumed to be prone with all skin covered and with thermal protection at least that provided by a two-layer summer uniform. <i>See also unwarned exposed; warned protected.</i>	warned exposed / personal înștiințat despre atacul nuclear, dar neadăpostit Vulnerabilitatea forțelor proprii la efectele armelor nucleare. În aceste condiții, se presupune că personalul este întins cu fața la pământ, cu toată pielea acoperită și cu protecție la acțiunea termică cel puțin asigurată de către două uniforme de vară. <i>Vezi de asemenea, unwarned exposed; warned protected.</i>
warned protected / protégé et alerté The vulnerability of friendly forces to nuclear weapon effects. In this condition, personnel are assumed to have some protection against heat, blast, and radiation such as that afforded in closed armoured vehicles or crouched in fox holes with improvised overhead shielding. <i>See also unwarned exposed; warned</i>	warned protected / înștiințat și protejat Vulnerabilitatea forțelor proprii la efectele armelor nucleare. În această stare se presupune că personalul are un oarecare grad de protecție împotriva căldurii, suflului exploziei și radiațiilor, precum cel oferit de vehiculele blindate închise sau ghemuirea în locașuri individuale cu scuturi improvizate deasupra capului.

<i>exposed.</i>	<i>Vezi de asemenea, unwarned exposed; warned exposed.</i>
warning off / sommation de dégager Notifying potentially hostile units that their actions are interfering with NATO or NATO-led operations and ordering them to stop forthwith. Note: normally used in naval operations.	warning off / somație de degajare Notificare adresată unităților potențial ostile că acțiunile lor se interferează cu operațiuni NATO sau conduse de NATO precum și somarea acestora de a se opri imediat. Notă: folosită în mod normal în operațiunile navale.
warning order / ordre d'avertissement - ordre préparatoire A preliminary notice of an order or action which is to follow.	warning order / ordin de avertizare O înștiințare preliminară asupra unui ordin sau acțiuni care va urma.
war reserve modes / modes réservés pour le temps de guerre Characteristics or operating procedures of equipment or systems, which are held in reserve for war or crisis.	war reserve modes / moduri rezervate pentru perioada de război Caracteristici sau proceduri operaționale privind echipamentul sau sistemele care sunt ținute în rezervă pentru război sau criză.

war reserves / réserves de guerre Stocks of material amassed in peacetime to meet the increase in military requirements consequent upon an outbreak of war. War reserves are intended to provide the interim support essential to sustain operations until resupply can be effected. <i>See also operational stocks; theatre operational stocks.</i>	war reserves / rezerve de război Stocuri de materiale constituite din timp de pace cu scopul de a asigura nevoile militare, care cresc în momentul declanșării războiului. Aceste rezerve sunt destinate satisfacerii temporare a nevoilor susținerii operațiilor până în momentul realizării aprovizionării. <i>Vezi de asemenea, operational stocks; theatre operational stocks.</i>
watching mine / mine à orin en surface In naval mine warfare, a mine secured to its mooring but showing on the surface, possibly only in certain tidal conditions. <i>See also antiwatching device; floating mine; mine.</i>	watching mine / mină de supraveghere În războiul naval de mine, o mină securizată de propria ancorare dar care apare la suprafață, posibil doar în anumite circumstanțe legate de marea. <i>Vezi de asemenea, antiwatching device; floating mine; mine.</i>
waterspace management / gestion de l'espace marin In naval warfare, a system of procedures for the control of antisubmarine weapons to prevent inadvertent engagement of friendly submarines. <i>See also antisubmarine free area; submarine action area.</i>	waterspace management / managementul spațiului maritim În războiul naval de mine, un sistem de proceduri pentru controlul armelor antisubmarine ca să se prevină angajarea accidentală a submarinelor proprii. <i>Vezi de asemenea, antisubmarine free area; submarine action area.</i>

water terminal / terminus maritime <i>See alternate water terminal; major water terminal; port; secondary water terminal.</i>	water terminal / terminal maritim <i>Vezi alternate water terminal; major water terminal; secondary water terminal; port.</i>
wave / vague In amphibious operations, a formation of forces, landing ships and craft, amphibious vehicles or aircraft, required to beach or land at about the same time. It can be classified as to type, function or order as shown: a. assault wave; b. boat wave; c. helicopter wave; d. numbered wave; e. on-call wave; f. scheduled wave.	wave / val În operațiuni de desant maritim, o formațiune de forțe, nave și ambarcațiuni de desant, autoamfibii sau avioane amfibii, cerute pe plajă sau pe uscat în același moment. Poate fi clasificat după tip, funcție sau ordin astfel: a.val de asalt b.val de ambarcațiuni c.val de elicoptere d.val numerotat e.val la cerere f.val planificat
weapon engagement zone / zone d'engagement d'arme - zone d'engagement des intercepteurs – zone d'engagement des missiles – zone d'engagement des systèmes à courte portée In air defence, airspace of defined dimensions within which the responsibility for engagement normally rests with a particular weapon system. <i>Also called "fighter engagement zone"; "missile engagement zone"; "shortrange air defence engagement zone".</i>	weapon engagement zone / zonă repartizată armelor pentru angajarea luptei În apărarea antiaeriană, spațiu aerian de dimensiuni definite în interiorul căruia răspunderea pentru angajare se sprijină în mod normal pe un sistem de arme specific. <i>Numită și "fighter engagement zone"; "missile engagement zone"; "short-range air defence engagement zone".</i>

weapons assignment / affectation d'armes In air defence, the process by which weapons are assigned to individual air weapons controllers for use in accomplishing an assigned mission.	weapons assignement / alocarea armelor În apărarea antiaeriană, procesul prin care armele sunt alocate individual navigatorilor de dirijare a mijloacelor de atac aerian pentru folosire în vederea realizării misiunii atribuite.
weapons free / tir libre In air defence, a weapon control order imposing a status whereby weapons systems may be fired at any target not positively recognized as friendly. <i>See also weapons hold.</i>	weapons free / tir liber În apărarea antiaeriană, consemn de tir care autorizează sistemele de arme să tragă asupra oricărui obiectiv nerecunoscut cu certitudine ca propriu. <i>Vezi de asemenea, weapons hold.</i>
weapons hold / tir prescrit In air defence, a weapon control order imposing a status whereby weapons systems may only be fired in selfdefence or in response to a formal order. <i>See also weapons free; weapons tight.</i>	weapons hold / tir prescris În apărarea antiaeriană, consemn de tir care impune o stare prin care sistemele de arme pot trage în autoapărare sau ca răspuns la un ordin formal. <i>Vezi de asemenea, weapons free; weapons tight.</i>
weapon(s) system / système d'arme(s) A combination of one or more weapons with all related equipment, materials, services, personnel and means of delivery and deployment (if applicable) required for self-sufficiency.	weapon(s) systems / sistem (e) de arme Combinație de una sau mai multe arme cu tot echipamentul asociat, materialele, serviciile, efectivele și mijloacele de livrare și desfășurare (dacă este cazul) cerute pentru realizarea independenței de acțiune.

weapons tight / tir restreint In air defence, a weapon control order imposing a status whereby weapons systems may be fired only at targets recognized as hostile. <i>See also weapons hold.</i>	weapons tight / tir limitat În apărarea antiaeriană, consemn de tir care impune sistemelor de arme să tragă numai asupra țintelor recunoscute ca ostile. <i>Vezi de asemenea, weapons hold.</i>
weapon system employment concept / concept d'utilisation d'un système d'armes A description in broad terms, based on established outline characteristics, of the application of a particular equipment or weapon system within the framework of tactical concept and future doctrines.	weapon system employment concept / concept de folosire a unui sistem de arme O descriere în termeni cuprinzători, bazată pe caracteristicile de proiect stabilite, a folosirii unui echipament sau sistem de arme specific în structura concepției tactice și a doctrinelor viitoare.
weight and balance sheet / feuillet de chargement et de centrage A sheet which records the distribution of weight in an aircraft and shows the centre of gravity of an aircraft at takeoff and landing.	weight and balance sheet / bulletin de greutate și echilibrare Document care înregistrează distribuția greutății într-un avion și prezintă centrul de greutate al acestuia la decolare și aterizare.
wheelbase / empattement The distance between the centres of two consecutive wheels. In the case of vehicles with more than two axles or equivalent systems, the successive wheelbases are all given in the order front to rear of the vehicle.	wheelbase / ampatament (distanța între axele roților) Distanța între centrele a două roți consecutive. În cazul vehiculelor cu mai mult de două axe sau sisteme echivalente, ampatamentele succesive sunt toate indicate în ordine, din față spre spatele vehiculului.

white forces / forces blanches In NATO exercises, forces used as umpires. <i>See also force(s).</i>	white forces / forțe albe În exercițiile NATO, forțe folosite ca arbitrii. <i>Vezi de asemenea, force(s).</i>
whiteout / voile blanc Loss of orientation with respect to the horizon caused by sun reflecting on snow and overcast sky.	whiteout / văl alb Pierderea orientării în raport cu orizontul cauzată de reflexia luminii solare pe zăpadă sau cer acoperit.
wild weasel / wild weasel An aircraft specially modified to identify, locate, and physically suppress or destroy ground based enemy air defence systems that employ sensors radiating electromagnetic energy.	wild weasel / avion special Un avion special modificat pentru a putea identifica, localiza, distruge fizic sau anihila sistemele terestre inamice de apărare antiaeriană, care folosesc senzori ce radiază energie electromagnetică.
wind velocity / vecteur vent The horizontal direction and speed of air motion.	wind velocity / viteza vântului Direcția orizontală și viteza de deplasare a aerului.
wingman / ailier A pilot flying subordinate to and in support of his designated leader; also, the aircraft flown in this role.	wingman / coechipier Un pilot subordonat și care vine în sprijinul conducătorului său desemnat; de asemenea, avionul care zboară pe acest post.
swithdrawal operation / désengagement A planned operation in which a force in contact disengages from an enemy force.	withdrawal operation / dezangajarea luptei Operațiune planificată în care o forță în contact se dezangajează de o forță inamică.
working anchorage / mouillage de travail An anchorage where ships lie to load or discharge cargoes overside using coasters or lighters. <i>See also emergency anchorage.</i>	working anchorage / ancoraj de lucru Ancoraj în care o navă staționează pentru a fi încărcată sau descărcată folosind nave de cabotaj sau șleपुरi. <i>Vezi de asemenea,</i>

	<i>emergency anchorage.</i>
wounded in action / blessé au combat A battle casualty other than "killed in action" who has incurred an injury due to an external agent or cause. The term encompasses all kinds of wounds and other injuries incurred in action, whether there is a piercing of the body, as in a penetrating or perforated wound, or none, as in the contused wound; all fractures, burns, blast concussions, all effects of biological and chemical warfare agents, the effects of exposure to ionizing radiation or any other destructive weapon or agent. <i>See also battle casualty; non-battle casualty.</i>	wounded in action / rănit în luptă O pierdere în luptă, de alt fel decât "ucis în luptă", care a suferit o rănire datorată unui agent sau cauze externe. Termenul cuprinde toate tipurile de răniri și alte vătămări survenite în luptă, fie că există sau nu perforări /străpungeri ale corpului, ca în cazul rănilor penetrante sau perforante ori de contuzie; toate fracturile, arsurile, comoțiile prin șoc, toate efectele provocate de agenți de luptă biologici sau chimici, efectele expunerii la radiații ionizante sau la orice fel de armă sau agent distructiv. <i>Vezi de asemenea, battle casualty; non-battle casualty.</i>

X	
X-scale / échelle en X On an oblique photograph, the scale along a line parallel to the true horizon.	X-scale / scară în X Pe o fotografie oblică, scară de-a lungul paralelei orizontului adevărat.

Y	
yaw / lacet 1. The rotation of an aircraft, ship or missile about its vertical axis so as to cause the longitudinal axis of the aircraft, ship or missile to deviate from the flight line or heading in its horizontal plane. 2. The rotation of a camera or a photograph coordinate system about either the photograph z-axis or the exterior z-axis. 3. Angle between the longitudinal axis of a projectile at any moment and the tangent to the trajectory in the corresponding point of flight of the projectile.	yaw / abatere laterală; abatere laterală unghiulară 1. Rotația unui avion, navă sau rachetă în jurul axei verticale, ceea ce face ca axa longitudinală a avionului, navei sau rachetei să devieze de la linia sau direcția de zbor în planul orizontal. 2. Rotația aparatului de fotografiat sau a unui sistem coordonat de fotografiere fie în jurul axei Z a fotografiei sau a axei Z exterioare. 3. Unghiul între axa longitudinală a unui proiectil în orice moment și tangenta la traiectorie în punctul corespunzător al zborului proiectilului.
Y-scale / échelle en Y On an oblique photograph, the scale along the line of the principal vertical, or any other line inherent or plotted, which, on the ground, is parallel to the principal vertical.	Y-scale / scară în Y Pe o fotografie oblică, scară de-a lungul liniei cu cea mai mare înclinație sau orice altă linie (teoretică sau reală) care pe sol este paralelă cu planul principal.

Z	
zero-length launching / départ ponctuel A technique in which the first motion of the missile or aircraft removes it from the launcher.	zero-length launching / punctul zero al lansării (de lansare) O tehnică în care mișcarea inițială a rachetei sau a avionului o face să părăsească lansatorul.
Z-marker beacon / radioborne Z A type of radio beacon, the emissions of which radiate in a vertical cone shaped pattern. <i>See also beacon; cone of silence; fan marker beacon; radio beacon.</i>	Z-maker beacon / radiobaliză Z Tip de radiofar care emite un fascicul de unde în plan vertical sub formă de con. <i>Vezi de asemenea, beacon; cone of silence; fan marker beacon; radio beacon.</i>
zone of action / zone d'action A tactical subdivision of a larger area, the responsibility of which is assigned to a tactical unit; generally applied to offensive action. <i>See also sector.</i>	zone of action / zonă de acțiune O subdiviziune tactică a unei zone extinse, a cărei responsabilitate este atribuită unei unități tactice; termen aplicat în general acțiunii ofensive. <i>Vezi de asemenea, sector.</i>
Z-scale / échelle en Z On an oblique photograph, the scale used in calculating the height of an object. Also the name given to this method of height determination.	Z-scale / scară în Z Pe o fotografie oblică, scara folosită în calcularea înălțimii unui obiect. Nume dat de asemenea acestei metode de determinare a înălțimii.
zulu time / heure zulu Greenwich Mean Time.	zulu time / ora zulu Timpul meridianului Greenwich.